CI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
Kütüphanesi

٢٥٨٤

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بی حد وسپاس بی قیاس مر خداوند کار خالق ...
و آسمان وصانع کون ومکان وفرد ومبدع فلك دوار ومخترع صور
نگار ومظهر الوان اکوان وموجد انس وجانست وبرباذشاهی که
... دلهای عاشقانرا بقنادیل انوار الطاف معرفت ومصابیح اسرار
اعطاف حقیقت روشن ومنور کردانید وبی علت عین وصحیفه
... آسانرا جهت رخت قدرت خانه محبت صادقانرا بالحان
... رفت وازهار محبت کلشن دز هر کردانید بی منت ...
... بانرا بشمع عشق افروخت وچشم پرکینه زندیقانرا بسوزن ...
... بخشد والله علی ... حکیم وبنده از صد هزاران صلوات ...
... ان بروح پاك اشرف کاینات ورسول موجودات رحمت ...
... آدمیان فخر اولاد آدم وقطب اوتاد عالم منبع الجود ...
... وب والعجم صادق بلا کذب محمد بن عبد الله ابن عبد ...
... الله علیه وسلامه باد وعلی آله واصحابه اجمعین الطی...
... الطاهرین وسلم تسلیما دایما کثیرا الی یوم الدین ودرمیان امتان ...
... طریقت وفصحاء معرفت وحکماء حقیقت از ...
... صبیا که اینانرا مبارزان دینند وشیران بیشه یقینند ...

بشنوید ای دوستان فهرست این ابواب را
تا شما بینید رخ خابید جملگی اسباب را

علم وحکمت وعبرت واسرار قدرت وعظ وپند
مندرج کردم درین گنج خانه این الفاظ را

هرچه ز اسرار معانی بوذ اندر خاطرم
گفته شد از بهر خاص وعام وشیخ وشاب را

هرکه را عین بصیرت باشد خوش بنگرد
که اندرین مجموع نامه وردم حدیث غاب را

از نص ربست از خدا وز اخبار رسول
اندرین ده باب دان بهر اولو الالباب را

هست در هر باب خوش ده داستان داستان
هریکی زان صد هزار وارست بر ارباب را

آفرین وآفرین بنشم جسم جان انس وجان
باد تا دلو فلك بر بسته واصحاب را

نومرو
۸۸۶

باب اولده ایشت اون داستان
تا بیلاسن نعنی گنجی بی گمان

هر بیریسی بیر گنلن مدح در
ایک لک اچو قلنلر قدح در

هم ایکنج بابده اون بنه
داستان وار کیم ای دکلا بنه

بیلنه اضداد عالمده عیان
چون جان تن چون زمین آسمان

وار دردنجی بابده بنه اون
داستان جون حق بیردی کا...

بلوی اوج اوج یردی ذو الجلال
بیته کیم مستقبل وماضی ...

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Hacı Mahmud Ef.
3284
Eski Kayıt No

ذكر ایدر دردنجی باب اون داستان دكمه بر سی دلكشا چون بوستان

معلوم ایلر دردلری دردنج باب منجانك خاك و باد و نار و آب

بشنج بابك اجنده اون لطیف داستان وار بر لطایف ای ظریف

بلدرر كیم ملدرر منفصل جنس منجانك بنج طاعت بنج حس

باب التنجیده بو اون داستان معلوم ایلر التلاری یكسان

كیم جهانی چون یرتدی اول اله الت كونده اوردی بنیاد پادشاه

بو یدنجی باب اجنده اون عجب داستان وار كیم بلارك اول حلب

یدی یدی یاردبزر منجنان یدی اندام یدی قت آسمان

[illegible]سكزنجی باب اجنده ینه اون داستان وار معلوم ایلر بیز دیون

[illegible]حلب بو نجایه اداوردی سكز نته كیم اجق سكز دراي عزیز

[illegible]بله بو اون داستان معلوم ایلر كیم خداوندی جهان

[illegible]ن اوردی نجایه حساب منجنانك نه نفوس نه حجاب

باب اونجیده بو اون داستان خوش حقایق خوش دقایق خوش بیان

معلوم ایلر اونلری قلدن [illegible] منجانك تلك عشق كاملا

بسم الله الرحمن الرحیم

الله ادین ایلم اول ابتدا كه اندن اولدی ابتدا انتها

اولك اول اولیدر بی كمان اخرك هم اخریدر جاودان

جمله بو عالمك اول واردی شبله السولسون غنی جباردی

كل شیء هالك دن صكره هم قال الا وجهه بی بیش و كم

اول زمانده كیم هنوز یوغدی زمان بی زمان اول بی مكان وردی مكان

مرده عالم اول عدمده غرقدی هم عدم اول اصلده مده غرقدی

واردی اول پادشاه بی نشان قندسانه ناز وردی نه نشان

كندوزینه كندوسی ناز ایلدی كاف نونا وردی بر ساز ایلدی

قوله تعالی انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له كن فیكون

كاف نوندن قیدی نغمات وصول كیم ایشتدی انی الك اولدی قبول

عقل كل دراردی معروف اول فلك قالو قلدن الك كلدی اول ملك

قوله علیه السلام اول ما خلق الله العقل

سازلكن اول ایشتدی صلد باش [illegible]

عقل کل الکن اشتدی اول اونی
اول بقادردی حقا قوتن بنی

اونك اردنجا اشتدی نفس کل
اول اشتکده اولدی تم اولدی قول

عقل کل اول اونه باش خوش ایلدی
نفس کل قلمدی جوش ایلدی

نفس کل دردی و چرخ اردی سماع
جوشه کلدی یر و کوك دندی سماع

چرخه کوردی چرخ دون کندر دنو
چرخ اجنده لشترن درلو فنو

نه بو ازرق پوش صوفی چرخنه
کیم بلرسن کندیمش چرخنه

صوفی اول اوندن مشون کردان دورر
یعنی کیم بو چرخ سر کردان دورر

شول بر اوندن قاموسی جنبشده در
کورسکا کیم هر بری براشده در

عرش کور کیم انصافه طرشی دورر
اول اشکده نیجه باشی اورمشی دورر

نوح کور کیم یوزنی طتمش بقار
الله ادی یا زلادب انتظار

کور مدبرلرکه نیجه اشده در
اول سماعده هر بری جنبشده در

قوله تعالى فالمدبرات امرا اى الكواكب السيارات

اولحل کور الك اصغنمش اشا
الله امرندن کلید جنبشا

کورنه رای تدبیر ایشتکی
شونلرن الور شوکه دن سلکلری

شونیجی کورکیم نیجه بشلر نجی
اول سماعده حرکت ایلرقان نجی

اور نیجه کیمش النون طون کون
اول سماعده حرکت ایلر دون کون

سره بر کوز نیجه شاف کام
اول سماعده ذوق عرق الملشی مدام

کور عطارد اول سماعده نه دور زار
کوردکی الکوندکین بر بر یزر

ای بو کور کیم اولری منیج ملال
اول سماعده کاه بدر در کاه هلال

اول بعوبجو طوربدر قابوده
جمله عرش اشکنده کابوده

هم فرشتلر دربدر طاعتا
انتظار اولدن صوکا بر ساعتا

کور بیلدزلری نیجه سونشش
اول سماعده حرکت ایلر یکرمش

کور بلتلم نیجه اوینر طورمدن
نیجه اغلر منبج کسنه اورمدن

صوی کور کیم نیجه اقردکدن
بر قوسر قنده سدم بورسرمدن

ببو کور کیم سجده اورمش یوزنی
اول سماعده یاو قلشی کندوزنی

یل لری کور کیم تکلر ایلر تکلو
اول سماعده یمنی یوزلر نازلو

کور بو اودی نیجه یانوبندر
هم دون حالدن حالد هم دنذرر

کور دکزلر موج نیجه چلخنر
اول سماعده بودکرلر ییخنر

کور سحاندن نجه جوهر بتر
قوتنرن نیجه خشك تر بتر

کور نباتدن نیجه نعتلر کلو
اول سماعده قاجوسی لذت الور

کور بو حیوانات جمله جنس جنس
اول سماعده جوشه نقد جنس

کور بنی آدم نه اشلر قیلندر
اول سماعده بیم تعوسن ابلدر

کیم بنجا بر لی استلری
بر بر نه نمانت نعمتلری

کیم سلطاندر کمی لشکر اکا
اول سماعده یکنه خرامن کورکا

انبیاء اولیاء خاص و عام
اول سماعده بیله ورمش نیل نام

جوشه کلمش مربری حرکتلر
کم درور کم کلار کیم کلورلر

جمله مخلوقات جمله انس جان
بیرولول عقل ذات جسم جان

اول سماعده حرکت ایلر قاموسی
کلسیا مبح اصل قلر ناموسی

ککلو ککسز کاف نوندن اونار
خلقی قومز بر قرار هی سرر

جمله خلقی اوبندن اول اوندررر
بو سماعک سازی کاف نوندررر

قوله تعالی کن فیکون

کل عالم بو اشارت در نهان
یوزبیک الجا ملکی وارکزلو نهان

کیم انی کوزلر بقب کورمش دکول
دللر اول الدن خبر ورمش دکل

منم قلق ایشتمدکرر آدینی
مبح کمسنه بلمدکرر دادینی

فکر عقلک ایرمز اول منزله
آدی اول ملکوک انی کلمز دله

اولدررر اول ملک وحدت اولدررر
انشبو ملکی بوغلکن اول اولدررر

منم دلرسه وارکن یوغ ایلمک
مرکز اوک حکما بوقدر اسلمک

نه اولدی اول بو ملک الماغلا
یا بو ملک اولماسه ناسی اکسلا

اول دمکارن بورن بو دکلو ملک اولر
اولماسا بو ملک ناسی اکسلر

هکزیکل سانک تدری اکا
بوقدرر بر درجه اوکدن صو کا

کنت کنزا نکنزر کنز با
کندورن کندو بد کندو کنزبا

املاین‌ام وار انی کم بلد
یا اکاله بو عبادت کم قیلا

اول که عالم خلقنک فخر یدی
اول بقامدن بو خبر ویردیدی

دیدن چون تنکریا احدی کورن
اول دکورده یاق قلدی کندورن

عجزا پس بو نیاز اندی حقا
ایتدی الله یا حی بقا

اینه کیم بلمک لوکدی بلدم
شوله کیم قلمق کرکدی قلمدم

قوله علیه السلام ما عرفناک حق معرفتک و ما عبدناک حق عبادتک

جمله عالم عجزلا قلمش درر
اول دلرده کلی غرق اولمش درر

نیجه بلسون قطره دریا نیدکن
ذره نا بلسون کنش نیجه‌دکن

عجزنا لش پس بزا واجب دررر
انی بلمک دعوسنده کم دررر

کمسنا کیم بلمیا کندوزنی
نیجه ایده انی بلمک سوزنی

ای خدا وندا سنک فضلک دلیم
سنسن اخر منم علیم منم حکیم

منم خبیر منم بصیر و منم شکور
منم رحیم منم کریم منم غفور

جمله سنسن آشکارا و نهان
بی زمان بی مکان بی نشان

نه سکا عقل ایره بیلر فکرله
نه سنی دل ایده بیله ذکرله

پادشاه سن سن بزا بو قل سنک
یوغدق بر سن بزی وارایلدک

جان سنی ویردک تنا و جانه تن
جان تنا جاندرر جانک جان

عشق دولت عقل دانش جان کونکل — اینشلارده جمله بوینی بغلو قول

جمله سندیندور بزم سو ماینز — ذات اچینده نقد کنج ماینز

خود نه ور بیز براوج طپراغدق — طپراق اولمادین خق کلی یو غدق

جمله وارلق پس سنکدور یا جلیل — اول الخ سکا سنینی دلیل

نه اولا بزده نه وار لایق سکا — کلمدی بر لایق انش اکرون صو کا

ساکه لایق قانی عقل اکلایسی — یا قولق قانی سوزک دکلایسی

قانی لایق کوزله سانی کوزلیا — قانی اری دل که سانی سیلیا

قانی لوکل کم قیلا مردم ثنا — قانی دوستلق قان قللق قان ثنا

قان طاعت حضرتا نا زاتمکا — قان قوت طغوق یوله لتمکا

قان لایق تن کیم اول امرلک طوتا — امر اچنده اوله مردم اول دوتا

قان نفس اول امرکا عزت قیلا — امر اچنده قول اوله کمتر قیلا

قان اول جان کیم سکا لایق دور — سانی سومک لک اکا لایق دور

قان اول عشق حقیقی کیم مزی — الله الینا کوستر اکورطلو یوزی

قامسی اول حضرتا لایق دکول — انده عوض قجمکا لایق دکول

رحمتکله سن قبول قیلسنک مکر — قیلسن قوللارکا رحمت نظر

بیلورز بوردن بره یوقدور مدد — حضرتکده فضل رحمت بی عدد

یلوروز بز کیم اوتلش قلدق کناه — سن کریم سن برلغا ای پادشاه

قوله تعالی وما ارسلناک الا رحمة للعالمین

اول یونلر کیم انکلا واردی — یول اچنده یولداش هم یاردی

حقدن ایرو نسنیا طیمادلر — دندلر طغری یولی صیمادلر

در ذکر اصحاب رسول الله صلی الله علیه وسلم

بیرسی صدیقدی کوز حالی — کیم نجا ترک اتدی سودک سالنی

بغلندی سال ملک خانمان — وردی اول عشق کونکول جسم جان

قوله تعالی فی حقه وسیجنبها الاتقی الذی یوتی ماله یتزکی

ترکله سو بیردی اول خرص اوددی — طتدی صدق الذی صدقنی اوددی

در ذکر الامیر المحراب عمر ابن الخطاب رضی الله عنه

اول بری عمردی کیم دادایلدی — کندماغلنی الدرب اد ایلدی

اغلنی الدردی مطلق دینچون — ایله صقل سزانی کیم کینچون

داد قلدی عالم اچره تا ابد — خشنود اندا هم محمد هم احد

در ذکر جامع القران عثمان ابن عفان رضی الله عنه

بیرسی عثمان ذی النورین دی — کیم کلام الله اول ختم ایلادی

مصحف ارزه وردی باش کدقان — حق یولنده تا ابد قلدی نثار

کلدی قان ورد باش الدی رضا — خشنود اندا هم محمد هم خدا

در ذکر امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب

بیرسی کیم دی امیر المؤمنین / اول علی کیم اجدک بو اسلام دین...
صالدی کافر بوینینا اول ذو الفقار / ذو الفقاردن دونیم اولدی ذو الخمار
دین قلیچن صالدی کافر بوینینا / کیم قتلنمادی اتوک اوبینـ...

قوله تعالی فاقتلوا المشرکین کافة

اشبو ایشنی کیم بولور اشلا دکان / اول رسول خشنود لغی اوستا د...
هم ایشی کیم اول رسول قیلدی قبول / تنکری اندن راضی دور منبر...

قوله تعالی لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة

سوزدی اشتک رسول خشنود لغی / کیم بلا سیز تنکری نینک خشنود لغی
رحمتیله خوش دور تا الله سوزی / دوستنا باغشلیا قامو مرز...
دوستنی مومن اکی سومک اولور / انی بولن دوست رضا سینده...
بیلکیم پیغامبر قیلدی خطاب / عاقلا معنی بتر اشبو جواب

خبر عن الله تعالی لولاک لما خلقت الافلاک

هر کیم انوک دوستنی دوست بیلدی / خیر اجنده قیلدی رحمت بیلدی
مصطفی دوستلیغی اولدی جهان / تا که ورسا اشکارا و نهان
...اتقا پس فرض واجب اولدور / مصطفی شرعی که طغری یولدور

هذا صراط المستقیم

دونه اول طغری یولی طغری کیم / تا که یاد اندیشه ورسا ترک ا...

ای خدا یا طغری یولدن ازمغیل / اول شفاعتدن بزنی ایرمغیل

در نبوت سید المرسلین وخاتم النبیین محمد مصطفی صلوات الرحمن

کمسی کیم اول کتردی کیم بصا / چشمی کیم اول اقتدی کیم کسا
اول خونی کیم حق دشادی کیم دیا / اول جانی کیم حق برادی کیم برا
اول قیو کیم حقدن اچلش اولا / اول کوک کیم تا ابد باقی قلا
اول کمسنا که حق تنم دیدی / لاجرم جانلرده یازلدی ادی
اول اخر دولتی دایم دور / ایشت امدی دولت اشی کیم دور
مصطفی دور مصطفی دور مصطفی / مجتبی دور مجتبی دور مجتبی
ایدلم سوزی چلب اول احمدی / هم رسولم هم حبیبم سن دیدی
منم دیدی کورسن دکلا مثل عیان / یار دور دالولادم کون مکان

خبر عن الله تعالی لولاک لما خلقت الافلاک

جمله سینی دوستلغیچون ایلدم / سانوک ادکله بال بزدم آدم

قوله تعالی وکفی بالله شهیدا محمد رسول الله والذین معه

پس بلک کیم کلدی هم کلیا / مصطفی کیبی کمسنه دنیا بـ
نه دی قیران کبی خون کالسر / بیمینلن اتو خرو دم قالسـر

خسر الدنیا والاخرة

ای چلب سن اوزی قیل قول لارکا / اول زبا خونی بو یقسولـ... ارکا

کرچه کیم دل ارامز بو سوزنا تا موسیله نرضی واجبدر بسوا
مصطفی نیک درت یارن یاد ایلک انوکبلا لوکلمز شاد ایلک
کیم بولر طغرو بتون بولوردلر مقصوداو هم مراده ایردلر
بونلوری الموق لوکل لر صیقلی اول ابو بکر عمر عثمان علی
دیلمزدن ادلری الیسلمسون لوکلمزدن دادلری کاسلمسون
منم بولردن خشنود السون شامنز رحمت اچره دتسون اول اتّه عوز
کیم بولردر قامونک یوزی صوولی بونلو اوردی جلیب لر کلن خوبی
بونلرکل بوری صویچون ای کریم عاشقاسنی رحمت ایله ای رحیم
بونلارکلا بیله قیمق روزی قیل یارن انده جمله سوزه ای جلیل

الباب الاول فی الاحادیث

باب اولده اتت اون داستان تا بوله سنی معنی کنجیغه کان
هر بیریسی بیرکتلر مدح در ایکی لک اچره قلنلر تدح در

داستان اول از باب اول

ایشدامدی ایدیم بر انلریکی حق یولنده اول بریکن جانلیکی
برلک اچره کورنه دولت بولدلر بیرکونن بنجه بولداش اولدلر
حق رضاسین بولدلر بربیلکه حضرتا یاردلر دیر لیکلکه
دکله اتذ مصطفی احوالنی کیم لجا اجدی بو اسلام یولنی

اول زمان کیم دنیایه کلدی رسول نه یول ارکان واردی نه خود اصول
یر یوزی طیطولو کافرلاردی دیر لوبن خلجه طابرلاردی
مصطفی عرض ایلدی حق ورلغن سیلادی منم کندی پیغامبرلغن
دعوت ایندی بونلری حق یولنا ایندی کا الکل ای قوم کرجک دنا

قوله تعالی قل هذه سبیلی ادعوا الی الله علی بصیرة انا ومن اتبعنی

بونده ایندی دمزز بز سوزله ننه کستر کیم کرا ور کوزلمه
مصطفی دن معجزات استادلر هر بیریسی بردلک دیله دلر
قاموسینک مقصودی اولدی تمام هر بیری دیلاکنی بولدی تمام
دیولب اول سروره ایندی بولر قاموا ایشنک جادلقدر دیدلر

قوله تعالی ویقولون ان هذا الا سحر مبین

دینی بذ تراولدی دشمنک لری هیچ بر نترلاردی اول سرورکه
هر بیری ایل دیر لونکر ایدادردی ناجفا کلسا رسول یوداردی
تاکه درت یار کلمنجا بیر بیر کمسه باش اندرمدی اول سرورا
چون کیم اول درت یاردرلدی جانلا کورنه قلدیلر بولر دشمنا بنلا
دین قلیچی الیوبا الدیلر تکری اوچون توکل قلدیلر
صلدیلر اول قلیچی کافرلرا ندغبیه دشمنه نعتکرلرا
هرکه کالب اول مسلمان اولمدی اول قلجدن بیری امان ابلمدی

قال الله تعالی فاقتلوا المشرکین کافة

کیمسنی قلجیلا قیر دیلر — کیمسنی هیبتلا قاچور دیلر

دیدیلر بیر یوزنی قافردن قفا — شول سببدن کیم برکدیلر صفا

جمله کالب مصطفایه بتدیلر — انلجون بیر یوزینی دیتدیلر

پس بیلک کیم کیسده ارلک وار رسا — کیم کیلکله ایک الک سز یا رسا

دولت مرد و جهان انلوده دور — انلور منزللری جهان الوده دور

بیر کیشیلر بولدیلر کیم تو مراد — محکوم اولدی بولنلر ایلیش ناد

زیره بیرلک حق چلب بولیلدیر — ایک ایک شول عاصلر دیلیلدیر

بیرلیکا بیمک حقا ارمک اولور — یا ذ شاهل لطفا کیرمک اولور

بیرلک بیمک نشان دور دولتا — لایق ایلر آدمیی ... تا

ای یارنلر بیرلک ایلکیل بار له — کیم وراسو دنیادن اقوارله

بیرلکه اولشمرن وارنلرلک — یارن ایشی دشوار اولرانلرک

ای خدایا اتفاقنی روزی قل — ایک ایک سز بیرلکی قلغون خاصل

بیرکب بیلا وراوک یارله — داخی شول کیرجل کلن و ستلر اله

ای خدایا طغرو یولدن ازمقیل — دنیا آخرده شلغل ابر...ل

داستان دوم از باب اول

آخ فلاغل بیرایشت ای یولارک — ایدیم اول بیرلکا بیتی لرکی

کیم نجا بیر اولدیلر اولکدن صو کا — کوستریم مثلنی سندن سکا

اول که حق اول بیرتدی عالمی — عالم اچنده بیرتدی آدمی

اولنساندن تا قیامت کوننه — بیر دور هر کیم کلب بیتدی دینه

ماضیسی و حاضری مستقبلی — حق یولنده جملهسی بیر دور حالی

نیچه یوز بیتکی دور لو کیشی کلدیلر — هر بیریسی دونه کلدی بیر منبر

بیر کلدور صورتی و سیرتی — بیر تفوح ایتسن اشبو حکمتنی

ایشلامدی حکمتیلا حال نجا — ایشیدر نسل ایدون اوجدن اوجا

یوز بیکی یکرمی تورت بیک انبیا — دورت یوز قرق درت شیخ اولیا

بیرلک اچره مجلسی بیر جسمدی — جسم اچنده نیچه دورلو اسمدی

هر بیرنینگ بیر شکل احوال لرکی — بیرلک اچره بیر دکلدور حاللری

باش کبی و کوز کبی قولاق کبی — دل کبی و الکبی ایاق کبی

هر بیریسی بیر شکل بو مشده دور — الابقسک قاموسی بیر ایشده دور

بیر کیشیلر احوال بکزر شو کا — دکله ایدیک ایدیم بیر بو سکا

کیم نجا بیر اولدی جمله انبیا — نیچه کلدی دکسی بیر مصطفا

هر بیرکی بیرلکا اچره کور ندور — دکله امدی کیم حکایت نیتدور

اشارة الی ابی البشر ادم صفی الله علیه الصلوة والسلام

کیمسنی ایق دوز بو بیرلکا — الکی اول تلدی جهانه دیرلکا

بو نجه ییل بو خلقی کتوب یوردی — جهل خلقنکا اصلی اندن دوردی
نفسی وحی ملم الکن ایقده اولور — اوقون ارقون اتلنب باشه کلور
بیتکم انده بلیدی اول زمان — اول سبیدن ادلو اولدی بی کمان
چونکه بلدی صوچینی آدم صفی — پادشاه لطفی انی قلدی صفی

اشارة الی شیخ الانبیا نوح نجی الله علیه الصلوة

کیمسی اولدر لیم اول یوندی کمی — غرقه وردی نیچه یوز بیل آدمی
الکتوردی حضرتا قلدی دعا — حق قتنده اول دعا اولدی رد

قوله تعالی رب لا تذر علی الارض من الکافرین دیارا

چونک بولدی اول دعا اندا نجاح — قامو غرق اولدی و اول بلدی فلاح
قرکیم انوک دعوتیله کلدی — جملسی غرق اولوب بر قالمدی
ترکیم انوک حکمنی دندی عظیم — قلدی بنیادی جهان اچن مقیم

اشارة الی کلیم الله موسی بن عمران علیه الصلوة

کیمسی کیم ول ذرکه اول اولدی کلیم — پادشاه له دیدی ایشتدی دلیم
عرض ایدردی جمله حاجتنی عیان — معروف مشهور مناجاتنی بیان
اول مناجات انده واریدی مدام — سیلشردی حقله بیلا بیر کلام

قوله تعالی وکلم الله موسی تکلیما

نه اولورسا قیغوسز سیلاردی — نه کلورسا قورقوسز صوراردی

بیر سوز ایتسه کالوریدی بیک جواب — بیر جواب بولوریدی بیک ثواب

اشارة الی خلیل ابرهیم علیه الصلوة

کیمسی کوز در کیم اول بیناییدی — دوستی یوزن کورسه اکا رعناییدی
کورمینجا کسنه دوستی اولر — قربانیچون اغلینا قصد ایلر

انی اری فی المنام انی اذبحک فانظر ماذا تری

کورمینجا کمسه جان ترک ایتدی — دوستنکه عهد وفا بر کتمدی
دوستنی کیم دوست کوزیلا کوردلو — دوستنه هم دوست دوستلغلا اردلو
کورمینجا انسان دوست اولدی — نمرود اوتن شیله بستان بلدی

اشارة الی خلیفة الله داود ابن ایشی صلوات الله

کیمسی قولوق درر اول ایشتدی اون — اون اچنده معلوم اولدی اکه یون
ایندی سینی بر خلیفه ایلدک — یر یوزینه حکمیچون و بر بدولک
خلق اچنده حق یولینی ارمدن — طغری سوزکل دنیایه قارلمدن

قوله تعالی یا داود انا جعلناک خلیفة فی الارض فاحکم بین الناس

چونکیم ایشتدی بو سوزی اول فلاق — غفلتی الدن برقدی اولدی ساق
حق نعمه بو دنیا اول اشلدی — انوکیچون دامری سوم ایبلدی

اشارة الی سلیم الله سلیمان ابن داود صلوات الله علیه

کیمسی کوکلکبی اوچاردی — کوز بومینجا بر کوزکا جاردی

حکمنا قرساندی جمله جهان	آشکارا اولیبدی جمله نهان
ادل کولوله جمله خلق سغاردی	دیلنسه یرون کوکا اغاردی
جمله خلقک دیلنی بیلوردی	نیچه حکم ابدا رسا اولوردی
کیمه کلدی انجلاین سلطنت	کم کلب اچاردی قشلر قنت

اشاره الی روح الله عیسی بن مریم علیهما السلام

کیمسی اولدرکیم اول درلک نوری	انوکیچون اولوری قلدی دیرکن
روح حلادر جمله خلقک درلکی	وردی اول الله اکا بو ادرلکی
تنده کیم قلدی دعا وردی نفسن	اولولر اولدی دیری وردی نفسن
هر دعا انده قبول الموز بلوک	هر نفس اولودری قلمز بلوک
دکمه کارا وردی حق بو اشی	کیم دورکیم دیرقیلسه اولحسبی

اشاره الی صدیق الله یوسف علیه السلام

کیمسه اولدرکیم اول یوزا بقان	ترک قلدی اول یوز ایچون خانمان
وردی سلطانلغنی سکین لکا	اول یوز ایچون دیشدی اول الکین لکا
عاقبت اول یوز سبابندن ینا	ییکی عمر وردی حق اول مسکینه
پادشاه اول یوزی شیلک ایلدی	کیم انکله مصر شهرین [illegible] یلدی
بردخی انوک کبی یوز قنده وار	جمله جان اول یوز ایچون اولسون ابنا

اشارة الی خاتم النبیین حبیب الله محمد المصطفی صلوات الله علیه

کیمسی باشدر کیم اول وردی اشی	تا نسینوک سوزیدر اول کیشی
عقلی له دولت دخی انداید ی	انچون نادر رسا اشلدی
هیچ کمسنه حکمنی دندرمدی	قلدی کمسه که باش اندرمدی

قوله تعالی وما ارسلناک الا رحمة للعالمین

قاسولر اعضایدی اول باشدرر	حق یولنده بیرکب یولداش دررر
چونکی باش اولدی وجود اولدی تمام	هم رکوع و هم سجود و هم قیام
اول کلیجک اولدی ختم انبیا	کلدی هم انوک نورندن اولیا
انزل ازره کلدی کمسه دقی	هم دخی کلما بیسر تنکری حقی
هرکیم کلدی انوک یولیچون وردی جان	ظفر دردی اول یولدا وزده کلدی قان
اول یوزدرکیم انکلا واردی	یولداش اولب بربریله یاردی
کیمسه اول یولیچون ترک اتدی مال	کیمسه اول عشقدا اولدردی عیال

اشارة الی ابی بکر رضی الله عنه اشارة الی عمر رضی الله عنه

کیمسی باش وردی یوز دندرمدی	کیمسه اوردی قلج هیچ دونمدی

اشارة الی عثمان رضی الله عنه اشارة الی علی رضی الله عنه

اول زمانده لی بیا کلنجه بو کونه	تا مونول اولدن کلب انسبوده بنه
شمدینه صکره دخی هرکیم کله	جمله باش اندور سرودر بوبوله
بلکیم اول دمدن برو جمله کلن	برصورتدر حق یولنده یار اولن

نه وار اخو ورزشی ایرو غبا … کیمی ازتق کی اکسو کیبا
قانوسی برایشچون کلدی بولا … قانوسینوک مقصودی حقی دور
سندی کر بندلیسه بولکم … بی ریا کوردو کیسا اول دورلک
حق دیدارین کورسن انده بله … ان شاء الله کیم چلپ روز
یوزی طرق عاشقنک اول کمسیم … کیم بو سوزی جان اچندا دکلیه
نظم اچنده ارتق المسوک وارسا … عیب طتمایه انی کیم یارسا
کیم بو سوزدن معنی در مقصود مز … روزی قلسون قانو یا معبود منز

داستان سوم از باب اول

جمله ایشک یکوکی برلک دور … برلکه بتمک بتون ارالمی دور
برلکه یتن لرازدین مسنز له … ایک لک له کمسه کلمز حاصله
قنده کیم ایک کوکل برلکده دور … کورسن بنلر غنی دورلکده دور
برلک اهلی خوش کچردی وقتنی … بیر کنکلو دیدی دنیا تختنی
برلکیله اچدی یولی مصطفی … خلم قلدی دنیایه قافدین قفا
برلکه یتن کوکل لر اولدی شاد … حاصل اولدی بنلر اچله مراد
برلکیله کلدی جمله اش اله … برلکیله وردلر طفرو بوله
ناکه دولت وارسا برلکده دور … برلک اهل المسنر دورلکه دور
برلکه چوه دور چلاب رحمتی … اشیدا ندی ادیم بو حکمتی

اول که طاعتدر نریضه تنکرینک … کونده بش وقت کیم درکی دردنوک
حق انی قول لارنا فرض ایلدی … بلدرب پیغامبره عرض ایلدی

قوله تعالى اقيموا الصلوة

نیچه کیم دیری اولاسن قل دیدی … قول لق ایله قول لغونکی بل دیدی
قلدی پیغامبر قایو قلق کرک … الا مقصود نیدوکن بلمک کرک
مقصود اولدر انده کیم رحمت کلا … عرض کونشدم حضرتا الابد او لا
شکدکل کیم رحمت اول طاعتده در … الا بلمزلرکه نا ساعتده در
طاعتک باتنسنده بیرلو دور … لاجرم کیم رحمت انده کیزلو دور
دورلو دورلو دور بو طاعتلر اچی … کیمسن بیلدر ولی کیمنی فقیر
کیمسی نفس استنه کلشدور … کیمسی مال الحکم اولمشی دور
کیمسی اولدرکه انی جان قلا … کیمسی اولدرکه امر اولدی دله
کیمسی عقل استنه فرض بلدی … کیمنی کوکل لرا عرض ایلدی
هر بیری طرمشی در بو طاعتا … منتظر در بو مبارک ساعتا
عقلوک اولدر طاعتی کیم فکرایده … دیلک اولدر طاعتی کیم ذکر ایده

قوله تعالى الذين يذكرون الله قياما وقعودا وعلى جنوبهم

کوکلک اولدر حضرتا ملحق اولا … جانوک اولدر عشقه مستغرق اولا
سالک اولدر خرج اولا حق یولینا … کیم انکله رحمت حق بولنا

قوله علیه السلام وادوا زکوه اموالکم طیبة

نفسکا دلور قلایش وقت نماز / اوقیلا حضرتنا قیلا نیاز
مریدینک بر شکل طاعتلری / ناقدر کیم وار ایسا طاعتلری
ایمدی مالک جانغه راحاتی / ایستیالوم اول حبیب رحماتنی
تنقی طاعتده کرالم یرلو دور / تنقیسینک ازره سیناپ بولودور
عرض ایدالم حضرتنا هر بیریب / کوزلیالوم هر بیرینک بیرسی نقد
تنقیسی لایق کلرسا حضرتنا / قایم اولالوم دون کون اول طاعتا
شول دکلی اثار رحمت بی کمان / تودی حق هر طاعتغا اچنده عیان
شول کنش نوری کبی دشمش دورور / جمله ذره بو طاعتی طتمش دورور
ایلا اصلی قنده دور بلمک کرک / دون کون انوکلا اولمق کرک
هر اشکلیکیم اصلی بلما بسنی / خود اول اشدن فایده بولما یسنی
اصلی اولدور که امامه اویلر / اویاغیله جمله ایشی طوغیلر
تالوکل لر اوینچابر سیره / رحمتینه تنکرینک قنده ابیره
طاعتی یلکزدخی قلسا اولور / فرض وسنت نیدکن قامی پلور
ایلا امر اولدر بو یکب قیلسه لر / برلکیله حق رضاسنی بولسه لر
برلک اهلینه اولور رحمت نزول / الجماعة رحمة دیدی رسول

قوله علیه السلام الجماعة رحمة والفرقة عذاب

بیر کیشلور رحمتیله طویدیلر / رحمتی بو جمع اچنده طیدیلر
بیس بانکه بیرلکده در حق رحمتی / ایکلکده تودی جمله زحمتی
هر کیم ایمانلیه بیرتمشدر دوست / اول ویریشر حضرتنا چالاکی چست
ای عاشق سن بیرلکه ویر کل کوکل / کیم اولاسن رحمت اونده قبول
هر که بو جمع ایکلکله دیبوله / یارین انده طامغ دایه سورلسه
ای خدایا وزریغل غل بیرلکی / قاتوبیا اول ساکه لایق دیرلکی

داستان چهارم از باب اول

اندیجر بر خوش مثل سنده اسکا / یاد کار اولسون بو سوزبندن سکا
عاقلسنک بیرلکه اوله شی کور / ناکه دولت وارسا بیرلکده دور
ایکلک سنی بولک ایله یارله / یارلغی باشیاسنی غارله
یارلق ایله حق یولینه کیرسن / بیرلک ایله حق دیدارن کورسن
بیلکم بیرلک قلنلر بولدلر / بغما دیداره له بیق اولدلر
ایمدی کل عقلوکی دیرکندوف زکه / فکر ادوبن بفضل ایکی کوز که
کوزلرل ایده سکا اتمک کول / بار له بیرلک نجا اتمک کرک
هیچ ایکی کوز ایکی یاکد باقمز / ایله تمتشی دیری بیزی قومز
ایکسی بیله باقرساغه صولا / بیله لکده دیرنجا کیم وار اولا
اوبقیا وارسا دخی بیله وارر / اوینیجق بیبنه بیله اوییور

اغلیبجی ایکسی اغلم بیله دکسا داغی بتم بیا دیکر بیله
شیله بوتون برلکد بتدو کچون عمرلجنده بیرکب لتدو کچون
کورنه دولت وردی تنکری بنلرا سندنی جهد ایله بکزه انلرا
سندنی برلک ادرسکل یارله شاد اولاسن عاقبت دیدارله
یارله برلک ایدن محروم دکول رحمتدن تنکرینوک غبون دکول
دنباده عمرن سره دولت بولا آخرزده شاد اولا رحمت بولا
حق یولینا یارلقیلا کردلر سنرلا یار یارلقیلا اردلر
یوزی طوترق عاشقولا اولمسبه لم بو بولدم کوتق یارلق ایلیه
دکمه برلکتو نسانه کورتن قلمیا یاردن یوزن دوندورسن
مرندا قلدر نسایل نبی کنان سنرلک اولدر حقیقت ای فلان
ای خدایا طغرو بولدن ادمغیل دنیا اخرتو فیقوک آیومغیل

داستان پنجم از باب اول

برلک اصلندن دیم برسز دقی کوکلکه یاز بو سوزی تاردم اوقی
کو بو سوزی جانله دکل یوتسن هیچ کمانسز تا سنا اکله یسنی
آدمنل جسمی کتاب در قاموسی کوکل اچره بزلودورر نفسی
تنق لوکل لم ادندی دعودن اول کوکل طوبدی خبر بو معتقدن
دکمه لوکل کرمدی بو قدرتی دکمه کرا کلاسدری بو حکمتی

اعضا بولوده جمله عبرت بولودر خاصلر اوقر اول عوامدن کزلودر
اندنی بوکل فکرله الوکه بوق الوک ازره بزلودر بزخی شی سبق
اکمه داکن بیرکب کلدی قولک انده کلدی بیتش بدق اولدی الک
مسیح ایکیسی بردکل تدی تمام قوت اچره بردکل حدی تمام
باله بتلر بو بیره جمع اولمیا ادنوی والکسوکی دوز اولمیا
جونکه جمله بونلرن دندردلر قاموسی بر بیره باشی اندردلر
ویدر اولدی تدی وی علم قوتی یا قوین کورسا کدسن بو عبرتی
مصاحت لم کسنادن صورسن الوکی بوم استنابق کورسن
بومثلدر بیره معنی کوسترر برکوزت بو معنی قنجا ورر
بو بوریسن ادمیلر قاموسی آدم اغلنلریدر عام خاص
قلوبینوک اصلی حضرتدندرر عقل وجان جمله فدرزند ندرر
کلدلر آدم بلندلن سنر دلر کیم طغرو وردی کیمی ازدلر
لکیم تخشول کیجر بایدر کیم بکل کیمسی اسوده کم درتر اسکل
یسنکی جاهل کبی عام در کیم خاص کیمسی بوارتده خاص الخواص
نفسی سینوک علم وارتیلر حوال کیمسی کا لوصورر اندن سوال
بو معتقدن جنس زاهدکبی فاسق درر کیمسی حق بولنه عاشق درر
حکمتی بیریل لوکل بیرنه دلر دکمه برسی برولک دتنس قور

ایکینچول بر دکلادر حاللری
تاکه بلکلر بر یره یتمیالر
ارمیالر ایک لک سز بر لکه
اشبو سز معنی یتر اکلای نا
برلکا یتمک بلک کیم بخش در
حق بزی ایرمسون اول قاپودن
عاشقوک حاجاتنی قلسون قبول
ای خدا یا طغری یولدن ازغیل

بیر کوبن بیله کتمز تولکن ... ونه ماندار قانمو صولر نیشی
اولولار اتاکنی طتما بلر ... قطره قطره ادکنی یردن چقرلر
کورمیالر اول اولماسز دور ... اندر جملو اولرسا بر بکا در
حبان قلدغی اچون دکل ... یره طاغ وطاش اکا مانع در
حق دیداری بیرکسلر بخش در ... الر خوذ قوتی یوق کیم اقا
دنیا اچرکتمیالوم طابودن ... دا بیب داکوره التمز یولنی
کرچا کیم قول لقا لایق دکول ... ندر کیبی بر صو بیله قار تشو
دنیا اچر قول لغکدن ایرمغیل ... بیله شول قدر قوت لمونر
... جوب ایرز قار تشوار ما غلد

داستان ششم از باب اول

برلک اصلندن دیم بر سوز یننه
جانله دکل دل برلک سوزن
طپطلو معنی دور اشبو جهان
هر معانی هر اشارت دنیاده
هر بر انده بر سبق یرلو دور
بینه برلکدن سبق دتمق کرك
کمسنا کیم یا الکوز کوردی بو له
نیتکیم بو بر یوزینک صولری

دولت اولا اشبو سز دکل ... بیره کم ارتق صوی قوتلی دور
کوستر ا بو سوز سکا معنی بونک ... طاغ طاش اوک اوک یولن بوکا یتر
کوزی اچق کیشیا کورنر عیان ... بارو قیش شیله اقر السلردن
هر بریسی بر برات در ای ددہ ... بولدر اشبو خلق دور لیکنه
هر سبق بل درلو معنی کوستر ور ... هر بو خلق جمله بر اودن کلدلر
ایکلک قوبب برلکا یتمک کرك ... بیننه جمله اول اوده در بونلری
یولنی النامدی اول سنزلر ... لیکه کیم اصلی اولرسا بر کیشی
فکرله قلغل تفرج بولرکی ... بولنی ایله دمز اول منزلده

طاغلوبن طنذلر طاغ طاشی
بوز اورب بیننه دکیزه اقدلر
داکوره یول التمز یره سکادر
اشبو صوق هم انوك یولن اوردر
یولنه تورشی دورنك رکی یسقا
ایشدالمدی نیجه دور احوالنی
بولك الب انوکیلك بار سور
کیم الوار ساغه داکن قلتوز
هیچ کمانسز یولن التمز له
قامو اقن صودن اول دولتلودر
یازی و یابان انی اکل بمز
داکوره کیدر یول کاسلدن
هم طنقدر یول اری بر لیکنه
کالبانوك دنیایه طاغلر لر
انده جمع اوله سدورر جانلری
اولمزیسا حق یولنی بولدشی
دولتسز دنیاده بوزبل مشکله

زیره دنیا پرده در حق بولنه — خلق تومر ... ز انحق بول...
یا الکوز قوت قانی بیم یول اچا — بوقو پرده لری ...
ایدی چون بیله دررتمک کرک — طغروق یار ... طغروق ...
اولشو بیلورسک طوغرو یرا — یارسنی اولشدره اولو ...
چون ایواسنی اولولر صحبا بتنا — بللو بل اردک جلیب حضرت...
زیره بیلو دنیایه مانع دکول — دنیا دو قیمنا بولر قانع دکو...
دون وکون حضرتدر ز سیران لری — پادشاها اولشیدر جان لر...
عاشقل نادیدکن دیار سنک — دنیاده اولولرا اویا ...
اولولرا لنا سنی اول حضر تا — هیچ کمانسز الکمانسز دو...
ای خدایا طغروق بولدن ایرمغیل — اول اولولودن بری ایرمغ...

داستان هفتم از باب اول

بیرسوزم وار ایدیم دونا رسک — ایک لک قوب برلکا بیتار رسا...
داکیانی دولتنا بر لیکک — برلکا بیتن لرار ردی مسنز...
یا الکوز کا چارسا عمر کسنوک — بوله ازمز قلدی یا بنده جانو...
یا الکوز منیج کمسندیول ورسلری — قولوز سنز حق بولین باشر مل...
قولوز کارک بوله لیبرنلرا — کیجا ارالرد بیله دکله ری...
دیرلب قوله ونا او بنلرک — منزلی کوهرکنی در انلرل...

اوادکر اجره دور ... سیرانلری — درلکی وشادسی جولان لری
... یوز ... جقسلر اولر بولر — هیچ کمانسز در فنا اولر بولر
... ری بیر اهلی ز حوش ... منم طیور — دنیاده بیلوردی قیلور سوزور
کیمسه ... میدا ندرر طاغ و اووا — کیمند سیران کاه اولمش در هوا
بو یوزنده در بوله کن لذتی — درلکی وشادسی و نعمتی
داکر اهلی تور یا جتما اولر — تور و بیر اهلی دکرده غوق اولر
دالر اهلی تورد ا ... بیلمز — تور و بیر اهل دکیزه کیر مسز
...ن دکز اهل دکزده یارشو — بیتلم بیر اهلی بیرده یارشو
بومثلدر معنی کوسترور بیزا — رمزدر بونن الله کوکلو مزه
...ن قوری بیردر کوکل داکز درر — بیر ایشنت بوسوزنه معنی کوسترور
جان بالقدر عشقدر بحری عیان — کوکل اجره بو نلرک حکمی روان
بیره کیم کوکلده در جولان لری — دری معنی استنه سیران لری
اول که دیدمدی وحوش و هم طیور — تنده اوش نفس و هوا بیلر دورر
...ن اجنده در بوله رک تختلری — دنیا ازره اجلب در تختلری
...ن اجنده شادو خرم در بولر — ازدولرک دون وکون جرکین خولر
...ن هوسدا ایکسی البیر ایدرر — بیر ایشنت بونلرک نه تدبیر ایدرر
جانان عشقی اوقر لر دنیا به — مقصود اول کیم بونلرکی قول ایلیا

کر بولور بو نفسغه منقاد اولسه لر　　دیرلکی قیلمز کوراک کیمز اولسه لر
نیتکم بالیقلا نحوی دورور　　چیقمقی یر یوزینه اولدم اولور
جانلا عشقی دغی بر کوز بدور　　اول هوایی نفسده دعوت ایدر
اوقوابدر دونکز حقدین بیکا　　اصلی اولدور رجوع ایتلوم اکا
راضی اولمز لر بولر کیم وارلیو　　توری بیری قوب دکیزه کیولر
نتیکم شول جانورلر قوری یا　　اکونب درانی قوب کورمز صو یا
درن وکندر دریشفده در بولار　　اول بکی کیم عقل اتوکان اوله یار
تقیسینا کیم عقل قولداش اولا　　یول اچینده یار اولب یولداش اولا
اول کوراک کیم یولنی الیتا ابلوق　　یول بوله اول ایچوودن ایچوق
ساکه بیتول نفس وهوس دشمندورور　　دوستلیق ایدن ساکه عقل وجان دورور
جانله عشق کرا ویرسا تانوکا　　پس کلیسو درندامت جانکا
اول هوای نفسله اویدر جانغه　　کیم بوزوک نازه وراسن سبحانه
بودکوزده قو هلاک السون بولو　　یولاری نفسی هلاک المق دلر
ای عاشق سن نفسه یولداش اولمغیل　　عشقه اویغیل عشق یولیدن قالمغیل
کیم سنی عشق قوشرا معبودکا　　هم کیمانسز ایرسن مقصودکا

داستان پنجم از باب دوم

آج قلانغنک بر ایشت کور نادرم　　عاقلیسک اکلغیل نا ایدر صم

کوز سوزرک معنیسن اکله رسل　　جانلک کوکولک دکله رسک
ادلک یاسی و بستلی شماع نکی　　قوتراسن دشمنوکدن جانکنی
یلسن بو دنیاده تمک کرک　　بای ترک ایدب بنی دتوق کرک
دکله ابدی کیم نه دیبرم ای عاقل　　اشبو سوزدن فایده قیلغیل حاصل
بکی مجلس وار جهاندا بل کلو　　هر بیری حال لو حالنجه سو کلو
بیرسی اول مجلسنک رحمانی دور　　بیرسی هیچ شک دکل شیطانیدور
ایشد اول رحمانی مجلسنی وصفنی　　کیم بجا دزمش دور الله ابی
یوز بیک و بیلکوم دورت بیک انبیا　　دورت یوز اول قرق دورت شیوخ اولیا
اهلی اشبو مجلسنک انلودرور　　داخی انلر اوین جانلر دورور
جانلدرور اول اورندا حور جاورن　　جانشا قلمادی اول لر رجل ادق
ورندا ایسلیدرور قرآن خوف　　علم وحکمت یر بولردون کو نی
مصطفی اول مجلسنک سوردیه دور　　پادشاه اول مجلسنک باردیه دور
اسلام اونده دورور درنکلری　　یوقدرور مبح نبلرک اومک لری
خوش خدای مجلس انده نور لب　　هم صفادن بادیه لر قور لب
طیطلو اول بادیه شربت دورور　　کیم اچوسه جانینا رحمت دورور
عشقدرور اول مجلسنک هم ساقیسی　　ابدمازم دیه کلمز باقیسی
وله عاشقدر نه دیرم اکلیا　　انلر اکیم عشقی یوقدر طمکلیا

توبه در عشق ساقیسینک صغریقی
همم ایشاندر اول اراده شمع وجمع
اول چراغی اوزندا بیندور ربّ
اول شرابی خوش اچولر ذوق بلا
اول یری مجلس کیم اول شیطاندر
دگله املاک انی داخی نایش
نمرود وشدّاد فرعون عاصی
اهلی بوندرر بلوک اول مجلسک
سردهی اول مجلسک شیطاندر
کفر اونده مجلسی قورمش بولر
مجلس شیطان انده قورلب
طیطلو محنتدرر اول بادیه
اشبو نفسدر ساقیسی اول مجلسک
دون کون اچدکلری محنت دزر
سن بولدن قنقسن سوارسک
انوکیله وارسرسن حضرتا
ای عاشق سن اشبو تونی یارکا

الحق اولر جمله عشق مستغرقی
تختو ویرر اول اراده تهججی شمع
بونلرن دیدر حقا دندور ربّ
جملسینک جانی طولو شوق بلا
کیم بولر اول مجلسک دشمناندر
اهل کمدر حال لری نیجا ایش
هم ابوجهل اول رسول مدّاعیسی
نایبی درمه بریسی ابلیسک
سوکلو نعمتلری کفراندر
اسلری حقد حسد چرکین خولر
مشکل تدن بادیه لر اورلب
غره اولمشلر دزر اول شادیه
سخوقی فسقی در هم اول مشکل
ابله صانرلرانی شربت
صحبتینه ورمغا ابوا رسک
رحتی قوب مایل اولما محنت
دخی هم شول سوکلو وشنلا

سوزه کورطتی استار سک
کورسکا شول فازی کیم کلر کجر
قولوز التور بلا زی منزله
گلستانک اول طمانلو طغلری
اولن اوچوبن انرلر عتا سن
نیجه الر نیجه طغلر اتلیب
نیجه سیران تفرج قیلبن
اشبو دولت ناسیدن دز قاز
کوزسایرسنی اولدن دوتار
خولر سندخی قوله وزا اوبا رسک
یول وراسن سیران جوله بلا
اشبو سوزدن مقصودومز فاز دکل
اشبو لوز شول اولو لودر کیم کدر
دنیا ترلستان طفیدر فازی چوق
وجه کلدک دنیا طاغن بیلدق
محنت ولوز کادک بزی النا اکا
رفیقی جمعیت کد قوله وزی وان

ایدون کورعشقلا دکلار سک
جمله بر قوله وزا اوتیش اوچان
چون بریکب بیلدکلردیلر بو لا
کیم بولارک اولدرر بیلقلری
عمانی قشلب بولر دونربینه
بنجه صولر الجب اوتلر اوتلیب
بوهوا ازره کچو دوزیلبن
شول سبدر کیم اوبر قوله وزا
اول قوله وز در قبو اکا اویار
اولولر اتاکنی دوتا رسک
هیچ کسا انسز ایرسن اول منزله
معنیسی وار بو سوزک دک سوز دکل
اشبو خلقی حضرتا دعوت ایدر
آخرت عماندرر کوهری چوق
آخرتدن یا کلد اوشی عزم ایلدک
کیم ازب طاغلما وز دودت یکا
جمله خلقک فرقاسندن اچان

آنلوك كيم قوللوزى يوق عيان / اضحى ورب اشده دكى [illegible]

بو سوزه قرآنده واردر مهم دليل / يوم ندعوا ديدى آ [illegible]

قوله تعالى يوم ندعوا كل ناس بامامهم

يعنى كيم كيمه كه كرتيدى تمام / آنى كيله اوقنيسر والسلام

اول كيشيلر كيم امام ايتمز قلدلر / بلو بيلك كيم ايمانسز تلدلر

پس قوله ورغاشقل ايمامدر / كوكل جان اول امامك دامدر

اولدر امام كيم كوكل بغلو اولا / آنوك اودينا يورك طغلو اولا

اول امامدن حق بزى ايرمسون / دنيا اخوطغو يولدن ايرمسون

داستان هشتم از باب اول

بر حكايت ايديسارم مختصر / خوش مثلدر خوش معانى خوش خبر

بو خبردن بيره معنى اكلنور / ايدى تنده كزلو دورر كوزله نور

نورى الله برلك ايچنده قودى / بيتكم چقماقه طاش تودا دودى

اشبو سوزدن معنى وار ايدم سكا / دكله ايدى نيجه در اوكدن صو

روزكار اچره مكر كيم بر عرب / كعبه نى تمطلكا قلدى طلب

ديلدى كيم يازغندن يوولنا / بونيتله كوردى كعبه يولنا

قافله بيله اويدى يول دزى كيدر / بر ايشد يولده نيا اوغرر ندر

سال و نعمت ترك ايدوب كتميشدى / جور و محنت اختيار اتميشدى

[illegible] اوزجنته كوزدى عرب / آكا بر حال واقع اولدى بو العجب

[illegible] دن الكيم تلدى اكسوزين / ارقون ارقون كيدر يدى يلكزين

كيدريدى تورن اج كوكلى يوزه / ندزواده واردى نا قوك وزه

اول كون اوزن يوردى يلكو عرب / قوندى بر يرده نيجه آج و اريب

اولارا داكز كناريدى مككو / دنده داكز صووقى قلدى آشر

اودلو اولدى اكا ايستمشفا / تا اول اوخت اولنجا كيم كونش طوغا

چقمغ و منمه قو وردى بله / قولقندن چيقرب الذى اله

بوقونتشوبيشلا ديلر صورا / اود بوله زكا تنقسنده در كوره

چقمغى الذى اليده نازله / قانى انده وردى اكابيك نازله

ابدراى چقمق انوك حرماتنه / كيم جهان محتاج دورر رحمتنا

طوب بكلدم بيزر اودور كل بكا / بوكلوبن محتاج اولميشم سكا

كعبه وايه واررم اسركه كل / تنكرى پيغامبرى اغر لفيل

بير كول تنكرى پيغامبرى / خلسن تادايليب قلدى زارى

نيجه زارى قلدسا اش يتمدى / چقمق انوك زارسن ايشتمدى

وارمدى بر ذره اود اول مسكينه / كيم اول اوذى يندر او ابسينه

چقمغى الدن برقدى اول كشى / غزتيله النا الذى طاشى

بولكز اودى دندى اول طاشدن دلر / شيله كيم اولومده كدى جان دلر

زاری قیلو اغلو ومهم بیلور زر — تنگرینک آدلارینه ایتدیلر بوزر

ایدلینجی بینه مقبول اولمدی — طشده داخی بیلوب اوده بلمدی

بینه محروم قلدی اول مسکین غرب — اوشمش اجمنی حالی بیر تعجب

طاشی داخی قودی چاپندی قوا — قودن آستر دردینه بو غمه دوا

قاوه داخی چوق تضرّع ایلدی — اغلیب مهم بیلوروبن سینلدی

ایدر ای قوس بری محروم قومه — چاره سزومن بقفل اخم حالما

تنگر عشقیچون بکا اودور بوکوز — بوصوق اللدن آل باتی بیز

طوب بکلدم بزه اودور یا کدسن — بوکلوبن محتاج اولدم ساکد بن

قوده داخی بولسادی آستا دوکن — عقلنی جمع ایلدی دردک اوکن

بوکزین طاشی قوک دندی بیله — بوریکادن حقّمی الدی اله

اوردی طاشه چقدی اوده شندی قوا — جمله حاجت اول ساعت اولدی روا

چون کیم اودینیدی حقا شکر ایلدی — اوده قتیده اوترب فکر ایلدی

فکر اجنده معنی بویله کدر — ذکر اچنده دیلیله شرح ایدر

ایدر اشبو اوده عجب قنده یدی — بنجه زاری قلدغم بن تایدی

کوربو اوده حقّمدمسا بو لدم — طشده مسه بیلوروبن آلدوم

تخسه کوقوداوبیدی سیلیب — لاجرم بوله بدم جهد ایلیب

بیلو بلدم بواودک قنده لغسن — مهم دخی کی اکلدم دیرلک صفن

اوبله دلك بیرلكنده نقشمش — بیرکانه جمله دولت بخشمش

بومثل ابو مثلدر بیرلکه — بیرکنلو لردی کیرتودیرلکه

ناکه دولت وارسا بیرلکده دور — بیرلک اهلی اولسوز دیرلکده دور

ایکیلک محنت دور بلو بیان — کوجل اندن بیرلک اونا روان

شول انسا کیم شبله قالی طشدرزر — طاشی ومهم دموروهم اغجدرز

بونلرك بیرلکلی نور قوبرور — کیم قراکو بیرلره ایدل ودور

گراوله بیرقج توکل بیرلک قلا — گل قیاس ایت شغانی کیم نه اولا

ای خذایا روزی قل سن عاشقا — کیم بو سوزی ایده جمله صادقا

اولالیم بوکیسنه بو بیر لکه — کالوبن اول شاباقی دیرلکه

تازه اوله دنیا آخر صلمیا — کیم ابد دیرلک بوله نفیح اولمیا

داستان نهواز باب اول

بوکلمه کلدی بنه بوخوش خبر — خوش حکایتدر صریح مختصر

بوحکایت بیرلکا التسر بزی — بیرلک اونده دراول دیرلک اوزی

هرکه بندی بیرلکه دولت دور — ایکیلک اهلی قمو محنت دور

بیرلک اهلی وردلر طغروبولا — بیرکنلو دیرکد اردی سنبولا

یالکز هیچ کیسنه بول ورمدی — ایکیلک له کیسنه اش بباشرمدی

بیرلک اهل هیچ یوزلق کرمیا — بیرکنلر دشمن یوزین ورمدی

ایک لکده قالدی کور نور حالی
اشبو سوزنی کیم دیرم طاتوق ندر
بر زمانده واردی برنا مدار
دنیاده چوق درلو اش کورمیشدی
دنیا اچره نعمتی بی حد ایدی
اوتز اغل ورمیشدی حق اکا
دکمه برسی بر الده مخدومدی
هر بر ایشوک دنیاده بر اول وار
نیچه اوزون بولسه اوجی دنوم
چون اوزون یاشل اوجی اولکل در
بللو در بو دنیاده کالن کدر
اول کشی کیم بلدی بلدی چون الور
ابدا ای اغلنلرم کچدی زمان
باری سیزه بر اوکت وار ویرین
دیدلر فرمان سنوکل نیدا رسک
ایتدی ارتا قامو حاضر اولکوز
کیم سزم وارسیلیسی سیلیم

هر ایشی ایچنده زبون اسمز الی
ایشدی امدی کیم حکایت نیتمدز
سلطنت سورمیشدی چوق روزگار
ابو یاوز چوق راشار ایشدیت
اول زمانده ناگه ورسا اولدی
برکی ایشت کورکده نادرون سکا
بیدی اقلیم بونلرا محکومدی
هیچ گمان دتمک کیم انوک صوکی وار
نیچه اوزون عمر سه صوکی اولم
پس نی نیجا اونتوق کلملدرر
دکله امدی کیم حکایتی ندر
دردی اغلنلری اوکت ورر
وقتوم اردی اولسام بی گمان
دنیاده درلک بکن کستارین
دو تا وزبن هر نکم سن دیرسک
هر بری کورز بو اوق الب کالکور
درلک اصلن سیزه معلوم ایلیم

ایدی تا بو انده حاضر اولدیلر
ایدی اقلو اوقلر ضک کوریش
صیدلرا قلو اوقن سبلک دکلر
ایتدی وارک کاتزک بیرر دقی
کیم سزا اول اوکدی ایدم عیان
وردلو بزر دقی کاترد لر
کور بوکرشدی اول اش بیلن کشی
اوتز اوقی جمع ایدب دیدی بلک
شیلد محکم بغلدی کیم اولدی بیر
ایتدی بر کورک بوکز صیاسن
اول اوتزیکت ایلی اوجدن اوجا
هر بری کچلو کوچن صنادلر
چون عاجز قلدی قامو بقدی یره
آتالاری ایتدی ای اوغلنلروم
بو اوکت طپذر اخر دوتنلرا
کیم اول اوقلر یلکزین هیچ دیمدی
پس بلک یلکز کشی کچسز اولور

هر بری بر اوق الوبن کلدیلر
اکالاتق سیزه اوکت ویرین
نابیوزرسن بیوغل دیدیلر
باکدویرک بوکز اول اوتز اوقی
بیلسن هر براشی بلو بیان
اوقلو اوقن اوزتدا قوب دردلر
سندجی اوکت ایدنکل اول اشی
بغلدی بشدن بنشا بر ایپله
کتدی اندن اول اوتزلوق قلدی بر
اوتزوکز دیدکم طویا سنز
الدلر هر بریسی کوردی کوجا
نیچه کیم جهد ایتدلر صیمادلر
ایتدلر کیم آتمز اوکت ویره
ای برا کم قانلری ای جان لروم
ایک لک قوب برلکا بیتنلوا
چون بر کری هیچ کمسنه قویمدی
بیر کنلر دولتی اوج سنز اولور

قنده كيم اولورسا بيلكز كشي   هر مقام ايچنده ضمون دور ايشي
بير كنكلو شادمان دور شادمان   بو حكايت كيم بو سنزدن كه كان
اول كشي كيم بو سرى انده ديدى   ايله دور كيم اول اني بندن وردى
زيره بيلمدن نقل ايدلر   الا بو بيلدى بيره قوب كتدلر
پس بيلك حق سوزكى بيرلك دورر   بيرلك ايچنده صفا دورلك دورر
هر كه قلدي ايك لكدن ياد كول   بوغه صيقل سني اينكه وار دكل
بير كن جانلر دور اول رحمت بوكن   رحمت ايچنده ابد باقي قلان
عاشقوك جاني فدى اولسون فدى   جانا بو سر غدى اولسون غدى
بيله لكدن ايرمسون اول حق چلپ   بوغا حضرتده اولسون مستجاب

داستان دهم از باب اول

ابتداي يعني صورت كورنا درم   بير قلاقاور دكله كور نا ايدرم
كور جهان پك قدرتن كور مخلوقي   كور بو مخلوق نچه استر خالقي
قاموسي كور نچه كيدر بيريكا   حال بو حال نچا بونن طتشى اكا
كوركه قامو منصب اول بيردن دونر   قامو سينوك مقصودى اندن بيتر
قامو دل سيلادكي بير سن دورر   قامو كوز بو بلدوغى بير بوز دورر
قامو عالم سودكي بير سنه دور   الا بير بير نوك حالن بلمز ندر
انوكيچون درتشو قرر دنبده   چوز بيرى بير نوك دلن بلمز نده

... قامو عالمك مقصودى بيو   كلمشنك كلدا جنك معبود بير
... بو خوش مثل كلمشدورر   بر قلاقاور دكله نا اولمشدورر
روزكار اچره مكر كيم بر بولا   دورت كشي يولداش اولوب كتدي بله
بر عزيزي بر عجم بر ترك اركي   ارمني دي اول بري يولداشلركي
بيربيرينك ديليني بلمازدي   بيرو بدوكن بري الماز دي
كسزين چون بيله يولداش اولدلر   واردي بو بيرده بر اقچه بولدلر
الدلر اول اقچيني كتدلر   بر ايشندكيم وارب انده نتدلر
واردي انده مكر بر شهر اولو   شهر ايچنده درلو نعمتلر طولو
اردي بيلمز شهر ايچنده قوندلر   بولنوك ارتسنده دكلندلر
بر ساعتدن نفس اشتاه ايلدي   ترني اچدي هر بيرنك سيلدي
بو بيربنه ايتدي اول اقچه قني   كاترك سيا سيا ور لوم ازي
اقچيي اورته بيره كاتردلر   هر بيرينك كوكل بيرنسنه دلر
ديل لو ديلنجا بيرر سوز سيلدي   ديدلر نفس تا كيم اشتاه ايلدي
ديل ايرق الا ديلك بيردي   بيراشت كيم هر بيري نا دور دوي
الك اغاز ايدي دلنجا اول عرب   قال يا اصحابنا هاتوا العنب
پارسي ايدر باين انكور خوريم   خوش بهم بنشسته انراهي خوريم
ارمني ايدر چيشي خاغوغ كوزيم   تي خوغ چم نوسن بيشي اكرك جرزيم

تورکمان ایدر اوزوم آلوکم بیلیم   بو اوشنی کا لاجلاری …
بر بیرینک نا دیدوکن بلمدی   اول ایدوکن ایشیدب اوزل …
ساوش اولدی جمله اورودولر   غوغیله بر بیرینی اوردیلر
خلق ایشیدوک بونلارنک غوغاسنی   کلدیلر کیم کورلر بولا سینی
ایتدیلر کیم نادور احوالکز   نا اوچون سز نادور حالکز
بیسنه بیلردلر دیلن سیلدی   حالو حالن خلقه معلوم ایلدی
خلق ایشیتدی بونلارنک دللارنی   لیکن اکلمادیلر حاللارنی
واردی اورتاده بر کیشی کیم اول   بولمشیدی جمله خلقنک دلینه یول
دلنو دیلی ورشیدی حق اکا   معلومیدی جمله اشیا مطلقا کا
اول بلارنک دیلنی بلدی عیان   قهر برینک دیلکن … بیان
کلدی ایدر بونلارا اورشما کوز   صبر ایدنک بر بیر کوزه دشما کوز
باکه ویرنک اقچنی کیم بن سیزی   خشنود ایدب کاترم آرزو کزی
اقچنی الدی و وردی تنخیا   وردی اوزوم الدی اول بر اقچیا
چون ایلتردی اوزمی قودی لروا   قانوسینوک دردینه اولدی دارو
شاد الوبن هر بری ساوندیلر   ارزولارن بولبن اوندیلر
جمله سینوک مقصودی اولدی تمام   قالمدی بونلرده ذره انتقام
چون بریری استادوکی دردنونک   شرحمی بر برده بیدی دردینوک

… اوز … اورشمق نایدی   جمله قل بیلمدوکندا ندی
… فانده در سوزو سوزیش   هرکه بلدی بو ایشی اولدی یوقش
… اهل حالنه   تم طنقدر بول ارکی احوالنه
کیم بو جمله مخلوقاتک معبودی   بر در اول بر برده بیشیمو مقصودی
برکنشدندر بو جمله کوز نوری   بر امردندر بو جمله تن دیری
کو صورت نور بیکیا بر در حیات   کورسکا کیم بر صودن یوز بیک نبات
… کرکسا بر دغی یوز بیک صنا   چون صیاسن صو ممان بر در بنا
بر مقامده بیل چراغ اولسا منیر   شرجسی ایرق الا نوری بیر
رنکی ایرق اوزکی بر در صوی   چون شراب اولدی قانو بر در خوی
بر دکوزدن بیلده بیل موج اولور   چونک یل کلدی بینه دکز قالور
برلنش یوز بیک بجادن کورنسه   چون بجالندی لنش بردر بنه
بیل حسابده اوج یوز التمش کوندرر   الا هر کون طوغن اول بر کوندرر
هر کونک بر آدی بر حکم ایدر   تانو سنک برلنش کالر کدر
حلم اچنده دکلمه کون برساندرر   اصل اچنده قانوسی یکسان دردر
بس بر اودر بو جمله موجودات   مختلف شتیدر الا مخلوقات
هر برینک بیلوسی الوان دردر   هر بلودن مقصود اول سبحان دردر
… ایکی ملتوک مقصودی بر   مطلوبی و معشوقی معبودی بر

ناوار اگر حال لری ایرو غسه   حال اچنده اکسوک ار نوه غه
جمله‌سی اول قاپو یا محتاج دورر   قاموطوقون دیب ایحاج دیردر
چون غرض بردور بره بیمک کرک   بیر کوبن بربوک کتمک کرک
بر لکا بیش لرک کونکلی یوجا   ایک لک اوی خراب اوجدن اجا
ایک لکده کیم قلورسا قالسر   یارن اول حضرتده اوولو اولسر
ای عاشق سن بو ایشی بلدو کسا   اولو کل لر مقصودرب بولدو کسا
ایک لک ایله مدیح کمسا یله   خوش دیر لکل تحصولیله بابله
کیم ارانسه اول بیرکه برلیکنه   هم کرانسی اولو لر دیرلیکنه

الباب الثانی فی الثانی

بو اکنچی باب اچنده اون بینه   داستان واردور ای دکاه بینه
بیلنه اضداد عالمده عیان   چون جان وتن چون زمین و آسمان

داستان اول از باب دوم

بیلوک اول بیرلکنی کیم بیردورر   ایکی دیبیلر اکا کافر دورر
اکا بودیمکلدرر اقرا رمز   بیرلکینه بوقدرر انکا رمز
بردر اول بیرلیکنه سنک بوقدرر   اندن ارتق دنیاده تک بوقدرر
هرنکیم یارتدی بسه جفت ایلدی   هر بیرن بیر مقصوده تفت ایلدی
هر بیرینک معنیسنی ایدم سکا   دکله امدی نیچه دور اولدن صوکا

هر بیرینک معنیسی وار اور تلو   ای کوروب اکلیدور تختلو
ایدی کوربر دنیا یله آخرتی   جان کوزیله اوقیل بو عبرتی
کوز بو معنیده نلر کورلو دورر   ای بو صورت کوزی تنده کورور
ایک اوز دنیا یله آخرت   آخر تدر منزل لو عاقبت
بو ایکی او بیری بیرندن حجاب   بیرسی کوز نوردر بیری حجاب
کیم کوزی قلدی دنیاده   خوی دیدارندن بولر قلدی یده
کیم اخرتا قلدی نظر   خوی دیدارین کورسر سکنز اولار
دنیاده هرنا بیارسنک بیقلا   آخرتده بیدوغل باقی قلا
قومه دنیا دیلکن اونا نه سن   آخرت اونده اودا یا نه سن
دنیای یاقین کوروب الدنمغیل   آخرت سندن ارقدر صنمغل
دنیادا نی اخرت جا نو کله   قاد شیلدر سندکی قانی کله
بیدیم کیم اکلمرسن حالکی   باری ایشدا بدیم احوالکی
دنیا جسمک دیلکی دور ای صفا   کیم کلور اندن سکا یوز بیک جفا
اخرت جان مقصودی دور ای عاقل   کیم تیر اندن سکا یوز بیک حاصل
جان دیلکن ترک ایدب او نیا تنا   تن دلکن ترک ایدب اونغل جانا
کیم بو جسمک اصلی طپرقدن دورر   لیک جانک کالشی اندن دورر
کم تنا اونیا رسا طپرقی اولا   کم جانا اونیا رسا باقی قلا

زبره کیم مرتنه وار اصلنه
جان چقر عرشا تن کیم

قوله تعالی علیه السلام کل شی یرجع الی اصله

تن دونی کون نفسله ویرر الور
انلیچون حضرتا عاصی اولور

جان دنی کون عشقلا الور ورر
انو کیچون معشوقا طغرو قیدرر

ای عاشق سن عشقه اویدر جانکی
کیم کراسن کوزه کور سلطانکی

ای جلب عشقدن بزی ایر مغفل
دنیا اخر طغرو یولدن ایر یغیل

داستان دوم از باب دوم

کیم بیلدی

کور جلابک قدرتن کور مخلوقی
نیچه درلو نقشه بنیاد ایلدی

هر صورت بقر نقش کیم قلدی عیان
جمله سنده معنی وار بلکل بیان

بیرله کوکی یرتدی اول قدیم
بر بر سینه حقت قلدی اول حکیم

ایکیسینک اورتسنده آدمی
قلدی پیدا جمله بو خاص و عامی

آدمینوک جمله درلو احوالی
بیرله کولدن بتر جمله حالی

کولدن ایدی دولت و مرتبه بلر
یرده بتدی محنت و مفسدالر

کوکدن ایدی جان و عقل و فهم و دین
یردن اولدی نفس و تن هم کبر و کین

کوکلر اطولمشدرر روحانیلر
یر یوزن المشدرر نفسانیلر

کوک یوزی جمله فرشتلر طولو
بو یر التی دیولر در جوکن خولو

کوکلر اچنده در اول اجی قمو
یرلر التنده درر بیدی طامو

مختلف کوکدن انر
دنیایه قارکولک یردن دونر

درلو رحمت قاموسی کوکدن یغار
درلو زحمت قامسی یردن طغار

زبره کوکلر عالمی روحانی در
الا بو یر عالمی جسمانی در

ایده او نسا بیو تندر کوک جان
بو سوزا استارتکل ایدم نشان

بیدی قت کوک جان اچنده کزلودر
بیدی قت یر تن اچنده یرلودر

جانده در الجنان هم حور و قصور
تنده در طامو هم فسق و فجور

معرفت جاندن قوبر کالور تنا
معصیت تندن قوبر کالور جانا

جان دلکی جاغیله ساز کار
تن دلکی طامو بیله ساز وار

جانلانن حکمتی اولشی درر
تن قفص در جان اچنده قوش درر

منتظر جان کیم قفص قاجن صنا
ازاد اوله کیده کندو ملکنه

عشق کتردی جانی تنده اکلدی
عاقبت جان کندو ملکنی اوکلدی

ینه عشق در جانلرک قولاوزی
کیم اله درکسترر کوکلو یوزی

ای عاشق سن عشق یولنجه کیده لور
عشق یولنده جانکی ترک ایده کور

کیم اراسن مقصودوکا یی کمان
رحمت پیوست اوله سن جاودان

داستان سوم از باب دوم

آج کوزوکی کیم کراسن منزلت
آج قلوک غل ایشد اسن معرفت

دراو کوکی کندوزوکی ارد کل
فنی ملکده در مقامک اکلغل

ملک ایکی در یاردن بر طغرو بوق … بو ایکی ملکه طلبدن امر شوق
بیرنا روحانلر طولمشدرر … بیرسن نفسانلر المشدرر
عقل وارو نفس یوق روحانتوک … نفس وارو عقل یوق نفسانتوک
دیرمدن حضرت سوور روحانلرو … دوزخ کون دنیا قور نفسانلرو
بولرا کیسی بربرینه یاغ در … بربرینک تدبرینی طاغ در
صویله بکزر بیله امثال لری … انکچون بیرلومز خالی لرک
آدمینوک ملکی کلدی معتدل … نفسی تن دروبعی منم عقل دل
یعنی کیم اول عقل و دل روحاندر … بیتکم بو نفس و تن جسماندر
اصل بولنمشدرر روحانیا … فرع طاغلمشدرر جسمانیا
کندو اورته منزلی طتمش درر … اول ایکی ملک اهلنی اوتمش درر
عقلله روحانی ملکه سیر ایدر … براشت کیم واربن انده یدر
نه فلکدن بوقرو سیری کچر … ایرر اول رحمت خونتدن بیر اچر
سیرله مردم وارر اول منزله … جمله کوک اهلن کورر بو عقلله
هم کورر اول حق دیدارن بی حجاب … پادشاهلق بولر انده بی حساب
اول فناسز ملک اچنده شاه اولر … مرکزی و منزلی درگاه اولور
عقلله روحاندا کوردوکی اول … بوکزین جسمانیا کلدی بو یول
نفسله جسمانی ملکه سیر ایدر … براشت بونده دخی نیلک ندر

دنیاده شمدی دروق جسموک آد وار … بقو بیرا دکل دنیاده برادری وار
جمله جسمک آدمی آدن بلور … آدا جنده کزلنوک ادن بلور
کیمی اولی جسمانی ملکه نفسله … الور اول لذتلری قلدن فعله
که لبیرر وله پنزر خوش اتلری … که کورر شول سوکلو صورتلری
کاه الور جمله نعمتدن غذی … آدمیا قاموسی اولدی فدی
عقلله روحانلر ملکن بولور … نفسله جسماندا لذت الور
کندو اورته یروه اورتش ور قدم … سیو ایدر اول ایکی یولدن دمبدم
ارتا منزلده مقام طتمش درر … اول ایکی ملک اهلنی اوتمش درر
اهلر بینک اول ایکی ملک سنده درر … بیرسی تنداق بیری جانده در
کوز اچب بقدوغمز ملکی جهان … کوز یومب کوردوکمز ملکی نهان
سیر ایدب وردوغمز حضرت درر … کیدلومز خلعت و دولت درر
مایل اولب قودوغمز دنیا درر … باقی دکل سقلسی بنیا درر
هرکه باطن ملکنه کردی روان … پادشاه اولسی در انی سون
هرکه ظاهر ملکنی دوتدی قوی … عاقبت دوزخ درر انوک اوی
ای یارنلر ظاهر کز ترک ایدوک … باطن اچره بیو کوزی ترک ایدوک
کیم ارانسز اول حقیقی دولتا … حکم ایدا سیز اول فناسز ملکتا
عاشقک ملکی ابد اندا درر … دولتی تنده دکل جانده درر

ان شاء الله کیم تنا قارلمیا | جانی عشقه یار اوله ایرانسانلا

داستان چهارم از باب دوم

تنکری علمی خوشدرر اکر نسه چوق | دوشمسا اکر غلولری اصیسی یوق
دولت انوک کیم دوتا ایشتدوکنی | خوش یولینا بغلیا اوصین اوکنی
غیرت اله ملدنیا با قارسا | ایمین اولا هرندن قورقارسا

فاعتبروا یا اولی الابصار

اکلیا بو دنیانوک احوالنی | اکه کوره بیله کندو حالنی
دنیاده ناوارسا سنده دورر | علمی سنده معنیسی جانده دورر
چونکه دنیاده نه وار در بیلسن | اندن انی کندوزلکده بیلسین

سنریهم ایاتنا فی الافاق وفی انفسهم افلا تبصرون

بیلسن اصی زبانوک نه ایمش | مغز دخی اشبو اشی نیجه ایمش
ایشتدکی ایدیم مقصود ندر | اشبو سوز اچره حکایت نیتدر
ایکی نسنه وار جهانده کی اولو | انکس داخی مخلوقیله طپطولو
بنلرک بر و بحردر ادلری | بکزمز بیری برینه دادلری
یعنی بر و بحر دیب سیکله دکوم | قورو بیله دکزدر دیدکوم
ایمدی بر ایشد بلهرک حالنی | ایدیم بیرن برن احوالنی
دکز اهلی بالغ و بحری دورر | بنلرک دکز قدیم شهری دورر

صونمادن دوتاردی الله رمز | گلی آراستایدی خالقلار مز
دیدن ابرار دکل هر منزله | نور قوسز کیرورودک هر محفله
نقیدن نور بوردی معشوق یوزی | شیله بریلکده دوتوردی حق بزی
شد بریلکدیکین کور بو اشی | بیجه دنش اولدی اول حضرت قوشی
فارغ آزادکن اولدق اسیر | کور که نا قلدی بزی اول بی نظیر
چونکه صالدی بیزی اشبو دنیایه | بونده کالوبن صنشدق غصه یه
جمله ذرلو ایشمز اولدی امک | بو قدر ارامک سوزن نقد یمک
جادرلو اش که بو دنیاده وار | قالی بردم اسوده لق قنده وار
ساعت بایدر کوته یمک کرک | برساعت قیش درا اوده جتموق کرک
برساعت صاغلیق بردم صیرلق | برساعت برلیک بردم ایرولق
برساعت خوش قوغوز طوق اسعرده | برساعت اجلق الندن الوده
برساعت نفس اسیر حیوان کبی | برساعت دولیکومز اغلان کبی
برساعت کوزمزه ایخو کلور | برساعت کوکلومزی قیغو الور
برساعت زلوکمز حقدن اراق | برساعت وصلت کبی بردم فراق
برساعت دریلجون امل کرک | برساعت اولیمین یمک کرک
برساعت بو قیغودن چیقامزز | برنظر حقدن بکا باقامزز
ری و خانمان سال و طوار | جمله سی قیغو دورر بز کمده وار

آنلوک کیم ال ارمیش بتر / قنغو دا دراه ایدب تنتی ثر...
اشبو اشلر جمله دنیا حالدر / ایم درور کیم بو اسکرنه حالدر...
ایدی بو دورده بوه درسان کورک / بو بشوم درلو کوزه جان کرل...
اشبو درلکده کاچی دیری دکل / انلیچون قنغودن ایرو دکول...
درلک اولدر کیم انوی اولیسا / شاذلق اولدر کیم غصه کلمیا...
قامو سبله چونکه بولدن کیدور / هیچ بلمیازر کیم انده نیده...
چونکه اش بونده حقا لایق دکل / انده نا اول سمز بایق دکول...
نیجه اش نیجه حساب و هم جواب / نیجه حال نیجا عتاب و هم ثوا...
نیجه خلق و نیجه لطف نیجا نان / نیجه شوق و نیجه ذوق نیجه زا...
جملسی بیری بجون شونبت درر / کیمسی خلعت کی ضربت درا...
کیم نیاله بیقسا ایرا بسدر / بلمز کیم بیزه نا ویرا بسد...
ای عجب برا ول ازلده نایدک / نیجه درلکدا و نا حالدا یدک...
کیم بو جان ایله غنی ازادیدک / غصسی و قنغوسی یوق شاذ...
انکیچون کیم بزمله اول زمان / یوغدی کفر و نفاق و هم کمان...
جانغوز طولو یدی حق شوکسی / کوکلمزده یوغدی نفس قنغوسی
دون کوندز جانمز صحبت ادی / انکیچون خوشمز رحمت ادی
یوغدی بیزومله فسق و فساد / دنیاده شونونوکا اولدق کسا...

دنیاده هم بر و هم بحر ایلدی / هم کوه کهسار و هم نهر ایلدی
بر سنده تن دور بهر بحر جان / کوه کهسار اعضلر در نهر قان
بوده کوکده ناکه ور سا سنده وار / کیمسی جاندا و کیمی تنده وار
کوک طولو حور و قصور بکزر نورا / هر بریسی رحمت اندور بزه
سنده خوب اندیشلر بکزر شوکا / کیم بشر جاندن کلور هر دم سکا
بو بیر التی جمله دیولر در طولو / زشت و عفریت هر بری چرکین خولو
سندکی خشم و غضب کبر و کینه / هر بری بکزر سلیمان دیوینه
پس نکم افاق اچنده بر لودر / جمله بو نفسوک اچنده کزلودر

قوله تعالی سنریهم ایاتنا فی الافاق وفی انفسهم حتی یتبین لهم انه الحق

اچ کوزک افاق اچنده کور نه وار / اندی برکل کندوزوکه قیل نظر
کیم بلهسن حق ندر باطل ندر / دنیا ملکنده سکا حاصل ندر
هرکه بونده بو اشی بلمادیسا / اولکه مقصوددر اکا ارمادیسا
یارن انده مقصودا ارمایسر / پادشاه دیدارینی کورمایسر

قوله تعالی ومن کان فی هذه اعمی فهو فی الاخرة اعمی واضل سبیلا

اشبو سوزدن سن سنی اکله بیلن / عارفیسک بیلسن ایم سن نسین
سن سنی بلدوکسه بلدک حقی / علمک اصلی سنده در جهد ادا وقی

قوله علیه السلام من عرف نفسه فقد عرف ربه

ظاهر و باطن نکم ورسا عیان — قاموسی سنده درر بلمو بیان

ظاهرلده علم و عبرت ییزلو در — باطنلده علم حکمت کوزلو در

ذات اچنده خود طلبدر حق نوری — کم حقیقتن جان انکا در دری

ایرغن ایدیرم کلمز دله — نیچه ایدم معلوم اولمز دیل له

الکه کیم حق معلوم اغشدر اشی — اول کشی بیلور بو سوزی اول کشی

الکه کیم بیلدرمدی نیچه بیله — الکه کیم بولدرمدی نیچه بولسه

ره روانه رهنما اولدر آخر — قوللرینی کندی یا منم اول اوخر

وای اکا کیم اول اقیما یه ندا — مبتلا قلمشی درر قنجا لرا

عاشقا یول کسترن اولدر عیان — اندن اچلمشی درر کشف و بیان

اولا کو طغری یول کوسترمسا — عشقلا طغری یول کوندرمسا

بو یولی کمسه نجا وارا بیدی — یا خود درگاه کیم ارا بیدی

چونکه قوشدی دوشلارا ایرسون — دنیا اخور طغری یولدن ازمسون

داستان نهم از باب دوم

ثان اول کیم کندوزندن علم افیر — کلسون ایدکلر علم درکر فقیر

اوقلم بو مکتبوک علمن بیله — عالم اولدر کندونک علمن بیله

کندی علمن هرکه بیلدی مطلقا — کندوزندن یول اچلدی اول حقا

بیله [illegible] دون کون اوصنمزن — هر نسانک چوق بیین بیلور دادین

انبیا الله کیم چلب روزی فلک — بیپوز بیر بو خونی دوشلا ر لا

داستان ششم از باب دوم

بو سوزم وار خوش صریح مختصر — سوز اچنده معنی وردر معتبر

هر کمسنه کیم بو سوزی دکلیا — دکلیوبن معنیسینی اکلیا

دولت اشی در حقیقت اول کشی — پادشاها لایق اولشی در اشی

اندک کیم کوزی اچق در کورر — انو کیچون ازمدین طغری ورر

کمسنوک کیم کوز بوقدر نا کوره — قلدن انجا بو یولا نجا وارا

اندک کیم قولغی بغلی دکول — ایشدیجک حق سوزی قیلر قبول

کمسنوک کیم قولغی ایشدمیا — لاجرم اولت وررسک دتمبا

ورد سا کو کوز قولق تنکری سکا — بر ساعت طوت کوز قولق بندن یکا

کوز کیله کورسن نیمک کرک — ایشدا سن نم نجا ایمک کرک

ایشدامدک بولاری وررزیشنی — کوز آچ بق کیم کراسن ایشنی

تا ایشیلا حق رضاسن بولدلر — تیلیوبن حق یولنده قلدلر

ایکی درلو قانغ اولمق وردرر — بیرسی رهزن بری رهبر درر

بیرسن اشلا ارا سن تنکریا — بیرسن قلمه سنی یولدن قویا

برتناعت وارارکی التر حفا — برتناعت ور قلن دیندن جفا

مترکد قانعسه ازاجق نعمتا
ایرسیدر اول حقیقی

هرکه طاعت ازنا قانع اولا
رحمتندن تنکرینک محروم قلا

مال ازینرکیم قانع اولورسا
تنکریا هردم شکر قیلورسا

تنکری انوک عوض احق وره
نعم کمانسز اول کشی حقا اره

اولکه طاعت ازنا قانع دورر
کندو ایشی کندوبه مانع دورر

قومزانی کیم اوله شاه حضرتا
اول کشی که یوقه کلدر رحمتا

دنیالیکه قانع اولمق کاندورر
زیره کیم یارجیسی سبحان دورر

قوله علیه السلام القناعة کنز لا یفنی

اول نسا کیم کاندورر اکسلمیا
یاری کیم حقدندورر کاسلمیا

تمسنه کیم یارجیسی رحمان اولا
طاغ و طاش جمله اکا فرمان اولا

طاعتا قانع اولن کافر دورر
زیره انوک یولنی شیطان اورر

دوستلیغی اول کیشنوک اندرندرر
حضرتنا لا یبقی بوقدر ایشنوک

اول کشی اش قانع اولمش دورر
نفسی النده زبون اولمش دورر

عاقلا دکمش اولا سوز منسی
انبارک برا وج اولر چشنسی

بوقدردن الکیاسن حالکی
یا قوبن ارا دسکل سن یو لکی

عاشقا انوک قولیدر کیم یول بله
یولن ارب کندو اکسوکن بوله

بیلسنلر یا قطعوو بولدن ایر مغل
اول قناعتدن بری ایر مغل

داستان هفتم از باب دوم

خوشندر ازکسلمی لکن بلسا کشی
نیته اولمز مخلوقوک اکسولک ایشی

کندو اکسوکن بلن محروم دکول
محروم اولدر کیم بولا محکوم دکل

خیر حقدن شر نفسندن بلن
اولدر اخر توبسی مقبول اولکن

بینکم قرآن خبر وبرر بیس نره
آیتین ایدایدم کلمز سوزره

قوله تعالی ما اصابک من حسنة فمن الله وما اصابک من سیئة فمن نفسک

کرچه تقدیر تنکرودندر بی کمان
هیچ تمسنه ایدمز کیم بوندن نشان

لیک ادبدر سوچ نفسدن بیللر
هردم استغفار و توبه قیللر

سوچ حقدن دوتسا لایق اولمیا
ایله درن کیشی رحمت بولمیا

بیتلم ابلیسله آدم دورر
بو سوزه طانق بولر محکم دورر

بیلدر اکسی سچلو اولدی ناگهان
کرچه تقدیر تنکردندر بی کمان

بیرسی لعنت اولب دوشدی اراق
بیر اچادن چقب درندی فراق

بولر ابواشن حقدن تخشدی
تقدیر اچره نسخه اولن نقشدی

ابلیس آدم بهانه اولدریک
آدمه ابلیس حواله کلدیکی

دکلسی بیر دورلو ایش اشلادلر
اول اشبیله سچلو اولدیلر بولر

بیرسی رحمت بولب کلدی کرو
بیرسی لعنت اولب قلدی کیرو

نه سببدندر بوله دکل حال لری / ایشدامدی نیجه‌در احوال‌لری

ابدون کم عشقله دکلدر سک / دکلیب سن معنیسن اکله پسک

ابلیس ایدر سنلو دربو جمله ایش / سندن الور قامو عالم پرورش

هر بر ایش کیم اشلنور فتنه سنوک / عالم اچره بوربش فتوی سنوک

سن ازلده بو ایشی دزمیشدک / عرش ازره نسخه‌سن بزمیشدک

بو ایش اچره سوج نه بن مسکینوک / امر و تقدیر دلک جمله سنوک

بویله دیمک نیجه سیلمک اولور / بو نیجه سن اشلدک دیمک اولور

چونکه سوجی کندوزینه المدی / لعنت اچره قلدی رحمت بولمدی

آدم ایتدی یا آله ربنا / سچلو اولدم رحمت ایت بن سکنا

قوله تعالی ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنکونن من الخاسرین

بیلدم الکسوکلکوم سوج اشلدم / کندو کندو نفسومه ظلم ایلدم

توبه قلدم دندم اوشش سندن بکا / قامو الکسوکوملک کلدم سکا

سن رحیم سن هم کریم سن هم غفور / هم قدیر سن هم مقیم سن هم صبور

سن بلورسن سوچمی قلدم کناه / سن کریم سن بیرلغا ای پادشاه

دایما بزدن بکادن سجده ور / بیرلغاغل رحمتک اولکش دور

چون کیم آدم منصف اولدی حضرتنا / سچلو بیکن لایق اولدی رحمتا

رحمتن و بیربری اولدم اکا / انبو ایش عبرت بیتر سکا بکا

منزله لدی الکسوکن بیلو دورا / دوزمدن رحمت اکا کلمو دورا

منکه سچسوزم دیب دعوی قلا / لاجرم اول لعنتا لایق اولا

تا شقوک سوزی اوکندر دوتنا / دوتبینلر مغبون اولب اوتنا

ای خدایا طغرو یولدن ایرمغیل / رحمتکدن سن بزی ایرمغیل

داستان هشتم از باب دوم

خوش دراول کیمسه کیم اول معنی بلا / ناکه ورسا کندو ملکنده بوله

جمع اولا کندو زینه طاغلمیا / کندوزندن طشره نسنه بولمیا

کندودن معلوم اولا نقش جهان / ایو یاوز آشکار و نهان

زیره حق قرانده معلوم ایلدی / ناکه عالمده در اول سنده دیدی

کما قال الله تعالی وفی الارض ایات للموقنین وفی انفسکم افلا تبصرون

دونه کندوزینه کوکل اچق طمو / سنده در اخر نکم ورسا قمو

الا حنیف کیم سن سنی بیلمدک / کچدی عمرک بیرسکا کلمدک

بیلماوک سن سنی کیم سن نه سن / کندزکده سندخی بر دنیا سن

ناکه بو دنیاده وار سنده دقی / بر الف الکسوک دکول تنکری حقی

سن الو کندوزکی بلماز سک / بن دیایم کم بلوک اولماز سک

سندکی هر نسنه‌یی

کیم بلا سن سنسنی هم ایرغی / هم بلاسن نیجه در حق بیرغی

انشبو دنیا ایکی نسنه دراي یار / جفت جفت در دنیاده هر نه که وار

بیرو کوک و دون و کندز یاروتیش
اشبو ترتیبجا دورر هو ذوالتی اثنی

کیم ظاهر کیمسی باطندر ر
بلنه کیم تن اصلی ماء طین دور

قوله تعالى اني خالق بشرا من طين

یعنی کیم طین ایک درلو تنه دور
طیرغیله صوو کلمی پس ندور

جسمی شوندن ایلیبدور اول اله
چون یرندی نراشی اول پادشاه

ایک اوردی مراشکل بنیا بدنی
عالم اچره جسمنی فادنی

اول ایکیدن دنیاده نهرساکه وار
مثلینی سنده قوشتی منعم ای یار

ایشتامدی مربری نیجه دکن
کوربلاسن بو حکایت نیدوکن

دنیاده کوک وارسا سنده کوکل
سنده‌خی شول کوک کبی شعله کنکل اول

دنیاده یر وارسا سنده وجود
سنده‌خی شول یر کبی قلغل سجود

دنیاده عرش وار سنده جان و دل
دنیاده فرش وار سنده آب و کل

دنیاده کون سنده اهلیت
دنیاده دون وار سنده جهلیت

دنیاده یاز وار و هم سنده صفا
دنیاده قیش وار و هم سنده جفا

دنیاده کور نیچه نعمت خشک و تر
جان کوکلدن صورتی بردن سبتر

سنده علم و معرفت قندن کلور
حرف دلدن منبس جاندن کلور

دنیاده بر دم کلور کونش طوغوب
بر ساعت بولت اولور یغمور یغار

سنده شادی قیدغی اول توبکبی
قیغو بولنت کوز یشی یغمور کبی

جسم ایچنده قلم بو نفسوک منزلی
لشکریله دون کون انده محفلی

بو نفس الکسی بریریسنه دشمن ایلر
بر بیرینک حلقنی بصمق دیلر

بو ایکینوک اورته‌سی بیرلن کوکل
دردشولر کیم ملکلر انی قول

بو کوکل ملکنی بولغو دیق دیلر
انده کنج وردزانی اوغتق دیلر

قوله عليه السلام قلوب المؤمن خزاين الله

که بصر عقلی بو نفس ایلر ذلیل
لشکری عقلک اولور خوار و خجل

که بصر نفسی عقل ضر لشکرنی
تن طاغنده داغدر بربر ادنی

نفس صنسا صغنور تن طاغنه
بو عقل صنسا کرر جان باغنه

جسم ایچنده مربری بو اعضالر
نفسیچون کی قلعه‌لردر قلعه‌لر

چون عقل نفسی یکاو نفس صنا
وارار انده صیغنور قلعه سینا

جانده وردر عقلیچون کی تختگاه
کم عقل قیلورا کا مردم پناه

بو عقل صنسا کرور اول تختنه
مشغول اولور کیدو کندو وقتنه

اولانی یوداید نیدر اول انی
بیلور اشلر خیوله شو اولانی

اورته یرده بو کوکل بر نقطه دور
هیچ کلمسنه بیلمز کیم بو ندور

که یونی عقله دونر طاعت قیلور
جمله اعضا قول اولب حقا طیر

که یونی نفسه دونر اشلر فساد
جمله خیر اشلر اولور انده کساد

قلب انکچون دیدی اکا اولولر
کیم بو شخصی خیره شوه اول اولر

ایکی یرلو اولدی چون ادی قلب
التونا باقر قرشدی اولدی قلب

بولوکل پس یریره اونیسا کورک
کیم اوله او عقل نفسدن بیک یورک

عقل جانانه دندره اتش طوبدره
لشکر ایده عقل نفسی عقله اویدره

کم دردر اول اولیا در اولیا
عقل نفس بیلر التون مولیا

کر حقا نفسوک بویین ورمازسا
عقلک الی نفسکا ارمازسا

دولت الولر اتلیندا سته مدد
قوت ایره ساکا اندن بی عدد

نفسک اول دونه درنه دامو ره
صماکد نفس ایرق انده دم اوره

توبه در بو نفس ایاغنده دمور
توبلو نفس اولدی قول قمو عمور

هر کموک کیم نفسی توبه قلدی
ایلدیل کیم اول ایمانه کلدی

اولیا در نفسه ایمان او کوردن
مخسر کافر یوردی اولردی بدن

چون فساد اش الدی هر بر اعضایی
صانک کافر دندی جمله قلعهی

قلدی عقل اول قلعه اولدی زبون
محبوس اولدی جان داو قلدی زبون

چون بو نفسه توبه وردی اول ولی
کلی درتلدی جهاندن نفس الی

قلدی انده محبوس خوار و ذلیل
فاسقا حق توبهی قلسون دلیل

عقل اوتوردی تختنه اشلر اشبین
مشغول اولدی طاعتا یارن تشین

یندی ایمان اورته یره شمع اولب
الله امری بورسنده جمع اولب

اورته یردن کیتدی اول فسق فساد
محزول اولدی نفس اشی قلدی کساد

هر کمک کیم نفسی بویله اولدیسا
اولیا اولنده توبه قلدیسا

بس مسلمان اولدی نفسی مطلقا
دنیایی ترک ایلدی دوندی حقا

بو فساده کم ادی مسلمان درمهین
سلک چون کفر الدی کوسترمانی دین

بو قدر سوز طیندر آخر عاقلا
هر که عاقلسا بله کیم ناقلا

دولت اول کیم فساددن آرینا
ابتدا اول اولولر اقرادینا

کوکلی و عقلی دونا حقدن یکا
محکوم اولب قول اوله نفسی اکا

جمله درلق حضرتنا عاشق اولا
حق دیدارن کورمکا لایق اولا

قوله تعالی وجوه یومئذ ناظرة الی ربها ناظره

لاجرم حقدن بولا هر دم مدد
بی حساب و بی شمار و بی عدد

عاشق اشبو اولدی الکن سن آل
بو اوکندن اولسون کوکلک ملال

سن بو علی کندو جسمنده اوقی
کر بو شب قابرسک نفسه قاقی

کندوزن بلمکدر آخر معرفت
کندو حالن بلممکدر معصیت

هر که بلدی کندوی بلدی حقی
کندوزندن بولدی اول کیشی حقی

قوله علیه السلام من عرف نفسه فقد عرف ربه

کندوزندن کندویا آچلدی یول
حقه اوغور قیلجو کیم ورسا اول

ای خدایا طوغرو یولدن ارتغل
رحمتکدن سن بزی ایرمغل

داستان دهم درم از باب دوم

عشق اجنده هرکه طفرو یار اولا ... ایرتق یوق نیجه کیم عشق اولا
عشق بولنده برلکا یوقدر زوال ... عشقلا بولداش اولن بولدی وصال
عشق اوننده اتشوین ایلمیا ... عشق الینده یارلن یوق بلمیا
عشق سوکی ابد بنیاد اولا ... کر صورت غمناک اولا کر شاد اولا
بو صورتنه حالده کم اولورسا ... عشق ایرلمز کر صورت اولورسا
ایکی حالده بو صورت خالی دکل ... کیم اوله کیم اولا انوک حالی دکل
کاه غم کاه شادی در صورتده حال ... بوندن ایرق صورتا درلک محال
ایکسنده عشق بله در جانلا ... دکله امدی ایدیم برهانلا
کورسکا بر کیش کیم عاشق اولور ... چونکه کندو عشقنه صادق اولور
اول ایکی حالده اکر سودوکلنی ... هیچ لدرمز سودوکلندن اوکلنی
شادی کلسا اول یوزی کولمل درلر ... شادیسی انوکله سزسک دلر
قیغو کلسا هم انی استر بنه ... زیرا درسان اندن اولور درد بنه
عشق بله در قیغوداو شاد ده ... جانه بو نیمش دررتنجا کده
هم ایکی حالده بله در عشق بنه ... نومز الترلو کلی سودوکنه
بو ایکی حالی دخی بلمک ندر ... ایشد امدی کیم حکایت نیتدر
یا ذکر در یا فکر در کیشده ... یادیه یادک دره ایرق نه
دکل در نجی عقلنوک فکر بدر اول ... سو یلیمیجک دیلنوک ذکر بدر اول

کورزولیسه خوف بله سن دیمه ... سودوکی بیله دوتر عشق قوسرن
بو ایکی دن طشره خود کیشی محال ... بیله وار ... میده ایکی حال
دکله امدی نیجه در بلوی بیان ... اولدی نیجامش بلکل عیان
ایکسنده عشق انوکله یار اولر ... یا اوبر یا اوبقدن بیزار اولر
کندزن ایشیدرر دوننک دنی ... کورسکا نفرتنسنی سوسا کشی
خلله حالده عشق ارک شاکر اولر ... عشق اجنده دون کندز بر اولر
نیجه حال دورسا بولینور بلا ... چون ارلمز عشق حال دنیا کلا
عشقلا دیری اولان هیچ اولمیا ... پس محبت برلکی ایرلمیا
عشق اجنده بیله لک اباذ اولر ... بیله اولسا عشق اولو بنیاذ اولر
عشقی برک طوت ایرغینوک ترکن اوز ... عشقدن ارتق ناکه ورسا فانی در
کم انی طوتدیسا اولدی غنی ... عشق سکا سرمایه طپدر دوت انی
عشق بولنده خرجه سر کندوزکی ... ای عاشق سن عشقده تغل یوزکی
هر کول اولب اچلاسن صلمسوز ... تا ابد دلک بوله سن اولمسوز
طلعت ای فرشوکا طوغا طورا ... انکا حق رحمتی یاغا طورا
کندو عشقلدن بزی ایرمغیل ... ای خدایا طفرو یولدن ازمغیل

الباب الثالث فی الثلاثی

داستان چون خوش بیردی کاف نون ... وار در ... اوجنجی بابده بیله اون

بیلوری اوچ اوچ یرتدی ذوالجلال   بیلماس مستقبل و ماضی و حال

داستان اول از باب سوم

وصف حال آدم ایشیت جانغم   بو حکایت هم سنکا دیرهم بنوم
سنکلکی بیلکی قو بیر یکا   بیر قلاع اوزره دکله نادرون سکا
سنسلوک احوالکی بیلسا یدک   بیر ساعت کندوزکا کلسا یدک
الکلیدک اندغی دیرلوکوکی   اول ازلده شاهله بیرلوکوکی
اول ازلدا اونده سن قنلا یدک   نا مقامده نیچه نعدندا ییدک
اول مقامدن نیچه کلدک بو اره   هر کونی اندن نه کتوردک بیله
بونده نا کسب ایلادک بیلدرمسون   بو قدرلسنه قانع اولورمسن
اونی بینه بوندن کوچرسون اول اله   کی سفرن سرمایکی ورمه بیله
بو اوچ اوده حال نذر بیلسک کورک   الکا لا یقبل لعقول قیلسک کرک
کوریلو نرسک بیلندن ال خبر   اول خبردن ایش طوباشی معتبر
ایشدا امدی بر ازلده نا یدک   شیله کیم هیچ اکسوکی یوق بایدن
بو غدی تشویش و غصه اول زمان   رحمتندن طبطلودی اول جهان
اکمادن بیباردی دیرلو بیش   ورمدن اولوردی جمله بوش
بیشلادن اکلندی هم جواب   اشلادن یازلردی هم ثواب
هوسرادو اشلامدن کالو دری   نا دلرسا اولکلمز اولور دری

کندوزدن بیرون حضر تا بولدی اول   شیرایدر مثل دم بدم اوزن بولدن اول
اول ایسی چون کندوزدن الدی خبر   اول خبردن ایش طیلدی معتبر
کوردی کندوجسمنی بیرشهر اولوغ   مزینکم عالمده وار انده طولوغ
کفر و دین و فسق و طاعت خیر و شر   ایشلولوز بو شهر اچنده هر هنر
شهر اچنده مثل شوکت ایسی مقیم   هر بیرسی بیر ایشی طتمش عظیم
مثل بیری خشنود راضی ایشنه   دکله ایدی کندو کندرا ایشنه
شهر اچنده ورد ز ایلی تختکاه   هر بیرنده اونترر بیر پادشاه
بیلدر ایسی بر بیرنه دشمن ایلر   بیر بیرینکل حکمنی بوقمی ولر
هیچ بیری بیرنه مطیع اولمز بولر   اندن اولوکوچک وچوکن خولر
بو ایکی سلطان دراخر ای کیشی   شهر اچنده ایشلادن هر بیر ایشی
کوچه بونده حق تونیدر بوندری   بونلر اوقربیک مثل افسون کری
جمله اعضا بونلرکه حکمنده در   کوجکیم حق امر بیرله زنده در
ایشدا امدی هر بیرنکل ادی نه   کیم اراسدن بوسوزک داد نه
بیرنکل ادی عقل در ای صفا   کیم انکلا دردی شرعی مصطفی
بیرنکل ادی نذر نفس و هوی   کیم عقل حکمنی اول طتمش دوا
ورنولدرک هر بیرینکل لشکری   بیربیر وبیر در هر دم جری
عقل ورنولدر خان اچنده تختنی   جمع ایدر لشکرک بیل تختنی

جسم اچنده نفس تخت اورتش درر
لشکرک مفسدلرینه درمش

بو ایکی لشکر دربرر صاف صاف
بربریله قلورلار دم مصاف

دکله ایدی آدی اول لشکرک
کوربولرده تنقیسی دور لشکرک

دون وکوندز تنقیسله بیلەشین
اشبو سوزدن کندوزوکی بیلەشین

علم و عبرت طاعت و ذکر و صفا
برکلیدر عقلک عهد و وفا

خلق و ایمان و قناعت ناموسی
عقله برکنش بولەرک ناموسی

هم ریاضت هم کرم اخلاصلا
دوزلیدر عقلک دون کون بلا

هم محبت هم صفا هم طغرلق
عقلک بولرده بوقدر ایرلق

اشبولەدر لشکری عقلک ای یار
بولوا بکزر دخی هم ناکده وار

وردرر نفسک دخی لشکرلری
ایدیرکیم کلدر اول لشکر اری

کبر و کینه نسوه انکار و ریا
نفسله بونلر دکر عقلی صبا

بخل و زرق و خشم و جهل و هم حسد
دون و کون بنلر قلر نفسه مدد

هم کفر هم مکر و حیله هم غضب
نفسه بونلر یار اولیدر روز و شب

هم هوا هم فصل و فتنه هم نفاق
برکلیدر نفسله کی اتفاق

اشبولردر نفس ایشی یارسه
بنلرا بکزر دخی نا وارسه

صحبتی دون کون بوله رک نفسله
یعنی جنکا تکک دلر لر عقلالا

جان اچنده بو عقل دتمش سقام
لشکری برلا دور اندا مدام

پس جهانی الکه کرک بونه بزا
کیم یارن او دکلمیا اندا یوزا

دون دلون صحبتنه مشغول اولەلوم
نفس ترک ایدب حقا قول اولەلوم

دیبرلالوم اول ارن درلیلینی
کیم بوله وز پادشاه برلیکنی

کفر و انکار و کمان ترک ایدلوم
کوکلمز لرجک لکا برکیدلوم

ترک ایدب حرص حسد اولم صفا
اولولر صحبتنا قیل لوم وفا

کیم بزا دنیا دخی حضرت اولا
جمله درلو خوشمز رحمت اولا

کوقلرسا پادشاه بزا یاری
نهم کچرسا دنیاده ذرلک اری

یارن انده جانمز ازاد اولا
درلکومز اولسوز اباد اولا

اول قدر ملکت ویره دکما مسوزه
کیم انوک وصفی حالی کلمز سوزه

دکمه بر کوشک یتمش اشبو دنیاجه
یتمش انوک کیبی کوشک اوجدن اوجا

کوشکده حوری قصور بزم و براق
حلە و تاج و کمر تخت طراق

حلسنی ویره بزا الما یوز
دخی یوزبیک انجابه قلما یوز

ایدوز کیم سنی کاکلور بزا
جانمز شتا قدرر کورکلی یوزه

اولسا عتره جله برده اچله
درلو رحمت استوموزه ساچله

کوزومزه کونو کالە پادشاه
عاشقیسکل اوله هو بیچون اورغل آه

دخی نا ابدم سکا ابدن لطیف
کرعاشقسک کره الیک کرعارف

اشبو سوزدن حالکی الکلا یسن
الکایو نرسکل اخر طکلا یسن

عاشقوک جانی فدی اول بلسیه کیم بو سوزی جان اچنده ا...
اکالابق درلکی اری او لا بول اچنده نا موسی عاری او...
ای خدایا اری درلک روزی قل اری لر لر بیره برلک روزی قل

داستان دوم از باب سوم

ای عقل ذرا او لکی کندو زکه کیم لر بنه کزلو حال لر لوزکه
قول لر استادوکی ویر زجلیب ادکور هر کیم نیا قلسا طلب

من طلب شیئا وجد وجد

طالب اولغل کندو حالک بلمکا قانع اولما کون کونن اکسلما
عاقل اولور کیم بله کندو حالنی هر حال اچره قوسیا الدن یولن
جاهل اولدرکیم دینمز اش نیچه در شیله در کیم لندزا کا کیچه در
اشبو سوزدن مقصودم بر مح جواب کیم انی بلمک بزا بولق صواب
ایشد امدی ایدیم مقصود ندر اشبو سوز اچره حکایت نیته در
ادمیوک عمری اوچ منزل در دکمه بر منزلده بر محفل در
هر بیرینک بر شکل احوال لری بکزمز بیری بربنه حال لری
حال دخی ایرقسی در صورت دخی مینک مقامده بو صورت قلمز باقی
نیچکم روز کار کچر بلدن یله دونر بو صورتی حالدن حال...
نیچه کیم دونر بو دوری روزکار مینک مقامده بو صورت دتمز قرار

ول اوچ منزل دیدکوم اکله ندر عمر اچنده وصف حالک نیچه در
اوغلن و بیکت قجادر دیدکم کندو عمرم غصصی در بیدکوم
بیلن بیرم بو قیغوی یک سوزنی کم دکر یمالن تنکری حقی
عمر خوش سرمایه در بیلنلرا وای انی حیفن بوی قولنلرا
شمدی امدی ایدیم مقصود ندر وصف صفت کیم نیچه حالدن حاله دونر صورت
اول مقامن حال ندر بلو ندر هر برینک کوکلنه طولو ندر
کارک امدی ایشد اغلانلق حالنی ناکس اچنده کاجور احوالنی
اغلانلک کیشی مینک قیغو بنز دنیایه کلدم بنه کیدم دمز
بوندرز انده اولم اندیشه سی دون و کندز ایلمقدر پیشسی
نه بیر بیر دنیاده نعما اچون نه سوینر اجفا رجا اچون
نه بلور کیم دوست ندر دشمن ندر نه بلور کیم کفر له ایمان ندر
نه بلور کندوزن نه ابو عجی نه بلور کیم نیچه در حق بیر عجی
نه لوزی باقینوک عبرت دوتر نه خوذ لو کلنده اول حکمت بتر
نه قلاغی تنکری علمن ایشدر نه ذکر الله ا یتمک ایشدر
نه ادب وار نه حیا نه طاعتی اوینما صرف ایدر مرسا عتی
انسلا انه سبن بلر میمن بو قموا ندیشدرن اول ابین
بوبله کاچر جمله اغلنلق حالی بو حال اچنده ثانی تنکری یولی

کچدی اغلانلق بو غرور اولدی یکت
بیلدک کی حالی کچر غفله تیلا
اندیشسی اولدرر کیم خوش کچا
آت بناق طون کیا عشرت سرا
باغچلرده دون وکون سیران قلا
دنیایه قارلیا خوش شاد اولا
قولغی سازلر اونی طوله مدام
اغزی دنیا نعمتی بیبو طوره
شادلقده بشلیا کوزلارنی
دنیاده مزنی کیم کوزی کوره
بوندن ارتق اندیشسی یوقدرر
نه اولم اندیشسین بیر اول کشی
اول یکتلک حالی دانی بیله در
ثانی الله بیرمی قانی صفا
کچدی یکتلک دخی اولدی قجا
دکله ایدی اول قجالق حالنی
قوجلیقی کیشی اولر تن ضعیف

اولادی نا حالدرر بیهوده کی
اوکی اصی دون وکون عشق الله
دنیاده اوره دورنا بیبیا ایچا
بیردنیا ملک الاچوق مال درا
بازنوب خلوا اورب جولان قلا
هر بر اعضا دنیادن بیرداد الا
کوکلی تیغو کورمیا کوله مدام
دیلی دنیا سوزلرین دیبو طوره
کورکلی یوزده کاچرا کونلارنی
جهد اولدرکیم اکا الی ارا
اشبو حاللر نیچه درسک جوقدرر
نه کناه دیب تزک ایدر مکروه اشی
اشبو سوزی کندو حالم سویلدر
قانی حال کیم خشنود اوله مصطفا
براشت انوک دخی حالی نجا
ایدیم بر براشت احوالنی
کیتدی قوت کیتدی آت اولدی نحیف

... یوق طاقتی
... اعضا قلداشدن اولدی سست
دنیا ایدی عالی اوبا یدی
کوزی طویماز عالی بولماسا غلله
تدبیرین ایلدور رسم طلک یشن
باغ وجفت شرکت صانو بنا ز
دون کون اغلی قیزی اندیشسی
اولدر ورددر اندیشدن کاچمز
جمله عمری شونو کیله خرج اولور
قانی طاعت قانی قولنی قانی حال
قوجلیق ملکی دخی اولدی فنا
اچ کوزک کچدی عمر وردی بیله
حق سنی بونده نیا ویر بدیک
قولنعا کلاذک آخر قولنق قانی
اشبو حاله برکون آخر عرض اولسر
اول غصی شمدرن بیمک کرک
اول کشی کیم اغلیبکن طابوده

راحتندن دنیاده جوق زخمنی
قیدی اندن خرص و ساغنچ اولدی جنت
خرص انوک دنیایی یودا یدی
طوله ساکز براوج طپرا غلله
عاقلیسک دیدکوم اکله یشن
اوک اوصی درمزن ای دزز
یاز وقیش غصه بکلدر یشسی
اولکه یوقدرر غصدن کوز اچمز
ارمزن صاغنجنا برکون اولر
قلدی جمله آه وبرخ وملک ومال
نیچه درلو معصیت قلدی جنا
کون کچدی اولکرو کلمز اله
عمرکی واز شیلی خرج ات دری
دنیایه صرف ایلدک عقلی جانی
نیجه اولدمده اولو قالسر
بوله کیدن یارغن اتمک کرک
کاچر اغلانلقن حق قاپوده

انوکیل کمسنول نه اشی وار / تنکری خشنود هم رسول انی سوار
اولیکیت کیم توبه کیلتی اولا / تنکری خاصلاری الن الشن اولا
طاعت اچره کا چرا ایکیت کلن / حق یولینه تغلبا اصن اولکن
اکا دا کل بو سوزوم بیلکنز / اول ولیلرکا حرمت قیلکنز
اول قچا کیم دنیای الدن قودی / دنیا سوزلارن تمو دیلدان قودی
طاعت و ذکر و حضور دیر کلکی / پادشاها پیرکیدور بیرکلی
انوکیل دکول اشبو سوز مسنز / ایقنداه طیرق اولسون یوزمسز
ان شاء الله کیم چلب سیزی دخی / بونلرا با غشلیا بیزی دخی
یوزی طیراق عاشقوک اولمسبه / کیم بو سوزی خان اچندن دکلیا
دکلیوبن آرایا کندو یونی / یولنز ارنب اکلیا کندی حالنی
حالن آرتب دعوسندن اوشنه / اوشنوبن حق یولنده دوشنه
ای خدایا طیرغا دوشنلری / رحمتکله سن کترکل بونلری

داستان سوم از باب سوم

پادشاه لطفن دیم دکله رسک / دکلیب سوز معنیسن اکله رسک
دکلیندر اکلبن اشبو سوزیک / کوزی کورندر سون لوکلو یوزیک
کورمین قاتنده بیر دیر خوب و زشت / بلمایا نا چه دوزخدر چه بهشت
بس کیندر هم بلندر اکلین / اکلیندر اشبو ایشی طکلین

کورمکینه بلمک سکا وردیسا حق / اولوکی دیر کوزکا اچ بر طغرو بق
کوزکیم اول الله تنکری قلمشی دیر / قدرت الندن تنکر کلمشی دیر
صانعی صنعن کورب بلدی بلت / صنع اچندن بولدی اکا یول بولت
اول قدیم دیر هیچ زوال یوقدر اکا / بر قلاغ اورز دکله نا دیرون سکا
هم انوک دوشتلارنا یوقدر اولم / فادخلوها خالدین اوقر علوم
هم انوک دوشتلارنا یوقدر فنا / جسمیچون کلدی اولم یوقدر جنا
اشبو سوزه کرطانق استر سنک / ایدون کر عشقله دکله رسک
اوچ نسنه دنیاده مولود دور / بر کوزت بو سوزنه معنی کوستر
بیر بیرندن طوغب کلدی بولر / دکمه سنده بونجا دیر لو معنی وار
بونلرک شولدر بیری اول قدم / کیم بو عالم یوغکن وردی عدم
جمله ورلق یوقلق اچره غرقدک / نی دون و کونزر نه غروب شرقدک
نی بیرو نی کوک نه چرخ فلک / نی تن و نی جان نی انس ملک
اول عدمده قاموسی پنهاندک / صانسن کیم طغمدق اغلاندک
چون اشارت قلدی بر کز حق اکا / جملسی اولدی تمام اولدن صوکا
طغدی عالم اول ساعت اسمی بله / کرنو کلدی کوزلرا جسمی بله
عرش کرسی بیرو کوک لوح قلم / اول عدمدن طغدی بو جمله علم
چونکه طغدی عالم اولدی پایدار / انوک ازره کچدی نیجه روزکار

طغدی عالمدن دخی آدم بیان — عام و خاص و جمله‌سی اولدی بیان
هم سعیدو هم شقی و هم شریف — جمله صورت بغلدی زشت و لطیف
چونکه جمله اعضلر اولدی تمام — طوغدی آدمزدن دخی نور کلوکلام
قدر برادلسو که وار آدی بیله — سوز اولوبن قدر برک کلدی دله
پس بو عالم قاموسی کیم خلق بلر — ایو یاوز ناکه دلدم ایدلور
اول عدن طغدی بیلک بی کمان — بی نشاندن کلدی بو جمله نشان
هم بو آدم عالم اغلیدر بسنه — انده آنا بیر کولدر بو تنه
انسی کوک آنسی یر آدم ول — ایله اولسا اغلی اولر عالم ول
چونکه عالم اغلیدر آدم بیان — طغدی آدمدندخی بو سوز عیان
انوکیله معلوم اولدی اش قمو — ایو یاوز خیر و شر حق طمو
کالک ایدی بو نمز طنلوم حقا — کورلوم کیدر فنا کلمدر بقا
کلدر اول کیم اولسدر بی کمان — کلدر اول کیم قالسردر جاودان
کورلوم اول فانی اولن کیم دورر — کیم بو ملک الموت اکا حاکم دورر
قمر بله لم کیدر اول باقی قلان — پادشاه درکاهنا لایق اولان
کلدک ایدی تنکرنک تقدیر نا — کیرلوم بر بو سوزک تقریر نا
کورلوم فانی ندر باقی ندر — دکله ایدی کیم حکایت نیتدر
اولکه عالم ایندومیدی حالنی — اول عدمدن طغدغی احوالنی

قاموده بیلر انسی انوک — الا بر کورلوم ندر جسمی انوک
درت نسادن حق انوک بنیادنی — ایلدی و اوردی عالم آدنی
بیرسی طپرقدرر قایم مقام — بیرسی صودر انوک آتش مدام
بیرسی یلدر اسر دستور لسه — بیرسی اود در منور نورلسه
هم بو دردن حق بزندی درت وجود — کیم قمو نسنه اکا قلدی سجود
بیرسی انوک نباتدر کیم بتر — بر کوراندن نیجلر منصب دوتر
بیرسی حیواندرر مرکب اچون — کور نجا راحت ویرر اول دون و کون
بیرسی انساندرر انقلی خطاب — بنلر کچوندر بشارت هم عتاب
هم ملک در بیرسی روحانیلر — حضرتا مشغول دورر دون کون بلر
اشبو درت نسنا که ایندک حالنی — عرضه قلدق دوستلرا احوالنی
عالمک جسمنده بونلر جان کبی — جانله صورت کبی درنر تبی
جاندرر کیم صورتی قایم دتر — نیجه کیم بولا اش دورر دایم دتر
ایدی کالک بنلرک احوالنی — شرح ادوبن ایردیالم حالنی
کورلوم تقسیدر باقی قلان — قمر بوله لوم نا ایمش فانی اولان
کیم بولر دردی بله دمساز دورر — نیجه کیم ورالقده دور قمر راز دورر
عالی دوندی بولر دردی بیله — ایو یاوز ناکه وار لوردی بیله
الا بو بولک کرک ایری لسر — کورکه صانع بونلرا نا قیلسر

ایوسندن یا وزن بیجمک کرک   مغزن الب قشرنی صحمق کرک
اول که مغزیدر باقی قالسر   اول که قشریدر فانی اولسر
عالمی پاکدن کلن پاکدر بنا   عالمی خاکدن کلن خاکدر بنا
پس نبات اولور باقی حیوان ایله   باقی قالسر ملک انسان ایله
دنیا یاریدر نبات الق کرک   هم دخی حیوان فنا اولمق کرک
لیک انسان و ملک اولما بسر   حضرت اهلی درفنا اولما یسر
اوملکی شولدر کیم بو ملکدن کدر   اول بقا مدوار حق کورکیم ندر
حق دیدارن کورسرلر بی کمان   اچماق اچره قالسرلر جاودان
زیره بنلر حق نورندندر باقی   حق نورک فانیمی اولور ای اتقی
چونکه بلدک نیجه بیشی عالمی   اندی بر کل شرح ایدالم ادمی
کورلوم بر ادمونک اصلی ندر   ایشد اندی ایدیم کیم نیجه در
اصلی درت نسنه در اول آدم دخی   انسبو سوزی کندوزلک کور او اخی
صورت و نفسدر عقل جان ایلک   دردی بر بر ده بلک انسانلک
دکمسنده بر خصلت وار درست   هر برنده بر خصلت وار درست
صورتی کور آلت اولمش بنلرا   آلتی یوق کمسه نا ایشر یا شرا
نفس کورکیم دنیادن نه داد الور   نفس کلیجک تنده نالذت قلور
جان کورکیم دیری دوتر تنکری   اول سبدن بیرکیدر یونلری

عقل کور نه رای تدبیر دوردر   بیدی اقلیم ازره حکمی یوردر
نیجه کیم دنیاده در دیرلکده در   دوزلت دردی بله بیرلکده در
خوب و زشت و قهر و لطف و خیر و شر   بیرکیب دردی بله کورزر بولر
الا بو بر لک کرککیم ایسر لا   ایشد اندی ایدیم نیجه اولا
صورتیله نفس فانی اولسر   جانیله بو عقل باقی قالسر
صورتک مثلی نباتدرلیم بستر   حضرتا رمزکروی بوندر بستر
نفسک اصلی حیوانه بکزر عیانم   اولسر حیوان فنابلو بیان
الا جان انسان عقل اصل ملک   بنلر چون اورلبدرنه فلک
هم ازلده واردی بو عقل و جان   تا ابد هم قالسرلر جاودان
ایله اولسا عقل جان اولما یسر   بر نوی حقدر فنا اولما یسر
نفسله صورت دردر اول کیم اولر   اصلی طپرقدی کیری طپرق اولر
نجسه حضرت اهلنا بوقدر ممات   اچمق اچره بولرا دایم نجات
بلدک بلدک ادمینوک حالنی   هر بر اصلک اکلدک احوالنی
ایدی کورلوم هم نتادر اول کلام   کیم دعادر ادمیلرده مدام
اولدخی هم اصلی درت نسنه درر   ایشد اندی ایدیم کیم نادرر
بیریسی انوک نفسدر قوت جان   بیری آوازدرکیم اول جانه نشان
اول نفس آواز و حرف معنی درر   دکله اندی ایدیم کیم نیجه درر

بیرسی حرفدر بهر اول تندن کلور
بیرسی معنی اولر کاندن کلور

قنده کیم سیله رسا یخسولک بابی
دردی برلکده بله بیل اون آل ای

کفر ایمان بهرنکیم کالر دلده
سیلنن سوزده بولر دردک بله

سیلنوبن سوز تمام اولدوغ دم
ایشدانوک کوکلینه طلدوغ دم

اول ساعتده سنلرک درنکلری
بوزلوبن طاغلر سنرلک لرده

کیم وارر عقلله جان او تنا
انده وارن سنک دکول کیم ساو نا

کیمسه ایرلوبن تنده قالر
تنده قالن بلک یا بنده قالر

اول نفس آوازله اولر فنا
ایرق انده نه ذکر ورنده ثنا

حرفله معنی کور باقی قلر
جانله عقلله ورر ساقی اولر

یازلر حرف جان اچنده نقش اولر
معنی وارر کلی عقله مختص اولر

نیجه کیم عقلله جان ورلقده در
حرفله معنی بله برلقده در

اول نفس آوازله اولر فنا
اشبو سوزدن ساکه حالک اکلا

یعنی نبات حیوان انسان و ملک
ایکیسی باقیدرر اکیسی هلاک

هم بو صورت نفسله هم عقل و جان
اکیسی اولر اکیسی قالور جاودان

بو نفس آواز و حرف معنی دقی
ایکیسی فانیدرر اکیسی باقی

سوز تمام اولدی قنی شو حیلا
باقی و فانی نیچو کلدی دله

معلوم اولدی کیم بو جمله مخلوقات
جسمی اولر جانی یوقدر وفات

دوار اخر نقل ایدرسا دیدرن
جان حقا وارر اکر اولر بدن

دیدرن کیدنلرا اولدی دمک
بیلدری کلی فنا اولدی دمک

زیرا حضرت اهلنا یوقدر فنا
فادخلوها خالدین کلدی ثنا

اولن اولدر کیم بواشی طیمدی
دنیاده حق دوستله رسیا اولمدی

صدق اولدر عاشقل اول دوستلرا
عشقدن اسرک اولر ازلدن مستلرا

کم اولم یقدر بوله را نبی کمان
حضرت اجره قالسرلر جاودان

ای خدایا طغرو یولدن ایرمغیل
رحتکدن سن بزی ایرمغیل

داستان چهارم از باب سوم

قان اولالیم معنی استرد کلسون
دیدکوم سوز معنیسنی اکلسون

ایدسارم معندن برح جواب
دکلیا نولك جاننا نوربیك ثواب

دکله ایدی ایدلم جاندن خبر
هم بنا کرو سکا سندن خبر

کیم بله سن سنسنی هم ایرعی
هم بله سن نیجه در حق بیرعی

اوله بلمز کندونی بلمز حقی
اولکسینوك آدنی حیوان اوقی

کندوزن بلمك اولو دولت اولر
کندونی کلمك اولو نعمت اولر

کوردلرسن کیم بلاسن حالکی
حال اچنده اکلیاسن بو کلی

الک سکا بلمك کرککیم جان ندر
جان اچنده کفرله ایمان ندر

جان دنامی کلدی بو جمله حالی
مخنسه کلدی بوندمی بولدی یولی

طغرو بول وارنلرا ما در سبب   ازنوك ازماغی نیتی ای عجب

دغلی اقرارله کلمك ندن   دوغمدن انکارله المق ندن

اول که باوز خوبی ترك ایتر نچون   بیك اوکت وبرسن ایتمز نچون

اول که هیچ اوکت اکا حاجت دکل   قنده کیم بولسا حقی تیلر قبول

یا خود اولکیم کفر وایمان بیله در   که کلور ایمان که کفر بیله در

بو قاموا ایشلرکه وردر مختلف   نه سببدن بیله اولر ای حریف

بو ایشی خالقمی در جمله بلن   یوخسه بو مخلوقمی در بو بیله

اینی بلمك روا در قاموا با   ایشربلك نی التمیالر طاموا با

یا کشی بو ایشلری بلمك کرك   یا بلمندن ایشدب المق کرك

وای انی کیم کندو ایشن بلمیا   با بلمندن ایشدوبن المیا

جاهل اولدرکیم دنیاده هیچ شکنرین   حق بره لستر مسون انوك یوزرین

ایدی بو کرکلوم کلوك بو ایشن ندن   خلق ایچنده بو قمو تشویش ندن

مشکلی بو تدر اکرا کله رسکل   ایدون کرعشقله دکله رسکل

دکله ایدی ایدیم جاندن خبر   بو خبر ایش طیاسنی معتبر

اولارلدن اوج کروه کلدی بو جان   دکلمسنده بیله کلدی بونشان

بیرسی دولت دنا کلمش درر   بیرسی محنتله کلمشی درر

بیرسنده دولت ومحنت بیله   اول سببدن دندرر حالدن حاله

اول که دولت دوتا کلدی دنیا بیر   دولتندن هرکز اول ایرلمیا

زیره کیم حق ایله قلمش درانی   رحمتا بولداش اولب کلدی جانی

اول که محنتله بله کلمش درر   محنت ایچنده ابد قلمش درر

هم انوك ازره درجی حکم اله   ایله امر ایتدی اکا اول پادشاه

تنکری دندر بو ایلرا بو ایش قمو   بو تله رکله باز نور اجق طمو

اول بری کیم اکسندن نحس وار   اولدرلرکیم کوزرسا اوییر

دولت ایشنا اوبرسا اول کشی   دولتا کشورلور جمله ایشی

محنت اهلینا او برساخو عیان   قلدی اول محنتله بل لو بیان

پس اکا مرشد کرك یول کسترا   کم انکله حق یولن طغرو ورا

مرشدی اولماز سا ورما یسر   یولده قلدی منزله ارما یسر

ایدی کل سن ازدکل بر بو لکی   یول ایچنده اکلیاسن حالکی

بونلرك قتیسنك ایچ الینده سنی   دون وکون یولدا ایش اولب بولیده سن

بو ایشی بلماز سکل سنه دکول   بلمدن بلدوم دما کل ای فضول

کردیاسن دولتی کلدم دوتا   خود دکل طغرو بوسز قنداو تا

اول که دولت دوتا کلدی دنیا یه   کم درر اول اولیادر اولیا

کم بولر هیچ محنتا دشما یسر   نیتکیم قرآن برا ویرر خبر

قال الله تعالی الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون

نخسه کر ایدورسک محنت اله ... یولداشی اولب کلام اولدب یله
بودنی کچما بسو طفرو دکل ... یکلشی نیته قلر کشه تیرلک
محنتی دونیا کلن کافر دور ... شول نفاق اهلی قرا تشلر دور
کمر بولور هیچ جنتا کورما بیسر ... پادشاه دیدارین کورما بیسر
ماتم بوسوز معلوم دور قرآنده ... آیتین ایدایدم کلمز دله

قوله تعالى ختم على قلوبهم وعلى سمعهم وعلى ابصارهم الآية

قلدی بوکز اول بیری بولکلکم اولث ... اولشیدور جاننا اول ایکی یول
دولت و محنت بله جانی بله ... قارشیدور خیر و شر قانی بله
کی عمل اشلرسا ایرر دولتا ... یاوز ایشی التر انی محنتا
اول کشی یس کندو نفسلندن بولور ... خیر و شر اشله دکی قرشی کلور
بو مقامدر مسترلک بلکل عیان ... کورنودور خود درلکوک بل لو بیان
صدق و طاعت دولتا التر بزی ... نفس دون کون محنتا التر بزی
دولت اهلی حق رضاسن دیدرر ... محنت اهلی کندو دنیا اویدرر
اورندا عقلک حکلدر استکا ... ایو یاوز کرنو دورر عقلکا
ماتم بلرسنی دولت اهلی یولنی ... ماتم کورورسنی محنت اهلی حالنی
تنفسنی کیم سن قلرسن اختیار ... صحبتده دون کون اولرسک ای یار
انوکیله وارسرسن حضرتا ... دولتی قوب ماپل الما محنتا

بخشده کز بلدک کچوک یتمازسا ... نفسوک اوکوکده سزک دتمازسا
دوت الو لو انا کیبی صد قله ... کیم بولر التا سنی اول منزله
مقصودک انده بوله سن نی کمان ... رحمت اچنده قله سن جاودان
یوزی طرق عاشقوک اول کیشیه ... کیم بو سوزی جان اچنده دکلیا
اکا لاینق دیرلکی اوله تمام ... کیم بوله رحمت اونده اول مقام
ای چلیسن روزی قل قوله رکا ... اولدکمز خونی تمسوله رکا

داستان پنجم از باب سوم

اول جهله بک رحمتن ذکر ایدلوم ... وردکی نعمتلرا شکر ایدلوم
بی دریغ کولدرن انا دور رحمتی ... بی حساب یوردن بتادور نعمتی
جمله درلو نعمتی اولب بیسترر ... جمله خلقه بیدور و بیسترر
مصورتن جمله درلو اعضالر ... هر برینک نیجه نعمت بخش وار
تولغا خوشراونلری خون ایلدی ... کوزی کورملو یوزلریله طویلدی
اغزه کور نیجه نعمت بیدرر ... کوردماغه نیجه لذت طادرر
کوکلی کور کیم نلر لزلو دور ... الناپو کیم نلر بیرلو دورر
عقلی بر کور نه اشلر دوردرر ... دولتنی کور نه حلم یوردرر
کور نفسدن نه دعا اغرلو کا ... لمسر انونک وصفنی بیجه اوکا
نی یوزیک الچه نعمت دنیده ... کیم بیرندی پادشاه کلدی اده

گور بها ورسک کلر جمله آله
دنیاده اوج درلو نسنه ورر درلر
بونلر کلا بولنر نا استسه
اول بها آلتون کومش پولدرر
الا کمسه کیم دلو کومر آله
صاتوسی پولک صوغندریا تره
انجه ورسا چوق نسانه بولنر
انجه داخی کومرا الا یق دکول
کومرا آلتون لرک لایق اولا
کومری بر طشت اچنده دیکلر
کومرا آلتون بها شول وقت اولور
یا نترا زو یا تو یالر کی هرک
تا که کندو قیمتینی آلمیا
صاتسی پولا درر اول کوفرل
بو مثلدر کیم برا خال کسترر
ایدی کل بو معنیی اردا بلوم
اول که دیدم پولله آلتون کمش

[illegible]

ایشد امدی ایدیم کیم نا بیله
تما و نسنا به بها بنلو درر
بونلر کلا النر نقربر تسه
دنیاده نعمت بوله را قول درر
بیلسون کیم بو لله کلر اله
پولجن لایق اولیسر کومره
دنیا اجره درلو نعمت آلنور
زیره کومر انجیی قلمز قبول
لم ای الملق لغا بایق اولا
آلتون اول کومرا ازره دوکلر
لم کومر آلتون اچنده غرق اولور
درند آلتون برله انی شترر
نیجه چوق آلتون ورر سک کلمیا
اکلیاسن خود ورسیا جوهر
اللها ورتقلها یول کسترر
کندوز و مزده نا وار اشنا یلو
برکرا لم بزده انلر نا یمن

کومری بر اشتیالوم بو لدلوم
اول که نعمتلر کلرا کلا ندر
پول دلکدر نیم کنی تندر عیان
اول قمو نعمت کد دیدمدی سکا
اول کومر جان مقصود دیدر ای حبیب
اربا سن مقصودا بو دیلله
ویلله دنیا درر اله کلن
تن داخی اول مقصودا ارمزه الی
تن عمل قلسا اکا اچمق کملی
تن اله مقصود الا کرماسر
جان کرکدر جان کرکدر جان کرک
تا که جان ترک خروج اولمیجه مطلقا
جان داخی شیله کرلدر بی شمار
دکه جانیله لقامی آلنه
بیله سورنفسی دکدی غمام
عاقلیسک نسنه عرض ایله سکل
دکه نسنه ی ورر اول حضرتا

نایله کالر الا بو بیله لوم
ایشد امدی کیم حکایت نیندر
اول قزل آلتون بلوک جاندر بیان
یعنی اچق نعمتیدر بقسکا
آج قله غل اشبو سوزدن ال نصیب
بیلسکم کومر الثمز پول لله
زیره کیم ازنسنه ور دیلا کلن
کورنودر کیم نا قدرتن حالی
بیلسکم انجه جهان ملکن الور
حق دیدارن تن لری کورما بیسر
اونیسون هرکیم کد سلطان کرک
بللو بیلورک کمسنه ارمز اول حقا
پادشاه درکاهنا اوله نثار
بل اچنده انده برجان بولسنه
بلمیجون خود نه نحم وار والسلام
علم وجان و طاعتوم وار دیمکلی
دکه جان لایق می اولر رحمتا

خوی مکر نفسل ایلیب رحمت قیلا
تولبرلرک طاعتنا رغبت قیلا

تخسم تاورنزده عرض ایله یسی
نه دیلومز وار انی سیلا یسی

عاشقوک عرض ایلیسی نشناسی یوق
نیچلیم ایشا رسلک السوکی چوق

خوی مکر السوکمز لندو دوزه
تخسم لندو حالمزاه وای بزه

ای نعو بیچاره فریاد و رس
بو قعو بیچاره فریاد و رس

داستان ششم از باب سوم

کی مراد ور دنیده اوج درلو حال
کیم طفیلی در انوک بو ملک و مال

دنیا ملکی اولا اشه نسبت ده کل
دکمه حانه اول عطا قسمت دکل

شکردن نخشایش و خلعت در اول
بیلک انی کی اولو خصلت در اول

مرکمه وردی چلپ اول خصلتی
بللو اندان صودی جمله محنتی

یوقدر انکلا نمسا نوک ایشی
یارجیسی حق ارندر یولداشی

سودو کینه وردی حق اول دولتی
دکملر قندا بولنر اول خلعتی

زوری قلسون حق انی کرجک لرا
کیمه وردی حق انی کرجک ارا

ایشد اول خصلتی کور نید کن
کیم بلاسن بو ایشی نیجید کن

تاذر اول کیم دکمه جانه وردی
دکمه تشخصک الی اکا ازمدی

اول اولکیم نفسی اکا قول اولا
تاکه نفسه حکم اوررسا اول اولا

مرد براشده قادر اولا نفسنه
نفسی مرکب ایلیب ازره بنه

محکوم اولا نفس اکا نیله رسا
دکله به حقدن نکم سو یله رسا

اولیا هیچ نفسنک حکم اتماکی
نفس اکا قول اولا اول نفسل بکی

تانوکلدن کینه طوتا کمسیا
تادلندن بیهوده سز سویلیا

تاطمع قیلا کزی کوروکل بیرا
نی غلط صونا الی ازدکل بیرا

قامو اشدن ارتوبن پاک اولا
حق یولنده دوشوبن خاک اولا

اول ایشی اشله میا کیم اوکلا
اول سببدن بیری یاذن اوداولا

مرکه نفسی بو بلادر اول شاد اولا
جمله درلو قیغودن ازاد اولا

اوله که نفسی محکوم اولدی کندیا
بیلوکانی اولیادر اولیا

ترتسی و قیغوسی یقدر انولک
لایق اولدی حضرتنا مولی نوک

اشداندی اول اکنجی خصلتی
زوری قلسون دوستلرا اول خلعتی

مرکیا وردیسا حق اول درلکی
اولکشیدن صودی جمله شرلکی

شول درر اول درلک که نفسدن بتان
قامودن یک اوله اول سوزن طتان

بند ورسا پندن بکله یلر
تاکه درسا دیدکن اشلا یلر

قامو اهلی محکوم اوله کندویا
اول نکم درسا بولر اکا اویا

کمسه کیم اهلینی یوله دوندره
بیر کوک اهلی اکا باش اندره

بیره حق ترانده یا داغش درر
دشمز دشمانمز ایتمش درر

ادمی نوک اغلنی دشمان دیدر
کرنجا کیم یورکینوک قانیدر

قال الله تعالى ان من ازواجكم واولادكم عدواً لكم فاحذروهم

کمسه کیم دشمانتی قول ایلیا ۔ جان اچنده حق اکا یول ایلیا
ایشدامدی اول اجنبی سن دقی ۔ شول دورر کیم قومیا دشمن اوتی
منکرو کافردن اول قایم میا ۔ اکا قرشو مدعی دم اورمیا
قانو یرده یکلیا الله انی ۔ ای خوشا نه خلق انونک جانی
گر مسلمان گر جهود گر نصران ۔ کیم یقب کورورسا ساواران
مبیح خلق اکا الم دکورمیا ۔ حلم ادب کمسه اکا بولسرمیا
جمله خلق اندن یکا ایور اوله ۔ قامولاری اولدخی ساوار اوله
دولت اوله یتنس ایکی ملتا ۔ دشمیا انی سونلر محنتا
ایرشرسا ایریوزی خلقیله ۔ قاموسن قول ایلیا خلقیله
اندی بلو بلدکزمی بو اشی ۔ ناسیبدن بویله اولوراول کشی
کیم قول اولور جمله سی انی کورن ۔ مدعی لقدن کچر اکا ایرن
چونکه بصدی قولادی نفسنی ۔ کندویه دندردی جمله اهلنی
قامو عالم قولدرر اول کمسیا ۔ کیم دررکم اکا قرشو سویلیا
بویله اولان کمسنه دولتلو در ۔ منصب و نخشایش و خلعتلو در
روزی قلسون دوستلرا ای چلب ۔ عاشقک اولسون دعاسی مستجاب

داستان نفقه ارباب سوم

واردی بر پادشاه انسوزمان ۔ دنیده اولمیشدی حکمی روان
طوتمیشدی بربوزینی اداله ۔ دیرمشیدی خلق عدل و داد له
بیدی اقلیم خلقنا مخدوم دک ۔ ناکه درسا خلق اکا محکومیدی
حلم بخلو عمری اوزون سال چوق ۔ عقلی کامل کوکلی اچق قرنی طوق
ایوغ اندیشه قمو کمیشدی ۔ کوکلی اچره بر هوس بتمیشدی
غالب اولدی اول هوس یولنوا کا ۔ ایشدانسی حکمتی بتمز طکا
ویلدی بر اولو باغچا ایلیا ۔ بیدی اقلیم خلقی انده طیلیا
دنیده ناوارسا انده اوله ۔ هرکه نا استارسا انده بوله
یویا و زایچی طتلو ناکه وار ۔ باغچه اچنده بوله اول نامدار
چونکه سلطان انسو سوزی سویلدی ۔ بو اشی ازره دردی کوکل بیلدی
اوقودی بکلارنی طاپو سنا ۔ سیلدی بو سوزلری قامو سنا
بکلر ایتدی محکومز نا دیرسک ۔ اشلیاوز نیجه حکم ایدرسک
اول کجا صبر ایلیب قتلنده لر ۔ ادنه اولدی طورلر اسلندیلر
یوردی سلطان قمو بکلر بیلا ۔ بیدیلردی طازی بیدکلر بیلا
بکلر و لشکر قمو سلطان بله ۔ بر نجا کون یوردی سیرانیله
کوردولر صولر اقر بر صحراده ۔ کلدیلر اکلندیلر اول آرده
بقدیلر اول صحرایا کندیلر ۔ امر قلدی سلطان انده قوندیلر

ایتدی بو یر باغچه‌غه لایق دورر   بونده باغچه اولماغی لایق تورر
تکلو ایتدی دیدکوك اشلایلوم   بو یرسك نیمغا ایشلا یلوم
سلطان ایدر کا ترك معمارلری   کیم بولر یا یابلور دیوارلری
نیچه معمار اول کون انده کلدلر   نیچه بوز بیل اقچه بیشین الدلر
ارغادچون کشی کتدی یوللرا   بو خبر یایلدی جمله اللرا
قوق بیك ارغد جمع اولوب کلدلر   بونچه یوز بیل اقچه بیشین الدلر
بیدی بلده بیدلر دیوارلری   درت یکادن قودلر یوللارنی
شاه بیردی باغچه‌وانلر کلدلر   هر بریسی بر یکاسین الدلر
قزمغا بشلادلر درت یاکدین   دون و کون اشلادلر هیچ طورمدن
بتکچی باشدن باشا دوزدلر   ارقلرن خوش ترتیبن اوزتدلر
درلو یمش دکدلر اول باغچه‌ده   نیچه ایلام وصفی کلمز اده
نیچه نعمت که جهانده وارسا   بر یوزنده هر نکیم بیتارسا
بیدی انده جملسی اولدی تمام   صانسن کیم اجقی اولدی اول مقام
پادشاه کوردی بکندی اولدی شاد   دیلدی کیم جیقرا دنیاده آد
چون کورسا خوش کوردی اول الا   پس بیردی بیدلر کونکل و سرا
کندز کچون طرمغا بیرا ایلدی   طردی انده قشلدی و یایلدی
کتسه صلدی خب جوره یوللرا   ایتدی وارك معلوم ایدك اللرا

قیلم خلقنی دعوت قلول   کلمیانی کلسون الب کلوك
تاکجلد بو عشدن بیلر   نچه کیم دنیا طراسویله بیلر
چونکه بو سوزی اشتدی خلق واری   کلدی جمله بایی لری یخسول لری
سن اشت اول باغچه‌ده بتن یمشی   هر بیرنده خاصیت نیجایتشی
کیم عقلن ارتوردی کیشنوك   کیم چقردی عهده سندن ایشنوك
کیمی دالو ایلریدی یبنی   کیم کرنجك قزویدورسن انی
کیمی خلقك نور ورردی کوزنا   کیم بقیدی کوکلی لاذك. بوزنا
کیمسی کوزنورنی الوردی   کیم که بیرسا نا بشا اولوردی
کیمسی کوکللری قیلردی شاد   ایلریدی خلق قیغودن ازاد
کیمنی بیمان دشردی قورقیا   هر که بیرسا بیر غوردی قیغو یا
کیمی خلقك زور زریدی درلکی   بیمانوك نیم ارتوردی اردلکی
کیمنی بیمان کشی اولوردی   باغچه‌وانلر قامسین بیلوردی
شاه بیردی باغچه‌وانلر کلدلر   پادشاهدن امر و دستور الدلر
ایتدی بشلك خلق کیرك باغچه‌یا   کوسترك کیم ناکفارت در نیا
هر یمشن خاصیتن ایدك عیان   قنقی سندن کیم کرك بیسون بیان
کر اولرسا المسنا کیم یا کلا   بکمیانی نفسنه اول بیکلا
یا صمع ایده یوز یمشلرا   شول سمت ترباق اچوك بلرا

کیم هلاک اولمایلر کم نشادن
خوش سلامت بولدیلر دنیادن

اول که تریاق اچنوم در قوک انی
اولور ایسا بو بنا کندی قنی

چونکه دستور اولدی جمله باغچوانی
بر بلک خلقی الب کلدی روان

ناکه شاه ایندیسا ایتدی بولر
ییمشک هر بریسی کوسترولر

منم دخی اکلتولر تریاق اونی
ایندیلر کم اچنا ساقی بزونی

چونکه سنردکدی تمام اولدی صلا
اول عشرن هر بری الدی الا

ایشدامدی خلق اشن کم نتدیلر
تنجیا بیچا کلوبن کندیلر

بونلر اولی کون اوج کروه اولدی سو
کیم بولا را منتظر اجقی طموی

خونن بیدیلر باغچنک یمشنی
دکله ایدی هر برینک ایشنی

برکروهی شول عشرن بیدیلر
کیم بیتیلر نوایو در دیدیلر

صونماودیلر ایرو غنا نا ایسا
ییمدیلر یاوز اکر کا ایسا

خوش سلامت چقدیلر اول تنجیدن
ایتی اولب جمله درلو بلا دن

برکروهی ایوسنی ییبرکنا
یاوزن ییدی بیازم دیرکنی

بلدکیم یاوزنش دندی کروی
تریاق اچدی دردنا اولدی داروی

اولدخی صاغ چقدی کندی یولنا
خوش سلامت واردی کندو ایلنا

برکروهی ییدی ناکوردی ییسا
برمدی هیچ هرنیا اردی ییسا

چون زیان ایتدی بلا را ییدوکی
طپرغا دشدی قنی کندی اکی

باغچوانلر چون بواشی بلدیلر
قهر بریسی تریاق الب کلدیلر

ایندیلر اکا چوک بو شو بتی
کیدرک کندوزکردن زحمتی

اوعادیلر بونلر انی ایدانا
اول سعتده جملسی الدی فنا

مرکز نا اشله رسا انی بلور
کرنیا لایق ایسا ایله اولور

ای خدایا روزی قل قل لارکا
کیم سکالایق یولی طفرق ورا

بو مثل در کیم بزا نوز کستورور
جانمز بسلاسی روز کستورور

بو مثلدن بر اولت الای کشی
حاضرین کوریندرز اول جنسی

سلطان اولدر کیم نیرتوی عالمی
عالم اچنده دردی آدمی

بکلر اول خاصلر در کیم حقلا
دون وکون ایرلمادن اولر بلا

ناکه حق اشله رسا در بونلرا
عاقلینک توکلوکی در بونلرا

باغچه بو دنیا در کیم ایلدی
انکیلا جمله خلقی طولدی

باغچوانلر اشبو مرشدلر دورر
کیم بو خلقا ایو یاوز کستررر

اول کیم ایتدم باغچنک یمشلری
ایو یاوز جمله دنیا اشلری

توبه اول تریاقه بکزر بلنا
کیم چلبدن صحت ایور دیلنا

اول قوم کم کردلر دن تنجیا
دنیا خلقی در که کردی دنیا

پادشاه حکمی کتردی بولری
کیم بلوره هر برینک خولری

درن یکادن طلب طلب کلدروان
دکمه طلبی بشلدی بن باغچوان

ایو یاوز هر نلیم کلدی ادا | جملسین کستردیلر بو دنیاده
چونکه خیر و شر بلندی صلدلر | ساتشت بو خلق کیم ناقللر
اوچ گروه اولدی جهانده خاص و عام | هر بیرینک دیرلکی دیکله تمام
کیم جهانده تیلدیلر نتدیلر | هر بیریسی نیچه کالوب ایتدیلر
بر گروهی طندلر ایشندو کین | حق یولی نا بغلادی اوتراکین
صوغما دیلر دنیده یاوز اشا | ذکر و طاعت بونلرا اولدی یشا
نه جرم خوش ویردیلر اول حضرتا | هر بیرینک جانی اوردی رحمتا
بر گروهی بیلدیلر حق یولین | نفسینی بیکا مدی اولدی بی لین
بیلدیلر کیم خوش دیکل ترک ایتدیلر | توبه قیلیب مرشدا الن طتدیلر
پادشاه نعم بیرلغادی بونلرک | دنیدن بیلردیکی چقدی ارک
بر گروهی ایو یاوز دیا دیی | دنیاده اشلک مدکل اشی قومدی
یاوز اشدن حاصل الدی چوق گناه | نچه اولسا اسنا بیتری پادشاه
دنیای تیدوکینی بیلر قموغ | نعم بیلرکم ویردیلر اچیق طوغ
ایلغوکن توبیا کلمز بو لر | اولولرا کودونی الماز بو لر
طامو اودینا بولرله یق دور | هیچ کما انسز اشبو سوز یابق دور
ای یارنلر کمکی عقلی بار رسا | هرکه عقل کندو یا اویا رسا
اشبو سوزدا فایده بغلابه اول | کیم بلوردی نیچه یتمش طغری یول

عاشق ایدر طغری یولی وارنا | طپرغ اولسون یوزمز اول ارنا
تا بولردن بر دعا ایره مگر | کیم قیله رحمان بزا رحمت نظر
اول نظردن حق بزی ایرمسون | کندو کندو طلعتندن ارمسون

داستان هشتم از باب سوم

خوش دورر کندو حالن بلسا کشی | معلوم اولسا کندویا کندو اشی
واقف اولسا جمله ایشی اکلسا | عارف اولسا اشبو سوزی دکلسا
بلسا بو سوز معنیسن قندن کلور | اصلی نیمش فنقی معدندن کلور
دکلماکوک دیلکی بلمک دورر | بلماکوک کندوزنا کلمک دورر
معنیسین بلمک دلرسک بو سوزک | اوکوکی دیر کندوزو کاچ کوزک
کور جهانده بو برادلمش لری | بق اکا عبرت کترا ای یول اری
مرکه کوروک نسندن عبرت طوتا | کوکلی اچره قینیا حکمت بتا
ایشدامدی معنیدا ایرمه جواب | دکلیانوک جانیا بولوریسک ثواب
جان قلاغی ایشدر معنی سوزین | جان کوزی کورا بلور معنی یوزین
نفس دورر بو معنی طیدرمیان | کوکلی حق عشقنا اویدرمیان
ای خدایا روزی قلغل قامویا | کیم قیا نفس دیلکین عشقا اویا
کلدک ایمدی سوزومز سویله یلوم | بو سوزی قنجا ورر سویله یلوم
اوچ نفاعده دور بو سوزک منزلی | هر بیرینک بر نیکل دور محفلی

دکمه بر منزلده بر یوز کوستورور دکمه سنده بر شکل معنی ورور
اوّلی کوکلدر کیم کنزلو دور جمله سوزنک اصلی انده یزلو دور
تیلمادن سوز کوکلده ور دورور کوکل ایچره یازلو دفتر دورور
اوقنور اندن کلور تقریر دیلا کیم جهانده خیر و شر معلوم اولا
کر کوکلده المسا بنیاد اکا اولمیا ایدی بو کوکل استاد اکا
هم اکینچی منزلی بو دل دورور دل دخی بر کور نجا منزل دورور
سوز کوکلدن چون قپو دلده کلور خلق اکودی جمله بو دلدن الور
دلدرر معلوم قلان اشبو سوزکی دل اقدی ورت کتابی دیدزکی
دل دورور کیم کشنوک احوالنی معلوم ایلر جمله خلقه حالنی
معنی کر دل بیان ایله مسا کیم بلیدی سزی دل نشیله مسا
پس اوچنجی منزل اولدر کیم انر ایشدانک کوکلی ایچنده قنر
یازلر انده کوکل دفتر تا حاضر اولور تخت لرک اولسا بنا
نور ایله کوکلی ایدن طنر اول سببدن بنجا حکمت لر بتر
اشبو اوچ منزلده در سر محفلی که کوکل ملکن ورادر که دلی
که طوغر بو صورتا درلک دورر که انرانده کوکل ملکن بزر
سوزله طندی طوتن لر اعتبار سوزله اولدی اولانلر اختیار
سوز کنشدر معنی تکری نوری انوکیچون خوش طوتر کوکل لری

اول کونش بو جان کوکلده همی دنر که طوغر بزا کر یترکه انر
اشبو اغز شرقنا کلور طوغر بو نفس بر جیبا سیر ایدب اغار
اشبو صحبت ملکنا تاب برغور پس بو قولوق تقربندن او یاغر
بو اوازمنزلکاهندن سیر ادر بر کزنت قندن کلور تنجا کدر
بیند جور بیب کلر بردم دوقی اشبو نقشی کندوزکدن کوراوقی
کندو نقشن اوقین اولر حریف کندو حالن اکلیان اولر ظریف
کندو نقشن بلمیان بلی بیان اولدرر بو معندن محروم قلان
کندوزن بیلندر اول حقی بیلن کندو یا کالندر اول حقی بولن
کندوزندن کندو علمن بیلنا پرده کوکده ناکه ورسا بیلنا
عاشق اول کندوزنی بیلنلرا طپراغ ایله یوزلی سن اشلرا
کیم بلا رک طپرغی الکسر اولور هر نیا ایرارسا کوهر قلور
ای خداوندا کریم کارساز ارمه بیزی اول اشکلرن قیشو باز

داستان نهم از باب سوم

دکلدی ابدیم بر نچ خبر کرچه انکده وارسا عشقدا اثر
بو خبردن بر نصیحت السن اکا باقب کندو حالن بیلسن
تا بیا وجه درر حال اکلمق حالنی بلمکدر احوال اکلمق
کندو حالن بلمیان حیوان دورر کر نجا کیم صورتی انسان دورر

ایشیتمەدی ابدین خلق حالینی | کیم نیچوک ایکان بیلین احوالینی
زوج بلک دور ناکه خلق وارد نیدم | هر بیری بیر ایشیلا کلدی ادا
دکمه بیر نوک اشلوکی الوان دورور | جملسی بو دنیاده مهمان دورور
الناسی دور ناکه قازندی بیسا | ایر سیدور نایه اوزندی بیسا
کلدیک امدی بیر بولاری ایدلوم | هر بیرینینک دیرلکین شرح ایدلوم
دیرلکیندن معلوم اولا حاللاری | دیکله امدی نیچه دور احواللاری
بونلرنینک بیر بولیکی یاوز خولوق | ایچی طاشی زهرلا قتنم طولوق
ناطوانینک بیلر اول ناقشلوق | طامرندین بوقدرر هیچ طغرلوق
نیچه کیم ایلک ایداسن سن انکا | ایقوت یاوزلوق ایده اول سنکا
سن انکا دوستلوق حالین اینراسن | اول سنکا دشمنلوق ایده کورسن
سن انی دوست کوتررسن دشمنکی | اول یتا قورشوسنکا اولا دکن
سوکه بکزر که اشتمس بیلینی | ایسداسن قیل اچنده انی
دوننه سینی اورمقا قصد ایله اول | زخم اوره فی الحال اگر بولرسا یول
ایلکا یاوزلوق اتمکدور اشی | بیس ساقوه دور حقیقت اول کیشی
اول بیری بولکدی ایشید نچا | مرتبیله بو بلک اندا یوجا
ایلک ایدنا بولر ایلک ایدر | کوچی یتیدوکچا یوله طغروق کیدر
دوستنه دوستدور دشمنا دشمندورر | دوستیغه دوست و دشمنی دشمن بلورر

کیم اگا ایلک ایدرسا اولینا | ایلوک ایلر هم انوک ایلوکینا
مرکه یاوزلوق ایدرسا اول مثمان | قیلدا ایقوت بوزر بلو بیان
مرکیشی کندو حالینده طورر | مرمنا عی کندو حالنده صنار
اول کیشی موءمن دورر بلو بلوک | عزتالە یوق دورر عزت قلوک
ایشیدا اول اوچنچی بولک دیرلکین | بیر تفرج ایت بلارک اولکین
کیم بولر رحمت دورر فاتق لرا | هم یارین قریاذ ایره طامولرا
بونلرا دیدر دورر جمله جهان | ناکه دورسا اشکارا و نهان
جمله خلقنک دیرلکین بیلر بولر | نیچه کیم فسق و فساد چرکین خولر
کوره ورکن جمله چرکین خولری | ایلدا بیکن خوش طنزلر بولری
اول کیشیلر کونشا بکزر اولورر | نوریله دنیانی ابدک قلورر
طوغه کالر جمله عالم استنا | تحتو بیرر دشمنینا دوستنا
یا دخی شول یل کبی کیم دیدزی | چون اسر تازه قلور جمله یوزی
چرکین و کوچک قسو بیر وره اکا | منبع بیرری کیسی بیر بقسکا
یا دخی شول صو کبی دور حکمتی | کیم بیتورر جمله دیرلق نعمتی
کم بونرکم اوذر الور کیم اچر | جملسینا مقصودن ویرر کچر
نهر دخی شول یر کبی ساکن لکی | قاموله را ورر دورر مسکین لکی
هرکسنا اشلار رسا اول کونرر | کیم بیتورر کیم یورر کیم اوتورر

شکرینک خاص قیل لر بیریسی بوله ر کیم بوله ر یاورلغا ایلک اوله ر

سن بولوده قنقسی سین ای صفی قنقسی توک بولنا قیلدک وفا

کور بولوده بولدشوک قنقی سیدر سندکی خوتنق سینوک خوی سیدر

انو کیله وار سن سنین کوزک اچ تو منافق در لکین موء منیدین کج

کیم اراسین اول ارنلر یولینا اول مقامده دکد جانمی بو لنا

یوزی طپرق عاشقلک اول کمسیا کیم بو سوزی جان ایچیدین دکلیا

جانی کوکلی اشبو سوزدن دادالا معنی ایچره اول کیشی استاد اولا

کوتو موء من اولدر کیم نعتبیا ایر شیجک صدقله صدق دیا

ای خدا با حرمت انبیا قیل لار کا لایق ایلا عاقبت دیدارکا

داستان دهم از باب سوم

کوکلما کلدی ینا بو وصف حال کیم بیزا بو سوز جواب در هم سوال

معلوم ایلر هر مقامک حالنی کوسترور هم بول اری احوالنی

دولتا یولدا اش نچا اولر کیشی باشه نیله ایلدر هر بیر ایشی

هر مقامده نیلیب تمک کرک بول اری بولده نچا تیمک کرک

اشبو سوز ایدی ورز دکلا ینا دکلیب سوز نعتین اکله ینا

ابتدا ایدی حال ندر درلک ندر هر مقام ایچنده سرورلک ندر

کوربو ملکی نیچه وزدی اول اله نیچه توتدی هر مقامده پادشاه

کیم انو کله اول مقام اراسنده در پادشاهی اوغلین ملک بانسند دور

دنیاده اوچ تخت بیرندی اول جلیل کیم بوله را بو قدرزر اولمق دلیل

کر اولرسا تخته حکم ایدن کیشی تخت اولمز بلو بیلک بو ایشی

زیره کیم بونلردرز کوکا درلک نیچه کیم دنیا طورا بونلر کرک

اول زمانکم بونلرک حکمی قلا بو فلک حکمی کرک معزول اولا

دکله ایدی ایدیم اول تختلری کیم بله رک شکر دندر تخت لری

بیرسی سلطان درز حکمی روان محکوم انوک حکمنا جمله جهان

دیلرسا دنیاده عدل ایلیا نعمتیلا جمله خلق طویلیا

کردلرسا ظلمده یغا ایلی تا اوله کیم ارمیا سلطان الی

بیری علم اهلی درزکیم شرع علا دین ایچنده حکم ایدر قیلدن قیله

مسئله مرداری بیلدردر بیلن دین ایچنده کوستروب معلوم قیلان

زیره کیم بونلردرز دین دیرکی شرع ایچنده جمله خلقک یلوکی

هر بیریسی اولیادر اولیا بو کوکل یوزین کرک بیلر یو یا

قنقی کوکل کیم یوزی یتمش درز اول کوکلدر کیم حقا دغنی درز

اولیا در کوکله صیقل اوران جسم ایچنده نفسلرک بوینین بورن

دکسی بر درلو ملکه حکم ایدر هر بیری بیر درلو اش طبعنی لار

اول که سلطان در ابله حکمن سورر کوکله حکمی انوک قنده ایرر

عدلو ظلمی یورر سال اوستنا   یارلو فرمانلری سال اوستنا
هرکه طتمسا اونک فرمانینی   اولدرورلر بیره دوکر قانینی
الا علم اهلی دینا حاکم دورر   دین اچنده محکوم اولمز کیم دورر
دین ایلن دوزر بولور دونی کونی   بونلرا بلدردی حق اسلام دینی
هرکه محکوم اولمزیسا بونلرا   یارن انده قویسو یوزی قرا
اولیانونک حکمی کوکلده یورر   انوکیچون بیجلی یوزین سورر
بونلوا وردی جلب کوکلا لین   بونلرا بلدردی هم قدرت ولین
کیمسنه کیم بونلرا منکر اولا   حق دیدارندن کرک محروم قلا
ایدی کرکوم بر بو تختلر نا یله   دولتنا بولداش اولب کیدر بله
تخته حکم ایتمک کلکز میدر ای یار   ضعف ایم دکلنک حکمی ایرر
بونلرا اوج درلو حال لازم دورر   انوکیله تختنا حاکم دورر
تنقصی نوک الکسک اولرسا اشی   تختنا حاکم دکل در اول کشی
ایشد ایدی ایدیم کیم حال ندر   کیم بلاسن بو حکایت نیتندر
سلطانک اول کرک اصلی اولا   اندن ایکنجی بتون عقلی اولا
اصلی اولمزسا اکا کیم طاپسر   عقلی اولمزسا الی کیم یاپسر
هم اوجنجی دولتی محکم اولا   کیم خلایق قامسی محکوم اولا
دولتی اولماسه خود سلطان دکل   هیچ کمسنه حکمنی قلمز قبول

چون اولا اصلی و عقلی دولتی   یر یوزینی طوته اونک نوبتی
اندن اول سلطانلغا لایق اولا   پادشاهلغی اونک باقی اولا
بویله اولمزسا براوار در داد یوق   بوده ضعیف مظلوملرا فریاد یوق
کلدک ایمدی اول شریعت اهلنه   کیم بولر مطلق حکم در بو دینه
مسجد و منبر بولارک تختلری   [illegible]ان در بولارک رختلری
حکم ایدرلر نفسه حق امری بله   کوسترورلر حق یولن تلدن قلا
هم بولارا اوج هنر دایم طتو   دین اچنده تختنی قایم طوتر
اول هنردن کربری اکسوک اولا   حکمنی التامیا عاجز قالا
دکله ایمدی اول هنر نیجا ایش   کیم بلاسن بونده مقصود نا ایشی
اول اولدر کیم اولا علمی تمام   علم اچنده معلوم اولا هر مقام
هر سوالینک جواب حاضر اولا   مش[illegible] حل ایتمکا قادر اولا
هم ایکنجی عمل اشلایه اول   دیدرکن طمق دورر کی طغرو یول
دیدوکین کندو طوتا اول قدم   [illegible]نی ایرد ایدی طوره دم بدم
هم اوجنجی قانع اولا دنیا به   تا که حق ویورسا شکر ایلیا
کیم قناعت کبی الوغ کنج خان در   هیچ دکمز خرج ایدب ویرانه در
چون اولا علم عمل اراسنه   هم قناعت قیله اول نی واسطه
قاموعالم حکمنه فرمان اولا   [illegible] اول دینلیقلرا دشمان اوله

نحسا كر بويله كولسا نيدسز | كندو عاجزدر كما خام ابدسز
اوليا الخندن دنى اكله رسك | ابدون كر عشقله دكله رسك
كوراجنجى تخت حاكم كمدرر | كيم كوكل ملكى اكا محكوم درر
اوليادر كيم چليب امرى بله | شاه اولب حكمن يوريدر كوكله
بو كوكل اخر چليب ملكى درر | ملكنى سوزك قلينا بلدرر
مولى يوك سوزك قلى در اوليا | اوليادر طغرى وارن حق ليا
اوليادر كيم بوله را قورقو يوق | دنيده هم آخرتده قيغو يوق

قال الله تعالى الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون

ايشد امدى اوليا الخندن دقى | كوكلكا باز بو سوزى تفرودم اقى
اول دنى كور نا يله حاكم درر | كيم كوكل ملكى اكا محكوم درر
اوج نصيب تخش ايلدى الله اكا | تختن اولى قايم طنر الكون صكا
كوبرى اكسك اولرسا انش دكل | هيج نصيب سز كيشى بولورمش دكل
ايشد امدى اول نصيب نادر عيان | كيم بله سن بو اشى بلو بيان
اول اولدر كيم بتون عشقى اولا | كيم بو خلقى دندرا حالدن حاله
هم صفا اوله الكنجى هم ارى | آرى كوكلده اولر تنكرى نورى
هم اوچنجى طوتا الله خلقنى | خلقله خوش طوته عالم خلقنى
خوز اولا عشقى بتون كوكل صفا | اندن اوله انده خلق مصطفى

كوكلده اول كشى سلطان درر | جمله عالم حكمنا فرمان درر
كورد طلسا بيلكيم ديدم تمام | كوكل ايلنده اكا بوقدر مقام
زيرا كيم سلطانلغا لايق دكل | اوليا حالنده اولا بايق دكل
سنز تمام اولدى قتو شرحي بله | الا اول كيم معنى در كلمز دله
معنيى بو دل بيان ايله بيسز | ايله كيم كوكلده در سنيلا يمنز
انلرا كيم معنى كشف اولمش درر | بحرى اولب دالكزا طلمش درر
قنده كوهر وارسا اولر بوله ن | بو سوزك معنى سنى اولدر بلان
انلرك صورتنا قلدى كوزي | نادمكدر تا بلو اول بو سوزى
سوز فتوسى اول دكل كيم دلده در | اول كيم اصل دسوزك كوكلده در
كوكلدر كيم حقيقت بيله سين | بو سوزك معنيسنى انده بوله سين
اى خدايا عاشقا سن قل يارى | كيم بو خلقه بلدره بو سوزلرى
دستلى تل دوستلغى اندر دقى | دشمنن دوست ايله بيرلكوك حقى
سوجنى باغشله قل خاص لر كا | لايق ايله عاقبت ديدار كا

الباب الرابع في الرباعي

ذكر ايدر دردنجى باب اون داستان | منبر بريسى دلكشا چون بوستان
معلوم ايلر دردلرى دردنجى باب | مثلجنانك خاك و باد و نار و آب

داستان اول از باب چهارم

كوركلیم اول الله نلر قلمشی دور / قدرتن اللدن نلر كلمش دور
دیلدی كیم كندوزینی بلدرا / ملك براده مخلوقیلا طولدرا
اولدیدی اولدی جهان جسم جان / دردی بیر كوك معلوم اولدی انس جان
هر بیر ایشی بر اسا قلدی سبب / اول سببدن قامیا اولدی نسب
هیچ سبب سز دونیده ایش اولمدی / هیچ نسب سز دنیایه خلق كلمدی
هر كه كلدی قاموسینوك اصلی وار / اصلی اولن نسانك هم فرعی وار
اول كه اصلی فرعی بوقدر كیم در اول / اولدر كیم قامیا حاكیم در اول
ایشدانوك قدرتن ادم عیان / كیم بلاسن بو ایشی بلقی بیان
كوركه نا قلدی و نتدی نیلدی / نا یرتدی نا یی نادن ایلدی
بو ایشی واجب دورر بلمك سكا / دكله امدی ایدیم بتفصیل طكا
الك یرتدی قدرتندن عقل كل / عقل كلدن ایلدی درت دورلو قل
قلدی اول دردی جهانه درت ستون / اندن اولدی جر نصب رفع سكون
آب آتش باد و خاك آدا ایلدی / بونلری بو ملكه بنیاد ایلدی
دردنا درت خلكم وردی اول جلیل / كیم بلا رایو قدرر اولمق ذلیل
هر بیریسی بر اسا قائم دورر / بولار كلا بو جهان دایم دورر
ایشدامدی هر بریسنك ایشی نه / كوركه نیجه خشنود اتلو ایشنه
بیوسندن تازه اولور دشت و باغ / بیتور انوك حاصلندن بال و یاغ

بیله تفصیل ایكسینوك اصل بیری / پس ندن دردكمه بونك خوی بیری
اشبو سوزه بر مثل ایدم ینا / دولت اولا بو مثل دكلاینا
دكله امدی نكونك بر لیككنی / هم رسولك یارله دیرلیككنی
دیده كوردندی بونلر نیلدی / بو بیرینی كوركه نیلا طویلدی
تكریدن هم انه خطاب اولوردی / آن جانبیلا رسول الوردی
معلوم ایلوردی انی یارنلرا / قرشوسنده صدقلا طورنلرا
دردنا سویلاردی بر لفظلا / امر نهی نا ایسا قلدن قالا
دكسنده بر هم ارتاردی / شول كه كندو جو هم ونده واردی
هر اشارت كیم قلوردی مصطفا / صدیقه ارتاردی صدق صفا
عمرك هم ارتوردی عدلینی / انكیچون قتل قلدی اغلنی
بوز صوی عثمانده هم ارتاردی / كندو جسمن كندودن اورتاردی
هم علی ده فتح ارتوردی سخا / كندو جانن قرشو طوتردی اوخا
هر اشارت كیم بولر كوروردی / حكم انوك قامویا واروردی
قامو عالم بر اشارت حكمنا / تسلیم اولب بوز اوروردی بو دینا
عتبه و شیبه ابوجهل لعین / ایدردی كمر زهی سحر مبین

قوله تعالی قال الكافرون ان هذا لسحر مبین

[illegible] ارتردی بولرده كبر كین / فعل فتنه زرق حیله كون كین

قامویا بو حکم اولوردی تنکوردن — کم کف حاصل قلوردی کیم ایمان
هر بر بنوک جونقونده نا یسا — اول تتوردی یاوز اکرکا بیسا

کلام آتای بترشح بمافیه

پس بلوک هر نسنه کیم اصلی دکل — بیل اولت ویروورسک اهلی دکل
تفرکه بور یا قامشینا رنج ییبا — ضمنمون اندن کیم اولا شکلو بیبا
عاقلیسک جاهلا رنج ییمکل — بیرسک صکره دوزب الجیمکل
کسه کیم بیشلاد ایلان کنجنی — عاقبت الدردی الدن کنجنی
بو قدر سوز معنی بیتر عاقلا — معنی بیلن اکلادی قلدن تولا
انلرک کیم معنی بلمز جانلرک — آدمی یه صیغماس انلرک
ای عاشقی شول بیره خرج ادسن سنی — کیم یوق قلما بیس انده دیب
دین دخی کیم خرج اولورسا سهل اول — الا شول کیسالرا کیم اهل اول
ای خدایا منکریلا جاهلا — یولداش ایلا سایری بر دم بلا

داستان پنجم از باب چهارم

ایدیم سندن سکا وصف صفت — آچ قلاغوک دکله علم معرفت
اشبو سوزدن کلیاسن حالکی — بلدره بو سوز سکا احوالکی
هم سنک حالک سکا کورنو کلا — هم دخی کیمده نه وار معلوم اولا
هم کیراسن کندو تختک نقشنی — هم بلاسن قانی ...

دیرق استنده سکا وردی مقام — کیم اولاسن اول مقامی سنی دام
هر بو طوپردن صورت وردی سکا — کیم کورن حیران اولب قالورطکا
سندخی شنک شاقلنک کرک — اشبو لطف شکرین بلمک کرک
کیم حلال اولا سکا بو عشق دم — دولتک ارتا طوره هر دم بدم
چون بو دورت نشنا قولکدر ای صفا — سندخی حق عشقنده قلغل وفا
هم قولکدر هم دخی اصلک کوکل — اشبو سوزه اولسون هرلز شکوک
ظاهرا چره هم بولر سندن دورر — باطنوک اچره بولر سندن الور
صورتا بقسا بولر بیشلو سنی — معنی ده قولدر سکا بلغل انی
کلد بونلر بسلمایچون تنی — کلمدی قول ایدنه کلی سنی
قانو نسنه جانه قول اولمش دورر — جان حقاقل ایچون کلمش دورر
حیف اوله کیم قول اوله قلا ر نا — قلقی اید کندو یقسلار نا
اشبو سوزلر عاقلا معنی بتر — بو قدر سوزدن دلیم معنی بتر
جاهلا سوز اوکشی معنی دکول — چون اشیدب معنی قلمز قبول
کسا کیم کندوزن بلمش اولا — جمع اولب کندوزنا کلمش اولا
معنی نوک اصلی اکا معلوم اولر — انکیچون نصف محکوم اولر
عشق سوز بدر عاشقا معنی ورن — معنی دن واقف دکل عشقسز ارن
یا خدا یا بو سوزی اکلا یتوک — عشقنی ارتر جانلا دکلا یتوک

کندن عشقکدن آنی ایرمغل / دنیا آخر طوغرو بولدن ایرمغل

داستان دوم از باب چهارم

الک سکا بلمک کرک ایم اول آله / کم ندن قلدی سنی اول پادشاه
تا جهانک هیچ نسنه قلمدی / کم انوک مانندی سندا اولمدی
بو سوزک جسمنک مقامی در معتبر / معتبر بل بلمه انی مختصر
بل کم اول بر مسجد جامع درر / ایلین بو مسجدی صانع درر
انکیچون ایلدی بو مسجدی / جمله مخلوق بونده جمع اولسون دیدی
چون صورت جامع دماغ منبر درر / جامع اچره جمله نسنه وار درر
عقل اغوب در بو دماغ منبرنه / خطبه اوقر جمله خلق اوزارنه
دنیده عمرک سوزن بلکل ندر / ایله صانن بر یا الکوز آذینه در
جمع اولمش خلق وری بنن بو کن / نیتلم مسجدده در آذینه کون
قاموعالم بوندن جمع اولمش درر / بو وجود مسجدنه طولمش درر
کم بو عقلوک خطبسندکلا یلر / قولندر سلطان ندر اکلا یلر
عقل اوقر اول وحده خوی خطبسی / خلق سلطانه قول ایدر قامسن
پادشاه خلقن قولی طتق کرک / عاقلیسکل بیلسن ثیمک کرک
اول زمان کم پادشاه لطف ایلدی / ایمغا بو مسجدی حکم ایلدی
بیرغ اولدی طبرغن دوشردلر / دورد قولدر کم بجا کاتردلر

برقولدم طبرغن بو مسجدک / طش فرشتهلر کتردیلر بلورک
برقولدن شول فرشتهلاردی / حق بولاری رسولا ویردیدی
بر قولدن خود حکم عزرائیلا / اولدکم طبراغ اول الدی الا
بر قولدن صوندی تدرن قبضسن / جمع قلدی مخلوقاتک قامسن

فقبضناه قبضة من جميع الارض

دورد قول دردی دخی کلدی درست / دورد اصلدن بو بدن اولدی درست
دکمه اصل استنده بر قدرت قودی / بر اشت کورکم نجا حکمت تودی
بیرسی اول قدرتک رونده در / بیرسی حیوان بکی بوینده در
بیرسی انسان بکی کوینده در / بیرسی همچون ملک جوینده در
دوردنه دورد نسنه قسمت قلدی حق / هر بری حالو حالنده اولدی حق

قوله تعالى نحن قسمنا بينهم

هر برنک شرحنی ایدم عیان / دکله ایدی نیجه در بلو بیان
اولکه روینده در همچون نبات / بتمک اوزنتق درر انده صفات
شول فرنسنه طبرغن جمع ایلدی / کم بو لارک منزلی طترایدی
صوی جان وردی چلب اول طبرغا / کور کم انده نیجه نعمتلر طوغا
اولکه بوینده درر حیوان خولی / کو کل بیمکداو کوزکی الخلو
صو برغن شولر کتردی بر یرا / کم رسالت التدی پیغامبرا

أمرله اول طپرغی قلدی دری … یوقدرر انوک تربیسی و تدبیری

قوله تعالی ومن الماء کل شیء حي

اول که کوبینده دُرر انسان بلی … دیمک ایشتمک دُرر انوک منصبی
طپرغی دوشردی اول اعزاز ایلا … دیر قلدی حق الی نفخا یلا
نفخی اول طپرغا جان ایلدی … ایلیچون علم حکمت سویلدک

قوله تعالی ویسئلونک عن الروح قل الروح من امر ربی

اول که جوینده دُرر نفحون ملک … زیر بابی اولدی اکا اولنه فلک
طپرغی قدرت الیلا اول جلیل … جمع قلدی وردر آیات دلیل
روح قدسی بونلرا جان ایلدی … حضرتن کم اکا سیران ایلدی
اشبو دردنسنا سکا قسم ایلدی … دوردنی قوشدی بلا جسم ایلدی
ایشد امدی تقریرینک آدنی … کم بلالسن سن بوسوزک دادنی
جسم جنت دودی طتدی دورت مقام … انکیلا بوبدن اولدی تمام
کورسکا روینده دُر اشبو ایاخ … تا اکا حاکن کم اولمش دُر دوشاخ
ایلدهصن ایکی درلک طرمش دُرر … بوصورت آوین کونرمش دُرر

قوله تعالی والله انبتکم من الارض نباتا

تهم ایقدن یو قوری پشت شکم … نیدکن دکلا رسک ایدی ورم
بوشکم یوینده دُر حیوان کبی … ییمک ایچمکدر انوک منصبی

قوله تعالی ویأکلون کما تأکل الانعام

شاهد حرص هوسدر پیشسی … یوقدرر ابرق دخی اندیشسی
چون شکمدن کجد کور اشبو سنه … نیه بلزر درلکی نه خوش نه
دیلداکن بوسنه کوینده دُر … ایلیچون علم حکمت انده دُر

قوله تعالی یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک

یره کم اولمش دُرر آدم صفت … سیلدوکی جمله علم و معرفت
ذکر و تسبیح تمنادر اشی … آدمینوک پس دخی نادر اشی
سیندن چون سوز قویر کالر دلده … دلدا معلوم قلر قلدن قلمه
آدمی بوسوزله اولدی شریف … سوز اچنده خاصه کم اولسا ظریف
چون که دلدن کجد منزل اولد باش … پس بلک جوینده سلکی کلدی باش
شول فرشتهلر کبی کم دم بدم … کاه اورلر یرده کاه کوکلده قدم
یرده کوکلده ناکد ورسا سیر ایدر … براشت کم سیر اچنده اول یدر

قوله تعالی ویتفکرون فی خلق السموات

تلکه تنسا وارسا اشتر بولور … درلکی جوینده تک ایلا اولور
اشبو دورد تنسا کم ایدلدی عیان … معلوم اولدی درلکی بلوق بیان
کورلوم بر بنلوک موتی لجا … دکله امدی ابدیم اوجدن اوجا
اول که روینده دُرر طپرا غنی … طتم فرشتهلر کترمشدک انی

صوی جان ورمیشدی الله اکا ... ایتشدی شبو حالتی تنقل طیکا
یینه جانن اولفرشتهلر الور ... قرآن اچره ایتی بو یلا کلور

قوله تعالی فکیف اذا توفتهم الملائکة

اول بری بوینده کم اوکلدن صوکا ... وصفنی شرح ایلدم ایتدم سکا
کمرسوللر طپوغن ورمیشدی ... الله امرندن جانن ورمیشدی
یینه بونلر الور انوکجا نبی ... نظمه کلمز کم دیبرفرا نبی

قوله تعالی توفته رسلنا وهم لا یفرطون

اول بری کوینده کم ایتدو مدی ... وصف حالن جمله شرح ایتدو مدی
شول امر اولمیشدی عزرائیلا ... کم انوک طپراغنی حاضر قیلا
نفخدن جان ورمشیدی حق اکا ... ایتدمیدی بنلری جمله سکا
یینه عزرائیل دورر جانن النن ... قرآن ایدر بو سوزی طتما گمان

قوله تعالی قل یتوفیکم ملک الموت الذی وکل بکم

کلدکا اول جونیده نوک احوالنی ... ایتدمیدی ساکه جمله حالنی
کم انوک طپراغنی اول پادشاه ... کندوسی جمع ایلمشیدی اول اله
روح قدسی هم بولارا جاندی ... نه فلک اجدن اجا سیرا ندی
یینه جانن بنلرک الله الور ... بو سوزه قرآنده هم آیت کلور

قوله تعالی الله یتوفی الانفس حین موتها

الملرک جانی الله الور ... ایله بل قطرهلرو دریا اولر
ایرق اکا قطره اولمق اولمیا ... ایله دریک بولدا اول هیچ اولمیا
معلوم اولدی بو بدن بیون برین ... ایتدک اول جوهرلرک بیرلوک یرن
ثابت اولدی جملی آیا تلا ... شرح تقریر بیان قلدن قلا
اول اولمعنی که وردور کیزلو دور ... دیله کلمز اول کوکلده بیرلو دور
اول کیمساکه کوکلده یول بولا ... اول کوکل کنج خانهسن هم اول بولا
ای خدایا عاشقی بو معندن ... بر نفس بر دم ایرما آن سن
دکلیانک کوکلنا رحمت براق ... بونلارا کوسترمکل هجر و فراق
دوستلرک یوزی صویچون ای کریم ... بیز بزدن استماکل ای رحیم

داستان سوم از باب چهارم

ای جهانده علم حکمت سویلین ... آج کوزک بردم بو غفلتدن اویان
کوزکده عالم طیطلو عبرت دورر ... هر نیا باقار سکل حکمت دورر
دکلوکل برلا کوراسی کوز کرک ... کورنا معلوم دورر نا سوز کرک
الملرک کیر کوزنی اجدی جلیل ... قاموسنه آکه آیات دلیل
قنده کیم بقسا اوترا اندن سبق ... اچو غیبا کوزلرک سنداخ بق
کیم کراسن علملا عبرت ندر ... هم بلاسن بو حکایت نیتدر
بو قصه کیم باقب کوزک کورماز سا ... فکوا ایدب عقلک اکا ارسا زسا

طوت قولاغوکز اول ارنلر سوزنه   کیر بلاسن دیلکی نه سوزنه
سوزلر اچنده معلوم اولا اش ندر   دکله امدی ایدیم کیم نیته در
حق یرتدی قدرتندن دنیایی   تقدیر یرتدی دنیاده کونی ایی
آی کونش طوغمق اوتی صاغلا   کون حسابی آیه وارور ایلا
یل کچر عمری بله خوجه سور   نیچه اوزون یشلر اوجینا ارر
شهد خود چوق یاشیان سکسن یشر   طوقسنا ایرارسا عقلی شاشر
پس عمر بلکه اکی سکسن یاش اولور   کیم عقل انده بلا یولداش اولور
اشبو سکسن یاش کیم ایدم حالنی   نه قدر در ایدیم احوالنی
سکسنی کلمش درر بر یل کبی   بر یل اچنده درتدر ترتبی
بلمین بو ترتبی حیوان درر   کر نیجه کیم صورتی انسان درر
ترتبه درمش درر هر بر اشی   بیدیمر بلمایسر دکما کشی
ایشد امدی ایدیم اصلی بیلا   کر سکا بر یل دورد فصلی بیلا
دکمه بیلوک آد ورددر باشنا   دکله امدی آدنا در باش نه
اولی کلمش درر فصل بهار   معتدل در انده بو کیل نهار
اول زمان جمله جهان کوکجک اولر   بیر یوزی لونا لون چیچک اولور
قاموسنه بیتر انکه اوز نور   درلو درلو رنکلر یله باز نور
بوجلو قدی و ارتر قوتی   بویله اولر یاز کونینوک صفاتی

اول بهار اوچ آی اچنده ختم اولور   اول کچر ارد نجا تابستان کلور
انوک اچنده دانی کور نادر اش   نیجه کالور رنک حال پرورش
اول زمانده بو هوای کرم اولور   نیجه خاملر کوینلوبن نرم اولور
اولر نباتلو کیم بتر حدی بیتر   چیچکی و یمیشی قدی ییتر
الها اول موسم یمیش لر اولور   ازکن هر بیسنه ادتر بول اولور
نکه نعمت وار ایسا کورنور کوزه   دیر لبجلوا قلور قورشق بر ا
یای کونینوک بویله اولر حالنی   زیره ایله ترتیب اولمش آلتی
سوزلر اوچ آی اول دخی کندو اشن   قولنیا طتما یسر حق بو مشن
انوک ارد نجا بو کز پایز کلور   اشبو سوزلر عاقله جایز کلور
کور بو کز پایز اچنده اش ندر   دکله امدی کیم حکایت نیتدر
اول زماننده حاصل اولر جمله اش   خام کیدر کوینلور جمله یمش
نکه نعمت وار ایسا بلق بیان   کزلو قلمز قاموسی کور نوعیان
نعمته یتمش اولر هر بر مقام   اولدخی اوچ اولر شیله تمام
ارکچر ارد نجا بو کز قش کلور   جمله درلو نسنیه تشویش کلور
شول بیتمش باغچه و باغ بوزلر   نیجه درلق انده بوغا یاز لور
شول الف کبی طرز طغری نبات   ایکه بوکولور اولر دال صفت
[illegible] اکشر اولر ایدکی آز   زیبا اکم کین قیسه اولر شب دراز

اسو انده يل صوق ارتر اولر / كون يوزن هردم بلت ارتر اولر
نه اكر سيل بتوبن كلمز اشا / اشبو حالي ويرمش الله اول قيشا
الله بر اتش ويركم انده خوش اولر / كرنجا كم باغ نجه بوش اولر
كيلو وخيرطاق انبارلر طولر / اكه قرشو خوجنوك بكزي كلر
يار شرطاعت صحبت اول زمان / كونتو بلدكل بونك سوزي ظنما كمان
كسه كم يازن يشل يبرى سوا / يايى كوننده يايليا كولكا قوا
كوز كليجك نشنه كرمز آلنا / كوزنيدر قيش انوك حال نا
نقرله يازن نعمته بنياد اوره / يايى كوننده كوننشه قرشو طورا
كوزن اولدر اول ذخيره ايلين / قيش ايچنده خوش تنعم ايلين
نيچلر اول كيشيا محتاج اولا / اول طوق اولا جمله عالم آج اولا
امدى سن كندو زكا كلسل كرك / بو مثلدر كم ديدم بلسك كرك
اشبو سوز جمله سنوك حالك دورر / نكه ديدم جمله احوالك دورر
بو بلوك شرحى كه دورد فصلى يلا / تقريرا ندم بن سكا قلدن قلا
اول سنوك سكسان يشول بكمزشوكا / ايشد امدى ايديم اوكدن صوكا
اشبو سكسان يل دخى دورد فصل اولر / دكمه فصلينه يكرم يل كلور
تقريرينك شرحنى ايدم عيان / دكله امدى نيجه دربلو بيان
فصل اول كم يكرم يلدر / شول يازكا اوج آينه [illegible]

اول اوچ ايده نا كه عالمده اولر / جسمه بو يكرم يلده اول كلور
كورسكا صورت بتر بويى اوزنور / اتك طولار رنك كلور يوزبا زنور
نه اشيدرسا كشى اينى طوتار / بيتنكلم يازن دوشن شوندق بتر
بوى سوكك ارتر و ايلك طولر / فروشادى اچلر بكزى كلر
بو يكرم يل صورت بويلا اولور / انكيچون اول يازا قابل كلور
كچدى اندن كلدى يكرم دخى / امدى كل انوك دخى علمن اوكى
اشبو يكرمى كوزكه نيجه دور / ايشد امدى كم حكايت نيته دور
صورت انده قايم محكم اولور / خوش فصل خوش موسم خوش دم اولر
كزلو قلمز علم صنعت فتح جود / خوش غنيمت اولر اول دمده وجود
آدمينوك ايچى طاشى باى اولر / ايله صانكم بيل ايچنده آى اولر
عشرت شادى و قوت قوت اولر / زيرا كر فرح ياش اولو منزل اولر
بو بدن قرخا دكن بويلا كدر / چونكه قرخ دن كچد بو كزلور ندر
چونكه قرقدن كچدى كتدى النتشا / اول يكرم يل دخى دشدى اشا
انوك ايچنده دخى لور حال نجه / دكله امدى ايديم اجلا اوجا
جمله اش انده طوتر حدو قرار / صورت اولر نقراشنه پايدار
عقل كامل راى محكم سال چوق / طتمش اولر كيشى انده اش يوق
محكم اولر اول زمان عقل بلو / علم حكمت جان لوكل اولمش دولو

ناکه جوهروار ایسا بلقوّه بیان   کرلو قلغو جملسی کوزن عیان

نفربر اعضا بر هنر ایسی اولر   فرقدن اتمیسا دکن بویلا کلور

نیته کیم شول کوز کوزنده خاص عام   نعمتا بتمش اولر نفع بر مقام

اول زمانده آدمی بویلا اولور   چون کجا اولدم ایشت کیم نا کلور

کجه اتمشدان وردی سکسنه   انده درلک قیش دکل میده یا نه

کورسکا کیم درلو جوهر دو کلور   صبح سفل اغرور بیل بو کلور

اعضلودن دو کلور درلو هنر   صورتک شکلی ازر رنکی دونر

غصه و تشویش تیغو اول زمان   شادلقدن ارتوق اولربی کمان

مهر شفقت عشق بازی کم اولر   معده ایچنده صوق تحلم اولر

نیتکیم قیشنک دونی ارتق درر   ایدلکندن قارکوسی چوق درر

یکشی اولوا ایسی اول زمهریر   بشوله بکزر آدمی چونکیم فریر

قوجلق بیلوک شوکا مانند اولور   انلیچون حال لری بکدش کلور

کمسه کیم اوغلانلک اوین قوا   چون یکت اولدی بیک اچمک سوا

چون قوجا اولدی بو کز دنیا قوار   قوجلیجق مصطفی انی رد ایدر

اوغلیکن مکتبا مشغول اولن   بیلدیکن توبه و طاعت قلن

کدخدا لقده دوشر اول صحبتا   قوجلیجق لایق اولر حضرتا

نفع اولر معنده اول کمسلر   معرفتدن طولو اندن بیل کلر

هم عقل چو طاق لری حکمت طولو   قوجلر شونو کلا اولر اولو

تحفه اول در زماندن محروم قلدی بل   دیر دیبل قاچنیسا اولدی بل

بو حکایت اوش تمام اولدی تمام   قام عمرنک بر بلا کلدی تمام

حالنی بویلا کوردن اولدی ولی   بر یل ایچنده کورر سکسن بیلی

اولکه سکسن یاشدی غفلا بلا   ابله صان کیم کلمدی اول منزلا

طوغمدوغه صایی لنیکم وار دکل   چون بو دانش انکیلا یار دکل

آدمی اولدر بلا کندو زنی   حضرتا طتمش اولا اول بو زنی

عاشقوک جانی فدا اولسون اکا   اندن ایرق اولسون اولدن صوکا

بو ثنایی قبول قلسون قبول   دکلیا نوک حاجتی اولسون قبول

داستان چهارم از باب چهارم

بر عجب حکمت سوزی کلدی دله   خوش اوکت در رصد قلا دکلا بنا

انلرک کیم کرچک استعداد وار   اولولر دیدوکنا استاد وار

انلرک کیم جوهری قابل دکول   بیک اوکت و بیرو رسل قلمز قبول

پس کودی خصمنا ورمک کرک   نه بیا لایق درر بلمک کرک

عاقل اولدر اینی اکلب اشلیا   نه دنسا ان اندن استیا

نیتکیم حکمنده سوز کلمش درر   پیش رولردن براقلمش درر

در صدغی دیدلر اهوده ناف   کوکل ارنده اولر جاهلنغ کلاب

بو اوکت مونکلوغ دولت دورور   بخسده اول منکرلرا بخشش بیور

اشبو سوزلرکه طانغن ایدم سکا   دکله ایدی نیجدن اوشکدن موجود

دورت بلک مخلوق بزرکی اول الله   قامسی قولدر کندو پادشاه

یوغی وار ایلامکا قادر در اول   قنده کم استادسکا حاضر در اول

چون یرتدی بونلری جسمی بیلا   معلوم اولدی هربری اسمی بیلا

هر بریسنک آدنی ایدم عیان   دکله ایمدی نیجه دور بلوک بیان

بیرنا وردی نبوت خلعتین   قامولردن یوجا قلدی دولتن

بیرنا وردی ولایت تختنی   اوردی کوکل لرده آنوار رختنی

بیرنی ایمانیلا یار ایلدی   انکیچون دلده اقرار ایلدی

بیرنک کونکلینه مهر اوردی چلب   قیلور دور بونلرا قاتی عذاب

اول بلوک کم رحمت اولدی خونلری   اول نبوت خلعتی دور طونلری

انبیا دورر بلوک بو دنیده   مشهور اولدی هربری کلدی آده

بونلرا پیغام کلدی تنکریدن   هم بولر دور بو بولا طغری کیدن

معجزیلا دنیای طتدی بولر   نیجه منمن دیینی اوندی بولر

بر کروهی کم ولایت اهل در   شول ارندر کم کرامت اهل در

اولیا در اول بولک بلو بیان   خلق اچنده هربری اولدی عیان

چون بولر حق یولینا بصدی قدم   حقدن اچلدی بولارا فتح دم

حق یولده ایتدی اول کرتوادرن   قوبدی بونلردن کرامت بیکران

بر کروهی کم ایمان در بولدشی   اعتقاد صدق اقرار در ایشی

مومن ایدر بونلرا دنیاده حق   مرشد اوکنده اوقر بونلر سبق

تاکه مرشد دیرسا دکلر بولر   هر اتشی الها میلا اکلر بولر

مومننک بخشایشی الهام اولر   کزلو اشلر کوکلنا کورنو کلور

بر کروهی کم مهرلنمش دورر   کفر انکار انده یرلنمش دورر

کافر منکر منافق در بولر   بربرینا خوش موافق در بولر

فعل فتنه زرق انکار اشلرک   مخرقه در اولو بخشایشلرک

زیره مقصود ویرجی در اول چلب   ارلوزر نفر کم نیا قلسا طلب

اشبو دورد درلو خلایق حالنی   کچر ددم بربرسکا احوالنی

آدم اصلی دنیده بونلر دورر   ایو یاوز جمله نا لم وار دورر

ایدی کل سن بر عجایب معنی کور   نیجه بسلر اشبو خلقنی مولی کور

ولیکم ایتدم دورت بولک خلق حالنی   دکله ایمدی نیجه دور احوالنی

هر نکم خوق حضرتندن فیض اولر   دوردنک اوزارینا دیدر کلور

لور کم هربرنده نا بتر   اکلیا نا اشبو سوز معنی بیتر

انبیانک معجزاتن ار نور در   کم انوکلا اشبو سوز قاییر دورر

اولیادن خوش کرامت لر قوپر   کم کورنلر قول اولر حقا طپر

نوع بنك هم ارتورر القامنى — دين اچنده ارتر اقدامنى
كافرنڭ منافق كورندر — كوزلرا مزسك كورندن صورندر
ناس ارتر بونلرك اول فيضالا — دكله امدى ابديم قلدن قالا
فعل ارتورتنسى هم قلب لغى — ختم مكر و هم حسد هم ضرب لغى
خجلسى نخشايش اول بردن طوتار — الا ذاتنده نه ورسا اول بتار
نيته كيم شول كركلى سابش تغورى — كرد اچنده كزلو در تنكرى نورى
كوليب كوك يوزنا بولت اغار — بر يزينا ديدر اول يغمور يغار
شول دكز قعرندكى كزلو صدف — چيقر اكا قرشو طورر صاف صاف
اغزن اچار تقربرى اول يغمورا — يغمور اچنده طورر كزلو نورا
بر اچندن هم چقر عفرت بلان — شول بهشتنده آدمه دشمن اولن
اولدخى اول يغموره اغزن اچار — نيجه كيم يغمور يغار بربرا چار
ايدى بر كورسن چلابك قدرتن — اكلغل هم بو حكايتن حكمتن
كيم صدفدن در اولر يغمور صوى — شوندن ايلر پادشاه اولولوى
اول يلاندن قرصفندن زهر اولر — هر كيم اكا سانشرسا قهر اولر
ايكينوك اصل بر يغمور درر — الا انى يرى شويلا دوندرر
هم بنا اول يغمورك بر حكمتى — قاتو برده ديدز اولر تقوى
الا بغلوده بتن درلو چچك — شوره برلردن كلن خار و خسك

بيرشى ... صندى قرار — تاكه مخلوق سوره انى روزكار
درد دورت اشله طربر خوش لطيف — اشلو ايشنده ولى طردى احريف
تا قونجا اول قيامت كنلرى — كمسه معزول اتميس بونلرى
عالمك اصلى بو دورت سرور درر — عالم قايم طوتن بونلر درر
بونلر كلا بو جهان طونرى ثبات — بيلر كلا دنيده بتدى نبات
دنياده بنسا وجوده كليا — كيم بونلردن انك موجود اوليا
صورتن اصلى منم بنا دورتدن بتر — هم بنا جمله غذا اندن طوتر
ايدى كل معنى بلا بق حالكا — عاقلسك واقف اول احوالكا
كورلم اول الله سوكلن نيلدى — نيجه وزدى سان نادن ابلدى
نه عنايت قلدى سا كا اول حكيم — نه كرامت وردى سا كا اول كريم
كر بلرسك قدرتن شكر ايلكل — دون كلندر طرمدن ذكر ايلكل
شكر ايدرسك ارترا نعمتا بشك — دكله امدى ايديم ندر ايشوك
چون كيم اول الله سكا وردى وجود — طبرغ صويلا اود قلدى سجود
ذره بر كزدن سنوك قل ليغو كا — كلد تسليم اولدا اولو ليغكا
نقد برسى قل لقا طتدى بوين — كر تو بلكل بو سوزى طتما اوين
ايديم هر بريك ايشى ندور — كيم بلانسن بو حكايت نيته ور
دوكورم كيم بو ركده يا ندر — اتن ليغوك اود دكلمى يا ندر

عدلی کرم ایلین اوددر سنک … انوکیله قایم اولدر بو تنوک

هم کنش اوددر طفارلوکن. کلورر … قارلوکن اوکی ایدن قلورر

نه اکر سکل بسلرانی بیترورر … نه بترسا بروررسالا بیترورر

کم سن انی بیوبن شکر ایدسن … دون کون الله آدن ذکر ایدسن

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم

بیل دخی کلدی سکا اولدی نفس … کم انکلا دیربوررر بو قفس

یکو نفس کیدب کرو کلماز سا … نفس اولر بلدن نفس الماز سا

دکمه برساعتده نیکل کزایدولی … ساکه نعمت ایلر الله اول یلی

شکر ایدرسکل سندخی اول نعمتا … خوش نعسلر ویربیکل حضرتا

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم

صوی کور کم طامرکده قان اولور … هم اچرسن صو صیجق جان اولور

صورتکل هم انوکیله خوش کچر … هم سنور هم اودر الور هم اچر

دین دنیا اهلنه اول ساقی در … هم چلب دیدارنکل مشتاقی در

آن داخی نعمت ایلب اول جلیل … کندو لطفندن سکا قلدی سبیل

کم بچاسن شکر اداسن سن دخی … بیرنا کلمک کرک قلق حقی

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم

طپرغی هم کور که نندک اول اله … سانکیچون ایلدی خوش تخته کاه

بیلسن هر صورتک اصلی ندن … دکله ایمدی بر حکایت نبیتدن

دنیده دورت درلو بنیاد اولدخی … آج قولوغک بر بنلوک اشتبنه بتی

کورکه بونلر هر بری نه اشده در … اصل ندر لندی نه آدی ندر

ایشد ایمدی نقر بر بنوک آدنی … کوبلاسن اشبو سوزک داد بنی

بیرنک آدن نبات ایدر کلام … مجموعینوک نجه کم ورسانسام

بیرسی حیوان دور جمیلا … اشبو بر سوده کلور جمله دلا

بیرسی انسان دور اکدن صوکا … قاموسن بر لفظلا ایدم سکا

بیرنک آدی ملک بلوک بیان … اولدی بر لفظلا اولدانی عیان

دوردنک دورد درلو درنخشایشی … بر بر نیا بلرمز آرا بیشی

چون کم اول الله بزی وار ایلدی … بنلوی سانوکلا یار ایلدی

دوردنی دزدی سکا ایرلسون … شویله بر کندی که هیچ ایرلسون

دوردنک بیرلو بیرن ایدم عیان … دکله ایمدی نجه در بلوک بیان

اول نبات چشمکه کلی کم بتار … کورشان اتمازسک بردم بتار

اولکه حیوان درسنوک نفسوک دورر … کم یکوک طرتب سکا قوت ویرر

اول بری کم انوک انسان در آدی … شول دررا اولسنده اجان دور آدی

اول ملک کم وصفن ایتدمدی سکا … شول سنوک عقلک دررا اول کرسکا

دردنبو لدانتر درسکا ایرلمیا … نجه کم عمرک اوله ایرلمیا

دکمه بر نوک بر شکل در حاللرن / بر برینه بکزمز احواللری
نفر بربینوک حال سندن وار دور / زیره کم اصلی سنکله یاد دور
امدی کل سن کندوزوکی ار دکل / بنلرک حالینی سنده استه کل
کورکه سن قنقیسنوک حالنده سن / درلکی دیرلوبن یولنده سن
قنقیسنوک جوهری غالب دور / کم سنی کندوزنا الب دور
بلکل اولدر مرتبکلا سترلک / انوکیلا اولسردر محفلک
چون بواش معلوم اوله سندن سکا / کونده یوز بک کز سلام بندن سکا
یخسه کو اکلایمزسک حالکی / دکله بر بر اندیم احوالکی
کورکه بکزرمی نباته مرتبک / یخسه حیوان درلکی می ساکه دک
یا خود انسان محفلنی محفلوک / یخسه اول ملک ملکیمر سترلک
ادمی اولدر که بو رمزی بیله / دکله امدی ایدیم تلدن قله
کرچلب ادی سنوک ذکر وکیسا / یه انوک صنعی سنوک فکروکسا
یه خوقولر حالنی اکلا رسک / دیمدن حاجت روا ابلا رسک
پس ملک نخشایشی درمرتبک / انلیچون کلدی حالک اکه دک
زیره بنلر خالقوک ذکرن قلور / نفم بو جمله مخلوقک حالن بلور
کرو لرسا الم قلا حاجت روا / کوز اچنجا ادلوره درده دوا
نخسه کر خلقک حالن بلمازسک / دیمدن حاجت روا قلمازسک

اکلیومزسک لوکلدن دونبی / باری طفل سیلیوبن دبینی
کر بودرلکده اولوسا سترلک / بلک انسان منصبی در حاصلوک
زیره انسان اولدرزرکم سوز طوتا / بیرق ایچنده طرا کوکل اوتنا
کم رسول ازره خطاب اتمش دورر / امر ایچنده طغرو طوردمش دورر
کراولولر سوز بنی الدازسک / امر معروف نیدکن بلمازسک
حکملا اشلرسکل نفر برانسی / پس سن اول حیوان بکیسن ای کشی
زیره کم حیوان اغج زحیبلا / یوک کتوروبن کدر الدن الا
حکملا بیرق طوتن حیوان اولر / بلکه حیوان دن دانی کیرو قلورز
قران ایلدر انبو سوزک غاینن / کر انتمرسکل بکا صور ایتن
وای اکر بوبلا دنی اولمازسک / حکملا نفر حاصلا کلمازسک
پس حقیقت سندکی بو جسم ذات / شوبله در کم طغده بتمش در نبات
قاچن اولسا اوده بیتمو در انبی / کورکه شوکه بکزسا کل ای کنسی
نخسه سندانی وشاسن طامیا / انبو سوزلر خوش اوکت درقامیا
بل که سندن بکرل اولا اول نبات / کم دکا اندن بزا بر خوش صفات
اولکنی کم خیر دکز کیتسیا / طاش اغج یکل کلا اندن ایا
انبو سوزک تقریری اولدی بیبانن / شرح برله معلوم اولدی نفر مقام
معلوم اولدی نفر وجودک اصل نه / نیجه دونر نفر بر یسی اصل نه

کورسنوک اصلک ذاتی تنفیس دور
سنده کی خو تنفیسلرکی خوب ایرور

اول سلک خلقنی طونترسک ای صفا
عاقبت پیوست اولاسن اول صفا

یا خو انسان دیرلکیسا دیرلکوک
اول ارنلرلا بیریکا بیرلکوک

بخسه حیوان خوی بیسا خوسکا
آدمیکن حیوان اولادک توسکا

وای اگر طوندوکیسا خلقی نبات
چون اولاسن اول مثل ایرق حیات

ای خدا یا عاشقا سن قیل یاری
کیم بو خلقلاردین بو سوزلری

توفیقن ارترتامی دکلا بیلوک
دکلیب سوزنینی اکلا بیلوک

جمله اکسک لوکلرلا ای کریم
رحمتلدن ایرو طوتما ای رحیم

داستان ششم از باب چهارم

بیر عجایب حکمت ایدم نظملا
شرح تقریر بیان قیلدین قلا

کیم بو حکمت سیر وبیره جانکا
جان اچنده قوت اولا ایمانکا

کیم بو حکمتدن بیلاسن حالکی
اکلاده بو سوزسکا احوالکی

بیلسن مؤمن منافق نا عشق
دیده دیرلک لری نیجا ایمش

ایشدا مدی نیچه در ایدم عیان
کیم بیلاسن بواشی بلو بیان

آدمیده دورد قیو واردر کذر
بیر وکوک اهلی کلو اندن کچر

ایله صان بو دورد بیر کاروان سرای
کاروان طومن کچر نیل اوزن اکای

بیر وکوک ذکمه بیری بوئیل کبی
اوزنه بیرده آدمی بیر قول کبی

ادکیله

بوللاونره بو ... شهر اولوق
کیر کلور اندن کچر اصلو دلوق

شهر اچنده واردور بیر تختکا
حاکم اول تخت اسننا حلکی آله

جان اتوک سلکی کوکل کنج خانسی
عقل کیالی فهم پیما نسی

بو صورت شهری مقام دور معتبر
کر نچا کیم کورنرسا مختصر

تو شهرده دورد قیو واردر عیان
آدلوادیلا دیم بیر بیر بیان

بیرسی کوزدر بیری قولاق دردر
بیرسی دلدر بیری بورنق دردر

بیل بو جمله کلر اندن کچر
عقل اوکنده عرض اولر جندن کچر

کیمسی کوزدن کرر الدن چقار
کیم قولقدن کرور الدن چقار

زیره کوز کوردوکن الدلر اولر
قولغ ایشیدوردر سویلر اولر

کورالور نقشی ودر جان ملکنه
الچقارر ایک جهان ملکنه

قولق الور سوز وبیر کوکلا
یینه کوکلدن کلور اول سوزدلا

پس بیلوک کوزدن کرن الدن چقار
نقر بو قولقدن کرن دلدن چقار

زیره عالم دون کندز انده در
که صورتدن که کوکلده جنده دور

چورنو دردون کون طولاب کبی
داکر اندن نقر وجودده منصبی

نقر صورت حالو حالنچه منصبن
لو اندن نقر بیرسی لا یقین

طلداک اول مؤمن منافق حالنا
کوز بولارک دیرلکی نه حالنا

کوکل ایشیدلده بولو نیچه دور
اشلمکلده سویلمکده نیندر

دکطه ایمدی ابدیم شرحی بیلا — کیم بلاسن بونگی قیلدن قلا

کورمک ایشتمکده بولر فرق یوق — اشلمکده سویلمکده فرق چوق

نکه مؤمن کورر ایسا دنیاده — نفم منافق کورر انی ای دده

الا مؤمن خیر ایشلر شر یوق — اول منافق خیر قلمز شر چوق

زیره مؤمن چون کورر خیر اولور — قرصفنده برابو اشن بیک اولور

جمله الندن چقر اولر انولک — اول سببدن یول حق در مؤمن منک

اول منافق داخ نفم خیری کورر — کوردکو اشن جمله کوکلنا کلور

الا کویمز قرصفنده یوق اولور — انکیچون کلمز الندن قلور

یا اوز ایشنی کورر اول مؤمن دقی — نفم کورر ناحق نفم کورر حقی

اول که حق در اشلنر حاصل اولر — اول که ناحق در قلور باطل اولر

کوز یوبنی ابدم بیا وردی دله — کورنولق داخی بجا وزر دله

کیم طیاسن بو سوزک تعنیسنی — نفم بلاسن ابوغی وفهم سنی

سوز قلقدن اینر اولر کوکلا — بینه کوکلدن کلر جمله دله

ایو یاوز هر بجا کیم سوز اولر — قولق ایشتمکده جمله دوز اولر

ناله دل سویلرسا قولق ایشیدر — زیرا ایشتمک قلاغوک ایشی در

سوز ایشتمکده جمله خاص عام — فرق یوق اولوکجی بردر تمام

الا کیرو سویلمکده ساچلور — کیمده نا نزلو بیسا اول ساچلور

کفر ایمان دکنسی بر سوز درر — بو قولقدن جمله کوکوله کیرور

الا مؤمن کفر قطع ایلر بقار — بیر بنک اولر ایمان دلدن چقار

اول منافق داخ ایشیدر اخر — کیم بو مؤمنلر بجا تسبیح و خبر

قولغندن کیرر اخر کوکلنه — ایک بیک دن بیری کلمز دیلنه

الا کفره کورر بجا رغبت ایدر — چون که کفری ایشیدر کوزکه بدر

بیر بیک اولر دلندن ساچلور — چون بو اشده اول منافق ساچلور

پس بلورک کورمکده بو قاموا اشی — فرق یوق دب دزدرر هر بر کشی

الا کیرو اشلمکده فرق وار — کیم نبی ساورسا انی تواتر

نفم بو سوزده بردرر جمله قلاق — سوز ایشتمکده قلاغه طننه طاق

سویلمکده ساچلر کفر و ایمان — کرنو بلکل بو سوزی طتما کمان

سوز ایشیدنده دکل طوتدم درر — انرا کیلنده دکل بیتندن درر

کیشی لدر کم الندن اشی چقار — نحسله بو کوزقنده اولرسا بقار

ای عاشق سن اول اشی ایتی ارنا — قربان ایله جانی اول یولده رنا

کیم دلرسک نقصو دوکا ایرسن — بی حجاب اول دوستن یوزینی کورسن

ای خدایا طغو یولدن ازمغیل — دوستلرکدن سن بزی آیر مفیل

داستان هفتم از باب چهارم

ای جهانک [illegible] ایلین — دون کوندز علم و حکمت سیلین

بندهء بر مشکلم وار صوره‌یم … دل ایدرسک شکر ایله جان ویره‌یم

هر نسنه کیم کیشی انی بلمیه … کور صورارسه بیلنه عیب اولمیه

مشکلی اولن کیشی صورمیه می … شکر چون قامتی صورماسی

گرچه کستاخ لقدر الا صوررم … چون سؤالده معنی واردر کوررم

کلدکه امدی سوزمز سویلیه‌لوم … بو سوزک قنغی وار صویلیه‌لوم

کورلوم سوز معنیسی نیجه کیدر … دکمه کوزکوزمز عظیم انجا کیدر

امتحان برله دکلدر بو سؤال … احتیاجدن تهم دکلدر اشبو حال

الا عشق یوجی درر کلدکدن دله … مقصود اولدرکم کیشی حالن بله

ابتدا امدی ایدیم کیم حال ندر … حال ایچنده صوردغم احوال ندر

کندو حالوم صوررم حال بیلنه … جسم ایچنده کندوزینی بو تنا

زیره بو جسمی چلب دورر نسنه‌دن … ایلدی کیم قایم اولدی بو بدن

اودوصوی طپرغی تنلدی بله … دوردی بربرده بو جسم اولدی بله

کندو امرندن بو جسمه وردی جان … جسم انکله دیر اولدی بی کمان

عقل هم اول جانه یولداش ایلدی … نفس واخی بیله قولداش ایلدی

دکمه برسی برا شا قایمدر … کیم بو جسم انوکله دایمدر

ایت بولرده تنقیدر آدمی … کیم انکله درمکرم لکدمی

تنقیدر حق اوکب سیلادک … شول فرشته‌لر سجود ایلادک

بن کررم آدمینک جسمنی … بولمازم جسم ایچنده خصمنی

بلمزم کیم جان میدر یا عقل نفس … یا صوم طپراق می اودمی یا نفس

تنقیسی ایدرسه بو جسم اولر … باطل اولر ایش اقا ایسز قالر

بی بلارک اونسنک کیمدر اول … کیم بو اوده مطلقا حاکم در اول

چون بولرمی بیرسی یو منبع در … اش بتورن قان بنلر ایچی در

اش بتجک طاغلیسر تهر برک … نیره واررکور نودر برلو برک

کیرو بنلر جمله کیدر اصلنا … طپراغ طپراغ صو صو اولر بینا

یل یله قاریشر تهم اود اودده … عقل جان درکاه وار رایدر دده

نفس اولر خوف اورتدا بلو بیان … قان اول الفی اجب بنون دیان

قان شول کیم بن فلانم دیبردک … درلو نعمتلر جهانده یبیردک

قانجا وردی قان اول کوستر بکا … اشبو سوزدر کیم صورارم بن سکا

ایت بکا قنجار وردی قان اول … شونی بیلن درکه بلدک انی اول

شول کیشی در صردغم بن شول کیشی … کیم بنوم دیبردی جمله ایشی

عقله عقلوم جانه جانوم دیبردی … نفسه نفسم جسمه بدانوم دیبردی

عقل جان نفسی تن اولدی جدا … قنجه وردی اورتدا اولدی خدا

عقلله می وردی یوخسه جانله … تقبلا می قلدی یوخسه تانله

نجسه اولرردن ابروق باشنا … کیتمیدر کیم حکم در ایشنا

شونی بیلندرکه بلدی کندونی کندونی بلدی و بولدی تنکرینی

قوله علیه السلام من عرف نفسه فقد عرف ربه

کندوزن بلماینا دعوی حرام نه دیم بن اول کشیدن نه صورتم
کندوزن بیلن بلور کم نایدی اشبو ملکا کلمدن تنکرایدی
تقم بو ملکه نیچون کلدی بلور الله انی نا ایشا صلدی بلور
بینه بو ملکدن کیدجک اول کیشی تقم بلور کم نه اولا انوک ایشی
اول کیشی کیم کندوزن کلمدر بلور اول حقیقت منزله ارمش درر
تقم دورسا ازکوره قلمش لری عیسی بیکی دکوره اولمش لری
اول کیشی یا قوللوقن تغبون دکل دکبزی اول قل لقا قلسون قبول
عاشقولک جانی فدا اولسون اکا انذن ایرو اولمسون اوکلدن صوکا
بو تمنای قبول قلسون جلیل دکلین لرا ولمسون خور ذلیل

داستان هفتم از باب چهارم

ایدیسارم بینه برخوش وصف حال خوش حکایتی لطیف خوش مثال
هم تفرج در عارفلرکوزنا هم تماشا در ارنلر اوزنا
هم الولرکوکلینک شرحی درر هم اول اججق اهلنوک شرحی درر
کیم مقابل درکوکل اول اجمغا بلک بلدر انده خورک توجمغا
عالموک کوکلی درا اججق کوکسی کوک عالمی قوا اچماغی نی کوکلی اوک

کوکلی حق کندوزی چون ایلدی استسونلرنان کوکلی دیبی
اجمغی او ایلدی موءمنلرا خور قجدرما غجون مسکینلرا
نلم اجمقدر اول کوکلی وار عشقلا ذکلا رسل ایدم نه وار
ذکله ایدی ایدیم اول اجمغی اججق اجیدی افنه روا رسغی
کیم نجا اقر بلا فار شمدین ایشدا ایدی ایدیم بر برادین
بیر صودر بیر سدودر بیر بال بیر سو جیدرو لیکن خوش حلال

فیها انهار من ماء غیر آسن وانهار من لبن لم یتغیر طعمه وانهار من خمر

اجمغ اجنده اقردردی بله دوردنی موءمنلرا وردی بله
تخت تاج حله وحور قصور قاسمی موءمنلر چون حاضر درر
نور طبقلا ریلا طولو بیاسی کیم بو موءمنلر وروبن بیسی
هم دخی دیدار کوستردا جلب اولا میذه خلق قلردن کن طلب
ان شاء الله دوزکی قیلا قل لرا اول دکنمزخون بو نقول لرا
ایدی کل کرلوم لوکل اجما غنا لا یقیسک خورسن قجما غنا
بر اشت نادربو اججق خورسی بوزنیل اجماغه دکر تقر بیرسی
هم ویذم دوزدارنقا اجمقن وار دایما اکلدن اندن افار
اوش کوکلدن اقدر دوردی بلا دکله ایدی ایدیم قلدن قلا
الله بر ارتق صودر بوندا سیر کیم نه مسجد در نه تبخانه دیر

انده بیرسی خوب بونده معرفت | کیم بو حالنی ایلدی شرح بوتون صفت
انده بیر ارتق شد در بونده علم | اول بیریکیم انده یال دیر بونده حلم
چون کونکل یفیح شکستربین ایرمحی دور | بس بولر هر بیری بر ارتق دور
اوتس کونکل آقدر دردی بلا | اشبولر درادلیری کلدی دعا
الکی کولده خوبانی نقش ایلدی | دوندی بو دوستلا رنا نخش ایلدی
ایکنی زوز ایلدی درویشه حق | عشق اودندن سوخته درویشه بو
ایکنی خون ایلدی علم اهلنا | تا ذکلا قایم اولا بو دنیا
اول حکیم درنه نیا لایق بلور | اولمشی اولاجیی بایق بلور
ایدی کور تنقیسدر درویشلروک | شول چلب عشقیلا دل ریشلروک
وردی شیران معرفتلا بونلرا | لیلی عشقندن نیان مجنونلرا
شیوایدرلر جانلا دوست آونا | انده واران اغلمایه آونا
جان ورون کوردوکن دل سویلیا | معرفتلا بیزه معلوم ایلیا
اول کیشی کیم بیلکز اول کسیبورار | شول صویا بیلمزرکه دن کلدز اقار
انکیلا عیش عشرت اولمیا | صودن ایرق یالکز اتش کلمیا
شول قدرکیم بر قنجا ایچلر | چوزکه قندی نیرادوبن کاچلر
اولکه بیلکز معرفت درکی بلی | اولدخی شول صوبی اکسلمی بلی
نفوکم ایچو کونیلار قوصا غنی | صیروی ایلراد منوک [illegible] غنی

اول دخی دهرکی دکل دریا الکوزن | دکله ایدی ایدیم دیلک اوزن
انده لیم اکسی بلا موجود اولا | اولکشینوک ایشی فتح جود اولا
بول اجنده سردیه اولا اول کشی | مجلس اولا دایمه دن کن ایشی
انده ایرن خانمانن ترک ایده | جلسی ایق کلا اسرک کیده
شیرلا اول معرفت ایشی بودر | زیره کیم بیری خیر بیرک صودر
کلدک ایدی سوزله یال شرحنه | دکله بیرکور تقریرنه شرح نه
اولکه سندارماغ ایندم علمدی | اول بیری کیم یالدر اول حلمدی
بنلری علم اهلنا وردی جلیل | کیم انکلا خلقا اولر دلیل
اول دخی هم یالکز بسننه دکول | یالکز انسنه قلمز قبول
کمسا داکیم علم اولا حلم اولمیا | اول حلمسز علم کیمسه المیا
زیره کیم بو علم چون بی حلم اولا | اول علمدن چوق کیشیا ظلم اولا
بیه علم سز حلم اولرسا یالکزن | اول کشیده تیزخراب اولا بو دین
حلم بیلکز بی علم اشدا دکول | آن داخی کمسنه قلمز قبول
بس ایسی بیله کارک کیشده | کیم انوک دیدوکنی خلق ایشیده
خلق دغوز ایلیا حلمی بلا | امر معروف بلدرا علمی بلا
اول کیشی نا دیرسا بایق دور | خلق دغون قلمغا لایق دور
کر اولرسا کیشیده دردی بلا | بو جهانده اول کیشی نادر اولا

پس اولا اولمسنه قطب زمان رحمت اولا عالما اول بی گمان

اول کوکلده کم بوده درد ایدماغ اولا پس حقیقت اولکم کوکل اجماع اولا

هم چلب بزاری انده کورنه بوکن اسنا قوما انی یار نا

هرکه بونده کوکلا کرمازسا کوکل اچره دوست یوزن کورمازسا

یارن انده اجغا کرمایسر پادشاه دیدارنی کورمایسر

قوله تعالی ومن کان فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی

عاشق استر دوزکن اول کوکلی اولماغیچون کوکل اسینوک قولی

هرکیم اکا قول اولرسا شاد اولا دنیا اخرتیغودن ازاد اولا

ان شاء الله کیم چلب دوزی قلا لاینو ایلایه بزی اول کوکلا

داستان هشتم از باب چهارم

کیم تانکیم اریکا دکش اولا ایدم اولنا اشلیاو نا قلا

نیلیاکم بیلدر اول ار دور دورلو نخشا یشلر انده واردر

کرنجا کم کزلودر اردہ هنر بلودر البته انده بر اثر

کیم انکلا اول هنرلر بیلنور بنته کیم منك تو فوسیلا بولنر

اول هنردن ایدیم برنج خبر شول قدر کیم معتبردن مختصر

صنمکم بونجوق دور ارك اتیی بکده بیری درکه دیرم ای کیشی

تخابن انجا ایدم نعمات اولو برده اورلب دور ولی مقام

قانو سیلا بلدکرا ارک شرحنه برلو زانوکردکلی نه شرحنه

کم بلانسن ارلکا ازمل ندر ایشد ایدی کم حکایت نیته در

هرکیم ارلک تختنا اغمش اولا اولکشیدن دوز داغل طغشی اولا

دور دوردا شده اولا قایم مقام اتسینوك ادن اکدورا مدام

دوردطوغادر برندن اولا ارك ایدیم کراچوغیسا کوز لرورك

ایشد ایدی هر برنیل آدنی کم بلانسن اشبو سوزك دادنی

بر اوغل شولدرکیم اول مالدن توبان شویله کیم مالن دوکر مسجد بیان

مدرسه هم کپرو کاروان سرای آتیا القش اولرلا ونن ایکی ای

زیره مالندن طوغار اغلی دور انکیچون اتا ادن اکدر دور

اوغلی بیلا اته ادی اکلور اغلنی کورن دعا اکا قلور

بر اوغل اولدرکه نفسندن بتر آته کیدر بیرنی اغلی طوتر

شول اوغل در اول بتب نفسدن کلن کیم بو خلق ایدر فلان ابن فلان

جون سلاله منفعل اولا دنیده آنه ادن برده تومز ای دده

بر اوغل اولدر کیم اول جاندن کلور آته بو ملکدن کیدر اغلی قالور

دون کندز صحبت ایدر خلفلا آتسینوك ادی کندو لا برلا

اوغل اشبو کتابلر دور عیان آتسینی بلدرا بلتو بیان

هر کتابی کیم بونده قلمش دور جملسی جاندن طوغب کلمش دور

بس بو سوزدن اغلی در هیچ شکسیز — [illegible]

بیر اوغل شول لارکه کاسیدن آنی — شول چراغلار بیر چراغیدن بنیر

اوغل در کاسیدن انینغ شیخ کوک اول — کورور سا شیخی کبی طغرو یول

بو خلیفه کیم قیبار اندن قیباب — اول اراغا شول اولان اکا طیار

زیرا کیم اغلی انوک بایق در اول — اکا اوغل اولغالایق در اول

شیخ دنیادن کیدر بیلر قلور — شیخ کوک بولنی بخا معلوم قلور

کیشنوک بیر خوش حلال دور نفسی — هر دمی کیتتی دور کوکلی یاسی

کورقالا اول کیشیدن بودور اوغل — اولمیا هیچ دلکنده بی اصول

کیم حرامدن قوصغی طولسه اولا — اندن انشبو دور اوغل قلمش اولا

هیچ بولوردن کلمیا بیر خوش قلنج — کیم اکا بولداشه اولسه اولا دنج

وش دودم اول دور اوغل شرحی سکا — معلوم اولدی نفر بیری اولدن صوکا

هر کیم انشبو تقریر کا ایسی اولا — کندوکیده دور اوغل بونده قلا

اول حقیقت دیر دور اولمدی — شول کیشی اولدی کیم اغلی قالمدی

بو قدر سوز معنی بیتش عاقلا — هر که عاقل در بلا کیم نا قلا

دولت اولکیسا الورکیم اش بلا — ایش ایچنده قلمیا تشویش قلا

انشبو سوزده معلوم اولدانش اکا — اش ایچنده قلمیا تشویش اکا

ایش قاله کندوکیده دنیدن — جان دیری اوله اولمیا بدن

ای یاوزلر اشغو ایسه جفدن ایدوک — ایش ایچنده یاوز شهلا عهدا یدوک

الله اشلک بیر کچیجک دوزکار — قاله سوزون دنیده بیر یاوز کار

ای کورن اکه سیزی دنیده هم — ایدلر کیم ریهی یول ریهی قدم

الله اشلک کیم کورنلر قا قیبا — ادوکز کیم چه قامو لعنت او قیبا

انشبو دنیا باقی قلمو کیم سبا — جان کوکل خرج ایلک بو دنیا یا

دنیاده هیچ کیسنه المادی داد — دولت انوک کیم قویا برابو د

کندودن صکره جهانده یاد اولا — کندوکل اندن روان شاد اولا

عاشقلوک سوزی اوکن دور طوتنا — طمعینلو یارین اده او تنا

ای خدایا خستکلان سن بزی — ایدیب ایله بو طونوق کوکلو بزی

بیز بیزیم حالنز له صور سغیل — دنیا اخر طوغر یولدن اد مغیل

داستان نهم از باب چهارم

بیسه کلدی کوکله حقدن اشر — اولا اتردن ایدسام هیر خبر

وصف حال در بو خبر اکلا رسکل — شان سا کا بلدرا دکلا رسکل

کرطوتر سک قولغوک بیردم بکا — کوسترم معنی بلا سانه سکا

کلیا سن سن سنی کیم قنده سن — دولکوک ناد حریفک سن نسن

دراصل نیشه کلدک بو ا الا — کیدر بونده حریف سا نوکلا

بون بلدکسا بیلورسن حالکی — کر بلور سک ابتدا حالکی

ایدی چو کیم تن ندور جان ندر / جانلا تنده چهار ارکان ندر
بونه ترتیب درکه دوزدی اول جلیل / گاه عزیز بو ترتیب گاه ذلیل
باغچه‌وی باغ سرای تخت تخت / عیش عشرت حال درلک نرم سخت
شاه اوترش بیلسنچه دورد حریف / گاه موافق حاللری گاه مختلف
نه سببدن مختلفدر حاللری / ایشدا ایدی نیجه در احواللری
هر بیرینک حالنی ایدم عیان / کیم بلاسن بو اشی بلوق بیان
بر قلق اوز کور نه دیرم ای ظریف / نه در اول سلطان هم اول دورد حریف
باغچه و کوشک سرای تخت ندر / دکله ایدی لم حکایت بیندر
اشبو عالم باغچه در دنیا سرای / بو سرایده کیم غنیدر کیم گدای
هم سرایده بو صورت بر تخت در / تخت ایسه کورمه سلطان اوتور
قنده کیم تخت وارسا سلطان وار / بینکم هر بر وجودک جان وار
دوزلپ در دورد حریف سلطانلا / یعنی طپراق یل اود صو جانلا
جان اوترش در صورت تختنده خوش / طاپوده اول دورد حریف طرشنده اوش
دایما بنلو بلا عشرت قلور / جان اوترشی ایرغی خدمت قلور
دون کون مشغول اولب بنده بلار / بو حیات عیش عشرتنده بولار
عقل اوترشی بزم فرشن اوزنده / هم وزیر نایب هم کتخدا
ساقیسی نفس مستغرق اشنه باده حال / باطیه بوروز نفقه ساه سال

حیات حالیدا بولر عیش ایدر / ایو یاوز نه که کلسا نوش ایدر
فرح یل وبنجا بولر خوش سازکار / چون که کلدی کچدی تردن روزکار
مست اولب هر بیری عیشدن اوصنر / اصلنه ایکر اصل ازره اوزنی
زیره کیم مستغرق اولدی مبتلا / بشلدی هر بیرسی بد مست لقا
ایک فضول لق طپرق ایلر اورتدع / اصلنه قارشمق ایستر ای دده
اصل گاه اهل اولدی گاه اهل اولر / یولدشیلا بورمز کیروک قلور
اوترجق کیروک طرمق دیلر / یتمق ایستر ایشنه ورتق دیلمز
اوسنور هر بر اشی ایشلامکا / دیلمزکیم دوشه بردم امکا
ایله اوسا جلبنک ذوقی کدر / عقل ایی جمع اتملیچون کوزندر
طپدن اگا عشرت ایلر ایچوور / آن اول گا اهل لکندن گاچرر
کر بنا بولداش اولا یار نلرا / سازکار اولا حریف اولنلرا
اولدزلدی بو کزین یل مست لقا / بشلدی هم اول دخی بد مست لقا
یعنی دیلر کیم بولردن ایرلا / اصل بلدز قارشا هر بیل پلا
چون دیلر اصلیلا اول صحبتی / قصد ایدر ویران قلا بو صورتی
بو صورت گاه اقصر گاه اکسر / اشبو اشلر قانون فعلی در
که بر اکن اغر در که بغر نی / که بلی که کلسنی که بو کر نی
صورت ویرن که قلالارنی / یعنی کیم جق دلر بولالارنی

یول اچره بیل اصلنا ارماکچون ‖ بندغی دارکوی [illegible]

بینه طبعدن شربت ایلاوول بلا ‖ نادر یلا اول بیاغی ستر بلا

بیل دوزلدی بوکزین تنلر بو اود ‖ مشتاولب برکونه انتر اسلر بو اود

که تنی اطلاق ایدر که قبض ایدر ‖ که دماغی خشک ایدر عقلی کیدر

که اولار کیم حصبه ایچن کوبیدورر ‖ که یراقین رنج رنکین دوندورر

قانوی اود نعلی ورکتمک دکلر ‖ یعنی کیم بو بزم ترک اتمک دکلر

اوتلکیچکل بینه بو بزم بوزدار ‖ عقلا اکا طبعدن یا شربت دورر

تومزاوی کتیمکه اوزکا ننور ‖ بینه بو اود ساکن اولار او تنور

اوود دزلدی بوکزین صو اولدی مست ‖ دیلر ابوانیدن چقا قیلا شکست

بیر بیرین یول ایلدی ستردی چقاب ‖ کاه کورندن کاه بر ننیدن افار

که قطار ابول اولر بیر بیر طمار ‖ که تننده چوزلر هر بیر طمار

قانسی صوفعلی در مقصود نه ‖ یعنی دلر صو صو یا کیده بینه

صو کیدرسا بینه بو دورلک کیدر ‖ اشبو مجلس طاغلر بیرلک کیدر

بینه دورر عقل اکا طبعدن شراب ‖ دیلمنوکیم اولا بو مجلس خراب

صوو نی صبر ایتجع اولدی بینه ‖ خوش دزلدی اول بیاغی حالینه

بوکزین مستلغی سلطان قلور ‖ یعنی کتمک عزمنی بو جان قلور

ابرقا اکا کیتوک دزمان یوق ‖ انوکا اذره لستوک فرمان یوق

عقل اکا ابزاری تدبیر قیلمز ‖ طب اچندن شربت استر بولمز

یسی اجل اولدر بلوکل بلو بیان ‖ مخلوقتل اکا الی رمز عیان

امرلا کلمش دورر اول بو یولا ‖ بینه بوالدن کیدر هر ابر لا

هیچ عاقل اکا درمان قیلمدی ‖ قاموا بیشی بلدی ایی بلمدی

چون که شاه بزمن کوتردی قیل ندا ‖ هر بیریسی کندی اصلینه کیده

اود اوداو صو صو یاق بیل بلا ‖ کیتدقلدی طبرغی طبرا غیلا

کل شیء یرجع الی اصله

اشبو صحبتنده که بونلر واردی ‖ دورد حریف سلطان دلم باردی

نیچه بیمک نیچه ایچمک اور تدا ‖ نیچه ذوق کیم سزدلر بو دنیدا

کرچه خشنود سا اول دلرکا ‖ تاکه اولمایه زوال اول بیرلکا

تحسه خشنود اولمز بسه اول جلیل ‖ تاابد قلدی بولار خوار دلیل

کانجی تا ابدم سکا بندن لطیف ‖ کرحریفسک کرظریفسک کرعریف

اشبو سوزدن اکلیاسن حالکی ‖ ادمیسک بیلسن احوالکی

وزطبیرق عاشقوکا اول کمسیا ‖ کیم بو سوزکی جان اچندن دکلیا

که ابقاری اولا دیرلکی ‖ دیرلک استیلا بیریکا بیرلکی

ی خدایا ور زنل قلا رکا ‖ اولدکنز خوبی بقلا رکا

داستان دهم از باب چهارم

هر كه بلدى كندو حالنى دنيده | آدمى ولدر حقيقت ايى دده
كندو حالن بلمين آدم دكول | آكه حيوان ديرسك سن هم دلول
آدمى بو نقش صورت بلمه سن | معنى سن آدم دكلدر خود بو تن
معنى در صورتى قايم طوترن | معنى اولمزسا صورتدن نه بتر
صورتى چون كم بزندى اول اله | كورنه ترتيب ايلدى اول پادشاه
اود صوى طپرغى قندى يلا | صورت اولدى دوردى بر بيرده بلا
هم بو دورددن بشد دورد نسنه تمام | دورد طندى و صورتك دورد مقام
آنكيلا صورت اولدى معتبر | طل دكول كر كوررسا مختصر
هر برينوك آدنى ايدم سكا | دكله ايمدى نيجه در اوكدن صوكا
بيرنك آدن نبات ايدر علوم | بيرنا خود حيوان ايدر بو دلوم
بيرسى انسان درر بلو بيان | هم ملك در بيرسى بلكل عيان
يعنى تن در نفس جان عقل لا | صورت اولدى دوردى بر بيرده بلا
اول ملك انسان حيوان نبات | بو صورتده هر برى طندى نبات
هر برينوك بيرنى ايدم عيان | ايشد ايمدى نيجه در بلو بيان
باش كوزكم براد نشى اول ملك | يعنى عقلك تختى انده در دو...
كوكسى كور انسانچون اولدى سراى | يعنى جان انده اولور يل اون ايل...
بيل قارن حيوان ملك اولد هم | يعنى كم نفس تختى در...

بو ايقلر خود نباته دك درر | يعنى ديركر بو سكى كونزر
پس ملك انسان حيوان نبات | عقل جان نفس تن دورر حيات
آدسك بنيادنى اول پادشاه | اشبو دورد نسنادن ايردى اول اله
شويله كم هر بيرنى ايتدم سكا | شرح برله تقريرن اوكدن صوكا
بينه ايدم عشقلا دكلارسك | دكليب سوز معنيسن اكلارسك
بو ايقى كلدى نباتا بكزدى | انكيچون بندى شويلا اوزدى
هم بو قارن اولدى بو حيوان يرى | كورسكا قپلك درانى بو درى
كوكس اولدى خوش سراى انسانچون | بو يورك انده مقام در جانچون
كوكسى كوركم نجه محكم ايلدى | دورد ليكادن بر كسوكلا قبلدك
باش اولدى ملك ملكى تمام | انكيچون طندى عقل انده مقام
باش محكم قلعه قلدى اول اله | باشى چنده وردى عقله تختكاه
يعنى اول ملك ملك در شكسز بن | هر كه بقدى انده كوردى دوست يوزن
چون كه بو بيلا تمام اولدى درسنت | خوش براد ايلدى بدن چلاك جثت
آدمى اولدى و كلدى دنيايه | كم اكا بنلار كر آدن كم صبا
قاسن قلدى چلب بر آدمى | پس اكا ملك ايلدى بو عالمى
بر نفس در آدمى اوكدن صوكا | شرح برله آدنى ايدم سكا
چون كه نفس واحد اولدى آدمى | ايشد ايمدى ايدير اول آدمى

قوله تعالی ما خلقکم ولا بعثکم الا کنفس واحدة

اول صفی الله که خلق ایدر آدم | بو کنفس واحدة اولدی قدم
جمله خلقی صلبنا الیسدی | نسلی اندن اپاغ اورلیشدی
چون کیم اول آدم اپاغ اولدی عیان | اکه بو رویده توق کلدی بیان
اگه بو رویده توق کلیشدی | یعنی کیم پشت شکم اولیشدی
کچه آدم دوری دوری کلدی موسیا | اولادی نیرکوز نیا بکزر نیا
طوتدی حیوان ملکنی نمردی اشی | کلدی کی حیواندی یازن قیتن
پس کنفس واحدک قرنی در اول | قومنک حیوانلغی آندی بول

اولئک کالانعام بل هم اضل

اول قوم حیوان دکلمشا ای یار | اوت یچون قیللودی اختیار
مردم اچق نعمتن بیلاردی | بزنکا تنلمرز دیلاردی
دیدیلر کیم یا موسی خفقدن دلا | تازه نعمتلر که بو کوکدن کلا
توخت ولو ساوز نیراق بیلوم | سان مردم نیچرک استا بلوم
موسی اول دم صد قلاقلدی دعا | حق قتنده اول دعا اولدی روا
بندی بقلا و خیار چون قلدنار | صر مصاق هم مرجمک هم بیاز

فادع لنا ربک یخرج لنا مما تنبت الارض من بقلها وقثائها وفومها

پس حقیقت اول قوم حیوان ایدی | موسی هم آنوکیم نوتجی ایدی

بو دنی قمر ... لورای حیوان لیغی | شولدی که طوغجق اوغلانجوغی
آنسندن طونلا طوغاردی | نن اوللاانجا طونی آرتاردی
نیته کیم حیوان طغا درتو یلا | توی آرتادر بلا کندو یلا
بردنی طاتق بلارک حالنا | مطلقا حیوان لیغی احوالنا
معجزاتن موسینک اول پادشاه | انجنده توشیدی اول آله
زیرا حیوان سورلرا اغا جلا | سو منجا یورنز طوغرو یولا
کچه موسی عیسیا کلدی زمان | عیسیه کویندلوق کلدی عیان
انکیچون طوغدغی دم سویلدی | کندوزینی خلقه معلوم ایلدی

قوله تعالی ویکلم الناس فی المهد وکهلا

پس بلک عیسی کنفس واحدک | کوکسی دورر نفخ رحمان سر اشترک
زیره کیم سوز جمله کوکسده اولور | نوخت کوکسا بودلا اندن کلور
بو کوکس انسان ملک درای کیشی | عیسی کلدی نعنی ده انوک طوشی
عیسی انسان ملکنه حاکم دورر | پس ملک ملکینه حاکم ایلدرر
اول ملک ملکینه حاکم ای صفا | مصطفی در مصطفی در مصطفا
اکا بو جوبنده توق کلیشدی | نکیم اولدی اولیشو بلمیشدی
بروده کولا نا که ورسا ایلد اول | تا ابداش نا یدوکن بلد اول

انه علم الاولین والآخرین

پس کی نفس واحده اول باشدی   عقلا دولت انی بولدی ...
چون کیم اول کلدی تمام اول وجود   انکا دوزلدی رکوع هم سجود
اول کی نفس واحد ایرور اولدی تمام   دورد کیشی دورد منزلی الای تمام
اول آدم اپاغ اولدی کورسکا   مرتبه رو بیده یوق کلدی اکا
موسی کیم قرنی دور اول کودنک   منصبی بوینده یوق کلدی انوک
عیسی انوک سینسی دور ای کیشی   کورسکا کوینده یوق اولدی انشی
پس محمد کلدی باش اولدی اکا   منزلی خوینده یوق دور کورسکا
باقی نیچه خلق که وار دور دنیاده   تابعی دور بو وجودک ای دده
اولدر الله الذی اول آدمی   الکه بر اول ایلدی بو عالمی

قوله تعالی ولقد کرمنا بنی ادم وحملناهم

چون بر کلدردی بلاری اول چلاب   پس انوک ازره بوکز کلدی خطاب
اینیدی اشلا نیچه بیولدی بیسا   طغر طرغل نیچه امر اولدی بیسا
چونکه طوردی اغل اولو آدم اورو   بوی کجدی بیدی کوکدن یوقرو
طوردا آدم کیم ایق دور مکه ده   یعنی مکه پای کاه دور ای دده
موسی کیم قرنی دور اغدی طوره   یعنی کیم جوپان کرک طغده طوره
عیسی کیم اول آدمل کوکسی دور   الکه اول دوردنجی کوک کرسی دور
مصطفی کیم باشدی چقدی تمام   انکونکل عرشی اکا اولدی مقام

قاب قوسین اولدی منزل ...   تا ابد اول حضرت اولدی محفلی
جمله پیغامبرلر اولدی بر بدن   قاب قوسین ارشدی مکاندن
پس جهانده اوشبو دور اول اولو فضل   بو ایشی عاقل دور اول عقل کل
عقل طنتشی دور جهانی دیدزی   بیره کوکا طبطلودر کندوزی
انبیا جمله انوک اصلی دور   اولیا جمله انوک فرعی دور
زی وجودی معنبر آراسته   ازدین تا نه فلک بر خاسته
اول کی نفس واحد ایرور اولدی تمام   بر نفس دور جمله خلق بلو بیان
چون کیم اولدی جمله مخلوق بر وجود   بیر کوک اهلی اکا قلدی سجود

قوله تعالی فسجد الملائکه

جان قلاغراج که بو سوز اکلنا   خوش غنیمت اول جانورد اکلنا
جان کوزیلا یوق کیم انی کورسن   انشبو سوز کیم معنیسینا ایرسن
عاشق انوک تولدر کیم جان وار   جان ایچنده سبهسز ایمان وار
کر نه موء من دینده اول کیبشده   معنی سوزن فننده بولسا ایشده
ای خدا یا طغرو یولدن ازغیل   معنی اهلندن بیری ایرغیل

الباب الخامس

نهم بشینجی باب ایچنده اون لطیف   داستان وار بیر لطائف ای حریف
بلدر کیم نیچه دور نفو فصل جنس   هم چنان کیم بنج طاعت بنج حس

داستان اول از باب پنجم

اول قدیم سلطان قدیم دُر اول قدیم
دیلوم سلطانلغن شوح ایلیم
بکدشی یوق اورنغی یوق بُردر اول
عقلم انوک صنعنا قلدی طکا
انوک اولولیغنا حد یوق دور
اشبو عظمتلم انوک وار بی زوال
اشبو عظمت ایلینده خاص عام
قاموسی شول بر مجرد سوز بکی
چون مقابل کلدی عالم بر قوزا
کم بلاسن قوزندر عالم ندر
عالمی بیش قت بزندی اول جلیل
بر قتی جسم نبات در کم بتر
بر قتی حیوان دور بلگ بیان
بر قتی انسان دور اهل خطاب
هم ینا جسم ملکدر بر قتی
اندن ابرو ورد دور بر قت دقی

اول عظیم سبحان عظیم در اول عظیم
دیله کلمز نه دیم ناسو لکیم
قنده کم اشارتک حاضر دور اول
عاجز حیران خبر ور منزیکا
واحد اولدر داخی واحد یوقدر
نیجه ایده کمسه اکا وصف حال
ماسوی الله سر بسر جمله تمام
شول بله دورمش بر معلق قوز بکی
اول قوزنک معنیسی کلوم سوزه
ایشدامدی کم حکایت نیتدر
کیمسه عزتنده در کمی ذلیل
حضرتنا ارمز کرو بندم یتر
اول دخی طش قت دور ایکل عیان
بلکچون دربشارت هم عتاب
کم بلار کبیری اولحق حضرتی
اولدر بو قاموسینوک رونقی

اول حلیب سری دور بهیج شکل ریب
عالموک بیش قاتنی ابتدم سکا
ایشدامدی نیجه دُر اول قوزدقی
قوزودخی بیش قت دور عالم کبی
دکله امدی تقریرینوک آدینی
بر قت اول کول قب دور قمچون نبات
بر قات اندن ایچروکی قات قاب
بر قتنا اولدر کم قوزک جانی دُر اول
بوت اول باغ درکه انوک جا ندر
بر قتنا اول نور دور که باغ کزلر انی
اول دور اول کزلو گنج نهان
قوزودخی بیش قت تمام کلدی جرله
عالمه کلدی مقابل تقریری
چون که اول عظمتلا انسا دطل دکل
یا عجبی کم معلق طوردسا
یوز بک الجادر انوک جبارلغی
قنده کم اشارتنک حاضر دور اول

کوستور عاشقلو معشوق یوزن
آدلو یلا تقریرین اوکلن صوکا
طوت مقابل عالما علمن اوتی
انکیچون بکزرا کاتر نیبی
کم بولاسی اشبو سوزک دادینی
کم انوک وارلیغنا یوقدر ثبات
جسم حیوان در اولر هم اول خراب
شیله بل کم جسم انسانی در اول
اول ملکدر کم بولر روحانی دُر
اول دور اینده کلدی جانلر جانی
ان استو بلو نسب جمله جهان
تقریر اولدی قاموسی قلدن قلا
کور که نیلو پادشاهوک تقدیری
عالم انده قوزچه طک دکل
طومیامی کم معلق دوردسا
هم ازل دور هم ابد دور وارلغی
یوغ وار ایلا مکا قادر دور اول

همورری یوق ایلکین اول در بنا
قاموسنه محکوم اوله ایرلانا

اول کتوردی بو غلکن بو عالمی
اول بتوردی عالم اچره آدمی

عالم ازره اوردی غیرت نقشنی
آدمیه اوردی دانش نقطه‌سنی

عالمی بو آدمیدن کوزلدی
اهل دانشی کلدی انی کوزلدی

کورد عالم آدمیده کزلودر
کزلو علمک نقشی ظاهر یزلودر

اوقیدی اول نقشی بلدی عالمی
انشبو علمی بیلن اولدی آدمی

ایدی کل سن کندوزونکی ارده کل
انشبو علمی کندوزکده انشکل

کورکه سن کیمسن بو عالم ندر
ایشد ایمدی کم حکایت نیتدر

بیشنی قت اول عالم کم ابتدم ننه بهی
درشیدی بر تعلق قوز کبی

آدمیده قاموسی واردر عیان
دکله ایمدی نیچه در بلو بیان

تفر وجود بیش قتدر بیشی دخی
تن دیر آدین سن علمی اوقی

بیر تن در بیر نفس در بیر جان
بیر عقل بیر اسرار نهان

تن مقابل شول بنا تا اکجر بتو
خضر تا ارض کرو بوندن بتین

نفس تمام حیوان بکی کلمشدرر
انکیچون حرصلا طولمشدرر

جان مقابل در تمام انسان کبی
اله بکزر جمله درلو ننه بهی

عقل هم کلمشدرر مثلی ملک
کم معین ایلیدی نه فلک

اولکیم اسرار دیدم اول شول درر
کم کورن دیدار انکلا کورر

هم مقابل در وجود اول قوز کبی
اله بکزر اول ایلدر ننه بهی

شیله کیم بیش قت دررایتدم سکا
ایشد ایمدی نیچه درر اکدن صوکا

تن قوزل کوک قاب در نفس قات قاب
قاچن اولسا اولسو بونلر خراب

جان اچیدر عقل اچی ایچنده یاغ
پادشاه عشقی درر انده چراغ

یاغ اچنده کزلو اول نورکه وار
اول محبت درکه الله سوار

کورسکا نیچه یانیش درای صفا
حق نورندن اول چراغ مصطفا

اول چراغدن سندخی نیدر چراغ
یاندراسن وارسا بانشکده یاغ

عقل دانشن یعنی یاغ در معنی نور
عقل شول اچیاغه بکزر معنی حور

کمسده کیم عقل دانش وار اولا
لاجرم کیم معنی اکا یار اولا

کیمسنوک کیم عقل یاری قلمیا
لاجرم بو معنیدن داد المیا

آدمی بو عقلدا طوتدی شرف
کورسکا عقلی لدن اولدی خرق

عاشقیدر معنی سوزن عاقلا
عاقل اولدر معنیا صدق قلا

معنی بیلن بو سوزک دادن بلور
کزلو نقشک رنکن آدن بلور

معنیا هر کیم کوکل ورمش اولا
هیچ کماننسز مقصودا ارمش اولا

حق بزی بو معنیدن آیرمسون
دنیا آخرطغر بولدن ایرمسون

اولکم ندر

داستان دوم از باب پنجم

تکری ایلدی نوران اچره آدمی
آدمی نادر بلن در آدمی

نسخه‌سیدر آدم اشبو عالمک   شرح بیدر خاصدر هر نسنه‌نک

عالم اجزاسی ناکه ورسا نقش نخش   قاموسی بو آدمیده اولدی نقش

شویله کم بو ذره‌جه یوقدر کمی   تاکه عالم در همان در آدمی

قوله تعالی سنریهم آیاتنا فی الآفاق

پس نچون عالم طوربدر معتبر   آدمی نیتسه دوشبدر مختصر

نه سببدن دربلارک حاللری   ایشد امدی نیجه در احواللری

اول شکل کیم حق بزدی عالمی   عالمک عکسنجه دزدی آدمی

انکیچون اولدی اولودر بو کچی   کیم انوک طاشی نبل اولدی ایچی

دکله امدی نیجه در ابدم سکا   تقریر ترتیبنی اوکدن صوکا

عالمی بیش قت بزدی پادشاه   کورکه نیلادی و نتدی اول اله

بر بربنا قیلدی شول طوب کبی   ایشد امدی بو عجایب ترتیبی

بیر طپرق بیر صودر بیر ییل   بیر اوددر بیرسی امری جلیل

اولکه طپراقدر طوربدر آراورندا   طپرغی صو قیلیبدر ای دده

صوی هم ییل قیلیبدر ییل اود   اودی الله قیلمشدر بامر خود

زیرکم الله محیطدر عالما   عالمی بلدک بوکز کل عا آدما

قوله تعالی والله من ورائهم محیط

آدمک هم کور نجادر ترتیبی   اولدخی بیش قتدر بو ترکیبی

بیر بیون قلمشدر اول دقی   ایشد امدی نیجه در علمن اوقی

عالمک ایچی اولیدر بونده قاب   قاب ایچی والله اعلم بالصواب

اکلیومزسک دیم هر بیرسنی   اذلر بلا هر بیرینوک بیرسنی

طپرق صو ییل اوددر امر حق   عالمک عکسنجه در سنداخ بق

طشن بنوک طپرق طوتبدر قیلیو   تن دررر طپرق بقوسک اکلیو

تن ایچنده شول طمرلر طولو قان   صو دکلمی کیم اقودن کن روان

اول صودن داخی ایچرو بیللرو بنا   اول نفس کیم واررا ینر ایکنه

بینه بلدن ایچرو اود یاندر   شول حرارت اود دکلمی یاندر

تم اولد اوددن ایچرو امر خدا   اول امر حقدن دکلدر خوف جدا

عالمک شول طاشنا اولن محیط   آدمینوک ایچنا اول مرتبط

ونس ایتدم آدمی و عالمی   عالمک عکسنجه کلدی آدمی

اولانکچون معتبر طرمشدر   آن قدرت قیلیب طمشدردر

بزانکچون مختصر قلدق ضعیف   بیز طپرق قیلیب در ای حریف

الالور کیم ایچنز تا معتبر   بیردن کوکدن و بوز هر دم خبر

بوکن اولب دیرکو بجک حق بزی   طشن بکا دوندورسر ایچومزی

چونکه ظاهر اولا کزلو بیومز   اشبو عالمجه اولا هر بیرمز

کزلونی نچه لک جلیب معلوم اولا   کزلو شیلر کوزلرا کورنوکلا

بونده جان وار جسمدا الا نهان — باقیانی کورمز کیمسه عیان

انده یارین تن اولا هم جا نلا — کیمسه باقی کورمیا نشانا نلا

بونده اوش تن قبلیب در جانلری — انده هم جان قبلیبن تن لری

چون قیلا حق یارین انده بو ایشی — دیدرسن عالمجه اولا بر کیشی

شول یرا کیم بونده ایرور کوکلموز — یارین انده آکه ایره آلورمز

انکیچون بر کیشینوک منصبی — اوله ایتی نوله بو دنیاکبی

بلک حد و حسابی اولمیا — حق ساون آکه داخی قلمیا

جان کوکل پیوستی اولا اجنله حقا — حق ویره انده بزا عمری بقا

ایرق اولک اولیا انده بزه — دوست یوزی کورنوکلا نفردم کوزه

عاشق ایور اول یوزی کورساکچون — ذره ذرلب کونشا ورساکچون

قان یولداش کیم اولر کلسون بلا — کیدلور اکلمدن اول سنرلا

ای خدایا توفیقوک آیر مغیل — دنیا اخر طوغر یولدن ایرمغیل

داستان سوم ارباب نجم

قان اول ایلدن ایلا علم انتیبن — کلسنی پیتسون عیان اندر عیان

نحو تصریف لغت حاجت دکول — باغ نه حاجت چون بلینور اوده کل

مصر نیدرسن سکا شکر کرک — خوانه کل کیم بیسنی شکر بورک

نه حاجتدر اول خطا یسنان سکا — کوردلرسک مثل خانیم ...

چونکه کلی قیلدی چلپ تدبیر ایشی — نبیشه طوترسن اوصل سنای کیشی

مقصودک علم عمل دربیل و قبل — نایه کارک ماجرای قال و قیل

حضرته ایرمک دلورسک صادق ول — معشوقا ایرمک دلورسک عاشق ول

عشق کتابیدن اوقورسک بر سبق — معلوم اولا ساکه سندین علم حق

زیره کیم کنجخانه قیلدی حق سنی — خود سنده کیلکندر علمنی

خالقوک خود علم چوقدر بی حساب — تا شول کیم مخلوقا اولدی خطاب

تکوردن بیش درلو علم اغش در — قول لروک بیش بیوره تمثیل دور

عشقلا دیکل رسل ایدم تمام — قیتوغ علمه بیرلی قیلدی مقام

دکلمه ایمدی تفسیر بینک آدینی — کیم بولاسن اشبو سوزک دادینی

بیرسی بو علم ظاهر در عیان — بیوسی عبرت در بلو بیان

بیرسی شول ذکر اول حکمت دور — بیرو اسرار بیرسی قدرت دور

ایشت ایمدی ایدیم تفسیر بیرنی — کوستریم سنده بیرلو بیرنی

علم ظاهر تکوردن چون دوستنا — کلدی حاکم اولدی بو نفس استنا

تا که نفسه امر معروف بلدره — پادشاه فرشتو قلق قیلدره

نفسکا بو ظفر بولی کوستر ا — سان شیطان غارتیدن قورترا

علم ظاهر تسیدی اول احد — نفس قیلدی ظلمت اچره تا ابد

علم ظاهر بیر بو نفسدع او نور — ایشی اولار نفس بولا کاتور

اول که عبرت علمدر کور اول نه در
کندوزکله اول د[illegible]

علم عبرت انده کیم عقل اکلیا
کورمدوکن هم کوره نفع طلبا

زیره عبرت علمی انده بزلودر
علم انوک عقل ایچنده کزلودر

کوزکورا عقل اوقیا اول عبرتی
هیچ اولامی دالوده عبرت ارکی

اول علم پس عقل ایچنده اوتودر
قنده باقارسا عبرت کوتورور

چونکه بلدک علم عبرت نایمش
دکله اول حکمت دخی قنده‌ایمش

حکمتی حق لوکلا قلدی نزول
بلکم انی کندو سویلیبدر رسول

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم الحکمة نطق الله تعالی صدق رسول الله

حکمتی لوکل لرا حق بلدرر
شول کلولا کیم اکا قابل دورر

پس بو حکمت نقش اولبدر لوکلا
اندن اوقیرر کلو هردم دلا

حکمتی بلدک بوکز اسرار کور
اولدخی قنده‌ایمش ایران صور

علم اسرار چلیب جنده قودی
صنعکیم نقشدا به تنده قودی

شول زمان کیم جان ازلده واردی
انده یولداشوک بو اسراردی

چون بو اسرار اول زمانده جانلا
بیله کلدی بونده نیته ایرلا

جان ایچنده قودی اسراری احد
جاندن ایرلمایسردر تا ابد

کل بو کز اول علم قدرت کور ندر
کندوزکله اولدخی بل قنده‌در

علم قدرت ذات ایچنده اوتورر
نیچه بتمز اشلرک اول بیتورر

قدرت بوذات ایچنده پادشاه
کندو دردی اکه لایق تختکاه

زیره قدرت علم کل حقدرر
عالم ایچره حاکم مطلق دورر

پس بو قدرت جمله علمک جانیدر
ذات ایچنده بزنوی رحمانیدر

اشبو بیش علمک تمام اولدی صکا
ادلو بلا بیرلرن ایتدوم سکا

ایتدی ایمدی هر بریتا اول جلیل
نیچه وردی حالو حالنجا دلیل

وار دلیل درلو بو علم کاچورر
شرتی ایلر جمله خلقه ایچرر

پس دلیلسز علم خوذ المز کشی
مانع اولر دکله بر اولمز کشی

ایدی هر علمک دلیل کور ندر
کیم بلاسن بو حکایت نیته در

علم ظاهرده دلیلک غایتی
یه حدیثدر یا خو قرآن آیتی

زیره ظاهر علم تمسکی اوتورر
نفس فضولدر دمبدم باش کوترر

کشنوک ایرق سوزن قلمز قبول
الا شول کیم تنکرو یدی یا رسول

پس بو ظاهر علمنه اولدر دلیل
کیم رسول ایتمشدر انی یا جلیل

کل بو کز عبرت دلیلن کور ندر
دکله ایمدی کیم حکایت نیته در

عبرته بو قدرر دلیل الامثال
چون مثل کلدی دخی یوقدر مجال

زیره عبرت بو جهانه بزلودر
سر انوک جان ایچنده کزلودر

عقل وتمیز [illegible] نفر اول عبرتا
کورر انده نیچه در بونده نتا

یا جهانک عبرتن ایدر بزا
جسم ایچنده بر مثل ایدر سزا

یاغوجسمک غیرتین ایدرسکا　　بوجهاندن برمثل کتوردا

بومثل ایرا آیته دور اوز ندا　　علم غیرت انده کورنور ایجره

پس مثل در غیرت آونده دلیل　　نیته کیم قرآنده ایدر اول جلیل

قوله تعالى وضرب الله مثلا كلمة طيبة كشجرة طيبة

غیرتنک بلدک دلیلی نا ایش　　ایدی کور حکمت دخی نیجا ایش

حکمته هرکیزه دلیل بوقدر عیان　　الا شول کیم صادق اولا دکلبان

حکمته کر صدق اولمزسا دلیل　　قنده سیلرسا اولور خوار خجیل

زیره کیم حکمت چلپ نطقی درر　　پس دلیلی مؤمنک نطقی درر

الحكمة نطق الله

صدق بوغا حکمتی سن سویلما　　کی سنقن اول حکمته ظلم ایلما

حکمتی الله کوکل لردا قودی　　آن غیر اهلنا ایتمک دیدی

لا تعطوا الحكمة غير اهلها فتظلموها

اهلی اولدر کیم انوک صدقی اولا　　سن دخی نیجا قرشودن صدق قلا

پس دلیلی حکمتنک بو صدق ایمش　　الله انی سنده انکچون قومش

کیم الا سن حکمتی اول صدق قلا　　هم قوپاسن یارن اول صدق نقدلا

حکمتی بلدک بوکز اسرار کل　　نا درر انده دلیل اقراره کل

اول دخی معلوم کرک نیجا درر　　دکله امدی ایدیم [illegible] درر

علم اسرار دلیلی سوکودر　　زیره سوکو جان اچنده ایکو در

تا که سوکو ولمنیجا اوز ندا　　جان اچیندن نیترا چلمز ای ددا

سومدک یره کشی راز اچمیا　　کور اچرسا سوزی انی اچمیا

جان جانی سوسا اکا رازن اچار　　کفرسا اسلامسا انده کچار

پس بو اسرار ده دلیل سوکو بیشی　　بو سوسمک دوستلرا ایکو بیش

اول تمام اولدی بوکز کل قدرته　　کور بو قدرت علمنی قل نهیبتا

انده دانی اکلغل نادر دلیل　　قدرت اچره ناقش رب جلیل

قدرته شول درر دلیل کیم سویلیا　　ناکه درسا دیدکنی اشلیا

زیره قدرت شول درر کیم ال ایا　　دیلسا هم جان الا هم جان ورا

اشلکا الی ایره هر اشی　　بیمن نقصق اولا کمتر اشی

نه دلیل کارک دخی ایرق اکا　　دیدکن چون اشلیا الدن صکا

پس دلیل بو علم قدرتده عیان　　حکمتی سر مثل درر بلوک بیان

تنده قدرت علمی ورساخی درر　　آن بیلن حاکم مطلق درر

هرکه صاحب قدرت اولا شکرینن　　آن کورن بل که کوردک حق یوزین

کور کودور را اول کشی هر کیم بقا　　کوره حق دیدارن انک مطلقا

اشبو بیش علمی تمام ایدول تمام　　بیشنا بیشن بیرمز اولدی مقام

پس دلیل هم بیشنا کلدی عیان　　کیم انکلا کجا اول بلوک بیان

مکر کیما کم تنکری روزی قلدیسا / اشبو بیشی نعمتی تمام اولدیسا

نفیج مشکل قلدی اول کیشیده / رحمت اولا اول کیشی بو دنیده

عاشقلوغ جانی فدا اولسون اکا / اندن ایرو اولمسون اوکلدن صدا

اول کیشیدن خوش نزی آیرمسون / دنیا اخرطوغری یوللرن ایرمسون

داستان چهارم ارباب نجم

تنکری علمن خوش درر بلسا کیشی / اشلسا انوکلا هر بر اشی

اوقیماغ بلمک قلمق در اش / قلدغی انده قبول اولمق در اش

معنیسن بلمزسا علم اولور محال / بلدکن قلمزسا خود کل وبال

قلدغی انده قبول اولمازسا / پادشاهوک رحمتی کلمازسا

اوقیمق بلماک قلمق اصریوق / فاسدا بنی اشلیانک اصریوق

ایشدامدی ایدیم بن اول کیشی / نیلیاکیم فاسد اولمایه اشی

اول کرک لیر کندو اکسوکن بلا / نیه ریا اخلاصلا توبه قلا

چون ریاسز توبدن شربت اچا / نه عمل اشلرسا حضرتده کچا

اول کیشیلوک ایشی فاسد اولسیا / اشلیوبن صکره محروم قلمیا

کرچه بو علم عمل حقدرن بزا / فرض اولیدر اشلمک قامومزا

تا طاعت توبه سز قابل دکول / اول کیشیوک مقصودی حاصل دکول

اشبو سوزلک مقصودن ایدم سکا / دکله امدی نیجه در الدن [illegible]

شول بلدم [illegible] تونلر قدیم / ویریدی آن بنده اول کریم

نیم اوقول هم معنیسن بلوک دیدی / چون بلاسز دیدوکن قیلوک دیدی

چون قلنلر لایق اولا حضره تا / تا ابد بولداش اولاسز رحمتا

اوقیماق بلمک قلمق ندرر / قلدوغوک انده قبول اولمق ندرر

ایشدامدی ایدیم بر بر بیان / کم بلاسن بو ایشی بلو بیان

قرآن اوقیمقده وار در بش مقام / بش کز اوقیماغلا اولور تمام

دکمه برنه بونجه درلو رنج کرک / رنج ایدن اولمسیا کنج کرک

دکله امدی بش کز اوقیمق ندرر / کم بلاسن بو حکایت نیته در

بر اوقیمق شول که قرآن حفظ اولا / حافظ انی یدی ترآنلا بلا

نچ عشره نیجه ایت در تمام / معلوم اولا نچ طرقدر نچ مقام

تا بلمز معنیسن حرفن بلور / ایله اولسا بر کز اقیماغ اولور

پس ایکنجی اوقیماغی شول درر / کم برابر تحت لفظن بلدرور

دکمه بر حرفک کیم اوقر معنیسن / بیلر انوک نادمکل در قاموسن

تحت لفظن بیلر اول نادیدوکن / تا بلمز انده مقصود نیدوکن

معنیوک مقصودنی بلمک در اش / پس اوچنجی اوقیماغی اولمش

هر سوره هر معنیی مقصود نه / هر بلا هر ایتک مقصودی نه

اوچنجی اوقیمق در تمامیسی / زیره بلنور انده معنی معنیسی

ایمدی کل دردنجسی کورنایمش
شول درر دوردنجسی کیم اول کیشی
بلدکی علمی تمام ایشلر اولا
اول که دوردنجی ایقیق شول درر
کلدک اول بیشنجی اوقتقلغا
طاعتک اول حضرتا لایق کلا
چون کیم اللهدن سکا رحمت ایرا
ویرالا علم عمل سندن تمام
هر بیرا عضاک بو یقین ایشی اولا
کوزک اولا حق نوریدن تختلو
قولغکده شوله اولا اول اثر
علم حکمت کیز کلا سندن دلا
هر دعا کیم کا الله اعزلدن طوغا
الوکیلا کوترا سن دتمشی
ایغوک بصدق بیرا رحمت کلا
عقلک الله صنعنی فکر ایلیا
کوکلک الله رحمتیلا شاذ اولا

بیرایشت کیم اولدنی [illegible]
حضرتا لایق اولا هر بیر ایشی
اول علم بیرلا عمل ایلر اولا
علم بو یالا او تنقلیق بول دور
شول درر اول کیم تلدغی کوکا اغا
پس سکا حق رحمتی یاتیق کلا
علمکا هم طاعتوکا جان ویرا
تحلوم اولا ساکه جمله خاص عام
ایشدا مدی ابدیر نه ایشی اولا
کیمه یا قرسکل قیلا سن تختلو
کیم الا سن هر بیر اوندن بیر خبر
ایشدانوک کوکل اچون یازلا
بیر نفسده اول نفس کوکا اغا
طوتر بیسکل بیتورا سن هر ایشی
نیره کیم وارور سکل ایلدن ایلا
صنع اچنده صانعا شکر ایلیا
جمله درلو تیغودن [illegible] اولا

خاص انجه جانکا قرب وصال
ساکه یاقن لی کوره شک سزین
شول سببدن ساکه بو دولت کلا
چون که طاعت اندن مقبول اولمیا
چون قبول اولمایه حضرتده ایشی
اشبو سوزه بر مثل ایدم سکا
شوکا بکزر که کیشی خون ایلیا
چون کیم اول نعمت تمام تیز پیشی
اش پشیجک چون که خون ساللر کلور
قوترر اول نعمتی چاناق لرا
چون که خون آراسته اولدی تمام
بیر قور خونی و خلق انده بقار
چون صلا دکدی و خلق مشغول اولر
قنق اش کیم خوش کلرسا کوکلنا
الیبلا التورا بیی اغزینا
لذتیچون چینر انی حل ایدر
بیلدوکا یتیب قرصغنده هضم اولر

غیب اولا ساکه بو جمله ماه سال
کوزکو اول کوسترا سن دوست یوزین
کیم ایشوک اول حضرتا لایق اولا
اول کیشیا اشبو دولت کلمیا
حاصلا کلمایه بکزر اول کیشی
عشقلا دکل دیسکل اوکدن صوکا
انوکیلا دوستلرینی طولیا
اول پشنجا خاص عام انده اوشر
زیره خونک ترتیبنی اول بلور
دوزر اول چاناقلری طاباقلرا
بو بیزر کیم اوترالر خاص عام
ییمکا ویرر صلا کندو چقار
ادکنجه صونر اول خوانده الور
لقمه لقمه الور اندن النا
دشراغی زر چینر که چیقا مغزینا
طوقلغی اندن حاصل اولر امر بودار
جمله درلو اعضایه قوت کلور

خوه تن حاصل اولر کیشبا   اشبو سوزدن سکا معنی ایشبا

بو مثل در معنیسن ایدم سکا   دکله امدی نیجه در اولدن ...

خوان بو قرآندر کدزدی اول جلیل   کیم بو خوانا بو قدر اولنق دلیل

چون دلادی حق بو خوانی مطلقا   دردی بوز بیکرم دورت بیل مطبخا

تو کیس پیغامبرلرده مطبخ دررز   کوکل خود چولمک بلکی مطلق درر

القلوب في الصدور كالقدر

نیرده کوکلده یاش قورو قلمادی بیشمیج   کیم بو مطبخ لرده اولمادی بیشورج

قوله تعالى ولا رطب ولا يابس الا في كتاب مبين

بیدی بیک بیل تیندی بشدی تمام   تا مدینه دعوته اولدی مقام

کلدی خون سالار دزدی ترتیبی   زیرا کا وردی حق بو منصبی

بیدی قت خون ایلدی دزدی تمام   عالمه دیدز بو خون دشدی تمام

اکه خوان سالار محمدرای صفا   مصطفی در مصطفی در مصطفی

قال رسول الله عليه السلام للقرآن ظهر وبطن ولبطنه بطن الى سبعة ابطن

کورسکا هر بر ورق اولدی چنق   دکمه بر حرف اول طبقده بر چنق

دکمه حرف عنبس بر نعمت دررر   بو بر بربنا بکزمز لذت و برور

چون نبی دزدی بو رحمت خو نی   خونه دوندردی بو خلقک بو نی

چون نبیر قدی بوخونی وردی صلا   وای اکا کم بیمیا محروم قالا

دو

دوشلدی عقل اولدبنا وردی صلا   وای اکا کم بیمیا محروم قالا

پس بو عالم تکری خونی در ای یار   ابتدا امدی ایدیم خونده نه وار

جمله صورت کم بر اولمش درر   اول عدمدن عالمه کلمشدرر

هر بری بر کاسه در نعمت طولو   نعمتی حکمتدر اکلا ای اولو

نیجه بیک بیل درکه بو عقل آن بیر   نه بو خوان اکسلدی نه عقل اولدی سیر

شربت الحب كأسا بعد كأس فما نفد الشراب ولا رويت

خون عالم نعمتی حکمت درر   اول که خون سالار در قدرت درر

خون بدی بوکز سماع اولدی سماع   خوش اوزنلر قلق استر استماع

تولغن اولکا فلا نونا طوتا ز   ابتدب اکلابنا اول ساز بتر

زهره اول سازدن بوصوفی کم درر   رقصه کیرش طومدن هی چرخ اوررر

جمله خلق اول نغمدن جنبشده در   کورسکا کم هر بری براشده در

زهی نغما دکمدی بردم اونی   اولدرر خوندرن ای کونی

اولدی اولدی اولبدر اولسار   کنی فکان پس نیجه معزول اولسار

اولدمانه کم تنی بو سازی دکلده   اونره بوصوفی خرقه اندوره

چون که ساز استر عقل دکلر شو نی   خوش سماع ایلر حقا قرشو بو نی

بوکز استر خوش بیلو بیلیا   دکله امدی ادیرم نیلیا

نیرده کوکلده که مخلوق وار درر   قاموسینا بو عقل بر نیم اولدور

بیلر حق بیرین استر بلور / قنده ورسا اول نبی تعلیم ور

نیتکیم اول مصطفی ایتدی عیان / باکه رحمان ییبی کالور روان

قال النبی علیه السلام انی لاجد نفس الرحمن من قبل الیمن

کوردلرسن سندغی ییلا بسین / انکیلا جانکی طویلا یسین

قرشو طرغل اویانک یوز نه / دون عقل برنن بولار سوز نه

کیم الاسنی اول نفسدن بیلور / بیلینلر ان بویلا بیلر

چون عقل حق بیرینی خوش بیلدی / بوکونین کوکلو یوزه میل ایلدی

کلدی کوزدن بقدی عالم نقشنه / بلدی کیم نقاش کیم در نقش نه

نقش قور نقاشنا حیران اولر / یعنی حق درکاهنا سیران قلور

قنده کیم بقسا کورر حق یوزنی / انکیچون اونلر کندوزنی

عقله هردم کورنور قدرت یوزی / اول یوزی نیچه کوره صورت کوزی

کوردلرسن کیم کراسن سندقی / بقدعکس پرده کدانسنز کور حقی

کزکو طتغل عقلکا صنعین سن / کیم کراسن صنعی اول کزکودن

بیند وشدی عقله بر خوش آرزو / دبلدی کیم قوجه خوش خوش خوبرو

ابدبر کیم تا قلر عقل اکلغل / اکلیجی انبو سوزی طکلغل

مصحف ایچره صحفلر در قوری / کیم دیشیدر بلره الله نوری

صحرا یوزی طپطلو چادر درر / نه دلرسک انده سن حاضر بلیه

مشکل عنبردن درر اول خیمه لر / خیمه اچنده نلر ور در نلر

خیمه اچنده اوتورر خوب رولر / کیرچلابک رخشندن در بولر

بنلری نوری کلنشدن کورکلو رک / دکمه بر رنک بوی نوردن بردرلک

صحرا کاغد خیمه یازو یعنی خوب / نیجسی صبرایده عقل اکا یقوب

یس عقل اول صحرایا سیران قلور / کورر اول کوکجکلری حیران قلور

کیرر اول خیمه لرا اول صونر / هر برندن حظ الوردی خوش هنر

حوری غلمان صنما کز کولن یغار / الله بیلور کیم بو صحبتدن طوغار

اول کشیدن کیم بو صحبت کلمیا / یارن انده حور غلمان بولمیا

کرانتمرسک بکا بوق مصحفا / خورا اچنده معنین کورای صفا

معنی طونر ورکیم ابرسن / تا نه لذت وردر انده کورسن

عقله وردی حق بوبنش دربوا نشی / عاقلیسک سنده اشلا ای کشی

اولیا بخشایشی در بو هنر / دکمه جاهل بو اشا الی صونر

جمله عمرن ذوق ایچنده کاچرا / اول ازلدن تا ابد دولت سرا

ای چلب سن دوزتل قل لادکا / اول دکمز خوی نفسول لادکا

داستان هشتم از باب پنجم

قان اولرکیم القش استر اولودن / وصف حالن دکلسون بن دالودن

ایدیم کو تبلیا اول نا قلا / کیر الولردن مدام القش ا لا

اوغلوم حالات الفقشی [illegible] تحقیق [illegible] ...

تیلیا کیم دولت اکا یار اولا
بیر کوک اهلی اکا دلدار اولا

قنی دلدن الفقش لا اول کیشی
کیم طونا خشنود لغا نفر بر ایشی

اوکا که بلمز الفقشی کمدن آلا
نه بلور کیم خشنود اندن کیم اولا

کوردلر سک بلاسن کی دکلکل
دیدلوم سوز حسنی اکلغل

ایدیم الفقش خشنود لق ندر
کیم بلاسن بو حکایت نیندر

دنیده بیش قاپو وردر ای صفا
نفر بر بیا جانلا قلغل وفا

هر که اول بیش قاپودن الفقش لا
تنکسزین اندن چلب خشنود اولا

ایشدایدی نفر بر نینک آدینی
کیم بلاسن اشبو سوزنک دادینی

بیرسی آتا بلا آنا دورر
بیر استادک دکلمی تا دورر

بیراغی در بیرکی شیخ قاپوسی
اولسا کارک نفر بر نینک طاپوسی

بیرخود حضرت دورر بلو بیان
پس قپو بونلر دورر بلکل عیان

ایشدایدی نفر بریا تا کرک
طاپوسی و قل لغی نیجا کرک

وصف برله شرحنی ایدم تمام
کیم سکا معلوم اولا اول بیش مقام

نفر بر بدم تا کرک در بیلسنی
اکه لایق قل لغوی تیلسنی

کلادک اول آتا و آنا قاپوسی
ایدیم تا دربو لارک طاپوسی

بو اوغل تینی آتا یا و آنیا
فرض واجب دورر اقرار ایلیا

تا اکه در سا قرشو سوز تیترمیا
محکوم اولا هیچ قشن قتنرمیا

بر زمان آتا انا اشلار دی
اوغلنی و قیزنی بسلار دی

بو کنو اوغل قیز لر کیم اشلیا
آتینی و آنای خوش بسلیا

آتیا اوغل کوکل کیم یاز اولا
طغر یولدن دوزلا دلدار اولا

آتا لو کلن تیلیا هیچ ازمدین
آنا لو کلن انسنیا هی طرمدین

اول کشی نفر دمبدم الفقش آلا
پس بلور اندن چلب خشنود اولا

اول تمام اولدی بو کنزا استاده کل
جهد ایت آنوک دخی الفقشن آل

کیم چلب خشنود اولا هر دم سکا
رحمت اولا بولدشک اولدن صو کا

نیذب استاد الفقشن سن آلسن
هم چلب خشنود لغینی بولسن

ایدیم قلدن قلا دکلاه رسک
دکلیب سوز معنسن اکلاه رسک

خدمت ایت استاد کا سن قول بکی
شو بیله کم بربا بیله تخسول تکی

اولرن انوک علمنی اولما ملول
هرنکم دیر علمچون قلغل قبول

هر کیم استاذ ایشکنده قول اولا
تکر قاتنده سوزی مقبول اولا

بو شریعتدر کیم استاذ اکر دورر
رسم ارکان نشان آدا اکر دورر

فرض سنت بلدرر نفسه عیان
دعون ایلر طاعتا بلو بیان

تنق نفس کیم طاعتا کالادا اول
تکرنک امری ندر بلماد ولب

پس بلور استاذ عالملر دورر
کیم شریعت تیدکینی بلدورر

الله اولسا الهکی عزت کرک
هم ادب ارکان هم خذمت کرک

کیمسه کیم استاذینا خدمت قیلا / هیچ کیمسان طمع ... النفس الا
هم چلیب خشنود اولا اندین عیان / گر توبیلکیل بو سوزی بلو بیان
اولدی بتدی بو کز کل احیا / قیل ثوابیت اخلاصلا تملیر ریا
بو کیم قورشین اول قابوده سن ایلکی / کوچ کوتر کل صبر ایلا بد سوز بیر بکی
مالکی ترک ایت یوزکه دندر مکل / کلنی خوش طت قوی کوندر مکل
حق یولنده طغرو طرغل صندن / یول کستو بول سوزه قیلنمدن
طیرق ایله یوزکی بول اهلنا / اولسون کیم طوتاسن کیبون کینه
کیم انی هر دم سکا القش قیلا / هم دخی سندن چلیب خشنود اولا
انی دن کچدی بو کز شیخ قابوسی / کور انوک دخی نجا در طابوسی
تیدرسن نهم اول دخی القش قیلا / هم بیا سندن چلیب خشنود اولا
شیخ اوکنده شونیله طرغل سن ای یار / شیخ دن اولو لور مکل هیچ اختیار
شول کزیله کیم بقرسن سن حقا / اول کوزن بو شیخوکا هم مطلقا
حقدن ایرو کورمکل سن شیخونی / شیخنا بقدر عقلنی و کوکلنی
شیخ کوکل کز کوسدرسن بو اکا / کورنا اول کز کورون الله سکا
شیخ اوکنده سن فدی قل جانکی / آنی سن آل ور اکا کندو زکی
چون قیلاسن سن بو بازار تمام / پس بولاسن شیخ کوکلنده مقام
شیخ نقدندن سکا القش کلا / لاجرم سندن چلیب خشنود اولا

اردخی بتدی بو کز مل حضر تا / کور انوک قیلغنی قیل بقیبتا
انده خدمت نا عشیله کل عیان / ایشدا ایدی نیجه در بلو بیان
اول ایشنکده یوزکی اور طیبرغا / ورلغکدن اول نا چی یوقلغا
حق دن ایرو بقرنکلم سرمایه وار / ترکن اورغل قاموسینو کسن ای یار
علم حکمت ذکر طاعت قاموسن / اونداولدم اچیاغین طاموسن
تجرد اولغل ورلغکدن کل طور / عقل جان نفس کوکل ترکن اور
تو بو یولدا اشلارکی سن یلکزا اول / سن دخی صغمزسن انده سنسز اول
رنکا د رسم ارکان نشان / ایستما اندن مکان یا زمان
قامو نفسک محو اولیجق کوز قیلا / پادشاهدن اول کزا کزمل کلا
انوکیلا کبرو انی کورسنی / اول کوکلکلر مقصودینا ایرسنی
تقریر اولدی اوش تمام اول بلینس قیو / بلدک انده نا عیشی قلنی طیبو
تیلیوبن لایق اولا قول حقا / معلوم اولدی هیچ کمان سن مطلقا
اتش بلندی اشلیاسی ارکرک / یول ورمقلیغده کی سروز کرک
عاشق انوک قولدر کم یول وررا / حق یولنده جان ویره طغرو طورا
انلوک یوزی صو بیچون ای کریم / بیزی یردن استما کل ای رحیم
رحتلرن یرلغا قیل لا زکی / دوز قیلغل سن برا دیدا زکی

داستان نهم از باب پنجم

بیله بولادم بو مثل سندن سنگا   طوتت قلاغوک بردم اوخشاتنی میدا
کیم بلاسن بو مثل قنچا وررر   سوز ندر هم معنیسی نه کوسترر
بلدرر بو سوز سنگا یتمک کرک   حضرتنا مسنده یخا یتمک کرک
انده وارلو ندرا کلا بیسن   اکلیبجق بواشی ططلا بیسن
ایشدایدی بیچه درشرحی بلا   کیم بلاسن بو سوزی قلدن بلا
بوکشی کیم طوری سلطانه وررر   بو مثلدر دکله بر نا کوسترور
اول کشی یه بیش درلو اش کرک   ایشدایدی ابدیر لیم نا کرک
اول کرک اول دوزا بول زاد نی   الوین لتیما اچون اول زاد نی
هم دونا سلطانچون خدمت طیوق   کیم بولا اول وردغی بیرده قیوق
چون که جمله بول یراغی جمع اولا   هم موافق اول بولا یولداش بولا
چون یراغن ایلادی یتمک کرک   بوکزین بولا چقب کیتمک کرک
هم بو بولده نیچه زحمت طرترا اول   خوداکنسن اولمادی هرکز بو یول
که انش درکه بوقش دریاز بیر   بوله کیدن که صوق که اس بیر
آجلق وارنوق حرامی قرقو سی   بولارینوک هیچ دکمز قیغوسی
تاکه اول وارنچه سلطان شهرنا   کلدوزن ورمل کورک یول قهرنا
چون که اردی منزله یتمک کرک   بر قلاي یير بولبن قنق کرک
ایلچون قونر انده اول کشی   تا تفحص ایلیا هر بر اشی

کوره بکلرتاپن سلطان تنده در   اکلر انده اشن شاد رحال ندر
طتنر سلطانک اوراپش بر بکین   قونغر الادن اول بکوک اول اتکین
قلق ایلر اول بکوک کوکلن الور   شویله کیم اول بیل اکا خشنود اولور
بک اولنده عرضه قیلر حالینی   هم بلور اول بک انون احوالینی
هر دونی عرضه قیلر خدمت لرین   کوسترور اول تا که بیش کش اتکرین
بک وار رسیلو شها بو حال لری   دستور الور الور التر اول اری
باکلاچون طا بو یا کتدی کشی   قلد انده ایشی اوتی بولدا اشی
هیچ کسنه انکیلا وار ماز   ورسادنی پادشاه خلقی قومز
یلکوزن ورموکر اول طاپیا   قاموسیلا چون که وردی قاپیا
کوردی انده دکسه بر قللر طورر   کیم مطیع اولمازسا بو ینن اورر
زنهرسی یوق طمغا هیچ کسنا   کیم طریبر قونشو سلطان حکمنا
هر کل کیم نسنسی یوق ورمکا   ان قومز لر سرایه کیرمکا
بو کزین اول بکا اکا اولدی سبب   التد سلطان اوکنه قلدی عجب
کاجر اول برد لودن بک انی   زیره کیم طتمیشدی اتا کینی
چون حقیقت کرد سلطان یوزنی   یاو قلدی نور خودن کندوزنی
سویلیاسی بر کلاجی بولمز   قلد خبران نیلیاسن بیلمز
بو کز اش سلطانه قلدی حکم انوک   چاره نه چون چرخ یندی وار نوک

تا که سلطان حکم ایلرسا اولدرور
اول کشینینک قانی بوقدر چاره سی
گر قبول قیلدی کچوردی لطف اونگ
اوشنی شام ایتدی بو بیش درلو اشی
بیر شولر کیم ایلدی یول یادغین
بیر شولر کیم ورد قیلدی منزله
بیر شولر کیم پادشاهنگ خلمنا
اشبو بیش درلو اشی کیم دیکلدنگ
بو مثل دور بیلگلا ای مخلق قا
هم بو بیش درلو اشی اکلاندرور
معرفت هم اول حقیقت نا یتش
ایدون کر عنقلا دیکلا رسل
بیل قیل کیم بو یولده شاکه ناد اولا
یول یراغی ایلمک دور مطلقا
علم طاعت هم سنگا آزق دورور
چوق یراق ایت آن اولدن چیق یولا
لما جهدت لم بو یولا کیدنین

یاورر خلعت یا خود اولدرور
تالا شولر کیم بوز اورب یلوارسی
نحسه گر خشم ایتدی سوردی حکم اونگ
ایندکوم اول سلطانا کیدن کشی
بیر شولر کیم بوله بصدی ایقین
بیر شولر کیم شاه کوردی کوزله
هیچ کمسه زنقرسی یوق کم طنا
شرح ایرله بن دیدم سن اکلادنگ
کور بو مخلوق نیچه وار خالقا
بو شریعت هم طریقت نیچه دور
اول لدن علمی دخی نیچا یشی
دیکلیب سوز معنیسن اکلا رسل
بو شریعت شول دورر کیم آد اولا
او وصل اولما چونکه کیدرسن حقا
هم چلب درگاهنا لایق دورر
خوش دورر کیم بولده آزق بولا اولا
گر کدا امر مسکل بوزادی بندسین

پس طریقت اول بو یولا کیتمک گرک
بو ریاضت اول یولنگ آفات دور
دوست دشمن زحمتین چکمک گرک
ترک تجرید اول اینینگ یوقنیش دورور
نفس خرابیدر بو یولده کی سقین
کی حذر قیل بورمسون بونلر سنی
بو طریقت دور بن ایتدم سنگا
وار کور کل بو یولی یولداشلا
معرفت نادر بو کز بلکیل عیان
معرفت منزل دورر انده جان ایرر
تا تفحص ایلیا تمک گرک
اکلیا کیم دورر حضرت بلکی
آنگن ظتمق گرک بو جان اونگ
جان انکلا حضرتنا کیتمک دیلر
دیکله بکلو پاک کمدر ای صفا
اولکه حضرتن بکلویدر شکسزین
جان بو ایشنی بلدکی دور معرفت

یولدا ملکن اختیار ایتمک گرک
لاجرم کیم یول یوریمک قان دور
دون کنندز طوردین یوریمک گرک
بولده کتمک یولق اولو اشدورور
هم بو یولنگ اغر سیدر لبرکین
کو ظفر بولورسا التورد بنی
بولداش انسنه یا الکرکما اکا
ورمیاسن منزله یرباشلا
کیم بلاسن بو اشی بلمو بیان
طرق ایلمو بورسان انده فوق نر
حضرتا کیمو کلا کیتمک گرک
اولدرور سلطان اولکنده خاصکی
چونکه سوزن صیغمز سلطان اونگ
یعنی کیم سلطان یوزن کورمک دیلر
مصطفی دور مصطفی دور مصطفا
انبیادر اولیادر کور یوزن
اولیا اول جان اولکنده معصیت

پس حقیقت قیلسیدور بیللوم   ایشدین بلمز بلندن [illegible]

ایشدامدی نیچه زاہدم عیان   کیم بلالسن بواشنی بیلگی [illegible]

چون جلب درگاهینا یول بلدی جان   جان اچینده قلمدی غیرکز نشان

کوردی کیم قوشوطورن اول حق درر   حق دیدارن کوردکی مطلق درر

چون حقیقت کوره دورار دونت یوزن   پس حقیقت دیبک اول نکسوزین

زیره کیم هیچ قلمدی نکگمان   اول اوزندوکی برا اردی بو جان

اولدی بندی بوکز علم لدن   برا اشت کیم تاغی اولمز لدن

نرلدن شولدرکه حکم ایدر چلب   قول اچینده قلمدی ایرق طلب

اول حکم دن اکروقول کاچمز   هیچ کمسنه انده اغزن اچمز

انبیا واولیا عاجز قلور   نکم الله دیلکیسه اول اولور

بیلغو سارحنی چوق لطف انوک   خشم ایدرسا پادشاه در حلم انکا

قوله تعالی یغفر لمن یشاء ویعذب من یشاء والله علی کل شیء قدیر

آن کیم بلمز بوقوللر اول بلور   دیلکن ایشلار وهم خلقی قلور

اول اراده خلم بوقدر نخلوقل   امر تقدیر دیلک اول تنکری توک

نا قلورسا حاکم اولدر مطلقا   اول اراده تیلیوبن قول حقا

سویلادن قاموسوز نحلوم اکا   نرلدن بودرکه اوش دیدم سکا

بولدن پس تنکرینوک علمی درر   کیم دیا کم عدلک یا ظلم درر

کندونکدن شوله کندو بیلکی علم درر   سوبلیه کیم نا دیرسه ایلا اولر

نخلوقوک انده الی اوزمز الی   عاجز حیوان نبی و فقر ولی

اوش تمام ایتدوک بو بحث علمی تمام   هم بو علمی کلبا نا فهم مقام

عقلمز اردوکی یردن سویلادک   کوج یتن یردن سوزی شرح ایلدک

الا اول کیم اولولر علمی درر   بوقدر بلمک کیم اول عالی درر

بوز طیرق عاشقوک اول اولوبا   کیم بو سوز اچره دلک نادر طیا

سوز اچینده ارتق اکسک وار ایسا   دوزر ویره فقرکه طوغو باریسا

قاموموز اول حق قتنده اکسو کز   دعوی منی یوق بیلور کیم اکسکز

ان شاء الله کیم چلب عفو ایلیا   رحمتیله جمله سوزی طوبلیا

داستان دهر ارباب بنجم

بینه بر سوز ایدیسارم ای صفا   آدمیسک بو سوزه قلغل وفا

زیره بو سوز آدمیلر ایشدر   اول بلا کیم عقل انوک یولداش درر

آدمی نک نقش صورت صنمغل   دلمه صورت کوربن الدنمغل

آدمی شول کمسنا در مطلقا   کیم اچندن یول اچلمش در حقا

اول کوکلدن کیم حقا یول یوقدرر   پس انوک حیوانلغی مطلق درر

آدمی نرانده اوکدی اول جلیل   وار دورر اخراکا آیات دلیل

قوله تعالی ولقد کرمنا بنی آدم

دنیدم بیتش پرده وردر معتبر　　آدمی اولدر بلا آندق خضم‌ن
اول بیتشی پرده آدمده عیان　　دکله امدی ایدیم بلوبیان
اول زمان کیم پادشاه لطف ایلدی　　کن دیوب قدرت دلیلا سویلدی

قوله تعالی انما امره اذا اراد شیا ان یقول له کن فیکون

چون طقندی بر بر بیا کاف نون　　طوغدی عالم اولدی بیر کوک ای کون
اول امر کیم مطلقا حقدا ایدی　　عالم انوک جسم در اول جان ایدی
عالم اچره سرنکون طرمشیدی　　خضرن اوکنده یوزن اورمیشیدی
سرنکون طرمشکن اول امر خدا　　پرده دشدی اورتبا قلدی جدا
کیبو خضرتدن نکا یول بلمدی　　قلدسوله ناقلا سنی بلمدی
پس چاغردی اولادم اول آوازلا　　نالش ایتدی خضرتا بک نازلا
ایتدی ای حق طغریول کستر نکا　　کیم طرم قرشو سنوک دیدارکا

قوله تعالی اهدنا الصراد المستقیم

تکردن اولادم اکا کلدی خطاب　　ایتدی صبر ایت بو سعت قلما شتاب
یورت کیم اول سنی ایتدوکل طغریول　　بلو بیل آدم نهادنده در اول
یول اولا اول آدمک کوکلی سکا　　اندن اول یولدن گلا سن سن نکا
چون اشتدی بو سوزی اول امر حق　　بیره ایدی دشدی حضرتدن ایراق
بیر اچنده چونکه طردی بر زمان　　معدن اولدی هر مقامده چقدکان

چون کلیندی امر حق اول معدنه　　خضرتا یول استدی اول نینه
معدنی آدم نهادن صندا اول　　خضرتا اندن فرحی بولمادی یول
بینه ایتدی اول امر کیم ای اله　　طغریول کوسترنکا ای پادشاه
سنی قلا وزلا بنی طوغری یولا　　کیم بو نیر دیدارکا قرشو اولا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

بینه کلدی حقدن اکا بو خطاب　　ایتدی ورغل آدما قلما شتاب
یول اولا اول آدمک کوکلی سکا　　اندن اول یولدن کلا سن سن نکا
ایشدیجک بو سوزی ایتدی بو کز　　شویله کیم طرمیشیدی ایتدی بو کز
باتش اول معدن اچنده سرنکون　　آلغی ایتدی بداق اولدی اورزون
یعنی معدندن نباتا کلدا اول　　کیم نباتدن بوله بوکز طغریول
پس نباتلر سرنکون طرمش درر　　کور سکا اغزن صوبا اورمش درر
اول نباتا کلدا اول امری اله　　بو نبات اولدی اکا خوش تختگاه
طرو شاخ اچدی بیرق وردی کل　　چون امر یقدی نباتا کوردی کل
بو کلی آدم نهادن صندی اول　　کوللا چنده حضرتا استاد یول
استدوکن بولمدی انده بینه　　کیم ویردی پادشاه در کا یقنا
بینه ایتدی ای جلب کوستر یولم　　کیم سکا قرشو اولا طغری یونم
بینه کلدی ندای تکردن اکا خطاب　　آدما وار آدما قلما شتاب

یول اولا اول آدمل کوکلی سنکا
اندن اول یولدن کلا [illegible]

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

چون بیا کلدی چلیدن بو ندی
اول امر کندوزنی قیلدی فدی

کورسکا حیوان لوا بیتم اولدا اول
یعنی کیم بولماغچون درکاه یول

اول نباتلر سن نکون طرش اورو
حیوانه کلدیسه دونلدی ارقرو

چون بیدی حیوان نباتی سمودی
سمودن بو حیوانی اول امردی

بیرا چرا اولدی بوکز اشدر کورز
بر بیریندن حظ الور لذت ورور

چون که لذت بولدی حیواندن تمام
طتدی اول حیوان وجودنده مقام

بینه آدم صندی آنی بیلمدی
استدی اول ظفر یولی بولمدی

بینه ایندی یا الهاسن بنکا
ظفر یول کوستر ورم سندن نکا

بینه کلدی تنکودن اکا خطاب
آدمه ورتبده سن قلما شتاب

یول اولا اول آدمل کوکلی سنکا
اندن اول یولدن کلا سن سن بکا

بینه اشبو سوزده عاجز قلدی اول
نیلسون چون حضرتا بولمادی یول

کندوزن وردی بوکو قربان لغا
یعنی استر یول بولا کوکا اغا

آدمه خون ایلدی اول وزنی
کورنجا قیلدی فدی کندوزنی

مقصودی درکاه یول بولماغچون
قطره کیرو داکره طلماغچون

چون بیدی آدم بو حیوان خو بنی
پادشاها قرشو طتدی بو تنی

اول [illegible] بوسوزدی یول
آدمه کلدی بوکز حیواندن اول

آدم ایچندن یول اچلدی اکا
یول طوغلدی بوکز حقدن بکا

بقد بر یولدن ازل کورنز عیان
کورد بر یولدنا ابد بلو بیان

تورشو سنده کورد بر یول وردقی
بقدا اول یولدن بوکز کوردی حقی

کلدا اول بشی پرده دن کجدی بوکز
کزلنو جان رازنی اچدی بوکز

جان اچندن چاغرب اشبو سوزی
ایتد کوردی تنکری کوکلم کوزی

حاجتی و مقصودی اولدی تمام
حضرت اولدی بینه اول امره مقام

آدمه سجده انن اولدی حلال
کیم بو صورتدن بولندی اول وصال

قوله تعالی اسجدوا لآدم

اشبو سوزه بو مثل ایدم بینه
سیر و بیره بو مثل دکلا بینه

دکلده امدی نیجه در ایدم عیان
کیم بلاسن بو ایشی بلو بیان

چون دلو بنا بیا بر خوش سرای
اول سرای نا کوره تخسول بای

صورتن الک بغلرا نوک فکر له
طاش اغج یوق کرچ یوق بلا

چون سرای استرکه بنای کوره
کندوی ایلا بنا فهمی ابره

جهد دوبن کورمز بنای اول
پس بوکز استر بلور طوغر یول

چاغرز کیم طوغر یول کوستر بکا
تا ورم اول طوغر یولدن بن سنکا

بن دا اول بناسنی بن ایلدم
تنکر لچنده بو معنا سویلدم

اول دیدم اولدوکی کوردوم بنی سنی   اول صورتدن کورمیاسن سنی
سن نکون سن سن هنوز ارسا بیسنی   بان سن بو حاللا کورما بیسن
بولطیفدن اول کثیفه وارکه بن   کورنمرساکا بولاسن بان سن
چون ایشتدی اشبو سوزی اول سرای   دشد بنادن اراق قیلدی رای
وردی طاشا کورنجه بویندی اول   یعنی لمر اندان بولا معماره بول
بینه یول بولمادی انی کورمکا   طاقتی اولمادی آکا ایرمکا
بینه ایتدی طوغری یول کوستر بکا   کیم ورم بن اول طغری یولدن بن سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

ایتدی بینه آدمه کل آدمه   کیم اول آدمدن کلا سن سن بکا
چون اولاسن خوش سرای خوش مقام   بولسن بانی اولا مقصود تمام
چون سرایی الدی بو بنا سوزنی   وردی بنا الینا کندو زنی
کورجی طاشی چون بنا اید خوش   اول سرای کیم ایتدمدی اولداوش
اول سرایک صورتی دربو سرای   کیم بو بنا قیلدی تدبیر رای
کورمدن بنای ایدر بو کزین   هیچ کمانسز کوردی بو کز شکرین
ایلدی معمارلنی بر تختکاه   لایق اولدی اونترا بر پادشاه
نیتکلم معنی عقل انی سرر   نیلیوبن اول کرو عقلا ایرر
ایشتدمدی ایدیر شرحی بلا   کیم بلاسن بو ایشی قلدن قلا

الک دشر معنی بوکب جنلنه   رنکینی تورداوشر انوک رنکنه
اوکل ایچندن دلو عقلی کورا   قان اول عقل آونا قندا ایره
قیغور عقله که یول کوستر بکا   کیم ورم اول طغری یولدن بن سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

عقل آکا ایدر سنوک طغری یولک   آدمی کو کلنده دردکنش حالک
خبر اچنده اولدغوکجه شکسزین   بلمو بلکل کورمیاسن دوست یوزن
بوعقلدن معنی چون الدی جواب   اول جوابی کندو یاکوردی ثواب
خبر اچندن کلدی بو حرف آونا   یعنی کورده عقل اندا سا و نا
معنی بو حرف اچندن اونده دی   یعنی عقله ورضا بولاشدی
خبر اچندن بینه عقلی کورمدی   چوق اوزندی مقصود بنا ایرمدی
بنا ایتدی طغری یول کوستر بکا   کیم ورم اول طوغری یولدن بن سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

عقل ایتدی معنیا وار آدما   یولدش اولغل اول نفسله اول دما
اول نفسده چون طتاسن سن وجود   ساله خلق انده قیلا جمله سجود
اول نفس یول ایلیا حقدن سکا   اندن اول یولدن کلاسن سن بکا
چون که الدی معنی عقلک سوزنی   طرتد اول حرفدن بو کز کندو زنی
یعنی ولده سیلنر سوز اولدا اول   سوز اچنده عقله بولدی طغری یول

حرف اچندن معنی بول بولمازدی / عقله نیچه وارسن بلمازدی

تا کلمه اولمینچه حرف حرف / اولمدی هیچ کمسیا بو معنی صرف

یعنی کیم آدم دلیندن بولدی بول / بو عقلدن وارمغا بیر عقله یول

پس بلول کیم آدمیدر کارگاه / آدمیدن اکلنور اول پادشاه

اول امر کیم حقدن ایرمیشدی / ایله صانکیم اول امر اولمیشدی

الدا انده اولدی معدنده دری / طبرنجی کان ایلدی انوک نوری

الد معدندن ینا بولدی حیات / اول حیاتدن بتدی بو جمله نبات

بینه اول امر اوش نباتلردن الو / دیرلر وارر بو کز حیوان اولر

الد حیواندن اولدی آدمی / سلطنتلا طتد جمله عالمی

بو کز آدمدن ایلچک مطلقا / دیرلوبن وصل اولیبسر اول حقا

انده وارب تولیش کلنر دلا / آدمی اولدر که بوزنری بلا

آمره ایردی امر بولدی بقا / اصل حقدندی ینا ایردی حقا

کچینیجا اشبو ایش اودن تمام / اولمدی حضرتکا ملک مقام

بو حکایت بولاری وصفی دررر / سوزدکلادر سوزلرک اصلی دررر

جمله کندو حالنردر ایدلن / اکلیا اول یول وران اش بلن

آدمیلکی الو منزل دررر / حضرتا یولق یقین محفلدرر

هرکه کچدی ایلرو اول اولد حق / کتد کندو ورلفیق طولد حق

ولکه دوتدی کیرو حیوان ملکینه / صوک نفسک میل اول عمر الکینه

کیرو حیوان نباتا کتد اول / حضرتا قنده ایرر بغلند یول

چون کیرو میل ایلدی بو جان کوکل / رد حضرتدن بیل انی بلما قبول

عاشقا شولدر تمنا کیم جلیل / کندو اولا کرو کندو با دلیل

تومیا اولبینر کیرو دونمکا / صرمشوبن دنیده اکلنمکا

دنیی توب جان کوکل عشقا او یا / کندو عشقی طرتا النا کندو یا

ای خدایا ظفر بولدن ازمغیل / کندو عشقکدن بزی آیرمغیل

رحمت ایلا دکلنیلر جانبنا / سن ایرر بنلاری معنی کانبنا

الباب السادس

باب التنجیده بو اون داستان / معلوم ایلر النلاری بی گمان

کیم جهانی چون یرتدی پادشاه / آلتی آزره اوردنیادن آله

داستان اول از باب ششم

الک سکا بلمک کرک کیم اول کریم / نیچه یارتدی جهانی اول حکیم

نیچه کاتردی عدمدن عالمی / نیچه بیتردی علمدن آدمی

بیر کوک نیچه دردی مقتدر / دکله ایدی نیچه دراپدم خبر

کن ددی قدرتن دیلا سویلدی / اشبو ملکی یوغکن وار ایلدی

قوله تعالی انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون

کندو علمندن بو ملک اولدی تمام / عرش کرسی بیر کوک هم طفا بهم
یلا ظا بفرده جهانک جسمنی / الت کوندن اردی انک رسمنی

قوله تعالی ولقد خلقنا السموات والارض وما بینهما فی ستة ایام

عرش دردی کولدن اول ابتدا / بینه اخر انی قلدی انتها

وجاء فی الخبر العرش ابتداء المخلوقات وانتهاء الموجودات

کعبه یی الک بیره بنیاد ایلدی / بینه صکره انی آباد ایلدی

قوله تعالی ان اول بیت وضع للناس للذی ببکة مبارکا وهدا للعالمین

چون یرندی بیر کوک پادشاه / کورکه ناقلدی و نتدی اول اله
بیره کوله الت کون وردی زمان / هر دخی الت بکا وردی مکان
ابتدا ایدی هر مکانک آدینی / کیم بله سن ابو سوزک حادینی
اول مکانک بیریسی مشرق درر / کیم کنش اندن طوغر ایدک ورر
بیر مغرب درکه کن انده بتار / اول باتیجی قارکو ملکی طوتار
بیر نکادی جنوب در مختصر / کیم حرو هر دم بدم اندن اسر
بیرنا خود معروف ایدرلر شمال / دورت مکاندر دورت بکا طتد کمال
دورت مکاندر دورد رکندر بو بکا / دورد دیواری در جهانک کرسکا
ایله اولسا عرش انوک سقفی درر / هم دخی بو فرش انوک صحنی درر
بغلادی اوش شش جهت اولدی تمام / سقف صحنی دورد دیوار خوش مقام

پس بو دنیا بنا ولدی ای اولو / اوله جی عبرتله حکمت طولو
سقفه بقسک طبطلو عبرت درر / صحنه بقسک ذرهلری نعمت درر
چون بو ملکی بویله دزدی اول اله / ایلدی مخلوقلرن خوش تختکاه
ویر بیدی مخلوقی کیم کلدلر / دکمه بو سی بردلاکه قلدلر
هر بریسن براشا طوش ایلدی / انوکیلا لوکلنی خوش ایلدی

قوله تعالی کل حزب بما لدیهم فرحون

کیمسی اول عبرتنه قلمش درر / کیمسی اول نعمتا طلمش درر
کیم طرمش دون کن عبرت فوار / کیم طرمش علی الاحکمت سوار
کیمسی مشتاق وزرحق نورنا / شویله کیم کو بمز بو کندن یادنا
کیم شویلا غرق اولب در دنیا به / بیلمز کیم ناقلا ونیلسیار
دکمسن حق بغلمش در بو اشا / هیچ کمسنه ایدمز کیم بو بنشا
کندو کزلمش کمسنه کورمز / هیچ مخلوق قدرتنیه ایرسز
بر کوک انوک قندیلیغن بلمدی / آی کونش نیکیم شوبش بولمدی
عرش کرسی و قلم بلمز انی / بر بر بنا صورسنلر کیم تنی
بیدی یلدز دون کون خلمنده در / الا بلمز لر که حاکم قنغ درر
قمر اسد عطارد و زهره / شمس مریخ مشتری و زحل
شو نشر لرکه واردر طابوده / شویله سرکردان قلیدر قابوده

چونکه بو عالمده سرگردان درر / انکیچون درمدن کوردان درر
جمله کونک اهلی بری برنا صوررر / انی بلماکه کمونک غفلی ایرر
نه فلک حیران قلب دراول حقا / قنده لیکن بیلمزلر مطلقا
آدمی بری و جنی قرد قوش / بیرغنده کوانشی در کر بوتش
الا باقب کورمزلر کوزلا / سویلیوبنی ایرمزلر سوزلا
نی دل ایرر اکه نی بو عقل جان / نی زمان در نی مکان در نی نشان
شش جهت کم اورد بو خلق حالدر / تخمسه اول بو شش جهتدن خالدر

كما قيل ذاتا عن جهات الست خال

کل فارغ در بو ملکدن ذاتلا / ثابت اولدی انشبو سوز اثباتلا
لیک جمله مخلوقات اندن درر / ابو انونک جمله خلقه جان درر
کون انونک امریلا هر کون طوغار / یر انونک حلمی بلا طندی قرار
یل انونک حکمیدن اسر طورسدن / صو انونک امریندن اقر دکمدن
هر بر ادلیش که واراتسر دکول / نیته کیم انشبو یرن جانسز دکل
الا کالمشنوک ازمز الی / جمله سرگردان نبی و هم ولی
بیر کوک انونکیلا قایم درر / اول منزه باقی و دایم درر
صنع در خلق کوردکی صانع دکول / آن ساون صنعنا قانع دکول
شش جهتدن شنکیم خالی در اول / پس کانیچا بولا کشنا بول

بند ایدی اکه ازمل نیچه در / کم بلاسن بو حکایت نیندرر
شش جهاتی سندخی بقسل کرک / یعنی بو اندیشدن چقسل کرک
صاغ صول زیر بالا پیش پس / انشبو فکری کندورکدن کل کس
بو کلی جمع ایلیوبن با خدا / تا که سن وصلت بلاسن با خدا
اکلیا نا بو قدر سوز طیدرر / کوکلی بو سوز کل حقا طیدرر
بوز طپرق عاشقونک اول کیسیا / کیم بو سوزی جان اچندن دکلیا
جان کوکل ورمش اولا کلی حقا / خضرنا کوزازمدن طفر باقا
ای خدایا طغر بولدن ازمغبل / رحمتکدن سن بزی ایرمغیل

داستان دوم از باب ششم

بیته کلدی کو کلمه بر وصف حال / کیم بو حالدن اچلور قرب وصال
جمله دشوار اشلری اکدن صو کا / کل آسان ایلیا بو حال سکا
ایرسن مقصود کا بو حالیلا / شاد اولاسن دولت اقبالیلا
کیم بو حالی حاللنور سا شکرزین / بی حجاب اول کورر در دوست یوزین
دجله امری ایدنیم اول حال ندر / کیم بلاسن بو حکایت نیته در
شش جهتلا بغلودر هر آدمی / انکیچون خضرنا ازمز دمی
کر نچاکیم خضرنا ایره در / هر نچاکه حال ورسا کوره در
الی ازمزا کا / شش جهاتی بغلنب درکور سکا

الا بو خلقنک

بدرر اول شش جهاتی بغلیان

الت یا کا الت نسنه پرده درر
بیر معدن در نبات در نفس بری
بیر حیوان در بری انسان درر
بیر اصلک بیر فرع کدر عیان
ایشدابدی ایدیم تفصی لیلا
اول معدن درر اول پرده نک
مقصود اول معدن دمکدن نایمش
بغلیب در اول سنوک صاغ یانکی
زیره صاغ الدر جهاننک کسب الی
چون سکا النون کش صاغدن کلر
پس سنوک صاغ یانکا پرده در اول
صول ینوک بغلب درن پرده ندر
نفس نبات در بیرسی اول پرده نوک
اول نبات دن مقصودم نادر بلم
پس نباتک یکرکی بونلر درر
هر نه کم انبار اورتسکل دنیده

دکطه ایدی ایدیم [illegible]

ایدیم اول پرده بر کور نه درر
صاغ صول در بو ایکی پرده بری
انده صوکره نفس بری بر صان درر
زیر بالا یرلری بلو بیان
کیم بلاسن بو ایشی قلدن تیلا
انوکیلا بغلنب در صاغ ینوک
یعنی معدن دن بتن التون لمش
حضرتا ور ساغنه تومنجا نکی
صاغ ایلا ایشلر اولر کسب اری
سان تومز حضرتا سابغ اولر
اول تمام اولدی و بوکز قلد صول
دکطه ایدی اولانی کیم نیجه درر
انکیلا بغلنب در صول ینوک
ارته بغدی درکیم ایدرسن بیم
انکیچون خلق انبار اورر
پرده در حضدن ینوکا ای

بغلیب در اول ینوک صول یانکی

بوکزین صوکلدیغی پرده نه در
اول ینوک حیوان طنبدر مطلقا
یعنی حیواندن خلاصه یکرکی
بو سکا نکلر بتر سیران ایدر
اول طنبدر بنی سنوک صوک یانکی
کلدکی انسانه بولز کورنا یمش
یعنی بو انسان دمکدن ای بکوم
بنلر کبی کینیا ترسو طرور
بن سنوک ایلا بکی تیلب در اول
ایشدابدی نیجه در اصلک کوکل
یعنی اصل کوکدیکی مقصود ندر
اول کوکلدر بو دغیسی بتن انوک
اندشاسندن کجا مزسن حقا
پس سنوک اندن دخی ارتز الوک
قلد بوکز یالکز اول استن ینوک
بزبد تدر اول ینوک بغلب درن

حضرتا و ساغه تومنجا نکی

کیم بلاسن بو حکایت نیتدرر
سان تومز کیم ورسن اول حقا
آن فقر در جمله حیوانک یکی
خوش بدکلر قل لر اردنجه بدرر
حضرتا تومزله وارا جا نکی
اول دخی نا در بیری تندا یمش
تول قرا اوش در بو سوزدن دیلکوم
جان تومز حضرتا سانغ اولز
ساکه ورمز حضرتا کجا که یول
شول کیم انوک فرعسن سن اول کوکل
دیلک اشبو سوزده اتا آنا درر
بغلیب در اول سنوک التن ینوک
پرده لو کوز حضرتا نیجا باقا
حضرتا کرمطلکا یوقدر بو لک
براشت کیم پردسی نیتشی انوک
پرده اوپ سان حقدن ایرن

بونده دیغلی مقصود نا درر — یعنی اوغل قز کا بریده ...
سابن قومز لیم ورا سین اول حقا — شویله بلکم دشمنکدر مطلقا
نلر خوذ ایدیدرز سوز غایتین — فاحذروهم دید اوقی آیتین

قوله تعالی ان من ازواجکم واولادکم عدوا لکم فاحذروهم

دشمنوکزدر حذر قیلوک دیدی — بیچه یورا قلن بولر بولاز قودی
پس سنوک اشنی یوک تغلیدراول — ساکه ورمز تنکریا ورماغه یول
النی تنسا جانلی اوش قیلدی — النی یا که تید محکم قیلدی
شویله محکم سددرر النی تنسا — کیم یقا سادی انی بیچ کیسنا
قصد ایدر سا کیسه انی یقمقا — چاره یوقدر کیسه بیق یکمکا
کونکا کور دکسی بر پرده درر — الا بقسک قاموسی بر پرده درر
قتق بولاچا یترسک ای ولی — النسی بر کرده تغلر اول یولی
التی بر کرده کیمز ترک ایدسر — اشبو سدلردن چقیب کیم کیدسر
شویله دربو سدلرک اغیارلیغی — کیم حجاب دربوقلغی همورلیغی
کیمده کیم وار قیغو سندان غرق اولر — ارزو سندان انده کیم یوق درا اولر
وزلیغی همیوقلغی بیردا درر — حالکا بوق کیم بلالسن نا درر
اشبو حالده بغلو درخلق قامسی — ثان کیسن بو بول اریتوک ناموسی
خیفه کلی پرده اردنده طورا — پردلو کوز دوست یوزین نیچا کوره
بولوب بولک بغلو د... بی نیچا — شش جهتدن وارمزسن سن کا
ازلی سن بونده بر اش اغل کرک — شش جهتدن ایرو بول بلمق کرک
زیره الله شش جها نا کومدی — شش جهتدلا کیسا اکا ارمدی
شش جهتدن ایرو بر یول وردی — اول یولا کو کور بلالسن اول حق
ابدی چون بویلا درر تمک کرک — اول تنکا سوزیا کیبا کتمک کرک

قوله تعالی لا شرقیة ولا غربیة

کیم اراسن اول کادن تنکریا — اندن اولا جمله ایشوک بی ریا
صاغ صول نوق تحت پیش پس — بوقدر انده نادر اول یول آدی پس
آدنی کوکل قمتی لردر انوک — تنکریا طغرو یولک اولدر سنوک
برکوکل ورددر الشمتی درر خفا — بی حجاب اولدوست کوردر مطلقا
برکوکل وردرا کا ارمشدر رور — یعنی کیم اول کوزنی کورمش درر

من القلب الی رب روزنه

کورسنوک کوکلک بولوردو قنقی درر — بو ایکیدن ایرو کوکل زنغ درر
یا کوکل اول حضرتا ارمش کرک — یا ارانا کنکلدورن ورمش کرک
ابدی کل سن ادکل بر حالکی — حال انجنده نیچه درر کور بولکی
کر الشد یسا حقا کوکلک بتون — غم یبه اول شش جهاتک بند چون
بر کوکلدن دوست نی ابلا طرمدن — باقه درر دوست یوزینا کوز ارمدین

بجمله گر توکل اکا ایرسا رسا — یه ایل توکل یوزی کورسا ایرسا

کوکلکی ویرا که توکل ویوزنه — طپرق ایله یوزکی اول آرنه

اول ارندن مقصودوکا ایرسن — اول کوکلدن دوست یوزونی کورسن

کوزکو اولا اول کوکل تفضل اکا — کورنا اول کوز کودن الله سنکا

کورسنی انی عیان اندر عیان — قالسن اول رحمت اچره جاودان

بوقدر سوز رطب در ر اکلاینا — سوزنه اصغی ایشدب الما ینا

هم بو سوز لایق اولا درلکی — یول اریله بتون اولا بیرلکی

بو طپرق عاشقوک اول کمسیا — کیم بو سوزی جان اچندن دکلیا

کیم کینه اولمیا اول کیشده — انسبو سوزی جان اچندن ایشده

ای چلب سن رونق قلفل قاو یا — کیم قوبا کیم کینی عشقا اویا

داستان سوم از باب ششم

وصف حال ایدم سکا ای یول اری — کیم بلاسن نیچه در اول یول اری

ایدسانم یول ارینوک وصفنی — ایله کیم قلدن قیلا سوز اصلنی

یول ارندن اولیا در مقصودم — اولیادن دکله نادر محبودم

اولیا کوکلنده حق جوهر قودرک — شویله کیم کیمینی کوهر تودرک

کندو زیچون آن گنج خانه ایلدی — بر اشیت کیم انو کیلا نیلدی

المؤمن خزاین الله

الی بو کلک اورنه یبیرنده تمام — اولیانک توکلنا وردی مقام

صاغ صول بیلیش بش هم توق تخت — شول ابلاده اول کوکوکا وردتخت

تشی جهتدن اول کلوکا یور کلور — دکمه یولدن بر ایشت نه حال کلور

ایدون کر عشقلا دکلار سنک — دکلیب سوز معنین اکلار سکل

صاغ یکاسندن ملالتلر کلور — اول سبدن بو کوکل اشدن قلور

صول یکاسندن مشقتلر بتار — اول مشقتدن کوکل بوزلور یتر

ایلیندن هم ملالتلر اسو — اولدخی اشبو کوکل سیرن کسو

صوک یکاسندن مذلتلر ایرر — عزت اوندن کوکل تختن ایرر

اشغادن دمبدم محنت قوپار — اژدها بیکی کوکل گنجن قپار

بونزودن رحمت ایتر طرمدن — اول طتر تختن کلو کلک ارمدن

بریکادن کوکلا رحمت کلور — بش یکادن مطلقا زحمت کلور

کمدر اول کیم اکا آفات ارمدی — کوکلنی حق حضرتندن ایرمدی

انلیچون جوق کشی کلمز اشا — نیلسون چون چک ارمز بیشا

ایدی بو بیلیش آفته قلقان کرک — تنسنه کم درد دراکا درمان کرک

تخته بو کوکلی نهلاک ایلر بقار — اول سبدن یول اری یولدن چقار

نادر قلقان اکا ایدم عیان — کیم بلاسن تواشی بلق بیان

تلازک ایدی یول ارینوک حالنا — بر اشیت کم درلکی نه حالتا

یوللارین مقصودیم مرشد دورور کیم بو خلقا انو یاوز [illegible]
خلق انوکا ارشاد تا اوتمیش کیلادور کورلارکون تنکری بولیلده بیلادور
صاف صفا بو مرید مرشید له یوللارچنده یولداش اولمیش دور بالا
دکمه صافلیک بیروار دور باشینا دکله ایمدی بیر نا دور ایتیش تا
بو صفا اولدور سنغ نیکا طومش دورور مرشد یحون دنیا توک ارشد دور
بو صفا اولدور صول یکا یتمیش دور مرشد انی خدمتا طمتیش دور
بو صفا اولدر مرشد اونکنجا کیدور یعنی وار اللا معلوم ایدور
بو صفا اولدر مرشد ادنجا کلور یعنی صو بنجا انوک دعون قلور
دورد یانیدن مرشدک دورد کیدر مرشد یلا کورنجا یارلق ایدور
مرشدک طوغری مریدی یار دورور طوغرو طورمز سا بلولک اغیار دورور
بو کنز اول انلوا کلادک بنه بو مرید قلقان انوک تقریبی تا
اول مرید کیم صغ یکا طورمیشدیک مرشد یحون دنیا توک ارمیشدیک
اول ملالت قلقانی بیلو دورور کیم بو بولده دنیالک توکلن اودور
دنیا لیکی کیشنوک یس کا سالا پس کورک انده ملالت یوق بلا
مرشده چون نعمت الیسک اولمیا یولچنده هیچ ملالت کلمیا
صاغ یکا طورن مرید پس ای کیشی مطلقا دفع ملالت دور ایشی
صاغ تمام اولدی بوکز صول یکا کور مریدک تنفسید [illegible] اول یکا

تیق ات قلقینی دور اوزدی ایشلامادی ایدیم غلمن اوقی
اول مرید کیم صول یکا یتمیشدی مرشد انی خدمته طمتیشدی
اول مشقت قلقینی بیلولو دورور اول مریدلر مرشده خوش یار دورور
زیره حاضر اولسا خدمت قلان اول مشقت مرشده ایرزای فلان
هر مرید کیم خدمت ایتکلار ایشی اول مشقت قلغا نیدار ای کیشی
صول یانیده مرشدک پس اوللار دور اول سببدن دور که مرشد بولوار دور
صولدغی تیدی بوکز کل اول صفا تا به قلقان اولدغی لور ایی صفا
اول مرید کیم مرشد اونکنجا کیدر قورشودن دشمن کلورسه دفع ایدر
بو ملالت قرشودن کلسا کرک اونچه کیدن یوزه بوز اولسا کرک
خود ملالت اولدکل کیم غیب اولا غیب اچنده سویلنس سوز غیب اولا
پس ملالت قرشودن دور مرشدا آن اولاوک صف کرک کیم دفع ایلا
اولدغی تیدی بوکز کل صول صفا صوک صفا اولدر کیم بولر قلدی وفا
کیند مرشد بونلر اونکنجا کلور یعنی خلقی اول یولا دعون قلور
اول مریدلر دور ملالت قلغانی نیچه بولسا ابله بیلور خلق انی
ابو یاوز بینده مرشددن طتو ابو اولسا کور یاوز طاش اتو
پس ملالت مرشدا صولدن کلور اولکه صولک صفدرا کا قلقان اولور
اول مریدلر حالی اوش ایندم سکا دورد صف اول کیم طومشیدیک دورد یکا

دوزلب مرشدله دوردی تمام / دوزدی یاندن مرشدک طوتدی مقام
دفع ایدر بو دوزدن وصف دوزدا فنی / طوغری بیبا مرشد بلا اسیر نی
مرشدک طغری مرید ملقان دور / طوغرو اولمزسا بلوک دشمان دور
دوزدیکا انک شرحن ایتدم اکلدک / بو مرید له مرشدا بیشنی دکلدک
کل بو کز اول ایکی یالک شرح جنکه / برا ایشت تقریرنا دور شرح نه
آشغادن دم بدم محنت توبر / اژدها اولر مرشدی تختدن قبار
مرشدک دیرلیکدر قلقان اکا / تحسه بهیج یوقدر مدد خلقدن کا
بو مرید حالندن اکا اصلی یوق / تلبیه قیلانک مریده اصلی یوق
الاکندو دیرلکی طغرو کرک / کندو زنده خلقه لا یوق خو کرک
چون که مرشدکا یوق اولد حضرتا / دیرلکی قلقان اولا اول محنتا
دیرلکی لا یوق دکلسا خود عیان / تختنی محنت یقار بلو بیان
پس بلوک کم محنت ایقدن کلور / درویشک مرشدی مغبون قیلور
تا موسیلا صاغ اولا چون دیرلکی / دفع اولا انکلا محنت شرلکی
مرشده اول محنت ایرق ارمیا / کوکل باغن ایرق آفت ارمیا
ایمن اولا تا موا شدن اول کشی / اولمیا اول ایشنیکادن تشویشی
قیلد استنی یان بو کز مرشدلک / نه کلور اندن دخی برا ایشدوک
اول ایکادن طومدن رحمت کلور / حضرتیدن خالقوک رحمت کلور

جان ازره مرشدک هم شوق ایزر / هم صفا و هم وفا هم ذوق ایزر
جان انول معرفت ایشی اولور / جمله ایش اندن کرو اصلی اولور
نی بلوک بر یکا دور دولت بولی / اول یا نبی اجق اولن اولدی ولی
کورسکا هر کمسه کم قیلور دعا / الکو تو زیو نبی ایلر کوکا
استین لر یوقرو قیلدی طلب / یوقرودن یوقرودر اول چلب
ششن جهانک شرح اوتن اولدی تمام / معلوم اولدی تایمش اول شش مقام
اشن بلندی ازکرک کیم بول ورا / حق کبی سوودیسا بولی اول ورا
عاشقی درن بولا دینوک عاشقی / تومسون دکیو لاری بن عاشقی
سورنا ون نیجه کیم عمرم اولا / ان شاء الله کم چلب روزی قلا
ای خدا یا توفیقوک ایر مغیل / دنیا اخر طوغر یولدن ازمغیل

داستان چهارم از باب ششم

یینه کلدی کوکلمه بر تیح اوکنت / عقله شربت در بو سوزلر جانه قوت
هم اولندر اکلیانا هم ادب / هم عطا در بولور انا هم سبب
هم بو سوزلر شرط لازم دور سزا / هم دخی کی فرض واجب دور بزا
هم قلور معلوم مشایخ حالنی / هم دخی ایدر مرید احوالنی
ان ایدرکیم مرید تیمک کرک / شیخ لا یولدا انجا لتمک کرک
هم کورلدله بو مشایخ نیلیا / بو ال جنده نیجه دیرلک ایلیا

اشبو سوز معلوم قیلور دکلا بنا   دکلیب سوز نفسی املانیب
دکله ایدی ایدیم مقصود ندور   کم بلاسی بو حکایت نیتنه دور
الت دور بو ایش کرک یول اهلنه   کم اول ایشلر دیرک اولا بو دینه
چون اولا بو الت ایش قایم درست   یول اری یولده اولا چالاک چست
بیر بیری اکسل اولورسا ایش ده کل   اکسل ایشلو کیشی یول ورشده کل
شیخلا بو ایش مرید قاتنده دور   دکله قنتی قنقسی قاتنده دور
اوچ اول ایش کرک شیخدا اولا   کم انکلا شیخ ایکده اولا
قایم اولا کندو یولنده ایشی   لایق اولا حضرتا هر ور زیشی
هر مرید کم فرض اولا بو ایش اکا   رحمت اولا یولدشی اولدن صکا
هم مریدده دور انوک اوچ درلوسی   شیخه لایق اولنک اولدور خوشی
یعنی بو ایش ایدکوم درلک دورور   اسلمک بو درلکی ارلک دورور
کلدک ایدی بو مشایخ حالنی   بو مرید بلا انوک احوالنی
شیخ مرید کورنجا طتموق کرک   شرط نادر بیلیوب تتمک کرک
شیخک اول شرط اولدر ایکیشی   کم چلیپدن نا بسا نختا بشی
قلمیا هرکز مریدندن دریغ   بیلنکم قلما دخی اندن دریغ
علم حلمت عبرت اسرار ناز   توبه توفیق طاعت عز ناز
نکه حقدن فیض اولورسا کندو یا   بی دریغ انی محب لاره دکا

شیخوک اول شرط اشبو دور تمام   بو ایشیلا طتدلو کلده مقام
هم ایکنجی شرط شیخوک شول دورور   حضرتا اول کم مناسب یور دورور
کیم بو خلق ارزه بقا خالق کبی   بقمیا اول کمسیا مخلوق کبی
یعنی کیم خالق بکی بقمق ندور   دکله ایمدی کم حکایت نیتدور
بقمیا هیچ کسنوک اول جسمنا   الا بقا جسم اچنده خصمنا
بقمیا اول کسنوک پیشا سنا   الا با قالوکل اندیشا سنا
اشبودر اول ایدکوم حق با قشی   ایشد ایمدی نیچه دور خلق باقشی
خلق کوزندن بایی لرا عزت کرک   نحسلندن لزلب عزلت کرک
خلق کوزی کولجاکی خوش لرسل دلر   چرکنی زد ایلیب سرسل دلر
خلق بقیشی بویله دورور مطلقا   بو بقیشلا کمسنه ارمز حقا
پس مشایخ اولدرور بلکل عیان   تنکری کوز بلا بقا بلو بیان

المؤمن ینظر بنور الله

کل بولر اوچنجی شرط کور ندور   کم بلاسی بو حکایت بیتدور
شولدرر شیخوک اوچنج شرط کم   کندو بولنده حلیم اولا حلیم
اکلیا کم هر مریدک دردنه   نه کفارت اولر اتوک دردنه
چون بلا هر بیرنک بیرلو یرن   خوش طتا بیرلو بیرنجه هر بیرن
اولیکی اورسا به کم طرتا میا   اچمیا اول رازکم اوزتا میا

مرا ایشک حذن بلا قلدن قلا | بر قلبی اوز ثنایه چون حذر بلا
اول اوچنچی شرط شیخوک اشبودر | تکیه بولنده بودرلک خوش خو دور
کور مریدک فهم ایله اوچ شرطنی | کیم انکلا ثبت قایم دور دینی
ایشدامدک ابدیم شرحی بلا | کیم بلاسن بواشی قلدن قلا
کلاذک اول کندو شیخنا مرید | ایده کیم بودر جنید یا بزید
اعتقاد شویله اولا شکسزین | شیخ کزکوسنده کوره حق یوزن
صورتنده نیجه اعضا وارسا | دل اولوبن مربری سیلا رسا
شیخنا حقدر دیا اول قامو دل | اولمیا هیچ اندە ایرق قال قیل
کل مریدک اولر انکنجی شرطنه | بر اشتکم نیلیا اول شیخنه
کیم مرید شیخ توکلنا لایق اولا | اول مریدم دینکا لایق اولا
تنکرکا ناکه دنیا وردسا | دنیا اچره ای نا یا اردسا
هیچ شیخندن دریغ ایلامیا | شیخنه قرشو لا دیب سویلامیا
الا کوچ ییدکجا تسلیم رضا | کیم مکر خشنود اولا اندن خدا
بو مریدک قلدی بو شرط دقی | ایدیم انوک دخی شرحن اوقی
کیم بلاسن سن مریدک شرحنی | دکله امدی نیجه دور احوالنی
اول مرید کیم بول طفولدی حقا | بر نشان وردر انوک مطلقا
اول کرکدر شیخنا حقدر دیا | حقدن ایرو هیچ اشی یوقدر دیا

تا که شیخ دیرسا حقدن بلا | نه قلورسا شیخی سوزبلا قلا
شیخ ادیچون بو دنیا دادنی | ترک ایده برکطونه شیخی ادنی
خیر انوک ادیچون برکطو تا | تر انوک یولیچون ترک ایده
شیخی ساونلر انوک دوستی اولا | هر که سومرسا انی دشمن بلا
اوزکشی اندن اولا لرتو مرید | لاجرم حقدن اولا نفردم مرید
اوش تمام اولدی تمام اول التی شرط | کلسون ایدک اهل دانشی اهل ضبط
اشلسون بو اشلری ورسون یولی | بو بولی بویلا ورن اولدی ولی
اشن بلندی اشلیاسی ارکرک | بو یولی ورماغه کی سوور کرک
چون که قلدی شیخ اول شرط تمام | پس مرید کوکلی اکا اولدی مقام
به مرید کیم اول بو شرطی اشلیا | شیخ کوکلن کل خشنود ایلیا
چون اولا بنلرده بو درلک صفا | اوزنلار زنده بتون اولا وفا
حق بولردن راضی اوله بی کمان | قاله بونلر رحمت اچره جاودان
یارلغن تون بونلرا لایق اولا | کیم چلپ دیدارنا لایق اولا
عاشقی دور عاشق اول یول وارنک | یول اچنده اول دیا شو ارتوک
انلیچون دور من فکرنده دور | سوزلری تسبیح اولب ذکرنده دور
اولاندن حق بزی ایرمسون | دنیا اخر طغر یولدن ایرمسون

داستان پنجم از باب ششم

بیلنه بر معنی سوزی کلدی دله
نقم علم در نقم مثل در نقم رموز
کور نجا نما ایمر در انوک قدر بی
امر نا بق کیم نجه حاکم دورر
بلسون چون امر اوکنده قاموانش
نقر نیا کیم اول اثر بیلداش دکول
کیم امرون ایرلرسا آنی کورر
پس چلب امری طوتب در مراتشی
اشبو سوزک معنیسین ایدم سکا
کیم بلاسن بونده مقصود نایشی
الت نسنیلا بتر بیردن نبات
کوبری اول التدن اکسک اولا
ایشدا اولالت ندر ایدم عیان
بیرسی شول اکن اکن کیشدر
بیر تخم دانه در کیم اول صحر
بیر طبرق کیم بودانه بتکلنر
بیر صودر کیم نبات اندن بتر

شرح تقریر بیان قیلدن قلا
براشنک کمر ناقلر اول نکریش
نیجه طلتی در جهانا رحمتی
خلقنی کورکمز نجا مخلوم دورر
قامو عالم اندن الور پرورش
کندو حالنده قرود رینش دکول
نیجه عزتده بسا اولا ولدخور
دکاکا بو خلق سبب در ای کیشی
برقلاق اور بردم او خت بندن بکا
دکله امدی ایدیم بجا یشی
بو نبات اول التدن الور نبات
منبج نسنه کلمز اندن حاصله
کیم بلاسن بو اشی بلوق بیان
کیم بو الکیلک انوک ایشدر
چون بتر قدی بتر کیرو نجس
بیتر اول طبرق اجنده کوکلنور
نفم بتورزر دشمنی نفم نتر طوتر

برتونش در ایکا نابشی ورد ر
بیرسی حق امر دورر کیم اول دورر
کوبری اکسک اولا اول التدن
الکی اولسا ناولر ایدم عیان
کر الکجی اولمزسا کر اکا
دردر الکجی تخم بوقدر ندن
بوکزین بولدی تخم طبرق کرک
طبرق اولدی صوکرک کیم بتوره
صودخی اولدی بوکزکن کورمدک
کون دخی کوردی بوکز امری اله
پس چلب امریلا نابر نفر مقام
نفر نیا کیمر اول اثر بیلداش اولا
بومثلدر کیم دیدم بو بیرسکا
نبابکزر اشبو سوز معنیس نه
چون نفر هر نسنیا کوکل کوزکی
او مثل کیم ایتدم ایشد نیجدر
نومشانج شول الکجیلر کبی

نابتیلا کورنه پرورش ورر
خلق هم اولر الدر زهم ور کورر
باشر یمز نسنه بوزبک جهد ادن
دکله امدی نیجه دربلو بیان
زنج بیوب شول قاتب بیر کیم سوکا
نه اکا اول ناکوتوره ای دده
تخم هم اول طبرقا صحیق کرک
کرصو اولمزسا انی کیم بیتوره
بنده اولدی ولی بار ورمدک
باد قیلمزسا قنو اولدی تباه
امرله اولمش دورر هر ایش تمام
شول سعتنده قور بر لر بانش اولا
دکله امدی نیجه در اولدن صکا
اج کوکل کوزین بو معنی سنا
کورتو کالا انده بو معنی بوزرک
کیم بلاسن بو حکایت نیتدرر
اکه بکرر جمله درلو ترتبی

آیت ننکا بیلا بیتو بیردین نبات — نادر اول آلت برکلا ای کیشی
بیر کوندوکیم اشک بنباذ در — بو مشایخ دیمک انوک آد در
اول اکینجی یعنی کیم کندو در — معنی اکمک هر دم اکاخو در
بیر قوان درکه هر دم صاچلر — بیچه نعمت بیتر اندن آچلور
یعنی کیم تخم ازل در اول ای یار — اول دخل هم شکرزین انکا طوغار
بیر موءمن کونکلدر طپرق کبی — علم هر دم الحق در منصبی
یعنی کیم طپرق کبی الحق در — طنش بکبی قات دکل عشق در
بیر حکمت در کونکل ازره یغار — اول یغنچی کوزلو کلدن ناطوغار
یعنی بو حکمت کونکل یغمور در — دبیر طوتن کل لی حکمت نور در

قوله علیه السلام یحیی القلب المیت بنور الحکمة کما یحیی الارض المیتة بماء المطر

بیر عشقدر کیم بو کونکلده دوشر — درلو علم اندن بتار و هم بشار
یعنی کیم کونکلش بکی اول بیتورر — بیتورر هم جمله خلقه بیتورر
بیرسی دولت درکیم قامو اشی — آنوک النده بو قامو بر ورش
کر بوک بولتدن آکنوک اولا — اشبو درویشلک بولی باطل قلا
یعنی کیم اول امر حق در مطلقا — حاکم اولدر کر بیا و کر بقا
بیتکم ایندم اکنجی حالنی — شوکه نسبت بو درویش بولنی
کر مشایخ اولمسا بولکم اچا — حق قلیجن اوزبن ایل کم اچا

بولرین ... مشایخ نیلیا — علم اولمزسا کیا ناسولیا
علم وار بولمز بولکز دکلر کیشی — ابله اولیجق نیا قلدی اشی
کیشی بولدی علم سجدی اسنا — حکمت اولمزسا بلولوک بتمز بنا
حکمتی وار بولکزن عشق ارسلدی — اول کونکل نجاسی بیتش ورمدی
عشق ونی اردی بوکز دولت لرک — سوزمکا بو اشلری قدرت کرک
دولت اولمزسا بوکز معزول در — عاجز بیچاره قلمش قول در
دین اشبو آلت اش قایم طوتار — هم عمارت هم دنی دایم طوتار
ابتدام اخر هر بر نیکل آد نی — بینه ایدم کیم بلان نی دادسی
هم مشایخ هم علم هم دکلیان — حکمت هم عشق هم دولت عیان
اشبو آلت نسندن در دین درکی — دین اچنده بردر کلدر هر برکی
بیننکم اول آلت نسنه دنیده — هر بریسی بر درکلدر ای دده
آدلرین ایتدوم ای بر بر سکا — بینه ایدم دکلکل اولدن صوکا
هم اکنجی هم تخم هم طوپرق — هم صو دور هم کنش هم امر حق
دنیای بنلر دررق ایم طوتن — دنیا اهلی دنیاده قایم طتان
بو اکنجی دنیا اچره کوز ندر — اول مشایخ دین اچنده شویله در
بو اکنجی اکر نا نجو تش — اول مشایخ معنی اکر جانجون
بو اکنجی دنیا ترتیبن دوزر — اول مشایخ آخرت ملکن بزر

اول نشانلار که کلدی دنیایه   برلور اخر کیم نیا کلدی نیا
منبر بیسی اکد علم معرفت   اشبو اکندن نیتر اول معرفت
آخرت زادن بولرذر لم اکر   اکن اولدر کیم بریبابکل ددکر
سکز اجماق اول اکن انباردر   اول اکن لر کیم کوکل لر آردر
قنق کوکل لر انی بلمش اولا   تیغودن کلی بری اولمش اولا
انکیچون اول اولولر شاد اولر   جمله درلو تیغودن آزاد اولر
دم بدم عاشق تمنا قلدغی   جانینی ترک ایلیوبن اولدغی
اول اولولر لوکل بولاش لیغ در   همتی فقر عشقی تولاش لیغ در
ای خدایا ظفر بولدن ایرمغیل   اول اولولردن بزی ایرمغیل

داستان ششم از باب ششم

هر کیم اول حق عشقینه وردی کوکل   ناکه حقدن کلدیسا قلدی قبول
قهر لطف فقرنلم کلدی اکا   قاموسن نوش ایلدی [illegible] صوکا
دیهیچ حضرتدن یوزن دوندرمدی   انده کم بقمیشدی کوز ادمدی
طوغر طوردی فقرنکم کلدی بیا   پادشاه انکلا نا قلدی بیا
بلک منت طوتدی کندو بیا بنا   اندن اردی دردنکل درما نا
طانق ایدم بو سوزه دکلا رسکل   دکلیب سوز معنسن اکلا بسکل
کور چلابک دوستلری ناقلدیلر   دوستنلق اچره بر ایشت نا اولدیلر

نیجه شاکور در بولر اشلا ر نا   کرچه کلدی واقعه بشلار نا
چون چلابک دوستلری خوفجو قدرر   نیجه ایدم لم حسابی بوقدرر
بر تجیبول الامکر وصفنی   دیبون کیم بیلسن سوز اصلنی
ایردغن اندن قیاسی ایلا یسین   انکیلالا جانکلی طویلا یسین
کلدک ایمدی ایدلوم مقصودندر   کیم بلاسن بو حکایت نیتدر
الت پیغامبر بر سوز سویلدی   هر بری بر کونچون آه ایلدی
شویله لم چقدی تون اولا هلا   کوربلشمک نا بیشی اللهلا
ایشدا ولاه ایلینکر اد نی   کیم بولاسن اشبو سوزک دادنی
بیرابرا نهیدی کیم اورد آه   ایندی بر بینه کورمز ای آله
شولکی لم نمرود اوردا ورمیشدی   اودنتن منجلق قورمیشدی
نمرداودی طتنشیدی بیر یوزی   تو تو تندن طتمشیدی کون یوزی
یا نرا ودل یا لکندن بو هوا   طپطلوا ولمیشدی طاغ اوا
اولا ودا انیشدی نمرود بنی   قنده لورم بن نا شول بر کنی
نمردلر کیم یا خلیل الله دیکل   نجبیدی حالک انده سیلکل
دیدکیم اولدم بکا معراجدی   پادشا نوری باشمده تاجدی
جمله پرده کترلوبن اول چلپ   کوزمه کورنودردی بی حجاب
قنده بولمز اولدی بن بر بینه   کیم بقمز شونکا انوک دیکاد نه

بردخی آه ایدن اسماعیلدی آه ادوبن اولدی نادردی

دم بدم ایدوردی ای پادشاه شول کبی قندا کورم بن یا اله

کیمسنوکجون جان تن قوبایدی الالیق بغلو سکا فرمایدی

بوغزمده چالنردی تیز بچاق بردخی قنده کورم شونی ای حق

صوردلر اول دمده نه حالده یدک نایدی ذکرک نه قلدا یدک

دیدکیم نعرا جدی اولدم بکا جانلو کل ورمیشدی اندن بکا

حضرتا ارمیشدم تفریح شنلکرین کوزلرم کوررا طوروردی دوست یوزن

قنده بولم اول دمی بن بردخی کیم حجاب سز شویله کورم اول حقی

بردخی کیمیدی اول آه ایلین آه اچنده زار قیلب سویلین

یوسفیدی کیم دیدی آه ای چلب بردخی شول کون کورم می عجب

کیم بلنجق دشمیدم تو یسا کیدریدم قوی دیبنده صو یا

نه انی بیلردی حالم نه انی کیم بلور قنده دوشم قنده بتم

الا ایات باشی اونیدلمیشدی اشبو ورلق کل نحو اولمیشدی

کل یاق قلنمیدم تن بنی قنده کورم بردخی بن شول کبی

صوردلر اول دمده حالک نایدی نایدک سن نتورلک قندا یدک

دیدکیم اول حضرتا وارمیشدم بی حجاب اول دوست یوزن کورمیشدم

قنده بولم اول دمی بن بردخی کیم حجاب سز کوریدم اول حقی

ان دنی

آن دانی ایدیم بربر عیان کیم بلاسن بو ایشی بلو بیان

دکله ایدی نوح پیغامبر ایشن اول زماننده اول خلایق تشویشن

تکردن نوح چون که طوفان دیلدی جمله کفر اهلن هلاک ایتکل دیدی

پادشاه قلدی قبول اول نوح سوزن چقد طوفان طتد جمله یر یوزن

چون که طولدی اول طوفاندن طغ دره طوردیرق ارشون صو یدز هر یره

نوح لن اول صو نیجی طوتدی تمام غرقه وردی بایتخسو خاص عام

تا اول قلدی که نوحا اوید لر بر جلا بک بر لکینی طویدلر

قان اولدی ایرغی باشون باشا یکرشب ترلدی طغدن طشا

کتد کفر اهلی قرلدی قاموسی صو یوزنده قلدی نوحک کامسی

بر نجه کون یوردی شویله روان وقت اولدی کیم اوتوردی طوفان

خالدیلیله شول سعت اول حق چلب جمله طغلر اوستنه قلد خطاب

ایتدی ای طغلر سزه اولسون خبر حاضر اولک نوح کیمسی کالسر

تنقلزده اکلنرسا اول کمی اندنا کسلمایه دوشلارم دمی

آن بن نیران قلام دوشلارسا شول ازلدن اسرمش مسنلارسا

بوخطابا نه که طاغ وار قاموسی شاد قلدی که اله دیب نوح کامسی

هر بری ایتدی کلا بندا طورا بن نجایم اول قدم بندا اورا

اوزنه بنده جودی طاغی زار بلا نالش ایتدی حضرتا بک نازلا

ایتدی ای ایکی جهانک خالقی … سن یرتدک جملاکی بو مخلوقی
قاموسن قلدک نجا قلدک اولو … اورته برده بن ضعیف اشرا الو
اول کمی بن مسکینا تندا کلا … تنوق طاغ یوجا بیسا انده قلا
محروم اولسارم اوشن بن نیدیم … سان قویب کیمه یالبارابدیم
دیدی حق بیر شکل یاجود سن … بنون آخر قامو یا دولت دیرن
چون که سن کندوزکی کوردک ضعیف … بن قلام نوح کامنسن سا حریف
آشورم بن قامو طغلردن انی … عاقبت منبر قلام اکا سنی
تا ابد اول کامیلا قالسن … اولسبیدن خوش زیارت اولسن
جود له حق انده عهد ایتمیشدی … اکه اشبو سوزلری ایتمیشدیک
انکیچون انده طوردی اول کسی … واررا کا نیجه یوز بیک آدمی
هر کیم اول کندوزنی مسکین کورا … لاجرم حقدن اکا رحمت ایرا
اشبو الینی نسنه کم اولدن صوکا … وصفنی شرح ایلدم بر بر سکا
کندوزن الکسکلو چون کوردی بلار … کورکه نیجه دولتا ایردی بولار
پس حقیقت کندوزن مسکین کورن … اولدرر ایرلیاسو دولت بولن
کندوزن الچق کورن اولدی یوجه … بیلنکم شرح ایلدم اوجدن اوجه
هر کیم اول کندوزنی کوردی اولو … عاقبت اولدرر اولن اشدن الو
کم اوزن الچق طوترسا بو جلا … طرمدن حقدن اکا رحمت کلا

هر کیمونک کیم کوکل طوغرلدی حقا … اکا خود دعوی حرامدر مطلقا
انکیچون عاشقوک دعویسی یوق … نیجه درسک الکسکلیکی دردی چوق
درد نادرمان مکر حقدن اولا … نجسه درلک قان لاین بو بولا
ای خدا یا طوغر بولدرن ازمغیل … خاصلرکدن سن بزی آیرمغیل

داستان نهم از باب ششم

هر کیم اول کندوزنا عجب ایلدی … کندو حالنی یاکنوبن سویلدی
عاقبت الله انی قلدی خجل … تا ابد اول حالدلا قلدی خجل
هر که کندو اوزنی طوتدی یوجا … دولتی اولدی خراب اجدن اوجا
هر که بقدی حالنا بنوت ددی … رحمتندن حق انی محروم قودی
انده کیم معنی اولا دعویسی یوق … تنده کیم دعوی اولا معنیسی یوق
معنی و دعوی بلا یولداش دکول … دعوی اهلن پادشاه قلمز قبول
دعوی اولدر کیم آنوک کبری اولا … کبر ایلا یولداش اولب دعوی قیلا
اول حقیر اولا کرک کیم عاقبت … آکه نه دنیا قلا نه آخرت

قوله تعالی خسر الدنیا والاخرة

طانق ایدم بو سوزه دکلا رسنک … دکلیوب سوز معنیسنی اکلا رسنک
الت تنسا دنیاده عجب ایلدک … عجب ایلا هر بیری بر سوز سویلدی
هر بیر بینوک شرحنی ایدم سکا … دکله ایمدی نیجه در اولدن صوکا

بیر ابلیس دور اول کبر ایلیبن
کبر اچنده دعوی قیلب سولیبن

کبر له چون غره اولدی حالنه
بلمدی کیم نا کلیشور یولنه

دید دنیا آخرت ملکمدرر
اشبو ملکی تنیدن آلن کمدرر

شونکله مطلق حاکمم بن هر اشا
هیچ کمسنه حکممه ایتمز نیشه

نه دیلوسم اشلیم حکمم کچر
بان الله برلکندن کیم سچر

کورد کلمشا انوا حکمی روان
باشریدم بن بو ملکی جاودان

چون که ابلیس اشبو کبری ایلدی
کندو کوکلنده بو سوزی سویلدی

عرش ایاغنده شونلق دم اول احد
یزدی لعنت تخسینی تا ابد

کرد اول نقشی عزازیل اوقیدی
جمله کوک اهلی مقابل اوقیدی

بونلرا اوسترد اول نقشی عیان
ایتدیلوک ای قوم بلو بیان

برکیشی سزدن کرک لعنت اولا
رحمتندن تکونکل محروم قلا

غافل اولماک سز بو اشدن زینهار
پادشاهوک کزلو چوق اشلار وار

حال ایلدم اشبو ایشی بن سزا
ایتملر کیم ایتمدکی سن بزا

قلد اول سوز بر قرارا برزمان
کوردانی جمله کوک اهلی عیان

تقریری اول یازیا باقاردیکی
کندوز نیوک صانوبن قرقاردیکی

الله ابلیس احتیاطن اتمدی
هیچ کندو حالنه ظن اتمدی

منبر ارمیشیدی وعظ ایدوردی
شویله کندو حالنه مغروردی

ذکر تسبیح توکل اشلری
قلمدق ابرق دخی تشویش لری

دل لرنده طومدن الله ادی
هر برینوک کوکل طولو عشقی اودی

کل وحدت ملکنی طتمش بولار
قامو خلقک کوکلنی اوتمش بولار

خوش دزلمش شمع جمع آرا بده
جمله خلق الور بولردن فایده

منصب اولمش بونلرا صدق صفا
بو بریلا بغلمش عهد وفا

چون بولار بو بلله خوش کوردم بنا
پس بولر کمدر دیب صوردم بنا

دیدلر اهلی طریقت در بولر
بونلرا وردی چلب کورکلو خولر

کمسی بونلو یوزدب سچمدی
هیچ کمسنه بونلری قویب کچمدی

سندخی کچماکه منزل اشبودر
بو مقام اهلنی کوررسن خوش خودر

بن دلودم کیم کچیدم ایلرو
یول بولیدم الچوودن ایچرو

کوکلم ایدر کچمکل منزل بودر
اول وریب اسناد کوک محفل بودر

کچمسم بولدن قلورم نیدیین
چون قومزلر بیجه کاچب کیدیین

پس قودم کوکل بلار کلا بلا
کیم طورا اول قابوده قل لق قلا

قلد کوکلم اول اشکلدا صحبتا
یعنی برکون طوش اولم دیب رحمتا

محفل پنجم

پس بولر کچدم بشنجی منزلا
انده بینه اغودم بر محفلا

کوردم اول محفل دخی کی معتبر
حالو حالندن ویرر هر دم خبر

سوزلری کندوزنی بلمکلار زر / اشلری کندوزنا کلمک درز

دعوی عرفان قلورلر طرمدین / بیر کوکلی سیرادرلر ورمدین

جمله عالم خلقنوک کوکلندک / کورنو درر بنلرده هر برد بلاکی

تنلری سوبله ضعیف سست حال / کیم بو اودن چقمدیلر ساه سال

جانلری ایلاقوی اولمش درز / کیم بولردن بیر کوک طولمش درز

بنلوک جون بو بیله کوردم حاللرن / پس بو کز قلدم سوال احواللرن

ایندم ایدک بونلری کمدرنکا / کیم بولار رک حالنا قلدم طکا

ایتدلر بونلردر اول عارف ارن / بورده یورکن بقب عرشی کورن

جمله عالم خلقنوک شمعی بولر / جانلرک بو دنیده جمعی بولر

کجمد جانی بولردن مشنولک / کجمیا بلکل حقیقت هم سنوک

من دلردم کور کجیدم طرمدن / صبر ابلا منزدم مقاما ارمدن

جانوم ایدر کجما بوندن نول دکول / بن هلا بو محفلی قلدم قبول

کجسم بولدن قلورلر نیدین / جون قومزلر بنجه کاچب کیدین

پس بو کز جانی قودم اول قوملا / ناطورا کندوزنی کمدر بلا

محفل ششم

قلد جان انداو بن کجدم بنا / بوکز اردم سنزل التنجی سنا

کوردم انده بر قوم بولق عجب / بی سکونت ور بولرده ناطلب

نه بلور کندوزنی نه ایرغی / اشلری نه فسق نه حق بیرغی

دل برنده قلمدق هیج نوعه سوز / طاقتی یوق کسنوک کماجه کوز

نفر بریسی یا و قلمشی کندوزن / عجز اجنده حضرتا طتمش یوزن

پس بو کز صوردم بنا کمدر بولر / کیم بو یولده بو بیله مسکین دربولر

ایتدلر بونلر درر اول عاجز قلان / پادشاهلق دا کزنده غرق اولن

عجزاویدر قلد بونده خاص عام / نیجه ورلق بیله وردی بو مقام

ای نجا بر کلورک بولدی اوجین / ای نجا زیر کلورک ازدی کوجین

ای نجا سرمایلر وردی بیلا / استی قلدی اشبو اوده مبتلا

بن دلردم کم کجیدم اولسدی ک / طاقتم طاق اولد حالم قلمدی

قلدم انده عاجز حیران زار / قان عزت قان ناموس قان عار

قانی تن کیم کوشش ایدم کجمکا / کندوزم بو عجز اودن سجمکا

قانی نفس کیم مرکب اولمشد بکا / انکیلاجا بنزدم درت یکا

قانی اول عقل بلوکیم وار دری / عجز اودن جقمغا کی یاردی

قانی اوکل کیم کوردیک حالمی / اشبو اودن قوتریدی یولمی

قانی جان کیم اوزدی کجمکا / بو عجزلق سلکنی ترک اتمکا

قلد بونلر ناموسی بندن اراق / اوتر بکا بو عجز اوک اولدی طراق

چقدن ارتق قلمدی خصم دقی / پس بو کز زار یک تلب الدم حقی

ابتدم ای درسانده لر دستکیری / ییوردکول سندن طلوسندن دری
سنی آخر قلمشا قوت ویرن / بوک کوننده قاموبا فریاد ایرن
بانجلایار بولداش کلمدی / سندن ارتق دستکیرم قلمدی
اول آخر دلیل سنسن بکا / سانکیلا موارزم سندن سکا
رحمتک چوق فضلک اوکشای کریم / قومه بانی عجز اونده ای رحیم
هیچ مدد بولمدردی بندن بکا / کتدی بنک قاموش قلدی سکا
چون بوزارک بند ذاتمدن حقا / کورکه نه فضل ایتدا اول حی بقا
الت نسنه باکه ارسال ایلدی / جمله دردلو قالمی حال ایلدی
کلدا اولدم عنایت قرشودن / الومی طندی چقردی قیغودن
کلدا اردنجا هدایت همرنا / چلدبان پادشاه درگاهنا
کلد توفیق اولدی قوت بکا / بولداش اولد کتمکا حقدن بکا
بوکز اندن صکره کلدی عقل کل / باکه اولدی اصول اچره اصول
عقل کلدن صکره کلد عشق یار / اول کلجک قلد بان شهسوار
پس بوکز دولت ارشدی شکسزین / تنجرو بقدمسا کوردم دوست یوزن
اشبو النده نسنه طندی الومی / اول عجزلقدن چقردی یولی
الدبان حضرتا بولدم مراد / کوردم انده فضل رحمت بی عدد
نهرکیم انوک عدلنا طوتش اولد اول / حضرتا ارشاد یولده قلد اول

نهرکیم اول فضلنا همراه اولا / لاجرم منزلا کا درکاه اولا
وصف حالمی اوش سزا عرض ایلدم / اول قدر کیم عقلم اردی سویلدم
هر که بلدی بنجلاین بوا شی / طانقم اولدر بوسوزه ای کشی
نه دیدم بن اول بلور الدن صکا / رازیمی بن اکا ایدم اول بکا
نهرکیم کیم پادشاه اچدلوزن / اکلدی حالن بلدی کندوزن
دنیا اکلماذن اول نیدکی بلور / بولدسی کیمدی قندیدکی بلور
هم بلور کیم نیشه کلدی دنیا / عیب مدرکو کندو حالن سویلیا
قنده لوجد تنده توندی یولاری / نیته بلمز کجدکی منزللری
یوز طپرق عاشقوک اولمسیا / کیم بوسوزی جان اچندن دکلیا
بقمیا بوصورتا معنی کوزده / دنیا الدندن طوغری کیده
ای خدا یا طفر بولدن ازمغیل / خاصلولردن سن بزی آیرمغیل

الباب السابع في المبهمات

بودنجی باب اچنده اون عجب / داستان ورکیم بولاری اول اچلب
بیدبید یاردیدر اول هیچنان / بیدانداملا پدیک قت آسمان

داستان هفتم اول از باب هفتم

بینه برنفنی سوزی کلدی دله / سن بو سوزدن عشقلا معنی دله
بیجالم معنی دلرسک بولسن / صنع اچندن صانعا یول بولسن

صانعوك صنعین كوروب بیلدی بیلین   صنع ایچندن بولدی [illegible]
نامه قیلدی صنع کندو کنجنا   صنعه یوق کور کندو نادر کنج نه
چونکه بو علمی بیلاسین سن تمام   بس طناسن معنی اوندن مقام
قنده بقسك معنی کوره کورلرك   نه دربسك معنی اول سوزلرك
بیلسن اول حق نلر قیلمش درر   نه یزیدی نه ندن کلمش درر
خلقه یوق لر اکلیاسین خالقی   نسد کور اول خلقك امرك خالقی

قوله تعالی الا له الخلق والامر تبارك الله رب العالمین

دبیلدی کیم یاردیدی عالمی   عالما حاکم قیلدی آدمی
ایلك یزیدی قدرتندن عقل کل   کندو زیبا اولرانی قیلدی قول
نکم ایوب قیلدی اکا بونجا زمان   بوغکن بو نه فلك هفت آسمان
ایلدی اول عقل کلدن نه فلك   بیرو کوك جسم جان انس ملك
بیدی قت کوك بیدی قت بیر ایلدی   یعنی کیم قیلدی چون بیر ایلدی
هر بیرین اضمولری بس بیر قلا   کیم طوا قول انده خوش قلق قلا
بیدی قت کولده یدی یلدز قودی   هر بیرین برلو بیورندی اوز قودی
کندو اسمندن یولارا وردی اش   کیم جهانه حکم ایدرلر یازوقش
زیره کیم بونلر مدبرلر درر   ناکه درسك اللرندن وردرر
تخسولرای بای یقسول ایلمك   قللری بك بکلری قول ایلمك

بیلورك خلقنده قودی اول جلیل   لم عزیز اولور بولورده کیم ذلیل
صورتا حاکم قودی حق نیلری   نیلماکه قودی بریق بونلری
هر بیرینوك حکمنی ایدم سنکا   ایشدا ایدیك بیجه درلکدن صکا
اربلدن چون اثر نطفه تمام   انده رحمنده طوتر ملك مقام
تربیت الکن زحل ویررا اکا   صوبکین اول قانه دونر لورسکا
بس بولکز اول مشتری قوة قیلور   نکرامری برله قانی ات قیلور
دکلد نوبت مریخه قیلدی نظر   ات سکوکز بندی و اولدی اعضلر
انوك ارنجا اوننش در بو کزین   کلدی صورت بغلدی دزدی بو زین
دوردایی اون کن لکا ایچون جان کلور   یعنی تخت اولدی بوکز سلطان کلور
بس بو کز سلطا ایچون علیش طرب   زهره کلدی شاذلق قیلدی عجب
زهره اردنجا عطارد نازله   کلدی دانش ویردی اکا رازله
بیلدی اول الت بیلدز الت آی   چون یدنجی آی طغدی کلدی آی
آی دنی وردی غذاق بروش   بینه جوریدی زحله دکلدی اش
چونکه سکزنجی آی خلم ایدی زحل   مشتری یه دکلدی بوکز عقد حل
بغلو ثمك اشبدرینس انوك   بغلو بولیناچی اولدز اوغلنوك
طوتز ایدن صوکره بوکز شنند باغ   کلدی اوغلن طشره کوردی دشت باغ
اول تیرلوی بیرده کیم اولیرد قان   ایله صانردی که ملك اولدز نهان

بلمزیدی بو جهان نیجبدکن　　بونده جمعیت صحبت

راضی اولمادی که زنده طورار　　تان اچنده قالمی اچب درلك سوره

چون کیم اول اودن بو او خوشتر درر　　پس بلك کیم داخ بیك او ور درر

قالغو اولسه درمه دنیا نعمتین　　انده وارن بولدی اول دوستن

آنه قرندن جو بکدی بو جهان　　آخرت پس داخ بکدرنی کمان

آخرت فردوس بو کلخاندرر　　آله بقسك بو جهان زندان درر

هر کیم اول درلك سرالیق اکا　　جنتی ملك ایلیا خالق اکا

سونز اکش درحاله کلدك بلدزه　　براشتکیم نیلر اول بلدز بزا

چون طوغرا اوغلن کلر بو دنیا　　دایه اولر آی اکا ایلدن ا یا

بسلر انی دورت ییل دورد آی آی　　پس عطارد ویرر اول خوش رایه رای

بسلر اون ییل اول دخی دانش ویرر　　مکتبی کورساکه اکا انش ویرر

کلد بو کلز زهره خوش قلدی طرب　　یتدکو کلدن هوای بوالعجب

عشرت بوسه کنار عیش نوش　　نفس اچنده بو هوسلر قلدی جوش

زهره اردنجا بو کز کلدی کنش　　ایله صانکم بو کشی اولدی کنش

دردصورت بغلدی خط تمام　　کورمك استر آن جمله خاص عام

کونش اردنجا کلور مریخ اکا　　ارمغ استر طتق استرلور سکا

بازولر قوت طوتر الیلق کلور　　اول انردن عازلر الیلق قلور

کلد بو کز مشتری قلدی نظر　　شخص انکچون جمع ایدر چوق سیم زر

مشتری بوك کدخدالق در اشی　　ملکه مایل انی اولر اول کشی

کلد آخر کار حکم ایتدی زحل　　چون اکا کلدی صورت طتدی محل

زیره کاهل در زحل سزمز اشی　　عاقبت انی قلور اشدن کتی

صورتك اندن در اول تمکی　　بینه آخر اندن اولر تمکی

چون عدمدن کلد صورت دم بدم　　عاقبت وردی بینه اولدی عدم

الاجان لم تکرنك امری درر　　اول ذو کنمز عمر انوك عمری درر

اول تمام اولدی بو کز سن کل سکا　　کندوزك بلمك دلرسك کل سکا

کورکه سن صورتی نخسه جان مسن　　ملك اچنده قولمی یا سلطان مسن

سن بو علمی کندوزلدن کور اوقی　　هرکه بلدی کندوزن بلدی حقی

قوله علیه السلام اعرف نفسك تعرف ربك

سن سنی صورت بلرسك حیف اولا　　حیف دکلمی قول اولا سلطان قولا

پس حقیقت جان بلنلر کندوزن　　قول ادیدی بیدفات کوك بلدوزن

صورت اولدی بلدزلرك محکومدر　　جمله سن خادم بولر مخدومدر

جان جلالك امردر بلدز قولی　　امرنا قول ایلدی دهر قولی

جانسك سن پاك باز اول پاك باز　　اصلکا دونکی نیاز اولکی نیاز

تنسك خود اولسر در تن خراب　　قاچن اولسا تن یری تحت التراب

بیر کوک خوش سوکچون ایلدی / هم سنوکچون ایلدم

سن شول اصلدن سن آخر اول جلیل / سندن اونترو ابلیسی قلدی ذلیل

نیدیم کیم بیلمز سن سنسنی / یا او قلدک بولمز سن سنسنی

ینه یرده کوکلده سنسن اول استاد کوک / سن سکا کل سن سکا کل دیر او کوک

هر کیم استر کوره کندو یوزنی / کزلو یا بقسون کورا کندوزنی

پس بو عالم کزکو در بر بقسکا / نه کورر سک سنسن اول بو سن سکا

چون بو علمی ویردی حق بو عاشقا / واجب اولدی ایدیه جمله عاشقا

عاشقی معشوقنا التمک درر / ذره دیرلب کونشا التمک درر

روز قلسون دوستلرا بو شربتی / کیم بو شربت درجلا بکلدخمی

داستان دوم از باب هفتم

خالق اولدر اول یرتدی مخلوقی / مخلوقک اولدر کمان سز خالقی

یوق وار ایلاین اولدر وار یوق / چوق از ایلاین اولدر از چوق

اول کتوردی بو فلکن بو عالمی / اول بیتردی عالم ایچره آدمی

بید قات کوک اول یرتدی بی ستون / بید قات یر اول دوزدی باسکون

بید اقلیم اول یرتدی حد لا / بید داکز اول بلورتدی سد لا

بید کوکه یلدزه بخش ایتدی اول / بید کوکا یلدزی نقشی ایتدی اول

بید یلدز دردیک کوکلر بکی / بید سلطان دردی اقلیم بکی

یرده کوکده هر نه کیم نقش ایلدی / جانلرا و تنلرا بخشش ایلدی

یرده کوکده ناکه وارسا سنده وار / سن سکا کل سن سکا کل برای یار

کورکه سن کم سین بو یر کوک ندر / ایشدا ایدی کیم حکایت بیلمه در

چون یرتدی یر کوکی اول قدیم / کورنه حکمت یرده دزدی اول حکیم

یوغکن بو یر کوک اول واردی / شویله اکسز غنی جباردی

احتیاج یوقدی هیچ نسنیا / لا تقدیر اولدی کیم ملک ایلیا

طولدرا اول ملکنا بو مخلوقی / ایلدی کورندی جهانک خالقی

یوقدی عالم یکلی اول عدم / یوقلوق ایچره شویله بصمشدی قدم

ایله صان یرکا فرستاندی حقیم / بر کوراکا ایتدی بالله اول قدیم

ویرسیدی علمنی اول بو قلغا / یعنی یوقلقدن دیلرورلق طوغا

ورد بو علم الا لم کار ایتمدی / دعوتن علوک عدم ایشتمدی

کلدی انو لسوزبلا دعو نه / پس چلیدن دستور اولدی قدرته

ورد قدرت یقد کافرستانی / یغما قلدی کل خانا نتی

طرتدی بر قل بر قرا وش کشان / اول عدمدن عالما کلدی روان

بو بیناذین طقد قدرت بنلرو کل / بینکلم بر یاغ الدن قل لروک

طوعا او کرها کتردی طاعتا / کلو کلسز کلدلر چون حضرتا

قوله تعالی طوعا او کرها

قلدی کوعده طوردی تنید کندوزن | اول قراوش سجده یه اوردی یوزن
قلدی کوعدن باشنی قلدی مدی | اول قراوش سجده دن هیچ طورمدی
حق تعالی عشقلا عقد باغلدی | بیر بیرنا بنلوری جفت ایلدی
اول ایکیدن طوغدی بو جمله وجود | کیرد کوعده قلدی کیم قلدی سجود
بیر کوک آدی طقدلر اول ایکیتا | قول قراوش دور بیقرسل استنا
اکلدکنی کیم بولر نکدور سنوک | بیر آتک بیر انک دور سنوک
پس بولرده ناکه ورساسنده وار | بعضیسی جاندا و بعضی تنده وار
کوزلرک کوره انی کوکل بلا | دکله ایمدی نیجه دور قلدر قلا
بیر یوزنده بیدی اقلیم وار عیان | معروف مشهور دور بلور بیان
اوش تنکده بیدی اندام ظاهر | کیم اینکلا حکم ادرسنی ظاهر
بیدی کوکده بیدی یلدز خلم ایدر | کیم بلور قنداز کلور قنجا کدر
بیدی احکام اولدور کیم سنده دور | بیدی اندام اچره اصلی جانده دور
بیدی طامو کیم یر التنده قودی | عاصیلر جون طپطلو دور خشم اودی
بیدی اعضاکده هم اول وار دور سنوک | آنین اولور طامو یا لایق تنوک
بیدی کن وارجو تنزیل اون الا انج | انسز اولمز دنیاده نقصول بای
بیدی مصحف خلم دور اول جان کورور | دین جهانندن طوغرا ایدن وار دور
بیدی قت یر کیم کنتش قیلیپ دور | اشبو سوز خوش ساله معنی طپ دور

بیدی دوندن ادمی کون قور تورور | کیم دور دوست لر بری برسین کورور
بیدی مصحف مغنس دور ای صفا | کیم انوک برجی نهاذی مصطفی
بوندور بز قلرندن موی منی | بیدی مصحف قور قدور هر مسکنی
کیم انوک خلقن طوترسا شاد اولا | بیدی طامودن تنی ازاد اولا
بیتلم کوننش نورندن خاص عام | قورتلر دون ظلمتندن هر مقام
بیدی کوک بیدی رنک بیدی داد | بیدی اقلیم طوتبدر بیدی ادم
بیدی قات کوکدا و جمله یرلو دور | کندو علمک کندوزرکل کزلو دور
ایدکل کندو زکا دور عقلالی | کندوزکدا اوقت کندو نقلالی
کورکه سنی لم سین نادر بو جهان | سنی کروسندن سکا ورکل نشان
بو حسابی سن سنکلا ایلکل | کندو اوزک کندوزوکا سویلکل
لم سکا سندن یقین یوقدر کشی | سن سکا کل لم بلا سن بو اشی
کر کلرسک سن سکا بلو بیان | آچلا سندن سکا کنج نهان
جون لم اول کنج بولا سن بلک سن | حکملا کالی طتا سن ملک سن
ایره شرغدن غریبه خلکک حقلا | قنده اولسک سنوک لاحق بلا
یریوزی کول الت براودر تمام | اول سکا کل اولا ملک مقام
بلک بو بیر کوک سکا براو اولا | اول ارقدن بقدغوک یاقن کلا
نلم استرسک بوله سن سنده سن | بلسن کیم شاه سن سن بنده سن

بیلک ایکن قیل لیق قیمو بیلسان اولا / نه ایراق یاقین نا ایمن ان اولا

جمله ورلیق صرف اولا اول بیرلکا / قانو اولمک کشر بلا درلکا

قلدیا هیچ اول صوک تیل قال / پس اولا اولدم بیرا مطلق وصال

اورته یردن کوترله بوستان تیب / اول دکزده غرقه وار اجان تن

عاشق معشوق عشق بیر حرف اولا / کیر وکندو معنیسنا صرف اولا

محو اولا بو حرف صوت اون ساز / نیته لک سز کورنا اول بی نیاز

کندوی کندو کوره کندو بلا / باقسن ایدیمزم کلز دلا

سوزدکندی بوندن اوشردل اولمات / غرقه وردی جسم جان عقل ذات

قلدا اولحی بقای لم یزل / هم ابد ذر اول حقیقت هم ازل

عشق انوکلدر عاشق اولدر معشوق اول / آخر اندن آکه وار جمله بول

کندو زندن کندو یه کندو دلیل / کندوزی کندو رنا اولمش خلیل

عاشق ایمدی ورلغوک ذر بو قلغا / بوقلوق ایچندن سکا ورلق طوغا

طوت انی سرمایه طیذر اول سکا / کندو زوک صرف ایله کل کل اکا

تو کلن سلطان اولاسن تا ابد / وار کندی اوحدک قلدی احد

بوندن ایرر مقصودا هر آدمی / روز قلسون دوستلرا خوب بودمی

داستان سوم از باب هفتم

ای کوکل سن خلقته طل خکمته / آج کوزک بقو عبرته قل عبرته

کور کیم اول حق نیلمش در عالمی / عالم ایچره نیجه درمش آدمی

بو بنی آدم که طتدی بیر یوزن / نیجه طتمش حضرته بر کوز یوزن

جمله یوز طتمش اکا بی شین کاف / تسبحن کورذلرن حجه قاف

جملینوک تسبیح اول حق درز / اکه منکر هیچ کمسنه یوقدرز

اولدر آخر مخلوقاتک معبودی / انده بولنور رتهر بیر بنوک مقصودی

چون کتردی دنیا حق بونلرکی / طردلر درکاهده قرشو بونلرکی

جمله یوز اول حضرتا طتمش درر / یعنی قول درقلغا طرمش درر

بیدصف درادمی اکدن صوکا / حضرتا قرشو لدرلر کورسکا

اولو کیچی نیل یذنخسول بایک / بو بیدی صفدر لدر بل اون اکی

هر بیری اردنجه هی طرمزلدرز / اوکرورانی صوک کلن بلمز نیدرز

جمله سرکردان حیران اول حقا / بیلمزلر نیجه درانش مطلقا

ایلاغرکن نه صوکنده اکسلز / نه اوکن قنجا وررکمسه بلورز

خلملا درکلو کلمز نیلسون / ورمسا قورمی نه تدبیر ایلسون

بو بیدی صف ادمینوک حالنی / ایدبجر بیر بیر سکا احوالنی

شرح بیرله وصفنی ایدم سکا / ایشد ایمدی نیجه در اکدن صکا

بیرصف شول سودا منذر انه دن / کم بولاره انه لر در مهربان

نارسیذه ناکه وارسا … دنیده / قاموسی بیرصف در اخرای ده ده

زبره کیم نغمه رنک هم باز دور بلر | نارسیده انی ایندی اطلق لر

ناله ور نارسیده سد امر | بنلرک ازره حکم دور اول قمر

نیجه کاچرسا قمر بولر کچی | ارقون ارقون اغلغی اول صفلار کچا

شول صفا اوزرکیم اول بو کورز بو در | سونلکری او نیز کلا رخوش بولور

ایشه کوجه ویر بیر بولسا او در | بلد نیجا ایشلری اول باشرور

کرورور سن صنعتا یا مکتبا | الرنی اول صفده اولار مرتبه

بزنی علم او تفقدر انده ایش | پس عطارد ویرر اکا بز وریش

شول عطارد دیکیم حکمدر اول صفا | ان الله قودی انده ای صفا

کیم بو خلقی اول مقامدن کوچرا | شول بلو غیرت صفینا کاچرا

انده نغمه طرفش درور بر صف بنا | مشغول اولمش لر بو دنیا عیشنا

اول صف اهلی جمله خوش کچمک دیلر | دنیده خوش خوش بیب ایچمک دیلر

اینمی کلمک بولارک ایشلری | بوقدرر ایرق دغی تشویشلری

مجلس عیش طرب ایشتر بو لر | کوزلری کورکلو یوزی کورمک دیلر

پس بو صافک حالی اول زهره دور | کورسکاکیم کندو ایشن اوکرددر

زهره نک عیش طرب دور پیشه سی | انی اولدر اول صفک اندیشه سی

بو عمرم اندن دغی کچسا کرک | قوندغی اودن قونق کوچسا کرک

کچسا خوذ کاچرلر شلکزین | بولر دور دغی صفدن اکنزیت

چون بو صفدن کچدوردی اول صفا | بلکو بیلوک اولدغی قلمز وفا

حال وردی طندی اول صفده مقام | کندو زن ارایده ایلر مدام

زبره اول صفقه طونلر تو تیجی | کندو زن دزمکدرر کونش کبی

انده وار نکر یوزی بکزر کوک تا | آرلقدن نغمه دنی بکزر کوکتا

اول صف استناک کونش دور بیش حلم | نه قوالغی انده نه قیقو نه غم

هر بیر بیوک بکوکل خوش بکزی کولر | هر کورن انی بیا کورمک دیلر

بو صف اهلی قاموسی شول حال دور | کن بکی قنده یورز بلق دور

بو عمرم طرمز کچمو اندن دغی | چون که بن کچدم کچاسن سندغی

قو سلر کچا بیلدک چاره نه | هله کلدک اول الارد وارنه

چونکه عمر اردی بشنجی سنتوله | خوش دزلدی بولنز اول صف اهلیله

اول صف اهلی تند تیز دور خولری | بوقدرر هیچ کمسه دن قرخولری

ارنو طتق اولرسا قاموسی | هیچ ضمیر کیم بتوندر ناموسی

ایله کیمش دور بولر غیرت طونن | کیم حساب طتمز بیری خلقک اوتن

ایله کیم الده قلچ طتمش کبی | نفسک اول مریخه بکزر تو تیجی

پس حکم دور مریخ اول صفه استنا | مایل اینن دور بولر باش قصد نا

اول صفک اشبو بله دور دیلک لری | نسبت ایلر مریخه اردک لری

عمره طوتق بو قدر بوندغی دقی | اشبو علمی کندوزکده کور اوقی

کندو حالک معنیسیدر نفسکا ایرغینی کورمرسک نفسکا
کچد بوکزو ردا التنجی صفا بوزا کادوندی بوکا اوردی قفا
کچمیدی سودلر چار نچار کاچر کچد کجا بولیل نهار
ورد کوردا اول صفی کرکی درست اهل دنیا درمکا جلال جیفت
ایله سومشلر بو دنیا مالنی کم اونتمشلر اولم احوالنی
دنیا اولمش دون کوندز اشلری ایقولارنده بولارلر دوشلری
مال ملک سیم زر جمع ایلمک کتخدالق رای تدبیر سویلمک
اول صفا اهلی بو اشی شوبله سوزر کیم دو منزلکم جهاندا کلمسه دار
صانک بوندردر بو ملکک صاحبی کیم بلکمز هر بری بر صاحبی
منشور بدندر بولاره بو اثر زیره حقدن اله دکلدی اول نظر
صاحب ملک ممالک اولدرر بو صفا پس محض مالک اولدرر
انکیچون اکه بکزر خولری دنیبی طتمق درر ارزولری
بودخی بر معتبر منزلیدی خوش درلمش صف خوش تحفیلدی
نقد قومزلر عمر کم بونده طوره بو صف اهلیلا بلا درلک سوزر
بنرلو کل ورمیشدک بو درلکا الا کلسه حکم الندی بیرلکا
بیرلک اولیدیجی صفدرای صفا کیم کمسنا بولمدی اندن وفا
ختم عمرده اول مقام درشکنن لیک چون مختصر اردی اله السزن

کرد اول صف ایل جمله ضعف حال کمسنا انده قوی اولمق محال
جمله الت قلمش اشون ترک یرق دنیده هیچ کسب یوقدر درد یوق
بکزنند لوکل طار عقل کنج صوومش معدا وستی اولمش مزج
نفس مفرد دنیا داو لوکل جفت اعضا الوجودلمش الا لوکل قفت
اولولقدن اورلب دورکن بیرک اغلن اوشق تشویشی در تند بیری
جمله خلقدن ایلدوکن منزلی جمله سوزک خردنی سویلردلی
علودیکن سفلیا قلمش نظر العیاذ بالله اول حالدن حذر
ایله صان کم یدیت کوکدن دوز بیر یوزنده دور شب بنیاد اورز
بوزحل فنی درز خوذای کشی فوچلر انوکچون اشلر اشی
کم زحل یدیخ کوکدیکن بیرک انه رحمنه اثر اشلر الرک
بس زحل دن اول یدیجی صف بلی نسبت ایلر باکنا خلقک اوکی
وردا اوش عمر اردی اخر منزله یولداشو اولب کچد بلدز حکم الا
کلمد هیچ اول جلالک امرنی بلدزا صورا تدکل عمرنی
نی چلب امری ونه قول رسول طتمدک بلدزلرا وردی لوکل
حق تنل تیمق یوق درانوک اولمسون کمرا ولا بو درلک سنوک
اردل بو دلکوک اولدن صوکا اکلیانسن کر تفوسل حالکا
بلسن کم نیچه کچدی درلکوک خلم اجنده کیمه تندی برلکوک

اول یدی صفا وش تمام اولد تمام   صور تابونلان اوتابوق در مقام
چون بو صفدن کچدا اول اولدی خراب   منزلی اولدی انوک تحت التراب
اشلدیسا بونده نبراو عمل   زیر دنت اوله اکا نور حمل
بید بلدز قول اولاسن بل اکا   اوله اول حق حضرتی منزل اکا
تخسه شویله خور اوله طبرقدن اول   کم بلمیا بو بکمی تخسه قول
جان موقوفده قلا محروم زار   صاچلا اوددن اکا هر دم شار
بو یدی صفدن کچا آدمی   زری عنایت عشقلا سردی دمی
ایله طنسا عشقلا حق امرینی   کم کجور اعمر اچینده دمی
یولداش اولسا تکرنک خاصلارنا   لاین اولا لاجرم دیدارنا
عاشقا سرمایه بو عشق طب درر   حضرتنه بو عشقدر انی طب درر
کوردکل شید عشق برآدمن   آدمیدی بولده قالیدی زمن
ای خدا یا عاشقی ابر مغبل   دنیا اخرطوغر یولدن ار مقبل

داستان چهارم از باب هفتم   عشقلکی

ای کوکل سن یولارینا یارسک   یول اچنده یا اولی الابصار سک
نه کورسک عبرت الا اول نسندن   کم بلاسن هر اشوک اصلی ندن
کوزله کوردک نسندن عبرت طتا   پس کوکلده تبنیا خلقت تنا
آچلا اندن اکا کنج نهان   اول بلا کم نیجه در اشبو جهان

الطفل کم بو جهان نج قت درر   تنلری نادر نچون قت درر
دلمه قاتلده ندر حال صفت   اشبو ایشی اکلمق در معرفت
دکله امدی سن بو سوزک خلکتن   کم بلاسن پادشاهوک قدرتن
الطفل کم بیدنت در بو جهان   اچلو طاشلو بیر بیردن نهان
بو بیدی قت هر بیرینوک جان در   ایله صان کم اول طمر بوقان در
ایچره اول قاموزن خانلر جانی   اولدرر کم جان تن استرانی
بو بیدی قت نسنه تن در جان اول   کم بلیسو بیله مکر انی اول
حال کلدک بو سوزک تقریرنا   بر نظر قل پادشاه تقدیرنا
کور عالم بید قت طرمشی درره   جلسی یوز حضرتا اورتشی درره
هر بیرینوک شرحنی ایدم سکا   دکله امدی نیجه در الکان سوکا
بو یدی قت بر بیرینوک جان در   اصلنه بقسک بولر جسمان در
چون که بو بیر کوک مجسم در عیان   هم مجوف در بلوک بلوق بیان
هر صورت کم انوک ایچی بوش اولا   بردخی نسنا کرک کم اول طولا
بو عمارتلرکه وردر دنیده   دنیانک جانن بل انی ای ددّه
اول عمارتلا دیدر بو جهان   تخسه جان سنز بر صورت در دکل نهان
دنیاده بو شهر بو کویلرکه وار   دنیایی بلوک دیری انلر طوتار
قنده کم بونلر خراب اولمشی درر   ایله بلکل بو جهان اولمشی درر

تننی یرده کیم عمارت اولمیا
کمسه انده هیچ رغبت بولمیا

پس عمارت بو جهانک جاندر
کرچه کیم کنددر دخی جسماندر

بو کزین کلدک عمارت جانبنا
براشت کیم جسم نادر جان نه

چون عمارت دیر طوتر عالمی
آن کلمدر دیر طوتن آدمی

آدمینوک صورتی جان درراکا
دکله اشبو حکمتی بتغل الکا

هر عمارت که انده صورت اولمیا
بیلورک انده هیچ راحت کلمیا

چون خلایق اولمیا هر بر مکان
ایله بل کیم اولوکوده در همان

قنق ملکده کیم رعیت یوق درر
اول مقام اولدی مطلق درر

بو رعیت ملکلری قایم طوتار
درلکین دولتن دایم طوتار

ملکلرک پس جان خلقدر مطلقا
خلق کدیجک ملک اولور طتمز بقا

خلق دخی جوقدر جهانده لیک خاص
آدمیدر آدمی خاص الخواص

جمله خلقک آدمیدر یکرکی
کیم بولردر دنینه ملکلر بکی

پس بنی آدم طوتر ملکی دیرک
آدمیسز ملک اولودر هر بری

آدمینوک جان و هم جسمی وار
جاندر کیم جسمنی قایم طوتار

جان کدیجک جسم اولور اشدن قلور
مالنی و ملکنی ایرق الور

صورتک بو جانلادر رونقی
جان کدیجک رغبتی قلمزدقی

جانلا اشدر کورر بو کوز قولاق
جانلا طوتر یورر بو ال ایاق

جانلادر دل دخی سویلادکی
ایلدن ایلا خلقه حکم ایلادکی

صورتن خلقوک دیری پس جان طوتر
چونکه جان کتدی صورتدن نابتر

اول تمام اولدی بو کز کل جان کوز
جان دخی نیلا دریدر آن صور

جان دریدر علملا بلکل عیان
جانه جاندر علم حق بلو بیان

قنق جان کیم علمی یوقدر اولودر
کورسکا کیم قیغودن اول آلودر

بو فضیلت علملا در جانلرا
انکیچون حکم ایدر سلطانلرا

جان کیم انوک تکی علمی جان درر
کورسکا اول قاموغ سلطان درر

دیریسی علمی جانی بو حق علمی طوتر
درلو حکمت اول دیری جاندا بتر

جاهلک جانندا دیرلک یوقدرر
حق بلوک کیم اشبو سوزم حق درر

دیرلکی عالملرا وردی چلاپ
حضرتا آنی قلور بونلر طلاپ

جانلرک پس جاندر بو علم حق
آل طوغل تکری علمندن سبق

تکری علمی جانلرک خود جان درر
اول علم نیلا دیری بر آن کورر

عقللادر دیرلکی آنوک دقی
عقللا بق بو سوزک علتن اوقی

هر کوکل کیم عقل یوقدر علم یوق
عقل کامل کیشینوک خود علم چوق

علم دیری عقللا طتدی طتان
علم هم بو عقللا اوتدی اوتان

اولودر علمی عقلسز کیشینوک
انکیچون حاصلی یوق ایشنوک

عقلدر جانی علوک مطلقا
عقل ناقص علمله ارمز حقا

قوله العالم میت وحیوته العقل

قنق علم ایسه کیم اول عاقل اوله   لاجرم کیم چوق عمل حاصل قلا
پس دری علم اولدر کیم عقلی اکا   یولداش اولمشدر بلا اولدن صو کا
علم بلدک عقللا ایشدر کلی   عقل بر کور کیم نجیمشی درلکی
عقل درلکدن طوتن بر کوردندر   ایشدا بدی کیم حکایت نیتدر
دیر عقلی عشق طوتر بلکل عیان   اولودر عشقسز عقل بلکو بیان
قنق عاقلدر کیم صفا طتمشدکرل   اول حقیقت حضرتا لایق دکول
عشق یلداش اولمین عقل اولودر   کندو نفسندن انکچون الودر
اول عقل کیم عشقه یلداش اولمدی   خلمت اسرارا کاآش اولمدی
درلکی عقلک بو حق عشقیلا در   بلکه عقلی حضرتا عشق ایلدر
اول عقل لم حضرتا حیران دکول   ایله بلکم کیم بلر عشقی جان دکول
انکیچون تیغوده قلمشدر اول   جان یوقدر یعنی لم اولمشدر اول
پس بو عشقک جان عشقدر مطلقا   کورسکا عشقسز عقل ارمز حقا
بلو بلدک عشق بو عقله جانمش   عشقی کورلوم درلکی تندا یشی
کورلوم نیلا دریدر عشق دقی   عشقه جان بلکل حقیقت اول حقی
حقلادر درلکی عشقوک تمام   حقدن ایری یوقدرر عشقه مقام
دنیده عشقوک دلاکی یوقدرر   عشقه مقصود مراد اول حق دررر

قانی بو نعمتلرا شکر ایلیین   شکر له الله ادن ذکر ایلین
اولدخی اولدی تمام اکلا یینا   طک کورا ایشدبن اکلا یینا
بردخی وار ایکان ابذم سکا   دکلا امدی نیجه در اولدن صوکا
اول فکردر کیم کدرلو کل اراق   وصلته دکشور لور جمله فراق
کوکل ایرزنیا کیم اردمک دلر   کورر اولادم نبی کیم لورمک دلر
فکرا چنده چه اخودرچه سرای   فکرا چندن بر دزر هند وخطای
که اخرده که سرا ایچ بوزر اول   گاه هنده که خطایه وارر اول
که دلرسه شول سرا ایردا لرک   کشت ایدر طشرا طورسا باکچری
که خزینه مالنی یغما قلور   قوم میانده اولدرر رسوا قلور
گاه بغراج ایلینده گاه طور   گاه فردوس ایشلنده گاه حور
قنو دالکزدن دلرسا کاچرر   قنق شردن دلرسا ایچور
اشبو تامور ایکان درای حریف   فکرا جنده چه قویدرچه ضعیف
کمسه فکری کمسیا صنمشدکول   صانورن المزبایی تحشول میر قول
کم دلرسا فکرله اشلر اشیت   نوخت دلرسا اول وزر بازن قشی
پس بو اش حقدن بزا رحمت دررر   بی حساب بی بها نعمت دررر
قانی بو نعمتلرا شکر ایلیین   شکر له الله اذن ذکر ایلین
اولدخی تندی بو کز بر کور بینا   وارایکان نادر جهاندن صوربنا

آن داخی ایدیم شرحی بیلا / ایشدامدی نیچه در قلدن قلا
شوله دراول کیم دوش کورانسه اویقوده / که سنی طفل کوراسن که صوده
که کوراسن سن سنی کوکلده اچار / که کوراسن بیر یوزنده بیوا چار
که کوراسن کندوزکی آتالا / کاه وصلتده کهی فرقتا تلا
که کورورسن خالقوک تقدیرسنی / که طیرسن مخلوقک تدبیرسنی
که کورورسن کم اولر کندوزکی / بینه صاغ دیری بولرسن اوزکی
که اورورسن که طوترسن اویقوده / اشبو دوشلر رایکان در ای دده
دوش هیچ کمسه صنون المش دکول / دوش صنغو اولمدی اولمش دکول
بای یخشول کیم کورکسا اول کورر / رایکان در بک کورور قول کورر
مانع اولمز کسه کمسا دوشنه / حلم ادامز دوش اجنده ایشنه
پس بو ایش حقدن بزا رحمت دورر / بی حساب بی بها نعمت دورر
قان بو نعمتلر اشکر ایلین / شکر له الله ادن ذکر ایلین
اولدخی بتدی تمام اولدی تمام / اشبو سوز معنیسی بولدی تمام
بردخی وار رایکان خوان تا دراول / دکله امدی ایدیم کور تا دراول
آد دراول کیم اورنر بو خاص عام / طیطالی در شرق غرب روم شام
کیرملک ادن دلرسا اورنور / آد بولمز دیبوبن کیم بیرنر
کیم پیغامبر کیبی سلطان ادن / وزرا وغلیا دلرسا خان ادن

نوجی لور کلو خاتون ادن قیزنا / وبرر اول یقمز کمسنا سوزنا
تنق البول کیم دلرسا ادسینی / دا قتز هیچ ضمدن خلق اودبنی
بو عجب درکسه عیب اتمزکا / هیچ ایتمزا اشبو ایش قیدن سکا
رایکان در بای یقسول دیدزی / صاتون آد المش دکول اوغالی قزی
آدکمسنا اسنادن قورمز / بولمدم دیب کمسه آدسز یورمز
بی بهادر کیم کورکسا اول الور / بک ادین قول ادن یقسول الور
پس بو ایش حقدن بزا رحمت دورر / بی حساب بی بها نعمت دورر
قان بونعمتلر اشکر ایلین / شکر له الله ادن ذکر ایلین
بردخی وار دربهاسز رایکان / بی بهادر اول عزیزکی قاتودن
آن داخی شرح برله ایدم اوش / اکلیا هرکمده ورسا عقل هوش
آج قلاغ دکله امدی جانلا / شرح ادوبن ایدیم قلدن قلا
شرح بیلا ایشداسن آدنی / بیلسن انده بو معنی دادینی
شول دراول کیم خلق کوانر نکرزیا / هربری نکری بنوم دربی ریا
هربن انوک توتون دیب ساو نور / خوش اولرکو کلی انکلا او نور
کمسه ایتمز نکلدر نکری سنوک / کمسه خوذنه لایقینی سن انوک
اول بنوم نکرم دورر بنون قلی / بویله دیبب کمسه اورمز مخلی
رایکان دراول بنوم نکوم دمک / نفم بر انوک دیکا یوقدر املک

جمله عالم خلقنوک اول درسوزی	اول بنوم دردیمکا بولدر سوزی
بای یخسول خاص عام اولو کچی	بن انوکون اول بنوم دردیمکی
کیم اندن دردنا استر دوا	کیم ایدر حاجتم قلغل روا
کیم ایدر مال نعمت ور بکا	قامو قوللردن یقین ون بن سکا
کیم ایدر بن سوکون سن بنوم	سانوکیلا دیر بورر بو تنوم
جمله ملت بیلرانی کندونک	اولدرر سوما بسی جمله دینوک
رایکان درکندونک بلمک انی	کمسه یغمز بن انوکون دیبنی
پس بوانن حقدن بزا رحمت درر	بی حساب بی بها نعمت درر
ثان بونعمتلرا شکر ایلین	شکرله الله آدن ذکر الیین
اشبو نعمتلرکه حق وردی بیزا	شرح برله اوش تمام کلدی سوزه
تقریر ایلب معنین اوکدن صوکا	معلوم اولدی کم بها یوقدر اکا
یوقدر اول نعمتلرا هرکز بها	الله شولکم شکر اداسن اللها
شکر ادرسک ارترا انخشا بشولک	لایق اولا حضرتنا هر برابشولک
شکر اولو طاعت درر بس قل انی	برلفر حق شکر ادوبن تیلنی
شکر چون برلیفدی حق آدمی	پس همیشه شکر ایدندر آدمی
عاشقا واجب درر شکر ایلک	شکرله الله آدن ذکر ایلک
حق اکا طویدردک بونعمتلرک	اول اثردن ایند بو [illegible] ک

اولزمان کم بو عذی بونه فلک	کلمدکدی صورتا انس ملک
انده برحق ورلغیلا واردق	اول زیبا دلدابله دلدار دق
اوتنه برده بوغدی هیچ ایرولق	نه فراق نه اولم نه صبرولق
وحدت ییکا نه لکدی حاللر	نیاکلدی برا شت احواللر
چون چلبدن تقدیر اولدبو اشا	کم بو جانلر ایرله طشرا دشا
وبربیدی هر برن برصورتا	برنظر قل بو عجایب قدرتا
بوصورتده هر بری نا اولدلر	ایرولق اونده نیجه قلدلر
شرح برله ایدیکم بر بر عیان	دکله امدی نیجه درر بلو بیان
اولزمان کم صورتا کلدی بولر	پرده دشدی اورتیا قلدی بولر
کیرو کچمک اولمدی اول پرده دن	کم کچیسر کتمیا چون اورنادن
بیلسون چون پرده لر طوتدی یولی	کچمکا هیچ کسنوک ارزالی
هر بری بر رنک اچنده عهد ایدر	کچمکا بو پرده لردن جهد ایدر
کوحلو کوجی ینده کنجا دورشر	کیم قالور یولده کیمی ایرشور
ایدی بن کندو سوزم سوبلا یاین	یولده نه کوردمسا شرح ایلایاین
سندخی بندن قیاس ایت حاللی	کم بلاسن نیجه در احوالکلی
اولزمان کم تن بکا اولدی طراق	پرده دشدی اورتیا قلدم اراق
وبلدم کم بینه واربدم اکا	یولمی طتدم کرو اندن بکا

اوکیبی دردوم کلدوم حالیما / کوزم اچدوم بقدوم یولیما
یولده کوردوم بید پرده وار / جمله عالم قلمشی انده زار زار
پرده اردنده قلب در انس جان / بنده یی عاجز مسکین ناتوان
دیلدم اول پرده لردن کچمکا / کندوزوم بو انس جاندن سچمکا
پس کفارت استدوم بورنجه بن / نیلیم کم ابو شم اول کنجه بن
نیلیم بو پرده لردن قورتلم / کیرو کندو معدنومه یول بولم
چونکه انده ورمغا یول استدوم / کلدم اول کندو حالم ارده دوم
یعنی کم بلماکچون پرده نه در / اکلدم کم بید نسنه پرده در
جمله کندو ورلغوم پرده بکا / یان قومز کم ورم دوستدن یکا
کندوزوم کندوزمه پردا یمش / بیرانشت اول پرده لر کم نا یمش
بید پرده ادلوا دیلا عیان / بیر صورت بیر نفس در بیر جان
هم کوکل هم عقل هم عشق هوا / پرده لردر جمله چون دنیا قوا
بیر خود بلق رضای حق دورر / آن باصب کچمکا یول یوق دورر
راضی کمدن اولمدیسا اول جلیل / حضرتا یول بولمدی قلدی دلیل
کندوزمک چون بو بیدی نسنیی / پرده بولدم دیلدم بو دبیی
کوترم دوستدن بیمدن کیدرم / باکه مانع اولمیا دوستا ورم
کلدم اول صورتی ترک اتمکا / یعنی بولده بیر غوبت کتمکا

ابتدای صورت سفر دشدی بکا / دوستی الدم کیدرم دوستدن یکا
کل بلا کلوم بیلملا یا رسک / نحسه ترک ایدم سنی اغیار سنک
صورت ایدر بن حقی بلمز مجرم / سن وارسن بن بلا ورمزمیم
بان نیچون ترک ایدرسن اتمکل / مرکبکون یوان قوییب لیتمکل
بر بش اون کون کوی بکا تربیت ایلم / بعد ازان التکده انجا ایلم
نیچه کلر کوبدم آکا اولمدی / اول خو بنی الدریمش کلمدی
وردفتجابرک یا پشدی دنیا / قصد اولدر کم بنی یولدن قویا
بلو بلدم کم بیلملا کیدمز / بر لطوبت در دنیی ترک ایدمز
کچد غموم بولد شاکیما کلا / کوید کوم نه اصبی چون کلمز بلا
چونکه صورت اصل طبرقدن دورر / طوب ارقدن دریقین قنده دورر
نودم ای کندو یا قلدی اراق / ابن ینا دوست یولنا قلدوم براق
بوکز اول سوزی بونفسه سویلدم / اول یولا بو نفس دعوت ایلدم
ابتدای نفس بن قوشدم اول یولا / یا رسک کلکل بله کلوم بلا
نحسه کلمزسک سنی ترک ایدرم / بیله کلمز بولدشی بن نیدرم
نفس بکا ایدر بنی ترک اتمکل / جانشنی کیرون یان قویب کتمکل
بن حقی بلمزمیم کم ورمیم / قولم آخرنیته بو بیت ورمیم
دک بز کون کوی بکا کیم جمع اولم / بعد ازان یانم بولکده شمع اولم

بن بو اقرار ازره کویدم بر زمان   نفسه بقدم دیرلکی شو لدر همان
دنییی وردقجا برک طوتلری دقی   شویله مستغرق که هیچ الماز حقی
یار صندم بن انی اغیار رشی   بیله کتلوم دیب بنی الدارمشی
کچد عمرم بولداشا کیما کلا   کویدکوم نه اصی چون کلمز بلا
چون که نفسک بوقدر اودی قورقسی   اکلادم کیم کتمدک اول خورخوسی
قودم انی قلد اول خور خو بلا   بن بیناکردم یولا قورخو بلا
کلد بوکز عقله طوش اولدی یولوم   ان دعوت قلد بوکز بو دلوم
ایتدم ای عقلوم بنملا کل بلا   دوستنه کتلوم بکا بولداش اول بلا
نخته کلمزسک سنی ترک ایدرم   هیچ قرارم قلمدک بن کیدرم
عقلوم ایدر بو سوزی سویلامکل   نا ایکون بان ترک ایلامکل
سن وررسن دوستنه بن نیچون قلم   تنق کون کیم دیرسک بولداش اولم
تالا ابرتج لون بکا کوی دورین   طاغلبون کندزم ذی شو رین
بعد زان بولداش اولب کتلوم بلا   قول اولم قلق قلام قلدن قلا
بینه کویدم بو سوزه چوق روزکار   بیرنا کلسون دیب قول قرار
نیچه کویدمسا عقل دیرلمدک   قلمدی عهده وفا هیچ قلمدک
کن کونین ازندک دخی اندیشه سی   دنیا قوموق اولدی کل بینیسی
ایله طمنش دنییی ترک ایدمز   دک بنی اکلرولیکن کیدمز

کچد عمرم بولداشا کیما کلا   کویدکوم نه اصی چون کلمز بلا
چون عقل خوذ کندی ایق باغ دور   دنییی چون طوتدی تندا طاغدر
قودم انی فکر برله قلدی اول   کلد بوکز کوکلا طوش اولدی یول
کوکل دانی دعوت ایتدم اول یولا   کل دیدم دوستدن بکا کتلوم بلا
سن اخر دوستدن طیارک وردر   دوستی بیلن بوندم طرمق عار دور
بورت بلا کتلوم کهل لک اتمکل   دنیا میل ایلیب ایرلما غل
ایرلرسک سن دانی ترک ایدم   دوست بنی اوقیو دورربن کدم
کوکلم ایدر الله الله کتمکل   بن خزیلکون سوک قوب کتمکل
دوستنه نیچون ورمیم بن نفنی نه   دوستی قوب دنیا سومک یعنی نه
لیک برتج کون بکا کویکل ای یار   ایله طوت کیم بن اویرون سن اویار
مبلمی کلی جهاندن طرتابن   بعد زان بولدم ینولجا یورتابن
جوزکه کوکلم بو سوزی ایندی بکا   برلجا مدت بنا کویدم اکا
یعنی ایندم عهد کلسون بیرنا   کوبیسم کیم بیله کوکلم بینا
بن کو یارم نیدبیرکیم کلمز اول   مبلی زردقجا جهانه اولد بول
کویدروبن ذک بنی الدارمش   کندو کلمز بنی یولدن قورمش
کچد عمرم بولداشا کویما کلا   کویدکوم نه اصی چون کلمز بلا
چون که بلدم الدغ دوربو کو کل   بان الدر کندوی اولمشی نفسه قول

قودم انی داخ کندو میلنا
چونکه بلدم مقصودی نه میل نه

بن بنا قصد ایلدم دوست بولنا
ان شاء الله طوغری بولداش بولنا

یلینه بن دوست بولنا بصدم قدم
دیلادم کیم بینه اول دوستا ایلدم

اغردم جانا بوکز کور نیلادم
ان داخی بوله دعوت ایلدوم

دیلدم کیم جان بکا بولداش اولا
ایتدم ای جان کل بلا کتلوم بلا

سن بلورسن یول طور باشلا بنی
بولداش ایدینمک دلرون بن سنی

یا بلا کل خسته قوذن کیدرم
طلمسک کلسن سنی ترک ایدرم

جانم ایدر حاشه کیم بن ترک اولام
بانم اولده سنوک قایم مقام

تا که کیل الکوم وار دو زین
کندوزومی کل اشدن اوزین

بعد ازان التم سنی اول حضرتا
ایرشاسن رحمتا و راحتا

نیجه کویدم بن بنا بو سوز جون
تا مکر او لادیب قولی بتون

جان بنی کویدردی ایلن کتمدک
دنیانک عمارلغن ترک اتمدک

ورد غنجا میلی اردک دنیا
مقصودی اولکم بنی یولدن قوبا

کچد عمرم یولداشا کویما کلا
کویدکوم نه اصی چون کلمز بلا

چونکه جان بو دنیانک معماردر
هم صورت هم نفس انوک یاردر

صرمشوب دزکل ملک ما لیلا
بسی قودم انی داخ اول حالیلا

جان دخی قلدی بوکز تمک کرک
چاره یوق البته بن کتمک کرک

داستان دوم از باب الثامن

اوزچلپ کیم بکدشی یوق بیر دزر
یوق وار ایلامکا قادر دزر

یوغلن بو عالمی وار ایلدی
کزلو علمن اچدی اظهار ایلدی

بیره کوکا یوغلن وردی وجود
کوکدکو عدن قلدی یر قلدی سجود

یره یوزنده شرعی قودی مغتبر
عکسی در عرشک و زر عرشدن خبر

کوکلر اچنده یرتدی کون ای
ایدلتدن بارنر یفسول بای

یریوزنده ایلدی التون کمش
کیم انکلا حاصل اولر هر بر اش

کوک اچنده چرخ سرکردان طوتر
دایما هی طرمزن کردان طوتر

هر نه کیم کوک اچنده اصل وار
هیج کمسنز یر یوزنده فعلی وار

یرده عکسی کوز انوک ای پر هنر
دون کوندز دکه نهی طورمز دونر

ایله صان کیم اچغول اصل دراول
کیم انوک اچندن اغدی کوکه یول

ایشدایدی تبنوک وصفن عیان
کیم بلاسن بو انتی بلو بیان

اول بناک قدس شهرنده مکر
طرتلیب دز بر حرمکی معتبر

برات مزبر دوشنمش دیدزک
شوبله کیم کور نوربکی خلقوک یوزی

ایک مسجد وار اچنده خوش مقام
عزت ایلر اکه جمله خاص عام

برنک ادی مسجد الاقصی دزر
برنک ادی قبة الصخرا دزر

ایله صان کیم اچغول اصلی دراول
انوک اچندن بولندی کوکه یول

کوللاندن اغدی آخر اول حبیب
اندن اول معراج اکا اولدی نصیب

قبة الصخرادرر آدی انوك
دکله ایمدی آدی نادر قبنوك

قبنوك رسمی مثمن در ای یار
یعنی بلکل کیم سکز دیوار وار

بو سکز دیوار هم اچوق سکز
اچمغه بلکز انی اولدی عزیز

اول سکز اچقده وردر دورد قپو
جمله بر اهلی قلر انده طپو

دکمه دیوارنده واربیش پنجره
دکمسی بر درلو نقش قنجره

دکمه بر پنجره ده بك درلو جام
پنجره لر قاموسی قرقی در تمام

قرخ درك وار قاپوسنده قرخ کمز
جمله التونله یزلمش سر بسر

اورنده بر قبه چقمشدر بوجا
قپلنوبدر قورشونا اوجدن اوجا

اج یوزی جمله فسوسدر قاپونك
دیمیازم دیلیلا شرحنی انوك

یزلودر طه و یاسین حرف حرف
نختلو اولخان لم انده اولدی صرف

داودك کورکیم دمردن تیلمشی
صخرای چوره طربوزین ایلمش

برد بوار طرتمش دمردن بك کره
بربر بنا ابر کنمدر چون زره

بر شبکی پنجره در نقشلا
نیجه ایدیم وصفنی ثنا ویللا

پنجره اچره نازك اغجلار وار
یپرغی وبودغی هم نار دار

بو دمردن درلکه دیرم زی عجب
داوده موم ایلمشدی اول چلب

ایچون اندن دخی صخرا درر
براشت اول سنك صخرا نادرر

سنك صخرا بر اولو طاش در یتور
آلت بر خوش تخته بردر کراو تر

اول طاش اوزره بر قدم بصمشی نبی
طاش ایسنی خوش ازار اولمش یا اخی

بر براق اندی رسول اتلنمغا
یعنی کم انوکیلا لوکا اغا

صخرانك بر کوشه سی قلقدی بلا
بیله کتمك دیلدی اول منزلا

تان یا صخرا دیدی اول دم رسول
طور صخرا اول سوزی قلد قبول

چقدی بردل صخرادن هم سویلدی
نالشن اندری حالنی عرض ایلدی

دید اونتما شفاعتدرت بزی
برکز الفضل یارسول الله بزی

تلد اول صخرا وردی مصطفی
بغلدی اللهلا عهد و وفا

تاب قوسین اولدر منزل کاه اکا
انشا اولدی درودرگاه اکا

دوست اوکنده محو قلدی کندزین
کل کوز اولدی و کوردی دوست یوزن

اول نقربلرکه وردر طابق ده
ارمدك بو سره قلدی فایق ده

دوست وصالن بیدلن کیم تا بلا
کیمسنا بلساد نی کلمز دلا

حال طوتقصن بك کلمه نازلا
دکد دوستندن دوسته بزبك نازلا

دوست اوکنده اول حبیب اولدی حبیب
دوستلا معراج اکا اولدی نصیب

بواشا بو قدرتا نه عقل ایره
سوز اوکش ورجون کروق اندی بیره

کلد صخرا النتا اوتر مغا
دیلدی الکن نازا طر مغا

بوی کلدی راست اولماد قیام
قلقد صخرا اولد اول بر خوش مقام

چون نمازی قلدی اوتردی امین   کوکدن اولدم ایلدی جبریل امین
سفره ایندردی رسول طویلدی   ییدی اول خونی رسول شکر ایلدی
بیر کوک اهلی رسولک حالنی   بلدیلر معراج اجلا احوالنی
مصطفی معراجنی چون بلدیلر   دیرلیب جمله سلامه کلدیلر
جمع اولوبن جان پیغمبرلرک   خدمتینه کلدی قاموسی سرورک
انده حاضر جمعلن اول جمله جان   بر نماز وقتی ارشدک ناکهان
چونکه قامت ایلدی اول مقتدا   جمله جانلر قلدیلر اکا اقتدا
اولدیلر بونلر جماعت اول امام   اول نمازی قلدیلر انده تمام
بر قولده شویله درکم اولنمان   کوکلر استنده قلندی اول نیان
انبیا ارواح انده جمع ایدی   مصطفی اول جمع اچنده شمع ایدی
اول مکان لامکانکم وار دورر   اول مکانده جبرئیل اغیار دورر
اول نمازی قلدیلر انده تمام   بی رکوع بی سجود بی قیام
بر قول اولدر که قدسا کلدیلر   اول نمازی قدس اچنده قلدیلر
بو قولک کسی دخی اولدی صحیح   تن دلی و جان دلی اولدی فصیح
مصطفی وردی بنا مسکا نتا   سوز اچنده قدسه کلدک بز بنا
اول حرمده بر اشت کلکم ای یار   قبة الصخرا ابراسنده نه وار
هم ترازو هم صراطک صورتن   ایلمشلر کم طوتا خلق عبرتن

یعنی بونلر وارنا طانوق اولا   بله لرکم بو اشی بی شک اولا
داود اول قبة السلسلسی   کیم کلوردی کنوک اولسه کیلسی
انده بر زنجیر واردی بر زمان   باطلی حقدن سچردی بی کمان
عیسونک هم وردر انده بیشکی   زیر زمین در بیر اچنده ایشکی
اول ایشک براولو اق سرمر دورر   اندن ایرو ایک محراب وار دورر
بیرسنده مصطفی قلمشی نماز   بیرسنده قلمشی اول مریم نیاز
زیر زمین ده خوش زیارتدر بولر   وارن انده یوز اوزر حاجت دلر
اول عصاضن کم موسی اتمیشدک   اول ورب بر مرمره بتمیشدک
کورکلو مسجد یاپلپ در استنا   اولدخی بر خوش زیارت دور بنا
صخرن ارمش عمر بر مرمره   بتمش انده شویله کیم عشق بره
اولدخی بر خوش زیارتدر مدام   یاپلپ در استنا بر خوش مقام
اندن ایر مسجد محراب او کلش   باب جنت باب توبه باب او کش
ان کورنلر بکا طانق دورر   کیم بو سوزده هیچ ارتق یوق دورر
لیک بن اول قاپونک احوالنی   ایدمادم لایقنجا حالنی
سنلکم اول اجقغول بر ناودر   بو قدر سوز قنده انوک صاو دورر
بلدمن بر حجره در اچقدن اول   انوکیچون اندن اغدک لو کابول
هر صورتکم انده معنی وار اولا   آن تقریر ایلمک ... ر اولا

کمسه انی نیجه تقریر ایلیا — تنده جانی نیجه دردب سوئلیا
اول مقامک جانی وار در مطلقا — انوکیچون اولمدک بولدک بقا
تنکلم ایچی طولو بر نور اولا — بو جهان اولدقچا اول معمور اولا
نقولیم انی بلمک استر نیدککن — ظاهری و باطنی نیجه بد کن
ورسون انی اول انی کورسون کوز له — ایدوبن اول معلوم اولمز سوزله
اول مقام حق اهلنا لایق دور — قانی بیردن بیکاکای بایق دور
اوزنوبن نیجلر وردی اکا — منکو اولمشدر ورم هیچ اولدن صوکا
عاشقوک کوکلی اکا عاشق دور — جان اول اوحقنا صادق دور
انوکیچون سویلیودر دیللا — شرح ایدوبن وصفنی قلدن قلا
سوکونسه دلدن السلنی اولر — سوکونش هرکز دلاکلمز اولر
من احب شیا اکثر ذکره اولو — دید اول یوزی صلی کورکاو خولو
اولماز لم انی قیلدلر تماشا — جان اچنده قلدلر بیک بیک نیاز
بونلرک یوزی صو ایچون ای کریم — طوغو بولدن ارسه بیزی ای رحیم

داستان سوم از باب هشتم

پادشاه لطف دیو بر بو سکا — بر قلاغ اوز بردم اوخت بیزن بکا
کورله نتمنی تیلنش در اول حکیم — نه عنایت ایلیش در اول کریم
قول لرا کورکم نه احسان ایلدی — نیجه خوان دولکی و نیجه طولدی

نیجه وردی هو بر بنوک روزنی — نیجه دکلر هو بر بنوک سوزنی
طاغده طاشده نیجه بشلو هو بر ین — روزنی دکرور بولر بر لو بیرن
هو بر ین خال لو حالنجا خوش طوترر — انجی شول نور و بیردن یاش طوتر
جمله خلقی خوش طوتب در اول جلب — کرچه ورد هو بر بنه بر سبب
بیک خلق اچره سکز درلو کشی — قانودن ارتوق دور بخشایشی
هو بری بر ترتیبله اول سکز — هم اولودر خلق اچنده هم عزیز
پس سکز درلو عطاق مرتبه — کم تعلق طتمز اول هیچ نکسبه
اول سکزدن بو سکز دولت بولر — خلق اچنده عزت حرمت بولر
اول سکزدن کیمدکمز اولسا بیری — تنده ور ساصدر دور انوک بیری
قانوسی کو بولنا بر کیشیده — نادر اولا اول کشی بو دنیاده
دکله ایدی اول سکز درلو انشی — کم طوتب در بو سکز درلو کشی
قانو بتلر کلور نشنه دلر — بلو بیلوک قانودن بای در بولر
ایشد اول بایلق ندر ایدم سکا — کم بلسن بو اشی اوکدن صوکا
بیر شولدر کم اولا عمری دراز — اول قلا عمری اچنده چوق نیاز
جان لو کوکلی خضرتا طوغری اولا — طوغرلقده طورمق اکا خوش اولا
صحت صارق ایلیا اول عمرنی — عمر اچنده قومیا حق امرنی
تاچقنجا اول اوزون یاش صوکنا — نیجه اشلو کالر انوک اوکنا

نه لطف شاذی و غم نفع ضرر / بو جهانده جوق کورار اول خیر و شر
نیچه دشمن اولدین کورمش اولا / نیچه دوستلک وصلنا ارمش اولا
قاموسندن باخبر دُر اول کیشی / پس بیلوک کیم ورزدرر بخشایشی
کی عطا در تنکریدن اول عمراکا / معنی بیرله بای دمش دور کورسکا
هرنکیم معنی دیلرسن الله وار / اکا بیر بیر کوسترپدور روزکار
پیرلری تخسول بیله بای بیل / زیره بونلر جوق کوروب دور ای بیل
پیر وجودن کی غنیمت بیل ای یار / خذمت ایله دون کندز بنده وار
کوز طوترسنک پیرلوکلنده مقام / استکا رحمت یغار رحمت مدام
بایلغوک بلق بری پیرلک دُرر / بردنی دکله نجادرلک دُرر
پیر شولدر کیم چلیب جوق مال ورا / قنجوی کیم صونصه دنیا ال ورا
صَمدق یوردن کله دنیا اکا / بی نوالق کورمیا اوکدن صوکا
قامولردن دنیا بیلی جوق اولا / خلق اچنده کوزلوکلی طوق اولا
نی حسد الیتا کمسنا حالنا / نی حریص اولا کمسنا مالنا
الا هردم خیر اوله ایشله دکی / حضرتنا بغلو اولا اصی اورکی
اولوکیچی نعمتده کونتا / طونیه اچلر یالک لر طونتا
کندوزن اول دنیا لیکه ورمیا / کوکلنی حق حضرتندن ایرمیا
اوستنه بخشش اوله اول دنیانک / باش ازره اغمیا دنیا اونک

دنیا ملکی جان بوینیدن اشمیا / غفلی کوکلی حق یولندن شاشمیا
بیتکیم شول اولیا و انبیا / یولی طوغری کتدی بونلر تنکریا
دنیا بونلر بوینین دوندرمدی / دنیالک بونلردی یولدن ازمدی
نیچه جوق اولورسا نعمتلری / ازنه دوز زهر نفس طاعتلری
پس بلوک بایدر کوک کیم مال و زر / مال اچندن حقه لایق حال وار
عزت ایلک اکه کیم لایق اولا / حق عزیز طوتمش انی بایق اولا
بردخی بو دنیده بایلق ندر / بر قلاغ اور اولدی کور نیجه در
شرحینی بر بر سکا ایدم تمام / براشت کیم کیمه دکنش اول مقام
اولکینی شولدر کیم اول عاقل اولا / عقل انوک هر ایشا کامل اولا
نه چند شویله اوله اول کیشی / کیم طوترسا باشنه التا هر ایشی
هرنه ایش کیم اشلریسه خوش کلا / هرنه سوز کیم سویلریسا طوش کلا
کرکلا بربوک کنی خلق استنا / پادشاه میل اید باش قصد نا
کید مخلقدن عقل بیلو قلمیا / نیلک تنک کرکدر بلمیا
بولنه اول کیشیده عقل بلو / کیم انوکلا قرتلا اصلو دلو
به اولا کیم برکیشی ایش اشلیا / بلمز اولا اول ایشی نیجه اشلیا
طانشوبن اول کشیدن سوز الا / اشلری اول سوزلا ضبط کلا
اللداول تدبیر رای اول کشی / حضرتنا لایق اولا هر بر ایشی

دینیدن اول آخرت اشلارنی　　نیک بلوبن بینه تشویشلارنی

امر ونهی نیدکن اول کی بلا　　باطلی حقدن سچا قیلدن قیلان تیلا

هر کشی انده اشبو لای او لا　　اول حقیقت قامولردن بای او لا

انو کیچون قامولر محتاج او لا　　عقل اچنده هر نفس معراج او لا

عزت ایلک پس اکا سز هر زمان　　حق عزیز طتمش درانی بی گمان

چونکه بلدک عقل کامل نا یمش　　دکله بر بایلق دخی نیجا یمش

شرح بوله وصفنی ادوبن حالنی　　ایدییر انوک دخی احوالنی

شول در اول کیم انوک اصلی پاک او لا　　بیک نفسی حق یولنده خاک او لا

اصلن اکوب قامولر اول سرور ه　　منکلم آدن ابیشکه باش اندره

اصلن اکوب خلق اکا عزت قیلا　　سرور اصلی دیوبن سرور تلا

قامودن ارتوق او لا قدری انوک　　تنده ورسا اول اوک صدری انوک

الله اول کندوزنی الجی بسلا　　حق یولنده کندوزن طپرق بلا

اولیا کبر حسد اول کیشده　　حق سوزی هر قنده بولسه ایشده

اصلنا اول هیچ تکلیه اورمیا　　خلق کندو زندن النو کورمیا

سازکارلق ایلیا اول خلقلا　　جمله خلقوک کوکلن الا خلقلا

اولو کیچی بای یخسول خاص عام　　اکا انی اولو اوندم مدام

اچیلا جمله کوکلی انزن بکا　　بلغلو او لا یرلو یرندا اکا

پس بلوک اول خلق چندی بایدرر　　شویله کیم بلدزاچنده ای درر

چون چلپ وردی اکا اول منصبی　　طتمک انی تیز دکالی خلق کبی

عزت ایلک عزته لایق درر　　حق عزیز لپ درانی بایق درر

اولدخی بتدی بوکز بر کور بینا　　خلق اچنده بای کمدر صور بنا

نه کشیدر اولدخی ایدم عیان　　کیم بلاسن بواشی بلق بیان

شول در اول کیم علم اچنده فن دار　　هر نکیم حق بیر غیبا اول طتار

تکرنوک کنج خانسی در پیشسی　　زهرسی یوق کیمسنه اکا طینسی

پادشاه لر محکوم انوک حکمنا　　زیره مطلق اول حکم دربودنه

تنده کیم اول اوترر سا سوزا اچا　　دین اچنده حق باطلدن سچا

الله امری تنفیذر بیلدرا　　امره بوین ویرمیانی اولدررا

اله الک کندو طوته اول بیوغی　　یوله ابدن دعوت ابدع ایرغی

کنده کیم علم عمل اولدی تمام　　جمله خلق کوکلی اوکا اولدی مقام

علمی شول اشدنلر سوزلنه　　فعلنی نقم کورنلر بو کوزلنه

تولنا فعل مناسب بو لنا　　جان ویرالر جمله انوک یولنا

قامو عالم خلقنا محتاج او لا　　شویله لر اول طوق بونلراج او لا

ایله اولسه بای اولربس اول کشی　　قامودن ارتوق انوک بخشایشی

دایما عزت کورلدر پس اکا　　عزته لایق در انی کورسکا

عزت اکا تکوردیلر مطلقا　　انو کیجون اولدی انی مصطفی

اوشبو بو بایلیق دخی اولدی تمام　　معلوم اولدی اول نصیب اول مقام

بینه بر بایلیق دخی وار دینیدی　　ایشند امدی آن دانی ای ده

شول دور اول کم دولتی حقدن طتا　　کوکل نا اشلم دلرسا اول بنا

هر دلک حقدن بنا هیچ صنمدن　　هر اشی اشلایه اول الصو نمدن

دولتی شویله درست اولا انولک　　کم ظفر قلمایه فعلی دشمنولک

هولم انی تقمغا روز ایلیا　　اول حقیقت کندوزن کوزا ایلیا

هر کم انول ایشلنده تول اولا　　خلق اچنده مقبل مقبول اولا

نیچلرا ادکن اول طابوده　　کندوزن تول ایلیا اول قاپوده

خلق انوک قتلی یوزن کورسا کجون　　ایشکنده یوز سوالر دون کون

لیک اول کندوزنی مسکین کورا　　خق بولندم کندزن الکین کورا

خلق اچنده عجب کبر ایلامیا　　سویلسا دانی یلان سویلامیا

هم تواضع هم کرم اولا انسب　　جمله خلقوک کوکلن الا اول کشی

حکمنه منقاد اولا هر بر کوکل　　خلق اچنده اول اولا صاحب قبول

ایله اولسا بای اولرسی اولای باید　　کورسکا کورنقد کوکلده بیره دان

هر کیا کم یوز طوترسا بو زمان　　پس اکا عزت کرکدرنه کمان

تکوردن دکمشدورر عزت اکا　　عزت ایلک سزدنی اوکدن صوکا

چون که دولت بایلغی اولدی بیان　　شرح اولب بر بر دلاکلدی عیان

بردنی بایلق ندر ایدم سکا　　دکله اشبو حکمتی بتغل طکا

شولدرر اول کیم قناعت دراشی　　دنیه نک ددن نم یوقدر اول کشی

جمع اولب کندوزنا کوکلی کوزی　　اولمیا هرکز کمینیه سوزی

حق نکم وردی یسا شکر ایلیا　　شکرله الله اذن ذکر ایلیا

دنیدا هیچ نسنیا الدنمیا　　حقدن ایرق نسنیا بغلنمیا

کوکلنی الدرمیا کوزدوکنا　　قانع اولا پادشاه وردوکنا

هیچ نظر قلمایه کمسه حالنه　　شاکر اولا کند کندو حالنه

دنیالک کراز اولا کرچوق اولا　　اول کشی یوک کوز کوکلی طوق

دنیوک شولک ازلغی و چقلغی　　دیدیدزا اولا وزلغی و یوقلغی

اول کشی شویله قناعت درا کا　　کیم صفاسن اول صناعت درا کا

خلق اکا مشتاق اول خلقدن نفور　　کوده بونم کوکلی حضرتن اوجر

خلق دعا المغجون محتاج اکا　　فارغ اول خلقدن بونی حقتن یکا

دنیدا چون جان کوکل دندی حقا　　ایله اولسا بای اولور اول مطلقا

دشد بونیندن بو دنیا بو کلدی　　هیچ کرمز دنیا لک اکسکلری

عقل تانه کوکل بای جان طوق　　دنیدا عمرایتمز اکسوک یوق

تکر قاتنده بتادر اشلری　　تکر خونیندن تمودر اشلری

شول قناعت کم ارزلر قیلدیلر / بر دو کیمز کنجدرر اول بولدیلر
اول غنیدر بس اکا عزت کدک / جان اچینده تیکی اول حرمت کرک
اوش قناعت بایلقی اولدی تمام / قیلدی بر بایلق دغی خوش مقام
اول دغی بایلق درر بو دنیاده / اشتدامیدی نه مقام داری دده
شول درر اول کم کوده کلو خلق امیسی اولا / کیمه سو یلرسا سنی ایتی اولا
کمیا اندن صوق سنز کلمیا / کمسا آغی اورمیا و سو کمیا
کوده کلو خلقندن کلا کافر دنیا / ارزنی زنار کسب دینا دونا
بابو یخشول عاشق او لا خلقنا / خوش کلا خلقی بو عالم خلقنا
خلق اچینده تکری خلقن اهل طوته اول / قاموزنک کوکلن شو تکلا اوته اول
نیتا کیم پیغامبر دکمیشده / تکری انونک خلقنی اوکمیشدی

قوله تعالی وانک لعلی خلق عظیم

کیمه دکسه خلق اولو دولت درر / پادشاهدن قول لره خلعت درر
هم عمارت در ایشی خلقدن انونک / هم رضاسنده اولور اول تکری نونک
هر کاکیم دکلسا اشبو نصیب / خلق اچنده اول کیشی اولادی حبیب
قاموللردن ارتوق انونک حرمتی / خلقی اول ایکی جهانک مروتی
یس بلونک کمسا که صاحب خلق اولا / جمله خلق کوکلن الا اول خلقلا
بایی درر دنیده اول هیچ شکسیزین / کورمک استی جمله خلق انونک یوزین

چون چلب ورد اکا اول خلقنی / ارتوق اولدی قاموللردن دولتی
پس اکا عزت کورکلر بی کمان / هم فدیک قیلمق کورکدر خانمان
اوش بلندی اول سکز درلو کیشی / کیم طتبدر بو سکز درلو ایشی
خلق اچینده حق بولاری قیلد بایی / عزت آنن طتلر نیل اون ایک آیی
بو سکز بایلق که وردر دنیده / شول بهشتک کلر در اول ایی دده
صانکم اول اچوق دررانده یره / وربدی حق انی اللا دوستلرا
هرکه بولدی بو سکز بخشایشی / ابله بل اجتقدع یوزر اول کیشی
دنیده درلک بخه اولو رسه / دیرلب نه حالله اولو رسه
تو بشرو یارن بنا اول حالللا / یس حلیلرن سن ایو درلک دله
ایو درلک اولدر اخرایی سلیم / کیم اوله خشنود قوللردن اول کریم
درت بولک دنیده خلق ای کیشی / درلکیله معلوم اولمشی درر ایشی
کوز بولرده نفسی درر نیکلوک / اولدرر بو جمله خلقک سرورک
بیرسی شولدرکم ایلک کورمدی / تکری اکا هیچ دنیا ورمدی
الا یارن اخرتده بک اولا / نیچه کندو بیکی لردن بک اولا
بیر شولدر دنیده خوش برا یچن / هرکمه نادیرسا سوزک کچن
الا یارن هیچ نذرک اولمیا / قاله اول محروم رحمت کلمیا
بیر شولدر دنیادن الاد داد / صبرک بوق شکری یوق قیلد یاد

یارین اول اوده بیتاهم اول کیشی / اولسه دور قامودین دشوار ایشی
بیرشولارکیم انونک دنیاسی وار / جمله یول اهلی انکا اولاری یار
هم موافق اوله جانی یارنا / لایق اوله پادشاه دیدارنا
بو بلک دور اول سکز باینلیق بولین / دنیاده حق رحمتین بایق بولین
یارین اچیق بونلرک دور ای صفا / هم بولردین راضی اوله مصطفا
عاشقک دون کون تمنا قیلدوغی / خلق اچنده استیوبن بولدوغی
بو سکز باینلیق کیم اوشبو اولوری تمام / خوش عطا خوش نصیب خوش مقام
خلق اچنده بو سکز ایش اسلری / بلک بونلر دور بو خلقک خاصلری
عمری بوندن بونلرکله سورلوم / طغری یولی بیلن اولب وارلوم
ای خدا یا طغری بولدین ار مغل / اول جماعتدن بزی ایر مغیل

داستان چهارم از باب هشتم

بینه بو دل دیبلدی کیم رازا چا / جمله دلو محفلا رحمت صچا
اول خبرکیم کلمدکی دلبرلرا / اشبو دلدن یا بیلیس ایل لرا
ایدیسارم وصفی اول کیشنونک / کیم جهاندن شلی بو قدر ایشنونک
هیچ کمسنه اینسه سانغ دکول / جمله ملت لر اچنده اول نبول
کرنچا کیم کنج کزلو نیکل اولور / الا کزلو کنج اوکشی پرده قلور
اچلوبن خلق انی کورسا کرک / قامو با اول فایده ورسا کرک

بعدنی حق براچنده لززلدکی / اهل معدن کلدی انی ازلدکی
رنج یبوب اول کزلو کنجی بولدلر / کزلو بیکن اشکارا قیلدلار
اشبو معنی کوکلما قیلدی اثر / اول اثردن دیلمه کلدی بو خبر
بو خبردن طولدی جمله طاغ طاش / عالمه اول کزلو رازم اولدی فاش
هله کلدک اول سوزک شرح اتمکا / اول اولو شیخوک وصفن ایتمکه
کندو وصفن کیبروا اولدر ایشدرن / کلدر آخر بلبلی نطقه سورن
کور بنجا کلمسه عاشق اولمدکی / بلمدن هرکز دلده سوز کلمدکی
تنکری روزی قیلدی کوردم کوزلا / کرچه اکلمز بو معنی سوزلا
ایدیه بلا کچا بو دل تکرارنی / اید طرسون طورمدن اقرارنی
شیخنوک وصفن مرید ایتمک حلال / انی ایتمکدن اوتل اولمز ملال
بن دخی کر شیخنوک وصفن دیم / انوکیله خلق حقه اوندیم
اول بکا جایز دورر بلو بیان / دکله امدی ایدیم بر بر عیان
کرچه دلدن ایدمازم آدینی / اله سوزدن اکلیاسن دادینی
بیلسن اندن کرامت نادری / کرچه بلمزلمسه اول قندادوری
حق سکز درلو عطا وردی اکا / شرح برله ایدیم بر بر سنکا
دکله نادر اول عطاق اول هنری / بیرشول کیم لوکا اغنی که انی
برده کولکی طوغی بلو دکول / نیر یوزنده اول فلکن ایلو دکول

هیچ کسنه بلمزانی قنده در
الا قنده استر سنک انده در

بیر کوکی برتحری حق اکا
جمله برلاق ایلکنی در کورسکا

اشبو آوه طپطلو در اول کشی
اشلنور در بیلا قلمه ایشی

بیر یوزنده بیر یورد ایلمدی
یورد دوتب قتلا سنده اکلمدی

کمسه بلمز اول یوررنی یا اوچار
بیرو قنداق نه بیرو نا اچار

بی نشان بی مکان بی مقام
قندیغن بلمز انوک خاص عام

کمسه انوک حلتنه ارمدی
نیجه در بللو نشانن ورمدی

که لورر لرانی اق تبیتلو در
طون یاشل دور هم بوز اتلو در

که کورینر اوبتقکن کوندزن
اشکارا بی حجاب صورت کورن

که کورینر دوش لجنده اوبقده
که کورینور طغده طشده که صوده

که کورینور برقنتلو قوش کبی
بلمزمن بو خلقه انوک ترتبی

نهم نبی در اول کشی نه هم ولی
اول در اخر تنکرنک قدرتن الی

حق انی صلدی جهانه خبرچون
بیر کوک وردی اکا سیرچون

نه مکان در اول کشی بللو بیان
اول عطانک بیر اولش ار اولدی عیان

بو عطاق بو کرامت کمده وار
بو اشر اتتی کمدر اول شهسوار

بردخی اولدر انوک تخشایشی
بر یوزنده آدینه کون اول کشی

ناکه مسجد وارسا حاضر اولور
اول نمازی خلقلا بیلا قلور

انکچون آدینه قیتملو در
نهم خیرلو لوندرر هم قتلو در

کیم جماعتن بلا در اول کشی
بیل کشیدر بیر بلمز بو ایشی

ایلدکل سن عقلله بوق بو اشا
صدق اچندن اول دشمه تشوشا

بق بو ایشا نیجه کورنر معنده
نیجه ایزر اول کشی هر مسجده

هر بر بنه یوکرب بی ایرشر
تخسه عالمر اکا بر مسجد مدر

چون که قاموبرده بلنور اول ولی
پس اولبدر عالمه اول طپطلو

تنده کیم استار سک حاضر در اول
بلوبیلک سترا اچنده سر در اول

اول کشی هر آدینه مسجید نه
نیشه کیرزای عجب مقصود نه

انکچون کیم بو خلقک طاعتی
اوله اول حق حضرتنده رغبتی

هر نفس معراج هر دم طوراکا
هر مقام محراب مسجد در اکا

بو عطاو بو کرامت کمده وار
بو ایشی اتتی کمدر اول شهسوار

بردخی ایدم خبر اول کیشیدن
کم مصدق دوته انی ایشدن

صدقله صدق دیا ایشدن کشی
دکله ایدی نیجه در تخشایشی

روزیلدی حق اکا آب حیوه
کیو انکلا بولدی اول کیشی حیوه

حق انک اوکنده اولمک تومدک
اولا اولوم اندیشه سن هیچ بیمدی

حکم ارمز اکا شول عزرائیلک
صوریا محتاج بوق اسرافیلک

نه نماز و نه صراط نه سؤال
بوقدر انک ایلنیده اشبو حال

زی عنایت پادشاهدن بر قلا   کیم جهانده اولمسون درلک بولا
شول صفتدندرن کیم حقلار حق اکا   وردی انی اولمز اول اولدن صوکا
عالم اچره قلدانی بی مکان   هیچ کمسنه وره ماز اندن نشان
لیک بر بکلی کشی چغرور رسا   حاضر اولر صدقله تغرو رسا
پادشاه وردی اکا بو ارلکی   چونک وردی اول اولمسز درلکی
رحمتندندر چلابک اول کشی   دیلیلا شرح ایدب اولمز بو اشی
نیچه ایدم شرحنی کلمز دلا   اول صفت بودلده نیچه ایده لا
بو عطا و بو کرامت کمده وار   بو اشراتی کمدرر اول شهسوار
اول کرامتدن دیر برشر بنه   کل دولتدر بو سزد کلا بنا
صدقله دکلو رسل ایدم عیان   دکله ایدی نیچه در بللو بیان
وردا اول علم لدونی حق اکا   ایتندن معلوم اولا اول سکا

قوله تعالی وعلمناه من لدنا علما

الله بو علمی بر الردکه دری   موسیا مشکل اولن اول علمدی
موسی چون بلدی بو علمی انده وار   حق ایتدی موسیا برت انده وار
وردی موسی اغردی اول کیشیه   دیلدی اندن که نسنه ایتیه
اول علمدن بس توقع ایلدی   انی الرتکل بکا دب سویلدی
ایتدی سن صبر اتیاسن ای کلیم   نفس مخلوم کرک اکا دل سلیم

موسی ایتدی ان شاء الله صبر ایدم   صبر ایدامر سنم بونم بللو کدم
وردلر برکا مبا اغرا دلر   موسی اتوک علمنی کورمک دلر
کامی دلدی و معیوب ایلدی   موسی خوش کورسادی انی سویلدی
حالیا صبر ایدی بینه کتدلر   براشت کلیم وارب انده یتدلر
اول کشی اولدردی براغلنجغی   معصوم ایدی یوغدی هیچ یازوغی
موسیا بو اش بنا خوش کلمدی   انده حکمت نیدکینی بلمدی
کتدلر اندن دخی بر منزله   وارب انده هم بنا کور نا قله
یاپدی انده اول بر دیواری اول کشی   بینه موسی طپلمادی اول اشی
کتد صبری موسینک کلدی ملال   پس بو کز بو اشلری قلدی سوال
دید ایتکل معنسن بو اشلرک   بو مدر نهر بر ده سانک اشلرک
اتبو اشرن بلین مقصود نه در   ایتد بربر شیله کیم قرانده در
چونکه بلدی معنسن قلدی اراق   بندرک اورتاسنا دشدی فراق

قوله تعالی هذا فراق بینی وبینک

بو عطا و بو کرامت کمده وار   بو اشراتی کمدرر اول شهسوار
بینه ورمش بر کرامت حق اکا   براشت بو حکمتی تنقل طکا
اول دخی بر کور نه خشایش دردر   نیچه حکمت دور نیچه اش دردر
شول درر اول کم بی زمان بی مکان   عالم اچره حق انی قلدی روان

یا زقیش دون کندز برا اکا   شیله یرلدانش اولمش اول تقدیرا کا
طاغ طاش یر نحو فوق تحت   خدا کا بو قا موسینی قلد تخت
هر وله نیدع مقیم در اول و لیسی   هر اشر چنده اتک وردر ا لی
نفم دکزده بکلو یه اول بی عدد   الله امریله قلور اولدم مدد
هر تر ورده اول کشی بو کلمشا   ایر نشر شول بوک کونده قلمشا
که چقارر قلعه لر دنسا غنی   ایغندن کیدرر اول با غنی
که بوله لتررر بولندن ازمشی   که الاالتر یبانده قلمنسی
بوک کونده شول بکلمش کیشلر   شول مدد سز برده قلمش کیشلر
خق الک حان اچندن قلسا نا ز   خضر نا قرشو قلرسا اول نیا ز
ویر براول کبشی الله اکا   براشت بو حکمتی تبغل طکا
پس خقل قدرت الی در اول کشی   هر مقامده حقلا اشلر اشی
حق انی بو یربوزنده بو کلی یا   ایرر هر قور بیرا هر صو یا
بو عطاق بو کرامت لمده وار   بو اثر اتی کمدرر اول شهسوار
وردر انده بر کرامت هم ینه   معلوم اولسون اولدخی دکله ینه
آن داخی شرح برله ایده بیم   دکله اندی نیجه در شرح ایده بیم
هر برین حاللو حالنجه خوش طوترر   دللرنجه بونلرا ویرر خبر
شول در اول درکم جمله ملت دیلنی   خدا کا بلدردی هر بر حالنی
که منکر هیچ ملت یوقدرر   جمله طانقلق وررلیم حق دررر
جمله مخلوق آرسنده اول کشی   خلق اچنده معروف اولمشدر اشی
جمله ملتلر اچنده اول اده   یوقدرر انکا جنک عر بده
بو بنی آدمده منکر یوق اکا   اولمادی اولمایسی الدن صو کا
اول ادا وردر مهر برده بر مقام   کیم چراغلر یانر در انده مدام
نیجه قربانلر ورلر اول اوا   نیجه حاجتلر اولر انده روا
جمله ملت عاشق انوک آدنه   قامو بیلورادی کیم در دادی نه
شیله مشهور اکا خقدن هنر   کیم زبون در ایلبنده شیر نر
ازدهالر قاموسی محکوم اکا   جمله خلقک ظالمی مظلوم اکا
طاغلر اتنده کیکلر اولارا   هر بری محکوم درر اول سرورا
شول دکز تعونده غی بالق دقی   عاشقیدرر اول ارک تنکری حقی
الله ای شیله قلمش شکر ین   جمله خلق کرمکل دلرانوک بوزین
بو عطاو بو کرامت کیمده وار   بو اثر اتی کمدرر اول شهسوار
اولدخی نیدی بو کز بو کور ینه   نه کرامت وردر انده صور ینه
انی داخی ایدیم بر بر عیان   دکله ایدی نیجه در بللو بیان
اول کرامت شولدرر کیم اول کشی   پادشاهدن شولدرر بخشایشی
نرکنک ازره قلرسا بر نظر   مختصر کن اولر اول دم معتبر

عالمه اچره معروف مشهور اولور قنده طورسه طوردیغی پر نور اولور
علوم اولر بیلمدکی علم اکا سوزن ایشدن قلر جمله حکا
کوزلرندن لترلور جمله حجاب تولغی هر سندن ایشدر خطاب
کوکلنا دنیا غمی یول بولمز نیغو هرکز اکا یولداش اولمز
جان اسروک کوکلی تازه عقلی کان بی نشاندن ویرر اول هردم نشان
اول ولیده بر کرامت اشبو در بو کرامت خود تدبیر انده خود در
حق انکچون صلدی انی دنیا یه کیم بو ملکده دایما خیر ایلیا
زحمتندن درچلابک اول کشی خلقلرک خیره ایرر مکدر اشی
اول اولودر هرکیا دکسه اثر ارمنیسه اولدم اول زنار لسر
اسلام اوزنده اولراول بر ولی ابرق اول الدن قومز طوغری یولی
بو عطا و بو کرامت کمده وار بواشو اشبو کمدر اول شهسوار
بر کرامت وار ینا اول کیشده اشبو سوزی نختلولر ایشده
بو سوزی کم ایشدرسا صد قلا اول بلا بو حکمتی قلدن قلا
دکلده امدی نادر اول ایدم عیان کیم بلاسن بو اشی بللو بیان
شول در اول کیم غیبلک اوجدن اوجا اول کشی حکمنده در اینا کجا
الله اکا بلدربدر انلرک خدمت اچره اکا قرشو بو نلرک
یعنی بونلر خادم اول مخدوم در ناموسی اول کیشیا معلوم در

بیدی اقلیم طوتیدر اول چوک بو چرینک اول لشید رسروری
بونلر اچه دون چه لندر در دشت دریا طاغ یازی در در
بونلر او حذمت در آینی رنک بوقدر راو دنالرنده خوب جنک
بیر اوج بیش بیدی قرق کشی بونلرک وردردی اوج یوز ایشی
ناموسینوک اتفاقی بر در کیمسه ظاهرکه باطن در
خلق اچنده طاغلیدر اوج یوزی طاش خلقک بونلر لذر ایچ یوزی
خلق کوزر اول اوج یوزی در ابشدر لیک بونلر غیب ارنلر ایشدر
قرق شولدر کیم کرامز خلق انی ادی قرقلر در ولی کوستر فانی
بیدی شولدر کیم بولور در بیدلر بید اقلیمده بو ادی دیدلر
بیش اول غیب اهلنا خود در کلندر یعنی و خذمت جسمنک بنج حسدر
بیشنک بیشی در لونسنه ایشدر الا بونلر بر برینک ایشدر
اوچ لر اول اسی پا دور کیم بو چراغ ایلمش در انوک اسندن طراغ
بو چراغ اول نبی کیم اول قطب اولدرر الله انو کلا بو ملکی طولدرر
اولدرر شول غیب ارنلر سروری حق اکا لشکر ویردر بونلری
ناموغیب اهلی کا فرمان در ایرغی لشکر اول سلطان در
بو عطا بو کرامت کمده وار بو اشی ایشی کمدر اول شهسوار
اول سکز درلو کرامت اوش تمام تقو بوادلدی اول سقالات اوش تمام

بو کرامتا نی کمدر اول کشی — کیمه وردی دنیده حق بو اتی
شیخم اولدر شیخم اولدر شیخم اول — اندن اچلدی بکا بو طغری یول
دردمه چون اولدر هردم دوا — پس انی الحق بکا اولدی روا
اشبو علم اندندر استادم اول — عالم اچره دادم استادم اول
استیب قندا بولیدم بن انی — مروتیدن اول قبول قلدی بنی
سر اچنده بر سبق وردی بکا — جمله علمی اولدرر اولدن صو کا
اول قغردی بکا عاشق ادینی — اول برقدی تو کلمه عشق اودنی
آن سومکدن دکندم دو لتا — اول برقدی بنی اشبو حکمتنه
هر مقامده اول قلو وردر بکا — قنده یورسم بونم اندن بکا
اول کشیدن حق بزی ایرمسون — دنیا اخر طغری تولدن ارمسون

داستان پنجم از باب هشتم

قان اول عشقدن خبر صورن کشی — کلسون ایشتسون نجمش عشق اتی
کیمه کلسا عشق انکلا تا قلور — اول بو عشقه نیجا با انر یا قلور
عاشقا بو عشق نیلر گاه گاه — شاه قول ایلر دلو سا قول شاه
هر کوکلده عشقه یولداش اولمدی — عشق اچنده حال ندر اول بلمدی
عاشقک حالنی کوی عاشق بلور — کیم اورون دونده نجا زاری قلور
عشق اچنده قطره در قیز دکیز — عشق اچنده جمله اش اولدی تمیز

عشق حد اورسا دیلکی اشبو دل — عشق اچنده اولمدی هیچ قال قیل
عشق بو قدر بکو رسم وصف حال — عشق قلمش بی زوال اول خذ زوال
کرچه بو قدر عشق داتنن نشان — الا کلمش در صفاتندن نشان
اول نشاندن بر نیجن ایدم سکا — طوت قلاغک بردم اخت بندن نیکا
کرچه بو قدر عشق داتنه نشان — الا کلمش در صفاتنده نشان
اول نشاندن بر نیجن ایدم سکا — دکله ایدی نیجه در اولدن صو کا
کیم بلاسن عاشق اولن حالنی — ایشدا ایدی نیجه در احوالنی
عاشق اولنده کرکدر نیچه کمان — اوله البته سکز درلو نشان
اول نشانلر طانق اوله عشقنا — بیله لر کیم عشق دشیلدر جانتا
ایشد ایدی اول نشانلر نیجه در — کیم بلاسن بو حکایت نیته در
عاشقک اول نشانی اول درر — عشق اوتک کوکلینی شیله طولدرر
کیم جهانده توز اکا ار زو — ایلرانی خشک لب هم زرد رو
کوبیدرر یغرن یراکن طرمدن — اغلادر هردم کمسنه اور مدن
کوزلرندن دکلدرر قان یشلرک — هیچ بلمز حالنی یولداش لرک
اودلرغز بورکینی قیندل — غوغاسنر شول موم کبی هی کیشدرر
نه لطف شادی و غم براکا — مونس اولر اغلقلق ایرا اکا
اغلقدن زاردن بیهوش اولر — ایرلسا اول ذوقلاسر خوش اولر

عشق حالن دوندری دُر کیشنولر
بیتلیکی بفیح بلمز ایشنولر

پس بلادر عشقه اول اول نشان
ایچ کوییه بکنزاوله زعفران

مونسی هم زتت اوله هم سرود
تیغینی کونید کجا ارتا هیچی عود

ای بلدک کورکینجی حالنی
براشت اوک دخی احوالنی

دکله ایدی عاشقا عشق نیلیا
شول درا ولر کیم کوزه ایچو کلمیا

کوزلیا اول دون کوندز یار نی
بلمیا کیم نیجا کاجر حالنی

کوکل دنیا نعمتدن دوکلا
سوزنی بیلارکن همریا کلا

ییمکدن ایچو اننه کم اولا
کوکل دوستی سومکا محکم اولا

الکیا اول دوستدن ارتق کمسی
ترک ایده دوست دوستلغیچون دنیای

قنده بقسا دوستی کورا کوزلری
دوست اوله هر دم دلنده سوزلری

دوستدن ایرو کمسیا بغلنمیا
جمله عالم ملکنه الدنمیا

عاشقنک پس بو کبی حالدر
ازیمک هم از اویمق یول در

دنیده جمله مرادن ترک ادب
جان اچنده دوست عشقن زرکدب

دوست سومک در همیشه پیشه سی
یوقدرر ایرق دخی اندیشه سی

عاشقنک بوکزاوجنجی حالنی
ایدیم بر براشت احوالنی

کیم بلاسن عشق اچنده حال ندر
دکله ایدیکیم حکایت نیته در

اول نشانی عاشقنک شولدرای یار
کیم تننده یوقدرر صبر و قرار

دوستلاندن ایرق یردم اخت آرام یوق
عالما جره هیچ تید دام یوق

یونی محکم عشق ایبله بغلودر
یورکی هم عشق اودندن طغلودر

ینجری عشق دنسر دونر اول بلا
هرکه عاشقسا بو حالی اول بلا

تنق کوکلا که دوشدر درد یار
آکه نا آرام نه صبر و قرار

دوست یوزجون کورنو کاله کل کبی
اول اول خیشتن بلبل کبی

کرچه منزل کاه اکا کلزار اولا
اله دوست دردیله دون کن زار اول

پنی اچنجی حالی بودر عاشقنک
شول یتون صدق ایتی کرچک صادقک

شولدرر صبر قرارک اولمیا
اول قرار ایذب جهانده قلمیا

عشق اریا برنشان ایدم بنا
کیم سبر ویره بو سوز دکله بنا

دکله ایدی عاشقا عشق نیلیال
عشق کلیجک کیشیدن نه کیدلن

کوییدرر بغرن یراکن طرمدین
اغلدر هر دم کمسنه اوز مدین

قلمز انک ننک نام ناموسی
عشق کلیجک محو اولر بو ناموسی

عشق اچنده نام ننک عار یوق
بیک ملامت کلسه برزنهار یوق

عاشقا خوذ بو ملامت عار دکل
ایوادم صینه دب قرقار دکل

بلک هر دم شکر ایدراول حاله اول
حالنا شکر ایدکلدر بهالة اول

هرکک کم جان بو عشق ایشیدلر
خوشترکلر بغرنیجه کم سوز ایشیدر

پس بلک کم عشق اچنده عشق ارک
اولمش اولر عار ناموسدن بری

عار ناموس عشقلا یلداش دکول   نام ننکی عشق اری قلماز قبول
عاشقک دردنجی حالی اشبو در   بونشان خود عاشقا دایم خوردر
تنق عاشق کم صقندری آدینی   اول حقیقت المادی عشق وادینی
بینه وردر عاشقا بر خوش مقام   شولدر اولکم حالی اوله داستان
نیچکم معشوق انوک فکری اوله   اول بو عالم خلقینک ذکری اوله
اولدکنون صکره ملک نیجه ییل   بونلرا اوله فانی ولده قال قیل
اکلر اول عاشق معشوق قیلالا   دللرده ذکری اوله آلسی بلا
لیلی و مجنون کبی کیم اکلور   عاشق معشوق دیو فانی بلور
تنق جاندن کیم بو عشقک دادوار   دنیده همراخرتده آدوار
پس بشنجی منزل اولدر عاشقا   کیم انک بو عشقلا ادی چقا
شیدردلکده طوتر بو عشق اری   هیچ اولمزتا ابد بو عشق اری
کونبدکنجا اول بو معشوق اودنا   عاشق اوله فانی انوک آدینا
عود کبی کم اوده در رونقی   بیند غنجا رغبتی ارتر دقی
بینه وردر بر نشانی عاشقوک   شولدر اولکم خانمانی عاشقوک
جمله لردن دو کلوبن ترک اوله   جان اجنده دوست عشقی برک اوله
اکیا منیج مال ملک جنس نقد   کیده لوملندن بکلی حل عقد
وجد حالت اوله هردم اشی اکا   کلمیا ایرتی دخی تشویش اکا

تجرید اوله مال ملک وار کن   دوست یولنده خرجه وار اجان تن
عشقدن ارتق المیا سرمایه سی   دوست سومکل اوله کلی پیشه سی
اوندیله او برخ ملک مال   بلمیا نیجه کچر بو ماه سال
غرق اوله دوست ایشکنده جان دل   ایرق انده المیا هیچ قال قیل
عشقلجنده پس اول التنجی نشان   شولدر رکیم ترک اوله بو خانمان
خانمانی کل انده یاد اوله   انده اول عاشق بو عشقدن داد اله
عاشقک کلدک بدنجی حالنه   براشت کیم دردلکی نه حال نه
ایشدلجک عشق اری احوالنی   عاشقسک اکلیاسن حالنی
شولدر اول کیم عشق اری اوله غریب   راز اچا مزکمسیا لوکلی قریب
کندو اولرکندزینها رازدار   بولمز ایرق اول جهانده طغربار
اوغل قیز بلمز انوک حالنی   اکلدیمز کمسیا احوالنی
یاقلر اول کندو کندو حالیلا   سویلیب کاتورمز دردن دلا
نولدغی یرده غریبدر اول کشی   کولدرسا هم غریبلقدر اشی
مکه شهرنده نتاکم مصطفی   دون کون غربت چکردی اول صفا
مکه دن کلدی مدینه شهرنه   بینه دوشدی اول غریبلق قهرنه
پس حقیقت کمده ورسا درد یار   بیلوکانی کم غریب دردردوار
عاشقکا بیدنجی حالی بویله در   اشبو حالی کندو حالم سیلدن

اولمیجه عشق اری مطلق غریب — بیته اولر معشوق اوکنده حبیب

منکر کیم اولدی دوستلوندن کلی یاد — اولدرر کیم دوست اوکنده بولدی داد

اولدی بندی بوکز برکور بینه — عاشقک سکز نجی حالن صور بنه

بر اشکل اولدی نجید کن — کیم بلاسن بو حکایت نیدکن

شولدر اولکیم عاشقک دنکن اسی — دوستنی سومک دور جمله تشویشی

هیچ کز آلما یا دنیا آخرت — ایتدمیا کر نیجا اولا عاقبت

خاطرندن محو اوله جمله جهان — یاد اولا دوست آدا اشطرانهان

دوست سومک اوله دون کن فکرا کا — دوست آلمق اوله هردم ذکرا کا

ظاهرین باطنن اول دوست آلا — اتدن اول دوست اشکنده دوست اوله

کیمه دکسا عشق اولو دولت درر — جان اچندن سوکلو نعمت درر

ایلدبلکم بل جهان اسی درر — فنجروب دونسا انی اصی درر

اشبو حالدر عاشقا سکز نجی حال — بویله اولمزسه اکا بو عشق محال

چونک جانده دوست عشقی برک اولا — لاجرم دنیی و عقبی ترک اولا

عشق اچنده غرق اوله بو جسم جان — پس حرام درا کله هردو جهان

نه اکا اولکم اونتدی کندوزین — نیا تقسون اول که کوردی دوست یوزین

بوسکز درلو نشان ایتدم سکا — حال بودر عاشقک آلدن صکا

هر کیمسنا کیم بو حاله دوشمدی — اول هنوز بو عشق اچنده بشمدی

تنی جانده کیم بو عشقک داد وار — لاجرم بو معنیدن اشتاد وار

تنق جانه کیم بونز قلمز اثر — بیلوک اولدر بی نصیب بی خبر

عاشقک حالن کرو عاشق بلور — کیم ازون دونکه نجه زاری قلور

لمسا کیم اچمدک بو شربتی — بلور کیم نادر اناک لذتی

شکردن عشق بر عطادر مطلقا — کیمه کلسا اول بلور عمری بقا

عشق اچنده یوقدرر هرکز زوال — هرکه عاشق اولدیسا بولدی وصال

عشق اچنده کزلودر جمله مراد — عشق ارتن سز ضمه قلدی نامراد

عشق اچنده کورنودرر دوست یزک — دوست یوزن کورن تلدر بو عشق کزی

عشق اچنده سبلنودر دوست دلی — نختلو کیم اولدیسا عشق بلبلی

پس بشارت در بو عاشق جانینا — کیم یازلدی آدی عشق دیوانینا

دومسیدی جان بو عشق دادینی — عاشقا کیم دندریدی آدینی

عشق دیواندن چو دکلدی دادا کا — لاجرم کیم عاشق اولدی آدا کا

ای خدا یا طغرو یولدن ایرمغیل — کندو عشقکدن بزی آیرمغیل

داستان ششم از باب هشتم

قان اول عاشقلرک حالن صورن — عشقلا تفرنسنه نک اصلن کورن

ادکنی درسون اچسون کوزنی — عشقلا کرسون بو معنی سوزنی

اکلسون نه اشلر اولمش دنیده — عشق اچنده نیچلر کلمش اده

نیجه لرکا دنی بقدی بو عشق / نیجه لردن داد الب چقدی بو عشق

نیجه صانسز لیبتی کلدی صاغشا / جیلدن قوزغلدی کلدی صاغ اشا

هر بیر سینن بلدیلر بر آدلا / بیلنش اولدی آدی بیل بیل بادلا

بلدی عالم خلقی بونلر نیدکلن / آدلوی نه حال لری نیجیدکن

عشق بولاری چقدی عالم خلقنا / بلدیلر کیم هر بیرینک خلقی نه

نیجه عاشق اولدی بونلر معشوقا / بونلر کلا نیلدی اول معشوقا

عاشق معشوق نیچون اولدیلر / نه سببدن خلق بولاری بلدیلر

عشقلا دکلا ریکل ایدم سکا / ایشدامدی نیجه در اولدن صدا

اول زمان کیم یوغدی بو نه فلک / عرش فرش جسم جان انسی ملک

واردی اول پادشاهی بی مکان / سرا جنده کنجدی گزلو نهان

دیلدی کیم اچلدی اول جلیل / گندوزی گندوزنا اولدی دلیل

عاشق اولدی گندو گندو یوزنا / معشوق اولدی گندوسی گندوزنا

سود گندی گندوی اول پادشاه / گورکه ناقلدی و نیلدی اول اله

دیلکی اولدی کیم اول حی بقا / قرشو بر گوزگو طوتا هردم بقا

پس گتردی اول عدمدن عالمی / هم قوبردی عالم اچره آدمی

گوزگو قلدی بونلری گندوزنا / صیقل اوردی طوتدی قرشو یوزنا

بونلرا اوزره برقدی عکسنی / عکسنه قلدی حواله عشقنی

عکس اجنده گورنی حسنی درر / گورب اول حسنی سون عشقی درر

حسنی برله عشقی زلدی عالمی / اول اثردن شوقه قلدی آدمی

بربرن سودی بو جمله مخلوقات / بیر گوک جسم جان عقل ذات

عاشق معشوق دمک اندن درر / سر نه بق بو اشک قندن درر

عاشق معشوق خوجونلر دنیده / نیجه ایدم وصفنی گلمزا ده

الا بیلک گرم سکز نشنه تمام / عشق اجنده اولدیلر قایم مقام

ملک جمله طوتدی بونلر آدلا / معروف اولدی ارف تر یادلا

ایشدامدی هر بیرینک آدنی / گیم بلن شنا بو سوزک دادنی

سود اول بیر گوک بو بیرنی / بو اشتن تنکونک تقدیرنی

قلدی حضرت بربرینه بونلری / اول هوسدن لجه جمله گوگلری

صرادر بیر گوک انا دب اینمز / جهد ایدر گوک ایرشم ایر منز

برطربزر لوکا قرشو انتظار / گوک دنا در دون گونزینی قرار

چون ای ارشز ایرا گوک گورندر / غرش ایلر شاذی و فریاد ایدر

پس دکر حضرت یاشی برا استنا / یعنی دردن غرض ایدر اول دوستنا

دوستیچون چون گوک گوزندن کلدیاش / اول اثردن قورمشی برا اولدی یاش

دوستنی الدی دیوبن بر بو کن / شاد اولوبن ناقلر بر گور بو کز

اول هوسدن بر قلور حرکت جوش / دوستنی الدی در اولر سبزه پوش

طشره و یوز جمله کزلو کنجنی   عوض ایلر یعنی دوستنه رنجینی
چونکه یوز بیر جمله کزلو طونتی   دونلرز کوکلدن بکا اول بو تنی
درلو درلو رنکلو یله یازنور   عزم ادوبن دوستنه قرشو اوزنور
نرده یان ایلرنیاتی چقمغا   ایرشوبن دوست یزینا بقمغا
چونکه ار دوست مقام یوجه دره   بر کوره انک حالی بوکز نیجه دره
ارمک نیعبون لغندن بو کلور   طبراق اولب بنا یبرا دو کلور
عشق اچنده بوزبین آسمان   اشبو حسرتله چورلو هر زمان
بر بیرین سودکیچون بیر کوک   رنک الور بیردن بولر بولیر کوک
بعنلم اول دوست رنکن اور نور   بیلدع بر بو بر کوم کوک کورنور
عاشق معشوق اچنده اشبو ناز   پادشاه سری درر بو کزلو راز
پس انک عکسی کلور قرشو کوزه   عاشق اولغل کیم بقاسن اول یوزه
اول تمام اولد بوکز بر کور بنه   عاشق معشوق کمدر صور بنه
شرح برله اولاجی کلسون دلا   دکله امدی نیجه در قلدن قلا
اول زمان لم حق یرندی دنیایی   بوغلنت رابلدی هر تننی
ظلمت اولدم دنیایی طنمیشدک   ابله صانکم بوجهان اولمیشدک
پس یرندی قدرتندن اول آله   عرش نورندن کول یوزنده شمسی ساه
بیرسی طباخ بیری رنک رز   رنکا ای بوکونش در میوه پز

هم بوله را دشدی اول عکسی روی   اول سببدن طلدی عالم رنک بوی
چون یری برنک یوزنده حق نورن   کوردی عاشق اولدی سودی بربرن
کونشی دردنجی کوکده اول آله   نیر اعظم قودی اول پادشاه
ای اشبو کوکده شبازا ایلدی   الا کونشی عشقنه زار ایلدی
کونش آیله نیمک استر اینمز   آییله اول بر فلکده دونمز
پس براغر نورنی آی استنه   یعنی جلوه کوستر راول دوستنه
ای دلر کیم واره کونشی قاتنا   جهد ایدر کیم ایرشه حسرا تنا
تا ورنجا کونشا جمله اربر   اول بکنلک قرهنج قلمز قریر
نقبون اولر جون کنشدن ایرلور   منزله واررکن ای بولنع قالور
ارتون ارتون ای دوشر کوزدن اراق   شول خیالتدن دراخو بو فراق
فرقت اچره ای چو دوستندن ایرر   پس بوکز کندو رنک بدرن بلنر
ای چو بلدی بدر اولبدر یوزنک   دوستنه عرض ایتمک دلر کندوزنک
ای طوغنجه کون طلبنن ایرمز   کورنمز دوستنه دوستی کورمز
ابدر اول طور ماد کتدکی بن طورم   کورنم دوستنا وینه دوستی کورم
کون طوغنجه ای کیرو وارر بتان   بر بیرین بولمغا بولنر ظفر
جهد ادوب کستورمکل استو یدرنی   کوسترمز بلدرمز قدرنی
پس رجوع ایلر ینه دوستندن بکا   ایلر اخر دوست بقا برکز بکا

تا دیر نجا دوستلکی محو اولور — کندو علمی کندوزیدن سهو اولور
مغبون اولور ای کروه کوزلن تجار — دایما بونلر بو حسرتده کچار
بر بریسن سودکیچون ای کوت — نیجه یوز بیک ییل اولر بو ای کون
ییل کچر کشورلر دوری زمان — دکشرلر ای کوت عشقی همان
عاشق معشوق اچنده اشبو ناز — پادشاه سری دور بوکزلو راز
پس انک عکسی کلور قرشو کوزا — عاشق اولغل کیم بقاسن اول یوزا
چون کر بلدک ای کوت احوالنی — دکله یوسفله زلیخا حالنی
عشق اچنده نیجه لر بونلر دکی — کوکلکا یاز بو سوزی هردم اوقی
بر زمان اول مصر شهرنده مکر — صتدی قولدب یوسفی بر بی خبر
صاتون الدی اول عزیز مصری انی — چونکه کوردی سودی جمله مصرانی
هر کسنه کیم کوردی یوزنی — اوندردی منت اولب کندوزنی
کون دشملر کلوردی کوزلرن صورتی — ای دشم اریدی ایدن سیرتی
کیم کوررسه اوندردی کندوی — ترک ادردی بیمکی ن اویخوی
شیدا بل کیم عکسی روی اول الله — اول یوزا دتمشدی نوری پادشاه
چون زلیخا کوردی انک یوزنی — پس یوقولدی بوکز کندوزنی
عاشق اولدی کتدی اندن ننک نام — بلدلر بو حالی جمله خاص و عام
دیدلر صبر ایلکل سوز المدی — جهد ادب خود مقصودا الا کلمدی

چونکه صبر کتدی اولدی بی قرار — پس بوکز بر حیله قلدی اول نکار
یعنی استر یوسفک کوکلن الا — بلمدی کیم جهد له کلمز الا
اول سببدن قلدی یوسفدن اراق — پس زلیخا جاننا دوشدی فراق
کتدی بو حال اسننه چوق روزکار — کتمدی هرکز کوکلدن درد یار
هرکه یوسف سان الدی ویرسا — ویروریدی هرنکیم دیله رسا
اول هوسدن ویردی جمله مالنی — یعنی دوستنه معلوم ایلر حالنی
کتدی جمله جاه ملک مال کنج — قلدی حسرت جاننده عشق درد رنج
کتدی عمری قاردی اولدی فقیر — کتدی اول خاتونلغی اولدی حقیر
چون کچردی عشق اتوله عمرنی — ایدی بر کور پادشاهک امرنی
ویردی اکا بیک عمر بولدی داد — قومدی حق انی شیله نامراد
عاشق معشوق بیر اولدی تمام — مصر تختی بونلرا اولدی مقام
اولدی یوسفلا زلیخا ادلری — قلدی جانلرده بلا زلک دادلری
عاشق معشوق اچنده اشبو ناز — پادشاه سری دور بوکزلو راز
پس انک عکسی کلور قرشو کوزا — عاشق اولغل کیم بقاسن اول یوزا
چونکه یوسفله زلیخا حالنی — اکلدکی نیجه دور احوالنی
ایشدامدی اول خدیجه دوشنی — کیم بلاسن عاشق اولنی ابسنی
بر زمانده واردی بر نیک بخت — کم بیمن کلکی اکا اولمشد تخت

کورکه انجنده بی نظیردی اول نکار　　مال نعمت بی حساب بی شمار
خاتونک آدی خدیجه‌دی بنام　　بیلوردی انی جمله خاص و عام
آدی چیقمشدی جهانده خیر ایلا　　حاشا کیم اول خیر جهاندن ایرلا
برکجا خاتون تیرکن دوش کورر　　مصطفی سرین قوشی طوش کورر
کوردکوکدن آی اندی اسنته　　شیله کیم بر دوست کلدی دوستنا
آی بذر آراسنه اولمشدی　　ایدکندن بیر کوک طولمشدی
کلدکورد یاقیندن قوی بینا　　کردی نوبیندان چقدی بو بینا
طوردی خاتون دوشکندن سر مرو　　ایچی قیمیب کوزلری یاش طرمرن
بلمدی اول دوشنک تعبیرنی　　کیم تکرینک بلیسرلرنک تقدیرنی
انده معروف بر معبر واردی　　کیم کورسا دوشن اول یورادردی
اوندی خاتون انی بل نازلا　　دوشنی کا بر بر ایتدی رازلا
اول معبر بقدی دوش تعبیرنه　　پس عجب قلدی حلیب تقدیرنه
دیدی بو دوش تعبیرنده بی کمان　　شول کورینور کیم کله فخر جهان
اول اولا آخر زمان پیغامبری　　کیم اولا انوک دینی شرکدن بری
اولسکدرسن انکا سنی کل دکل　　هذا اشبو دوشی که کوردک دک دکل
یا اکا انا اولاسنی یا حلال　　اوصک اولماسون لوکلک ملال
مکه‌ده عبد المطلب اغلنا　　وارغل انده بفضل انوک النا

انده نور وار طانو غبدر بو اشک　　تعبیری اولدر حقیقت بو دوشک
چون خدیجه بلدی بلدی بو اشی　　عاشق اولدی کتدی دنیا تشویشی
الدی مال کنج کلدی مکه‌یه　　انتظار اولدی که تقدیر نیلیا
عشق انجنده مالنی قلدی سبیل　　دوست کلادب کوردی نجا ای نبیل
ارادکلدی مقصودی کیم ازلنه　　باخود انوک ازلکندن فرلنه
اوز نوردی معشوقا ازما کچون　　یعنی اول کوردوکنی کورسا کچون
عشق انجنده کجه کنجه روزکار　　حال اردی مقصود بنا اول نکار
آن کیم کورمشدی کوردی مطلقا　　اوز نوردی ازمطا اردی حقا
عاشق معشوق انجنده اشبو نان　　پادشاه سری دورر بوکنلورا ز
پس انوک عکسی ملور قرشی کوزنا　　عاشق اولغل کیم بقاسن اول یوزا
چون که بلدکا اول خدیجه نتدکن　　مصطفی عشقنده نجا کندکن
دکلا ایدی لیلی مجنون حالنی　　کیم بلاسن عشق اری احوالنی
بر زمانده واردی خیل عرب　　دکلا اشبو حکایتی قلغل عجب
بر علم واردی انده اولو　　کی ادیلوکی مسلمان خوش خولق
اوبه اغلنجقلرن درمی شدی　　شکلو علمدن سبقی درمیشدی
لیلی و مجنون دخی انده مکتب　　علم اوقوردی بربرندن بی خبر
بیدیلی کچدی بوله راندا بدی　　ثانی اول معشوق عشق قندا بدی

چون که اردی مجنونه اول قتلو دم / کوزلری یاش طولدی کوکلن الدی غم
تقدی لیلی یوزنا کوزن ارمدک / اننی کیم اول کوردی کمسه کورمدک
کوزنبر مشک کورکلو نگارن مثل بوی / اوتربدر زلف دشنلغ خوب روی
عاشقی اولدی کتدی جمله جان دل / قلدی جیران دوکلدی قال قیل
بیدیل اولدی کی علی تمام / بیدی کونده بیله وردی والسلام
همنشین لربلدی مجنون حالنی / عالمه فاش ایتدیلر احوالنی
چونک دوشدی بو خبر خلق دیلنه / معلوم اولدی جمله بغداد ایلنه
لیلی مکتبدن الدی آتسی / مجنون اولدی جاننن اوداتسی
اندن الدن قبسدی مجنون ادی / قیسلک اولدی بعدزان مجنون ادی
کمنوک کیم بو بیدی عشق ادنی / بازمدی جاننده معشوق دادنی
لیلی عشق قیس مجنون ایلدی / قیس بو بیدی لیلی مجنون ایلدی
انلیچون عالمده چوق آدی وار / جاننا چنده نهم کوکلده داد وار
سوز اوکتی درهالده مجنون سوزنه / کلدک ایشت ایشی نادر سوزنه
عشقوا کانتدی سرنجابی نه در / دکله امدی کیم حکایت نیته در
چونکه لیلی عشقی دشدی مجنونه / بلمز اولدی کندزن کوندن کونه
عشقوا چنده یاوقلدی کندزن / قنجروا نقشا کورر لیلی یوزین
لیلی عشقی جاننده چون طوتدی مقام / لیلی اولدی تسبیح دلده مدام

ایچجق لیلی یدی شربت اکا / صو صنسه لیلی بدی نعمت اکا
یورییجک یولداشی لیلیدی / اوترسا همراشی لیلی یدی
ایچی داشی لیلیدن طولمشیدی / لیلیه دک مجنون اداولمشیدی
چون که مجنون دلشرلدی لیلیه / لیلی ادی وقتلاری بولمز مولبه
لیلی لیلی دیرکن مجنون دلی / دیلده مولی کلدی کتدی مشکلی
پس بو عشقک معدن اول حق در / کندوی کندو سور مطلق در
بولی عکس اولدی مجنون کوردکی / لیلی ذب شول عشقنه جان وردکی
عاشق معشوق اچنده اشبو ناز / باذشاه سری دور بولمز لوراز
پس نولک عکس کلور قوشو کوزا / عاشق اولاغل کیم بقاسن اول یوزا
چون اشتدک لیلی مجنو نسلا / عشق اچنده تیدکن قلدن قلا
کوربولنز کلزار اچنده اول کلی / قوشونده نیجه یانر بلبلی
دکله امدی بلبلیله کل اشین / بلبلک نالیشین کل کولشین
چون بقر بلبل کورز اول کل یوزن / اوندن بیچاره اولام کندو زین
صبر قلمز اولو اولدم بی قرار / یلی کله قوشو قلر جانن ایثار
یورکی اوتنا زدتر ز تمانک / یانراوذ بلسه دشونی یانک
نالش زاری قلور بی خیشتن / رقت ایدر انک اوننی ایشدن
انجه لو نیر بلبل انده زار زار / کیم اوندن اولور اولمز کل زار زار

بی خود اولوربس دوشار اولادم بیرا   یعنی معشوقیجون دلرکیم جان ورا
چون کورر بو حالاکل بلبلی   بلبله سیلر بوکز اول کل دلی
ایدر اوشبو بن قرشو طرمشون سنکا   عشقلاسن باکه هردم بقسنکا
نیچون اولورسن سن ای بلبل دلو   نه روا در اولوق اصلدن الو
حاصلک نه بیخود اولقدن سنک   نه روادر طپرغا دشمک تنوک
بلبل ایدر حال دلیله اول کلا   چونکه عاشق اغلیا معشوق کلا
معشوقک نازی اوزر عاشق کوجبن   کلمزانک عقل دانش کون کونین
معشوقا قرشو نیس اولادم عاشقا   طپرغا دشمک مسلم عاشقا
بلبلک کل کولر اشبو سوزنه   یعنی آذرغرانی کندو زنه
ایدر ای بلبل بو مبدر عشق اشی   معشوقا انجق می عاشق باقشی
بلبل ایدر چون بقرون بن سنکا   سنده کورر نور تنکرنک صنعی بنکا
هم کلور بوی لطیف مصطفی   انوکیچون مست اولرون ای صفا
چون چلب صنعی و پیغمبر درک   سنده درسن بین چچکلر سرورک
شان کورب نیجه عاشق المیم   یا سنوک عشقلده نیچون اولمیم
شان سومکدن کلور بو اش بنکا   زار و فریاد بو نالش بنکا
چون بنم بلبل لکوم سندن اولا   بو بنم اشوم نچا بندن اولا
بلبلیله کل اشی پس خیله در   بللو ایلک بلبلی کل اسیلدن

پس بلکلیم معشوقه عشق دور   عاشقی حالدن حاله اول دوندرر
عاشق معشوق اچنده اشبو ناز   پادشاه سربدرر بو کزلو راز
پس انک عکسی کلور قرشو کوزا   عاشق اغلکلیم بقاسن اول یوزا
یوز اشتدکر بلبلده کل اشین   بلبلک نالیشین کل کولشین
دکله امدی اول صدف قطرا بله   ایدیم نتدوکنی قلدن قلا
قطره شولدرکیم انی کوکدن یرا   درلورا اولمشی یرا اول جان ورا
اول انکدن قورمشی بیرباشی اولا   بیته جمله درلو خلقه آشی اولا
یریوزی کلزار اوله اول قطردن   کیم بلور اول قطرنک اصلی ندن
جمله خلق اول قطرنک مشتاقدر   انوکیچون کیم بو خلقه ساقدر
بحر زهر لنسنیه آب حیوة   دنیده انوکیله بولینر حیوة
شول دکزلرکیم بو بر قرنده وار   جمله اول قطرایه قرشو انتظار
قانوننده منتظردر خوداکا   بو نتی طوغشی درر اندن بنکا
ایکی وردر بر عجایب حیا نور   قامودن اول قطری ارتوق سوار
زیراکیم اولار انوک محرما بسی   جان اچنده نقد کنج ما بسی
قانودللرده صدف درلرا کا   ایشد اشبو خلقی بتغل طکا
اول دکز تعرینده طوغشی در مقام   کولدکی قطرایه عاشق در مدام
بلبله عاشق درکه هردم هر زمان   عشقیجون ترک ایلر اول ملک جهان

تور دکز تعرون چقرصو استنا   یعنی کیم ترشو کلور اول دوستنا

دوستی چون بولمز طولر کولکی چون   بینه دونر نعره ایتر سزکون

کونده بیل کز هی ایار هی چقار   یعنی کوزلر دوست یولن هردم بقار

چونکه طرتر او صدف اول زحمتی   ایرشونی پادشاهک رحمتی

کوکدن اول قطره انر دنیور له   ایچی طاش خوش سززین نورله

چون که قطره اندلن بلدی صدف   چقدا کا ترشو طردی صاف صاف

تا زالور اغزنا اول بغمرک   بیر کیم لزلو دز انده حق نورک

چون صدف ترصاغنا یغمور دشر   اول محبت اودلا تپنر بشر

پس اولر هر بیری دری شاهوار   انو یچون که انده درد آه وار

چونکه کوکدن اندی نیسان قطرسی   قیمتی در اولدی هر بیر دانسی

معشوق اولدی بو صدف عاشقا کا   بغلنبدر رخ جانا چیزن بقسکا

بو صدف اول قطرا به عاشق دکول   اندغی حق نورنا در جان قول

قطریه آنن صدف عاشق درر   انده حقک نور وار باقی درر

عاشق معشوق اچنده اشق تانر   پادشاه سری درر بو کزلو راز

بس انک عکسی کلور ترشو کوزا   عاشق اولغل کیم [illegible] اول یوزا

اوش بلندی اول صدف قطرا یلا   نیجه در اول عشق اول سودا یلا

دکله ایدک جانلانک حالنی   عشق اچنده نیجه در احوالنی

اول زمان کیم حق یرتدی دنیایی   جانلری قلدی اولکش احیانلری

توک یرتدی جانلرا ایرا لچون   ییر یرتدی تنلرا ایدا لچون

پرده کوکدی نعر نلیم ورسا مقیم   ایلدی جانا مسخر اول قدیم

زیرا الیم اول جان اچنده جان قدرک   کندو گنجندن دوکلمز کان قودی

جان اچنده لزلدی کنج نهان   ایی اشتی یکرشب جمله جهان

جانده چونکم گنج پنهان قودا اول   عالم اچره جان سلطان قودا اول

پس کرک سلطان یچون بر تختگاه   کیم کلا اول تخته اوترا پادشاه

حکم ادا بو جمله عالم ملکنه   روزکارک صوکناق الکنه

پس یرتدی صورتی دردنسندن   آب آتش خاک باد الدی بدن

دردر درلدز یعنی تختی کو نترا   کیم کلا تخت ازرا سلطان اوترا

کندو گنجندن بنا اولدی بنیان   کزلدی اول درد درک التشرع مال

تا که سلطان تخت گنجنه اتلنا   گنجله بو سلطنت قوت لنا

کندو برنا وبدرر کنج نهان   کیم انوکلا قایم اولدی جسم جان

حالیا جان کلدی قوندی تختنه   بعد تختک گنجناق رختنه

کوردک بونده نیجه اشلر قوپیش   نیجه اشلر یاپسار بیقسانر

لم دنی تخت الکدی سلطانینی   یعنی صورت کردی کندو جانینی

الکدی کیم جان الندا قامو اش   یعنی کیم سلطان الندا قامو اش

چون که بو بیله کوردی بر برسین بلار … جان تن پس بر برسین سودلر
جان کوردی عاشق اولدی تن دخی … تن ثنا شفقت بزوردی جان دخی
ایله سودی بر برن بو جان تن … کیم بولورده اولمدی هیچ سان بن
آت اولدی تن بو جانه اش ورر … اش اچنده جان تنا جنبش ورر
تن بو اشده بولدی نو اولش درر بلا … بیله اشلو تن اشی قلدی ولا
تن لطف فسق طاعت خیر شر … جانلا تنده بله در هر هنر
انو کیچون جان تن ایرلمغا … راضی اولمز بی وفالق قلمغا
بو بر برینا پس بولر عاشق درر … قامو تنده اشبو اش بابنی درر
نیشه سودی بر برن بونلر عجب … اورتا یرده سولو یا نیتمشی سبب
بو بر برنده کنج پنهان طوبدیلر … انو کیچون بر برینا اویدیلر
عاشق معشوق اچنده اشبو ناز … پادشاه سری درر بو کزلو راز
پس انک عکس کلور قرشو کورا … عاشق اولغل کیم بقاسن اول بولا
اول سکز نسنا کدور دراوش تمام … عشق اچنده اولدلر قایم مقام
ثابت اولدی بونلرا عشق ورزشی … طانق اولدی کندو بیه کندو اشی
عالمه چوه سویلنر احواللری … اشلرندن معلوم اولدی حاللری
هر که عشقه بولداشی اولدی اولمدی … اولن اولدر عشقه بولداش اولسدی
باقدر بو عشق ازلدن تا ابد … عشق ملکه کندو صحبدی اول احد

عکسی عشقه مقابل ایلدی … بونلری بر برنه قابل ایلدی
هم حواله قلدی عشقی عکسنه … الله امدی عشق نادر عکسی نه
تا انک عکسی جهانه طولسه … با خود انی سوسکا عشق اولمسه
بو جهان نیجه کلیدی هیچ هیچ … خود طولبدر سکر حیله پیچ پیچ
پس جهانی عشقه حیران ایلدی … دوستلرا عشقی وردی حیران ایلدی
جمله تنه عشقلا قایم درر … یوق اولرسا جمله عشق دایم درر
عشق دکلمی چرخ سرکردان قلن … ای کونی طورمدن کردان قلن
عشق دکلمی بیلی دون کون یلدرن … آفتاب صوی دکزلر طولدرن
عشق دکلمی بیر بر یرده طوتن … دزلو نعمتلر اولب یردا بتن
عشق دکلمی عقله دانش اکودن … اشلرن اوتندرب ایشی اکودن
عشق دکلمی باش اچنده اوترن … دولت اولب دنلغی شی بیترن
عشق دکلمی شول کوکلده کنج اولن … ان اشتب بیننه اکا رنج اولن
عشق دکلمی جان اچنده جان اولن … هیچ دکلمز درک کوهر کان اولن
عشق دکلمی نفسه قللق اکودن … سودکلینه قول دکلمی بو بدن
عشق دکلمی شول یورکلر قیندرن … مال نعما بو یرب باش اوبندرن
عشق دکلمی تاج تخت ترک ادن … پادشهلا عهد پیمان برک ادن
قامو نسنه عشقه قولدر عشق شاه … عشق حاکم قودی ملکه پادشاه

پس بو عاشق جانِ نا شکرانه درر ‖ کیم بو عشقنک شمعنه پروانه دورر
جور ترددون کون دلن کیم نور اولا ‖ یعنی عشقه کونید کلّی نور اولا
عشق عاشق صرف اولا اول معشوق قا ‖ کیده بو سن تن قلا اول معشوق قا
کندزن کندو کوره کندو سوا ‖ انشبو معنی جمع اولب کلدی اوا
ای خدا یا روز قلغل قانو با ‖ کیم بو اوده بو انشی بو یله طوبا

داستان ششم از باب هشتم

بینه کوکلم معدنی جوش ایلدی ‖ اول اثردن عقلی سرخوش ایلدی
قیلدی سرخوش دل کلدی دله ‖ اول ندن قینار انی کم بیلا
یا نمینچه اوردننه قینمز ‖ طشمینچه دیل طترا اوینمز
کورسا کوزلمسدن ورمز جبر نشان ‖ بلمدک علمی بو دل قلمز بیان
سوزم وار کیم دل انی سویلامدی ‖ یا نه اتش قلدی کیم اول ایلامدی
نه اولا کیم کوزلر انی کورمدی ‖ یا نه وردز کیم کونکل لر ارمدی
هرنه کیم خالق یرندی دنیده ‖ آشکار اف نهان کلدی اده
قاموسن بلدی نی زیر کلی تمام ‖ معلوم اولدی بونلرا هر بر مقام
یرده کولده ناکه ورسا بلدلر ‖ هر اشوک اصلی تا دورر بولدلر
بلدلر هر بر متاع قندن کلور ‖ تنق جوهر تنق معدندن کلور
بلدلر هر درلو جوهر کانني ‖ بلدلر تیمک کرک احوالني

کلدا اول ارکا نله جوهر اولا ‖ صنعت اولدی دشدا اول الدن اولا
نیچه بیل بلدزلا اول صنعت یوزرر ‖ قازلور معدنلری جوهر ارزر
آچلور اول کزلو کنج اولر عیان ‖ معدن ایررلرا کا بللو بیان
دنیده خودکان معدن چوقدرر ‖ نیچه ایدم کیم حسابی یوقدرر
الا اول کان که بشر انده کمش ‖ دکله انوک حلمنی بیچایمس
نه سیبدن اول جروفدن ایرلور ‖ ضرب شاهی اورسا لایق اولور
تا کیم انده یازلا بر شاه ادی ‖ هم محمّد ادی هم الله ادی
حاصل اولر اول سکرنسنا بله ‖ دکله بر بر ایدیم کیم تا بله
چون بلاسن هر بر ایشنک ادنی ‖ الکلاین انشبو سوزنک دادنی
اول کا دستور سلطان کرک ‖ ایدی شول برده بکا بر کان کرک
حلم ادا حاکم تو یا ذو نال ورا ‖ اندن اول معدن بو خلقه ال ورا
نخسه سلطان دستوری الماز سا ‖ پادشاهدن بر حکم کلماز سا
کندزیدن کمسه معدن آچمز ‖ انده نسنه بی یازو ایچمز
یرده اول معدن قلور شیلد نجال ‖ کندزیدن کندو خوفا چقق محال
خلقده دانی حکم بو قدر آچمز ‖ اول جروفدن جوهری هیچ سا چمز
ان سلطان ادی دورر اشلدن ‖ اول اکنجی انش بو کز بلکل ندن
اکدا اکنجی بو کز سلطان اولا ‖ کیم انده کادهم استاد اولا

نیلمک تیمک کرکلر بیله اول   کیم بو نیوا الننده جوهر بوله اول
اشن بیلندر یا شه الین نهو اشی   چونک بیلمز نیلیا بیلمز کشی
چون کفایت اوله انو کله بیله   لاجرم تیمک کرکلر اول بیله
اکلیا اول قنده جوهر وار رسا   جوهرک اصلن بیله اشتا رسا
خلق اجنده اولر اول جوهر شناس   اکه صورا اولا اشی جوهر شناس
معدنک هم کتخداسی اول اوله   طغده شول بیر قعرا کا بولا اوله
چونکه بلدک معدنک استادنی   اکلادک جوهر شناسک ادنی
ناکرا استاده بیلکل بو کزین   کیم کدا طاغ التنا ازین ازین
اکا بر محکم کلنک المق کرک   انی اول استاده الا المق کرک
کیم انو کله طپوغ طاشی اخترا   کز بو کنج اشبو خلقه کوسترا
ایله بیل بیر قعرو بر زندنرر   جوهر اول زندا انده بر سلطان درر
نیچه ییل محبوس اولیدی انده اول   هیچ کمسنه اچمدی اکا یول
ارلو در زندا انده بر محکم کلید   بو کلنک انوک دلی درکی ابشد
کو کلنک اولمایه انی کیم اچا   طاش طغرب طاغ اچندن کیم کچا
چونکه استادک کلنکی اولمیا   طاغ اچندن جوهرا یول بولمیا
چون اوجنجی نایبی اکلدک   کو کلنک المزسا اولمز دکلدک
ایدی کل وردنجینی بر کورای یای   انده دانی بر اشکل کیم نه دار

اول بر جوهر درکه ییر النده اول   دون کون اول استنک معدنلار اول
بو نجه رنج روزکار اندکلری   یعنی بولمق در مراد اول جوهرک
مقصود اول جوهر درر انشونه اش   ارغدا اشلب انی اشو یاز قش
جوهری یوق برده معدن اشلمز   کمسه انده کا لوبنر اش اشلمز
طاغلرا جوهر دشبلر رنک رنک   طاغلر الننده چقا اول تنک تنک
الا جوهر رنک برده برده کل   قنق رنکده اولسا اولا اولور تبول
بیدی درلو رنک اچنده جوهری   کور حجک اکلر بلور اول جوهری
رنکنا بقمزا کا جوهر کرک   جوهری اکلا معانی ارکرک
جوهر اولدی اکا بوکز بر کوره   ایلر اول استاده جوهر سبز را
بر بشنجی آلت شول کوره در   کیم بو جوهر طبرغی اول بیره در
جوهری هم کوایه طولدرر   اولدر انی اش کتورن اولدرر
اولدر انجمع ادن بر برده خوش   کیم بو جوهرانک اچره آلد جوش
نینیا انده جرو فدن ابرلا   کیبده طبراق آدی کومش اداوله
هفت رنکن دولدا انده اولمشی   کتدی مشکل معلوم اولدی هر کوم اشی
کر بو جوهر دشمیا اول کوریه   خلق اچنده لقچه نیچه اور یا
الا طبرغدن کومشی آیرن   اردر انی کندو حالندن ایرن
بس اکا التنجی آلت اودمش   جوهرا اودا اولمسا اولما زمش

کریموسا طیوق اولاود زخمینی هیچ تبولاتنی کمسنه حکمینی
اود درانی تنوردان قبندن قبندب بیرلوی بیرنك اوبیدن
اودا ریدر اخرانول اوزنی کیم انراول نبیره سوزر بوزنی
تادنتیجه اودا اول طپراغدك بلك حیوان اوتلدوغی طاغدك
اودنی خوش نیلدن ایدم سکا للّه الحکمت واردنی ایدم اکا
اکا قوشون تثنیجه آرمز کمسیا اول کندو کنجی ویرمز
کومشی قوشون درانذن اندرن آیرب طپراقدن آذن دنلردن
اکا یا قرشون کرك یامودسنك تخسه اول قنیان اولر هجوسنك
پس یدنجی آلت قرشو نیشی آنسو ایولانجوقدن نوکمشی
کومشی ایرنلیان قوشون درر نقم ایرنقم انر هم اندرور
تجدیه اندرمنجه کومشی قومیز الندن بوقرشون ای کشی
کومشی اندی طپرغا اوردی یوزین چون جوقدن ایرو بولدی کندوزین
بوکز اولقوشوندن ایرلتق دلر ایرلوبن کلی پاك اولتق دلر
بوبیا قینی سزر قالدن کجن یعنی کلدنبل نقم قالدن کجن
بوکز اول صافی کمش اولدی تمام بللو بلدی انی جمله خاص وعام
صافلق چونکیم اکا بایتق اولور ضرب شاهی دنمغا لایق اولور
پس بیزیدلراسنا سلطان آدی مصطفی ذخالق رحمان آدی

الله ادی چونکیم اکا نقش اولور پس بو عالم خلقنا اول بخش اولور
بسکه بیرله لقچه اولر اول کشی آلتك کبی جسی اول ضرب اشی
اغلیلرانی کورسا آدی تن اول کلچك قیغولولرسا ونور
اولکما کلسا اکا عزت کلور امدق یردن بتویر نعمت کلور
کیدرر خلقدن زمانه شرنی خلق اچنده ارتق ایلر قدرنی
طوبرانده آچ یالك طو تنور هرنکیم اولدیرسه خلق اینتور
اول کشیدن ضمل بوندن مراد معنی دوتکم قلمیاسن نامراد
اولنکچون خلق اچنده ترلودر کیم بوزنده الله ادی بولور در
اندکل بق اشبو سوزك سرینه اکلغل کیم معنیسی نه سرنه
بوتمثل در کیم ددم بوبرسکا دکلکل بو معنی اوکرن صوکا
بغلغل بوعلم عالم استنه معدن اشته معنی وکنج قصدنه
اندکل بو عالما طتغل ساله کورله معدندر بو دنیا معنی مال
معنی حق مجدی عالم طاغنا قاربشدر بو صورت طپراغنا
دنیده خلق دردنه اولدر دوا نیچه حاجت لرا اولر اندن روا
بدی معنی قندره در بلمك كرك معنده جوهر ندر بولمق كرك
معدن جوهر جقرمق نیجه در ایشدامدی کیم حکایت نینه در
شول کیم ایتدم الك كراك دستور شاه معنده بلمثل کیم اول حکم الله

دیلادی اول که معدن آچلا — کندونک اول کنز کنجی صا چلا
پادشاهدن کربو دستور کلمسا — دعوت ایلک ذب اشارت اولمسا
کیم اجیدی بو کوکللر معدنین — کیم سجیدی کنغوله اسلام دینین
دین جو کندوق کندوین اچلمدی — تا که حق بلدرمدی خلق بلمادی
بس کرک اول اکا علم اله — نیتکم معدنلرا دستور شاه
دستور اردنجا کرک استاذ اولا — کیم الندا دهم استاذ اولا
ویربیدی انبیا و اولیا — کیم بو معنی جوهرن بونلر طویا
تنده جوهر ورسه بونلر بیله لر — استبالر خلق اچن بوله لر
زیره کیم جوهر بلن بونلر دردر — زیره اول جوهر بولرده وار دردر
کلمیشدی انبیا و اولیا — کیم دکوریدی بزی بو معنیا
بونلرا معلوم بو معنی جوهری — نیتکم جوهریلر اول کوهری
بونلرک بولکنلدلدر آلتی — کیم النده بیتشق اولا هر قتی
زیره جوهر قات یردا کزلو در — یعنی معنی برک کوکلده یرلو در
آن اچاغه درست الت کرک — آلتی نه یعنی کیم آیت کرک
علم حکمت برله قرآن آیتی — شول کوکل اچاغل اولدر آلتی
بس بو آلت در کوکل بندن سکن — معدن ایلب معنی طتره دوکن
نیتکم طاغدن کلنل در بولا اچن — طاغ اچندن جوهری طتره صچن

چونکم الدا آلت اولدی معتبر — کرد عالم خلقنک کوکلن تزار
بعنکم جوهرلرک اول لتشبیه — تنده جوهر وارسا خوش ایشیه
بلک خلقنک جوهری شول صدقیدر — طانغی صدقل کوکلده نطق در
ابندیجک حق اقرار ایلیا — حق بولنده جانن ایثار ایلیا
ایلدا بل کیم خلق دشیدر رنک رنک — ترک تاجیک ارمنی روم فرنک
رنک رنک در جنس جنس خلق کورسنکا — بس جواهر استین بقمزا کا
آس چرکس قفجق کرد مغل — هر برنده معنی دوشیدر نغل
جوهرلر رنکنه بقمز اولور — تنق رنکده وارسا جوهر الور
بولرین بر بر کرک اول دعوتده — کیم بو خلق اندن کلا خرج بنا
اول ارنلر صحبتی در کورسی — یعنی صحبتدر بو آدم کورسی
چونک خلقده صدق واردر کردلر — دعوت ایلب صحبتده بو شوردلر
بونلری جمع ایلین صحبت دور — آچ کوزک بر کور بونه حکمت دردر
خلقه بو صحبت در کوکل بغی — نیتکم کوره طغتمز طوبراغی
لمنا کیم صحبتا اول دتشمدی — بل لو بیلک خام دردر اول بتشمدی
صحبتا دشدی بوکز قزشق کرک — جانا اچندن جوهری تزشق کرک
عشق کرک کیم قزدرا بو جانلری — نیتکم اوده قیندرا اول کانلری
خلق حالدن حاله اولدر دندرن — آر دو بن کیراوندن اندورن

عشق در آخر تنده جانلر قیندرن / وجد حالت برله تنلر اوینیدرن
عشق در آخر خلق کبردرن سچر / سکین ایلر لئرله کندن کچر
بیتنکلر طبرق اچنده جوهرک / اود ابرنلر طبرغندرن جوهری
امدی وار در بیبنده بر حکمت دقی / کوکلکا یاز بو سوزک هردم اوتی
کورکه عشق بیلکز برتشنز خلقلا / عشق بو خلقی تیجه ایدر خلقلا
بو سوزا استادسل اولدر دلیل / کم حبیبک خلقنی اولدی اول جلیل
پس کورک بو عشق اچنده خلق اولا / کیم انکلا خلق دونا حالدن حالا
تحسه عشق بیلکز بو خلقی خشک طتر / تیندقجا نور در طشرن بتر
خلق انر خلقل بغنی بتدن سوکر / جان اچنده جوهری طشرا دوکر
تونیرا انده ذکر طاعت ترک تخت / حق بو انده ترک ایدر اول تاج تخت
عشقلا خلقدر که خلقی دوندرر / جهلا کبرن کسر باش اندرر
بیتکلر شول اوداک قرشون اسی / طبرغندن ایرر اول کوموشی
چونکه بو خلق اولری علتدن بری / جان اچندن طشره کالور جوهری
پس بو کز یرلورا کا الله ادی / بیتکلر اقچه یوزنده شاه ادی
چون ادیلرا کا اول ضرب الله / اولر اول اسلام اوندن پادشاه
قامولردن ارتوق اولر قیمتی / دنیده نفع اخرتده عزتی
کیم انوک یوزن کورر سا شاد اولر / تیغوسندن عالمک ازاد اولور

جمله حاجتلر اولور انده روا / دردلولر کوکلینه اول اوله دوا
ان بولن بلمای اولا تحسولسه / ان کورن بیل اوله کرفو لیسه
کیم انوکلا بغلسا عهد وفا / تنلر اندن راضی در هم مصطفی
اول سکزنه که اوزقدی مثال / اوش تمام اولدی دخی بو قدر مجال
دین دنیا بلکزدک بر بر بنه / صورتن اوقی و کر تفسیرنه
شول که عبرت علم الغر رخی سکا / انجو در اول کورک اجب بغسکا
هر کمسنه کیم بو علمی بلمدی / معنی استر اول ولیکن بولمدی
هرلنک کیم کوزی اچلدی تمام / کوردکیم عبرت طولو در هر مقام
یر کوک کوردی طولو صانسز ورق / هر ورقده بولودر بیک سبق
هر سغدن اوقدی عبرت یرکی / بلدی بو عبرتدن اول حکمتلری
سندخی کونورک اچلدی بیسه / عقلک اشبو معنی بلدی بیسه
کورکه عالم بر کتابدر معتبر / معنی کنجندن ویرر هردم خبر
بر لودر ذرات عالم حرف حرف / زی کتاب زی لغت زی نحو صرف
دکمه بر ذرات اچنده بو هنر / بر معانی در بو عالم پر هنر
کوز کورک کیم کورا و عقل اکلیا / اکلینلرکا جرم کیم طکلیا
یوز اچلدی عاشقا بو مدرسه / کوزنه عبرت کورندی هر نسه
بیره بغسا کورر انده معنی وار / نه کورر سا اوقر اندن معنیلر

هم کوزر نفم کوستور کوزنلرا … صدقلا عشقه کوکل ویرنلرا

عاشقان صادقا وردی جلیل … کرنیا بقدی بیسه الری دلیل

ای چلبی سن روزی قلغل قانوبا … کرتوبا کبر کنی عشقه اویا

داستان هشتم از باب هشتم

عشق اودندن بنیه کوکلم تیندک … یعنی یوح طشری طشرا اوبندی

جان دلر ایم کزلو کنج اچلا … کزلولرازم اوترینا کلدی دلا

چونکه حقدن کوکلمه دشد اثر … کوزلرم بو عالما قلدی نظر

عالمی کوردم کتاب درکی اولو … علم حکمت برله عبرت طبطلو

آدم اول عالمده بر کوزلو بیلکی … براشت سن بو عجایب تورتبی

عالم اچره تا که وار ظلمات نور … بقدم اول کوزلو اچنده کور نور

واجب اولدی پس بو سوزی سیلمک … بلدروبن خلقه معلوم ایلمک

شکر کوز وردی و یوز کور ساکچون … دلدخی وردی خبر ورساکچون

عالمک نقشن کوزه عرض ایلدی … عبرت الک دیب برافرض ایلدی

پس بو عالم طبطلو عبرت درر … دکلمه بر عبرتده بک حکمت درر

بی حساب بی نهایت در بو حال … قاموسن خود بر کشی بلمک محال

الا عالمده سکز درلو اشی … نبته بلمز کورن اصلی کشی

کردلو سکل اول اشی ایدم سکا … طوتت قله غل بردم اخت بنزن یکا

اج لوزک بو عالمی کور نیجه در … کم بلاسن بو حکایت نیند در

بیری کوکی چون یرتدی اول قدیم … یورده کوکده کورنه توردی اول حکیم

بیر برنا نیجه محتاج ایلدی … نفر برن برکوزله نیجه طوبلدی

کوک معلق کور نجا طورشی نجا … نیجه طورشی عرش کورکولان نجا

نیجه الجقده طوبدرنق یرا … بنوک الیتی فنده در خود کم ابرا

قانودن الحق بو بردر بوجه عرش … عقللا بق قان عرش قان نرش

نرش حق صواستنا اورشی درر … عرش منم صواستنا طورشی درر

قوله تعالی وکان عرشه علی الماء

اول صو جان در بوتنی در اول صونک … بوکه تن در جان در نفم اوله بنوک

رزق خلقک اولدکوردن نخشی اولور … اول اثردن بو چکلو نقش اولور

ابدی کل کولوم بو سوزن تقویر نه … بر نظر قل تنکرنک تقدیرنه

کور چلب بو نلاری نجه ازکورز … نه مقامدن ازکوروبن درکورز

درلر تحک کور بولوردن نا بتر … اکلیا تا انبو سوز معنی یتر

ایدیم بر سکا تقریر نی … کم بلاسن تنکرنک تقدیرنی

دکله ایدی اول سکز درلو اشی … کم انکلا بارنر هر بر کشی

شرح بوله ایدیم بر بر سکا … کم بله سن بو اشی الدن صکا

بیر شولاریم چلبیدن اسر اولور … شول اشاریم لمسم بلمز اول بلور

خق دلر کیم یرده نعمت بیشوره
جمله خلقه بیدراق بی توره

طپلیا انو کله قوللرینی
بابلوینی جمله محصوللرینی

تاموی یازتن ورر بکلدن کونا
طوپرر دوکالبنی دونلرن دونا

پس اولر اول آنوک امری روان
کیم همیشه اولدرر امرک روان

اول امر حقدن فرشتهلر دریا
کالر الور بونلر انی بر اودیا

بوردی شول کیم فرشتهلر طورر
اشلمکچون شون کیم حق بویرر

پادشاهدن نکیم امر اولدیسه
بونلر اشلر نیجه بویرلدیسه

انوکیچون ایلدی حق بونلرکی
امرنا قرشو طوریدر بونلرکی

طونلر اول امر هرگز ازدین
اشلیا الردون لوندر طوررمدین

پس بوله ری پادشاه امری سورر
هرنکیم بویرلدیسه اول دم ایرر

بیرسی هم شول بلت درکیم بریر
اول هواده تنکری صنعندن درر

قار یغمر یغعا اولدر سبب
اول دخی قوللرده بر قولدر عجب

هم بتر اول شول هواده هم یتر
هم اولر کیم یریوزن دبدز طتر

گاه طورر طاغلر کبی اول گاه یورر
گاه قوپر اول یوغعکن گاه اریر

که معلق شول هواده سیر ایدر
فنجرو کیم خلم اولا انده کدر

پس نوشنه اول بلید اندرر
شول دکزلر اوزره انی قوندرر

چورسن طاغلر طتبدرر معتبر
الت تنده کسنه بلمز خبر

نیجه درلو جانورلر بسلر اول
نیجه قیمتلو گوهرلر کز اول

زیرا اکا صو طولبدرر بی حساب
خلقه هم اولستر اولبدرر بی حجاب

بری صودر کیم اکا طولمشدرر
نیجه لر اول صوده غرق اولمشدرر

نیجه یوز بک جانورلر بسلر اول
چشملو دیرز اکا
نیجه ازنقلو کرز بو تقسکا

نیجه موج اوتیر صیامز کمسنا
خلقنوبن طشره دکز بردنا

بوکرشر انده ینا یوز بک کمی
دکمه بیرنده نیجه یوز آدمی

کیم اندن کاجب ایدر مقصوده
کیم غرق اولور الور اول صوده

اول فرشتهلرله بولت اندرر
بو دکزدن انی صویا بندرر

الورا اول صوی کدر عرشدن یکا
برانشت بو حکمتی بتغل طکا

اول دکز کیم عرشن انوک استنده درر
انی صورت بلمه روح زنده درر

قل سینوک اول صودندرر درر کلی
زیرا انوک تکودندر بر کلی

بو دکز کیم یرده در بر اول درر
کر نجا جسم بحد اولو درر

بو صوندر بو تنک جانی درر اول
جمله خلقک درتنک کانی در اول

اولسکزدن بیرسی شول صو درر
کیم الودر کوکل اکا خود درر

حق دمیدر الماندن بو صویا
ویربر اول دیری بو اولو یا

اول کلیجک بو اولر صو دیرلور
اول اثردن کوکلدم توبتب اوریلور

پس اولر بو اجی صو طاتلو صولر
صاچلور بو بیریوزن جمله صولر

اول صودن هم اولو بولر دیرلور / جمله خلقك رزقی اندن ویرلور

چون دشر طپراغه اول یغمور صوی / طپراغك نعمت بترمکدر خوی

اول سکوزدن بیرسی بو یردر / کیم چلپ بو رزقی اندن ویردرر

حق بو برده دردی خلقك حق تنی / گرچه کیم کوکا طوتبدر بو تنی

دنیده بودرلو نعمت خشك تر / کورسکا کیم جمله بو یردن بتر

پس بو یربشدن بشا بر خون دردر / جمله خلقی حق بو خواندن طویرر

جنك بتدی بو یوزی درلو نبات / آدی دادی دنیده طوتلدی ثبات

هر بریده خصیت ور دُر / هر بری بردرلو قوت ارتورر

باشده عقل کوزده نور دلده سوز / بو یمکلار حکمدر آخر الده سوز

بلده نسل قولده قوه الده اش / شول نباتدن درقسی پرورش

اول سکزدرلو اش اوش اولدی تمام / اوکبلا دیرلور بو خاص و عام

اکلدکسا بربرا ایتدم حالنی / بینه ایدم کیم بلاسن دادلی

برابردر بونرسته بر بولت / بردکزدر بیر صودر کی اشت

بیر اول کوکلاکی صودر بیر یر / بیر نعمتدرکه بو خلق انی یر

ایدی کل لذتلرکا اچ کوز کی / عقلکی دیر اکله بر کندوزکی

بو مثلدر بغلغل کندی زکا / کیم بو معنی یوزی کورنا کوزکا

دکله ایدی بو مثل نجیدوکن / کیم بلاسن بو حکایت نیدوکن

اول زمان کیم حق یرتدی عالمی / هم تو بردی عالم ایچره آدمی

نقرنی کیم عالمه نقش ایلدی / آدمیلر جسمنه نخشی ایلدی

بو سوزك قرآنده واردر آیتی / اوقیجق بیلنه سوز غایتی

قوله تعالی وفی الارض آیات للموقنین

کلدك بو مثل تقریر نا / دوشن ایتدك بیرلوم تعبیرنا

اول سکزننه کیم ایتدم دنیده / شرح برله قاموسی کلدی آده

کوز بولاری کندی جسمنده تر دُر / کیم بلاسن بو حکایت نیته در

اول امر درشول کیم عقلم حکم ادر / اول حکمدن اعضا یول وار کدر

بیغی عقل استرکه بو اش اشلیا / کندی علمی انده معلوم ایلیا

خلق بلاکه بونرع کمسه وار دُر / هم طوتر هم ایشدور هم کورر

جمله انی اول حکم الندن اشلنر / بلمیلر اش اندن اشلنور

اول حکم بو عقل ایچنده اوتورر / اعضالرده نیجه اشلر بتورر

کلد بوکز اول حکم بو بر معنا / بو یرق اولدی وار ب اش باشر معنا

بیغ برنغلر همیشه اشده دُر / شول فرشتهلر کبی بو شیده در

اول عقل نه حکم ادرسا بو طبنا / کورکه بر تقدن نیجه اشلر بتر

نیجه درلو صنعت نیجه هنر / نیجه درلو اشلرا اول ال صنر

کور بو بر تقدن نلر صادر اولور / هر نه کیم یاز دیرسکل حاضر اولور

پس بو بو مقلو فرشته‌لر کبی — حکم اشتمکدر همیشه ترتیبی
چون عقلدن حکم ارسلی برمغا — دردی بو برتق برااش باشرمغا
صوندی بو برتق قلم الدی بو کز — اول فرشته بولده کلدی بو کز
بو قلم یعنی مثلدر بو لده — کیم مرکب بولد کاغد اولورده
اول بلنلو نشاکر کوتور صوی — هم بو قلم صولکوترسل در خوی
چون بلیده بو قلم کلدی مثل — پس فرشته کبی اولدی اشغال
کیم قلم بولت همیشه اشده در — شول دکیره کیم طوتبدر نبذ زر
بو دوات لو شول دکز کبی در — چوری محکم دکز ترتیبی در
اورنسی صودر طولو گنج و نهان — آن اشتو نکرشب جمله جهان
غرقه ورمش در صوده اول گنجنه — اکله امدی صوی نادر گنجنه
چون مثل کلدی دکیره بو دوات — پس دکز صوی نیا بکزر مداد
نیچه فیکر کیسی انده دیکرشر — نسنه حاصل ایلیم دیب سونشر
اندع بو اندیشه انده اوج در — نیچه یوز بیل معنی انوک موج در
قاموسیله بو مداد کجان یوق — نسیه سویله مکا امکان یوق
برتق انی بو قلملا کوترر — جان دلیلا عقل اولیا کا نورور
عقل جنده برد کلز ور در نهان — کیم انوکلا دیر در جمله جهان
اهل دانشی دانشی ابدرلرا کا — جمله سینوک جان اولدر لورسکا

اول دکزدن بو مدادا جان کلور — نقم اصول حکم هم فرمان کلور
بیتکلم غرشدن بولیده صوا نر — انو دیلا بو صونک حالی دونر
چون مدادا کلدی عقلک دانشی — اول مدادک کورنیا دکدی اشی
یعنی یغر طولدا انده یازلر — یعنی کیم کاغد یوزنده یازولر
صحرالردر کاغد اولنی بر کبی — شول قرومش یبره بکزر ترتبی
چون تلدن یغد یغر بتدی حرف — حرف احندن الدی معنی حانه ظرف
دکمه بر حرف اولدا انده بو نهال — کورکلی سزلکورکلو اغجه کلدی مثال

قوله تعالى ضرب الله مثلا كلمة طيبة

دیر بونده بر کلمتی نتی کوکنا — کوربداغی حقتی ایمان کوکلنا
علم خلقلر بشنی المنی اکا — کور اجب بو عبرتا بر نفسکا
هر که بر سا بو اغاجک بیمشنی — اجمیا هیچ طوق اولا یازن قشین
جان لو کلخونکه بو نعمتدن بیا — توتی و فرتا ارتا نمر بیا
تونه هر بر اعضا سنده بر هنر — اول عشقدن بیتی اولا بر هنر
عقل جنده ارترا حق فکری — ارترا هم دلده الله ذکری
کوزلر نیل نور ارتا شکرنین — فتح و کیم نفسا کوره دوست یوزنین
چون کوزندن کتر له جمله حجاب — هر بر اوندن تولغی اشده خطاب
الرنده داد هم استاذ اولا — هر بر اشده اول کشی اوستاذ اولا

زهد طاعت توبه نفسنده مدام   عاشق اولا کا جمله خاص و عام
هم نفسی کیم ویرا الا اول کسنی   هم یقان هم بیا جمله اشی
ارته کوکلنده محبت خانده حال   پس بوله اول حقله قرب وصال
اول سکوننه که ایتدم دی سکا   اوش دله کلدی قمو اولدن صوکا
هم نکلم ورسا بو عالمده نعیم   نفسلر ایچنده قیبه در اول قدیم

قوله تعالى سنريهم آياتنا في الآفاق

نفسلا عالم مقابل کلدی کور   بربریا نیجه قابل کلدی کور
کلدی عقلم حکم الله امرنا   یعنی نایب بو یرغی شاه امرنا
کلدی بر مقلو ور شتهلو کبی   بو بیرله بن اشلمکدر تبی
هم قلم کلدی مقابل بو لده   یعنی بولدی نور بیبری اولده
پس دکیزه بکزدی کلدی دوبت   هم دلیزک صوینا بکزرید
شول بلت کیم صوی الور دمبدم   اوش مرکب کیم الور هر دم قلم
اول دکز کیم عرشی انک استنده در   بو بلت صوی امنکله زنده در
عقل ایچنده بیتکم دانشی در   اوش قلمده بو مدادا جان ویرر
یر یوزی کلدی مثل بو کاغده   یعنی صحرا در بو صفحه ای دده
بیتکم بیغوزلا صحرا فر لنور   صفحه لر هم یازلیجق نور نور
یازده نعمت بترنش بیرا نبی   یازوده هم معنی واوش درای

دنیا اهلی نعمت انبار اودر   عاقلک انبار بو معنی دور
بو صورتدن معنی در مقصود منز   معنیدن معنی در اول معبود منز
صورتا بق کورنا نقش جهان   معنیا بق کورنده کنج نهان
پس بو صورت اورتدغ بر لزکو در   جمله عالم نقشی انده کورنور
آدمی اولدر کیم اول معنی بلا   انکلیا بو حکمتی قلدن قالا
چونکه یوقدر انده علم معرفت   انده چه طاعت چه زهد معصیت
معرفت شولدر کشی نفسن بلا   بیبری کولی کندو نفسنده بولا
معصیتدر بلمک کندوزنی   دونه دکشومشدر اول کندوزنی
ادخ انک اولجان که کلدی کندو یا   کندوزی هم لزلق اولدی کندو یا
کندوزندن کندو بولدی کندزن   کندوزنیه شیلدی کندو سوزن
شکلن کندوزنا صوردی بنا   کندوبه کندو خبر وردی بنا
کندوزندن کندونک استاد وار   کندودن کندوزنا استاد وار
کندوزندن کندو بولدی مقصودن   کندو کز کوسنده کوردی معبودن
کندوزن بلمکدر اول بکورک بلو   اصلولر اول بیلودن اولدی دلو
هم کله بلدی کندوی بلدک حقی   اول کشی نا استسون ایرق دقی
معلوم اولدی پس بو حکمتلر تمام   نقش و لبدر نقل ایچنده هم مقام
آدمی بر کارگاه در معتبر   اشلنور قدرتدن ایش ویر خبر

بیوده کوکلن نیجه کیم خال دونه در بونده دونن اول دکانی بانه دره

چون بو معنی عاشقا اولدی عیان بیر کوک کندوده بولدی عیان

کوزنی و کوکلنی جمع ایلدی جمع اچنده حق نورن شمع ایلدی

پس بو شمعک رونقی بیمق در بانه درسون بیلدرن چون حق در

کیم بیترسا عشقا کلی نور اولا تنده طورسا طوردغی بیر طور اولا

تیله اول طورده مناجات نهان ویره نهر دم بی نشاندن اول نشان

دوستلوغا روزی قلغل ای کریم رحمتکدن معنی کوستر ای رحیم

داستان نهر از باب هشتم

ثان اول کیم کندوزن کورمک دیلر کندودن کندو خبر ورمک دیلر

بلمک استر کندوی کیم کیمدر کندو نادر یا نیا حاکم در

تنق ملکک حاکمی در اول کیشی نه مقامده سیلنور طوتلور ایشی

شهر تنق حکمنی کیم ایشیدر حکم اچنده کیمدر اول نا کیشیدر

کندو شهرنده نه ایشلر حکم نه بقسون ایمدی کندو کندو حکم نه

چونکه ایشی معلوم اولا ایشی نه ایش اچنده اکا نه ایشنه

کوره کندو جسمنی بر شهر اولور برده کوکلم ناکه وار انده طولو

شول علیکم بالسواد الاعظم معنده اولدر بو جسم آدمی

بعینلم کندوزکا کل کل دری کندو کندو جسمکی بلکل دری

بلک جسمک بر شهر در معتبر کوبلمرسکل بلندن ال خبر

شهر اچنده وار در بر تختگاه قنده کیم تخت اولسا اونرور پادشاه

شهر اچنده جمله خلق انوک اولور اول خلقلا کیم کلار کیم کلور

خلقلا طولمش در بو شهر ایچی شهر اچنده کیم اولوردر کیم یچی

کیم کلار کیم کلور کیم اوتورر کیمی کسب ایلورلکی اثبار اورر

کیمی صید اهلی در اولر اوبن کیمی ورمز قندسا نکلر اوبن

کیمی سلطان نایبی در کیم قول اسده ایمدی تیلوکی بو سنده بول

شهر اچنده هم سکز دروازه وار قاپولر دیمی اول دروازه لر

قاپولر کاربان اشلر مدام نهر عزیز هم ذلیل هم خاص و عام

اشلنر بو شهر اچنده دیرلو اش هیچ دکلمز دون کندز یاز قیش

بو شهر قومنده وار در هنر خشم رحمت فسق طاعت خیر شر

ایمدی کل کورلوم بو سوزک سر نه کورلوم معنی بس نادر سر نه

اول سکز دروازه شهرک ایشین اکلیالوم نیجه در بازن قشین

کاربان کیم ایشلر انده طور مدین بیل لوم ای کسادن صور مدین

اوجلو کیم بو هنر انلرده در نایب قول تنق سلطان قنده در

شرح بر له آدلرن ایدم سکا دکله ایمدی نیجه در الدن صکا

اول زمان کیم بوغدی بونه فلک بیو کوک جسم جان انی سلک

قاموسندن الک یرتدی عقلنی کل / عقلکی دیر عقلله اول عقله بق
نیلدی کور پادشاه اول عقلله / خوذ بوسز معلوم اولبدر نقلله
چون یرتدی عقل اول اول قدیم / منت اوردی عقله بوکز اول حکیم
ایتدی سانی قامودن یکل ایلدم / قامودن اوکر زحمتله طولیلدرم
قامو قوللر ساکه محتاج اولسو / کمده سن اولماز سکل آج قالسر
رونقی اولماید سنسز کمسه نوك / خلق اچنده رغبت رونقی سنوك
چون که حقدن عقله اردی بو خطاب / پس نیاز ادب عقل وردی جواب
ایتدی ای قادر رسول فضلك دلیم / سنسن آخر هم حکیم هم علیم
جونك قلدك قامولردن بان بای / پس نیجون ایلکل بر خوش سرای
انسی کوتلکل اولسون سرایکل اوك شار / شهرده اولسون هم رتکم عالمدن وار
حق تقدیم مقبول اولدی اول نیاز / چون عنایت اندن اولدی کجدی ناز
اوردی بنیاد چون بو جسمه اول اله / ایلدی اول عقلچون خوش تختگاه
براولو شهر ایلدی بو جسم اول / هم سکز پرده بو جسمه اچدی یول
کوکسی ایتدی عقلچون بر خوش سرای / شبله کیك ذرکه صفر تخنول بای
اول سرایده بو کوکل نو خانه در / حافظ انبار چون کی خانه در
هم دماغی عقلچون کوشك ایلدی / عقل اوتوردی برکور انده نیلدی
دون قیشی وردی بو عقله کون یاز / تاقلا بو عقل دون کندز نیاز

پنجره لر نودی کوشکده کوزلری / کیم بقا بو عقلك انده کوزلری
هم کتابلر ویر بیدی خوا کا / ایتدی اوتر پنجره دن بق اکا
کرکلو سزلر کلو اغج در یعنی کوز / اول اغاجك یمیشی در یعنی کوز
بقدی اول پنجرادن وردیمش / نچه اولور دایما ویرر یمیشی
چون که دون کلدی کوکلدن تشلر اول / برابشت انلادی نا اشلر اول
اوده ترشی اوتورر نو خانه ده / معتدن انبار اورر هرخا نده
شول حرارت اوددکلی پانه در / کیم بوزکده دون کوندز یانه در
پس بو عقل کورله کونده بیل بیشار / یاغنی ضیسك اوتر بیلکدن اشار
چون که بلدکسن بو عقلك یاشنی / هم اشتدوك یازنی و قیشنی
دکلامدی نیلدوکن نتدکن / جسم اچنده پادشاهلق اتدوکن
جسم اچنده وردردر بر تختگاه / بو عقل درانده اوترن پادشاه
جسم اچنده اوترن اول شاه درر / اولدرر کیم حاکم مطلق درر
عقل اندن اول حکم اشلر مدام / عقل اوترشی نبع خوش طتمش مقام
بو سکز دروازده حکمی روان / طومز اشلر دون کندز کاروان
ایشد اول دروازلرك حالنی / کیم بله سن اشبو سوزك دادنی
بونلق در جسمك اول قاپوسی / اون سانا اندن کلولر قاموسی
کبرر اول یولدن خطاب هم عتاب / جسم ایلر هم عمارت هم خراب

عقلك اندن بركشيسى دردر
ايويا وزكيم كلورسا اول كورر
اكلدر عقله انوك احوالنى
كفر ايمان نا بيسا حالنى
عقل انى اولدم بو شهره طولدرر
معلوم ايلب حسينى بلدرر
الك عقلدن يوركه ايرشر خبر
زبره قوه ويردر انده معتبر
جان كوكل انده قولق طوتمشدرر
عقله هم عهد بركشيسى دردر
اول خبردن حركت ايلرسى بولر
عقل بونله را دايم قوة اولر
عقل انوكله شول قلقدن كيرونى
نيك بذدن شول خبرلر ويرنى
كو ايو ذر خان اجنده قوندرر
تخسنه زد ايلر همان دم دندرر
آن بلدل كل الكنجى قاپو يا
هم بو عقل اندن دخى كوزنه طوبا
اول قپونك نيدكن ايدم سكا
كوزلولكدركيم بقرسن درن بكا
كوز نورى مردم لرا ذر آو نا
تا انك نوريله بو عقل آو نا
كوكلولرلوزكين عبرت معنسن
ايلر انده هم بو عقله هم نشين
خوب زشتنك نقشنى اندن كورر
انده عقلك نا بى وار هم كورر
آن عقله بلدرر نجيدوكين
كرخبيث كرلطيف سا نيدكين
شاورايلر عقل انى جسمه بنا
الك كوركيم اول خبر لوكله انا
هم كوكل هم جان هم عقل اتفاق
بركله بذر اوزندا يوقدر نفاق
بلدرر چون كوز بولندن كيرنى
خوب زشتدن شول خبرلر ويرنى

شهر اجنده قوندرر لر هم اوين
كتمكا قومز كوكل مجبو بنى
هم بشارت ايلر اكا عقل جان
معلوم اولر جمله جسمه اول نشان
زشتسا خوذ رد اولور اولمز قبول
عقل كوكل جان اكا بولداش دكل
خوب زشت اكسى دخى كوردن كوز
الا خوبك قيمتى ارتوق دردر
شرح برله معلوم اولدى اول دقى
كوزنجتسى اول اجنجى يول دقى
اول بوزن دركيم نفس ايلر مدام
اينرا وبكنده طوترسلك مقام
انده هم عقلك بنابر حكم وار
نه كلورسا بو نفسلا اول طوبان
مرنه درلو بيبى كلسا اول بلور
عقله هم شولدم انى معلوم قلور
عقل آن بو شهره چاق ايلر بنه
الا الكن اول كرك كوكله ابنه
جان اجنده بنى اكا بير ويرلور
رد اولر نخسا كبرو سورلور
بو بردن شهره چوق نسنه كرور
عقل كوكل جان انى نبسا بلورر
الا بيم اولمز قبول بيلكه برك
شهر اجنده كرجه كيم ويردر بركى
بو صورت شهرنده چوق نسنه صفا
الا كوركيم جان كلوله نه صفا
اولدخى بندى بو كز بر كوز بنا
قابونك دردنجنى صور بنا
كيم بو شهرك نعتى اندن كرور
بل لوبيلك اول قپو اغزدر دوزر
انده قورسن در عقل بو چاشنكين
منم دخى ايتمشى دركيم چاشنكين
عقلان اكلر بلوركيم نيدوكن
كندو نامم چاشنسى نيجيدوكين

بو ییرا ایتمز انده لقمه کوکله   یعنی ایدر نخش ادن شهوه ایله
شهوتو می چونك انی بیلور   اول طعامدن قاموسی شهوی بیلور
یعنی اتم بو اعضالر قوت طوتار   قوتدن هم انوکر قوت بتار
تا انی اول هاضمه هضم ایلیه   غاز یا انوکله شهوی طولیا
چون خصیت شهوه نخش اولدی عام   الدانان کندو نخشینی هر مقام
فعل قلدی شهو ایچنده کورکز   دافعه التر انی طشره دوکر
شهوك اولدر پس بشنج قاپوسی   دفع اولنلرا کا وارر قاموسی
بیننده وردر عقلك انده بر ایشی   یعنی کم انده قوییدر بر کشی
بکلیان اولدر ادبله ترتیبی   اولرانسز ادمی حیوان کبی
گرچه بو جمله فرح اندن دورر   چون اولور بی ترتیب اول حیوان دورر
پس عقل دورانی ترتیب طوتان   عقل الی دوزتسا اونی اندن اوتان
معلوم اولدی اولادخی بز کورر بو کز   تنقدر التنجی قاپو صورر بو کز
شرح بوله کلسون اولادخی دو لا   کیم بله سن نیجه دور قلدن قلا
شو اولدر التنجی قپو کیم کاربان   چیقر اندن امور که هر دم روان
آن تقدیر دورسون شودن شرا   بو شهودن یعنی اول شهوه ورا
زیره کیم صورتلرك نسلی در اول   جمله جسمانی تنك اصلی در اول
بونده عقلك حکم وردر هم مدام   اولدر اندن بو حلال شول حرام

یکانمزسه کر عقل بو تو نبی   ادمی مطلق اولور حیوان بیلی
کرچه کیم بو شهو اندن دا دالور   عقل الی اولمزسا اندن اوز کلور
صورت اولور انده خورشر مسان   پس بو شهوی اول عقل حکمی بصار
وشده معلوم اولدی بیمش اولدقی   نیجه دور کور اول یدنجی یول دقی
اول یدنجی قاپو اولدر کیم طوتار   بر اشت اندن نیجه اشلر بتر
اشلرا اوستاد دار اول قاپوده   نیجه لو طرفی دور انده طاپوده
تا چقا کیم بن اولم دب انتظار   نیجه نقلی نقلو انده کاربار
تا لزبر کاربان اندن کچر   کزلو نقدن کوستور خاندن سچر
کورنور انده جمله صنعت نقش رنك   قبض بسط قهر لطف صلح جنك
بو هنرلر قاموسی اندن کچر   کوزدن کوکلك خاندن کچر
هم عقلدن اوتورر انده بر کشی   ضبطه کتورن اولدرر هر بر ایشی
عقل الی اولمازسا انده بلا   بغلنور اول یول اشی کلمز آلا
پس عقلدر انده صنعت اشلدن   عقلدادر هم کلان هم کدان
اول یدنجی یول دخی اولدی تمام   اکلینلو بیلدکن بلدی تمام
اندی کل سکز نجی سن کورلوم بو سکز ای یار   نه قپو در اولدخی انده نه وار
اول قپو ایق دور بلاو بیان   کاربان اندن دخی اشلو عیان
نادر اندن اشلنی شهوك ایشی   شهو کوتورب یورسلدر ای کشی

چون که شهوک ایتوره یولی وار — هم بلک انده بو عقلک آلی وار

پس بو عقلک اپی ایقده دور — کیم انکل بو صورت ایقده دور

عقل اپی دور اری طوتون صورتنی — کوچه خان دور دبیر طوتون صورتنی

عقل اپی طتماز سا طومز دوش — پس بلک کیم عقللا دور هر هنر

عقل اپی بو اعضلوده اولسا — کا بو پایلو باطل اولور هر نسا

اول سکز دور وار زنک وصفی تمام — شرح اولوب اوش دیله کلدی کور تمام

معلوم اولدی کیم عقل سلطان دور — عقل اچنده الله امری خان دور

صورت انک تخت دور هیچ شکل دکل — پس بو عزتلو صورتده دکل دکل

للا وار دور صورت اچره بر کشی — کیم بو عقله طمنان اشلر اشی

نفس اشاره اکا آد ایدلر — طاعتی نور اول فسادی دلور

اولدور بو جسمی الیتن طامو یا — شرمسار اک اول کتورر قامو یا

عقل اکا اویسا حقیقت خوار اولور — شهوتی طپطولو شر شور اولور

معزول اولور عقل اختیاردن دوشر — بلک حقدان ایرلور دینیدن دوشر

نفس غوب عقل اکر غنقا اویا — تنلرنک شول کزلو کنجی اول طویا

عشق اپی اول کنجه الیتا شلسرین — فتحه بقسا کوره معنی یوزین

حق تسنده اوله قدر قیمتی — هم اوله بو خلق اچنده قیمتی

هم عزیز اوله انکلا بو وجود — عالمک خلقی قلا انه سجود

تازه اوله یوزی دنیا آخرت — رحمته پیوسته اوله اول عاقبت

عاشقک عالمده سرور بلدوغی — عقللا عشق دور تمنا قلدوغی

عقللا علم عمل حاصل اولور — جانلو اخی رحمتی نازل اولور

عقللا دیدار بولیلو شلسرین — فتحه وکیم بقسه کورزدوست یوزین

ای خدایا لطفو بولدن ایرمغیل — کندو عشقلدن بزی آیرمغیل

داستان دهم از باب هشتم

بسنه کلدی کو کلمه بو وصف حال — هم معانی هم حکایت هم مثال

هم حقل قدرت لرن ایدر عیان — بلدورر بو بربر بربر ایلو بیان

هم بزم احوالمز نیجه دکنی — شرح برله معلوم ایلو نیدو کنی

هم شل دور هم حکایت هم رموز — بلدورر کیم نیجه دور بو عمر مز

هم جهانک نیدکنی ایدر بو سوز — شونی شیلو کیم که بلدور جمله کوز

هم شل برله معانی بلدورور — اکلیا هر کسه کیم عاقل دورور

تو بو علمی جاهله بلدرمدی — جهل جوکابی بو طوبی اورمدک

وردی بو علمی چلب عاقل لوا — شونلو اکیم علم اچنده قل بیرا

حالیا کلدک بو سوز تقریر نه — بز نظر قل تکرنک تقدیر نه

کور کیم اول الله نیدی نیلدی — کن وردی قدرت دلیله نیلدی

اول عالم بیری کوک طتدی وجود — عالم اچره معلوم اولدی فتح جود

کوز خلقی کور نجه طورشی بجا ملك روحانی در اولاجلدن اجا

بر موتع نجه دشمش دو شنوب شرق غرب هم شمال هم جنوب

بو کوك نچون بزندی اول اله یعنی دزدی قللرچون تختگاه

کوز بو طغلار دکلر نجه درن دکلمامدی کیم حکایت بیتده درن

کوز بوزن روحانلو طتدی مقام (تمام) بر بوزری جسمانیا اولدی مقام

خلق کلدی بی حساب بی شمار آدمی زاد اورته برده اختیار

چونکه طوتدی بر بر بنی آدمی آدم قلدی مسخر عالمی

چون بنی آدم جهانی طتدلر براشت کیم بر یوزنده بتدلر

خلقلا چون طتدلر بو ایللری کلد دکزه کردی بو کز یوللری

بو دکزدن کچمکا قوت کرك قوتی تیمابا آلت کرك

چون دلیره لرمل استن آدمی چاره سی بوقدر دنی آلا کمی

پس بو کز محکم کمی ایلدلر یعنی انکلا دکز کچمك دلر

کلدك امدی اول کمی احوالنا ایدلوم بر براشت احوال نه

کیم دکزدن کچمك انك نجه در دکله امدی کیم حکایت بیتدر

اکنا البته سکزننه کرك شرح برله ایدیم کور نه کرك

ادنیجا اول سکزننه تمام نهفت دریا کچمدی بو خاص عام

آدمی زاد اندە یورمشی اولمیا هم یانندە کمسا برصو بولمیا

پادشاهلر المیا اول ایللری کچمیا چونکیم دکزدن یوللری

اول دکزده اول جمله درنهان هیچ کلمسنه ورمیا اندن نشان

چون دکزدن عاجز اوله آدمی پس اوله حاجت ضرورتله کمی

کیم انوکله طونلو دریالری اوله میدان اول دکز صحرالری

اولکی کی معتبر محکم اوله ییدکونلك یولا کا بردم اوله

اونی انوکل تیمابا یکرشنا شیله کیدردون کوندز ایشنا

کی کبیره اول دکزده یوکرا کیم نه ملکه عزم ایدرسا ارکوره

تلدا کزکا میامنیح کزمیا داکزا کا یول ورا اول ورمیا

بو دلز کچما کل اولدز آلتی شول حساب سن یازنك اولدر انی

چون کمی اولدی بو کز بلکن کرك کیم اوله اصلی انوك محکم درك

بلکن انوکله اوله قایم مقام شول هوادن بیل الا اول مدام

اولکینوك بو بالی اول اوله قان اجدقچا هوادن بیل الا

صو یوزنده کمی انو کله بو زیر کامی بلك کلسون بلکن سربر

پس کمی اول بلکنبله یل الور بلکن المزسا کمی بولده قلور

بلکن اولدی یل کورك بو کزاکا طورمزا یرق بو کمی چون بیل اوکا

بو یلر جمله موفور در ببله بلدرز التن انی الدن ایلا

الذن ایلا کمی التن بیل در ر صویوزنده انی بیل بلدرن

بیل اگر اکماز ایسا یورمز کبی ایرشیمز مقصودا بو آدمی

بیله دکمش در چلبیدن اول هنر صو یورندن کاموبی اول بیل سوزر

پس بیل المزسا کبی بولان قلور گرچه کیم کوپ دخی ورسا اولر

بیل دخی اولدی بو کز لنگر گرک بخیه بیلورزکن انی اکلر گرک

اوشنور تخته اناردہ بو کبی غرقه وارر انده جمله آدمی

صو یادکلر انده نه خلق وارسه غرق اولور کر بار کر اغیارسه

لنگر انی طتمنجه کیم طوتر کوجی اکا کنسونکه قنده یتر

پس بولنکودر کبی اکلین گرچه الله در بولاری بکلین

قاموسی اولدی بو کز استاذ یوق صنکه انش در طورز بو قدرده یوق

پس گرک البته بر استاذ اکا کیم کبی اداوره بو خلق اکا

بو دکورده اول بلا تیملک گرک تنق شهره قنجرو کتمک گرک

بیر طوتمش اولا دید را اول دکز بولمیا هیچ کمسه اندا یول این

اول کیمی شول دکزدن بوله بولا قنجرو کتمک گرلر اول بلا

کیده دون کون اول دکزده ازمدن جیقه نه ملکه دلرسه ازمدن

هم کینوک تخته‌سی اول اولا شول دکزده دونکنی اکا یول بولا

چون کیمی اولدی بو کز اول کبی نبشه کالر طلمزسه آدمی

آدمی چون در بو ترتیب ناموسی کیم بوله رک ضیا دی ناموسی

تخسه اولر آدمی انده تجل غرق اولب جمله اولر خوار ذلیل

بوکبی اکلنملوک مقصود نه شول کیم ایره آدمی مقصودنه

پس کمیلر آدمی طولق گرک بولسا اندن روان اولق گرک

اوش دریالری کلدی جمله خاص عام آدمی طولدی کبی اولدک تمام

آدمی اولدی بو کز بوقدر متاع بو متاع انده تچون در بو صداع

بو متاع الدن الا ورسا گرک خلق بیری بونا ورب الساگرک

به متاع التو بو الدن اول ابلا یاورزکیم انده بونسنه اکلا

کرسامی اولمزسا کیشنوک اولکیده رونقی یوق ایشنوک

چون متاع نقد را دی اولمیا اولکیدن کمسه هیچ داد المیا

پس متاع نقد را دالمق گرک کامیا اندن کنی طولمق گرک

کیوه لورمک اولمق بی سبب بو بله ترتیب ایلمشی در اول جلیب

بو سکزننه که اوش ایندم سکا تقریر ایلب قاموسن الدن صو کا

بینه ایدم تقریر بیل آدمی کیم بیلانسن اشبو سوزک دادینی

بیر اول شول دکز در کیم دیدم شرح برله سکا تقریر ایلدم

بیر شولدر دلده آدمی کامدنر دا کرا لورمک لکل اول امدر

بیر بلکندن در لمیده لر سکا کیم هوادن بیل کلور دوفنرا اکا

بیر اول بلدر کیم حق امری بلا سوزرا التو کامی ایلدن ابلا

بیر لنکودر کیم اول اکلو کبی   تا که غرقه ورمیا اول آدمی
بیری اول خلقل مناعی زاد در   کیم کبیبه کومکل بنیاد در
بیری شولدر کیم کیجی اول دورر   بو دکزلر دبدرا کا یول دورر
بیر خود خلقدر طولش در کبی   بو کبی کرماکچون در آدمی
بو سکونسنا ایله کچلو دکن   تخته خود دا کزده نه یول وارنه از
ایدی کل بو دیر او کل کندوز کا   کیم بو معنی بوزی کرنا کوزکا
اکلیاسن انده معنی نیدوکن   دکله ایدی ایدیم نجیدوکن
بو مثل درکیم ددم بو بر سکا   اکلفل بو معنی بتخل طکا
بو مثلدن اکلیاسن حالکی   دکله ایدی نیجه در احوالکی
اول دکزکیم ایتدم اوشن عالم دورر   کیم چلب امریله هردم موج اورر
دکله موجندن نوتر بل در لواشن   دون کندر قان بغو یاز قیش
بو دکیزک کسه بلمز حدنی   هیچ کسنه بیقمادی سدنی
بی حساب بیکران در بو دکیز   بو دکزده بو قدا اول یول انیز
دیدی الله کیم اکا یول اچا   بو کناردن اول کناره یول کچا
پس کمی ایلدی اول داکیزه   اول کمی نن درکه حق وردی بزا
چون دکزدر بو جهان بلدک عیان   پس بو صورت کمی در بل لو بیان
نیجه یوز بل کاملر ... یورر   بلکه شوبن دنیده بغرن سر بید

دنیده صورت یریسا غرق کل   دنیایی چون کندو یا قلمز نبول
...ن بو صورت دنیا کرمک روا   دنیا کرسا صورتنا اولر خطا
...پنکو صوده کبی قوت لنر   غرق اولر چون کا میا صو اتلنر
...ن صورتله دنیا دا کزده کبی   یعنی کلدی دنیایه بو آدمی
...نم کوکلدر بو کمینوک بلکنی   کم نه سلکه دیلسا النر انی
...ون بو کوکل بلکنی یروا اورر   شول هوسلر بیلنا قرشو طورر
...ول هوادن بو هوس اغرز اکا   ایلدا ایله النرانی کرسکا
...باخیر در اول هوس یا مفسدم   هادا النر هر بیرن بر مقصدم
...بولید پس بو کوکل بلکن دورر   یعنی جمنی هر بیره التن دورر
...بلکن اولدی بیل کرک بو کزا کا   تنکرنک امر بدر اول بیل کورسکا
...کم طولر هردم کوکل بلکا بنا   اکله امدی بیل ندر بلکان نا
...پادشاه امری دورر خلقی سرن   ایلدب ایلدن ایله زرقن ورن
...الا بیت خیره طنشه خوش اولر   خیر نیت بیله خیره طوش اولر
...بو کوکل بلکا بنا اول بیل طولر   صورتی ایلدن ایله اول بیل صلار
...پس امر دولاشدیان مزبر اشی   هیچ امرسز قندسا ورمز کشی
...بیل دنی اولدی بو کز لنکر کرک   لنکری دیرنمکا کی اد کرک
...پس شریعت لنکری اصلیا   بو هوسلر شوروشی با صلیا

پس کوکلدن چونکه هوسلر قوپا
کوچ کلم حق امردر خلقی سورن
پس شریعت ذمسا خلقی دلک
پس شریعت لنکر یدر بو تنک
قامو اولدی قانی بولکز لشتی بان
اول عقلدر کم چلب وردی بزه
قنجرو کتماک کرکدر اول بلور
اکا ایمسدر دکرده بو کمی
خلق عقل النر اخر مقصود نه
پس عقلدر بنده کمی سلسزین
او کیمی اولدی بولکز اول کمی
یعنلم عقلک کرک فکری اوله
دکمه بر فکرک اوله بر مقصود ین
مدرکنک لیم فکر بوندر کندوده
کالی انکچون اولرلیم خلق طوله
پس لینل آدمیسی فکرش
امدی بو فکره کرکدر خوش عمل

اول هوسلردن سیاستلر قوپا
مدبرینی مقصودینا الرکورن
اردکی پرده بو خلق اولر نهلاک
جمله خلقک همم بنوم ره همه سنل
کم انوک خلنده اوله همه کیان
بیزی الب اول کرکز بو داکلزه
اولدرز کیم بو دکینه یول بلور
یعنی لیم عقله اوبیدر آدمی
یعنی بشلر ایلدر معبودینه
خلق ازدرمز دنیی کوندرزین
طبطلو اولسالرکدر آدمی
اول فکردن بو صورت کسی طوله
کرچه بردر قاموسینک معبودی
شیلد بل لیم لسه بوقدر کامل
آدمی اولدرلم انده فکر اوله
کم طتبدر مدبری بردرلو اشن
نیشه کالرخو عمل سز اول امل

یعنی المرسا متاعی لیشنک
پس عمل در آدمیده کی متاع
اول سکز نسنه که اوردقدی مثال
آدمی کرکیم مثل در عالمه
کور مقابل کلدی دنیا داکلزه
هم صورت دنیا دکیزنده کمی
هم هواده بو کوکل یلکن کبی
هم شریعت لنکرا بلکز تمام
هم چلپ امری دخی بلکز بیله
هم بو عقل کیجی اولدی دنیده
هم فکردر کامده بو آدمی
هم عمل بو فکر النده الهدر
کامسز ایلدن ایله لیدن کشی
بو حکایت اوش تمام اولدی تمام
اول سکز بو سکزه قابل ددر
چون دکلودر دنیاسن انده کمی
اول اشی اشده سله متجق اشا

بقیح کمیده رونقی یوق ایشنک
اول عمل سز کیشی دکل طرتر صداع
اوش تمام اولدی دخی یقدر بحالک
امدی بر بتق آدمه و عالمه
موج اورر نهردم دکز فرشوبز
انده انی یکرشر بو آدمی
اچلب درآکد بلکزر تث تبی
خلقه اولدرلستون حدو مقام
کو سورالترنزی ایلدن ایله
یعنی یول ازله بن اولدرای دده
نیتکم دنیاطلو بو آدمی
نیتکو بو خلق ایلدا ایلدر
رنج ضایع دور قبیح بتمز اشی
آدمی کیا مثل کلدی تمام
یعنی کیم سن نیدو کوکی بلدرر
امدی کورنیش سلاشلق دمی
طغ کبی موج الیا بشدن اشا

ذکر توسا بولگی کیمیا نه پاک   چون دگز کیمیه کوره ایلر هلاک

کلد بوننه اولیا و انبیا   برنظر قل عشقدلا بو مغنیا

کرد بونلر دنیا کردی زمان   الدوردی دنیده سوردی زمان

الله لیم دنیا بولارا کرمدی   کوکلد دنیا کورمکا یول بلمدی

کرهوسلر بیلی غالب اولدسا   اشبو کوکل یلکنینا طولدسا

بوشریعت لنکرینی اصدلر   انکیلاشتر شوری بصدلر

خوش سلامت چقدلر بو دنیدن   الکه امدی اولسلامتلق ندن

دنیا کرمل کشیه عیب یوق   مم بودنیا لیکی اولورسه چوق

للا دنیا کوکلا یول بلمسون   کی سقن لم کامیا صو طولمسون

غالب اولرسه سکا دوران بیلی   کم نیا صونسک ارہ نفسک الی

نوشریعت لنکرین جکسو براق   الثمسون اولیل سنی بولان اراق

هم دکرده بو کمی غرق المسون   کی سقن شیطان ایمانک المسون

تا سلامت ایرشن مقصودکا   التسن صدق صفا معبودکا

عاشقا اشبو بندی ویرر کلدنا   الک کرک سن اتنا کندی بنا

تا خلایق هم کوره هم ایشده   اشبو علی خلق اندن ایشده

مرمنا عکل قیمتن ایتی بلور   قیمتن بلدوکچون اصی بلور

کمسنه لم معنی قدرن بلمدی   اول حقیر قدر که معنی بولمدی

گوهری صراف الدن کورسی   ویرن الی اولدر اندن صورسی

کمسنه لیم کورمدی و طتمدی   نا بله چون المدی و صتمدی

ای جلبسن روزی قلغل فللرا   اشبو معنی خوشنی تحصول لرا

عشقنی ارتر صدقله دکلا بنکل   اشبو سزدن جالنی اکلا بنکل

ای کریخوی نیاز کارسان   چاره نی چارکان راخوابساز

الباب التاسع فی المناسبات وفیه عشر حکایات والله یقول الحق وهو یهدی السبیل

باب طقز جیده بواون داستان   معلوم ایلر که خداوند جهان

طوقزادن اوردی بنجایه حسان   هم چنان که نه نفوس نه حجاب

داستان اول از باب نهم

قان اول صدقی بتون مؤمن ارن   حق یولنده جان تن ترکن ارن

دکلون لم صدقله و حیا نله   شرح تقریر بیان قلدن قلا

مصطفی مدحی عیان اندر عیان   ایدیم بر بر بیان اندر بیان

تن قلاغی ایشدیلر بو سزی   کورمز معنی یوزن بوتن کوزی

جان قلاغی ایشدر معنی سزن   مم کورن جان کوزدر معنی یوزن

مرکسل جاننده ورسا کوز قلاق   حق یولنده اول اونیدی اولدی صاق

اکلیان اولدر بوسوز معنیسنی   نیجه دنیدر اول بلور اسلام دینی

اول بلرکم کلدر اول مصطفی   انکلیچون تولنا قلدی وفا

قول قاپوسی شرع باقی در انک   بیش روی اولدر قمو بولوار انک
پرده کوکده بر کذیده اولدر   هم رسولدر تنکریدن هم قول دار

ولداشهدان لااله الا الله واشهدان محمد عبده ورسوله

دیلرم کیم انی تقریر ایلیم   دیله صغمز سری نیجه سویلیم
نیجه ایدم بن انک تقریرنی   مکر ایدم بیل صفتدن بیرنی
خالیا قلدم توکل تنکریا   جان اچنده ایتدی بو سوزی ریا
کوکلمه شول معنی کیم یوزلستررلر   واجب اولدی ایدیم کیم ال و زر
کیرلوم ایمدی بو سوز تقریرینه   برنظر قل پادشاه تقدیرینه
ایشد اول نیلدی اول پادشاه   الک کما قلدی خطابی اول الله
کاف نونا کلدی اول اول خطاب   یوغکن بو باد آتش خاک و آب
طغمدی نه فلک هفت آسمان   نه ستارا واردی نه انس و جان
کندزینه انی کنج خانه ایلدی   کیم بله کیم انکیلا نیلدی
طغدی اول کاف نوندن عقل کل   عقل کلدم کیزلدی کنج اصول
آینه قلدی انی کندوزینه   صیقل اردی طتدی قرشو یوزینه
چون تفرج قلدی کندو یوزنی   سودی و سودردی هم کندوزنی
اول محبت تنکریدن بر نوردی   کم بو بر کوک یوغکن معموردی
اهل دانش عقل کل درلر اکا   اتا اولدر قاموبا اوکلدن صوکا

طغدی اندن نفس کل دیدی وجود   اول اثردا در بو جمله فتح وجود
ایلدی اول کل نوریدن نه فلک   عرش کرسی یر کوک انس ملک
اولدی صورت وردی آد و ورداش   اندن اولدی دورت کونلرز یاز قیش
دکمه برنه وردی بر درلو معنی   کیمو قابجر کیم نهی طرمزدن
هم برینکل ایشی برکه آدینی   ایدیجولیم بیلسن سن دادنی
الک برتدی قدرتندن عقل کل   اول خدر اول کلن اول اولو قل
طغدی اندا نه فلک دیدی قیام   اولدا اول عقل کلدم ملک مقام
نفس کلدن طغدی بو کز نه فلک   علوی و سفلی و حیوانی ملک
نودی اول طوقز فلکده طوقز ایقی   هر بریسی اشلیو در بر اوز ایش
هر بریسی بر اشا حاکم در   کمدر ایدن ایم بولدا کمدر
هر برینکل ایشنی ایدم سکا   دکله ایمدی نیجه در اولدا صوکا
حق بلا عرش بنیاد ایلدی   عرش عظیم دردب انی یاد ایلدی
عرش در بو نه فلکدن یکرکی   هم بلادرک باشیدر هم بکی
نفس کل جسمنده عرش همچون دماغ   انت آلور عقل کل اندن چراغ
روشن اول نوردن بو جمله مخلوقات   یر و کوک و جسم و جان عقل ذات
اولدر الله اولدوکی سراج   اولدرا آخر قامونک باشنده تاج
کلد اوش اول نه فلک تقریرنا   کورلوم براش تدر تدبیرنه

بونلری الله ایدن قلمشی دور
صورته بنلرچون کلمشی دور

چون تقاضا قلدی الله دیلکی
کیم جهانده بیله مخلوق یکی

عقل کلدن عرش عرشدن ثابتات
ایلدی ویردی اکا قایم صفات

بعضی ادا ایدرا کا فلک البروج
اخترانی اندن طوغب قلدی خروج

بونلری حق انده الکجمع ایلدی
کندو نورن اورتده شمع ایلدی

دکمه بونه ویردی انده بر نصیب
تا جهانده ظاهر اوله اول حبیب

اول محبت کیم چلبده واردی
بلکه اول عقل کل معماردی

عقل کل بلمز تنا اولحان بلی
قوندی عرش اوزره تمام سلطان بلی

اول محبت نکردن کلدی اکا
اولدی طقزنجی فلک خوش تخت اکا

اوردی انده تختنی طوتدی مقام
نه فلک پس زیردست اولدی تمام

دیلدی کیم حق انی بو عالمه
کستره سر سایه ویره آدمه

علو دیکن انده ا بو سفلیا
اوله اندن اولیا و انبیا

پس قرلدی هفت مدبر بربیا
ویردن هر بر مدبر بر بیا

قوله تعالی فالمدبرات امرا

الله امریله تدبیر ایتدلر
ایشلدلمدی قمر بری کیم نتیدلر

کزلو کنجی کستروب اجماغچون
عالمه اول رحمتی صچماغچون

سفلیا اتمالجون اول عقل کل
اول محبت نوری اول کنج اصول

یعنی کیم اوله مصطفی کلماکچون
یر و کوک اهلی انی بلماکچون

الله امری بریله تدبیر ایدلر
بر اشت کیم وار انده نتیدلر

هر بری بر اش اچنده ویردی داد
قایم اولدی آب آتش خاک باد

عالی سفلی تمام اولدی تمام
صورت جسمانیه اولدی مقام

کلدی اول دردن بو جسمانی وجود
اول وجوددن قیلدی بنجه فتح جود

اولدی بر دره معدن بندی نبات
کلدی حیوان دنیا دندی ثبات

کلدی اندن صلوه آدم دنیا
اوله کرک کیم قایما حلم ایلیا

جمله خلقک بلرکی آدم دور
تفرنیا کیم خلم ادرسا اوله دور

قاعودن آدم انی اولدی کزین
کلدی ذاتنده بلا ختم نکین

مصطفی نورن انی کلدی بله
تا جوم انس ملک سجده قله

کلدی آدمدن نوحا پس اول نشان
اول محمد نوری اول کنج نهان

نوندی ذاتنده نوحک دندی ثبات
اوله طوفاندن نوح انی بولدی نجات

کلدی ابراهیم خلیله اول اثر
اول سببدن نمروده بولدی ظفر

مصطفی نورن طتا کلمیشدک
انی ابراهیم خلیل اولمیشدک

کلدی بو کز اولدی اول اسما علی
پادشاه هر جمله فعلک فاعلی

کسدی انی نجاق کلدی قوج
تا سبیدن اکا قربان اولدی قوچ

اشبو عزت قامتی اول نور چون
صانمکیم معصوم یا مستور چون

گلدی اول یوسف کورکم بو کز ... منزلی یوسف یوزی اولدی بو کز

چاه چنده جاه ایرمک یوسفه ... اول سببدن اولدی اخر ای صفا

موسی بن عمرانه گلدی بو کز اول ... انکیچون نیل اچلدی وردی یول

کندو کچدی قلدی فرعون اولدی غرق ... بو خبردن طولدی جمله غرب شرق

داوده گلدی بو کز اول محض نور ... موم اولکچون اولدی النده دمور

شول خلیفه اولبن حکم ایتدکی ... اول نورله طغری یوله ایتدوکی

ورد داوددن سلیمان تختنی ... ایستدی کم یل کتردی تختنی

ادم جنی و پری قوردی قوشی ... اول سببدن ارام ایتدی جمله وحش

عیسینک نفسندکی اول نوردی ... اول سببدن اولو اولردی دیری

کیدی عیسی قلدی اول نور برزمان ... عیسی کوکا اغدی اول اولدی نهان

ذره لردن دل الوبن سیلدی ... یعنی خلقی حق انوکله طیلدی

بعضده اولدی دلیر و شیر کیر ... اول اثردن ذره بو جمله دار کیر

بعضده حکمت اولن اول نوردی ... هر کمه ایرسا رنجینی یوردی

بعضده اولدی فصاحت اجدرله ... طیطاوذر عالمه بو قال قیل

طولدی عالم مشکلات معضلات ... ایدی حل اولسا کرک بو مشکلات

لازم اولدی کلمکا پس بو جود ... کم قلا جمله عقول انده سجود

اول اوله بو جمله خلقک یکرکی ... هم اولا هر دو جهانک اول بکی

دین اسلام سوزی توحید اولا ... تخت محراب اوی مسجد اولا

ملک اچنده اول اولا صاحب قران ... خلق انا منقاد اولا جمله جهان

لشکری سنی اولا بی حد اولا ... کندو نه شرقی و نه غربی اولا

قوله تعالی لا شرقیة ولا غربیة

ادا احمد ایش اولا معجزات ... انده حل اولا بو جمله مشکلات

اولکنی چون واجب اولدی کم کلا ... دنیده اسلام دینی معلوم اولا

تقدیر اولدی تنکریدن اشبو اشا ... کمدر اونک خلقنا ایده نشا

چون ارادت اولدی کم بو عقل کل ... کستورا بو دنیده رسم اصول

عقل کل کم تنکریدن نیل تختدی ... عرشی کا مهم مسند و مهم تختدی

یعنی طقرنجی فلک دیری مقیم ... زیر پای اولمشدی اول عرش عظیم

چون جلیدن دکد بو اقبال اکا ... قلدیجا مبرلر استقبال اکا

یعنی روح انبیا ورمیشدی ... عرشه کندده قامسی طرمیشدی

جمله طورمشلردی انده انتظار ... تا کلا دب اول لطیف اختیار

پادشاهدن اولدیس امر رضا ... کم انا یر یوزنا اول کنجدا

اب و اتش باد و خاک و جسم اکا ... اولا الف حی میم دال ادی اکا

حقدا امر اولمیشدی جمله قلا ... کرا کا مر بیری بر قلق قلا

طالع دولت اکا اول قدم ... برمشیدی لوح استنده قلم

کلدی عرشدن کرسیا قوندی بوکز   اندی اول سکزنجی اوه قوندی بوکز
اول اوه فلک البروج ایدر کتاب   آی منازل اندا الورلرون حساب
انده ورمشلردی روح انبیا   جمله ایدرلردی ای سرور بیا
چونکه کلدی عقل کل اول منزله   جمله عرش اهلی بله کلدی بله
کچدی یدنجی کوکه طوندی مقام   کم زحل حاکم دورر انده مدام
چونکه تخت اوردی اول اوده عقل کل   بیدیلدر جمله کلدی اولدی قول
صانکه قوللر مهربری خلقه بکوش   کید خرقه جمله قلدی جرعه نوش
تجوید اولدی مهربری سرمایه سین   عرضه قلدی نقد وکنج ومایه سین
تاجلا اودی زحل قودی کرو   نیشه قودی تاجله اودی کرو
یعنی چسمک باشنه تاج اولام   خصملی خور ایلیب اودا سرام
مشتری مهم ایک نسنه اوز تیا   کلدی یعنی دا داستاد ایلیا
یعنی ملکی جمله ملتدن الام   ساکه ویرم حالیغ سنلدن قلام
مریخ ایدر بن دخی مهم ایک اش   اشلیم مهم مردم سنکچون بازوتیش
یعنی ویرم دوستلره آلبنه قلج   مهم دیجر دشمنلرک بوینینی بیچ
کونش ایتدی ایک نسنه بن دخی   خدمت السون طابوکا بندا دخی
یعنی شرقدن غوبه حکمک ایرشه   شانع اولب ایتمیا کمسه نیشه
دکدی نوبت زهره یه اول خوش نکار   ایک نسنه اولدی قلدی نثار

یعنیم سن شاد دشمن قیغلو   بونلو اوله بدخوسن کولجلخولی
زهره اردنجه عطارد دکله هم   ایک اش قلدی نثار اول محترم
یعنی علم هنر اکسی بله   مهم بلا مهم بلدکی الدن کلا
بوکزین کلدی قمر اول خدمتا   ایک اش قلدی نثار اول عزتا
یعنی کولجک دنک مهم طغرو حساب   کتمیا اول اولمیا نفرکن خراب
چون بیدی یلدز انی طیلادلر   مهربری خدمت نثار ایله دلر
مهربرینک خدمتنی قلدی قبول   کچدی بوکز اول مقامدن عقل کل
منزل اولدی الکا بر نه فلک   خدمتا باش اوردی انسان ملک
مهربرینک ملکینه قلدی نظر   هاله کلدی انده وردی قمر
تخت اورین انده قوندی بر زمان   تا که کلدی دنیا آخر زمان
وعده اولدی کیم انا بر بوز نا   صورت اوله کورنه خلقک کوزنه
ای ورورین مشتلاقی دیلدی   واردی عالم خلقنه مشتلادی
ایدی طغوو اول خدیجه تختنه   یلدز اول عالمک نیل بختنه
ایدی اول آخر زمان پیغامبری   کلدی اول جمله جهانک سروری
حاضر اول کیم کالسودور اول سکا   امرله جفت اولسون سنی اکا
سوز اولش در هاله کلدی مکیه   کیو سر یعنی که نقش سکیه
واردی بر نور آدم دن بری   سنی اوردی خانده اول دمدا بری

دیدمیدی آخر انوك حالنی | نیجه کلدی بیو نیو احوالنی

کلدی عبد الله الننده طور | ایله صانکم عکسی لنشدر بلق ارر

عالی سفلی فی علوی اولدی بیسر | معلوم اولدی عالمه اول کزلو سر

یعنی کلدی صورتا دوندی وجود | بتلو اولدی سونکون قلدی سجود

اول نشانکیم المشیدی علویده | معلوم اولدی قاموسی بو سفلده

اول قلم یزدوغی تخت اولدی عیان | زبور دست اولدی آکا جمله جهان

انده عرش اولمشدی آکا تخت کاه | بونده فرش اولدی ادی چون عکس ماه

انده منزلدی آکا فلک البروج | بونده اوش مکه که اول قلدی خروج

انده الث دری یدی قت کوك مقام | بونده ملك اولدی یدی اقلیم تمام

انده قلمشدی یدی یلدز نشان | بونده کلدی مجلسی اول کاربار

بونده اول اشلر قموی معلوم درر | انکیچون جمله خلق مخلوم درر

بو صفت بو وصف بو شرح بیان | بو اشتکل کم کلدی اول نشان

معنده اول عقل کلدی ای صفا | صورت اچره ادی کلدی مصطفی

دوستلغیچون و صلوات عشقله | تا سکا یارن شفاعت اول قله

اولدر الکی کلن اول اولو قول | آخر انوك عقل در اول عقل کل

ایرغی جمله انوك جزوی درر | کرچه کم علوی فی یا سفلی درر

حق انی سودی انی وار ایلدی | بیتی حیبمو دیب اقرار ایلدی

عالم اچره بو کدیده اول درر | آدمیده نور دیده اول درر

تا قیامت حکمی قطع اولما بیسر | آکدنلر کمسنه قلما بیسر

اولانوك درت یری وردر درست | حق بولنده دفو یری جلالک جست

راضی اولسون حق بولردن تا ابد | بی حساب بی شمار بی عدد

بو صفت بو شرح بو بسط و بیان | پادشاه امر یذر بلکل عیان

اولامردن طشره نسنه یوق درر | اشبو فعلك فاعلی اول حق درر

بو حکایت اوش ارشدی آخره | اصل بردندی بنا بتدی بنا

بن بو سوزی اقبادم یازودن | یا خود ایله صنمه ایتدم یازدن

نالو انك وصفن ایتدم سوزیله | بیله کوردم بو بزانی کوزیله

کاف نوندن بیله طغدم شکرزین | انده کردمدی انوك کرکلو یوزین

انده انوك خدمتنده یدم بیله | بیله کلدم طابوده دخی منوله

نه فلکلدن بیله کجدم بنیو بو | معلوم ایتمی اولدی با که اشبو سر

علودن دخی بیله اندم سفلیا | قنی عاقل ایرشه بو معنیا

منم انکله بیلیم شمدی دخی | هیچ کمانسز در بو سوز تنکری حقی

ایلدصان کودمدکی جانم در اول | کوکلم اچره صدق ایمانم در اول

چونکه بو منلو انوك جزوی درر | بن بلك کم قانسی علوی درر

شول کنش نوری بکی کم یر یوزن | طتدی لیکن اصل اولدر شکرزین

کون نوری ایرورکل لوند بلک بیلدلک معنیسنی بوندا بلک

پس بلک کیم بمده اقوال وار سا کو محمد دینینا اویا ر سا

بلو بیلک ایرودا کل انلا اول ایچره بوکزلو کنجده کنجا اول

اصل اولار قانو پیغمبر لرک سرور یدر اول فخر سرورلرک

اولیا منم جمله انوک قدر عذر قانو سینا اولچاق دلد نور

خالقک شول کزلو کنجی اچی اول کستورن نعم خلقه اول درطغرو یول

خالق مخلوق اراسنده نشان واسطه اول واصل اولاربی کمان

رحمت انداطغدی دشدی عالمه ارته درکونلرن کونه دمدن دمه

اولار رموز منلو التن حقا لیجه ارسه اوله بلور عمری بقا

عاشقامدی انک یولق شرنین تیلسون کیم ابدمز بیلدن برنین

معلوم اولمز دیلله بو وصف حال نجه عثمان بردغا ضعیق محال

کسه کیم بربوزنی طوتمش اولا جمله خلقک عقلنی اوتمش اولا

نجه ایده بو دل انوک مدحنی ذره دن کیم نا بله اول معدنی

انی کسه نجه ابده نطقلا خوش درا کا تابع اولمق صدقلا

یارن انداحق بزی ایرمسون دنیا اخی طغری یولدن ارمسون

داستان دوم از باب نهم

بینه بوکلم طلدی معنی دکزنه درجقرنق دیلدی یربوزنه

کوراندکلا قانو مخسول بابیا عقل جان انلا کرک نعت پیا

غیب اچنده واقف چوق نسنه وار کورا کا خلقک الی ارمزای یار

چون نجابدا چقدی دشدی ایلرا تسبیح اولدی دلده دشدی ایللر

نسنه ورد رکیم اکا خلق ایدمن اشبو صورت کوزی انی کورمش

نسنه وردر ایدمز بو خلق انی ایشدامدی ندر اول نربل انی

ندرتندا پادشاه بو دنیده نیچه مخلوق ایلدی کلدی اده

هر بری نه اشده در جمله کوزر کسمدن کوندن کونه درقی ورر

هر برینک حالی معلوم درا کا معبود اولار قانویا الان صکا

خالقک خود خلق چقرر دنیده نیچه ایدم وصفنی کلمز اده

بیحساب بی شمار بی نشان عالم ایچره اشکار اوی نهان

الا طوقز درلو خلقک وصفنی ایدیم کیم بیلسن سوز اصلنی

بو طقز اوله نه فلکدن در ای یار کم جلب بردا لو کا قلدی نثار

منم جماد در بو طقز منم حانلو در هر بری براش اچنده صنلو در

بنلار کلا در جهانک رونقی دکله ایدی نیجه در علنی اوقی

ایدیم هر بیرینک اسمی ندر اشم اچنده فعلی و جسمی ندر

کلدک ایدی هر برینک آدینه اطلغل کندو نیتنی آدنه

بیربسی معدن در اول کنز خاک انکیچون اولدی جمله کان زخاک

جمله معدن جوهری کانداکلور
اصلنه بقی براتنک تنداکلور

کان معدن کم بو یرا التنده درر
بللو بیلک یراتکلا زنده درر

قنق طیرقده که جوهر اولمدی
اولودر اول هیچ حصیلا کلمدی

جوهرنک اصلی کواکبدا درر
اول کواکب جان جوهرنی درر

بو معادن سرّدر یلدزلرک
کوره در مردم انی خود کزلرک

کورسکا التون کنش ور اقچه آی
بازرالچنده یوزریل اون ایکی آی

بازرکای لونی بونلر درر
بنلرکلا خلق اشن کوچن کورر

خلق اچنده السه التون کمش
ظلمت اچره غرق الیدی سربراش

التون اقچه درجهان کسکرن
خلق بوقلق ظلمتندن قورترن

بو معادن اول طقوزدن بیر درر
کرچه بوردن درولی کول نور درر

کل اکنجی نیتش انی کوربو کز
کزبلیمو نکل بلندن صوربو کز

معلوم اولسون اولدنی اسمیله
آدی فصلی نادرر جسمیله

شول نباتلار درکه بو یرده بتر
درلودرلو نعمت اولر خشل تن

درلو رنک درلو شکل درلو آد
کزلنودر بنده زاد درلو داد

حق بولاری مخلوقا رزق ایلدی
جمله خلق بنلرکله طیلدی

کرچه خلقک رزق بو یرده اطفار
الادر قل اصلی اول کوکدن یغار

اولکه کزلیم عرشن انک استنده درر
قانونسنه انوکله زنده درر

جمله سنبل درلکی انده درر
ضمنلر کلیم یا کلور جانده درر

بو نباتلر هم مفید در هم مضیر
خاصیت وار در بولرده بی نظیر

هم بو عقله نفسه قوت ارتورر
هم جسم اوکله قایم درر

پس نبات اول قوتی کوکدا طتار
کرچه کندو خملا یرده بتار

انشبو قوت جمله کوکدا اکا
انکیچون اذ نور کوکدن بکا

اولدنی بتدی بو کز حیوان درر
درلو نعمت دنیا اولطولدرر

هم بو خلقک رزقنا اولر سبب
انی شول ترتیبده توشی اولجلب

کیمسی اتدر کلیم اول بناکچون
کیمسی اوت ترکله اول بناکچون

کیمسی بو بنیلا یرلر سوکر
کیمسی ایلدن ایلک یوکلر چکر

کیمی بوکرز حبا نورلر دوندرر
کیمی توشی آلور هوادن اندرر

هر برنک ایشلنودر بو هنر
بر یوزی طولدی بولرده بر هنر

ایتمکز کلیم بو هنر جسمانیدر
ایشلدن جسمی بو جسمک جانی در

پس بلک رانه فلکدادر بو جان
کرچه کم جان امر حقدرنی کمان

املدی قو حیوانی کت انسانه کل
اول خیالدا کچ بو کوچل جانه کل

اول طقوزدا بیر بو انسان درر
درلکی درلیک جان جان درر

کلدی انسان اولدر نجی کروه
بونلرا اولدی مسخر دشت کوه

حق بولردا وردی پیغامبرلری
بونلر اولدی عالمک سرورلری

منم بولر طغدی بکلرلر وردی داد   طوتدی بو ملکی تمامت چقدی آد
منم بولردن قپدی بنلر لوردا دلیر   اکردی بو عالم اچره همچو شیر
منم بولوردا قپدی جمله مشکل بوی   مقبلان مهربان خوب روی
اولیاء انبیا بو دنیده   بو قسمدا کلدی آخر ای دده
بنلر چون ایدی لوکلردن درف کتاب   بنلرا کلدی بشارت منم عتاب
قامودا ایل بنلرک سوزدی جلیل   اول محبت بنلا اولدی دلیل
بس بلوردا کم قلور عهده وفا   منم بولوردا قپدی آخر مصطفا
اول دخی ایتدی بو کون بولور ملک   کم بلارک بیچه در بو نه فلک
نفس دخی جنسیدرر خلقک بولار   بونلرا وردی چلپ کوکجک خوله دار
ذکر طاعتدر بلارک اشلری   بو قدرز ایرق دخی تشویشلری
انده نه کن ورنه دون نه یازو قیش   الله امریدر بولارا یازو قیش
نه اویر بنلو نه بیرو نه اچان   بلمز بنلوکه نه بیرو نا اچان
جانلوی وردر ولی روحانی درر   بونلرک جسمی بو خلقک جان درر
نه اسایش واد بولرده نه امک   اشلری اولحق رضاسن استمک
یمشب درر هر بری بر بو مثنا   کرنه زهره اولدی کیم ایده ثنا
حقلا اشلر بو لر هر بر اشی   حکمنه فرشتو اشنن طوتر کشی
پادشاه هر لشکری درر بس بولار   نیجه چوق لشکر اولدی بصد لر

معلوم اولدی اولدخی نیجه کیبن   درلکی نیتشی کندو کبن
ایدی کل انتجیبنی کوز ینا   اصل نیتش هم انی بو صورینا
شرح برله اولدخی کلسون دله   کم بلاسن بو ایشی قلدن قله
شول درا اول کم ادی ابلیس در عیان   جانبن جان قومدز بلو بیان
بنلری اوددن بزیدی اول جلیل   وزدر اخرا کاقراندر دلیل
الک کوکا اغتشدی اول ذریکا   بیره اندی صکره مدبر لیکلا
عجبله کبر ایلدی کندی زبر   انکچون اود کتردی بوزینه
سجده قلدیب قلمدی اول آدمه   لعنت اولدی آدی چقدی عالمه
مفسده منم مدبر اول درلو زنبد   سابه درانداه بتر هر مفسده
هر وجودکل کوکسنه ازمشی در اول   ای نچا جانلرا زحوادش در اول
ای نچاره زولری یولدن قودی   اکا اولدی یولنی الدن قودیک
ای نچا منزل ادن سست ایلدی   ای نچا طاعتلری نیست ایلدی
بس بلک ابلیس خلقی از دررر   کرچه کیم هر واقعه حقدن درر

قوله تعالى قل كل من عند الله

بو هوا و مفسده التی اکا   سوزانی قوک بر ده دلک حقدا بکا
معلوم اولدی ابلیسک اصلی ندر   دلکل دیولردخی نه اشده در
خلقک اول بیدنجی جنسی دیو درر   کوه قاف ملکی بولارا اوددر

دیولر اولارلم سلیمان امرینی طوتب ایشلادیلر دون کون ایشینی
کمسه کورمزدی بولارنک کلدکنی جمله ایستردی سلیمان اولدکنی
اکسزین بر واقعه کلسه اکا شاد اولوردی قاتی اندن بیکا
چونکه اول دیولرده یقدر طغرولق هر برنده بولوردی اکرلک
بیلدی چون بونلری نه بیرلر بغلادی پس هر برین زنجیرلر
بلکم اونک اولدکنی بلمادیلر اولماکدن هیچ قورتلمادیلر
قنق بونه صبر صلدیلر ایشن ندور دیردی ایشلک سلیمان زنده دور
بغلودرش دور هنوز انده بولار پس اکالایق دور اول یاوزخولر
دیولری کوردک بو کون کرپوتی لر نیجه دور دورلکلری و نه بندلر
دنیاده بلدکچی بو خلق دور هیچ ولایت یوق که بونلر یوق دور
خلقک اول سکزنج بولک اولدر اول انسبونیک التی بولک را اولدی یول
بنلری بلدایدی اول اله هر اسا قادر دور اول پادشاه
بیراچنده بونلر وردی مقام ایق التنده اولر بونلر مدام
بونلوکل ویرانه لر دور بیرلری بیو دور کیجلری کندزلری
کوکلو لر اولر بولرده بی نظیر منم که کوردی قیلدی فریاد نفیر
ادمی زاده بری خوق اولدی لر بو بری بی سودلار الدیلر
منم بولرده کافر مؤمن اولر فرق وار دیوده بولرده دینی الور

منم اولرجق بدلقا خورخولولر ایرو شر خلقه بولردن فرقی لر
حاریا بیناد یوقدر بر ینکل پس بقابی یوق جهانده قرینکل
اولدی اکلندی نه مخلوقتنی نه بتون عاشق نه خوش عشوقتنی
اندی کل طفر نجینی صور بوکن نیچه خلق دور اولدی بر کورر بو کن
غیبلو اولنتی ادم دور عالم اچره کیزلو بر عالم دور
کرچه ادم اصل دور ادم دکل طاغ دریا هیچ بولارا اغر دکل
مشرقانی مغربا ارسه ایبزر طاغلر اشر هر نیا بقسا کورر
کمسه بلمز بونلری کم قنده دور الا هو قنده دیلرسکی انده دور
قاندی یوق بیلمزک الا اچان کمسنه کورمز ولی دریا کچر
دون کون بردر بولارا فرق یوق هیچ مخلوقدن بولارا فرقی یوق
حضرتا طغرو طرب دور بونلری دایما حقدن کلور خونلری
کمسه بلمزنه اچارنه بیر بولار دیرلکی نیچه دورر نیلر بولار
اتر اولسا یوقدرر فرقی لری سوق اولسا قرقدیغز بونلری
عهدلری شید بتون دور خلقلا کم بولر قنده اولرسا حق بلا
خلق دور بنلر ولی خلقدا جدا حق ایردی بنلرک خلق ابقده
پس بولار دور تنکونک خاص قللری خلقده ابرتسی بلک پسی بنلری
پس طفر دور بو خلایق دنیده کم چلب خلمیسه کلدی اده

بو جهانک بیمشی بو نلر دورر بیل بذ منی دنکلا کیم ور دورر
امدی کل عبرت کوزیلا بق اکا کیم بو لرگا اچلا معنی سکا
کوز بوله زک ورلیغی باطل دکل هرکه باطل دیرسا عاقل دکل

قوله تعالی افحسبتم انما خلقناکم عبثا

جمله قولدر قلما طورمش بولار حق اولنده یوز یرا ارمش بولار
چون بولر قولدر اولدر معبودی انده بولنور قاموسینک مقصودی
دنیا بر کاروان سرای در بی وفا بو سرای نقشی بولوردر ای صفا
بلک نقاشی بو نقشک اول دورر کیم بلادرک در کورور اول اولدرر
امدی کل قو نقشنی اول نقاشه بق جمله عالم نقشنی کوزدن براق
سندنی اول نقش اچنده بولسین سن سنی تو کیم بو نقشنی بیلسین
الکرانی کندرن اونت مبان ورمز انده کندو زندن کتمیان
هر کم اولدی دیرلن بولدی حیات دنیده اولدر اچن آب حیات
اولمنجه کمسنه اولمز دیرک کوکه اغمز نیچه کیم یوردر بیرک

قوله علیه السلام موتوا قبل ان تموتوا

مر کمسنه کیم بو زنکی اور نا گزلر بیا گزلو سرلر کوینا
لاجرم کیم اول بو نقشه قلمیا حقدا ایرق نسنی بیچ المیا
عاشقلک کوکلی طلبغر عبرتا دیل اینی یولداش اولدی حکمتا

خالقک خلقن سیمیشنیر فکر ایدر فکر اچنده پادشاهن ذکر ایدر
خلقه بقمقدن دلک خالق دورر مقصودی اولدر اکا عاشق دورر
نقشه بقمقدن دلک نقاش دورر کیم بو نقشنی بوزمق انوک ایشی دور
صنع اچنده صانع کرمل دراشی کیم انوک صنعی دورر بو یازیشی
هر که بقدک کوکو یا کوردی یوزین کورمندر کیم کورر کندو یوزین
بس انک صنعی اکا کزلو دورر تنجه کیم نقشنی اول کرنو دورر
ای خدایا روزی قلغل قاموسیا کیم نقاشن نقشنی طو یا

بقا

داستان سوم از باب نهم

اوش بنا قلدم توکل اول حقا جان اچنده معنی قویدی مطلقا
توکلمه چون قلدی اول معنی اتن اول انوردن در دلمده بو خبر
وردور انش کیم بلدم عقلسلا وردور انش کیم معلوم اولدی نقللا
وردور انش خود کوزلا کوردم عیان ثابت اولدی قاموسی بلو بیان
عقل کوکل کوز قلغ چون اولدی بیر لاجرم انگا اچلدی کزلو سیر
اشکارا اولدی اوش کلدی دلک دکله امدی نیچه در قلدن فلا
بو بنی آدم جهانده نیچه کین ایدسام دیرلکی نیجه کین
حق تعالی آدمی زاد نتمام ایلدی طوقز بلک وردی مقام
کیمی اعلا کیمی ادنی دورر کیمی اوسط هر بری کورنا دورر

منم بولور اوچ اوچ بلک دُر منزبری — دُرلکنده بیلنگ بولو یری
قاسی بولور طفل مُخل دُرر — دُرلکی نرنبر بولاری بلدرر
دکله ایدی منبرینک حالینی — دُرلکنده بیلنگ احوالینی
شرح برله ایدیم بر بر سنکا — کمر بلاسنی بواشی اوکلان ضکا
کلذک اعلا مقام احوالینا — بر نظر قیل دُرلکی نه حال نه
کوزلمک دُر اول مقام اول مرتبه — اول عطا کیم بکزمز هیچ مکتسبه
انبیا ملکی دُر اول اعلا مقام — ایشیدبدر انی جمله خاص عام
تنکریدن دولت دُنیا کلدی بولر — تا ابد دولا تلک قلدی بولار
منبج بولوردا منصبندا دتمدک — بو فلک خلقی اکا ایرشمدک
کوچه بلر قامودا اعلا دُرر — اوسط اعلاق نفر ادنا دُرر
اوچ بلک ره الا بو بولده کدر — یول بر دُرلیک اوچ حالده کدر
دکله ایدی منبرینک حالینی — کمر بلاسن بوندارنک احوالینی
سُولر اعلا کیم اکا ایدی کتاب — امر معروف بونلرا اولدی خطاب
ظاهر و باطن بولور خلم اتدلر — منی کمکا اوتیدیلر اوتدلر
معجزیدی بنلوک منر اشلری — یوغدی منبج کسدن نشو بشلری
دعوت ایلب خلقه یول کستوردلر — نیچه کیم بیبرلدی شیلّه دُردلر
منم رسالت کلدی حقدا بنلرا — معلوم اولدی جمله اشلر قلیبرا

نق بولارا ورمشدی جبرائیل — کیم کلب حل ایتدی جمله مشکلی
بونلرا اوچی کلب دُش کوردلر — تنکرینک تقدیرنی طوش کوردلر
یعنی کوکلا کوزلو اشلو اولا طوش — منی نیجه کیم کوردلرسه اولدی طوش
نیچه اشلردن بولار وردی خبر — اول خبر عالمده اولدی معتبر
منم کتاب ایدی جلیدا حکمدا — معلوم اولدی جمله ایش قلدا قلا
بونلر اولدر کیم اولوا العزم اولدلر — اول ایشی اشله دلرکیم اول دلر
پس بولر اول اعلا نک اعلا سدر — جمله خلقک سرور ریدر خاصدر
علای بلدک بوکنه کلی او نسطه — اولدی کور نیجه خلقدرای دده
اوسط اولدرکیم بولرا اولدی رسول — دنیده دُرلکلری اولدی قبول
بونلرا اولدی رسالت تنکردا — منر ایش اچنده بشارت تنکردا
ایدی جبرئیل بنلرا وردی خبر — اوتیمیانی قلدلر زیرو زبر
منم بولارا اوچی کلدی دوشلا — بلدلر منبر اشی قلدنی قلا
خلق دعوت قلدلر حقدا نیکا — اوتیمیان اولدی هلاک اولدا صکا
بونلرک مرسل دُرر ادی عیان — عالم اخره اشلری بلو بیان
بونبوتم بولر اوسط دُرر — کوچه بیغمبر قامو برادنا دُرر

قوله تعالی لا نفرق بین احد من رسله

چون رسالت کلدی حقدا بونبلرا — برذدی مرسل دیدی ادی بونلرا

یتی بولر اوسط درر اعلا دکل   هم نبوتدا بولر ادنی دکول
چون بیلندی اوسط اعلا مقام   یتی نبوتده خدر ادنی مقام
معلوم اولدی اولدخی شرحیلک   کیم بلاسن بو ایشی قلدن قلا
شولدر ادنی که بولر دش کوردلر   دش اچنده کوزلتو ایش کوردلر
ایتدلر انی بو خلقه اولدی راست   عمرنه ایش کیم دیدلرسه اولدی راست
اولیلا خلق دعوت ایدلر   تنکردن بو خلقه پیغام ایدلر
بولرا نا جبرئیل اندی نا کتاب   دش اچنده معلوم اولدی هر خطاب
کوز خلم بردر جمله انبیا   یعنی خلقی دعوت ایلر تنکریا
تنکردا در قاسی هیچ فرق یوق   الا بو منصب اچنده فرق چوق
کیمسی اولدرکم دش کوردی روان   معلوم اولدی دوشلاه اصی زبان
تنکرنک پیغامبریدر اول دخی   زیرا حقدا کلدی کستردی حقی
کیمسینا وحی کلدی دوشلا   اندی هم جبرئیل هر دم ایشلا
هم کتاب اندی بولارا خلم هر   یعنی درج اولمش تمامت هیچو در
اول اولو العزم اولدرر اعلا مقام   بیلکای خلقکا بولردر والسلام
اول تمام اولدی بو کز کل اوسطه   شرح برلا اولدخی کلسون اده
اوج کوده در جمله خلقک اوسطی   اولیا در بولرک معروف ادی
بیرسی علما بیری حکما درر   هر بریسا کندو حالی آد ودر

هر بریننک حالینی ایدم سکا   دکله امدی نیجه در اولدا صکا
اوسطک اعلاسیدر اول اولیا   اولیادر طغری کیدا مولیا
اولیادر کیم بولارا قورقو یوق   دنیاده هم آخرتده قیغو یوق

الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون

اولیادر اول کیم اول اولو کوکل   هم دعا کیم قیلدیلر اولدی قبول
اولیادر انبیا خلفین سورن   اولیادر خلق حقا اوکرن
اولیادر کیم بولر یول وردلر   یول اچنده هیچون جان وردلر
اولیادر دنیده دین دیرلی   اینسکنده یول درر دنیا بکلی
اولیادر خالقک کنج خزانسی   اولیادر مخلوقک منتا نسی
اولیادر کزکو اولان اول بیزا   دوست یوزی اول کزکودن کورنر بزا
اولیادر تنکرنک سوده قلی   انکیچون آدلری اولدی ولی
اوسطک اعلاسی یس بولردر   کیم استوسک بولرده وردر
اوسطک اعلاسنی بلدک تمام   ایشدا اوسط نادر اعلا مقام
بیلک اوسط اوسطی حکما درر   کیم بو حکمت بیدلن بونلر بلور
حکمتی حق بولرا روزنا بیلدی   حکمتی بلدی و اندا سیلدی
بونلرک قولی قولدر سوزک سوزی   معنی یوزن کوردی بونلر کوزه کوز
قولنده بونلرک کنز وردر   سوز اچنده معنی اول کوز کوردر

خصوصی بولوق دور ایشدن   ایچو اول لور دور معنی کورن
منم قولوق وار کوزلرنده ایشدن   عبرت الوق آنینی انوک ایشدن
یر یوزنده عبرت اولدر لورن   اولدر ایشیدبن معنی ورن
حکمت ایچره معنی وارلر کلو یوزی   کورمز الا انی کوکل کوزی
عبرت ایچره معنی سیلرلر مهمان   کوز قولوق انی ایشیدر عیان
اشبو علمک اتی اول حکما دور   جان ایشیدر معنی کوکل کوزر
انداابرق لسنک حالی دکول   الا بو ایشدن بولر حالی دکول
اولیا حالنده هر دم جان لرکی   کرچه ظاهر صنعت ایشلر تنلری
خاصله عام ارتسنده دور لکی   منم انوکله منم بو نکله بر لکی
پس بلک حکما دور اوسط مقام   کیم انوک متصلی دور خاص و عام
چونکه بلدک اوسطک وسطی سنی   ایشد ایمدی نیچه دور ادنی سنی
شرح بوله اولدی کلسون دله   کیم بو ایشی معلوم اوله قلدن تمله
اوسطک علما دور ادنی محفلی   ایرمز اول حکما انوک منزلی
علما و حکمت وله بیله بلا   کمده اولسا اولیاده اول فوق لا
بی وله یت علما حکمت دقی   کمده کیم اولسا انی حکما اوقی
عالمک کیم حکمتی یوق نادر   کند کمدر منزلی تنده دور
بیلکل انی اوسطک ادنی سیدر   کرچه دنیا اهلنک اعلا سیدر

اول تمام اولدی بو کزاد نایه کل   خاصه عامه تخسله کل باید کل
علم آلت دور بونلرکل دنیا سنه   کیم انوکله دنیای ارتوق بیا
الا بونلو علما عزت لری   اول ورا بو دنیانک نعمتلری
بیل حضرت شیرینه ایرمز بوله ر   کزلو تقتی باقبتی کورمز بوله ر
پس بونلر اول اوسطک ادنی سیدر   کرچه دنیا اهلنک اعلا سیدر
کوز بو دنیا اهلنک اعلا سی کیم   کیمدر اعلا اوسط ادنی سی کیم
اولدقی کلسون دله نیجیدکی   معلوم اولسون حال خلقک نیدکی
اوچ بلک دور اول دخی بلنگل عیان   عالم ایچره هر بری بلق بیان
بیر مؤمن منافق دور بیری   بیر کافرنه اولودر نادری
بیری اعلا بیریسی اوسط دور   بیر ادنی دور که کوکلی یاد دور
جمله انسانک بولر ادنی سیدر   الا مؤمن بونلرک اعلا سیدر
زیره مؤمنده ایمان اعتقاد   وار دور بو حق بولنده اجتهاد
کرچه بلمز علم حکمت نیدکی   منم ولیلر دور لکی نیجیدلکی
الا لندی الکلن اکلر بلور   هر دم آکر صوحینی منصف اولور
ظفر دور لور ایشی قتنشی یاد له   منم سوز یول اهلنی اقرار له
کرچه لم فسق فساد دور دور لکی   الا یولنا هلیله وار دور بر لکی
چونکه ایمان مؤمنک یولداش دور   پس بو مؤمن بو کروهک باش دور

بیچه کم صحلو بیسا یاد اولمیا — طانو یاد دشمن سا انده قلمیا
پس بو مومن خلقل اول اعلاسیدر — بلکه کو سوری فی خاص دن
چون که مومن اعلاسن بلدک تمام — ایشد ادنی دن نذر اوسط مقام
اوسط اولدر کم منافق در بو لمز — ~~ایشد ادنی دن نذر اوسط مقام~~
ادی مومن درلکی منکر کبی — حق یون ور مز تمام کافر کبی
ایشلا قونشو بله طغری دکول — ایشدو بنی حق سوزن قلمز قبول
دعوسی ایمان درلک کفر له — کوکل طولو کفر ایمان قلمش دل
دیلنا بقسل صنانی دوشندرز — درلکن کور سکل کواسن بول اورز
نه کفور در لکی نه بلق دینی — طاش صلح ایچی طولو کبر و کین
کمسه کم کفره موافق در اشی — اول کشیدر اول منافق اول کشی
ادی مومن درلکی کفر و نفاق — جسم بکزر مومنه جان اراق
جسم مومن جان بیلداش کافره — بلک کافردن اودا اولدن کرا
شول که مومن در منافق در تمام — اشبو درلکده بولور دمش مقام
پس بلک ادنانک اول اوسلی در — کوکل کافر دک بو اسلام آد در
اولدخی بندی تمام اولدی بو کن — ادنا ادنا سینا سز کلدی بو کز
کور لوم اول ادنانک ادناسی کیم — حق شرک کمدر در و عاص کیم
اولی بولدر کم بولر در دمی لن — نور محمد دینن ایرق دین دلن

بو محمد دینینی قلمز قبول — دیوکه بیزم دینمز اسلام دکل
ادی کافر بو بینا النش خراج — قبلسی کون طوغسی معبودی خاج
تنکری بیلور بیتادن کن طپان — دکمه یوده بیلور چون اق بیان
درلکی موردار و یولی یول دکل — شول که بیلور حق یوزدر راول دکل
تا بولرده قول قراوش اولدغی — شول سببدن ساکه طابع قلدغی
الدرن غازی اولرالن شهید — هیچ کمانسن بوکه قران در شهید
تنکری دوستن نه که دشمان دو تنا — لا ینفی در قتلو اولسون بو تنا
پس بولرها اول ادنانک ادناسیدر — انکچون کیم بو بوله عاصی در
ادنی تمام اولدی بو تقریر آخری — معلوم اولدی حال خلقل تقریری
ادم اصل بو طقز محفل در — طوقوزی یعنی طوقز منزل در
دو شنب فرشتا طلو عرشادکن — فرشته صنما عرشده بل خلقل بلکن
تنقسی فرشتلاو عرشده تنقسی — بلمن در اشبو خلقک نفسی
طوندی بولر جمعین طاموسین — درلکندا اکلیاسن قاموسین
تنکرینک خلقه اشی قدرت درر — اکلیانا قاموسی عبرت درر
بیرکوک عبرت طلو دکلز کرک — کورنا کزلو دکل نا سز کرک
اشبو سوزدن فایده شول درر بنا — ییر کوک عبرت اولا کورنا کو زا
معلوم اولا تنکرینک قدرت لری — کورنا لا حکمت کوکل عبرت لری

عالم اچره دوست دشمن بیلنا   اوزنا اول جان کبی منزلنا
معلوم اولا اری دیرلک نیچه دور   کورنه اولمز تیشه کیم یوق چه دور
کونکلومه عاشق سکر اول منزلی   آنی اول اوردن خبر ویرردلی
تنکری بقدوردی بو خلقڭ حالنا   اکلدیلم بیر بیرنڭ حالنا
ایوسینی یاوزینی جمله عیان   بلدی یکن اوسینی بلمش بیان
انکیچون اولولر محفلنا   ایرشمز ارماکچون منزلنا
ای خدایا طغرو یولدا ار مغیل   اول الولوردن بزی ایرمغیل

داستان چهارم از باب نهم

بیننه عبرت کولنه طاذم بنا   بیننه بقدم عبرته قلدم بنا
بیننه کردم تنکرینڭ عبرت لرین   بیننه دردم علملا حکمت لرین
بیننه بلدم بو جهانڭ نیدکین   فصل نیمیشی کندوسی نیجه دکین
کوزلوم چون بقدی عالم نقشنه   اکلدم کیم لندی نیچه نقشی نه
عالمی کردم بیرلش بر کتاب   علم حکمت بی شمار ونی حساب
اول کتابدا معنی آچلدی بکا   نیچه ایدم قاموسن اوکرن صکا
بیکده بر بلولرن ایدم نکن   کم اشیدن جاننا ایره انی
کورکو یا بکزر بو عالم شکلین   کستورور کزلرا کندو یوزین
کلدک ایدی معنیا بر قولق اور   کوکلکی دیب بر بیرا طاغله طوب

کورک آچ بیر یوزنا باق بر نظر   کورا السن مترنیا بقسڭ خبر
کور بو لونا لون صنعتلرکه وار   هر بیرنڭ بر مثل ورد رای یار
هر بیرنده کزلو معنی وار دور   هر بیری بر درلو معنی کوستورور
حالیا بو صنعتڭ احوالنی   ایدیرلم نیچه کوردم حالنی
نیا بکزر نیچه معنی کوستورور   بر کورنت بو معنی قنجا ورر
طوت قلاغڭ بردم اخت بندا بکا   ایدیم بو معنی بر بر سکا
دنیاده چوق صنعتا بقدی کوزم   الا بو صنعتده دور شمدی سوزم
خلق دکرمن دیب آد ایدر اکا   دکله اشبو حکمتی شغل طکا
کردم انی کیم طقز نسنه تمام   دوزلیدر بیلر آنی خاص و عام
بیر بردر بیر ایکدر بیر طاش   بیر صودر بیر بیسی اولدر بیر طاش
بیر اولقدر کیم صوا ندن انر   اول انیچک بو دکرمن هی دونر
بیر بغدی در سپیده دور هم بیری   اوکو نیجا اولدر بغدی بیری
هم چقلدقدر بیری کیم چلدلر   اولدرز بو بغدی نقردم سوزلر
اشبو طقز نسنه کیم بر آدی وار   شول دکرمن دیدکی اولدی ای یار
بو طقزدا هر بری اکسل اولا   اشلمیا هر بری باطل قلا
بردا اخر هم دنر هم دندرر   اکدرکم دندرر هم کوندرر
بردا اخر خورنی خور ندرر   صوا اولنجه هم دونر هم دندرر

بو اگر دونمزسا طاش نیجه دونر — پس بلک کم اولسا اولمز بو بتر
ایل اگر طغرو درسن طورمازسا — باشن اوزره طاش کوترمازسا
کندو زندن طاش معلق دغنزا — بر بر ینا یا پشر هیچ یورمز
بونلرا ولدی بو کزین طاشی المدی — ایرغندا هیچ حاصل کلمدی
طاش دونرلم دون کندز بو کونر — اول بکردکجا بو بغدی اولنور
بیر دونر بر یوق دورکیم دونا — بغدی اون ایلیب نیجه سوره
اوردنن طاشی دندیکچون دونکن — بتون اتن بغدی اولرانلع اون
طشرده نی اولای بو کز یوقدر صوکیا — کمدزرلم دیرده بی قاموی
خوف دکرمنده بو صودر اشی ورن — دکدرانی دیردب جنبشی ورن
براولق حاجت بوکزلم صو انا — طغوی یرا اوزره انا کیم بی دونا
کراولق الازسا صو طاغلر — اون اکنمز قاموسی باطل قالر
قاموسی اولدی بو کز بغدی کرک — اون اولاهرده م بشا ایتی چورک
بغدی اولمزسا بولر کلمز اشا — بغدیچون کلدی بنلن جنبشه
بغدی اولدی بر سبب حاجت بوکن — کم انا بغدی اندن آن آن
کرسبت المزسا بغدی طرمیا — کی سببدر اولسبب بو بغدیا
قاموسیله چون جقلدق اولمیا — بغدی ان ازدو کلوبن کلمیا
درلوه درلو اینیوبن بوکن اول — بغدی انداز سنده دوکن اول

شول دکرمن بو طقوز نسنه دونر — معنده برکورکه بونلر نا دونر
عشقلادکله یرسل احوالینی — اکلیاسن کم لجادر حالینی
بو دکرمنده مرادم کور ندر — دکله امدی کم حکایت نیندر
بو مثلدر کورنی کلدی کوزمه — بو مثلدا معنی کلدی کوکلمه
بر دکرمن کوردم اشبو عالمی — طشلری برکوک اونیدر آدمی
برطشی محکم طریدر دون کون — بیر دونر دندکجه دوکر اون
بو دکرمن نیجه زنکلر دندرر — نیجه خلقی اولدرور ایدورر
ای نیجا سیجلی سقلر اولدی بونر — ای نیجه اق یزلر اوزره قوندی تونر
ای نیجا سرورلری کم دون کون — چورنوبن بو دکرمن ایلر اون
بقدی کوکلم بو دکرمن چرخنه — اکلدم کم کندو نیتی چرخنه
کوردم انوک چرخنی کم هیچ دونر — دندکجه اوکنر بو خلق اینر
چرخی چرخا بکزدرسم طکل دکل — کرچه کم بو چرخ انوکله دکل دکل
قطب قطبا بکزدرسم عیب یوق — بربرینا بکزر اولر ازوق چوق
بو دکرمن ایکنا قطب ایدر — اوزرنه بیرده طرد غیچون طغری اوزر
طاش چرخ بو طغرلقده چوریر — قایم اولربنلر اکابر کنور
عالمک هم ارتسنده قطب وار — کم طریدر محکم و قایم ای یار
چرخ انکله جزکنر اول چرخ خلق — نقربرینک اشلنر بونلر بلا

فلک چرخ اول قطبلا گردان دور   قطب تاپار چرخ شول گردان دور
چرخ اگر چرخ کیمسا فوری صوی   صوا ورب دکمل دور چرخ خلق خوی
زی دگرمن چرخ کیم اول چرخ دور   زی چلب ابری کیم انی دندور
صویه بکزر یعنی کیم بو اسر حق   چرخ چزکیندران اولدر انی بق
چون ایادت اولوغندا صوا انی   دوقتی بو چرخم بو چرخ هی دنی
ییو کیولدر بو دگرمن طاشلری   اوکلار یردمله یوز بیل بشلری
بیر مخلم بیرسی هی چکنور   بو عجب نا انشور و نا صنور
اشلدکجا دیشلر ادتی اونی   آنینی ادتر دنیاده قریاذ اونی
بو دگرمن دانسی خلق در عیان   اولتی هی طرمدن بلق بیان
صاج سفل الک قادیکی بونداولی   شکره شیله اوکنورلم توزا اولور
هیچ دکتمز بو دگرمن دانسی   اوکنی هر کیم طولدریمیا نسی
چون تمل کلدی بو خلق اول دانیا   بی حساب در کمسه نیچه صانیا
گرچه چوقدر ادتین قالدرم کون   یتمیوبن اشن باطل اولدرم کون
شیله درلیدر بو اشن تر تیبلا   محکم آراسته قلدن قلا
چون که بلادک بو دگرمن ناسمشی   بغدی خلق بیله چوق تنداسمشی
نا سبت در اولکه بو بغدی صفر   اول عدم در کیم بو خلق انداطفر
چون عدمدن عاما کلدی بو کن   چاره یوق اولکندودر آزو ان

بغدی بو بر چقلاق اندرور   اندرونی طاشلی جندی قی ندرور
بوسبتدن جیقب انده وار دنه   اوکنب چکملدر ایرق چاره نه
بو چقلاق دنیده خلق نفسدرو   کورسکا کیم بو بربنکل تنسل دور
خلق جهانه کلمکا اولدر سبب   گرچه قدرت ویربیلوربی سبب
اوله طفراشن چلبی کلدی دلا   بس چقلاق نفس دور بو دنیین
اول طفر بو طفره کلدی مثل   کونتو درایدیم ازم آخی مثل
بومثلده ارتق اکسوک بوقدور   گرچه کیم بواز جق اولچو قدرور
بو مثلدا عبرت الدی کزلروم   انکیچون تبو تلر اولدی سزلروم
یغنی خون حق برقدی کوکلمه   نه عجب شرح کلرسا دیلمه
گردکیم در ایتدکیم بلق بیان   عالم اچره کرنودر بو اشن عیان
بیل دکمه کزلر انی کوره سز   دکمه کتنوک عقلی اکا ایرمز
بو مثل کیم شرح بوله سیلدم   یغنیکیم بوآری کزکو ایلدم
تا بو یعنی کوردنا اول کزکو دا   کیم بلانس عالی بو کزکو دا
بیلسنلار کیم ایش نیشی عالمک   اندن بردده حال نیشی ادمک
ادیمسل حالکی اکلا یسن   اکلیجق بو اشی طکال بیسن
حق تعالی کز قلق وردی بزه   وردی حکمت تولغا عبرت کزا
تا که حکمتدا قلق یغنی بلا   هر نی کورسا بو کز عبرت الا

چونکه الله اجدی بو علمی بکا — واجب اولدی کردکم ایدم سکا
تنجلاتین کم کورسا بو ایشی — هر کتابده خوشه بتمله اول کیشی
کورمیاند کسترو طوتق کورک — طالبا مطلوب دیو طرتق کرک
تاکه حقل کزلو کنجی آچلا — رحمتی بو جمله خلقا صاچلا
هر کیسنه کم بو علمی بلمدی — اکا بلکم کزلو کنج اچلمدی
اشبو عالمز بر کتابدر معتبر — مختلوکم الدسا انگا خبر
علم حکمت طبطلودر بو کتاب — خانلوا هر دم کلور حقدا خطاب
ایلدز اشبو عبرت الغل سکا — بو یقین بولدر بو بولدا کل بکا
چون اشتدم بو خطابی جان بلا — جان اچندا بو خبر کلدی دلا
تنده عبرت وار سا کردی کوزم — انین اولدی بو خبر دون کن سزم
هر که عبرت علمنا قلدی نظر — لاجرم هر نسندا وردی خبر
بلدی عالم نایش کندو ندر — اکلدی کیم اول ندور و بو ندر
کوردی عالم بو دلرمن در درست — هر نه کلسا اولردن چلاک جست
کندو دونشش ایله طاش اورتا سنا — اولنودر زهرسی یوق کم طنا
دو لنو ردش دونه کن کوز چونلکودر — خوب زیبا شکل زشت تنکل الور
بو دکومن دونه دونه دونددر — اکلدوکن انلغینا ایلدوردر
هر که کوردی بو ایشی بو یله عیان — کندو حالن اکلدی بلو بیان

یوق اچنده اول نجاسن کشی اولا — یا نجا اکندو زنی سوکش بلا
یا نجا دعوی ایلیه او تمدن — اوکو نوبن اون اوله سنی صنمدن
اول ارک پس یورکی تبشلو اولا — دون کون دز کوزلری یشلو اولا
اغلیا هر دم کسنه اوز مدین — یوزی طپرقده اوله هی طومدین
کیده انداما نعت سوکو سی — اللهی سومکل اوله خلقی خوسی
دنیا سومکل کلمیا مبیح او کنا — اولنور سا حضرتیچون او کنا
بیلکم سول انبیاء اولیا — بر نظر قل عقللا بو معنیا
هر بولاری ذاتی بو کردون دون — اوکودون تفریرینی قلدی اون
ادی و دادی بر کلدی حقلا — تنده اکسا خلق بولاری حق بلا
ان الانسان لفی خسر چلب — عام و خاص اوزره اولدر بو خطاب
الا الم خاص تمیز ایلن بشا — اهل ایمان اهل عرفانی بلا
هر که صالح اشلرا عامل دردر — جسم فانی جانلری واصل دردر
بونلر اغزل فنا مبیح ارمدی — بونلری حق حضرتنه ارمدی
عاشق ایمدی کل بو ازکلدو نه که — اشبو عبرت لرکه کوزنه کوز که
الا اولدن سن کتر بو عنبری — بولداشی ایله جانکا بو حکمتی
جان اچنده بیشرب ور کل دلا — کم محب لر دکلیدر جا نلا
جان اچنده نقشی اوله اول تا ابد — ایرشا حقدن اکا هر دم مدد

اشبو حالی ای چلبی سن روزی قل | توفیقل اولسون بزا هر دم دلیل

داستان پنجم از باب نهم

قان اول کر جل محب کلسون برو | کوزی کوکلی بر دم اخت اولسون برو
وصف حالم ایدیم بر برا کا | کر نه کوردم بولدی نا کلدی بکا
یول ارینا بول چون غیب اولیا | کندو حالن سیلسا غیب اولیا
قهر و لطف و خشم و رحمت بولده در | واقع اولدی سننه جمله دلده در
کلدی کچدی روزکار کوردم چوق اش | اغوردم کچدم اوکش ایبنتی یوقش
یول الجنده ذرلو ذرلو حال اکشی | حال اول بلدی کم اولدی حاله طوش
کسنم لم اغوردی حالدن حاله | لاجرم تسبیح اوله دلدن دلا
کمسکم اشو کوردی تا سیلسون | خوق چو کستو مادی نتسون بلسون
یول اری اغور کوزر هر بر اشی | کزدکن ایتسا کوک پس اول کشی
بیله لوکیم بوا اوزاق بولده نه وار | قیلمالو هر نه کلورسه اختیار
پس اکر بن حالی سیلار سم | واقع اولدی حالی سرح ایلارسم
اشبو اش غیب اولیا یولده بکا | دکله امدی حالی اوکدن صوکا
چون چلیدا دستور اولدی خانلرا | کم وار خانلر چهار ارکان لرا
صورت اولا کز لرا کرنا عیان | بیلالوکم نیجه در بلق بیان
کلدی سوردی هر بریسی نو بتن | چوق سکوتدی اشبو میدانه اتین

کندا اوده کزلو نفس بیهیج قومدی | اول هنرلا دنیده چقدی آدی
سیلادی متبر بیسی کزدوکنی | اشلدی نم اللوری اردوکنی
چونکه کلدم بنده نجی بو دنیبا | خوق بنی قلدی طوش بر قج تسنیا
طوقز اوده اغوردم طوقز اشا | حکم اتوکدی لم دیاکم بو نشا
اول طقز نسنه که وزبر بر سکا | ادلو بیله ایدیم اوکدن صوکا
کم بلاسن یولده منزل نیدکن | هر بلسن خوق یولی نیجیدکن
الک طقدر یول ارک اغورا کا | یعنی اوزغل قوپ خقدن یکا
انک اردنجه بوکز عشقه ارر | قومز انی دون کوندز هی سور
بن اچنجی منزلک غربت در | دنیدا ایوز قنی فرقت در
کچدی اول درد نجی اف اولدی یقین | قربت اولار زنهار انداکی سقین
بن اتنجی منزلک حیرت در | اول مقام بو هیبت و قدرت در
کچدک اندا وردکل التنجی اوه | وصلت اولار دردکا اولار دوا
چون کچاسن اول یدنجی اوه سنی | اولار استغنا چه سن انده چه بن
کچدی بوکز وردی سکزنجی ارا | اول فنادن کیم آدی کلمز دلا
پس بوکز طقزنجی اوا اولدی مقام | ملک حیرت اولار اوش اولدی تمام
چقدی مخلوق منزلندن مطلقا | اصل حقدن دکی بنا اردی جقا
بو طقز منزل که یولدا وردکن | یولدی اغرر انی بر بر کورز

یمیلو ایرمادی مقصود ده نا
ایرمادی بیلو بیلک محبوب ده نا
بو سوزی هر کیم تو کیلدا دیکلیا
بول ایریسا کیندو حالنی اکلیا
نقاله کلادم بنی بیتیم احوالیمی
ایدیسارم کیل وصف حالیمی
ایمدی کوزنتدی بیتیملا اول جلب
ویربیدی جانیما اول طلب
اول طلب درتدی بنی بو دیدن
کیسدی کوکلیم ذوقنی هر نیسیدن
طالب اولدیم لیکا هر دم اکا
مایل اولدی جان کوکل اندا یکا
اولدکیشودی حالیمدن بنی
بی قرار اولدیم بوکز دونی کونی
لا یقدر طاقتیم یول ورسغا
پس یول اوردم تشلدیم یلورمغا
ایندم ای کیمسنیلر توت ورن
بوک کونیدع قامو یا فریاد ارن
طاقتیم یوقدر الوم ارمنسکا
کیم طوتیم یولی کیلدیم سندن یکا
هیچ مدد یقدرینکا بندن یدم
قلادم اوش یولده سکا نیچه کیدم
کرچه طالبدرسکا بو عقل جان
ایو مونجون کورمز نقش و نشان
کندو لطفکدن بنی چکل سکا
سن قیله ورکه بنی سندن یکا
ویربیدی عشقنی کیلدی تمام
جان ایچنده جان اولب طتدی مقام
چون طلب اردیجه عشق کیلدی یکا
قوت اولدی کیتمکا اندن یکا
عشق قیله ور اولدی یابنی الیمها
جان کوکل اولیدی اکا اوشدی کوکا
بر بوزنیدع طتیشیدم بر مکان
اول مکانیدع طورمشدم بر زمان

نوکیلیم انکل طپیو غیلا طاشنا
میل ادوبن الیشیدی آشنا
الله بورت طتمشدی برده بو کوکل
شیلکم بربرده برصاحب قبول
ترک ادم دیمزدی هیچ بو بر یوزنی
عشق کچردی الادی کیتدی کلستزینی
چون کوکل اوبیدی و بوزدی رسمنی
ناکزیر ترک ایتدی جمله جسمنی
عشقه اویدی کیتدی بیلمز نولیسو
حق نکلیم امر ایلدیسا او ایسر
دافع اولدی چون بکا بو سرگذشت
اوندلدی باغ و نچیا کوه و دشت
یا اوتلادم بونیدع کندو اوزمی
پس جهانده کلی یومدم کوزمی
چون کچردی عشق بنی بردن صودا
دکنرلدم اول بلا یتمش خی دا
الادی کیتدی عشق بنی کلستز کلبنی
کوکلما الدرمدی نه کز صوکینی
التدی بابی اول مقامه کور مقام
یاقوورش انده جمله خاص و عام
کردم اول ملکا ورتلو فا مسی
بیره دشمنی کیل نام نا مسی
هیچ بیلمز ادی صان کمسنوک
قدر قیمت نه بتیم وار نه سنک
چون که عشق الیتدی بنی اول منزله
چاره سز دشدم بو کز اول محفله
کیسه بیلمز حالینی تیمک کرک
تنده ذر یا قنجر و کتمک کرک
کیسدن مرکز بلیش لک یولمدم
اول نه منزلدر نه ملکدر بلمدم
عشقه صردم بو کزین ای طغری یار
نه مقام درانیت بکا اشبو دیار
عشق بکا ایتدی که اول غربت بودر
عالمک نقشن کوکل کوردن بویوز

اشبو ملکده سن غریب اولسک کرک   ورلغکده محوی اولب اولسک کرک

کر بو غربتده ارا سن قربته   اغو یاسن درلو درلو تدارته

قلدم اول غربتده بن نیجه زمان   تا که بیلدم قلمدی نقش نشان

کل محو اولدی اوله اوده ورلغم   هیچ بیلمز یار لغم اغیار لغم

پس بو کزلو کلم یوزن اوردم یرا   استرم حقدن که بیر رحمت ایرا

بکلو یا مزیرده قویاذ ایرن اول   اشن انکدن الی اول دردو یرن اول

بیله کلدی عشق بکا دیدی الوم   چکلدی اول اودن بنی اجدی یولوم

آلدی قربت ملکنه اولدم یقین   عشق بکا ایدر بو ملکدن کی سقین

نیجه کز بو منزله اردی ایدک   ایرو دوشدی صکره چوق حسرتیدی

چونکه بو منزل سکا اولدی طواق   کی سقنغل اکسزین دشمه ایراق

چونکه بو پندی اشتدی جان کوکل   طردی غربت ایشکنده اولدی قول

مقصودی اولکم حقا قلق تلا   یعنی اول تل لو غلا رحمت بولا

قلدم انده بو زمان بر طاعتا   انتظارم بیر مبارک ساعتا

ایدرم کیم اوش طپرون تنکو یا   تللغم اخله صلة دژ بی دریا

چونکه بو اندیشه کلدی کوکلمه   بر کمز اولدم نه کزلدی کوزمه

کوردم انده اوذ سکزیلی عالمی   یا فوورشن اورنه بیرده آدمی

قلق اجره جمله یوزدغی حقا   خق مکر رحمت قلد برلیا

دسار وکم طورورلم اولور   منکیم حق بیر غیسا اول اولور

یره اول ورش قرار مشکنت   چوخ اول قلش روان ورش قنت

جمله قلقده ولی هیچ قدر یوق   شونکه کوردم زارک قلدم انده چوق

بن اوتندم حالمسا بقدم بو کز   کوردم اول نهیبتلوک قرقدم بو کز

تلغمدن اوتنب اولدم بینه   ورلغمدن کل محو اولدم بینه

تان تللق قان طاعت قان ناز   اتیندم ای فضل اتن حق ای بی نیاز

بنده نه قللق اوله لایق سکا   سن قله ورلا بنی سندن سکا

بن چلب عشقی بکا کلدی ینا   براشنکر نیلدی بن مسکنا

الوهی طلتدی بر تدک حیرتا   غرقه وردم قلدم انده نهیبتنا

کوردم انده قامولر حیران سنت   جمله اولمش ترقدابی باودست

هیچ بیلمز کمسنه تتمک کرک   انده دریا تنجو لتمک کرک

بیر کورک اهلی تحیر قامسی   ترقدا اولمش تغیر قامسی

صفة اولياء الله

کوردم انده حکمی طریش مقتبر   تولسر هیچ کمسنه بیلمز خبر

طلی دکول حیرت مقامنده کیشی   حیران اولب یا قووار رسا ایشی

کوردم اول نهیبتلوی اولدم عدم   بیلمزم کم نیلیم قنجا کدم

پس بیالو کلم یوزن اوردم یرا   خضر تندا تا مکر رحمت ایرا

نه دیم حالی عرض ایتکا / نه کجوم وار باشیم الب کیتکا
نه بلورم تولسا احوالیمی / غورقه وردوم بلمن اولدم حالی
نیچه ایدیم حالی کیم تولشیم / ایله صانکیم ورلغیدا اولشیم
چون تماشا ورلغو کیتدی بنیم / بیلمیم کیلدی عشق اوم طتدی بنیم
التدی وصلت تلکینا بلدیم وصال / طغدیم اوز کوکدیم بیینه اولدیم هلال
تختلندیم رحمتی توزوک بیله / قنده کیم اولسم نیمه دوست بیله
نیچه حالده وارسیم اول کوره دور / رحمتی ایدنی باکد ایره دور
دیلیم انسی تبلیغو سوزنی / بو موب اجیز کیسه انسی کوزنی
حالی اولدر کون قیلدن قیلا / رزقمنی اولور ورن بیلدن یلا
اولدر اخر عقلیم اچنده بلو / اولدر اخر کوکلیم اچنده طولو
اولدرر تنده طوتن بو جانی / اولدرر بکو شیدرن بو قانی
اول یورتدی جمله عالم خلقنی / اول بیر شیدرردی اچنده حلقنی
اول یورتدی اجاغی و طاموی / اوله یرتدی تیلغا بو قاموی
اولدرر کیم چرخ قیلدی بی قرار / اولدرر کیم بو یرا قیلدی قرار
اولدرر کیم صولوی قیلدی روان / اولدرر کیم بو یلی قیلدی دوان
اولدر اخر کونش اودن ییدران / اولدر اخر اغدرن ایندران
عنبر ایدلش که وار انسی دکل / نیتکم عنبر بو صورت جانسیز دکل

چون اول اوده بیله کوردم بو ایشی / ایله صندیم التیم بین بیر کیشی
اکا وصل التش تکلی حال لورم / انو کیلا دوتر ایشی الک لورم
ایله صندیم کیم تمام اولدی ایشیم / منزیلغه لدر قلدی ایرق تشوشیم
بن بوکز بو عالم اچلدی بکا / جان اچیندا بقدیم اول حقدا بکا
کوردم اول سلطانلغی کیم انده وار / انده بو بیردکل کرد غبار
ایله فارغ در بو ملکدا اول اله / کیم دکل ملک انده بیرک کیباه
اون سکز بیک عالمک خلقی تمام / ایو یاوز ناکه دور سا خاص عام
کوردم انده قدرتی بیر ذره حجه / کندو قدرک کل قیاس ایت ای ...
او بو بیر کول بیر نفسده یوق اولا / بیر یوزنده صانکه بیر بیرق صو کلا
به بو جمله مخلوقات اولسه عدم / ایله صان بیر طمله بحر اولدی کم
ایله مستغنی دور اول بی نیاز / کجرا کانی تاز ابیرتی نیاز
کیمسنکی محتاج یوق قول لیغنه / نی تکلست کفرا وته رغبت دنا
چون بو استغنای بیله اکلادم / طوردیم انده بو ایشی حق طکلادم
یازوردم ورلغم اولدی فنا / قلدی تیدا ذکر تسبیح ثنا
غرقه وردی اوله کوزده عقل جان / کیتدورلو تختسندا بو نشان
قلغم محو اولدی کلی قان بن / بیله چون مستغنی کوردم ای بن
طلدی کر تفرو ... ادکادی بکا / کیتدی تلک قاموسی قلدی کا

قانِ كوكلم قانِ عقلم قانِ جان — قانِ قلبِ قانِ اول نام نشان

قانِ طاعت قانِ علم معرفت — قلمدی بر ذرّه زهد معصیت

قانِ كزكم كورلبیدی یولی — قانِ دل كیم سیلیدی خالی

غرقه وردی جسم جان عقل ذات — درلغم شاهی اول اوده اولدی مات

بیزو كوكِ بر كوكلن ایدلسن — عالم اچره یول وران انس بلن

اول فنا كوزنده غرق اولدی تمام — نه نبی و نه ولی نه خاص و عام

كتدِ مخلوق قلدی خالق بی زوال — ایرق انده نه جواب وار نه سوال

لا اله بقدی الا الله بسی — قول سلطان جمله اول الله بسی

اولدر اول قل هو الله احد — هم صفت هم ادی الله الصمد

قل هو الله احد الله الصمد لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد

بكنه انده طغمدی اول لمیلدن — نه صورت وار انده نه جسم بدن

نه شریكی نه وزیری نه ند نظیر — فانی اولدی جمله قلدی اول قدیر

كل شیء هالك اولدی فنا — قلدی الا وجهه حكمی ثنا

چون بو مسكن كلك بكا اولدی مقام — درلغم الذی ومحی اولدی تمام

چون فنا اولدم بوكز بولدم بقا — اولمیجا بو لحدم بول اول حقا

وردم وحدت ملكنه ختم اولدی سوز — دبو نور دل قلدی اچ ایدی كوز

كزله جمله دل انك درشتو انو كل — كورتن اول كورن اولدر كز انول

حلق ذكندی فود واحد قلدی اول — یا دوردی اول مقامه جمله یول

جمله اسرار اولا موره كلدی بنا — اول اولدی آخر اول قلدی بنا

اول اولدر آخر اولدر دایم اول — ظاهر اولدر باطن اولدر قایم اول

هو الاول والاخر والظاهر والباطن وهو بكل شيء عليم

چونكه سیوم وردی وحدت ملكنه — بقدم اندن صونكنا مالكنا

نه اوك وار نه صوكی وار اول الك — ایرق انده مدخلی یوق بودلك

پس بیلدم اول برا بولدم وصال — ایدی كل بو بو سوزه بو نقل مثال

چونكه قطره شدی دكزه اولدی بیم — كتدی جمله موج دریا قلدی بیم

سیلنن اول نوع ادن قطوا بلا — بوده كزدن بكل اولب كلدی بلا

نوع قطره چون دكز اولدی بنا — كتدی اول بكل بر دكز قلدی بنا

چونكه جان اردی حقا كتدی حساب — قلدی ختم والله اعلم بالصواب

اول طقزا شرح تقدیر اولدی اوش — بو طقز اول نه فلكلر كلدی طوش

هر كه كجدی بو طقز اوندن تمام — نه فلكدن بوقرو دندی مقام

اصل حقدندی بنا اردی حقا — حقلا اولدی بلا بولدی بقا

بر كوبی اولدی بیر اول بیر یلا — بیله اشلر مراتبی تقدیر یله

چون بو منزل عاشقا اولدی طراق — دكشولدی وحدتا جمله فراق

سر جلا سین قان دندی عشقا — میم عین شین قاف دندی حقا

حق قاف اولدی بوکز الله آدی | جمله حکمه بزلو دراول شاه آدی
حکم اچنده مخبر غریم بزلو در | جمله شول برادا چنده کزلو در
بزلودر استونره حکمی آلله | رحمتکل طوش ایلکل ای پادشاه
قامیا رحمت ایره سندا مکک | کرطیا بو معنیدا جانی اثر

داستان ششم از باب نهم

قان اول کوکلی کوزی اچق کشی | بر تفرج ایلسون اشبو ایشی
دنیده کرسون کدتا اشلر اولسن | خلق عالمدن عالمه نیجه کلور
نیچه کوندم حاصل اولر جسم تن | نیجه طوغر اندن اشبو بدن
نیجه در ایدم سکا بر بو عیان | کر بله سن بوایشی بلگی بیان
کرچه تقدیر ایتلودندر بقو اشا | هیچ کمسنه ایدمز کی بونشا
لیک هرکز نسنه بقدر بی سبب | هیچ سلالا کلمدکدر بی نسب
چونکه حلپ بو مخلوقی خفت ایلدی | بربرسن سومکا قفت ایلدی
تاکه طوغا بوایکیدن بر وجود | برلیا حقی قلا هر دم سجود
پادشاهلک ورلغی معلوم اولا | قوللیله قوللغینه محکوم اولا
بیله لرایم بیرده کوکلده بردر اول | یوق ورا ایله مکا قادر در اول
الالکیم ور در سبب تمر نسنیا | اول سببله تمر براش کلدی ایا
وردی تمر بر صورتا اصل نسب | تمرانا اندم لیک تو اولدی معنیه بر

وردی هم وقت زمان هم مقام | تا زمان برلر وجود اولدی تمام
تا اکز بو صورت آزره وعلی وا د | کوز بنی آدم نچا کوندم طغار
صورتا وعدم اولبدر طوقز آی | طوقز آیده طغدی بو تحسول بای
چونکه نطفه دشدی انا رحمنه | بوردی بو تقدیر اول اسننه
الدی صورت نه فلکدن پرورش | انکیله ضبطه کلدی هر براش
هر برا عضا الدی اندا بو هنر | خوه ماده السون اول تن خوه نر
کرچه تخنا یشی حلبدن در قلا | ختم رحمت بایدو هم تحسولا
نه فلکدن هم اثر وردر تنا | هر بر حق قودی براش استنا
ایدا ولسا این بله ارک وصفنی | ایدسارم عیب طتما شرحنی
نه فلکدندر بو زشت نیک و زاد | نیتککم ایدندرز نقص زیاد
آل ابتی ارزق الشمک در ز | تیز کلمال تیز کتمک در ز
بی ثبات تیز سیر اشلو در آی | بی قرار المشرخ زر زیل اوت ال آی
صورتا اندندرز اشبو روشن | اول اثودندر صورتلرده بو اش
ثم عطارد دن اثر وار صوزنا | اول اسرر جسمی بو جمله صنعتا
صورتا اول کوردر صنعتلرک | اکا شاکرد جمله بو صنعت ارک
ملتب انک فن در بنباد اول | دنیده کاتب لرک استاد اول
صوتا یعنی ویردر اندا اثر | کرچه حقدندر بو جمله خیر شر

زهره‌دن هم پرورش آلور بو تن　　قابل اولور فعله بو جمله مرد و زن

صنعت فعل انده عیش و شاددر　　عیشلر جنده تنلرك استاددر

کمده کیم غالبدر نفس و هوا　　زهره دیمك اك اول شخص روا

پس اولر انداد دخی تن پرورش　　کرچه تنلویده‌در بو جمله اش

هم لنشده فعل ایدر صورتلرا　　اولسور صورتلری نعمتلرا

بیت اعظمدر اول شمع جهان　　قنده یوزر سالورلر اول عیان

شهرتانك فعلدر بو دنیده　　شولکه شخصك ایلتورا آدی کدا

تخت تاجك سروری و سرکشی　　فاعلی اولدر بو فعلك ای کشی

پس کنشده فعل ایدر صورتنا　　کرچه موقوف قانی اشلمه قدرتا

کر بو کز اولدر مریخك فعلی بو کز　　اولدخی تا اشده‌در بو کوز بو کز

نیله معروف اولدی عالمده آدی　　شولکه هی اردی قلیج ییجیج طرمدك

صورتنا اندن دخی وردر اثر　　تنلر ازره قیلدز هردم نظر

صورتنا بو ایلکی بو اکردر　　زیرا جمله ایلرك استاددر

چون هنر دکشده زر حفدن اکا　　قیلیج یالك انده کورسکا

قنده لم ورسا بو اشلو کیبشلر　　اولدر استاذی قلیچی اول بلر

اشبو فعلی صورتنا اول اکردر　　کرچه جمله اش حق کورد شلدر

مشتری‌در صاحب ملك مهین　　هم انك حکمنده‌در [illegible]

[illegible] اولدر استاد ایسه‌در　　ابله صان کوردی جسمنك اول ایسه‌در

کمده کیم عقل کفایت وارسا　　کندو عقلی کندویه اویا رسا

پس نظر قلمشدر اکا مشتری　　خلق ایتمش المندر اکا مشتری

رای تدبیر مشتری فعلیدر　　کرچه خلقه دولتی تنلرك ویرر

ایدی‌ئیمش کور زحل فعلی دخی　　بن دیم پرورشی عملی اوقی

تن فعلی برا اکلا نیجه‌در　　صنك بر قلمش قوتوت قوجه‌در

هم نه‌در انك فعلی تنده　　اوقن اوقن بکزدر کندو زنه

فرتوت ایلر تا دخی صورتلری　　خوش یکیتکن اولر اول چرکن فری

اتور رسا طوسغا قومان یوقت　　لندوزونل کندویا درمان یوق

چون کلم بو اعضا صورتن قوجلر　　بیغیلم استادینك دنکلی الور

تنلر ایس اول زحلدار بو فن　　کرچه حق امرندر بو جان تن

بیدن یلدزدن بوجا فلك البروج　　جمله جان انده طوغب قلدی خروج

بینه اندن وار شروزهر بیرك　　هم بو ییل بلوردر برلو بیرك

جانلرا اولدر طلوع هم غروب　　بینه جانلر جمع اولر انده ورب

ویرر اولور شول نفسی ویرز کبی　　جمله جان انده دورر بو ترتیبی

نینکم اول جانلری ویرز الور　　اوشی جاندن کدار هم کلور

[illegible] نا　　کرچه فرمان جمله اش حق امرنا

بوندو فلك البروج اُستنده عرش | بگ انوك محتاج در بو جمله فرش
خیر شر اندن انر فرش اُستنا | خوش خبر اندن گلور دوست دوستا
اولدر اول یاپلدی سلك مقام | هم انوكله اولدی بو بر كوك تمام
عالمك اصلی ختمی اول درر | قامو بر ده انده نعمت بولدرر
هم بزا اندا انر وردر ای یار | فیض رحمت اولدر اندن نثار
صورتا عرش دكلور بو عقل جان | هم كوكل نفس علم نفس سرّ نهان
اولوق كوكلدرا عرشدا درر | بیتكم كوده لره باشدن درر
عرشی فراولكم نه دلو سك انده وار | باش فراولكم كودی ایلو پایدار
پس انر عرشدن دخی وردر بنا | گرچه قادر حق درر استوی سزه
اشبو درانید كلوی اول نه فلك | بنلو كله حاصل اولر مرد كك
شول مدبرلركه كوكده وردرر | هم بولردر نفس فرشتهلر درر
حق بولاری صورتا حاكم قودی | حق قوشیدر اتیمكلكم كیم قودی
تنكرونك امرنده وردر اولصفا | كم انا انا بو غكن اوغل طفا
بیتكم طغدی آدم آنه سوز | طغدی قیدی آنه سوزو آنه سوز
هم بونلدی شیث بلكن آنه دن | هم دخی بلكن عیسای آنه دن
یعنكم ظهار درر قدرت وار | بیلهلر قادر درر قدرت وار
چون بلندی قدرت اشی اولدی تمام | بو اثنا ایمان گتردی خا[illegible] عام

باب خلقت صورتینا اول چلپ | آتی وانی قلدی سبب
الك خلقی ایندردی آتا صلبنه | پس توكز قندردی آنا رحمنه
اولدم اول بر قطره صو در آرسز | شونده اولر كركلو بوی كردلو یوز
اول قان ایلر اندن قانی ات | قان اول صوقان قان قان ات

قوله تعالى ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما

كسه ارمز بو اشه قدرت درر | حالیا دكله بنی حكمت درر
آن شوندن صورت ایلر خوب روی | ویررا كا كركلو دولت كوكلو خوی
صورتن بر بر فرشتهلر دوزر | طالعین دولتن كندی یزر
نه فلكدن اكا قوت ویربسر | یا قرانك ارزه بونلر بیر بیر
طوقز ایدن اولر اول خوش بر وجه | طوغنی انادن قلور حقا بحجه
بر دروشی بر نه فلكدن طقز ای | اشبو نزنیله طوغر خسول بای
چون اولدی طوقز ای اون اولمدی | گر گچرسه اون آیه آی طولمدی
گسه اون ای طلدرش دكول | انده اوج یوزلون تمام الشی دكل
ایلكچون كیم بو خلقك نقص وار | نقصنی بلمكدن اولدی اختیار
اونه عشر كاملهدر دیدیلر | هیچ شي كامل دكلدر دیدیلر
كاملولق قل لره لایق دكل | مصطفیدر ایرنجی بایق دكل
[illegible] اولیمی نیادی نیاز | اول اشكده اولمدی همی نیاز

اولدنی کامل دکل محتاج وار / عالم اچره گرچه تخت تاج وار
کامل اول بردر که اولدر بی نیاز / اولدرر اول حکم زنده کارساز
اولدرر ال کمیا محتاج یوق / ایشکنده قام آج گنبد طوق
اولدرر کم خلق بوتکن قلدی وار / جمله السکلولرا قلدی تمار
اولدرر اول مقیم آراسته / نه فلک بالامر او برخاسته
بیردوکوک جمله بنده دور / جمله صورت انوکبله زنده دور
لیل ومهر برنسنه وردی سبب / اول سبیلا اولدی بو اصل نسب
کیم انوکله دور بو خلقک دیرلکی / تابلیا پادشاهک بیرلکی
پس سبب در بو جهانده مهر براشی / کزلنبدر براش ایچنده براشی
بیر اولدر کم سبب در اول اشا / بیر اولکم کمسنه ایتمز تماشا
ایچره واش امر الینده ایشلنور / طشرغی اش دور دلنده ایشلنور
براش اولدرکیم بهانه اولدی اول / براش اولدرکیم شهانه کلدی اول
اول بهانه اشبو خلقک فعلی دور / اول شهانه پادشاهک صنع دور
پس بهانه نیشه طتلوم انی بیز / اورلوم بو کزلوکدن اول جان نیز
ایمدی ایشده عشقده اولما ملال / بیربیر اکلاد غل ایکی حلال
یعنی کیم اولدر بهانه اورتدا / تا شهانه خلق طوغه همای دده
شول الیچی تات بولرسه دکی / [illegible]

تکم رزق بهانه اولدر / الارزقی اول شهانه اولدر
بوخله یقلر عبادت قلدغی / بیرکوتن شوعد نقاد اولدغی
بو دنی بیر بهانه دور ای یار / تخسه خلقی رحمتیله یرلغار
بو بهانه بیر سبب در اورتدا / خلق حقا واصل ایلر ای دده
توبنی هم بیر بهانه ایلدی / کیم که قلدی رحمتیله طیلدی
بو بهانه اول شهانه صورتی / بو صورتده بولدلر اول رحمتی
نیتکیم طولب تغلر صو وررر / اول ازمقدن صوی باغه وررر
نوش سبب در اول صوی چقرمغا / اولمسا اول صو چقرمی اول طغا
شوورز بو جمله دشتی بیرلری / کور بهانه تا عشق ای یمنی ایری
پس ارنلر واسطه دور بی گمان / بیزی حقا وصل ایدرلر جاودان
کیم طوترسا اولوله رک اتکین / بوله اول شهلر شهنی تکلر بکین
عاشقا پس بو بهانه طپدرر / ان حقا بو بهانه طپدرر
بو بهانه کز کوسیلان اول بیزی / کوره دور هر دمبدم کوکل کوزی
هم بهانه هم سبب هم واسطه / بو ارنلر صحبتی دور ای دده
خنی بو تحتدن بزی ایرسون / دنیا آخر طغرو بولدن ایرسون

داستان هفتم از باب نهم

[illegible] / کوکلم انکا کوکا اجدی بسنه

طلدی یعنی دکزنه کوهرلر   صدقلر کیم دیلدیسه ویردی لنتو
زیره کوهر معدنی دراول دکز   نشان وار انده نه بول ورنه اثر
یا و ویردی اول دکزده عقل مجان   ویرمدی تحقیقلا انگا نشان
ایردکنجه شیلدی هر بر کیشی   کیمدرز کیم بلوب بلدی بو ایشی
بلدکمدن ابدیسارم بن دخی   قولسکل کل قول لقولک علمنی اقی
کورچلب نیجه بزندی مخلوقی   کوربو مخلوق نیجه استر خالقی
نیجه ویردی دنیایی اول پادشاه   ایلدی بیرکوک ویردی قیش و یاز
دریو نعمت دکلدی بی نیاز استنا   یعنی نعمت خون دکلدی جمله دوستنا
ویربیدی قدرتن قلدی صلا   دیلدی کیم یعنی اولدوستلر کلا
بیلسلر اول نعمتی شکر ایدلر   بیلسلر حق ویرلغن ذکر ایدلر
تا بولارک قلغی معلوم اولا   هر بری حق امرنا محکوم اولا
مله کلدی هر بری طتدی وجود   بلدالله ویرلغن قلدی سجود
حال لو حالنجا عبادت قلدلر   دل لو دیلنجا اشارت بولدلر
هر بیری بر طاعتنی قلدی قبول   محکوم اولدی قوللغه ویردی کوکل
قلدی طاعت یعنی طردی قوللغا   قاپ اول طاعت کم اول کوکا اغا
بتدکنجا هر برینک طاقتی   تقله قلدی نیجه اولسا طاعتی
تا کلنجه بو جهانه اول حبیب   کیم [illegible]

نیجه بلدلو نسه بلدلر   هم عبادت نیجه اولسه قلدلر
ونده کلدی اولدی جمله اش تمیز   بونده بسلندی ارتی اولدی سمیز
چون حبیب قلدی حق نظر بکین   الک بلدلردی قامو ایشلر بکین
الک ویردی بکورکن طاعتلرک   الک اچدی قلوسنی ساعتلرک
الک ویردی بکورک امت قاموذن   ازادا نوک امتی اول طامودن
ایچون اول حبیب ایش استدی   کورکلو بنیاد اوردی نه ایش اشلدی
کورکلو نه طاعت دزدی تودی اتا   کیم قلوسا لایق اولر رحمتا
عشقله دکلاه رسل ایدم سکا   اکلا یا سن بو ایشی اوکدن صوکا
دکلا ایدی مصطفی معراجنی   خلدا طوبی و نوردا تاجنی
ولجه لیم معراجه اغدی رسول   نه دعا کیم قلدیسا اولدی قبول
تقوانی سودی انکچون اندی دک   ویربیدی جبریل کلسون دیدک
کلدی جبریل کتردی بر براق   ایندی طورغل یا رسول قلغل یراق
حضرتا اندر چلب سودکی سنی   اوشی رکابک طتغه ویردی بنی
طورا اترسا بن براقه کل برو   چیقسر سن نه فلکه ل بو قرو
درشلغل نیتی بلاسن دوستلک   اکلا یاسن بو ایشی قلدن قلا
سوزاکندر رسالت چون چقدی کوکا   مصطفی چون بر نظر قلدی کوکا
[illegible]   طور شل انده بی حساب طتمتی مقام

جمله ال بغلب طرب دره طاعتا
چون بو ایشنی بیله کوردی اول رسول
دیدی یا جبرئیل ایت آخر بکا
جبرئیل ایتدی بو فرشته‌لر درر
اشبو در دایم بولارک طاعتی
تا قیامت بو قیام درر اشلری
صوردی پیغمبر بو طاعت فضلنی
فضل مزدن خبر نکد نجه سیلدی
هاله بو دنیا کوکدن کچدی اول
کوردی اول کوکده فرشته‌لر بنا
الا بنلر قامویی قلشی دوتا
چون نبی کوردی بولاری اکلدی
بینه صوردی جبرئیله بونلر ندر
تا قیامت شول رکوعده در بولار
بنلرک فضلن بینه صوردی رسول
حق قتنده قدرنا در ایت بکا
فضل مزدن خام بولارک بی قیاس

منتظر در بر مبارک نسا
بو کلنا خوش کلدی بو ضبط اصول
بوته اشدر بو اشا قلدم طکا
نجه بوزبیل بو کجا داخی ورد درر
ضایع المز بوردی بر سا عتی
بو قدر زار برق دخی تشویشلری
ابدما دی جبرئیل انوک شرحنی
مصطفی کوکلی اکا میل ایلدی
وردک بو کزا اول اکنجی کوکا بول
صف صف طرمش چلپ قللوغنا
دیبرزی طتمش اولشی دوتا
هم بولارک طاعتنی طلدی
جبرئیل ایتدی قولدرر قلق ایدل
درمش کردر شیله یق کم دردلر
ایتدک بو ارکان بو ضبط و اصول
کم بولارک حالنا قلدم طکا

بو کز وردی اچنجی کوکا
کرد اول کوکده دخی بیل بیل منزار
بونلرک ازره دخی بقدک رسول
بینه صوردی جبرئیله کم یا اخی
جبرئیل ایتدی بو فرشته‌لر دخی
بونلرک طاعتلری بندق درر
تا قیامت شول سجودده در بولار
بونلرک مزدن بینه صوردی رسول
تو قتنده نا قدر در قیمتی
جبرئیل ایتدی بو سجوده اجره ثواب
بینه ایرندی اکا اول مصطفی
هالد اول کوکدن دخی کچدی بوردم
کرد اول کوکده دخی بیل بیل بنا
الا بنلر جمله صفده او نرنر
بینه صوردی اول نبی کم یا امین
بونلرک احوالنی ایتکل بکا
[illegible] آلنی یا رسول

ورد غنچا ایرشدی بکدن بکا
سجده یه وارمش بنر صف صف بولار
کوکل جانی بو ایشی قلدی قبول
اشبولرنه اشدر انیطل اخی
قلق ایلر بولیوبانن حقی
منبح ربا یوق اشلری مطلق درر
یا انسولر شیله کم یا نر بولار
ایتدی اشبو اشلری اشلرسه قول
سودی جانم کوکلم اشبو طاعتی
بی عدد درنی شمار بی حساب
جان کوکل اول اشا قلدی وفا
وردک در دنجی کوکا بصدی قدم
صف تبسطرمش چلپ قلق غنا
ایلدر ازره تحیتده طرر
نیچون اونرر لر بولر بونده امین
کیم کوکل بیل اتدی بونلردن بکا
اول اشلده نه محال در بو کجا قول

جمله قوللردر بولر اول حضرتنا   ... طرمش دور بو بجا
بو تحیاتدر بولارنك طاعتنی   تا کونجه اول قیامت ساعتنی
منم بولارنك فضلنی ایتدی بی شمار   اول ثوابنك نه عدد وار نه قرار
بینه امونداق بولارنك اینشنه   چونکه بلدی طاعتنی نه ایش نا
کچدی اول کوکدن دخی کتدی لوو   جبرئیل اوکنده دبوردر کل برو
وردی بیشنجی کوکا اردی بنا   بو ایشی انده دخی کوردی بنا
کوردلیم صف صف فرشته بی شمار   طورمش انده تسبیح اوقورلار زار
تاموسی حضرتی بکا طتمش یونن   جمله بر تسبیح اقوردرمشی اونین
چون نبی کوردی بولارنك حالنی   بینه صوردی جبرئیله احوالنی
جبرئیل ایتدی بو فرشته لر همان   حضرتا قللق قلورلر بی گمان
بونده بوقدر بولارك قللق لری   حقدر تسبیح اوقوبدق لری
تا قیامت قالسار بیله بولار   اشبو حالتده که وردر قالدلر
صوردی پیغمبر بینه اول جبرئیله   یعنی استر بو اشولك فضلنی بله
ایتدی بی حد در بو طاعتنك ثواب   کچدی پیغمبر بنا قلدی جواب
وردی التنجی کوکا اردی حبیب   اول کوك اهلی نیدلکن کوردی حبیب
کوردلم اول کوك دخی طلتشی تمام   الکوتش حضرتا قلمشی تمام
جمله مستغرق دعایه صف صف   چاغورشب اوزرا ...

...نی چون بولاری کوردی بینه   بو ایشی چون جبرئیله صوردی بینه
ایتدی یا جبرئیل بولرنه ایشده دور   اشبولاری کیم قلورلر بو نذر
جبرئیل ایتدی یا نبی بونلر دقی   جمله قولدر بونر بیل اوجه وردقی
جمله الی غلب دربودر طاعتا   بر بغادب بیلوررلر حضرتا
بو دعادر بونلرك طاعتلری   انجق ایبرر کچلری طاعتلری
تا قیامت قالسه بونده بولار   کندونك منم ابوغل صوچنی دلبر
صوردلیم بو حالا یول ور مغل   نذر نذر تنده اول بلور مغل
فضلنی ایتدی جبرئیل انك بی عدد   پس رسول ایتدی که ای حق قل مدد
کچدی بوکز وردی یدنجی کوکا   اول کوك اهلنی اشبو دل نیجه اوکا
کوردی اول کوك اهلی دشمش فکرته   فکر اچنده جمله قلمشی عبرتا
عرض ایدرلر حضرتا احوالنی   بیلمزلر نولسر دور حالنی
بیلدی کوردی نبی بو حالیلا   پس بنا صوردی بو حال جبرئیله
جبرئیل ایتدی یا رسول الله بو ایشی   حالنی عرض ایلمکدر بو روشی
یعنی کیم بالمالکون تول لقلریتن   حق قبول اتمشی بولر قلد قلریتن
تاقو یا محشر بولر بو حالله   قالدلر یعنی دلر حالن بلا
بونلر حالن بینه صوردی رسول   دیدی کندن حالنی فکر ایتسا تول
... الکون قل فکرتی   تا ایدردر انده فدیی قیمتی

بو تفکر فضلدین وحالین امین   ایندی انی پادشاه بلدی همین
مایل ولدی جانلاه اول حال اول   قلدی بونلر کجدی کیتدی هاله بول
وردی سکزنجی کوکا بصلدی ایق   جبرئیل ایندی یا نبی بو بوزاه بق
کورد بو کولده قول لری نه حالده در   نه فکرده در بولر نه قالده در
حضرتا قرشو بوله حیران مست   اول اثردن جمله عقل وجان مست
کمسه بلمز ایشنی تمک کورک   قنده در یا قنجروا تمک کرک
جمله حیران تفکر حضرتا   پس عجب قلدی حبیب اول حالتا
جبرئیله صوردی بولر کیم اوش بلار   نه سبیدا شیله حیران قلدلر
جبرئیل ایندی حضرت اوللاه طرن   بو نظرده بلمیکزن قدرت کورن
طل دکلار بونلر حیران لغی   جوز کورر هر لحظ بو سلطان لغی
نیجار حیران درر بو قایو ده   یا و قلمنی کندوزن بو طایو د
قیمنجا تا قیامت بونلرا   طاعتا شبو در کوره شیله ورا
پس بو طاعت فضلدین مزدن بنا   جبرئیل اکا خوش خبر وردی بن
کوکلنا پیغمبرک قلدی اثر   هاله اول کولدن دغی قلدی سفر
کجدی طقوزنجی کوکا اعزاز له   عرشه وردی یعنی یوزبل نازله
کورد بو ملکده فرشتهلر که واز   قلمدق هیچ الر لرزنده اختیار
جمله الرلردن محو فنا   نی فکر قلمش بولرد

اولمش هر بری احوالنی   بلمز اولمش هر بریسی حالنی
عرقده ورمش بو دکزده هر بری   ایله صنمکم نه اولوده نه دری
پادشاهلق حکم بصمش قاسین   بیله ورمش هر برینک ناموسین
جون بولرک حالنی کوردی نبی   پس بولر احوالنی صوردی نبی
ایندی یا جبرئیل بولر نه حالده در   نیجه درلکده و نیجه حالده در
بن بولرک حالنا قلدم عجب   بو نتا الغلغا ناد
جبرئیل ایندی یا رسول الله بولر   مشغول جماعت درکه وصلت بولدلر
حق بولرک قل لغن قلدی قبول   هر نجا ییسا دعا اولدی قبول
بولرا جون رحمت ایندی تنکرودن   اول اثردن بی خبر اولدی عقل جان
تنکرنا الیم اردی رحمت ایدک   بلمدی بیکدن بری نردن بکی
تنکرک نوری ادنی یلدزی   بیر کوز طیطولکن کوک یوزی
جون که الله رحمتن بولدی بولار   اول کوردن اوتنب اولدی بولار
قلدی رحمت بنلری محو ایلدی   قلدغین بلدکن سهو ایلدی
جون بولرک حالنی بلدی رسول   جان کوکلی بونلری قلدی قبول
کتدی وردی حضرتا قلدی نیاز   حق قلا نیلشدی بوجه ستر راز
تا بو توسین اولدی منزلگاه اکا   کورنه دولت وردی اول الله اکا
شغلین تمام   بلمدی اول بلدکن بو خاص عام

قلدی معلوم کندنک قادرلغن
پرده کوکلده حاضر و ناظرلغن

قوللوک هم قوللغن قلدی عیان
هم بوری تیتمک کورک بلو بیان

بقد پیغمبر بو بیر کوک اهلنه
کوردکیم هر بیری بتمش بیر دنه

کندیا تخشی اولمش اول اسلام دینی
بلد خاص ختیدر دکلار عام دنی

چونکه قلتی قللغ اجره اول فرض
هم قله بیردرلی طاعت اول فرض

هم بوری تیل بغلدی بر طاعتا
یعنی کیم لایق اولم دیب رحمتا

دکلدی طاعت بو کزین پیغمبره
یعنی حضرت قللغی اول سوره

تکوردن امر اولدی بو بیش وقت نماز
کیم قله انو کله هر دم نیاز

آن انکچون بیردی اول احد
کیم بزار دهبو اوله اول تا ابد

چون حبیبه حقدا امر اولدی بو ایش
ایتدی قلغل کندا بیش کز یازو قیش

سوز الشدور ها الحون کلدی رسول
کلدی لوکطوردن بیرا اندی رسول

دیلدی اول طاعتی جمع ایلیا
موءمنک جانی انو کل طیلیا

اول اسلام دینینوک اول دیرکی
هم اوله اول جمله عبادت بیرکی

الصلوة عماد الدین

کونه ترتیب ایلدی اول بیر هنر
نه فلکدن اول قلمشدی نظر

هر بوبیل طاعتی قلمیشدی
فضلن انک جبریله ضم میشدی

جمله سن جمع ایلدی بر طاعتا
طوشی اولم دیب بو مبارک

[illegible]دی برا ایشندکه نندک تیلدی
دوزدی اول نه طاعتی بو ایلدی

انده اول کوکلوردکی قلمنی نیاز
کلدی بونده اولدی جمله بر نماز

برکوک اهلی کم قیامده دور تمام
اول قیامدن اوشی برا دوردی قیام

قوله تعالی حافظوا علی الصلوات والصلوة الوسطی

برکوک اهلی کم رکوعده دور
بو رکوع اندن دوزا اخرای یار

قوله تعالی وارکعوا مع الراکعین

برکوک اهلی کم سجود قلمیشدی
بو سجود اولدر اول وحت المیشدی

قوله واسجدوا واعبدوا ربکم

برکوک اهلی کم تحیاتدر ایشی
بو تحیت اخر اولدر ای کشی

قوله تعالی فاذا قضیتم الصلوة

برکوک اهلی کم مسبح دور مدام
اشبو اول تسبیح در اوقر خاص عام

قوله تعالی یسبح له السموات السبع

برکوک اهلی کم اقر لودی دعا
اول دعادر بو دعا اوسون روا

قوله اجیب دعوة الداع اذا دعانی

برکوک اهلی کم فکر در ایشلری
اول تفکر کیم قلر بونول اری

قوله تعالی ویتفکرون فی خلق السموات

[illegible] کوک اهلی [illegible]
بیندلنجه بو یدی طاقتلری

قوله تعالی لا یکلف الله نفسا

اهلی کرسی کیم تحیتو قلدیلر … اوشل ارنلوردرکه حیوان اولدیلر
اول که عرش اهلی ثنا الیشدی … پادشاه دن اوتنب اولیشدی
رحمتینی بوز شیدی حق اکا … بو نمازده قامنی وار کوسکا
هم قیام هم رکوع هم سجود … کم قلنلر بولدی حقدن فتح جود
هم تحیات هم بو تسبیح و دعا … هر که قلدی صدقله اولدی روا
هم تهلل هم تحیو هم ثنا … کم بولوده نه ذکر وار نه ثنا
اشبولوردر بو ایکی رکعت نماز … نه فلک اهلندکی قلنی نیاز
روزی قلدی قاموسن بیغمبوه … قلدی اول قلدی بو مسکین لره
پس بو طاعت کم قلور زنده بر … انده بلنتدر که قلدک تبلکه بر
جمله لوک اهلندکی نازو نیاز … قلدی اوش اولدی اکه رکعت نماز
اندغی اول فضل رحمت ای فلان … بوندن جمله حاصل اولدی بی کمان
بو نمازی کیم کم قلدی تمام … اول نماز رسترنی بولدی تمام
پس بشارتدر بو جمله مومنه … کم چلب طوتش ایلدی اشبو دنه
روزی قلدی حق نمازی بشلا … دکلدی بو رحمت ایرق دینلا
فضل ارتق رسم زیبا ادی خوش … تنده عزتده و جانده حادی خوش
حضرت الله یق عبادتدر نماز … تیلکانی [illegible]

کرکدرسا بو نمازی ضد قلا … هیلج کما سنسن حق کا رحمت قلا
کنده بیش کز نوبت حق اورلر … تشکر دین جمله انده دیرلر
بیلکیدور بو مثل بو بیش نماز

نفس صف انده دور رو شیطان سو … اول صیومز الله بتلو انی صبر
غازلردر بیش بو نمونه بلوک … غازلفدر بو نماز قلمق قلوک
هم شهیددر بو اشو اجنده اولن … بالغ بولنلودر ابد زنده قلن
عاشقیدر عاشق اول بول اهلنکل … کم بولو قدرن بلولو بو دنیکل
انلری خلاصلادر بی ریا … بولدی طغرو دنیادن تنکری با
بو عبادتدن بولو اول معبودا … یول بلوبن ایرشیلدر مقصودا
تنکری بلودن بزی ایرمسون … دنیا اخر طغری بولدن ایرمسون

داستان هفتم از باب نهم

قان اول ایلدن ایل سنو سیلین … تنکلو علمن شرح تقریر ایلین
بو سوزک اصلی ندر بو صیلسون … سوزی بلسون الکن اندن سیلسون
نه ملکدن نیجه اینو اشبو سون … کم یقب انی کورا منز هیچ بو کوز
تا نیجه علوده بو سفلیا … بو نتی بک کز دنز اول علویا
یعنی بهنی صورت انی دبلمز … اینوب اندن بو خوالی ایلمز

الا اول حکمی الهی ایندرر
صورت ایلسه کاغد اوزره قیلدرر

یازلر کاغدلرا اولور نشان
صورت اولدی صورت معنیسی جان

نازل اولدی معنی چون کوکدن اینر
آدمینک عقل اچنده تو تنر

کمسه بلمز اول آدم نجه بیدکن
ایو یاوز خبر شرو نیدکن

طوغمنجا تسبیح المز دل لرا
منم قلم یرماز و دشمن اللرا

سوز کلنجک عقل اچندن بو دلا
اولکلر کلز قونه طوقز سنزلا

تم بوزرسه اول سوزی اشبو قلم
طوقزاودن توچه کالور انده هم

اول طقز او نیدکن ایدم سکا
طوت قلا عقل بردم اخت بلدن بکا

بیر عقل بیر جاندر بیر دل
دل دردو کم بو کوکل در بلکی بیل

بیر نفس در بیر بغرن بیر قول
کلدی بغرندن توله اغوادی بول

بیر الدر بیر بومق بیر هم
بو قلم در کم یزر هردم بدم

بو طقزدا اچنجا هر اشی
صورت اولب کورمزانی کشی

هم بو طقزدن کچنجا سوزلری
کورمزانی بو عقلک کوزلری

دکلا ایدی بو طقز اوده ندر
بو برا اودن اول اوه نیجه کدر

بر بر ایدم هر بر اوده نتدکن
سوز عقلدن جانه نیجه کتدکن

معنی الکن تکلردن عقله انر
عقل اچنده کستورز دلو هنر

رای تدبیر علم صنعت نقش اولر
بونلرا بو معنی انده تخته اولر

نفس بو دیلسه عقل اشلمک
رای تدبیر صنعت نقش ایلمک

کندوزندا انی جانه ویر بس
تا جهانده بیلنه اول بر بیس

پس عقلدن جانه کالور الکن اول
کیم طوتا کلی بو کوده ملکن اول

جان اچنده اکلنر اول بر زمان
تا بدن تتک کورکورر ای جان

رای تدبیر صنعت اچره مایوریک
ایو یاوز دنیده بیرن بیرن

جان اچنده معنیسی معلوم اولور
فعل کر ظالم وکر مظلوم اولور

چون که جان بلدی انی بو کوز بلس
جان اچندا بوکنز اول قنداکلد

جان ویریر کوکلا اول معنیی
زشت رعنا خیر و شر هر نسنیی

چونکه ویردی کوکله اول اندیشه
دیلک اولدر کم کورک طشره دوشه

کلنز اول بر زمان انده دو در
کوکله اول اندیشه قوت ویرر

منم بلورکیم اول فکردا نه قپار
خلق اچنده تا بقاقی یپا

چون تقاضا ورسرا در تیلسون
کوکل اول حکم نجه جمع ایلسون

پس ویریر نفس اول اندیشیی
ایو یاوز جمله درلو پیشیی

نفسه کلدی طمع اشتر بو کز اولت
یا الکدر یا دلکدر اکه یول

یا اشن اولرا شلنر اودا چقار
یا سوز اولور شیلنر دلدن چقار

زیرا انده متصل بو نفس در
قول فعلی اننک اول طشره اورر

قولسا انلر دلا لتک کرک
فعلسه خوذ بو الا التک کرک

چونکه نفسده بولا اش طغری تا | اولرکرم چیقه نفسده یغری تا
یازلر اول یغرینا توت طوغری | تا که اندن نیچه دزلوش بشری
زیرا بو یغرین دور توتن ایوک | یغورنی تحکم اولو توت اریک
اشبو یغرینداش قوللار | نیتکم قولده لادور اللر
هر فعل کیم ایشده کزلو دور | نقش اولک یغرینا یزلو دور
بو کیشی چون اول اشا قادر دور اول | یغرینداقوله وار در بر بر اول
چونکه شخصل قولنده کلدی اول اش | الدی بو قولدن دخی اول پرورش
قولده قوت کزلو دور هم معتبر | ایو یاوز خوب و زشت خیر و شر
قولده قوت اولجق ارجنت الر | اولمه کندو اشنده سنت الر
قولدخی سزلدر ریش هوا اشا | نیک و بد هر صنعت هر جنبشه
مرمنی الده دور قولده کدر | الاچون وردی الا یر کوز ندر
اشلنور الرده اولاش آد لا | اکو نر شاکرد انی استاد لا
زیرا کم مر بو اشک استاد وار | الده انک داد و اداستاد وار
سزرلب اول عقل خانده چیقن اش | الده اشلو الده الور پرورش
اولدر ریش اشلین مر بر اشی | تیلیانا اشلیا الور کشی
کچدی انده وردی بوکز بو سغا | کلدی بر مقده بر اش باشو سغا
مر بو ایشی مرتبا بر تنق دور | شول دیوانلو نقشنی برمق دوزر

طمنجه بوسغا مر بو نقوشی | نه شکل دور معلوم الور نرده قوش
جمله بازلر یورشن بر تنق بلور | هم حساب عقد بر نفدع اولور
جمله صنعت طمنجا بوسغا | طمندی ضبط اصول بو بر سغا
کچدی بو مقدن بوکز کلدی قلم | وردی فکل انده دخی بصدی قدم
یزدی اول فعلی قلمدر سمبیلا | مشهور اولدی عالمه رسمی بیلا
بلدی انی بای نخسول خاص و عام | ایو یاوز خیر شر ورسا تمام
حروفله نقشی قلمدر کم توار | باقی جمله محتمل انکار وار
الده البته بو انکار او لمسه | ظاهر اولب ضبطه کلمز مر نسه
اول نکی کیم عقل اچنده واردک | بو طفوز منزلدن اول سیاردی
اشبو طوقز اوده اول کچدی تمام | نیدکن بلدی بو جمله خاص و عام
اشکارا اولدی اول فعل نهان | صورت اولدی الدی بو نام نشان
معلوم اولدی بو فعل انی کیملا | فعل لوردک قول لوردک بو دله
قوللا فعل اکیسی بلدنسدر ای | تا عقلدن نفسه ارنجه بوله ابی یکار
نیجه کلدی اولدخی ابدم سکا | دکله امدی نیجه دور اولدا اصکا
قولسزدور فعل اش قدر اشلنور | فعل الده قولدلدن تبلنور
نفس اچنده بو بوندن انیرلر | فعل الا کتدی قول دلده قلور
حون که ابرلدی فعل کتدی الا | بو کزنی بو قول تیل اسکو دلا

قولچون چون چقماغا یورو یول کرک   کچدی نفسدا قوله یوداولدی ...
چونکه قول ایردی یرکه طندیرم   بو یرکدن قوت الدی اولدی سیبر
با قول اولدی یرکده آه درد   با موافق کلمدی حال الدی سرد
سویرکدن انر الوبیر ورش   کرچه تحسین اولمسون اولیسورزنش
چون یرکدا کندی با حظ اولدی سز   کلدی شخصک اوکلنبنه طولدی سز
بندی سوز بیله سوزندی اکسزین   کلدی ایکندا بغازا کلسزین
چون کرر سز اوینده و باغرا   کشی اولدم قصدادرکم چاغرا
سوز قبارر ایکندا سیلادر   سوزی ایکن قلدرور اندرور
سوز کلیجک ایکنه چقق کرک   نیچه اشلر ییمغ و یتمق کرک
بو کلزین پس ینک انسزیله اول   آچلیدر زبره اندن بیله یول
بو نفسدن ییل لری جک ایکنه   سوزلرکلم انده بیل ازره بنه
کر بوغز تغازسا انده سوزی   سیلو اولر ایرا کنده سوزی
سوزی پس تغق کرک انده بغاز   یعنی بوغزده یدکی ایدر بوغ و آز
سوزی بوغز یعنی نا ایلر جوغی   آز اجنده کزلنو سیلر جوغی
چون بغلادی سز بغزده آز اولس   ترتیبله جمله سنه اوزر اولس
کچدی بوغزدن یا بلدی آغزه   کلدی خلعت آواز اولدی اولسنا
چون آوازدن سوزه خلعت ویرلو   اول اغزده یا یلن سز و بیرلر

حال اونده مولدی کرکلو طون اکا   جمله قولوق لر بونی اندن بیکا
بون طوتشدی سوز بو آواز طوتشی   چقماغا پس طشره طندی بو تنی
افزاجنده بو کز کلدی دلا   ایدکنه کل بو کز سوزی دلدا دلا
جون سعنی دبله کلدی اولدی سز   بلدخلوق انی جهانه طلادی سوز
کلنجا تاکه معنی بو دلا   مقصود انده نیدکنی کیم بله
کرحکم در کر خطا بدر کره تاب   دلده معلوم اولدی بو جمله حساب
کفر دا ایمان بودلده ساجلر   معنک یوزی بواوده اچلور
بو سوزه طقوزنجی منزل دل دررر   عالمه سوز تیدکن دل بلدرور
اوش تمام الدی طقوز منزلده سز   آنی ایشتدک قلاغ ولوردی کوز
بنام کلدی طقوزده اش الا   اشلدی انکاه انی دشدی دلا
اول طقوزدن بو طقوز اکسول دکل   اشبو طوقوز منزلی پس سن بول
بزبولدن کندزنک بو اشی   قول فعل بلدیمش اول کشی
جون بو اشی کندوزنک بولدا اول   نه فلک بیمش حقیقت بلدی اول
نه فلکدا نیتکم حکم آلله   آینه در عالم ازره کاه کاه
تا الظاهر اولنجه نیدکن   بلدی کمسه انی نیجیدکن
قول الله بو فعل هم بکزر شکا   کیم جلیدا نازل اولر عقلکا
شاه و معنی دلده اول دلدا بولر   نه فلکدا ظاهر اولمق درای ایا

پس جهانده ناکدور سالنده وار — کیمسی جانداق کیمی تنده وار
تنی سکا کل کم بو علمی بیلسین — بیو کوک لندورکن بولسین
اکلیاسن سزنا دورر جدبنه — تبلیجک ازکراسن حدنه
منم بلاسن انیش بیجد استلر — انس الا و سوزدالا قندا کلر
جون بلاسن قول فعل نا یتس — مطلعی و نفطعی قندا یتس
انداولد وقت حلال اولا سکا — فکرت ذکر الیمک اوکلدن صوکا
کنده بوزبیل کزشلر اول خالقا — کم بو سوزک روزی قیلدی عانقا
قول فعل بلد قندا کلدکن — بو جوامی فنقی کاندا کلدلن
قول حقی بر لمکدر ای صفا — هم رسول در دمکدر مصطفی
فعل اوک بیرغن طنمق دور — مصطفی خشنودلغن اتمق دور
قول فعل بیلمه بلک اولدی بول — بیلمه کم بلدبیه وردی طغربول
ای خدایا طغربولدن ایرمغیل — رحمتنکدا سن بزنی ایرمغیل

داستان نهم از باب نهم

قان اولکم اسنر الیلق آدنی — الوا استر دشمندن دادنی
دشمن قهر الیب بصمق دلر — باشنی آت بیننا اصمق دلر
کلسون ایشنسون کم الیلق نا یمش — الیلرک سزنا بیی نیجا یمش
ایدیم بو بر سکا احوالنی — کم بلاسن ارنلر حالینی

الیلق [illegible] دکلدر آدالمدی — یا غدا قوقندرب دادالمدی
زیرا کم الیلق کلمزننه دکل — کم اولکنده جمله دشمن اولا قول
الکنیا ممیج نسندا قیشما — محکم اولب یاغ کورب صنیما
الب ارن اولدرلیم انوک یوزکی — اوله جمله لشکرک اول دیرکی
یورکی محکم لشنی اولدی دلیس — یاغیا هیبت برقدی هیجی شیر
یس بر کدر الیلغکل الک آلتی — انلیللکدا ولر الیلق حا لتی
نی جوردی الک اکا محکم یورک — یس الکنی بازده قوت کرک
بارسلده قوت اولماز سا — الیب الیمو تنده کوجی ار سا
الب ارنلر جلق کاردک ازمیا — کجسزولسا الیلغی باشرمیا
جونکه قوت اولدی جسمنده تمام — بلدی انک جلودوکن خاص عام
بنی بعلو غیرت کوک اول لیشبا — کم انکله کندی جانسا قیبا
الیلر غیرت در اول جنجی حال — غیرتی الماز سا الیلق محال
حمیت اولمز غیرتی یوق کیشده — کوربو دورلم اولکیشی نا انس اده
الیلغل بر آلتی غیرت دور — حمیتک اصلی ندر غیرت دور
بس بلک غیرت دوریکوک لهنس — الیلغی باشرمیا غیرتسنزادر
[illegible] اکی کوج وار — منم وارانده غیرت ناموس عار
[illegible] بوت اکا — کم انکله جاپنا اولدرت نیکا

ایلوا دردنجی آلت آت دررر / ایلوا بو آت کی آلت [illegible]
ایلغی ارنیلا ایلر آتسلا / الپ ارا کی آت کورلکم آتسلا
نیتکم حمزه بنردی عشقره / هر بنت الشدی دلدل حیدره
پی کولدر الپ ارانیلا یوق آت / ایلرك ادن چقارر یوق آت
آت دنی اولدی بوکز بوطون کورك / کم انو کلا اوزنك قارن یورك
کوراورلرسا قلج بهیج کسمیا / قات یایدا اوق دقنسا کچمیا
ننم کورنلر هیبت الا قرشودن / اکه قرشو طورمیا قرقودن
ایلرك چون برك یراکی المسیا / یاغی انك ایلدوغن بلمیا
اکسزین اوره انی بر کم کشی / کم لشیا باصلا محکم کشی
پس بشنجی آلت الپا طون دررر / اکا ایلوا دنی طون نی ندرر
طونی دیکلنی السون بله / اوقنی یا ینی السون الا
الپ ارنلر انا چون یای الا / ایلغی انك جهاننه یایلا
ایلرا التنجی آلت یای الر / انو کیلا چاوی ابله یایلی
قات یای چلك اوزاوق اغق اره / کی منی دره کیمه کیم تنکری دره
الپ کنیا یای بواشر یاغده / یا بیلا اول نیچه درنك داغده
ایلرا ینی یای کی آلت دررر / دشمنا قرشو اوقی اول [illegible]
یای اولدی کر قلج الماز سا / دشمنا اول قیلچی ملماز سا

الله زور یایله الپ اولمز / اوقله اولر ایلق ادن الپسز
ایلنده یار شرابو قلج / پس انکچون جهان اشبو قلج
قلجدر التنکی بیدنجسی / اولدر ایکی التونی و النجسی
قلج ازره اند انکچون ایچلورر / کم بوکا قرقانی اندن صاچلورر
غازیلردینی انکله اچدیلر / کافر اولرکیم قلجدا قچدیلر
قلجدر اولو آلت ایلرا / قلیچچون مال ورزلر ایلرا
قلج اولدی الپ الزده سوکو توق / سوکواشن اشلیمز قلج اوق
قولده سوکو ایلدن اولالپ ارن / اولدر شول تلب قلبدن ایرن
الپ الده سوکو تولق یارشور / ارك ایلی الك سوکوله ایوشور
سوکوی الده انکچون اوینلر / آد بلنور سوکوی چون ایندلر
دشمنی کورزابرز الپ دررر / اگر قوشو تنقی تلب دریلم دررر
سوکو سکزنجی آلت در الپلرك / پس سوکوسی اولسا کارك الپ ارك
[illegible] آلت اولدی بوکز یاری یوق / بیله اردنجه بورور دلداری یوق
چون تقادار الماپس تیکلیا / دردیا بنی کزن نیجا بکلیا
[illegible] ایلق بلکز اولمز ای صفا / نیتکم بلکز دکادی مصطفی
[illegible] اکادرسن [illegible] فتح مبین / انك الندا اجلدی انبی دین

قوله تعالی انا فتحنا لک فتحا مبینا

شونداما بونلر کیم انکلادوا ردی … حق بولندع تا موسی دلدا زدی
پس بو الیلق بیلکن الوز یار کورک … یار چون اولجان باش اینور کرک
الیلوا طقوز نجه آلت یار دور … دشمنن یار توتیله آلر دور
اشبو طوقوز نسنه دور الپ آلتی … بو طقوز نسن الموز الیلق آلتی
کمده ور سا بو طقوز نسنه تمام … الپ اجیلا اوقر ان خاص عام
آدنر اول عالم ایچره الپ ادن … اول بلور نجید کون الیلق دادن
اشبو ظاهر الیلغی ایتدم سکا … شرح تقریر و بیان اولدن صکا
بلدک الیلق دنیده نیجا یشن … دکله ایمدی دین ایچنده نایشن
دین اچنده شولدر الیلق کم کشی … نفسنی بصمق اوله هر دم ایشی
دون لندر جالشا نفسیلا … تا که نفسنی دوزله عقلی بلا
شیله اوله بونلرک بولکلوی … کم چلب امری اوله درلک لری
امر اچندا طشره نسنه سنومیا … دنیای سد ایلیوبن تومیا
نفسک اولو لشکری نادر هوا … بو هوا شولدر کم اول دنیا سوا
غمری خوج ایلیا اول سوکی یا … کچد دون کون ایرق اکا قنده او یا
اول هوا دن طوغر حرص لبرد کین … انک الندع خواب اوله بو دین
منم حسد منم بخل منم نسق فساد … نیچه دین اهلن بولر قلدیا کساد
نفسه بونلردن اولو بوقدر چرک … الیعولر کم صبا اول لشکری

ایمدی ای صیمغا بر از کورک … کم اولا بودین اجنده اولدرک
دین درکی دینبه جمله خلق اکا … اول ضیا بولشکری اوکدا صکا
ای دین الپی تامن دکله سوزم … طپراق اولسون انک ایزنده یوزم
چون بو الیلق کمده اولسا شکسزین … ایا غینا سوره جمله خلق یوزین
ایدی کل کوتم بو الپ سرما بسینی … نیتش انک تقد کنج ما یسین
الیلغی نیتش اکا آلت ندر … دکله ایمدی کیم حکایت نیتدر
الله البته طقوز نسنه کرک … کیم انکله اوله اول دینده درک
آلتی الا اول طقوز نسنه اکا … ایدیم اول آلتی بر بر سکا
الله ولی الموز کورکلر اول کشی … کیم انکلا باشد الناهر ایشی
اردولایت ایچنی ثابت دوت … لاجرم کیمکلا او یتر سا او تا
کوره بت اولسا انده عیان … دین بولندع الپ دکل بلقو بیان
اولیادر اول کیم انده قورقو یوق … دنیاده منم آخرتده قیغی یوق

الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون

بس وله یت الک اکا دکمش کرک … کیم اوله اول یورک ایچنده بورک
بو وله یت دکدسا قنقی قولا … دین اچنده اول کورک کیم الپ اولا
اولو الپ بود لکندر ارا … دین اچنده کیمه کیم تنکری ورا
[illegible] الیته دینده السنکه … انو کیله اکلادک الپنی دینل

امدی کورنیمش اکنجی آلتی   شولدر اول کیم اوزله نفس طاقتی
اول ریاضتدر ادنلور دردلکی   دین اچنده اول بلورتدی اردلکی
لدولیم بوقسا ریاضتدر دکل   انکچون نفسنی ییکن دکل
چونکه کندی نفسنی اول یکمیا   دین اچنده نیجه الپلوق ایلیا
پس ریاضت برله اپ اولدی کشی   انکیله باشه التدی مراشی
انکیله صبدی بودنیام چوکی   انکیله اولدی بو دینن سرورکی
کلدک امدی اول اجنجی التا   کیم انکله کلدمراشی حالتا
اول کفایت درکه باشلوده اولر   انکیله مرتراشی ضبط کلور
کورکفایت اولمشیدی انبیا   خلق نیجه اوندیدک تنکریا
شول مواي بو کفایت کسمیا   کوربکیدی نفسی کر اول بصمیا
پس کفایت معتبر آلت درر   نفسه هم در اول بتکل بینن اورر
بی کفایت کمسنه بول وردیدک   نفسنا باصقدی اشی باشومدی
امدی طوردنجا کلکل بوکز   اول دخی نیدوکنی بلکل بوکز
اوله بو عشقدرکیم جان لتزراجان   یکرک اندا اول اوچ قوشدا کچن
بندلر عشقی اتینا دین الپلوی   قرشو سینه درمدی بکل چوکی
عشقدا اچلدی آخرانبو دین   عشق انده فانی اولدی لر کمنه
ییره کوکا اردی یتدک عشق الی   عشق راعنع نقلاری سه الی

عشقه اولو لت دردین الپنا   نختلی اول قولتکیم اول عشقه بنا
بن بولوکیم عشقه یتدک امدی   صیدک نفسی کنزو مرکز صنمدک
کلدک اول بشنجی الت نیذلکن   اندنیم بر برسکا نیجه دکن
شولدر اول کیم توکل طونبی   طونشاق طونه حقا بو نبی
اول توکل اکه یارت برکه اولا   کیم اتوکل جان لوکلی برک اولا
کیما نفرلزاکا دشمن اوقی   یعنی دنیا مکری شیطان اوقی
کندلیم یوقسا توکل اردکل   کندو نفسی لشکرن بیلور دکل
انبیانک نتا کیم اولیا   قلدلور بزر توکل تنکریا
بو توکل در طونی دین الپنلکل   انکیلا البی اولدک بو دینکل
کیمکیم وردیسا حق اول خلعتی   سورن اولدر دین اچنده دولتی
اولدی بتدی یتا برلوز بو کز   نیمش لولالتنجی آلت لربوکز
اول شریعت بیلکیدز ای صفا   کم تشمیشیدی انی مصطفی
نتی شخصکیم بلنده اوله اول   جمله خلق اچره اجقدرا که یول
شیطان انک یولنی بغلامدی   عالی طندی انک لوکلی ادیی
بو شریعت بیلنسن کمسنه   بلوبل طوسادی قوشی دشمنا
سنی حقیقت الدی کیم دین الپلوی   بو بلکه صیدک جمله لشکری
چون شریعت بیلکیه الدک بیلا   امدی بو کز علم تیلجن ال الا

بو علمدن النك یند نجسی
اوکیلا باسلر شیطان [illegible]

کمده کم علم اولدی نفسی بصدی اول
کندو دیوین بکلدی باشن کسدی اول

علم اندە جمله بو فسق فساد
درزه قدری اولمزک اولدی کساد

انبیا و اولیا بو علمدا
اجدلر دین یولنی قلدا قلا

هر کیم الدی بو علم تلجنی اکلا
سردی کندو خلمنی ابلدا ایلا

چون بو علم تلجنی بولور الدی الا
امدی همت سولوسن طرتسون قولا

النک سکز نجسی همت درر
کم اراقدا دشمنه ابرر زخم اورر

سوکوسی همت درر بول الپنل
اول صدی بینن بو شیطان قلبنا

همتی یوق کشی حقه ارمدی
اول کلب شیطان نجریسن ترمدی

پس بو همت اراللنده سولوک در
ارسکل دین دشمنی انکله اورر

دشمنی اورساغه کی آلت در اول
انکیلا اجلن بو طغرو یول

جمله اولدی قلدی فهم اول طغر یار
کیم قلا امل یار جون جانی نثار

اولو آلت طغرو یار در دنیده
یار له اجلدی بو دین ای دده

یالکزین هیچ کمسنه یول ورمدی
اول بنجا یار اشی باشومدی

هر نبی کیم کلدی ملکه طندی یار
هر بری بر یاری قلدی اختیار

یاریله در بول ارینوک روز نقی
یار له بولدی بو الردم اول حقی

یاریلا وردی بولی طغری وران
یاری کانحل بو سدرت المری ران

213

پس ملکیم اول آلت در بو یار
دنیاده دین یارلا طتدی قرار

اول ظفر نسنه که وردی نام بنام
دین اچنده التبیدی اول تمام

یار له ختم اولدی اول طفر نجسی
کیم انو کلدی دشدی اول دشمن سوسی

اوش تمام اتدک بو ایلک شرحنی
بر بر انیدک دنیبی و هم دینی

اول طفر بو طوقزه کلدی تمام
شرح بوله بلدی جمله خاص عام

امدی کلسون هر که عقلی وارسا
کندو عقلی کندوزینا یارسا

اکلسونیم بو هنرلردن بری
کیمده ورسا دنیاده اولدر دیری

یاشی دنیا اچنده ادکرک
یا دین اچره حاکم سرور کرک

نفسه بلسون کلمدکلر ساغشا
عمری کچدی کلمدی برساغ اشا

هر کیم اول اشده دکل در ادکل
یو غره صبغل سنانی کیم وار دکل

خود نفر سکل قامو نسنه اشده در
الا ایشی هر برینک کوز نه در

قامو اشده در ولیکن فرق وار
کیمسی سکبان کیمی شهریار

کیمسی دنمش کدر حق امرنی
کیمی کلی بیله ورمش عمرنی

عاشق ایشی اوله که عشقه باندر
ان سوملک اشی دکلی یا ندر

کنده یل کز شکوا نوک رحمتنه
کیم محبت یردی عاشق اد نا

کنده عشقی در که اوش وردی اکا
اکه بو اشن طیدرر اولکا صوکا

عشقه جنده عمرت هوف ایلسون
دلاه دن کن عشق وصفن سیلسون

ای خدایا عشقدا ایرمه بزی … عشق یولینده طفرو طوتسارما بزی

داستان دهم از باب نهم

اوز منزل احوال

قان اول کم حال بلور و حال صورر … حال ادینی هم اشیدر هم کورر

حالدشمذ زایدکا اول کلسون بری … جان اچنده درد هم اولسون دری

وصف حالم ایدیر بر بیرا اکا … اغلو بین کوردکم اولدن صکا

چونکه حالدن واقف اوله بلدشم … یسی اولا اول حال اچنده حالدشم

وصف حالم چون کله بر بر دلا … حالی کیم اغودیسا اول بلا

هر نشانی بیلنه ورمل کورک … هر نهانی بیلنا ضرمتن کرک

هرکه واقفسا بو سوزدن لاجوم … اول بلا اول اکلیا کیم نادرم

هاله کلدک بونده مقصود نیدلکن … ایدلوم اولدن صوکا نیجه یدکن

اول زمان کیم بوغدی وقت زمان … کلدکدی صورتا هفت آسمان

واردق بز اول ازلده شکلسزین … کوردرک دایما اول دوست یزین

ستر اچنده سردی اول جانه جان … جان اچنده سوشیدک بی زبان

سوز منزبی حرف صوت رازدک … اول اشلده دریلکموز نازدک

اولدی تقدیر ارادت بو اشا … کر بو سوزلر اچیلا طشره دوشا

آشکارا اوله اول کنج نهان … بیله انی اکلیا [illegible]

بیلنه اول کزلو کنج آچلا … اولکا [illegible] خلق [illegible]

[illegible]دی چون بو اشی اول کارساز … ایلدی کورنمدی بو کز اول بی نیاز

کن دیدی قدرت دلیلا سویلدی … عرش و فرشی یوغکن وار ایلدی

ظاهر اولدی نه فلک جنبیدلا … ایشدلدی عالمه اسمی بلا

یر کورلطندی وجود الدی غمام … معلوم اولدی هر مقیم هر مقام

نرد قدرت خلق برلو بیر تنا … ایشدایدی خلق نیتنی یرنا

کلدجان عقل نفس دل تنا … کلدنلی هر بری بر مسکنا

بولدی جنسلو جنسنی اولدی کروه … طولدی بونلردن بو جمله دشت کوه

یر و کوک عرش کرسی طلدی نور … درلو خلق بوله بزندی اولدی نور

جنسلو جنسن بولبن طتدی قرار … هر بری جنسیلا اولدی قطار

چونکه نوبت ذکدی کلدم بن دخی … کندو جنسنو نیجه بولدم بن دخی

جنسمی بلدم بنی آدم درر … قامو جنسدا دولتی محکم درر

الاردم آدمی زادی تمام … طوقز اوده طوتشی دمشی مقام

بو طقز اودا بری طشره دکل … خاص و عام بابی تخول بال قول

یعنی کم طقز کروه التی بولر … اتلنو دهر برنده یکی خولر

چونکه دشدم اول کروه ملک اچنه … طاشرنادر بیلمادم اچنه

[illegible] اتدم بن اکا … کرنه واقع اولدی اوادمه نکا

[illegible] م … نیلک تمک کرلدر بلمدم

پس بزم اردم یرا قیلدم نیاز
اتیندم ای حق ای کریم بی نیاز

اوش بو کلدن بو غنی طتدم سنکا
سن قیلا ورکه بنی سندن نیکا

هیچ بکا بندن مدد بولدرندم
بلمزم قندا طرم قنجه کدم

بو کروه لرده بنم اهلم نندر
بلمازم تنقسیدر قنده در

بولدنسم قانی و قانی همنشین
قنقسین لایق کورسن تنقسین

کندی فضلکله بیان ایتکل بکا
بیلین دیلکمی اولدن صو کا

بوزنی قیلدرندن بیردن هنوز
حالد کلدی خوش بشارت خوش رموز

ویربیدی بر قلاوز اول جلیل
کیم بکا اوله بو یولده اول دلیل

کلد اولدم قرشودن نوران بیر
کوکلمی و جانمی قیلدی اسیر

بقدم انک بوی بو یلردن اولو
کوردم انک یوزی یوزلردن صلو

طوغدن شول کوکلی طوغن کون اکا
یعنی خدمتچون کلو هر کون اکا

کلدی کیم باکه قیلاوز اوله اول
دعوت ایتدی بانی طغروی یولد اول

طون یاشل آت بوزو کندو پیر
پیرلکنده عالم اچره بی نظیر

چونکه لطفدن بنی قیلدی قبول
سودم انی عاشق اولدی جان کوکل

اتکلین طتدم اکا اولدم مرید
دون کندر اولدی اولدم قدر عید

جانلا چونکم مرید اولدم اکا
پس توجه ایلدی انک بکا

بشلادی شیخ بنی کوردم بو کا
وردی بو بم اغیرلری بر محفله

کردم اول شهری بری بر شهر اولو
قوم جمله فاسق چرکن خلق ا

بر برنا عهدلری طفردی کل
بابلوری خسولری جمله فضول

نامسی حق امرینی غلسن طتار
آدمو من لیک ایرق دین طتار

تولا اجنی دوستنه بکزر درلکی
فعلنه بقسک ایشی دشمن درلکی

صورت انسان ولی حیوان خلق
قرده بکزر بو بونلارنک قو خلق

ارلنی و بوانی بر تمق درلر
بونبرنا قوشی بلمدیش بلنی

حرص شهوت شیله طولنش تنلری
لم اتنمو لمسدن هیچ بونلرک

شیله مستغرق بو دنیا داد نا
کم بولنش آدمی حیوان آدنا

چون بلارک بیله کوردم حاللرین
شیخ مصدرم بینه احوال لرین

ایتدم ای شیخ مقدس نور حق
نیجه خلقلرا شبو خلق اشبو خلق

ایدی بنلو صافی دنیا اهل در
نفس اماره بلارک نفس در

بو کروه در جمله خلقل یا ورک
بنلرک ترکی دزرد رلک اورک

که بولردن سن طراس ایرد کل
چون اشتدم بو سوزی قیلدم قبول

کجدم اندا ایلرو بر شهر له
انده هم اردم ینا بر محفله

اولدی بر شهر کوردم تعنبر
شهری کوردم قومنا قیلدم نظر

شهری کوردم سطلو فسق فساد
اشلری فسق ولی قدر کساد

هر برایش اسی پنهان ایشنا
اشلری فسق ولی رغبت دنیا

مربيسي نفسه ورمش اوزني | الا قيو كندوسي كندو ...
جمله فاسق فوجيسي بيلدي | ايشلر ايلار اشلما ئيم بيلدي
نفسني مردم فساده قيندرر | الا كندي كندوزن اوتندرر
توبه ايلور الا طتمق توبسين | بيله كوردم اول كروهلر اوبسين
چون بو شهرك بيله كوردم خلقني | پس بولكز مردم بولارك خلقني
اينيدم اي شيخ جهان انس جان | اشبو نيچه خلق خلقدر بل عيان
ايندي بولر ادمي نه اصل درر | نفس لوامه بولارك نفس درر
كچ بو محفلارن دخي اهلك دكل | بينه شيخم سوزني قلادم قبول
كجدم اندا ايلرو بو منزل سه | اغوردم انده بنا بر محفله
كوردم اول محفل دخي يولق اولو | بينه بر ذرلو كروه انده طلو
اول كروهلردا بولر خانوشرق | انلر ابقسا بو بيور خوشرق
هم دلنشلو بولر هم ايلشي | كرچه كيم تنبله دخي ورزش براش
حقه منقاد مطيع الش بولار | الاوردرمم بناچركين خولر
مربيسي راضي الش خو بنا | هيچ اولتمق بر برينكل صونيا
يعني ايدركم بنر خلقم بودرر | هيچ دمز كونجاكل ياچركين خوذر
قانع الش جمله حالو حالنا | ابرنز هيچ ابتو ...
بالكي يالك طوتمق ديلنر | ...

ئيند درد الو يار غبت لري | يوقدر هيچ كسيا عزتلري
يعني محتاج اولمز فر كمسيه | طاپوقلمز قول بكا نخسول بيا
چون بوله دكل بيله كردم اشلرين | پس بنا شيخو مد صردم اشلرين
اينيدم اي شيخ شيوخ دين حق | اينت بكا كم بونه خلقدر بونه خلق
ايندي بنلو شول كروه دركيم بولر | مطمئنه نفسلا طتدي خولر
يعني منقاد مطيع درمم اشا | ايو ياوز قامو بر ايتمز نشا
ايرك ملا بر لكا تائع درر | كند كند خوصنا مانع درر
ج بولوردن بودخي اهلك دكل | شول وررب وصل اولاسي اصلك دكل
يسنه كجدم كتدم اندن ايلرو | اغوردم بو شهره كوردم اچرو
كردم اول شهرك دخي خلقي نجه | اكلادم كه درلكي خلقي نيجه
راضي الش لو بولر مربر اشا | مربنه كلسه حقدن ايتمزلر نشا
باي نخسول المسم دبغم يمز | نخسول نخسول باي المسم دمز
هيچ ارغمز لمسى اچماغچون | ياخود اچماقدن جورك اچماغچون
نم بولوده مايح اكر يوق طامي | شيبلد كردم اول كروهدم قامي
مربنه كلسا تنكردا راضي بولار | بيبلد بتنش كردم لهو اخلقده خولر
كه بليدا رحمت اولا كر عذاب | راضي الش جمله قطع الش جواب
چون بولاري كردم اشبو حالله | بو نخيو درلك بو اخوا لسلا

بن بولارک حالنا قلدم عجب　　کیم بولرده قلدق هر کز طلب

بیله صوردم شیخه ای شیخ گزین　　ایت بکا بو نیچه مذهب نیچه دین

ایتدی بلکل شول رضا اهلی دورور　　نفس مرضیه انوک نفسی دورور

بو گروهدن نچه سکا منزل دکل　　سن طرب اکلانسی محفل دکل

راضی اسلر بولر حق امرینه　　نی نظر کفره قلورلر نه دینه

ایلرو وردی بیکلک مقام　　کیم ارامزا وزنوبن خاص عام

گچدم اندا ایلرو وردم بینا　　یولده هم بر شهر کوردم بینا

شهره چون کردم کوردم خلقنی　　اکلدم دریلیکنی و خلقنی

عاشق اولش قاموسی کوردم بولار　　هر بریک بر نسنه قلمش اختیار

کیم عاشق حوریاق اجما غم　　یعنی اول اجماقده حوری تجمعا

کیم علمه عاشق اولش صدر چون　　یعنی بو خلق ارتسنده قدر چون

کیم عاشق ملکه مال بکلکا　　یعنی بر کندو کبیدن بکلکا

کیم عاشق لر کلو لارک یو زنا　　معشوق ایدنمش انی کندو زنا

کیم ایدر عاشقم بن تکرینا　　لا کسترواین درلکن نیلی ربا

هر بری بر نسنه سومش بولار　　عشق اچنده اکلنشورلر زار زار

هر نه کورسه انی سومکل خولرک　　بر برینا بلمزلر ارزو لرک

چون بولردن بو خوی کوردم بنا　　شیخه تیلر نیدکن صوردم بنا

217

دیدم ای دین سروری شیخ جهان　　سالک معلوم اشکار و نهان

بو جماعت نیچه خلقدر نیدکن　　معلوم ایله حاللری نیجه دکن

ایتدی نفس ناطقه بیلکل دورور　　بو تلونک نفسنده بو عشق وردورور

بو گروهده عشقدر ارکان دین　　انکچون سودی بونلر بر بربن

گرچه عشقدر دنیاده صیادکار　　صید انوک مه لقاء خوش نکار

ارلنکارک نوری عشقه صید اولور　　الا صورت نقش نفسه قید اولور

چون مقید اولدی نفس اول نقشه　　قلدی ارلق قتنده ایرر منزله

گچ بولردا بو دنی منزل دکل　　قلمه بوندن بو خونی قلمه قبول

گچدم اندا ایلرو وردم بینه　　بو شهر آراسته کوردم بینه

کوردم اول شهر اهلنک خوش صدق وار　　جمله دللر سوزه کلمش نطق وار

سیلنشودر هر بری بر بار یلا　　هر برینک کوکلی بر تکرا دیلا

تسبیح اولمش هر برینه سودکی　　کل تعلقنی اکا اصی اوکی

هر بری بر تسبیح اوقر زار یلا　　هر برینک کوکل بر کل زار یلا

هر برینک مقصودی وار کل کبی　　اکلنشورلر هر بری بلبل کبی

ایتدم ای دانشمه راز نهان　　نه گروهدر بیله شیرین زبان

قلرکی حالن بکا ایت بیلکین　　الله لایق رای تدبیر قیلکین

ایتدی نفس ناطقه در بو فوج　　بو گروهده نه صلاح زوار نه صوم

دل ایریدر بو تنلرک سرمایه سین / دل چنده نقد گنج مایه سی
چونکه بو تنلر دلا جب سیلا بلن / بلبلی طوطی سات ابله بیلن
دل اولوب سرمایه دُر بو محفله / الّا الیمز کمسی اول منزله
بو دنی منزل دکلدر ساکد بیل / کمسی ارکومدی اندا بو دلیل
کیم بولوردن ایلری کتلم بالا / بو نده قالن ارمدی اول منزله
کچدم اندا ایلرو کتدم بیینه / بر اشکل وار بن تندم بیینه
کوردم انده بر شهر معتبر / الا بقدم خلق بولق مختصر
شهر اولو بولق ولی خلقی کیچی / ایتن کیتش اوه بکزر شهر ایچی
شهر تونی مجلسی مخسول کبی / تو للری قول بکلری همم قول کبی
بای مخسول کمسی معلوم دکل / قام دبدر کمسی مفهوم دکل
کمسنده هیچ مال گنج یوق / هم جسدهم لیرو کینه رنج یوق
دنیا اشیندا چیکلمش الـ لرک / دنیا سوزندا کیلمش دللرک
دنیالکده کسده هیچ نسنه یوق / یوقلن شول ورلو لردا فرنی طوق
فارغ الش اشن بوق هیچ کمسنه / پس بو حالی شیخومه صوردم بینه
ایندم ای جان پیش روی دین سروری / ای معانی کنجی ای قدرت اری
نیجه خلق دُر ایت بو شهرک خلقنی / نیجه خلقدر بیلیم بو خلقنی
ایندی شول نفس فقیره دُر بو لو / او فقیر لو خویدر اشبو خولق

دنیادا بلمو الن حکمتش دُر / آخرت رنکین دخی دکیش دُر
دنیادا بتلولوزن بجدی تمام / آخرتده طتمدی ملک مقام
تامسی بو رحضرنا طتمش دُر / خیبو تر جمله ترک اتمش دُر
ایله فارغ کم صناسن قل دکل / کیم بولردا بو دنی محفل دکل
بو نطراسی بر دلرسن پیش رو / انده دُر بو جمله جانا پیش رو
چون بو حالی شیخ بلدردی بکا / کچدم اندا بقمدم ایرق صکا
بینه کچدم کتدم اندا بر زمان / اغردم بر شهره قومی بی زبان
صاردم شهر قومندا جواب / کوردم انده نه کناه وار نه ثواب
نه اولو بلدم بولرده نه درک / کلمدک کندوزنا بکدم برک
جمله محو المش بولارک ورلغی / هیچ بلمز یارلغی اغیارلغی
بلدورمش دین دنیا قامسی / قلمدق عاری کتمش نامسی
نه عدم بلدم بولرده نه وجود / نه قیام نه رکوع نه سجود
نه اولولق بولرده نه کیچی / نه ایلی دُر نه اسنودر شهر ایچی
یوغ بکزر وار کن جنبش لرک / بلمدم کم نه عمل دُر اشلرک
الده اش وار کن بطل قلمش بولر / اش حقادنمشی بطل المش بولر
بو نسولارک ورلغی یوق اکلدم / زی عجب نرلک دیو بن طکلدم
نه فراق بولدم بلرده نه وصال / پس بنا قلدم بو کز شیخه سؤال

ایتدم ای علم لدن ایتی اولوغ / بو گروه اصلومدر خمسه دبولوغ
بو نیچه درلک دور انیکل بیکا / بن بولارک حالینا قالدم طیکا
ایندی نفس فانیه بیلور دور / بلو نه ورددر بولر نه یوق دور
بلو نبلرنه وجود در نه عدم / نه بلرده شاذلق ورددر نه غم
کسلر یلیم کندف زندا محو اولا / کندو زندا اندف علمی سهو اولا
ایرغانه کسنرا نه بلدره / بلمیانه حقی نیچه بلدره
بو دخی منزلده کل سن طورسی / بونده شرتب یوق سنی قندورسی
بیچ بولردا بودکل در منزلک / ایلرو در منزلوک محملوک
حالیا اندا دخی کچدک بولم / الو بیره التدک بانی اول الوم
کوردم انده بر شهر بولوق اولوغ / تورتبی آرسننوق قوچی طولوغ
شهراجنده بر بزنش تخت وار / کوردم انده اوترر بر شخص وار
اولیا و انبیا منقاد اکا / جمله موء منلو بونی اندن بیکا
قامو خلقدا بیوک اوک ترتبی / تنلوردا ایله ارلشی ترکبی
هم عمارت دنیا و هم آخرت / ختم دیدار اولسدور عاقبت
تن دخی آرسنه و هم جان دخی / عقل دولت دین هم ایمان دخی
اول امام اویش بو جمله جان اکا / رحمتی حقک مدام احسان اکا
تنکو نک عرشن اکا الش طراف / دل شرالش وصلتنا جمله فراق

نه فلکدا بو گروه طمتش مقام / جمله خلقل تقدنی اوتش تمام
کرلو کیجی روزی قلمش حق اکا / تخفی بسنه قلمش اولگا صوکا
بونکه کوردم بو ایشی بولوق کمال / بو کشی اللهلا طمتش وصال
شیخه صوردم بینی یتابن بو ایشی / اشبو اولکان ودسم ورز یشی
ایتدم ای کشاف سر لا یزال / ناطقه وصفکدا اولدی کنک لال
بونه منزلدر بکا بلدر عیان / کیمدرر بو کوردکم سلطان نشان
ایندی نفس کامله در بو وجود / بیرو کوک اهلی اکا قلدی سجود
ان سومکدن یرلری نه فلک / عرش فرش جسم جان انس ملک
هم حبیبم دیب ایتی اخشدی / اول کلیجک جمله دینلرنوخشدک
قلدی انوک دین دایم تا ابد / سودی انی دوستی ادی نی اول احد
بر کطونت انک ایتکن الدن قوما / تسبیح ایدن ادنی دلدا قوی صا
ییم سنی اول التسودر حاق اول / حقدا اچلدی اکا بو طغرو یول
بولن اشتدم شیخک اشبو سوزلی / یسنی یرا اوردم بولو کلم یوزنی
ینه صوردم اول لعل کل استاذ نا / کیمدرایت بو تنکری دوست ادی نا
ایدی ادی اوش الف حی میم دال / برلو بدر حقلا قرب وصال
جملا احمد در بلو بیان / میم کنا خوذ لحد در نیچه کمان
بونکه بلدم بو ایشی بو بله کمال / تسلیم اولدم قلدی ابرق مجال

جان ایلا طندم انوک اتکینی   تا التدی اول نبی حقغا دکین

کوردوم احمد اول احد له بیرلیکنی   کاف نوندن ایلرو تقدیرلیکنی

جمله اش نوکله اولدی تمام   نه فلکدن یوقرو طتتی مقام

اکلادلی کیمدور لکن ای صفا   مصطفی در مصطفی در مصطفا

اول طفقز در لوکرو هکل نیکورکی   معلوم اولدی بونده کیم کم دور بکی

اوش بو معنی منزلا اردک تمام   شرح تقریرا اولدی جمله خاص و عام

نی دن اجلدی نکا اشبو خبر   صادلا بلدم ضیایی معتبر

ری روا کردی و کستوردی رسول   بو اشارت اولدی جانغه قبول

نی قضادری برکلی اولدی آد   باکه اول آد دن اجلدی اشبو داد

کستورن اولدر نکا بو کنج اول   انکا اجلدی نکا بو طغرو یول

کوردم اشبو کزلودا اول یوزنی   اول کتابدن اوقدم بو سوزنی

اول قلاوز اولدی بو نوکله نکا   ایتدم آخر حالی اولدن صوکا

اول ارزدی بانی اشبو منزلا   وصف حالم اوش قیو کلدی دلا

هر که کوردیسه بو حالی اول بلور   بول ورا اندر اول کشی کیم بول بلور

بلمیان نه سیلیا جون بلمدیکی   بولمیان نه کستوا جون بلمدی

جون بو معنی عاشقا اولدی عیان   ابله بلکل بولدی بر کنج نهان

آن بلمکلا ارشدی حضرتا   آن بلمکلا دکندی دولتا

بلدوکی بلدی و بولدی مراد   جمله اش قلدی و اولدی مراد

ان شاء الله کیم جلب روزی قلا   قامولر بو معنی بو یله بیلا

الباب العاشر في العشريات وفيه عشر حكايات والله يقول الحق وهو يهدي السبيل

باب اونجده واراون داستان   خوش حقایق خوش دقایق خوش بیان

معلوم ایلر اونلری قلدن قلا   همچنانک تلک عشرکا ملا

داستان اول از باب دهم

کان اول عقلی بتون کوکلی صفا   برا اشتسون نیلدی اول مصطفا

اشبو سوزی جان اچندا دکلسون   سر ده مقصود نیدکینی اکلسون

کرسون اول تندک انکله نیندلر   بولاده نیجه بولاش اولب کتدلر

بلیب حقدن اشارت بولدلر   اول اشارتدن بشارت بولدلر

[illegible] سبب وار رحمتا لایق درر   قلسا رحمت کلمکی بایق درر

شرح برله ایدیم هر بیرنی   دکله ایمدی تنکرنک تقدیرنی

اول زمانکیم بو جهان یوغدی هنوز   نه زمان نه مکان یوغدی هنوز

نه وجود نه عدم وردی عیان   واردی اول پادشاهی بی مکان

ایلدی کیم عالمی وار ایلیا   قدرتن عالمده اظهار ایلیا

[illegible] کردی مصطفانک جانینی   نوردی اول جاندر محبتکا بنی

ایردی [illegible] روشن اندن اول احد   قلدی اول روشنلق اچنده تا ابد

دزدی انک دوستلغیچون عالمی … نتم قوبردی عالم اجرم اوی

بیردکوک و عرش کرسی جسم و جان … اولدی انوکر دوستلغیچون بی کمال

کوک سیوان دیدی انک استننه … بیرمیدان قلدی اول حق دوستنه

چون کتوردی دنیایه اول سوورک … بلدی انک کلدکن انس و بری

صکره باش اندردی اکا اولدی شاد … صکره اول سوکلش لک ایتدی فلاد باد

کافر اولدی صکره انکار ایلدی … تا ابد الله انی خوار ایلدی

اشبو سوزدا مقصودم اولای صفا … بوسزاسن جانله قلغل وفا

ایشدنلرکه وفا قلدی بولا ن … رحمتن حقک نیجا بولدی بولا ن

کلدکن ایدی بو حکایت نیدکن … شرح بوله ایدیم نیجدکین

اول زمان کیم مصطفا اچدی دینه … دینه دعوت قلدی عالم خلقنی

کیم امت اولدی مؤمن کیمی یاد … کیمسی اولدی صحابه مرد کار

قاموسی اسلام اوزنه بر دزدر … لیک اون اورتده نادر دزدر

شولدر اول اون کم بولکن جمع اولدلر … جمله براغج دیبنده کلدلر

طتدلر قتلو الن پیغا مبرک … سودلو طغری بولن اول سوورک

ایتدلر کو تیندک اول بر تنکریا … ملم سکا ایمان کتوردک بی ریا

هنددک الک تومیاورز تا ابد … اشنوزه طانق اولسون اولا احد

او برخ اسباب ملک سالمن … سنکا ایرو اولمیا هیچ حالمن

دشمنکا دشمنز بزبوی بلکل عیان … دشمنولر دشمنوز بلو بیان

ایشیکده جان تن السون فدی … دکلدر جه بو سوزی حکایت ایدی

بلدی شاهدن ایت انذی بونلرا … احمده مخصوص قمر اول اونلرا

قوله لقد رضی الله عن المؤمنین

دزد دزد یاران النبی اصحابدی … حق بولنده قاموسی ارباب دی

حق دیدی که یا محمد طانق اول … شول انولرینک عهدنی قلدم قبول

بیعکر بونلر سنکله قلدلر … الارحمت قاموسی تبدا دلر

پس نتمله اولدی اول بیعت تمام … طانق اولسون اشبو جمله خاص عام

برلغادم بونلری بلسون بولر … خوش بشارت دایما قلسون بولر

قانوالذن سنوله الک فی قدی … قاموسندن بتم الم فو قدی

الیقار وادلکسا عهد اکا … بغلو رکنور او کدن صکا

ایدیکر بونلر بو عهد ازره طره … حق بوله را بی حساب تنسندوره

سندن خوذ بو سوز معلوم دزدر … کیم بلو سا معنی مخلوم دزدر

ومن اوفی بما عاهد علیه الله

طلابی نیدکینی ای صفا … واسطیدی اورتده اول مصطفا

مصطفا الیجا اول حبیب … دکدی حقدن بلارا بو نصیب

بیلدان برابیدی اول رسول … حق انکا کردلر هیچ تشکل دکول

یعنی کیم خود دوستنه دوست اولدیلر   لاجرم دوست دو [illegible]
پس بولر [illegible] لر حق دوستنی   رحمت ایشا مردم انوک [illegible]
بو سوزه اولدور کیشی طانوق درر   کیم بواسکه هیچ مشکل یوق درر
هم که سوزی تنکرینک دوستلار ارنی   بی گمان اول کورسه دیدار ارنی
دوستلارین کورمک انی کورمک درر   دوستلارا ارمک اکا ارمک درر
شونکه بکزر کیم بقرلر کزکو یا   کندو یا بقمق اولور اول کندیا
کورچه لم کوزن بقدوغی اول کزکو درر   لیک انده کوردکی یوز کندو درر
کزکو سز کندو یوزن کورمز [illegible]   کندو یوزلرن خبر ورمز بو کوز
کوزلرا پس یوزی کزکو کستورر   اولکا اندن کوکلی کزکو قونتورر
ایمدی کل بو کوز بوق بو معنی یه   کزکولیدور اولیادر اولیا
صیقل اوردی بولرک کوکلینه حق   حق یوزن کورمک دلرسک انده بق
هر کیم انده بقدی کوردی دوست یوزین   دوست یوزنده ایرمدی ایرق کوزین
کزکوسی حقک ولی کوکلی درر   دوستلرا اول دوست یوزینی کستورر

صدقلا بقفل اکا کیم کورسین   اشبو سوزک حسینا ایرشین
ایندی کوردی تنکرینی کوکلم کوزی   محکوم اولدی [illegible]
نیتکم پیغامبره بقدی عمر   کورنه اقرار ایلدی اول شیر [illegible]

[illegible] تا دیدی اول با یزید   هر زمان کیم حقدن اولوردی مزید
دیو دیدی کیم جبتم ایچی حق درر   تنکریدن ارتوق کیشنه یوق درر

کیم حقی استرسا کلسون بکا   حق بنمله در کلک بندن نیکا
یعنی کیم کزکوسوایم اول حقک   انی کورمکچون بکا مردم بقسک
کیم کراسن بنده اول دوست یوزنی   کزکودا کورن کبی کندو یوزنی
هم رسولدن کلمشیدی بر حدیث   بلمیانه اولدی بو معنی خبیث
ایندی هر کیم شیخی یوقسه دینی یوق   یعنی بو ینن حقا بغلی دینی یوق

دین بو شیخ درر کیم انی بغلو حقا   بغلنو بزکز بولنو عمرک بقا
کیمسه خود شیخی انوک ابلیس درر   عاقبت جمله ایشی تلبیس درر
یعنی بو سوز معنسی مرشد درر   خالقا ارساکد خلقی جد درر
مرشدی اولمزسه ندر غیب ای یار   شول درر کیم یول قورر نفسه او یار
نفس کا شیطان دکلمی کورسکا   قومزانی ورمغا حقدن نیکا
حضرته مرشد درر النی بیزک   کورتو سز درکز نو بیلک بو سزک
[illegible] بلو بیان   حق تعالی قلدی قرانده عیان
[illegible] جمله خلقی عالمه   وقیا وزنو برا ابا [illegible] سلمه

یعنی ملک کیم کیم اوبدیسه تمام / انو کیبله توپسه دُر والسلام

بلدکزمی امدی کیم تمنک کرک / دنیاده برالانک طتمق کرک

نی جماعت اول سوزا امام اولا / سوزی ارشاد ایلیا طغری یولا

لیسنلکیم صنعتی ارشاد اولا / نسلادوکی دادُنم اسناد اولا

وای کالکیم اوبیلدی بر اولیا / یولادن اولدی کندوزیدن آلویا

دولت اتی کمسنه شولارکیم اول / برالونک خدمتنده وردی یول

طغرلقلا قلدی انوک خدمتین / هیچ کماسنه بولدی عقل رحمتین

ملکه بو یولاسنا قلدی وفا / جمله یولاشندگا اول بلدی وفا

ختنوذاندا تنکرینک پیغمبری / تاورنجه انده جمله یول اری

یول اجنده قاموسی ختنوذاکا / هیچ ارلمز اول صنف اوگدا صنکا

تم دنی راضی اوله حق شکنسوزین / لایقی اول کرمکا اول دوست یوزین

عاشقی چون حق وفادار ایلدی / جمله یولا اهلی بلا نایب ایلدی

جان بویی اول وفایه تغلودُر / یورکی اول عشق ادبله طغلودُر

چون الودن الانک طتمش دُرر / کوکلی انگا برکش تتمش دُرر

دیلمز هیچ الدن ایری اولمغا / تن دلوسی جاندن ایری اولمغا

ای خدا یا طغر یولدن ایری تغبل / اول الولودن بزی ایرتغبل

داستان دوم از باب دهم

ای ولکم اشبو عالم خلقینی / قنده اولسا کوزمک ایستر خلقینی

سوزن اشتوکیم بلا هر بر کشی / باشه ثبله ایلدر هر بر اشی

هر صورتده خاصیت ناوردُر / اول خصیت برلانا اتی یاردُر

کر خصیتلم اوله کم آتنزا اولا / صورتنا بکوزرکیم اول خاینسز اولا

اشبو علمی استیبنی کلسون بکا / شرح برله ایدیبر بو برا اکا

اکلسونلکیم اول خصیت نا بلا / رونقی واریادشو اولسا بلا

ابتدا ایمدی بو حکایت نیدکین / خاصیت لرنی بری تجیدکین

تاز اولکیم یارشور انو کلاه / ضبط یوق المسه انده اول بلاه

خلق اجنده اون خصیت وردعیان / اون دنی باری نذرتلو بیان

اول اون اولنوسا بو اون بی داد اولور / داد یوق دُر خلق اجنده آد اولور

دکلا ایمدی ملک بوسنک آدینی / کیم بلانسه آدا اجنده دادینی

اول شولرکه باشده عقل اولا / بشلیا اول بشلوکی طغری یولا

کفودین یول اجنده اول سچا / ایل اجنده نادرسیه اول کچا

آدمی بو خلق اجنده اول اولور / خلق مطلق آدمی اول اولدُرر

[illegible]ده و نفسیه اولر حیوان خلق / کوکلی طولو حرص کوزری اخلق

آدمی بو عقللا بولدک حقی / آدمک بو عقللا دُر رونقی

پس کورلر عقل اوله اول کیشیده
کیم انوک کمال بهمرد با هم بیلیده

عقل وار الا دگل پرهیزکار
عقل کامل لر انی حیوان صایار

تنق عاقل کیم انوک پرهیزی یوق
از گناهی خوق قتشدن اوله چوق

کی خصیتدر بو احقدا عقل
عقل قلدی نسنی حقدن نقل

گر بو پرهیز اولمسه بو عقل‌لا
آدمی حیوانه بکزر نقل‌لا

پس کورکدر عقله پرهیز ایلمک
ایشنی سوزنی اندن بیلمک

پرهیز الماسا بو عقل ارمز حقا
عقل بو پرهیز گتردی زو نفا

چون عقل بی ترتیب اوله پرهیزک
آدمی بی ضبط اوله حیوان کبی

خلقده بینه بر خصیت وردرلر
بینه بر نسنه انکلا یار دردر

آن لایق یار ایلو یارینه
دگله امدی کندو نادر یارینه

اول فضیلت در خلقا حق دردر
قامولردن خلق انی ارتق کورر

حرمت ایلر خلقه اکا خاص عام
جاوی بورر خلق اچنده نیل نام

قنده ورسا بو قوری گچمک دلر
هر ایشی ذرسل کسب ایچمک دلر

آدنبدرر الو آدن دنیده
عزت ایلو الو کبی اول اده

اول فضیلت بو علم سز قدری یوق
جان آجذرنه وار اولسا جسم طوق

علملا کلدی فضیلت رو نفا
علم المزسا بلوکه ظلمز [illegible]

بو فضیلت بی علم اسنده دکول
الولر رسه انی قابلیس [illegible]

[illegible] برله علم اولسا کرک
تنلر علمن اول ایشی بلسا کرک

علم سز اول فضیلت اولوردر
اوزی کبی گرچه آدی اولوردر

هر فضیلت کم علملا یار یوق
آغجه بکزر کیم انوک باری یوق

معلوم اولدی بو فضیلت علملا
خوش بو ایش اولجق ایلیی بلا

بینه وردر بر خصیت کیشیده
شول دردر اول کم اوله قوت کیشیده

بار سنده قوت اوله معتبر
بینی کورنا جمله اکا خشک تر

هر کیکه اغور شرسا اخترا
صبیه قتنه اغرشرسا لشکرا

قوتیله باشه التا هر ایشی
خیر و شر بقرینه طوترسه اول کیشی

آدمیده قوت اولسا خوش الور
گر شول وقتن قرقو ایشی الور

قوتی جسمانیسی محکم اوله
اول زمانده ضنکم اول رستم اوله

کلردن قرقسی اوله چون یار اکا
لاجرم یول بولمیا اغیار اکا

قوته کر یار اوله حق قرقسی
انکیله لیدده نفسل خورخوسلی

قرسا یار المز قرقو قوت‌نه
تیز ارا نقص خیال بو دو انا

پس کرک قرقو اوله قوت تله
قرنه اتن المسه اوله انده بلا

قرقوسز چون طتمیا هر بر ایشی
ایمین اولا هر ایشنک اول کیشی

قرقوسز قوت بر شمز مطلقا
شقی قرقو بله ارک حقا

[illegible] دیرلا قرقو بله
یارن انده قرقودن ایمین اوله

اول دنی بیردی بو کونی بر کور بنا | تا خصیبنی وردردر بر صور بنا

شرح بوله بن دیبر سن انی کور | ایل اچینده ایدی گل سلطان نور

سلطنت بر خوش خصیبتدر ای یار | خلقنا منقاد جمله ایل و شار

ایو شغرالنی صونرسا مرا یشا | مانع اولب کمسنه ایتمز بنا

ایل لرا ایرا ای صنماز کنی | سیلنودر رشو اری طنماز کنی

سیلمزکی سیلنودر رشولری | بقمدن نهردم کوادر کزلری

اشلمزکی اشلنودر اشلری | بیلو اولقلقن جمله اش اری

خلقه نه دشوار سا اسان اکا | آتیغ ایذرلرا د سلطان اکا

خوش نصیب در دنیده اول سلطنت | تنکری امری اولدی اکا قول قنت

کیم رحمت بولاش النرسا بلا | خاص و عام جمله قیلا اندن کلا

سلطنت کا چون که رحمت ایش اولا | بیل کیم اول سلطان خیر اندیش اولا

سلطنتلا پس کرک رحمت بلا | کیم کیشنا قیلمیا اندن کلا

تخسه خود ظالم اولر ادی انوک | اغوذ اچی اولر دادی انوک

چون که سلطان خوش رحیم دل المیا | بو ضعیف لر حالینی اول بلمیا

سلطنت بی رحمت اولسه خوش دکل | الله انک ایشنی قیلمز قبول

شرح بوله اولدنی اولدی تمام | سلطنت نیتی ایشتدی خاص و عام

ایدی بر کل بر خصیبنت کور بنا | اولدنی نیتش بکا بر صور بنا

... نسبی ... بو خلقک وردردر | نیچلو انو کل سرور دردر

... در اول حرمت اکا | کیم انی کورسا قیلور حرمت اکا

تنده ورسا خلق کا عزت قیلور | بای نخسول قاسی ادن بلور

دنیاده بو درلکا بکرکدر سبب | قنبق رسولکم اوله اصل نسب

اندن قلمش دردر حرمت اکا | تنده ورسا خون اوله نعمت اکا

انته دونتی اغلا میراث اولرر | دکشولمز ایرق اول تیلا قلورر

کنیده دولت دردر اصل نسب | الا شوندم لیم اوله اندم ادب

اول نسب کیم بو ادبدا یار یوق | رنجه نکمزلیم انوک تیمار یوق

چون نسب له بو ادب بولاش اولا | اول کیشی لا بد که خلقا باش اولا

تخسه اول بر بیر ادبسه وای اکا | کولسر تخسون بای جمله اکا

چون نسب له بو ادب بولاش دکل | اولر لو کلی انی قیلمز قبول

خلق اچینده اد و ادکل داد یوق | سقفه بکلزرکم انوک بنیاد یوق

~~شرح بوله بودنی گلسون~~ اولدی تمام ~~دلا~~ | ~~دکله ایدی نیجه در قیلدن تیلا~~

تقریر له اولدنی گلسون دلا | دکله ایدی نیجه در قیلدن تیلا

شاه لقدر جان ده اولکه تیندد نا | کلدرر شخصی و جسمی اوینیدرر

... اولر لو کلا دوق فرح | ایله صان کم ایچدی رحمتدا قدح

... حال تمام انوک ... | بابه بکزر جنبشی تن تبی

هیچ کیرمز دنیده دشمن اکا   بوددر سکبانلق سلطان ...
خان کوکل طولو نشاط ذوق سرور   تپدی خانلق کلدی نفسه اول
آج طیدی تخسولسه اولدی بانج   خلق شونی استر ملام بل اونکی آی
شادی خوشلر استر ای مردزن   خوشلر اولر بردم انکلا جان تن
تا سولوقتکیم الدا امن اولا   ذوق شادی الور جمله قلا
امن اولا خلق عدل داد اولا   بای تخسول تیغوردن آزاد اولا
پس امن شاد بیله یولداش کرک   بو امن در شادی اونده درک
تخسه شادی نه امن دشمن بقا   امنلا کلدی بوم شادی رونقا
چون امن یولداش دکل شاد بیلا   قرقدن کمسه لجا شادی قلا
امنلا شادی دنی لجا یتش   شرح بیرله معلوم اولدی نایتش
بو حضیت وار ایا بو دنیده   انی دانی براشتکل ای ده ده
شولار اولکیم دنیده مال چوق اولا   بتون الدی و قرنی طوق اولا
اوله انده نقد جنس ملک مال   عبید اولا هور و زر و نقفنه ماده سال
خلق اجنده منعم اولا اول کشی   خلقدن انوک اوکلا هر برانجی
آد بای کندو بلوق اوله اول   قانولردن اوله انوک رزقی بول
فنجرکیم صونسه نعمت ال وره   صونه تمر بر نسنه به خوانی ال اوره
خلق اجنده اولا اوله هم کرتو بای   نعمتا کال ال ... فیل اون اکی آی

... بوله نعمت خوشن الور   الا سولوقتکیم سخاوت ایش اولور
... یلیم سخاوت اولمیا   یارن انده هیچ شفاعت بلمیا
چون سخی در بایلق اولدر کرتو بای   نیتکم اولدی بری حاتم طای
تخسه لر کسه کم ادی بای اولا   بی سخاوت بلو بیلک وای اولا
تن بایده کیم سخاوت اولمدی   شیلدبل کیم بو جهانه کلمدی
پس بلک چومردلیغی بای لیغلا   درعدی اول پادشاه دکمه قولا
معلوم اولدی اولدنی نیجه دکی   بای کشیلرده سخاوت نیدکی
ایدی کل درویشلک کورنیجه در   کیم بلاسن بو حکایت نیتدر
یعنی درویشلک بوتخسولق درر   بایلغ تکلک دکول قللق درر
بر حیثتده تفرتل سند قی   قولکه تخسول المیا الکز حقی
کمه ورسه باغ جفت سیم زر   لاجرم مردم کوکل انی دور زر
چونکه دنیا المیا آزاد اولور   کل دنیا الدندن یاد اولور
مصطفی الفقر فخری دیدا اول   فقر اجنده بولدی حقا طغرو یول
ایندی درویشلک نیم فخرم درر   کم تودی پادشاهدن امددر
اولو خلعتدر بو درویشلک ارا   قانع اولر شوکا کیم تنکری ورا
... قناعت درویشا همراه اولا   کونده درویشلک کوکلدر شاه اولا
... درویشلک ... بیلا درر   بوزنه اوان بو درویشل اولکادر

بو قناعت چون اولا درویشلا درویشلار لیم اولا الیبی بیلا
حق اولر اول درویشلک سرمایسی جان اچینده نقد گنج سرمایسی
ایمدی کل بر کورلوم بکلک دقی بی تواضع نیچه در علمی اوقی
اولو تخشایش درر بکلک ارا خاصه کیم اول بکلکی تنکری ورا
دولتی تحکم اولا خلقی روان اکه بوزطتمش اولا دور زمان
کوچ بینا مرانی اشلامکا اشلنه اش دشمیا هیچ امکا
دکلیالر سوزنی نه دیرسا قلنالر سوزنه دینارسا
خاص عامله بیلشا ارل یاد کن قول بکی اولا خلق اکا ازاد کن
دنیا اهلنده بو بکلک خوش اولر ال استول وقتلم تواضع اش اولر
قتیق بکده لیم تواضع اولمیا اولولر اغزندا الفتش المیا
اولولقلا چون کبر بولداش اولا نیچه سکین نفس انده باش اولا
بو تواضع قنده کیم اولسا تمام اولرا کا جمله کوکل لر مقام
بس اولولقله تواضع یارشر اولولرلوکلی یوزنی اولدارکه یورر
اولو اولدر کیم اولا صاحب قبول نیچه منصبده اولرسا غم دکل
عالم اولا شیخ اولا کوکب اولا یعنی شولدر کیم بو خلقدن یکل اولا
چون تواضع اولا انکلا بیلا هیچ کما نسز خق اکا [illegible]
اولولقله بو تواضع نید کی معلوم اولدی اولدی نیچید کی

[illegible] جهد کور توفیقلا بیو کیچک نیچه در اکسی بیلا
جهد قیلوق کی خصیتی در ارا جهد له ارمالو نیبه صونسه ارا
جهد لا اردی ارنلر مقصود ده جهد له بول بولدی نروده صووده
جهدکی سرمایه در بول وارنه نفسکا شول بوزرا اوروب تلوارنه
اجتهاد ایلک دیدی الله قولا ما لکولا نفسوکز اکسی بیلا
حق یولنده خوش درر جهد ایلمک دور شکل کیم میبح بو ورنمز امک
خوشدرر جهد ایلک حقدا میکا ال توفیقا برجک حقدن اکا
جهد اچنده توفیق اولسه بارشر عارتیا کیم اوزنرسا ایرشسو
ننده بی توفیق الوسه اجتهاد ایشکنده فاسد اولو اعتقاد
تاری سوزم طتد ببت اینت کوکلی انکار ایشکنده دولنور
بس کرک بو جهدله توفیق اولا کیم کمانی کیده اش تحقیق اولا
اجتهاد کون کونش ارنا دقی ارمیا هیچ اشتباه دن کن خفی
نرل لرا حق روزی قلسون اجتهاد اجتهاد توفیق پاک اعتقاد
اوش تمام الداول اون نسته تمام شرح تقریر اولدی بلدی خاص عام
بلدولکیم عقل اولو سرمایه در ال بو دهینر کنذ زنلع سمایه در
[illegible] کی خصیتی در ارا ال اشول وقت کیم اکا علم الدورا
[illegible] الوجو [illegible] در [illegible] بزدر درلا

سلطنتلا بو جهان آراسته دور / الا بی رحمت رعیت [illegible]
خلق اچینده کی خصیت دور نسب / بولداش اولرسا اکا کوچک ادب
شادلیق هم خوش بولاشی امنلا / بی امن کیم سانجا شادی قلا
کیبش خوش دربای اولا و مال جوق / بی سخاوت بو جهوزجه قدر یوق
درویشی اولار دنیا اکا ایش دکل / بی قناعت اولدی درویش دکل
کی عطار جهدلیق حقدا قلا / ایشه کلمز چون که بی توفیق اولا
اشبو اونک رونقی اول او سلا / خوش بولاشی ارتا کیم طوتلا
خلقلادور بو جهانک رونقی / خلقلادور رونقی خلقک دقی
خلق یوز اولسا جهان بی ضبط اولور / خلق یوز اولسا بو خلق اشدا قلور
هر خصیتنگا بو خلقده وار اولا / بو هنر اکا کورکلیم یار اولا
اول خصیت بو هنرلا یارشا / نای طنسه اول کیشی الت باشا
مرا شاکیم بیرا بو خلق ایشی [illegible] دکل / اشلکور اول اوش ولیکن ایش دکل
بیلنه سوز معنیسی دکدی تمام / اول هنرلا ضبط کلدی هر مقام
بو هنر سنز اول مقاملر الور در / بول اچینده کرچه ادک اولو دور
عاشقک حقدن تمنا بس مدام / هر دنیا هم دنیا [illegible] اولا
خشنود اولا اولولر کلی سکو / اول سببدا ابوشد رحمت [illegible]
اولر محفیا [illegible] الیق اولا / خان کوکلی بیر کا طوتی [illegible]

[illegible] طوتی بولدن ابر مغیل / رحمتکدن سنی بزی ابر مغیل

داستان سوم از باب دهم

ییته بولدم خلق اچینده اون کیشی / کم بولرده تنکری سوزی اونا یشی
اول سببدا یاد اولر حقدا بولر / ایرز حقدا بولرکی اولخو لر
بزلری اولخو الثمز سنزله / هم قومز کیم کیرلر هر محفله
دنیده دررلک لری بی داد اولور / یارن اول حق رحمتدا یاد اولور
شخص کندو حاللار یاد ایلینی / کرچه حقدر قولی ازاد ایلینی
حالیا دررلک سببدر شک دکل / دررلکیده اولدلر هر مورد قبول
دررلکی سودی بهشتدا آدمی / دررلکیلا بولیسو هم اول دمی
دررلکی اندردی کوکدن ابلیسی / قلدی لعنت انی اول چوکن خوسی
تالیم اشلورنی بلا نی دور جلیل / اندردی بزا ابات د ایل
دررلک ازره ترتیب الثی دور بشر / دررلکدن واقع اولدی خیر شر
دنیده دررلک نادر ایدم سکا / طوت قلا عمل بو دم اخت تنکدا [illegible]
بو بورنده دررلو دررلو خلق اوکشی / خلق اول هم خلق اچینده خلق اکشی
الا اوندرلو خلایق خلقنی / ابد سارم خلق برلا خلقنی
[illegible] اول خلق بولنا / تنکر رحمت قلمیا اول قولنا
[illegible] اندر اول اون کیشی / کیم بولرده تنکری سوزی اون اشی

پیرسی شول کیم اوزک سال چوق
سال چوق لیکن تخلد ...

بای کیشیلرده بخیل یوتوق خبیث
ور دراخر بو سنره طانق حدیث

ایتدی پیغمبر بخیللرجا بنی
یارب انده تولسو احوالینی

کیم بخیللر اجیا غا کرما یسو
زاهد اولسا دنی کرما یسو

تمثیل کی سنی

پس بلک کیم بای کیشی اولسا بخیل
سومز انکا دیر کلیبنی اول جلیل

بای کیشیلر بخلدا اولدی خبیث
کر کیرو سا انکا یوزیکل نفیس

بای کیشی چومردلیغا لایق دور
انی الله سودکی بایق دور

بای بلادا ایدی کورن تحسول دقی
نیچه دور حالانا اشد علمز اوق

اشد بخیل حالنی طکلا یسن
کیم سنومز اول حلیب اکلا یسن

شول دور اولکیم ادی تحسول کندی قول
تولکان تحسولکان شیله فضول

قلغا تحسولغا بقمز کوزی
شول فضولنی تحسنه اغمی اوزی

کوچ بیمز اشلری طتمق دلی
کندو زندن اولوی اوزمق دلی

تنکری سومز بو تلتجلو قوللری
الله ارتق شول فضول تحسوللری

پس بلک تحسول کیشی اولسه فضول
الله انول قلغن قلمز قبول

تحسولک لوطی کرک تحلوم اولا
ادی کظالم الا ... [illegible]

هم اکا رحمت قلا اول پادشاه
عفو اوله قیلورسه یوزیکل کناه

[illegible] ... خف سومزانی
کیمه کلسا خور اوله جسمی حیاتی

... طمع دور لیم یر شمز قامیا
قاموی اولا لتنسوردر طامو یا

عزتن عالملرک اولدر بوزلن
عالملیکن ادنی ایلر اوزن

بو عالملرده طمع بی ضبط اولن
انوکیلا جمله ایشی خبط اولن

تنکری سومز عالمی بو خلقلا
چون مناسب اولدی جمله خلقلا

پس عالملرده کرکدر شول قنع
کیم اولالرنی توقع بی طمع

ایله اولن عالم اهل الله اولر
مقصودی و معبودی الله اولر

عالمک بلاذک ندنش رونقی
ایشدا مدی خلق لجنده بودقی

... زر اول کیم تنکری سومز اول اشی
بولمیا رحمت اول اشی ایشی کیشی

... تولدر اول کیم عورت اولا بی حیا
اون چقامز کورن انوک او بیا

ای تحسول کورین او تنمیا
او تنوب اولکندو اودن صنمیا

تنکری سومز بو خلق عورتلری
اولدر اخر تنکرنک افتلری

... خوذ قامیا لایق دکل
حق انی سومککا لایق دکول

پس یراغو یرصوی عورت لکا
اجمغا اول عورت اردن اک کوا

اول عورتنکیم انوک او دیوق
ایله بل کیم برانلدر سودی یوق

... کیم ولا ... ضلق
کوجلو اولدر کیم اوله یوزی صلو

... اخی ... تنو ... اولا
عاقبت انی انک محمود اولا

اولدی بیلدی بوکز برکون بنا قتیق خودر تنکری [illegible]

تنکری سوینز قتیق خودرانی کون ایدی برکل دنیاده سلطان [illegible]

قتیق سلطانده که حدّت وار اولا خاص عام وا آندا فامی قرقار اولا

اولمیا مبیح کیسنه انگا امین حدّتیندا قویه انوک کبر کین

یعنی حدّت تیز بو شاتیز فاقیا صورمدن خلقی قراهم طوقیا

بلکیم انی تنکری سوینز مطلقا عمر ازدر طوتمیا حکم بقا

سلطان اولدرلیم انوک حلمی اولا عقل صبری شفقتی حلمی اولا

پس ایرحقدا اکا مردم مدد رحمتا بولداش اوله اول تا ابد

اولدی اوش معلوم اولدی نیدکی ابو باوز درلکی نیجید کی

تنکر سوینز بردنی درلک ندن دکلده ایدی اولدی کیم نیتندن

شول ذرا اولکیم بی ذل اوله غازلر آلدطنلق بیننه بکزرک طازلر

یعنی بی ذل یورکی قورقاق اولا اولسه بیدا یورکی الجاق اولا

ارکننده کوکلی بیلا یاغدن اوشنا جودان قورقا قیغودن

غازنک نفسنده اولدر خورخوی یعنی کیم یاغی کونندن قورقوی

غازیک اولدر بازن اول عرضه کچا آنک انی طوزنا خق انداچا

ابر غنی طونلقجدر غازی دکول ...ق قتنده اولبا بارنی قول[illegible]

چونکه بلادک غازلر احوالنی کل اشیدا ایدی زاهدلر حالی

[illegible] کور نیجه در کیم بلانس بو حکایت نیته در

زهد طاعتکی یرانشوز قلا قل کورکلم طومدن قلق قلا

زاهد عابد شنکله اولدیلر کیم حقا دون کون عبادت قلدیلر

زهدلار اول قوللیم انوک زهدی اوله الا زاهد بلمه چون عجبی اولا

زاهده عجب ایلمک لایق دکل عجبلا زاهدلیغی لایق دکل

تنق زاهدلیم انوک عجبی اولا صنمصون کیم تنکردن رحمت بولا

کبرا اولن قل لری سوینز چلب ابلیسه کبر ایلمک اولدی سبب

تیله عزتده بکن اولدیک ذلیل زهد کتدی قلدی اول خور خجیل

زاهده لر بو تواضع اولا حال زهد کرجل ییدکی لقمه حلال

رحمتا تنکرنک لایقدر اول اچمغا کرمطلکا بایقدر اول

اوش بلندی اول زاهدلر درلکی ایدی کورلوم نیجیمش یرلکی

یرکلا ختنده بونی سوینز جلیل نیجه نورلیکله اولریر ذلیل

شولدر اولکم یرلک اختنده کیشی اوله جمله درلکی فاسق ایشی

دون کون فاسقلی بولداش اولا آلدشول فاسقلی ایشی آشن اولا

برکلحانی [illegible] قوللرک فاسق اولا معروف اوله خلق انی فاسق بکا

[illegible] تنکری سوینز [illegible] شول ایشی رحمتا لایق دکلدر اول کیشی

[illegible] اولمیا [illegible] حشرده اول قبول

پس کرکدر پیرلرا صدق صفا
زهد طاعت توبه ...

خوش بوا شرب پیرلک اچنده ارا
کیم جهانده کوزک کوکلی طو...

نه یق اوله خضرنا طغری بقا
نه جوم خضردن بولا عمرک بقا

توجلق وقتنده درلک تبدلن
ابوسین یاوزن نیجید کن

هم قولق لردکلدک هم کودی کوزن
معلوم اولدی اکلیا تا اشبو سز...

تنکری سومش بردی درلک تدن
ایدیبر برانی کانی نیجه دن...

شولدرا ولکیم اهل خبرن النسا ان
خیره خرج السر الذی خشل تن...

هم زکاتی ورسا هم اول عشرنی
یعنی کیم طتما یچون حق امرنی

ونفادرار ایله اولسا نقد جنس
شاکی اوله مردم انداجله النس...

اشبو اشلی لیشده اولسا ریا
اول ریا اشی لایق المز تنکریا

تنکریچون اشنی ریالایق دکل
اول ریالمایشنی حق قلمز قبول

قنقو اشده لیم ریا وار اول جلیل
سومز انده بوریا یولق ذلیل

پس کورک خیرا یلا اخلاص اولا
اول اشی اتی حق قتنده خاص اولا

خلقچون یا ادچون اشلامیا
دعوی ایدب ایشنی شیلامیا

معلوم اولدی اولاجی بوکل بنا
تنکر سومز اشنی ندر نمصور بنا

قنقو اشدرلیم جلب سومز انی
بر یغامز اولانی اشلدکنی

شولدر اول کیم اول کشی صالح اولا
یا بلا صالح جوینی آدی ایلا

...یلر اوک ادن اکا
مرد صالح دیبه جمله خلق اکا

...علوم اولا فانویا صالح لغی
معروف اوله زهد طاعت قلاغی

ابواشنی اتی یلان سز شیلیا
کورجلی قویب یلانی شیلیا

تنکر سومز بلو بیلک اول اشی
تنکریا لایق دکلدر اول کیشی

مرد صالحده یلان سوز المیا
کر اولرسه حضرته خوش کلمیا

...لرکیم سوزلریچل سوز اولا
کم بر اعضاسی انوک بر کوز اولا

سوزشیله شیلسا کیم ایلی شان
ایشدیجک قیله جمله اعتبار

...انک صالح لغی بایق اولا
اول کماسز حضرتنا لایق اولا

...زن تمام اولاون ذرلق اشی
کیم بو رشمن اشلیجک اون کیشی

...لادکسه بینه ابدم ادنی
کیم بلانسنی بو سوزک دادنی

...ربا یلرده تخیلق در عیان
کرمیا احمق یوزن بلو بیان

...رتخسلده فضول لق در بلک
منیج کوکل لرده بیری یقذر بلک

...رعالمده طمع در شکسترین
خلقدا ایشندرمنی اولدرسزنی

...رشول عورتلرک اودسز لغی
اندا اولرجمله قیمت سز لغی

...شول انسانلک ... تیز قاقسق
نیجه تختی اول سبندا یقدی حق

...کیم غازلک ترقه اجی
اول سبندا اولر اول ارذا کچی

...رشول زاهدلرک ... غجی اولا
اول سبندا اولنی تختطان آلا

پیر شول نرلک دکی فسق و فجور   اول سبیلا کومبا خور [illegible]

پیر شول خیرات اهلنده ریا   اول سبیلا ایرمز اول تنکری یا

پیر صالح لر بیلان توشیلمک   اولار آخر کندوی خوب ایلمک

اشبو لر درانید کوم اول اون کیشی   خوب اولور اشلر بو اول اون ایشی

اول کوک اول اون اشل عکسنی طتنا   دنیا آخر لایق اولا رحمتا

شرح برلا اشبو سوز اولدی تمام   معلوم اولدی نیدکی اول اون مقام

اشبو بلیندی ارکر کیم اشلیا   اشبو سوزنک جان اچندا دکلیا

آچقی اولا جان قلاغی سوز طپا   اشیدیجک معنینی قرشو قپا

جان کزیدن کوره بو معنی یوزن   قیمت ایلیا و لطتنا معنی سوزن

کوز کورر قولق اشیدر تنسنی   جان کوکل اکلر بلور هر معنی

کوز لچنده برقلق وار ایشیدر   عبرت المق ایتی انلا ایشیدر

هم قلقده کزلو بر کوز وردر   حکمتنک معنیسنی اول کز کورر

قنق کورده کیم قولقی اچلمدی   علم عبرت نیدکن اول بلمدی

قنق قولقلیم انوک بوقدر کوزی   اولدی معلوم اکا معنی یوزی

کورنن اش قاموسی عبرت درر   نیلکن سوز قاموسی [illegible]

انکلرکیم علم کرا علم اشده   کوردکی ایشدکی لا [illegible]

عاشقنا اچن وردی بو علم [illegible]   قنده صورسا علم اکا اولدی [illegible]

حقیقت الدغرض اولدی لم اول   دوستلرا ایدالد بودر طغریول

دعوت ایده دوستلری طغر یولا   کیمه قسمت اولدیسه بیلدا اش اولا

ای خدایا طغری یوللارنا یومقبل   خاصلو کلداسن بری آیر مقبل

داستان چهارم از باب دهم

اون درلو بابا

بینه بولدم کنذ زمره برکتاب   اول کتابده یزلودر اون درلو باب

دله بر باب ازره قلدم جان فدی   دکمسنده الدی جانم بیل غذی

عالم اچره ناکه ورسا سو ناشی   اوقدم اول اون مقامده یازقینی

هر برندن بل بر لذت بیکا   ایرشر الثر بنی حقدا یکا

جانی مردم قنقلر اول کریم   اشبو اون خون نعمتیلا اول حکیم

جانم اول خوندن همیشه داد الور   جانمه اول داد مردم زاد اولور

نالدم بن بو کتابک علمنا   دکله ایدی کندو نیتی علمنا

دنیا مکتب خانه در جمله فلا   تول کوک کیم بونده حق علمن بولا

علم عبرت حکمت اسرار تا نه   مکر حیله زرق انکار مجاز

هر برینک حرف بونده یزلو در   معنیسی اول حرف لچنده کزلو در

[illegible] اکا وردی حق   حالو حالنجا بو مکتبدن سبق

[illegible]   بیدلار و لچدلار قندلار

[illegible] کلام [illegible]   اشبذم استاذ بولدم اول حقی

کوردم اولار جمله علمی بیلدورن عالم ایچینده اغلدان [illegible]

بندنی بو علمی بیلمک دبیلادم یعنی بیر نسنه دیلودم بیلادم

کیم انی دیل اولمیدی سویلمش خلق ایچینده شرح تقریر ایلمش

اول علمدا ایرشدور جاننه داد ایمدی کورستدی بکا اول استاد

بو کتاب اچدی بو کوز بندا بکا ایشداوقی اشبونی اولدا صفا

اکو نور سکل ساکه طپدور بو کتاب بو کتابده بیرلودر اون درلو باب

دکمه بیر بابنده وردور بیل ورق بیرلودر هم بیر ورقده بیل سبق

لو بو علمی اوقیاسن سن تمام ساکه خاکو اوله جمله خاص عام

منم بو علمک عنیسندن یازقینی جاننکا ویرا اغداق پرورشی

بو بشارت ایردی چونکم اوش بکا بونی طندم بو کوز حقدا یکا

مشغول اولدم بو کتابک علمنه ایشدامدی کندو نبیسی علمنه

کوردم اولش کندو تقسیم بو کتاب بیرلودورزا اعضلرده باب باب

بابی اولاوش قلقدر ایشدن بو اشتمک جمله انول ایشدن

درلو علم درلو حکمت درلو سوز درلو درلو نغمه صوت درلو سوز

درلو درلو داستان درلو آد هم بیرنکا جان آلور [illegible]

هم سیاست هم نوازش هم نوخت هم خطاب هم عتاب [illegible]

بو قلوقلا [illegible] [illegible]

[illegible] انلا تنغورلو سوزر کافر و منکر انی قنده کورر

سکوحق انی روزی قلمدی اشبو علمک دادنی اول بلمدی

بون قلوق بابی اوش اولدی تمام جاننا بو کوز باب اولدی مقام

ولتابک کوزالنجی باب دور کوردکی جمله انول اسباب دور

[illegible]انم اول اسبابک بابی اولدی اوش ایلصا ایلم حاتم طای اولدی ادش

زی تنغورزی تفرج زی عطا کیم بو کوزدن عالم ایچره جان بقا

[illegible] درلو درلو عالم نقشنی لونور اول نقش ایچنده نخشنی

هالد کلدی جانم چون کوز با بنا اغودم اول اولولر اسبا بنا

بوخ لودم چوخ ایچنده هیچ دنز دندکنجه کسترر درلو هنر

[illegible] کوردم طپطلو عبرت درر بیو کوردم دیندزی نعمت درر

کوردم ایدا لوندا اری کوکلو لر تنلودا خلعت دنا کلمش بو لر

هر بیری بیر ایت رحمت درر هم غدا درجانه هم رحمت درر

کوردم اچلمش چچکلر رنک رنک درلو درلو خلق درلو چوب سنک

هر بیرنده بنجه درلو معنی وار کوزدا اولار جانغا هردم نشان

جانه انلا تنغورلو سوزر کافر منکر انی قنده کورر

سکوحق انی روزی قلمدی اشبو علمک دادنی اول بلمدی

[illegible] لرکی معنی تمام اتندک چون جانه منزل اولدی بو کوز بو بودن

بو بوندر بو ندم اول اجنجی باب
درلو درلو خوش قفولر کلدی اوش
خوش قفولر چوقدر الّا ایو سی
شول نفسی کیم اولیا الوردا کلور
جان بونی ایدی سنده طوت اکا
بل که جان بر قوشدر تن بر قفص
تنکردا الوردر هم تنکریا
هر نفس کیم تنکردن جانه کلور
جانم انکلا تنعملر سورر
منکر حق انی روزی قلمدی
چونکه بو علمی برن بابنده جان
بو کزا غز بابنا قلدی نظر
زیره کیم دردنجی باب اغز درر
نعما غزدن کلور جمله غدا
هر بیردن بیل نعمی جانما
دیلوم انوک معلوماتن سنوا
[illegible]

معنی خون اندا دخی [illegible]
بو بونده اجانما اوش اولدی نوش
شولدر اول کیم اولا انده بیسی
حق قفوسنی بو برن اندن الور
کیم کلا هم اول قفو حقدن سکا
دکمه بر ساعتده جانم بیل نفس
حق خونی دربی دریغ بی ریا
بو تنادرلیک جانا جان کلور
کافر منکر انی قنده کورر
اشبو علمک ادنی اول بلمدی
اوقدی بلدی عیان اندر عیان
کیم بله انده دخی نا معنی وار
معنسن بلمک انوک جانیدر
هم بیرنده معلوم اولر بیل غدا
معلوم اولدی [illegible]
کا [illegible]
[illegible]

[illegible] لذتی
جانم انکلا تنعملر سورر
منکر حق انی روزی قلمدی
نطقن الدی جان بو اغزدا دقی
بو کتابک ال بشنجی باب درر
آت اولدر الغناق درمکا
شولدر اول کیم دادا شاد انده در
جانم ال بابنده اوقر معنی لر
تنوال کیم انده اش اشلندی
شول زکاة صدقنی الدر ورن
الدر اخر کیم کلور هر دم عطا
خلق انکلا تحلو یا احسان ادر
جانم انکلا تنعملر سورر
منکر حق انی روزی قلمدی
[illegible] اوقدی ال معنسن
[illegible] بشنجی باب ایکی درر
[illegible] بو ایکی علن [illegible]

هر دم اولر جانه رحمت شو بتی
کافر منکر انی قنده کورر
اشبو علمک دادنی اول بلمدی
ایدی کل بو کز بو ال علن اوقی
الده اوتنر کرچه خاک آب درر
جانه هم معنی کرک اندا دکا
پیشه الده لیک دادی جانده در
اکلیانا الده اولو معنی وار
جان معنی شربتندن تتمدی
دشمنی کونترمکا الدر ایران
ظاهر اولر هم ثواب هم خطا
اداجنده کزلو نوز بل داد ادر
کافر منکر انی قنده کورر
اشبو علمک دادنی اول بلمدی
کلدی بو کز کیم کوره ایکی خوشنی
هم بو بابده کزلو معنی چوقدر
[illegible]

کوردکیم بو صورتنا آتدر ایق / ایدی کل سن بو علم [illegible]
کوز بو آیقدا انجا اشلر بتر / نیچلر بو آیقی یاتب اویر
آیق التر مسجده سوز منبرلری / قایم اولر انوکیلن دین لری
آیق ازره طوررن بو خاص عام / حضرتا قرشو طرب دیلدی قیام
منبر اشکلیم بو آیقدن اشلنور / اول اشه البته معنی ایستنور
جانم انکلا تنعملر سورر / کافر منکر انی قنده کورر
منکره خوانی روزی قلمدی / اشبو علمک دادنی اول بلمدی
اوقدی چون اعضالر بابن چو جان / منبر بینکل معنیسن بلدی بو جان
کلدی بو کز کیم بو نفسی بابن کورده / اوقیا معنیسنی بو بیر درره
بو کتابک نفس دیدر بیدنجی باب / یزلودر انده ثواب هم عتاب
هم لساه هم توبه انده یزلو درر / علم طاهر لیک جانک کیزلو درر
کلدی جانم اوقیدی نفسی بابنی / بلمو بلدی نیدکن کفری دینی
کوردم انده کفر دینی یزلو درر / حرف اچنده معنیسی کیزلو درر
ایکی حرفده ایکی معنی اچلورر / نسق طاعت خلقه انده ساچلور
طاعتده اشرکی سنومک طغار / کوترر شخصی الوب [illegible]
شرک انکا راول فسادندن بتر / نجوم الر شخصی کافردن [illegible]
اشبو علمک [illegible] آدی [illegible] / جان اچنده [illegible] بیل دادوا [illegible]

[illegible] شعرلر سرر / کافر منکر انی قنده کورر
منکره خوانی روزی قلمدی / اشبو علمک دادنی اول بلمدی
چونکه بلدی جان بو نفس بابن تمام / عقل کلدی بو کز اوش طتدی مقام
بوردم اول شکرنجی باب اولر عقل / ایدیر اندن دخی بو نیچ نقل
کلدی جانم اغودی فکر اوته / کیرد بولم فکرک اول بر اوته
فکر اچنده کوکلری کوردم تمام / معلوم اولدی هم مقیم هم مقام
کرو کلدی هم مقامنده برانی / یرده کوکده دون لندز یازیتی
چونکه فکرم اردی کوکره بیلدزره / عقلم ایدر اشبو ایشی کم درا
کم دلالم کوکده ای کون یوزده / کیم اوله لیم یرده دون کن دورده
اشبو حکمت بیلا ایوان کیم طوته / اشبو صنعت بیر لیشیان کیم طوته
کم دزار مقلرک نیله یو لیت / طغلوک کیم برکده نیله اولت
کیم اوله لیم قار یغمر یغدره / کیم اوله لیم انداق اغدره
مولری بیردکزه کیم دوشوره / دوشرون نیلیا قنجا سوره
بحرلرنو نعمتی کیم بیتوره / بنجه خلقا ییدراو بیتوره
[illegible] دللری کمدر بلن / بنجه حاجتلر روا کیلدر قلن
بو شلر ندرزنی اولمدی / هم دخی بو خلق اندن کلمدی
[illegible] / [illegible]

چونکه بو علمی عقل باینده جان — اندی بلدی عیان اندر عیان
بلدی الله ورلغینی اولدی شاد — بو بلودن الدی جان نیکی زر بوداد
او قدم چون عقل باینده شوبی — بو بلودن اولدی بو رحمت خوبی
جانم انکلا تنعملر سوزر — کافر منکر انی قنده کورر
منکرا حق انی روزی قلمدی — اشبو علمک دادنی اول بلمدی
کلدی جان بولنز بولوکل باینا — یعنی کیم ازمل دلو اصحا بنا
نندع اول ظفر نجی بابا لدی کوکل — ایدک کل بولنز بو بابدع معنی بول
نیچه ذرلو ارزو بیلا درد آه — کم بولوکلده تمشدر پادشاه
نیچه نیل نیچه شفقت کیم قلون — بو کوکل لورده نه ورذر اول بلون
حالدکلدم لوکلا کردم بو کنز — اول کوکل علمنده نی بولدم بو کنز
کوردم انده بر جهان کیم اول جهان — بی نظیر بی نهایت بی نشان
بی اتش وار اول جهانک بی جهت — انده نی حرکت جنبش نی سکون
هیچ بلدمز بیزوکوک و غروب شرق — جمله اولمش اوله کورده مات غرق
اشبو ورلق المش انده غرق مات — قایم اول حق ذاتی دایم اول صفات
اذورنلرا کا چون کوکل ددیب — یعنی کیم طار الفنا کیل اول ددی
انده ملک پادشاهلق بی حساب — کونزلر او ادوست دیدار بی حجاب
انده حاضر اولیانی [illegible] — [illegible] دم بز [illegible] بیا

[illegible] روزی بو معنی — الداول معنی اچندن خوش خوبی
[illegible] اذ بلدولت الدخون — پیدی اول خوندان حقه طتدیون
جان دربدر حقه ترشو بی حجاب — جان اچنده معنی خوبی بی حساب
جانم انکلا تنعملر سوزر — کافر منکر انی قنده کورر
منکرا حق انی روزی قلدی — اشبو علمک دادنی اول بلدی
یون لوکل تلکی بکا اولدی مقام — معلوم اولدی اول کوکل علمی تمام
یون کوکل باینده معلوم اولدی سز — بولنزین عشق بابنا بقدی بو کنز
بولتابک عشق او نچی باب در — شول عاشقلر جاننک محراب در
کلدی اول محرابه جان قلدی سجود — بی قیام بی رکوع بی وجود
کردا انده جمله عاشق جان یوزین — سجده یه اورمش انتمش کندوزین
فانی ورلق المش اول منزلده مات — باقی ورمش جسم جان عقل ذات
بولنمز اردم نبدی اول منزله — انده نیچه اولدغم کلمز دله
کلدی با کا اول عاشقلر پیشه سی — کتدی [illegible] کفر دین اندیشه سی
کردم اول معشوق بی متنا یزین — ان کورن اونلرمش کندوزین
[illegible] ازلدن [illegible] نی محو ایلدی — جمله ذرلو علوقی سهو ایلدی
[illegible] شرق [illegible] لوی جمله اول [illegible] فنا — کتدی بناک قلدی اول حی بقا
[illegible] — [illegible] اول اولدی [illegible]

اشلین اولدا اولدی جمله اشلرک — اندن اشلو ایشی جمله [illegible]
چونکه اشبو علمی عشق بابنده جان — اولدی بلدی عیان اندر عیان
اکلادی ایش نیدکینی اولدی شاد — بو غنیمت لازمدر الدی داد
جانم انکلا تنغلو سر — کافر منلو انی قنده کورر
منلو احوالنی روزی قلمدی — اشبو علمک دادنی اول بلمدی
اوش تمام اولدی اون بابک سوزی — خاک باد آتش آبک سوزی
اعضلرده نالد واقع اولدیسه — عقل لوکل جان تن ناقادسه
اولدا اولدی اون باب اش ازل اون مقام — کلدی عشق بابنده ختم اولدی تمام
عرضه کلدی منبر بسی بلدکین — معلوم اولدی نسق طاعت کفر ودین
سیرم اردی حضرتا وندرک حد — کنیدی وزلوق قامو قلدی اول احد
جان اچنده علم لچلمق بو بلدم — اشبو سوزی کندو حالم سیلدم
کسدن اکرندم بن بو سوزی — کورر آخر کیمک اچقسه کوزی
پس کتابدر صورتی منزلیشنک — علم انده یزلودر منبرا ایشنک
ایو یاوز حرف حرف یزلودر — حرفو اچنده نفسی کزلودر
کوز کلدک کیم کوره لوکل اکلیا — حقدا ابرق هیچ [illegible]
کندو زنده بوله نا انشاد سا — کندودن طشره دکل [illegible]
چونکه کندی اکسکن بلدک کشی — [illegible] جمله اشی

جمله بلدی کندوزن بلدی حقی — نتسون اولر نا استسون ابرق دخی
بو اکاک علمی طیرزر عاشقا — ساچسون اول انلری بوجا عاشقا
جمله عاشق باپسون اول تقد له — تقد اشی بلمک که تمیز عقلله
تقدله بیدک بش اش دنیده — عقلله هیچ نسنه تمز اي دده
[illegible] اول تقدی چلب ابرسون — دنیا اخر طغرو بولدن ایرسون

داستان پنجم از باب دهم

تنلر علمن خوشدر آلورسه چوق — آن کیم چوق بلدیسه اولدی طوق
هم یودر لر اکا هم غنی — جمله خلق محتاج اولب استر انی
دنیا مالندا علم یکدر بلوک — ای بیرلر علمه کی رغبت قلوک
مرچه مال دار اردی بای بکدرر — مالدا بو علم چوق بکدرر
مالک چوق خلق اچنده صدر وار — هم دخی چوق حضرتنده قدر وار
مال چوق طرتر بو دنیا زحمتن — هم کمان ویریم بولاحق رحمتن
زیاده علمک سالک داد وار — بو نلرکیم چوق درر سا آد وار
[illegible] عالم فاضل درر — برنلر دی نکسی مدخل درر
[illegible] غنی ایدم سکا — طوز قلاغل بردم اخت [illegible] یکا
[illegible] کم دنیا اکلدی رسولی — خلق اچنده بوغدک مرکز اصول
[illegible] — [illegible]

علم اول بلدی حقیقت نیدکن نیلدی بر برانشی نیجه دکن
ایتدی علمک شهر بنون قامسی لا بوشهرک علیدر قاپوسی

علم بحثی

کیم کلور ساقاپودن کلسون بکا چون قبو اولدر کلک الکا
علم آکا صورک اول ایده عیان بیلسنز سز بواشی بلق بیان
چون رسولدن اشبو سز کلدی دله الدخلق التدی انی الدن ایله
اولکه موءمن دی ایتدی شنلسزین خق دیو حق بلدی پیغمبر سوزن
چون بو سوزی خاص عام اشتدلر ایدی برایشت که تا ایشی اتدلر
کافر منکر منافق المدی خق دیو بن بوسزک حق بلمدی
چون بولردا واردی کفر نفاق پس بو کز اون کیشی قلدی اتفاق
ایتدلر علی نادر اشبو سنا صورلم بر نا جواب ایدر بزه
اونمز بر سوزی بر بر صورلوم مال میک یا خود علمی کورلوم
ایت بکا تنقیسی بکدر کورنی اولکه بکدر آله رغبت قیلنی
اول امیر المومنین ایتدی عیان تنکری علی بکدر ربلو بیان
بنجه کیم رنج بیرسکل علمه بنیک دنیا مالندن علم یکدر ...
اول کشی صوردی کدنا مغتیلا کشی ملک ... نیجه ...
اول علی مرتضی وردی ... علم اکر ... قیلق خلقا ...

... پیغمبر اوردی جلیل انوکیلا اولدلر خلقا دلیل
... الدنا اون رشیدی بی حساب عاقبت انوکیلا اولدی خراب
پس علم یکدر بو مالدن مطلقا مال کیرو تور شخص علم التر حقا
بون تمام الدی کتدی اول کشی بو کزین کلدی انوک اول بر ایشی
اول دخی منم بو سزک قلدی سوال بو علم می یکدر ایتکل یاخسه مال
اول امیر المومنین ایتدی بنا دنیا مالی دکل دکل حق علمنا
بو علم یکدر اول مالدن بلوک علمه کی رنج بیسکل کی رغبت قلوک
اول الشی صوردی بو سوزه نه دلیل نیته علم اولدی عزیز و مال ذلیل
ایت بزه بو ایشی بلق بیلالوم مال کلم علمه رغبت قیلالوم
اول علی دیدی که مال هر زمان ایتر بکلر ایشی اولر پاسبان
بو علم اولدرکه سقلر ایسنی دیر طوتر دنیای و هم دینی
پس علم یکدر بو مالدن مطلقا مال کیدر قور شخص علم التر حقا
سوزی دکدی کتدی اولار اینسا اشبو سوزی التدی قالان ایشنا
اول دخی ایش کلدی بو کزین کیم صوا بو علملا اول مال سزین
اول دخی کلدی بو نبت التنا اشبو حالی صوردی اول حق دوستنا
ایتدی ایتکل یا علی بو علم مال تنقیسی یکدر دیب قلدی سوال
تنکری فنقیدر ایت سیلودور اول ایکیدر رغبت ارتوق قیالوم

دیدی اول مالدا علم بلدر علم
نسبتی یوقدر دلیم [illegible]

علمه لیم رنج بیرسا مغبون دکل
شاد مردم بردم اختی محزون [illegible]

اول کشی ایدر ندر نیتش سبب
بو علم مالدن نچون بلدر عجب

ایند کورلوم بو سوزک معنیسی نه
بیلکی نیتش عجب معنیسی نه

بیند ایتدی ازل امیر المؤمنین
کم اراق اندن نفاق کبر و کین

ایتدی مال خرج ادیجک اکسلور
علم خرج ایتدکجه ارتر اچلور

پس علم بلدر بو مالدن مطلقا
مالکر و قورشخص علم الترحقا

اولدخی الدی خبر ایتدی بنه
وردی انده بو سوزک ایتدی بنه

کلدی بو کز انده دردنجی کشی
اولدخی صرمسا نچون هم بو اشی

صوردی ایتدی یا علی بو دنیده
مالمی بکدر یا علمی ای دده

دیدی مالدن بو علم چوق بکدرر
مرککک خود عقل ورسا خود کورر

کندو ایدر بکلکن نیچید کن
نعلنا ابقلیم بلاسن نیدلکن

اول کشی ذر بکلکن ایتکل عیان
ثابت ایله بکلکن کستربیان

نه سبیدندر بو علمک بکلکی
مالچون خور اول ندندر بکلکی

بینه اول [illegible] تاج بینه
طانق ایدر بو علم [illegible]

ایتدی مال اغرالور اکسوزین
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] بلدر بو مالدن مطلقا
مالکر و قورشخص علم الترحقا

[illegible] سوزنی کتدی کروک
اول بشنجی کروک کلدی ایچروک

یعنی بلمچون بو ایشی اولدقی
الودا بیلکیک باطلدن حقی

صوردی ایتدی مالمی بکدر یا علی
یا علمی بکدر ابتکل بو حالی

تنقسی بکیشا اکا رنج بیلورم
بیل بکل بیلالوم هم بیک دیلوم

ایتدی چون صوردک علم بکرکدرر
مرکه بیکن بلدی بنا دکل دردر

بلدر مالدن علم ثبت دکل
بر عطادر کمسنه قسمت دکل

اول کشی ایتدی چو سن بلو بیان
بکلکی علمنک ندر ایتکل عیان

اول امیر المؤمنین ایتدی بنا
طانق ایدم بو علم بکلیکنا

بکلکی اولدر کشی چون کم اولا
مالنی و ملکنی ایرق الا

علمنی الور کدر انده بلا
نیتکم اندا ایدی بو ندم بلا

پس علم بلدر بو مالدن مطلقا
مالکر و قورشخص علم الترحقا

بن علیدن اول جواب الدی بنا
وردکتدی اول بری کلدی بنا

کلدی هم اول بو سوال صرمغا
یعنی کیم بو علمی مالی صرمغا

[illegible] اول التنجی ار
اولدخی صوردی بنا ای شیر نر

[illegible]
تنقسی بکدرانی بکل بیلالوم

[illegible]
[illegible]

کمسه نیم جهد ایتدی علم آلگونیمکا   بهیچ کماس اردی اول [illegible]
دیدی اثبات ایلا علمنک بکلکن   بیللوم علمنک نه دور [illegible]
بکلکی علمنک بو مالدن نا بلا   معلوم ایله نفسن قیلدن قیلا
ایتدی مال برلا بو دنیا نعمتی   حاصل اولور شخص دنیا عزتی
علم بلا دنیا و عقبی آلنور   ایکیسندن عز دولت بولنور
پس علم یکدور بو مالدا مطلقا   مال کرو قور شخص علم التزحقا
اولدنی بیتدی بو کز کلدی بری   بیردی چون قاموسینک نه دیری
کلدی اول بیدنجی صرماغچون   یعنی علمنی علی نک کرماکچون
صردا ایتدی یا علی ایتکل نیکا   مالی یکدور یا علم ایستر نیکا
بو کز ایتدی اول معادن معدنی   علمه دک طوتک بو دنیا مالنی
دنیا مالیندن علم یکدور بیلوک   جانلا علم اهلنا خدمت قیلوک
اول کیشی صردی ینا کیم نا بلا   کیبش علمنک بکلکن نیلا بلا
ایتدی مالنک سوکوسی مال قرار   اندشیالا کیننک کوکلی طنار
جان لوکل بو علم لا روشن الور   یقدغی بیر کوزنه کلشی اولور
پس علم یکدور بو مالدن مطلقا   مال کرو قور شخص علم التزحقا
کلدی اول [illegible] نجی طردی بو کز   [illegible] نیدکن صردی بو کز
کلدی صردی [illegible] ایتکل یا علی   [illegible] یکی بلغوچ دنیا مالی

[illegible] اینکل عیان   بیکنی نیل بیللوم بلوبیان
[illegible] اول نیر هنر   بو علم یکدور دیدی اول شیر نر
[illegible] یدی مالدن بو علم جوق یکدورز   شیلا نیل بو بیر بکی اول کولدورز
اول کیشی صردی ینه معنی ندور   بو علم مالدن یکی یعنی ندور
ایتدی مال اسی حلالچون حساب   ویره کوره نفس حرام چون عذاب
الا عالملر شفاعتچی اولا   یارن انده مخلوق الدن الا
پس علم یکدور بو مالدن مطلقا   مال کرو قور شخص علم التزحقا
اولدخی دکدی سرک کیتدی بنا   کلدی بو کز اول طقزنجی بنا
یعنی کیم صرماغچون نفس بو سوزک   کیدرلرا نا ایسترر معنی بوزک
کلدا ایتدی یا علی کلدم سنکا   برسوالیم وار جواب ایتکل نیکا
ایتدی بکا کیم مالی یکدور یا علم   بیلنک قیغوس ارتق بیلوم
نفسی کیم بیکا طتلوم انی   اول بوندن اختیاج اتلوم انی
ایتدی بو مالدن علم یک شکسزین   علملا کورن کورز معنی بوزین
[illegible] کیم علم چوقسا بای در اول   قانولر یلدز یکی فخر آی در اول
[illegible] کیشی صردی بو [illegible] ای نتا   بو علم مالدن نتا یکدور نتا
[illegible] اول [illegible] ایدن [illegible]   طانق ایدم بو علم بکلیکنا
[illegible] علم کورن ویر بیدی اول جلبی   [illegible] اولور [illegible] بیل

مالک اصلی نیدورر بورده بتر / کیمانی سوارسا بورده بیتر
پس علم بیلدر بو مالدن مطلقا / مالکرو قور تشخص علم الیتر حقا
اولادی دلدی سوزی لیندی بو کن / بیر کورا اول اونجی نیندی بولن
کلدی صردی اولادنی بیر بیر کله / ایتدی ایتکل یا علی لم خلق بلا
مالی بیلدر یا علی ایتکل عیان / جمله خلق بیلسون انی بلو بیان
کورنه دیدی اول علی مرتضی / ایتدی مالدن بیلدرر علم خدا
مترکه علمه رنج نیسه مغبون دکل / مالردا ایلک قلوک علمی قبول
صردی اول نعنی که نه معنی دیو / مالنجون اولدی نوز بو علم ای
تا سبیندندر بو علمک بکوکی / ثابت ایله لم بلنسون بیلدکی
ایتدی شول عنبیلک کم علمی چوق / تنکرلق دعویسنی اندوکی یوق
ذکر و طاعتدر ممبشند اشلری / اندا ارتق بوقدرر تشویشلری
الّا هی کیم مالی چوق اولدی بو کن / تنکرلق دعویسنی قلدی بولن
بونلری باشدن چقردی مال لری / اول سببدن ازغون اولدی حاللری
پس علم بیلدر بولدن مطلقا / مالکرو قور تشخص علم الیتر حقا
چونکه دلدی اونیا اوندرلو سن / کیتدا اول انکار اقرار اولدی
اشبو ایشی طرزی بو کلورده مقام / [illegible]
بیل عالم لری بو ایشی [illegible] / [illegible]

بیلدیر یا الدن علم ادنو غمشی / قیمتی مالک علمجه یوغمش
بیلجون قلدیلر مال سبیل / علم طتدی اولدی مال خور دلیل
علم ایلا بر کورنه دولت سردلر / علم لا بوبولی طغرو وردلر
ای یارنلر علمه کی رغبت قلک / جاهل اولک بو علملردن اولک
منزلیم الوند بیسه بو علمی تمام / جمله تکل لاره اولیسر مقام
حال ظاهر علمنا کم جان وزر / ایشیدر اشبو فلاق کوز کوزر
ارقون ارقون الکونو طرمنق کرک / بلمدوکن بیلنه صرنق کرک
اوله باطن علمی در کندوکانون / سان سالد تومن اول کندو الون
الوبیمز کمسه انی کمسدن / کیم بیلور لیم کندونه اصلی ندن
جان اجنده بردنی جان اولدرر / منم کوکلده کنج پنهان اولدرر
ای الله کیجه روز ابلادرسا / عالم اولدرر نقو نکیم سیلادرسا
ظاهری و باطنی معمور اولور / قنده طرسا طودغی بیر طور اولور
باطن ایچره عانتقل استاد وار / علم ظاهردن انینی استاد وار
ظاهری تازه طوتن شولدرلیم اول / باطن ایچره ایچلیپ ذر اکه بول
مرتکیم باطنی روشن اولا / لاجرم کیم ظاهری کلشن اولا
ای خدایا قانو کل [illegible] کرک / بو مقامدن بیتر کل بونلری

داستان ششم از باب دهم

د سلوذنجی

بیلسنگ کیم دنیاده اول دوستی وار — نیچون اولا عقل [illegible]
بن غریبیم دیبو نیچون بیرسه — چون بو اول اول یار [illegible]
چونکیم اول دوستدن اوله دوستلق تمام — دوست اوله اکا بو جمله خاص عام
قنده وارسا دوستدن ایرو اولمیا — بیرده کوکله اکا دشمن قالمیا
نیر قیلورسا دوستلغی اول دوستلا — یقدغی بیر کوک قنو کلزار اولا
ایشلایدی ایدیر اول دوستلرک — کیم سنکله دوستلر اونی [illegible]
اونی بیرکزدن سنکله ایش درر — غیره اونلر سانی خبر اندش درر
هربیرنکل آدی ایدم عیان — کیم بلاسن بو ایشی بلو بیان
قنده اولسا حالکی اولدر کورن — قنده اولسا رزقکی اولدر ویرن
صبر و اولسک اندن ایسترسن شفا — اولدر ویریر صحت اندندر صفا
کوکلدن اولدر اندرن رحمتلرک — بیردن اولدر بیترون نعمتلرک
عالمه اول ویریر هر کون کنی — کندزه اول کوکسور هر بیر دونی
دردکا اندندر هر دم دوا — حاجتنک اندن الور جمله روا
[illegible] اولدر غصه لردن قورترن — ایرکنی [illegible] لقوکی [illegible]
کوزلرک بو عالمی اندن کورور — دیلکا تلدر هر دم اول ویرور
الرک اندن دوتر هر بر ایشی — ایغلی یوردن اولدر [illegible]
دنیاده درلک جنده دوستلق [illegible] — [illegible]

چون کلورسن دنیادن اول منزله — نه کوریسن انده نه دوستلق قیله
قنده اولسنک یرشه نوری سنکا — ویره نه اچا غلا جوری سنکا
بو بلایه طغدن اغز بازغک — قنده اولسه رحمت اولا ازغل
هرنه کیم حاجتک لرسنکل ویرسه — عاقبت دیدارنی کتا رسه
ایشبو دوستلق خلقا جنده قنده وار — دوستکل اولدر کیم بو دوستلق انده وار
چونکیم الله دوستلغی بلادک عیان — دوستنکم دوستلرنی بلک بیان
دوستنی کم در اول حالنک ای صفا — مصطفادر مصطفادر مصطفا
سن الکنجی دوست بلکل اول درر — بو ایلنک حقه طغروق یول درر
حق قتنده ایشی بر کندی تمام — یعنی کیم بیز و محبون طندی مقام
بیزه اول بلدردی شرع احکامنی — سجده خلقک خاصنی و عامنی
یول قوا کافردن ایردی بزی — ایلدی اسلام اوی یوردو سیزی
بیزی ایردی کفردن مطلقا — کستورب ایمانی ارکوردی حقا
[illegible] اول کوتردی خفقدن اوترکن اروج — کیم انکله کچدی جمله درلو صوج
[illegible] اول کوتردی بزه بیش وقت نماز — کیم قیلور هر دم انکلا نیاز
[illegible] کوردی [illegible] بلور — کیم کناهلرنکیلا عفو اولور
[illegible] شفاعت قیلب [illegible] بزا — کیم ورا حق کندی دیدارن بزا
کوردی اول [illegible] — [illegible] هر دم امتنی

آتنی دپ آتنی دپ قلدی ناز | خق قتنده تجدی اوله ناز و نیاز
کلدی رحمت برلغادی آتنی | نیلدا اولر دوستنه دوستلک همتی
اشبو دوستلق خلق اچنده قنده وار | دوستلک اولدر کیم بود دوستلق اوله
انی بلدک کور بوکز اوجنجسن | اکلغل انوک دخی خلقن خوشن
انی دانی براشتکل نبدکن | کندو کمدر دوستلغی نیجیدکن
اول اماملردر که حق علمیلا | دزدلر دین ترتیبن قلدن قلا
الدوندن حاصل اولدی حل عقد | کیم انکلا ضبط کلدک جنس نقد
چونکه معنی گنجنی بولدی بولار | جمله خلقک رنجنی بلدک بولار
بلدلر کیم اولنی تتمک کرک | نا ذکر اکانه خروج ایتمک کرک
اول کلو اولدی بولر قلدی درک | حقلو حقن بلمک استر هر بری
تن بر بنیل حقنی بلدر دلر | اوت اغلابنی کلدر دلر
دزدلر دردر مذهبی ترتیبلا | تسبیح اولدی هر بری جمله دلا
بلدلر انی بو جمله خاص عام | سیلشرلر بو حلال اول حرام
یا شاه امرینه هم قول رسول | تیرکین اسلام دین [illegible]
انا اولدی دین یولی دشوارکن | بوغه دوندی [illegible]
بو ایشی کمدر دزن اولدردر امام | کیم ارادر بولو اول [illegible]
اول امامکر دز دلرزان [illegible] | [illegible]

ولیکن بزلر جون بو ایشی دزدلر | بلالو بلک بیر مجون دزد لشن ر
جمله [illegible] بوایشرن اولدی شاد | تا قیامت جانده قالدی اشبو داد
خلق [illegible] اشبو دوستلق قنده وار | دوستلک اولدرکم بود دوستلق انده وار
آن بلدک کور بولز دزد بجسنی | اکلغل انوک دخی خلقن خوشن
کیم بلاسن سن بلاری نیدکن | کندلر کیم دوستلری نیجیدکن
اولیادر بلکل انی اولیا | بیری اولدر بشلب التن تولیا
هر کله سانی نشلیا اتا حقا | بل له دوستلدر سنک اول مطلقا
اولیا کر السیبدی دنبده | بیر کونک ور نهر اوزیدی ای دده
اولیادر کیم بولارک همتی | تازه طوتر دنیده هر نعمتی
جمله خلقک رزقی حقدن در ولی | قنق الده کیم اولر سایر ولی
قانو لدن انده نعمت چوق الور | لذت و برکتی ادتق اولور
تنق ملکده کیم ولیلر اکسله | برکتی انوک کورک کیم کتوله
بس ولی در دنیده برکت بزه | اولور زر حقدن بکا حرکت بزا
[illegible] اولدقچا بولر اولسا کرک | بو نلوکا اهی درر لوکا درلک
[illegible] عشقی [illegible] کونشا | هر کون التون تاج اوزر هر بوسا
[illegible] هر [illegible] کنه | صنجده زاویه هر مسکنه
[illegible] | [illegible] اذن حظ الور

بیله بلکز التور الوان بیلمو | بیلیین هم حقی اندن بیله [illegible]
اولیانک علمی بلکز رسول صوبیا | کم کورک بو خلقی هر دم [illegible]
صوبا بلکز یعنی بو علم آردر | کیمه دکسا قندرر هم ار [illegible]
جمله عالم خلقی اندن دیرلور | جمله خلقک رزقی اندا دیرلور
اولیادن اشبو نعمت هر زمان | ایرشیدر هر دم اشده بی گمان
اول تمام اولدی بو کز بر کور بیا | اول بشنجی دوستی کمدر صور بیا
شرح برله اولدی کلسون دله | کم بلاسن بو ایشی قلدن قلا
اول بشنجی دستمز عالم درر | کیم بو خلقه شرعله یول کسترر
دعوت ایلر بیزی هر دم طاعتا | کونده بیش کز اقر التی رحمتا
خلق حقه اندین بونلر درر | مصطفانک نوبتن بونلر اورر
هم زکوة کوسترر بلدن بیلا | حق باطلدن بحر قلدن قلا
بلدررلر هر ایشی تمک کرک | کوچ بتیجک لعبیه کتمک کرک
بونلرک قولیلا جمله انجمن | بر بیرا کلمک حلالدر مرد و زن
بوده بونلردرر دایم درک | بینا کم دنیا طره بونلر کرک
قنده مشکل اولسا بونلردر اچن | مسئلی مرداری بونلر [illegible]
بو علملو بیزه هر دم علملا | کوسترر توبتی قلدن [illegible]
بلدرر اول پادشاه [illegible] | [illegible]

[illegible] ایدبت [illegible] الیق کرک | کسترر طاعتنجا قلمق کرک
بلدررلر [illegible] دنیا نیدکین | اکلدررلر آخرت نیجدکین
[illegible] کم ادررلر آخرنده نولسن | هم نیله اشلرسا انی بولسن
اجنچی و طامو بر بر بیزه | ایله ایدرلرکه اول کرنور کزه
اشبو حاصل اول علملردن بتر | تخت لو اولیم انوک حکمن طوتر
بیش اولرسا که طوند سوزنی | مژده درر کورمک بوله رک یوزنی
اول تمام اولدی بو کز التنجسن | کورلوم انوکدی خلقن خوسن
کندو کلذر کورلوم دوستلیغ نه | جان فدی قلدق انوک دوستلغنه
شیخمز درر اول بزی اندر حقا | کسترر اندن بزه عمری بقا
اول قلاوزلر بزی حقدن یکا | انوکیچون جان کوکل اویرا کا
یوزلرم اوبدی جان ککل استاذنه | راضی اولدی داده استادنه
شیخک ارشادی بزا اولدی دلیل | هر لنکم شیخ یوق قلدی ذلیل
التمزده سکه انوک ادی درر | یوزمز صوبی انوک ارشادی درر
شیخ [illegible] ارماغه بکزرلیم اقر | کم طررسا بولنه قرشو بقا
[illegible] انق اکا | اولا الور النور بزی حقدن یکا
[illegible] بزا | کرکلرمزسا کرنورسا کرکی
[illegible] | [illegible] مسنده بولده قلا

شیخغه اولدر دیلکی ارته کجا
ایلادر ترلک سوزلر طغری صفا
همتی اشنو مزه شولدر مدام
دیلکی شولدر که حقه ارکوره
اولوز اجماق اجنده تا ابد
دون کندز همتی شولدر بزا
خلق اجنده اشبو دوستلق قنده وار
انی بلدک کوربدنجی دوستلی
شولدر اولکم شیخ الن الدی بولر
خلق اجنده اشی دوستی یارسنی
نعمتن سقلر سنکله بیمکا
سنکا دوست دشمنی در دشمنک
کیم شیخ ادنه سنی ظفر
شلدر دلده شلدر اوزکشی
بیله قوید یارن اول
بونزصوی
منکه بر شیخه

کیم طوتا حق بکت
کیم بولردن خشنود اوله مصطفا
حقه دوتا قلمیا منبج کمسه
یارن انده حق دیدار بنی کر
راضی و خشنود اولا بزدن احد
دیلمز کم طوزقونا اشنو سز
دوستلک اولدرکم بودوستلق انده وار
سندخایت اکا دوستلق قصدی
حق بولنده یولداش اولدی بولر
ساکدایدر رازنی دلدار سنی
رازنی سقلر سنکله دیمکا
هربراشده بکل کوک اشتو سنک
اولدخی هم ایلنبدر شیخ دین
سندن ارتق یوقدر
اوندب ترک یارن
دیلبا لا بونز

صحبتدر بونده بالا
بولر برک بزنا مدد
بر شیخه مرید المشدرر
بربرینه ابوسیدر طاقتی
خلق اجنده اشبو دوستلق قنده وار
معلوم اولدی اولدخی بوکور ینه
چون بلاسن کندو کلدر ادنه
انک اتک در سنک اولای صفا
منبج کما نسن دوستدرر بونلر سکا
راحت المز سندن اترو کندزین
منم سنکچون ترك ایدردنیا سنی
سندن اترو اش صوق یربولر
کر حلال کر حرام کیم جمع ادر
لا شول سکا همتلرك
اجر اولاسن
لا اشتو سنوک بیلی کلی

قوتجق هم قویسر انده بلا
نی کیم اوله بولرده نی حسد
کوردرک بونلر وکر اولش درر
همر برینک ناقدر ساطاعتی
دوستک اولدرکم بودوستلق انده وار
کیلدر اول سلزنجی دوستنی صورینه
چون کیداسن سن بو سوزک دادنه
سندخی اولدو دوستلر قلغل وفا
نه امل دیرتر سنکچون کورسکا
قل فراوش ایلمش در کندوزین
اویوسن ذب اویردن دنلا سنی
یعنی سانی خوش درلسون دربولر
قاموسینی ساکدا اصمرلر کد
کیم بیاسن سن قموا نعمتلرک
یا خود اشبو خلقه محتاج اولاسن
خلق اجنده قا بکی لیمانی

الا اسنغر کیم اوغل قزصاغ اوله　　کن کراق مال [illegible]

کمسنه کیم ارتدغی استر سنک　　ان دوست بلگل دکلدر [illegible]

کمسنه کیم متمنی شولدر سنکا　　سن انی سنکا دوست بل[illegible]

خلق اجنده اشبو دوستلق قنده وار　　دوستلق اولدر کیم بو دوستلق انده وار

کل بو لکز طقزنجی دوستک شرحنه　　اکلغل بر کنده کلمز شرحنه

شرح برله اولدی کلسون دله　　کیم بلاسن بو اشی قلدن قله

اول شول استاذ که درزکیم پیشنی　　اکردب کستردی کسمک میشنی

انلیچون میشه درلر پیشنیه　　کیم بو پیشه بکزر اولور میشنیه

یعنی کیم صاتوب دکنز بیشکن　　خلق اجنده شوله بکزر پیشلر

بیتکم بیشه دکنز صاتبن　　هر دکنز پیشه قازنج قاتبن

چونکه اول استاذ انی وردی سنکا　　پس سنکا دوستلدرر اکلا سنکا

وبیردن برکسک اتمک حلال　　قازنورسن کیم سنکا کلمز ملال

[illegible]جت کیم جهانده اشلسنر　　ان خلق استاذ الندن الور [illegible]نر

صنع التدر بو دنیا خلقنه　　ارکور خلقی بو دنیا [illegible]

کی بیدرکسب الا کسترمکا　　خلق اجنده خوش [illegible]

خلق انکله دیر کسب ایدنر　　اوله اکلو انسونی نه [illegible]

[illegible]

ادمی انکله درلک [illegible]　　برلجاد یپو بصار دون کن کرر

[illegible] برکت قابو استاذک درر　　پس سنک بو دستنک استاذک درر

[illegible] صنعتده که ورسک اک انی　　حق سوز استاذ هر دم اکنی

بیرلک کیم دنیاده استاذ یوق　　خلق اجنده دادوا استاد یوق

متمنی استاذک اول شاکردولا　　شونی اتمز بو هنر ایتی اولا

خلق اجنده اشبو دوستلق قنده وار　　دستنک اولدر کیم بو دستلق انده وار

اونه طقزدستلق تمام اولدی بو کز　　سز اوننجی دستکا کلدک بوکز

بوردلوم بر نیجه دوستلر اول دخی　　پیرنه کلمک کرک دوستلق حقی

شولدر اولکم بو عادل سلطان اولا　　مردم انک نعمتی سبحان اولا

کندو اولا عقل کامل نوکل بایکی　　نعمتنی خلق لوبابیل اون ایکه ای

دلشی اولا حقدن اکا عدل داد　　ایشکنده بولنه جمله مراد

ایل کونی صقلر اوله یاغدن　　خلق دیره اولمیا اول طاغدن

[illegible] ظالملک الندن مظلوم لری　　اوله مقصودنا محروم لری

[illegible] قولی بو خلق اجنده دخی اولا　　جمله خشنول بای اولا ایل کونجی اولا

[illegible] اول سلطان بو دنیا دیرکی　　بجلنا انوکله خلقک بورلی

[illegible] اولا اول پاسبان اشبی دینه　　تاکه نهبی اتلمیا دین [illegible]

[illegible] باطلا [illegible]　　[illegible]

بكلیادین اهلنی عدلی بلا / بشلیا تخسول ... بدلجه ...

ابش انك عدللا احسان اولا / دردلولر درد بنیه اول ...

چون اولا سلطان لوك عدل تمام / بایلری تخسول لر اندی نما

دوستندر اول قاموخلقی مطلقا / قاموخلق آنره شفاعتله بقا

بای تخسول مقصودن اندن بولا / رحمت اولا حقدن اول جمله قولا

انو كیلا جمله تخسول با بیا / انوك اوجندن نهو نعمت بیا

خلق اچنده اشبو دوستلق قنده وار / دوستنك اولدر كیم بو دوستلق انده وار

اوش تمام اولدی اول اون دوستلك سوزی / معلوم اولدی دوستلر دوستلق سوزی

ثمر بربیكل درلكن ایندم عیان / ثابت اولدی دوستلغی بلو بیان

حق بزا چون بونلری دوست ایلدی / بونلر اول دین دشمن نیست ایلدی

انی اولاق دین اجنك اسوده / قلمدق دشمن ایلنده الوده

ایلدی بز بو دوستلغا تمك كرك / كنده بیل حقا شكر اتمك كرك

بیم بزی دوستلغا لایق ایلدی / سوز سوزردی عاشق ایلدی

یوق ایسه دوست اولدی بزا اول اون اولو / ایله صانكم بزكول دوستلر ...

قنده اوسا دوستا قرشو بو نثر / قالم اول دوست دوستلغا ...

كونده یوز بیك كز شكر اول خالقا / كیم بو حالی ... بیلدی عاشقا

بیلدی عاشق ... / ... دوستلغی ...

كوكل جان بیر كیبی ... دوستلوا / دیلا راول دوستلر لا دوستنه ورا

دنیاده دوستلر لا اچدی كونی / اخرتده دوستلرا قرشو یوبی

تاقی بیلكلوره كیم اول دوستی اداوار / لاجرم دون كون دلنده آد وار

كلدرر ساده دوستلر اول فكر درر / بیلسا اولاه دوستلر آدی ذكر درر

ایچی طاشی طپطلو دوستدر انك / بی بلكلوده دوست اولدی دوست انك

ایچلا یا بو دوستدن ایر مغیل / دنیا اخرده دوستلغی ایر مغیل

داستان هفتم از باب دهم عقللو كون

ثان اول كمسه كیم انوك عقل وار / ثمر بر اشده عقللا اولدی سوار

عقللا هر ایشدوزه هر كورر / تقواشی بو عقللا اونر ورور

دعوتی اولدركه ابدر علم / عقللا هر نسنه نك اصلن بلم

كلمسوت ایشتسون اشنك اصلی ندر / انك اچنده حال درلك نیجه در

دنیاده عاقل كشی تمك كرك / تماشی طوتب نی توق كرك

آدمی اولدركه بیلدی بو اسی / تخسه حیوان در حقیقت اول كشی

... كیم عقل یوق آدم دكل / كوراكا حیوان درسك غم دكل

... بوددر اون ... نشان / اشلنودر اشكارا و نهان

... آدمی / لایق اولدی طنغا بو عالمی

... / ...

بیر شولدر که تفلی قیلسلین   یر کوک اهلی تماشت بیلسین
بیلسین کوکلر دکی خلق نیچه در   یر دکی نیتی نیچون بونیچه در
هم تقاضاسی نیرد کی خلق حالینا   اکلیاسن کندو نیتی حالینا
کورسین لیم هر بیری براشده در   انکیچون طرمزن جنبشده در
جملسی تولدر طپر معبود نی   تاورا خوکلمدیسه بو دنی
هر بیرینک حق بولینده قلروار   حال و حالنجه دلنده ذکر وار
بیلسون کیم کیمسه باطل قلمدی   هیچ لرلر نسنه ملکنه کلمدی
هر بیریسی حضرنا طنتشی بوزن   تول بلور اول پادشاهه کندوزن
چونکیم اولسن تفلر قیلسین   بیرو کوک اهلی تماشت بیلسین
پسی اکنجی لازم بو کزین   ایدکلاج نوکنا اول لوکل کوزین
خوش تفرج قل بو عالم خلقنی   خلقنی بلسل بلاسن خلقنی
خلق خلقی چون تفرج تیلسین   دنیایه خلق نیشه کلدی بیلسین
چون تقاضاسن بو خلقک ایشنه   بیلسین کیم خلق نیتی ایشنه
چونکه بو معنی سکا معلوم اولا   معنی اهلی قاموسی محکوم اولا
هر بیریسی برلو برنده سکا   خدمت ایدبه محکوم اولا [illegible]
[illegible] بو خلق جنبشی   کیم بلاسن هر بیرینک ایشنی
[illegible] خلقنک [illegible]   [illegible]

[illegible] اولور   بولجنده همدم همراز اولور
[illegible] طوتر بکی   کونترا اولجاکیم ارتا یوکی
[illegible] ولا لوکلدن چون نبات   ویره حاصل چون الاسندن حیات
چون بلاسن سن بو عالم خلقنی   اکلیاسن هر بیرینک خلقنی
پس اره حکمک تصرف قلمغا   چون ملکله بو لوکل لوکا اقا
اول قلاوز اوله سانی التمکا   ایو شاسن هر نفس بیلدن بیکا
بو تصرفدر اچنجی ایشی اکا   سن بو ملکی خوش تصرف قلسکا
اول ملک ملکی سکا شیران اولا   هر بیری بیلدن بیشا بیدان اولا
هم اوله انسان سکا بولداش یار   حکمکا منقاد اوله جمله دیار
هم بیلک طرنا سنک حیوان دقی   محکوم اوله چون بوله سنده حقی
هم او کوکده خون اوله جمله نبات   ویره حاصل چون الاسندن حیات
هر بیریسی برلو بیرنده تمام   محکوم اولا حکمکا جمله مقام
پس بوله راحاکم وقت اوله سین   هر بیر ایشی ویرسن هم آلسین
[illegible] دبیرسی   حکمکا محتاج اوله هر بیری
[illegible] تصرف [illegible] سکا   جمله کوکل لردنا سندن بکا
[illegible] اولدم [illegible] فعل   عزتنه هم حرمته الدن فعل
[illegible]   [illegible]

پس تواضع درسنک دردجی اشکل
اولمیا ایم لیبر اوله یارلق سکا
حق یولنده کی تواضع ایلکل
سن بو خلقی کندزلردن صنفل
سالک اولدر ملک انلدر حلم انک
چونکه سن یوتسین سنکل نل اولسن
بوده کوکده حالم اولدر مطلقا
چونکه کندو زول سن قول بیلسین
پس جلال اولا سکا هردلو اش
اولدغی اولدی بوکز تیمک کرک
چونکه دکدی بو بلو حقدن سکا
اول نشیمی نسینه بو تقریر درر
آله تقریر ایلیاسن سن انی
اوله جمله اشی قلدن قلا
یون که خلقه معلوم اوله بو بلو
شوبا بو عقل یان اندن چقا

اوله مسکنلیکیلا ...
بوله بوله بولداش اوله کوکل ...
بیر سوزی اول حقی اکب ...
کندزک حالم صنب الدغفل
اکلغل بوارندا نل وار سنک
نه اوله خلقی انکیم اولسن
کندزک اکلب بوینه ور اول حقا
مر اشر اجنده تواضع قیلسین
الدندین تا مو عالم پرورش
بو اشی تقریر شرح ایتمک کرک
بلمیانا بلدرب اکلت سکا
زبره معنی سر اجنده سر درر
اکلبه بو عقل و بیلمکان انی
آچلا معنی دشادلدن ...
دلولر اصلو اوله اصلو دلو
بلمیا نتمک کرک بانکد چقا

... کدر
... عاشق متمتشن
... اولمیا هیچ رغبتی
بولیزین تیمک کرک بو خلقله
پس کرک ایم بنده بیر تدبیر اولا
یعنی اول خلقه اولا تدبیر کمی
بلک اول التنجی اش تدبیر درر
تدبیر اولن تدبیر اخرای صفا
جمله پیغمبرلر انی اشلدی
خلق بو کزین برکت اولماز سا
کیش اولدر خیبون شرت بلا
تدبیری اول اوله کیم شرکی بصا
... چون تدبیر ارک اولا
... اولا مقصودی
... بیرا کا

بقلن بول اهلنوک ادی کدر
بو بیرنا قارشا بو کفو دین
قلمیا فاسقجه تدر قیمتنی
کیم بو خلقی ایلداشن منزله
کیم بو خلق کوکلی سنکله بیر اوله
کیم فساده ارمیا بو اد بی
اول سببدن خلق سنکله بیر درر
کیم انی قلمیشدی اول مصطفا
اوکیلا خلقی بوکلا بشلدی
خیبره ارمز اندیشه قلمازسا
شودا ابرلما کچون تدبیر قلا
شول بیر اشی محفلدن کسا
اندا اول تقدیر اکا یاری ...
شول اولا کیم راضی اوله محبوب
کیم موافق اوله اول تقدیر اکا

توبه دورپش اول بیدنجی اش سنکا   اکلیوبن اینشه توبه قیلغنکا
اولو طاعت توبه دور بول اهلینه   اینشالیدی توبه تاز اهلینه
توبه شولار کیم قیلنلر شاد اولن   طامو اوتیدن تنی آزاد اولور
اهل اولدر کیم اکا رحمت کلور   رحمتیندا انکرینکل خلعت کلور
بلو بلدک توبه‌سز قیل قیل دکل   زیره لیم قیلق لری مقبول دکل
فاسق قیلغینه نا اعتبار   چونکیم اول قیلدی نسادی اختیار
توبه‌لو قیللردور اولکیم حق سوز   تنکری قرآنده بزه ویرور خبر
توبه‌سزلر هیچ رحمت بولمیا   فاسقه حقدن هدایت کلمیا
کیم قیلورسا توبه‌نی اخلاص ایلا   هیچ کیما انس حق اکا رحمت قیلا
توبه قیلمق توبه لر یعنی ندور   توبه قیلمقدن توبه لا معنی ندور
یعنی شولار کیم قیلان اولدی غیبر   خلق اجنده مرایی قیلدی تیبر
بو تنیز دورپش سکا سوزنجی ایش   زنهار ای توبه ملان یازو قیش
باطل اشدن شول تنیز بیجیدی حقی   انکیلا کادی بولک روز نفی
خلق اجنده خاص عامدن اول بیجی   بو حلالی شول حرامدن اول بیجی
اول تنیزده کفرا جاندن بیلان   یا وزانیشی ترک ادب ...

اختیار اتغین اول حق امرینی   ... دین اول اسلام دینی
لا جرم کیم بار اوده ینسیا   ... الدنیا
ادرکک دورپش تم السین   چون تنیز اهلینا بولدا اش اولسین
تازه رو اولب وراشن انده سن   لا جرم اری کیدا اشن دنیدن
یعنی بلکیل حق ندور باطل ندور   بو تنیزدا اکر سنکا حاصل نظر
جان کیکل اول حقلا برکیدسن   چون بیله سن باطلی ترک ایدسنا
جان لو کیل لایق اولا بول رحمتا   بس تقرب اولاسن اول حضرتا
تم بیله سن تقربدن وصال   بو تقربدور سنکا طفرنجی حال
ایرشا حقدن سنکا عمری بقا   چون تقرب اولاسن اول حقا
تنجرو تقسیل لراشن دوست یوزینی   اول تقربده اراشن شکرینی
حق بولندم اول اولوسوزور لره   تا وشانن جمله پیغامبرلره
بیر نفسده ایره سنکا بیل خطاب   زلرندن کنتوله جمله حجاب
دردکه حقدن ایره مردم دوا   اجتنک انده اوله جمله روا
جمله دلدان ابیداشن مرحبا   ... الاشن مرتبه
حق سنکا تولا ...   ... سینی

چون بو قاپو اچیلا حقدن سنکا
جمله ایشک صاغ اوله اول لا اجتبا

پس تقربدن بو وصلت ایرشا
ایرشه حکمک الی جمله ایشا

کیم بو وصلتدر اوچنجی منزلک
وردی وحدت ملکنی اولدی خفالک

بیرکون بیر اولب اول بیرله
اشلیاسن هر ایشی تقدیرله

قنده طورسک طوطدغک بیر طور اوله
عالم اچره دولتک منصور اوله

اللرکده اشلیا قدرت ای
هر نفس سندن قویا قدرت بلی

کوزلرکدن کیمسه ایرسا بر نظر
مختصر کن اوله اول بر مختصر

هر بر اعضاک حقی اظهار ایلیا
وار یوق ایلب یوق وار ایلیا

حاکم مطلق اولاسن ای کیشی
اشلیاسن حقله هر بر ایشی

چون بو وصلت شانی شوکا ارکوره
جمله المش درلکوکی درکوره

کله اولدرلک سنی سندا الا
کیده سندن بنلک اول درلق قلا

قیلهسن کیده سندن سنلکوک
کیده کلی محو اوله اول بنلکوک

اول ذکرده غرقه وار عقل جان
اولمسن درلک بوله سن جاودان

[illegible] تمام اولدی تمام اوزن لوااشی
کیم ولیلر اشلر انی بار [illegible]

هم انلک ایرشاغی تنلر یا
هم اقرلر خالق [illegible]

[illegible]

بلتو یل بو درلک ایتی ور دور
شکر ندی خاص قللری بللو دور

[illegible] کندوزوکی ازد کل
اشبو حالی کندزلده اشتکل

[illegible] تفکر ورمدر سنده مدام
فکرکا نتول اولری هر مقام

یا تفرج ورمی سنده کوزلرله
کوردکل اکلرسن قلدا قیله

اللرکده کور تصرف ورمدر
یا سخی می سکا بو خلق کورر

یا تواضع ورم نفسک سنک
امرکا منقاد محکوم می تنک

یا دلکده ورمی تقریر و بیان
کم تیلهسن عینی خلقا عیان

ورم یا تدبیر طغرو کتمکا
اشبو خلق حقه دعوت اتمکا

یا خوبر کوز ورمدر سنده تمیز
شر خور و خیر طتدکی عزیز

اشبو اشلردن تقربدر مراد
سنده بر کوز ورمدر ای نامراد

قامو اشلردن بیک بو وصلتدر سکا
سن سنی آکا اولشدلی اوکا

وار ایرسا سنده بو اوزن تمام
حضرت حق سکا اولشدر مقام

[illegible] یاد او آخرتده حق سنی
دوستلق اوزره طتا مطلق سنی

[illegible] کیم بو اوزن اش اولیا
اشبو اشی بنده بیلکن بلمیا

[illegible] نکلیزین
یعنی اشتر قولدی حقک [illegible]

[illegible]

نی کیم الک دیدوکینی کندو طوتا
لاجرم کیم قانوق کوکلی [illegible]

جمله کوکل لرا کا تسلیم اولا
بتلیا خلقی [illegible]

ای خدایا طغوق بولرن ایرغیل
دنیا اخر توفیقل [illegible]

داستان التاسع از باب دهم

بیننه کلدی کوکلمه بر وصف حال
هم معانی هم حکایت هم مثال

هم حقل قدرتلرن ایدر عیان
بلدرر بربر بره تیلق بیان

هم بزم احوالنز نیجه یدکن
شرح برله معلوم ایار نیدکن

هم مثالدر هم معانی هم رموز
نیجه کچر براشت بو عمر نوز

بیننه لکلم عنتی اودندن تیندی
کلدیکه لدن دشدی طشره اوندین

بیننه حکمت تبدی طتدی کوکلمی
بیننه عبرت کلدی الدی عقلمی

[illegible] طفسوق تننه کوردی کوزلرم
بیننه طاتق کلدی اکا سز لرم

[illegible] کوردم اولو ایشلر دنیده
هر بیرک بر معنی ایدرای دده

[illegible] بر بیکل غمنی ایدم سکا
طوتی قلاغل بردم احت تیندا یکا

[illegible] ون نسنه کوردم معتبر
جمله دلدم سیلنز اولار [illegible]

[illegible] مفرد و جهان
تاکه ورسا [illegible]

بلرتی قران [illegible] اولن تسنکل
پیش دوک رهبرک اولدر سنک

قران اول [illegible] سوره [illegible]
کیم انی ورمدی ایرق دینلرا

[illegible] قران اولو دولت درر
هم شفا و هم دنی رحمت درر

بیدی قات خوندر بو قران ای صفا
قان خون سلار کیدر مصطفا

بیدی مصحف یعنی بیدی خون کبی
بیدی قادر خونه بکزر ترتبی

بر طبقدر کوسکا هر بر ورق
بر طبقده دوزلیدر بیک چنق

دکمه حرفی بر چنقدر یعنی کوز
رحمتی او حرف اچنده یعنی کوز

تنکرنک رحمت خونی قران درر
انی بیلن تن دکلدر جان درر

یرده کوکده هیچ نسنه تلمدی
کیم انی ایشلی بو خوندن کلدی

طشودن بلما کله خون آدینی
الیاسن تن بو یعنی دادینی

بیوبن خلقی طوتنلر الدی داد
بیمبیلی تلمبیلی تلدی یاد

نرله بلدیسه بو قران سرنی
ابله بلسون کوردی الله نورنی

[illegible] نوری قران اچنده کیزلدی
کلدی نورنمشلر انی خوشی ازلدی

[illegible] کرده روشن کافری
کلدی نوری صحرده اولمغ [illegible]

[illegible] شلار ان خیملر
خیمه اچنده [illegible]

بونلرا نسبت دکل بوانش حساب | بیر بنه [illegible] دکل عرش وجهان
کرچه خلقه بکزمز خالق دکل | لاجرم بللو بیلک مخلوق [illegible]
غیر مخلوق اکر انی یتدلر | [illegible] اول کیم بوانی بیلمک [illegible]
اکلسون صحرا و خیمه نیدکن | خوب زولر خیمه ده نیجیدکین
صحرا کاغذ یعنی آفاق یازدر | خیمه اول کاغذ یزنده یازدر
خوب زولر خیمه ده بو معنی در | بونلری نی خان کزنیله کزله طور
کلشردن بقماغله کورمایسن | سن بو معنی سرنه ارمایسن
پرده لو کوکده کمسنه قرآن کبی | دزمدی و دزمیا بو نتبی
اشبو قرآن تقریری در ای صفا | نیدکن کیم بلدی انک مصطفی
مصطفی در اول النبی معتبر | کیم بو آدم صورتنده مختصر
آدمی انوک نورندن ایلدک | کزلو رازن الله اکا سویلدی
[illegible]دانی دوست ادندی پادشاه | قاب قوسینی اولدی اکا تختکاه
[illegible] انی کیم چقدی اول عرش استنا | اتدی پرده دوست ارشدی دوسته
[illegible] اهلی بشارت قلدلر | قا بوده الفرشوین [illegible]
[illegible] ودی رسول | کسنا کورمدکن کوردی [illegible]
[illegible] | برنفسده قبوله [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] عجب اندی [illegible] منزلده | عرشی باغنده بله کلدی بله
[illegible] عرش ادی | شبین وری وعینن اولدی عرشک ادی
[illegible] اول عرشدر یا کلکسی | انی شیله بلدی خلقک بلکسی
بونلر مقلوب اولدی اول عرش اولدی شرع | فرع اصل اولدی و اصل اولدی فرع
کرچه عرشک تزنبی بو فرشده در | الا کیم طوترسا انی عرشده در
صانکه عرشدن اغدی پس اولدی حبیب | چونکه شرع اولدی اکا حقدن نصیب
اول حبیبی حق نجون اغز لدک | انکیچون کیم حقی اول بردی
حقدن ایرق نسنیا اولطمیدی | بونجون فتنده سلده اویمدی
اولطفیجق بتلر اولدی سرنکون | بت پرستلک ناموسی اولدزبون
[illegible]تتدی انک خلقی جمله عالمی | اکا منقاد اولدی جمله آدمی
تا قیامت اولکوک شیله فلا | هم شفاعت یارن انده اول قلا
چون اکا ملک اولدی بوهر دوجهان | معلوم اولدی اشکار و نهان
[illegible] جهانده معتبر در اول کشی | کیم معطل قلدی انوه [illegible]
معتبر کلدی جهانه بر دقی | بن دیمرادین سن علمن اوقی
سلطنت [illegible] اول نبی معتبر | تنکری قرآنده در بونره خبر
[illegible] | اول او یا [illegible]
[illegible] | [illegible]

تولکسی در تنکرنک بو سلطنت | تنکرا اولدی اکا قول [illegible]

چونکه اللهدن اکا اچلدی بخت | کلدی دولت اول صورتنی [illegible]

صونیدا ارمز یرا حکمی ایرر | کوز یقب لرمز یرین [illegible]

کوردلو سه عدل اولر پیان | خلق اچنده نیچه خیر اشلر قوبار

کوردلو سه ظلملا ایلی یقان | خلقکی تشنه‌لکی مالدا چقار

خلق صنور کیم ظالم اولدر داد انک | تقدیر اشلر ایش لیکن آدا انک

کرچه حقدندر بو جمله خیر و شر | الا بو صورتدن اشلر نیرهنر

پس بلک اول صورت الدکا رکاه | انکیچون اولدی آدی پادشاه

سن بو خلقی صورت اشلر صنغل | یا یقب اول صورتا الدن مغل

سلطنت اولدر کیم اول دولت دورر | دولت اولدر کیم آدی قدرت دورر

اشبو قدرت اشلر آدی بر کشی | اول کشی اولر لدر المس اشی

بر صورتدن اشلر بیل ایشی | بیلبد و بیرر قدرت اکا پرورشی

[illegible] اول خلق قایم دورر | صورت اولر سلطنت دایم طورر

[illegible] لم معتبر در سلطنت | اکا الله قدرت در قول [illegible]

[illegible] بر دخی | معتبر کیم اکا [illegible]

[illegible]

[illegible] اول عقل کلدن ایکلدی | صنعل کیم آب کلدن ایلدی

[illegible] بو دور [illegible] کوزه اولس | تنجرو بفسل اجقدرر اکد بولس

بو عقل درکیم جهان خلقی اکا | حق سنحی ایلدی اولدن صونکا

کورسکا طپراق بلصوا اود لا | عقله دون کندزلرکه خدمت قلا

طپراغی کرکیم ورر دون کن خراج | طوپراقده دن کن بیکی بیل آج

تیممی طشلر قمو طپراق دورر | منم دخی اللون کشی طپراق دورر

صودخی هر قنده که اولسا کدن | براتشت کیم وردغی بوده ندن

اوکدر بغدای بغلر صوورر | چشمل اولر بو خلقی صو ورر

بیل کرکیم نیجه طولر بلکنه | ایلدر هر مسکنی بر مسکنه

کوره لرده اودی نیجه اوینادر | کیم اول اود طشلاری نیجه قیندرر

اودکرکیم نیجه کرمش کویدیه | بیشررا اشلی دلر اجلر [illegible]

سوم کبی کور نیجه اوینی دامری | کیم اولر بیل درلو نشسه [illegible]

قاسی شاکرد دورر عقله بولر | عقل الندن اشلنور اشنی [illegible]

[illegible] کور نیجه خشول بای | کیم قلرلر عقللا تدبیر [illegible]

انبیا [illegible] | عقللا بولوردی [illegible]

[illegible]

خاقانی و بو بیدی کولدن بیل … کلدی کیم [illegible] بو حفدا [illegible]
رونقه بو علملا کلدی جهان … علوم اولدی [illegible]
اصل کولدن دُر بزی طونرلو کا … کم او برسا ابر [illegible]
بو علم بر نور دُر باندر اجمعا … دهر فتنه دُر جابه کوکا اجمعا
اولیا و انبیا بو علملا … بشلین الت بو خلقی منزلا
دنیا بر اودر قرا کوتنگ تنل … ایچی لولو خوب حیله مکر حبل
اول قرا کو علملا ایدک اولور … صلحه دو نور جون کطا او کیل اولور
بو علم زیرا چراغ دُر ای صفا … انکیلا طتدی ملکی مصطفا
الک کوزلکیم تنکری علمنی بیلاس … اندینا نکلا عبادت تنی ملاس
نابلا جاهل کشی تیمک کرک … تنکری بولنکن نچه کیتماک کرک
[illegible] کیم علمک عمل دُر میوه سی … آلا شخص الکن بو علمه ایوسی
[illegible] میوه بیمدی هیچ بی شجس … پس علمسز علوم الن خیر شر
مرانی بلک کوک الکن کشی … بلمنجه اشلیمن هر اشی
علملا اسلام دینی طتدی قیام … آدمی بو علملا بولدی نظام
[illegible] کیم علم وار اولدی دلیل … انلر کیم علم [illegible] قلدی دلیل
لیمه کیم علم عمل بیلداشی [illegible] … ولکرکیم جمله خلق [illegible]
[illegible] … [illegible]

یتی علم دُر اول بشنجی معتبر … کیم ورر مژده م بز احفدا خبر
[illegible] علمک آدی طشره بزلو دُر … الا دادی جان اچنده کزلو دُر
جان نوری دُر انک اول جلیل … انکیچون جانلرا اولدی دلیل
جان دنی بو تعبیر کمنا دُر … انکیچون بلمدی کمسه ندر
جانلا دُر جمله جسمک جنبشی … جان کیدجک باطل اولور جسم ایشی
جانلا ذرذرلکی جماه تنکل … هیچ کیما نسز کر بیمدز کرسنکل
امدی سن بلک کرکسن جان ندر … تنده بو جانک طراغی قنده دُر
تنده دی یا طشره ی تنده بو جان … نید لکوز یه ندر اشکل نشان
صو مدر طبرقمی یلمی اود مدر … یه بولرد اطشره جان بر آد مدر
اشبولارد کلاه دری اولر بو تن … قنقسی الا دنسا اولر بو تن
کلدک امدی جان ندر بر بیللوم … اشبولرده قنقسی دُر بو للوم
دکله امدی نیجدر جان اصلنی … کر بلاسن کندو جسمک اصلنی
بعض نسنه صویله بولدی حیات … بعضی صودن دیر دُر جمله [illegible]
[illegible] خلقک جانلری … بعضی دیری اول طر[illegible]
[illegible] جان دُر … بعضی نفخیلا دری انسان دُر
بعض خلقک روح قدسی جان [illegible] … [illegible] بولر روحا ندر
[illegible] … [illegible]

یعنی نفس حیوانلر در جسمک نبات　　امولر سودن طوتر بعلر حیات

هم بو جان نخیلا طوتدی درلکی　　روح قدس عقلا دور بو لکی

یعنی جان انسان بکی عقل اول ملک　　نسولا کیبلا دور بولرنیک دک

جان بولردا تنفسی در ایت بکا　　بلمدک جان نیدکن اوکدا اصکا

هیچ کمسه بلدی جان نیدکن　　کلمکین کتملین نیجیدکن

الا بلدک که بو خلق جان سوزدکل　　دیرنن تن دنیده انسزدکل

پس بلک کیم معتبردر اشبو جان　　چون انکلا دیردر اشبو جهان

جان تمام اولدی بوکنز کلادی کوکل　　لیم اکا قدرت دلی ایندی کیبکی اول

شیله کیل درکم صغر یورکول تمام　　یرده کوکلده ناکه ورسا خاص عام

یاد ورث کمسه بلمز نولاغن　　کورمدی کمسه بو کوکل طولاغنی

انکیچون معتبردر دید لر　　طولدی یرلو کوکلا انسن دلر

نیچه درلو نقش صنعت رنک اد　　نخل انسان ختم رحمت ظلم داد

جمله لو کل دفترنده یزلودر　　باقوبن کوزلرلرا مز کزلو در

علم ظاهر یزلو بر بر حرفله　　نوخت لیم استوسل کلو تربر دله

لوحه غیرت نقش عالم درای باید　　بو کوکلده بیرنا بیکل معنی طاب

حکمتی حق لو کلا نقش ایتدی اگر　　ای صاحب دللر انجنی ایلادی

لوحکیم ستر علم [illegible]　　[illegible] بوکلده جلو [illegible]

علمی قدرت لیم بجانک یوقتا ور　　بو کوکل خود مطلق انک اویدر

مترنکیم ورسانی اولمش قموغ　　دنیا اخرت بیر کوکل اچق طموغ

بو کوکلده جمله بر ذره دکل　　بونلر کلا قانع المخ بونو کل

استی کرمزنه دلر نلر آوی　　کوکلک داعیا اولدر آوی

هم نظرگاه در بو کوکل هم سرای　　ایره در حقدن نظر یل اون اکای

هم حقل کنج خانه سی در بو کوکل　　ایسته اول کنج خانی برسنده یول

چون چلیب کنجن کوکل لرده قودی　　هم لوکل لرده بنی استنک دردی

پس بلک کیم معتبر بو کوی کوکل　　حق انکچون کندیا قلدی قبول

چون لوکل سوزن لکلان دکلدک　　شرح تقریر نجیش اکلدک

دکلمه امدی عشقلا عشق نیدکن　　بلمدی کمسه بو عشق نیجیدکن

عشقدر اول معتبردن معتبر　　عشقه صرغل عشقدن استوسکل خبر

نه عقل بلدی بو عشقی نیدکن　　نه کوکل لر اکلدی نیجیدکن

عقل جان لو کل جان نفس تن دقی　　جمله سی بو عشقلا بولدی حقی

عشق ذات در قدیم دن اول قدیم　　ایندی بر کور انکلا اول حکیم

دیدی بر کنجدم [illegible] نهان　　دیلدم کیم بیلنن بانی عیان

پس لو خلقی بو خلقنی [illegible]　　کندوم بو خلقه اظهار ایلادیم

لیم نیم بوخلقی [illegible]　　[illegible] تعالی

اول ارادت چون قدیمدن واردی ایلدی بل جمله اشیا [illegible]

بیوکورک درلو درلو خلقلا خوش مزین ایلدی [illegible]

اول ارادتدن بو جمله عقل ذات ذره ذره اولدی جمله خلق [illegible]

اول ارادت ذره سن چون کوردیلر اختیار انوک ایلبا ور دیلر

آدی عشق ویردیلر اول ذره نک شول الجکده اوزنن اولدر سنک

جمله اشیا خلق اولدر اکوردن بو بریبا خلق اولدر سودرن

عشقدر بو جمله خلقی یلتبن اشبو ایشی طوت که بوندن وردین

چونکه عشقدر اشبو ایلی اشلدن عشقه قولدر عقل نفس جان تن

پس بلکلیم معتبر در معتبر عشقه صرکیم آلسین عشقدن خبر

شول ارادتدر بو عشق کیم حق دلو بلورکز بو خوابی یعنی انکالا الد

اول ارادت کلدی بورده الدعشق جان کوکل طولدی عمارت الدعشق

عشق دنی اکلندی جانلر ا کرچه صغمز ادی بو داستنلر ا

ایدی کل بوندن بو نفسی کز بو کز اولدخی نیمسی جهانده صربو کز

نفسدر اول اوندن معتبردا ببیرسی کیم بو جسمک انشر اولنر دیریسی

نفسک ایسه نفس کل درا کافل جمله نفس اول نفس کلدن طفو بل

نفس کلدر جمله نفسنک مایسی انده اولدی جمله جسمک انابیسی

قتی جسمکیم [illegible] هیم جهانده غرکی وخوسی یوق

بو سببی [illegible] مقصود اول نفس اندر بر لقمه یمک

جمله [illegible] نفسی [illegible] دور اونیدرکو ساده و کونزدرز

بورده کوکلو نالر وار نقش نشان نفس ایچنده فانوسی وردر نهان

هر بر آیت کیم جهانده یزلودر جمله سی بو نفس ایچنده کزلودر

پس کرامز کوزلرز اول آیتی وارکن قرآن ایچنده آیتی

عالم ایچره نالر واردر کلی دشی هر برنده اشلنز بو نفس ایشی

جمله نفسده وردر ایچک یمک دمبدم خوش راحت اولب او یمک

نفسه منقاد ایلدی بو فا خونی نفسه کزلر ایچمی و طاموزنی

تنق نفس کیم اول مطیع اولدی حقا بولیسر ایچا قده اول عمری بقا

تنقی نفسی کیم اولدی عاصی اولدی رد قالسارد ر طاموده اولنا ابد

نفسچون کلدی حیات همم مات نفسه ور کلدی ردی اول آب حیات

چونکه نفسه متصل در جمله اش خیر شر الر بو نفسدن پرورش

پس بو نفسی سز بلک کی معتبر تا وارا خر کورنزسا مختصر

[illegible] نفسی محکوم اولدی کندبه اوکه جمع اولدی کلدی کند به

تندن [illegible] اولدی بول حقه اغود فقر ولیم ورسه اول

بونکه محکوم اولدی [illegible] [illegible] کل بر کور بوکز [illegible]

[illegible]

چون بونی عالی اولدی بی نیاز — بیدی کوک ایلدی اول [illegible]
بیدی کوکده بیدی یلدز قودا اول — کندی امرندن بو کلارا [illegible] بولد
اول امردن منبر بنا کلدی ایش — جمله جسم اولدر بولردن پرورش
منبریکی نیدکن ایدم سکا — دکله ایدی نیجه اولدن صکا
ای کورکم جمله طفل اغلنلری — پرورش ویرن بسلی انلری
دایه‌سی اولدر بو جسمک طفلکی — پس عطارد کلدی چون اولدی تن
اول عطارد عام صنعت اولدر — بیشلو اولکستنر اول اولدر
چونکه سیزه اولدی نفس عشرت دلر — زهره ساز ایلر انی هر دم بلر
زهره در بو جمله نفسی اولدرن — نفس اجنده عیش عشرت قیلدن
چون یکت اولدی بولز کلدی کنش — ایله صنکم بو کیشی اولدی کنش
قنده اولسه کوکل ایدن کن بابی — کونیدن الور تنلی اشبو تن تبی
عمر ارشدی اوننه اردی فضول — اولدر مریخ اکا رسم اصول
قان دکب باشی کسمکا یلنر انی — یعنی کندی ایشنه یلنر انی
کلدی بولز مشتری حکمی اکا — رای تدبیر اولدر دورکر سکا
چون وزیر در زاول وزرا ان اولدر — ذللو الفظ عبارت [illegible]
[illegible] عمر کلدی زحل — [illegible] بو کیشی اولدی زحل
[illegible] — [illegible]

بیدی [illegible] اثنی — جمله خلق اول اشدن الور جنبشی
بیدی کوکب بو [illegible] اول ثابتات — کیم انکله ثابت اولدی عقل ذات
[illegible] اولدر چونکه قایم طوتن — موضعنده مرتشی دایم طوتن
اول طقوزنجی فلکدر عرشدر اول — صنکه بو جمله جهانک باشدر اول
دشدی بزناوی انک جمله اشا — باشا انکله تمراش ویردی بشا
اشبو افلاکدن طوتر مرتش انی — ایو شیدر جمله جسمه خیر شی
معتبردر پس انک بو بلوردقی — بونلرک ادن مدبرلر اوقی
دنیه بلی حقل امرن سور — انکیچون هر اشا خلقی ادر
اوش تمام اولدی اول اون نسنه تمام — کیم انکله جنبشی ایلر خاص عام
شرح بوله تقریرن ایدم سکا — بیننه ایدم ادلرن اولادن صکا
بیر قرآندر بیریسی مصطفا — لمر بولردن اولدی بو عالم صفا
سلطنتدر بیری بیر عقل کل — بیری نفس بو علم حق کیم حقدر اول
بیر جان کیم دبیر طوتر تنلرکی — بیر لوکل کیم بلو مسکنی [illegible]
بیر [illegible] کیم نورکلی قیبندن — بیر تقدیر کیم بو خلقی اوینده [illegible]
بیری [illegible] کیم ادی وار — جمله خلقه داد و استاد ویر
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

یورده کوکده معتبر بونلر درر — اللرنده الله [illegible]

خیر شری اشلدی بونلر تمام — کیم انکلا معلوم اولدی خلص عالم

امدی بر کل اکولی دو سرسکا — آچ کوزوکی طوت بنک سوزن یکا

یورده کوکده کور بو عالم خلقنی — خلقنی بلسنک بلاسن خلقنی

خلق خلق چون بلاسن سن تمام — معلوم اولا هر مقیم هر مقام

بیلسن کیم اشده در هر برنسه — یوقدرر اشسز جهانده هر نسه

لیک هر اشده تفاوت واردرر — بلک انی بلمیلر خوار درر

آدمی اولدرکه بولدی بو اشی — دنیده کیم بلدی یادی بیلشی

یاد تودی بیلشا اولدی بلشی — آدمیسک سندنی امدی بلشی

یاد بلسنی امدی تدر اغیار یار — اغیاری تودون کون ات باریار

ایشو لا بلدانی اولا اول یار سکا — وارسنی اوکلا حقدن یکا

عاشق الدن توت اول یار اتکینی — تا کیم التا اولسنی حقا دکن

یار کی اولدر کیم سنی اندر حقا — وار اکا کندوزنی کندر حقا

کل ترک ات نفسنی اول یاره ور — ور لطف شول یرنفسنی افکاره ور

تولدرسک دنیادن اقرار له — وار اولاسن تا ابد دیدار له

ای خدا یا طغری بولدن [illegible] — [illegible]

داستان نهم از باب دهم

بیننم کلیدی کلکمه برفخ اکن — کیم بو جسمه توز صوی در جانه قوت

جسمنی طوتسه اولن بوری صلوق — جان انی قلسا اولر کوکجل خلق

جسلم جان بونکه بو بندی طوتلس — جمله خلقل کوزلوکجنی اوتلس

هم چلید بونلرا رحمت کلا — هم بو خلقدن عزت دولت کلا

انبو سوزدن مقصودم اول بنده درر — اول بو شخصه تقم قنده هم بنده درر

جانلرا اول بنده درر خوش یترو پاک — تنلرا اول بنده اولر قرب وصال

تن کیم اول بندی طوترسا شاد اولا — کیبده اندن جمله بند آزاد اولا

ایشده اول اوندرلو بندی کورندر — کیم بلاسن بو حکایت نیتدر

اول اولدرکیم حقا صدقی اولا — حق سنوا صدق بو نطقی اولا

قنده کیم سنی ایشده رسل حق سزن — بیره اوغل صدقله توکل یوزن

حق یولنده بیچ انکار الـیا — توکلکا انکار یاره قلیا

صدق طوت کیم اوله ساکه پیش رو — صدقله کل قانولردن پیش رو

[illegible] رسل بیله سن بو صدقلا — بلکل ادک عاقبت صدیق اولا

[illegible] قلسا خوش در خالقا — الصدق [illegible] ایر [illegible] صادقا

[illegible] جمله خلقی دیر لر — خیر شر نه اتلدیسه صورلر

[illegible] — [illegible] بو قوللر ازره [illegible]

[illegible] اولا رحمت [illegible] — [illegible]

نیتکیم کونش نوریدین عالم — دیدی بو ... دم ... [illegible]
الا الور باجیچه نقربیر اف — اول اوی ... طوز خوجهی ...
بوکوکل پس اولبی دور نقر بری — باجه صدقل دوشی ایدین حق نوری
باجه سزاوو تیشکام ایدک دکل — ایدی کندوزنه قیلمو قبول
مونکوکل کیم صدق یوق بکز شوکا — رحمت ابرمن یوزدر اولدا صوکا
چونکه صدقل دغر اولدی حقلا — ایدی ناقیلمق کرک بو خلقلا
دکله ایدی خلقلا تیمک کرک — بو ازاق یولدا نجا ایتمک کرک
حقه صدق خلقه انصاف ایلکل — مونسزی اندا رسنک سیلکل
کر ضانو بازار اوله کر تول بیتی — خوشدور انصافلا مردرلواش
شیله انصاف ایلکل بو خلقلا — بق بو خلقک حالنا قلدا قلا
کورسکانه یا دریسه سن اکا — قیل دغل دم بدم احسان اکا
یعنی بو انصاف دینکل یارسی — نادمکدر یعنی کیم دین یارسی
مونلنک انصاف ورسا دین دار — اولما نا انصافله یولداش
دین ناقص مونله نا انصافسه — دینه قوتدر نکیم انصافسه
مونلنا انصافسه انصاف ارا — اولکیم تنکری اکا انصاف ور
پی بنا انصافله در لک کله — [illegible]
[illegible] — [illegible]

ایدی ... نفسله تیمک کرک — بو ازاق یولدا نجا ایتمک کرک
چونکیم ایولمز بزا یلدنسدرزر — بولدشکل اولک ییته یولک اول اوزر
قهرلنما سن اباجه کور — قهر ایلدا دوت باشینی کاسه کور
بوریاضت یولدن یاز وقیش — نفسه قهر ایلا ملکیچون اولداش
قلمینجا بولاری نفسه جفا — قلدی نفسی اکا قهرلر وفا
اولارن کیم نفسی کسدی ایقدرن — ایلدی یرمیزا تملادن صودن
یعنی کیم قهر اتمک ایتتر نفسنا — مقصودی بودرکه اول نفسی صنه
تنکری ایرن طوتتک نفسی صنر — بو امر نفسه قهودر انجنو
الا نفسه اولو قهر اجلق درر — ایلدسن اجلق انوک بوینی اورر
مونکم الله اکا وردی وجود — ایلدی حق وریعنی قلدی سجود
مونبرینا قلدی انده بو خطاب — یعنی کونترماکچون یوزدن نقاب
بن کیم سن کیم دیو صوردی اکا — دیدیلر سن پادشاه بز قل سا...
نفسه صوردی نفسی اکا سنسن دیدی — یعنی سنسن من بنلبن ...
دارلو قهرله اکا زجر ایتدیلر — نومدی اول سنبنی کورتدیلر
حق بیردی زجر اک اجلیغلا — مقصود اولکیم ... بلا
[illegible] — ... پادشاه
[illegible] — [illegible]

پس بلك نفسه قهر ایلیجك سی
نفسه کیم قهر ادرسه اولدی
بو کزینی اولدی اولیا تمل کرك
چون الودر اولیا خدمت کرك
اولیا خدمت کرکدر کیچدن
منکیجی کیم خدمت ایتدی اولیا
اولوقی استادسکل طورطا بوده
یولاجنده قابو یدردب قپو
نیچلو دیدیکن خدمت سوزین
ینلم ابلیس چقمش دی لو کا
برسجود ایتمادیکیچون سوردیلر
[illegible] خدمت قلمدی برشر وره
شرکه خدمت قلمدی برا اولیا
[illegible] کیم اولیا خدمت قلن
اولیا خدمت قلنلر اردلر
اولیا خدمت کرلدیس بلدك اوش
[illegible]

آنین ویردی بولدیسه ایچلدی آشی
جمله خلقك یزلوکیجن اول ایچی
بو ارزاق بولدا نجا تمل کرك
حاجاتلر چکلین عزت کرك
اولولر خدمتدن تویدی کیچدن
اولمدی قول کندزندن الیا
کندوزولی بلمه دیدن کما بوده
دب قپو کزلا مدن قلفل طیو
قابودن طشرا کوردی کندزین
ایرشوردی منرنفس یلدن بیکا
آدی شیطان لعنت اوردیلر
انکیچون سورلب ایدی بیره
لاجرم کیم لعنت اولب اولیا
خلق ایجنده اولدر اول رحمت بلن
نیجا خادم خدمت اولدی کوردیلر
خدمتا یل یغلب انبی [illegible]
[illegible]

ایدی یولیم نجا تمل کرك
ای اولو بس شفقت ایلیا کچیا
بیتشکی اغلانکی اولو نعمتی
کیچلر شفقتله شویله اولولر
لوصدفن مهر شفقت اولمسا
اولمیدی قطرلردری یتیشو
سن صدفن کرسا اول شفقتی
قطره قطره یغمر اول شفقتیله
چونکه خردشدی برا شفقت بولر
منی اولولیم کیچیا شفقت قیلا
پس اولودن کیچیا شفقت کرك
چونکه بلدك اولو کیچی تندکنی
ایدی کوردوستلرا تمك کرك
چون کمسنه دوست سزالنر دنبده
دوستنه اردم خوش نصیحت ویردلر
[illegible]
اودوستك دنیده اول [illegible]

بو ارزاق بولده نیجا تمل کرك
شفقتیله کلدی کیچیلرا یا
بو جهاندن نادرا تا شفقتی
کیم اولو ادلوا تاملکن الور
قطری اول شفقتیله المسا
اولمیدی شفقت اول حاجات نفم
نیجه اولر قطره دردی تیمنی
دانه دانه درر اولب کلدی الر
عاقبت اندن انین نعمت کلور
هیچ کما نسنز حق کا رحمت قلا
نیتکم اولا اولو یا خدمت کرك
کیچی خدمت اولو شفقت ایتدکن
بو ارزاق بولدی نجا تمل کرك
دوستلغا دوستلق کرکدر ای دده
دیله خیرن دوست سوردن کیرو دور
اول کوك دوستنی نجا طغری بولا
[illegible]

هرکیم خلقی حقه ویردور دستلارده انکیچون کستوردور طغری بولب
اول نصیحتله سنی حقه اقر دیلمز هرگز اول سنی حقیر
نیچه دوستدور اولیا و انبیا خلقی دعوت قیلدیچون تنکریا
دوستلرک یکرکی اول سبحان دور گرچه کیم سنی قول اول سلطاندور
دوستلرا و یبریدی قرآن اول یعنی کیم کستوردی دوستا دغری یول
انکیچون کلدی اول قرآن سکا کیم الا الناس حقدن یکا
بر نصیحتدر دوتوسنگل ایرسن منیح کماسنز حق دیدارن کورسن
پس نصیحتدر نشان بو دوستلغا اول نصیحتکا کرک دوستلق طوغا
دوستنه تردم خوش نصیحتلر دکل انونکبلا خلقی حقا انده کل
دوستنی بلدک بو کزین دشمان بیل اولادنی سندن نه استرانی بیل
بال اوله دشمانلا نتمک کرک بو ازاق بولدن نچا التمک کرک
چونکه دشمننی اولیبز کمسنا امدی نا قلمق کرک اول دشمنه
دشمنه کیم حلملا درلک کرک نه اولا سرکش نه خوار برلک کرک
دشمنه حلم ایله اولمه سخت دل چون کچوله بتمز تو بر ما قال قیل
دشمنی یکمک کرسنک حلمله پیلی نیچا بلدلر کورک غلبدا
دشمنک غلبی حلمدر ای صفا دشمنی حلملا بلدی مصطفی
[illegible]

نی بیر بار صارو بقیر باشی کورکل آخروری نیچا طول باشی
کوزرانک لیلی بو خاص عام کیندکنجا ایدیکی ارتومدام
الا بلمز کمسنه حال نیدکن اوز دالیندن زرلکی نیچیدکن
لند و حلمی کیندی حالن اوزندر گرچه کیم یاشن یکلاغن یرته دز
بیرلکلشیله دیرلو سا جمع اولا عاقبت اول جمع اجنده شمع اولا
ای حلم در دشمنه قرشو درن ییلد لجا اغزرا قرشو اورن
اول بلندی کل بو کز درویشلرا یول اجنده سوخته دل درویشلو
کورلم درویشله نتماک کرک بو ازاق بولده نجا کتمک کرک
چونکه درویشی نزد کلدر هر مقام درویشه احسان کرکلدر پس مدام
نیچه لوح تیدلجا درویشلرا قیلدر احسان نخیشی بو نلرا
مالدنک نعمت الکد یکن بی بیدر نخانی ایله انی سن
نخسه لر لرا الکدن پس انی بیبیلرا کما یلو هرگز سنی
چون اولاسن مالکی ابرق الا بی بدر ابرو غیچون در نحه بلا
لیشای اورلیم انوک احسان وار زور قلا احسان کیم انوک احسان زار
آدمی احسانلا صید ایلادی دامه طرتدی وحشی قید بادی
بر بر بینا خلق احسان قلد قول بر بر بینا خلق انلا قلدی قول
[illegible]

قمی کیجه لیم بیت اولدی فتح جواب — عالمک جاهلی ... [illegible]

نیجه لیم احسان اهلدر الله اکا — جنتی بردی انبیا و الله ... [illegible]

پس بلک احسان قلندر آدمی — حق‌کا منقاد قیلدی عالمی

چونکه بو احسان ایتی اولدی تمام — ایشدنلر اکلدک ... [illegible]

ایدی بوکز جاهلانتک کرک — بو اوراق یولده نجا التمک کرک

... جاهلسز دنیده بیر یوقدرزر — بلک عالمدن جاهللر چوق درر

جاهله خاموش اسلتدر جواب — خلقه هم اولدی بوزصوی درهم ثواب

... ایلتون کرمدکمدستر لره — یارن الله عقاب دلسنز لره

سوزله اولدی مکرم آدمی — سوزله طندک بو جمله عالمی

... جاهلدن صقنمل سوزکی — سیلیت خور ایلما کندوزکی

سوزلو دلده کوهرا بکزر ای یار — جاهله سیلب انی ایلمه خور

... ورمه دکلدر الینه — التنی دکشرمه دمرکی یولینه

جاهله دکلدرتی اولو سیلمک — سیلدنلجا سنواورر ارتر املک

پس جواب جاهلک اسکت ایشی — قرشو سیلشمک انکله اودشی

معلوم اولدی جاهلک دریک نه — نه کرک ایشنه ... [illegible]

جاهله اسکتیله ورکل جواب — اسکت خاموش انا عین صواب

بوکزین عالملر اشتکل ... [illegible] — ... اولدی نجا التمک کرک

چونکه عالمسز ... بوقدر اصول — پس اکا ... اولمز فضول

عالم اولکنده تواضع ایلکل — هر نفس همت تواقع ایلکل

چونکه طبرقدن بزندی حق سنی — بیننه طبرق قیلسنر مطلق سنی

شمدن طبرق کبی پس الحق اول — اول اولورا ایچنده طبرق اول

ودکبی سرکش اولن آدم دکل — اکا سن ابلیس دریسک غم دکل

... ده بر عالم کرر سک ای صفا — بغلفل انوکیلا عهده وفا

بونلرا هر دم تواضع ایلکل — هر نفس همت توقع ایلکل

هر کوکل لیم ابنه هر دم طبرغه — اول اوکل ازره کرک رحمت بنا

الله اول طبرقدن انی کوترا — هر نلیم اکسوکی ورسا بیتره

هر کوکل لیم بوچه طندک اوزنی — عاقبت خور ایلدی کندوزنی

بوجه لکدن دشدی اول الذلیل — ایلدی الله انی خور نجیل

چونکه دانه دشدی طبرق استنه — اکا البته کرک رحمت اینا

چون اولدی اوزنی کوردی بوجا — طغردی اوراق انی اجدن اوجا

پس تواضع اولو دولت در ارا — خاصه ایلورسه انی عالملرا

اوش خانم اولدی اول اون بنده کا سنوکی — اکلدی لیم وادرسا لوکلی کوزکی

اکلدی ذرکی ... الدن ... هکا — اکلا ... نسه نه ابدم سکا

... [illegible] — ... [illegible]

بیر صد دل طفری او لا شفقتلی — بیر انصاف ایلیانی خلق قیلدی
بیر قیلغیل تمسکا قهر و جفا — بیر خدمت قیل الو یا ای صفا
بیر سندن کچیا شفقت درز — بیر دوستنه دوست نصیحت درز
بیر سی دشمانلا خلم ایلکل — بیر سی دار و نیشلی احسانی بیل
بیر سی جاهل لرا خاموش اولا — بیر سی عالملر الجی [illegible]
شبو اون پندی طوتن اردی حفا — حق بولنده بولدی اول عمرکی بقا
خوش کچردی عمرنی بو پند له — نفسی دیون بغلدی پای بندله
[illegible] توک لیم دونا ایشتدکن — دندر احقرن نکا اصن اولین
[illegible] بو پندی اشلکل بو اشلرکی — بو اتنی کیم قلدی اولدی یول ارکی
کیم اولت الدیبسر خور المدی — قلدی مغبون نر کیم اولت المدی
اولولر بندن طوترسل ای صفا — کورمیاسن دنیدن قهر و جفا
اشبو دنیا کلسیه دوست اولمدی — بی وفادر کیمسه دوستلق بولمدی
[illegible] اغتل بی غصینی — دنیا خکمی التناسنه شمدین
بیل سلیمان تختنی کتورردی — ملکنی الساکا تبرو ردی
عاقبت الله ای وردی یلله — تاج تختنی قاموسی وردی یله
دولت اتوکلیم بردی یمدین — دنیا [illegible] ترک ات دیمدین
اولمدندن [illegible] — [illegible]

عاشقنگ دوت کن [illegible] — دنیا خلقنده بوکیمی بولدیغی
بو ابو درلک درز حقدن بولا — خلق انکا حضرتا لایق اولا
اول اول درلک بو خلقه بو صوی — رحمته مستغرق اولادی دزی
ای چلب [illegible] روز قل قل لارکا — بو دکنمز خوبنی یقسول لارکا
عشقی [illegible] عشقیلا دکلا ینکل — دکلیب سوزیمنی اکل بیل

داستان دهم از باب دهم

قان اول کوجل لوکل ایشی ارن — قنجرو یقار سا غیرت لوزن
قان اول معنی بلن کلسون برو — لوکل لوزی بردم اخت السون [illegible]
قان اولیم بو بولا صادق ز اول — قان اولکلم بو سوزا عاشق ز اول
قان قلاغیلا بو سوزکی دکلسون — سوزا جنده کزلو معنی اکلسون
یعنی بلسون بو حکایت نیدکن — بو حکایتدن ارادت نیدکن
کلدی کامدی بو سوزکه تقریر نه — بو نظر قیل پادشاه تقدیرینه
کورکه ناقلدی و نتدی نیلدی — دنیای بو خلق نیچون ایلدی
نیچون اولدی بیر کونکل جسم جان — نیشه کلدی دنیایه بو انس جان
کوکده نیچون یوردک بو ای کون — نیچون اولدی ای کون دون کون
نیشه نقلدی زمانه ای [illegible] بیل — نیشه [illegible] مکانه آب کل
[illegible] دنیادیو [illegible] — [illegible] جهانه تیربراش

نیشه تیدی بر یوزنده خشک تر / نیشه [illegible] دنیای درلو هنر

تا که حقل لرلو کینجی آچیلا / زحمتی بو جمله سا چیلا

بیللو مر برانشی آدی بله / بیبیلو [illegible] نعمتی دادی بله

بیبوب اول نعمتلرک شکر ایدلر / بیللو حق ورلغن ذکر ایدلر

بیلنه بو دنیده مر بر هنر / کفر دین فسق طاعت خیر شر

[illegible] چون بو ایشی اول کارساز / ایلدی بیر کور وردی تشیع یاز

[illegible] طبعلو خلق ایلدک / دکمه بر خلقنده بر خلق ایلدی

دکمه برنه وردی بر درلو هنر / اول هنرلرله کیم اغار کیم انر

کیمسه قلدی عبادت حقچون / کیمسی بیدی عمارت خلقچون

کیمی دعوت قلدی خلقی تنکریا / عمرنی خرج ایتدی انده بی ریا

کیمی ایلقلا چقردی آدنی / الدی کندو دشمنندن دادنی

کیمی طتدی ملک سرد سلطنت / اولدی عالم خلقی اکا فول فقت

کیمی صنعتلر دزتدی دنیده / صنعتیله اول ایشی کلدی اده

کیمی تصنیف ایلیب دزدی کتاب / اوقرانی خاص عام شیخ شاب

تندی بنلو ایشی قلدی یاذ کار / بیله دزدی عالی اول کرده کار

چونکه نوبت دکدی کلدم بن دخی / بولیوبن اولتری بولدم حقی

[illegible] حق بولده [illegible] / [illegible] اولم اول [illegible]

بندخی [illegible] / [illegible] طوینا

چون قودا بردی جلبدا یلتدی / جان لجندا خال دلیلا کل دردی

اولار انلر صونی صیلا دیدی / اشنی اشله سوزنی بشیله دیدی

صوبله دم تردم [illegible] دکا نیدکن / اکلدم بلدوم توک نجیدکنی

دنیا ملکن ترک ایدب کیتمش بولار / قلمامش مر بریکی بو یاذکار

ایم انکلا اکلیدر هر بری / صورتی اولدی ولی ادی دری

چونکه کوردم کیدسرون نبدخی / کوردکم اچ قلما بیسرسن سندی

دیلدم بتدن دخی بو یاذکار / قالدکوره انی جمله اختیار

اطربو سکنی انوکلا / اکلا سن سندخی ادوکید

دولت انولیم ابو اد قازنه / رحمت اول ایلک بکارن قازنه

چون بو فلرک حق بروردی کوکلمه / بر کوکل عبرت کرندی کوزمه

کوردم اشبو عالی عبرت طلی / عالم اچره آدمی حکمت طولو

عالم اچره کوردم عبرتلری / ادمیله بولد غیر حکمتلری

بو بر ادو شردم اولدی بر کتاب / اولدی بنیاذی ان [illegible] درلو باب

دکمه باب [illegible] ادی اون داستان دل / شرح تقریر بیان قلدن [illegible] قلا

بو کتابک [illegible] یچون ادی [illegible] / دکمه بابک داستانی [illegible]

[illegible] / [illegible] اولدی [illegible]

نیچون اولدی [illegible] ایم
کردم اول قرآنده الله سویلمش
بینه اون کز دوستلرن اوکمش درز
ایشد اولدر دوستن مدحنی نیجیدکن
بیر سی التائبون التائبون
بیر سی الراکعون الراکعون
بیر سی شول الآمر معروف سویلن
بیر شول که بکلدی حق حد نی
واولد دوستلرن نه کلدی دوستنه
بیینه دوندی اولدی اون درلو قلی
براشت تنلر دخی کمدر عیان
بیر شول کی جمل مسلمان در که وار
بیر دخی [illegible] لیم ایندی تنکریا
بیر سی دون [illegible] اوتا ازره طورن
بیر سی شول لرکه صادق اولد لر
بیر سی شول صبرادن کرتو ارن
بیر سی شول لرکه [illegible]

دوت [illegible] بودم [illegible]
اون کز [illegible] دوستلرن مدح ایلمش
اون دخی دشمنلر [illegible] دررلر
کم بلاسن بو حکایت نیدکن
بیر سی السائحون السائحون
بیر سی الساجدون الساجدون
بیر سی شول نهی منکر ایلین
یعنی تغییر اولدی اسلام دینی
خوش بشارت کلدی مومنز استنه
سنجمدی بونلرده بای تخسولی
کیم بلاسن بو اشی بلکو بیان
آرو غورت بربرینا اولدی باب
آرو غورت حقه ذکری بی ریا
آرو غورت طاعت ازره جان ورن
آرو غورت صدق اجنده قلدلر
آرو غورت صبر اجنده جان ورن
[illegible]

بیر شول کم [illegible] صدقیله
بیر سی شول لرکم اوزج طتدلر
بیر سی شول لرکم بیدک اوزنی
بیر شول لرکیم حقی ذکر ایدلر
اشبو لاری اون لر اولدی اوله جلیل
اون لر اون کز دوستلرین اکدی چلپ
ایدیم اول سکدی نیجید کین
بیر شول کیم کل حلاف ددی
بر مهین ددی انی خور لدی
بیر همتاز ددی قرآن اکا
بیر مشاء ددی نعنیبس نه
بر نعیم ددی بین اوزدی لقب
بیر مناع ددی معنی نه وار
بر ایدی معتد معنی نه در
بودخی اثیم در جلیل
بر عتل در الله اولدی قولا
[illegible]

آرو غورت ذکری [illegible] صدقیله
آرو غورت شیله طهور کتدلر
آرو غورت بکلدی کندو زنی
آرو غورت ذکر اجنده کتدلر
منبح کماسنو کلدی ایات دلیل
اون دخی دشمنلرا سکدی چلپ
کیم بلاسن بو حکایت نیدکن
یعنی یکلشی اذاجن اولدی آدی
یعنی اولدر جمله خلقا خوردی
یعنی اذنق سزلو ذرد رکر سکا
یعنی دون دلی بوزر شور استنه
یعنی اکا ذ سخن درچون حلب
یعنی خلقی منع ایدر خیر [illegible]
یعنی بی ضبط بی اندازه در
یعنی بازقلی کناه کار و ذلیل
یعنی ظلوم قلدی جرکن خویله
[illegible] زاده ددی

بو اوز حرف ... ودی ... / یعنی ... بیلک بابق ...
بیلمز اول حق سکذکی بلای صفا / شول که دشمن ظهورنی انی ...
انی بلاک بوددی انشت بولکزین / آیتیلا ایدیر الله سوزین
... حکمت نبذ لیئل غاینی / معلوم اولا افنا جون آینی
... برله وعده قلدی اول حلیم / کیم اوتزرکون اورج اولا اول کلیم
... ترکن ولیکن اوقلمدی / انوکیلا عهد بیرینه کلمدی
... بیردی اون دخی ظوتکیم اولا / جمله السنکل بیتیلا یرنه کلا
... دخی دندی اولانش اولدی تمام / عهد وعده بیرنا کلدی تمام
... بیلا بندی اول عهد السکی / موسی برله سیلشب حق ایندکی
حق بنا ایدی بو جمله قوللرا / خاصه عامه بایلرا تخسول لرا
کیم کلورسا خیرلا بیرزن بکا / دندرم بیرینه اون خیرا کا
بیرینه اون ... یوز یوزه ... / بیلکنک الله بلا ... دبیل
... کلدق بز بو ایشی / اوندخی برکورنه ورددرای کشی
... ایدی ... بیردن ... / یعنی نه کلسا ... تم
... صابوین ... کل ... نکا / ... الغل حلال ... نکا
... یعنی ... عشرین ... / اول حلال نقد ... بیلمه ...
... ایدی ... / ...

ورد ... بو ... / یعنی ... چیرکن ...
... بیرینه ... دندرز / یعنی ساتب لمغوی بولا کندرز
خوش ... بازار ... مشتری / مشتریسی کیم ذرانک بول ایرک
معلوم اولدی اولدی بولکورز ... / قرآن اجره اون نه ورددرصور ...
... بر خدقودلسر / بر عشر ... ادقود لر
یعنده بر اینک بیکل داد وار / صورتنا اون ایکل بو ادی ...
قندع کیم اون ... یعنی جمع اولا / دخنی اول جمع احمده شمع او...
حق اکا لورنا ددی قوا نلا / اولچون کلمشدی عشر ...
قنده کیم اون وار ... اولدی کمال / ... اول اون کشی بولدی کمال
بیر ... اون بیر کوزدن تمام / بیلور اخر ... جمله خاص عام
چون بولر ... اورددی اول ... / اون ... نشدی براغ ... دیبنه
... قلوالی بیغا مبرک / عهد نه ... اول ...
... بر لیکنه ایند لر / حق ... بیغمبرا یوند لر
دیدلر ... کلدلر بولا / مال ... جمله اوغل قبیز لا
بز بو ... دنیا ... ابد / ... اول احد
... / سندن ...
... / ...

بلکه اندر دی رخصت ایتین ایتندن بیلمس سوزغا بیتین
اول نه وردر بینه بر کور دنیده کیم بلالمسن بو علمی ای دده
حق تعالی چون یرتدی دنیانی دنیده وردی بزه هر نسنی
هر نکیم ور ایسا جهانده آدی وار آدا جنده کنزلنو بو داد وار
وردی قیمت استنده اوردی حساب در لک ایلدرانو کیبلا شیخ شاب
جمله قیمت اول حسابلا بیلنور آنکیلا صاتلور آلینور
اول حسابکه دن اون ازره قدی اصلی اون در بوز بیل اولر ساادی
دخه امدی نیجه درث اول اونی کیم سکا بوز کستر امعنی بونی
بیر بو صنیسال اون کز اولدی بیر بیل چونکه بر بوز اون بوز اولدی طلد بیک
اون بیل اولر صنیسل اون کز اول بکی بوز بیل اولر صنبسل اون کز اون بکی
بوز بکی اون کز صیامز کیمسنه قوانی صنیمالکو کل اول اونه
بو حسابک اصل بر در حدی اون کوکوکا چقدیسا بوی قدی اون
یرده کوکده صایلن شول اونلا معلوم اولدی قاموسن ثلدن فلا
انکیچون بو کتاک اصلی اون ایلدک بابن اردق فصلن اون
دکمه بو بابنه اون داستان تمام کلدی انده مرتقیم مرتقام
اون کز اون دستان علبدر نظملا شرح تقریر بیانن قادرن تیلا
بو کتابکیم اوقر ساقانوسنی [illegible] صیا میم کمسنه [illegible]

کیم عمل الرسا اول رخصت بولا آخر بیره دنیده رغبت بولا
کیم الرسا بو کتابی یاد [illegible] ایره جمله معنیک بنیادن
گرچه کیم تشیلدی بونده ترک دلی ال مسلوم اولدی معنی سنولی
چون بلاسن جمله بول منزللرین بو مشکل سن ترک تاجیک دللرین
قاموداده واردی ضبط اصول بونلر ادشمیشدی جمله عقول
ترک دلنه کمسنه بقمازدی ترکلره کز کوکل اقمازدی
ترکدنی بلمازدی اول دللری انجه یولی اول الو منزللری
بو غریب نامه اینین کلدی دله کیم بوداهلی دنی معنی بوله
ترک دلنده یعنی معنی بو الر ترک تاجیک بیله بولداش اولالر
بول الجنده بر برینی بومیا دیله باقب معنی خور کورمیا
گرچه کوکل در ارن بو منزله اول بو طلع اکلنی کلمن دله
قامو بیله دل دنی هم اشده در ایو سوز ایدر او شدع اشده در
تا که محروم قلمیا ترکلر دقی ترک دلندن اکلیا لو اول حقی
حال با الغرو خبر ایدر بو دل گرچه کیم ارزا کا بو قال قیل
قامو اده معنی وردر بیلنه قامو بولده حق بولندی بو لنه
[illegible] نفسدن بول الخوده [illegible] کریا کیم اکا ایدیسه انی [illegible] دیا
[illegible] معنی بوزی

269

صحیفة

معنی اهلی عشقک ایدرلر بلور
تنده لیم بوسنا انکا [illegible] دلور

بوق عجایب چوق غرایب ایشتلر
سیلنر دلی نلو وردر [illegible]

معنی بردلده [illegible] نهان
جمله دلرانی [illegible]

جمله [illegible] اول [illegible] وردر
جمله کوزلر کوردکی اول [illegible] وردر

جمله جانلر سودکی اول بر [illegible]
تا الملزکیم [illegible] اول [illegible]

[illegible] بیری برصو [illegible]
لیک مقصود اولدی کایدی صورتنه

[illegible] صورتده [illegible] وار در جان کرر
انکچون اول ذره حبان [illegible]

بو کتابک ختم اولدی تمام
طبطلو یوز داستان [illegible] تمام

بیدیوز اوتز [illegible] هجر [illegible]
سوزی [illegible] ختمنه بو ذکر تک

معنی خوز [illegible] ختم ایتدی
بو سوزی قطع ایلیوبن [illegible]

بلدکنجا [illegible] هر بر [illegible]
ایتدی [illegible] کسه [illegible]

سوزاچنده [illegible]
بیلری [illegible] سوزان لیم [illegible]

[illegible] قیتدی عاشقک [illegible] چوق
الله‌ک [illegible] آیتوکی چوق

[illegible] چوق دردر
اولارزا [illegible] بوق [illegible]

[illegible] دلیم
[illegible] اخر [illegible]

عشقده [illegible]
[illegible] کریدی [illegible]

هرکه [illegible] بو سوزی ای جلیل
رحمت اولسون انکا هردم [illegible] دلیل

وصلى الله على اشرف محمد نبي يجيء على
انبياء المرسلين سلطانهم محمد عليه السلام
على عليه سلام وسلم تسليماً
لله رب العالمين

اللهم صل على محمد
وعلى آل محمد وبارك
وسلم

محمد

محمد

محمد

الله

الله ابوبكر محمد

Süleymaniye Kütüphanesi
Hacı Mahmud ef.
3284
Eski Kayıt No